

UZASADNIENIE

W styczniu 2016 r. Parlament Europejski podkreślił rolę, jaką w postępie cyfrowym odgrywają prywatne inwestycje w sieci dostępu do internetu, oraz znaczenie stabilnych ram prawnych w umożliwianiu wszystkim podmiotom inwestowania na wszystkich obszarach, w tym na obszarach wiejskich i oddalonych. Podobnie Rada Europejska wezwała w czerwcu 2016 r. do zapewnienia w całej Europie stałych i bezprzewodowych łączy szerokopasmowych o bardzo dużej przepustowości, co stanowi warunek przyszłej konkurencyjności, a także do przeprowadzenia reformy regulacyjnej w dziedzinie telekomunikacji w celu stworzenia zachęt do dużych inwestycji sieciowych, a jednocześnie wspierania efektywnej konkurencji i praw konsumentów. W dniu 14 września 2016 r. Komisja Europejska przedstawiła długo zapowiadaną kompleksową reformę regulacji telekomunikacyjnych. Jest to jeden z najambitniejszych projektów w ramach strategii Jednolitego Rynku Cyfrowego. Nowe przepisy zostały przedstawione w formie jednej dyrektywy – dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018, str. 34, z późn. zm.). Towarzyszy im również pakiet dodatkowych dokumentów, w tym między innymi Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Łączność dla konkurencyjnego jednolitego rynku cyfrowego: w kierunku europejskiego społeczeństwa gigabitowego”. W ww. komunikacie potwierdzono znaczenie dostępu do internetu dla jednolitego rynku cyfrowego i podkreślono, że Europie już teraz jest potrzebne rozmieszczenie sieci służących jej cyfrowej przyszłości. W tym celu w komunikacie przedstawiono wizję europejskiego „społeczeństwa gigabitowego”, w którym dostępność i wykorzystanie sieci o bardzo dużej przepustowości umożliwia powszechne korzystanie z produktów, usług i aplikacji w ramach jednolitego rynku cyfrowego. Realizacja tej wizji wymaga osiągnięcia do 2025 r. trzech celów strategicznych: zapewnienia gigabitowego dostępu do internetu w miejscach stanowiących siłę napędową rozwoju społeczno-gospodarczego, aby w ten sposób wspierać wzrost i zatrudnienie w Europie; zapewnienia na wszystkich obszarach miejskich oraz na wszystkich głównych szlakach komunikacyjnych zasięgu sieci 5G, aby w ten sposób wspierać konkurencyjność Europy; zapewnienia we wszystkich gospodarstwach domowych w Europie dostępu do internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s, aby w ten sposób wspierać spójność Europy. Rząd Rzeczypospolitej Polskiej, w ślad za komunikatem Komisji, w ramach przyjętej przez Radę Ministrów uchwały nr 27/2020 z dnia 10 marca 2020 r. zmieniającej uchwałę w sprawie przyjęcia programu rozwoju „Narodowy Plan

Szerokopasmowy”, aktualizującej ten Plan, zobowiązał się do realizacji tych celów w ciągu najbliższych 5 lat.

Aby pomóc urzeczywistnić tę wizję, w komunikacie Komisji zaproponowano szereg inicjatyw służących stworzeniu odpowiednich warunków dla niezbędnych inwestycji, które mają być zrealizowane głównie przez rynek. Inicjatywy te obejmują istotną reformę ram regulacyjnych w dziedzinie łączności elektronicznej w postaci towarzyszącego wniosku ustawodawczego w sprawie Europejskiego kodeksu łączności elektronicznej (kodeksu) i rozporządzenia w sprawie Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC), plan działania w sprawie dostępu do sieci 5G dla Europy oraz dalsze środki finansowe i środki z zakresu polityki, wprowadzane zarówno na szczeblu unijnym, jak i krajowym i lokalnym, w tym inicjatywy „Wi-Fi dla Europy”, która ma sprzyjać powszechnej dostępności połączeń Wi-Fi dla obywateli w całej Unii Europejskiej (UE). Celem jest ożywienie europejskiej gospodarki cyfrowej i zwiększenie konkurencyjności, zachęcenie społeczeństw do aktywnego uczestnictwa w jednolitym rynku cyfrowym oraz sprostanie coraz większym potrzebom Europejczyków w zakresie łączności.

Rozwój szybkich sieci szerokopasmowych, zarówno światłowodowych jak i bezprzewodowych, jest uznawany za jeden ze strategicznych elementów rozwoju gospodarczego Polski i krajów UE. Duży nacisk w chwili obecnej kładzie się szczególnie na sieci 5G, które traktowane są jako jeden z najważniejszych czynników warunkujących postęp ekonomiczny i techniczny, a także przezwyciężania kryzysu wywołanego pandemią. Sieci 5G są uruchamiane na całym świecie, a tempo tego procesu w poszczególnych państwach będzie decydowało o pozycji UE na świecie, a tym samym o pozycji Polski. Umożliwią one realizację innowacyjnych projektów takich jak inteligentne miasta i inteligentne systemy transportowe, przekształcając dotychczasowe modele biznesowe i wprowadzając nowe modele. Sieci 5G całkowicie zmienią sposoby interakcji między urządzeniami mobilnymi i otaczającym użytkowników końcowych środowiskiem. Z tego względu sieć 5G będzie prowadziła do wzmocnienia konkurencyjności i innowacyjności gospodarki kraju, dając szansę jego podmiotom gospodarczym na umocnienie swojej pozycji w technologicznie zaawansowanych obszarach.

W ostatnich latach byliśmy świadkami narastającej fali dezinformacji i rozprzestrzeniania się fake newsów dotyczących kluczowych dla obywateli kwestii: pandemii czy też mobilnej infrastruktury telekomunikacyjnej oraz sieci 5G. Z kolei wydarzenia z maja i czerwca 2020 r. pokazały, że mimo intensywnych działań, mających na celu zdecydowane dementowanie

wszelkich informacji wskazujących na szkodliwe oddziaływanie stacji bazowych telefonii komórkowej oraz na związek sieci 5G z panującą pandemią, okazały się one niewystarczające. Dodatkowo pojawiły się też nawoływania do niszczenia tego typu infrastruktury. Mają one charakter systematycznego zasilania treściami, nakierowanymi na wywołanie określonych reakcji lub działań, co już nastąpiło. W celu przeciwdziałania dezinformacji w tym zakresie uruchomiona została strona internetowa poświęcona zagadnieniom dotyczącym sieci 5G, w tym także polu elektromagnetycznemu (www.gov.pl/web/5G). Na stronie tej publikowane są aktualności dotyczące wdrożenia sieci 5G w Polsce i na świecie oraz informacje na temat badań i raportów dotyczących pola elektromagnetycznego. W ramach działań edukacyjnych udostępniono również napisany przystępnym językiem „Przewodnik po 5G”, w którym przedstawiono najważniejsze zagadnienia dotyczące sieci nowej generacji.

Projekt realizuje kamień milowy C3L Nowy akt prawny służący likwidacji barier we wdrażaniu sieci 5G w ramach reformy C1.2 Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

Projekt ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej, zwany dalej „Pke” lub „ustawa Pke”, kompleksowo reguluje między innymi kwestie wykonywania działalności polegającej na zapewnieniu komunikacji elektronicznej, regulowania rynków komunikacji elektronicznej, warunki gospodarowania częstotliwościami, zasobami orbitalnymi oraz zasobami numeracji, a także prawa i obowiązki użytkowników, zasady przetwarzania danych telekomunikacyjnych i ochrony tajemnicy komunikacji elektronicznej. Dotychczas materia ta była regulowana ustawą z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2024 r. poz. 34), zwaną dalej „Pt” lub „ustawa Pt”, która zostanie zastąpiona niniejszą ustawą.

Konieczność opracowania nowej ustawy wynika z konieczności wdrożenia do polskiego porządku prawnego przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej, zwany dalej „EKŁE”. Zastąpienie dotychczasowej ustawy Pt nowym aktem prawnym uzasadnione jest zakresem i ilością zmian oraz koniecznością uporządkowania, przeredagowania i niejednokrotnie uproszczenia dotychczas funkcjonujących przepisów z zakresu ustawy Pt.

EKŁE:

- zawiera szereg uaktualnionych przepisów regulujących sieci łączności elektronicznej (sieci telekomunikacyjne), usługi telekomunikacyjne oraz towarzyszące urządzenia i usługi;

- określa zadania wykonywane przez krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy, a także wprowadza szereg procedur służących zapewnieniu harmonizacji ram regulacyjnych w całej UE;
- ma na celu stymulowanie konkurencji i zwiększenie inwestycji w sieci 5G i sieci o bardzo dużej przepustowości, tak aby wszyscy obywatele UE i wszystkie przedsiębiorstwa z UE mogli korzystać z łączności wysokiej jakości, cieszyć się wysokim poziomem ochrony konsumentów oraz większym wyborem innowacyjnych usług cyfrowych.

Cele ogólne EKŁE to:

- **promowanie łączności** oraz korzystania z sieci o bardzo dużej przepustowości, w tym sieci stacjonarnych, ruchomych i bezprzewodowych przez wszystkich obywateli UE i wszystkie przedsiębiorstwa z UE;
- wspieranie interesów obywateli UE przez:
 - umożliwienie czerpania maksymalnych korzyści pod względem możliwości, wyboru, ceny i jakości dzięki **wydajnej konkurencji**,
 - dbanie o **bezpieczeństwo sieci i usług**,
 - zapewnianie **ochrony konsumentów** z wykorzystaniem szczególnych regulacji oraz
 - zaspokajanie **potrzeb konkretnych grup społecznych**, zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami, osób starszych i osób o szczególnych potrzebach społecznych;
- ułatwianie wchodzenia na rynek i **promowanie konkurencji** przy dostarczaniu sieci telekomunikacyjnych i urządzeń towarzyszących;
- **przyczynianie się do rozwoju rynku wewnętrznego** w obszarze sieci i usług telekomunikacyjnych w UE przez **opracowywanie wspólnych przepisów i przewidywalnych podejść regulacyjnych** dotyczących:
 - skutecznego, wydajnego i skoordynowanego wykorzystania **widma radiowego**;
 - **otwartych innowacji**,
 - rozwijania **sieci transeuropejskich**,
 - **dostępności i interoperacyjności ogólnoeuropejskich usług** oraz
 - **połączeń między użytkownikami końcowymi**.

Ponadto należy wskazać, że ustawa Pke z racji tego, że zastępuje ustawę Pt, reguluje również kwestie dotychczas w tej ustawie uregulowane, ale niestanowiące zarazem implementacji EKŁE. Należy tu wymienić m.in. przepisy dotyczące tajemnicy komunikacji elektronicznej, które stanowią wdrożenie dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotyczącej przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) (Dz. Urz. UE L 201 z 31.07.2002, str. 37, z późn. zm.), zwanej dalej „dyrektywą 2002/58/WE”, oraz kwestie wymagań dla urządzeń radiowych, które wdrażają przepisy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającej dyrektywę 1999/5/WE (Dz. Urz. UE L 153 z 22.05.2014, str. 62, z późn. zm.), zwanej dalej „dyrektywą 2014/53/UE”.

W celu zwiększenia przejrzystości przepisów i ich uporządkowania w projekcie przyjęto systematykę, która w dużej mierze bazuje na systematyce przyjętej w EKŁE. Przepisy ustawy Pke zostały pogrupowane w oddziały, rozdziały, te z kolei w następujące działy według następującej systematyki:

DZIAŁ I. Przepisy ogólne (w tym wpis do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych i rejestru jednostek samorządu terytorialnego wykonujących działalność w zakresie telekomunikacji, obowiązki informacyjne i sprawozdawcze przedsiębiorców, opłaty, postępowania konsultacyjne i konsolidacyjne, obowiązki na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, a także regulacje dotyczące satelitarnej usługi publicznej o regulowanym dostępie (PRS));

DZIAŁ II. Gospodarowanie częstotliwościami i zasobami numeracji (w tym gospodarowanie częstotliwościami, używanie i obsługa urządzeń radiowych i zarządzanie zasobami numeracji);

DZIAŁ III. Dostęp telekomunikacyjny (w tym zasady zapewnienia dostępu, dostęp symetryczny, koordynacja dostępu telekomunikacyjnego i decyzje obszarowe w zakresie dostępu telekomunikacyjnego);

DZIAŁ IV. Regulowanie rynku komunikacji elektronicznej (w tym analiza rynków, nakładanie obowiązków regulacyjnych, obowiązki na rynkach hurtowych, ograniczenia na rynkach detalicznych, szczegółowe warunki regulacyjne, szczegółowe warunki inwestowania oraz rachunkowość regulacyjna i kalkulacja kosztów);

DZIAŁ V. Operator multipleksu i dostęp do multipleksu;

DZIAŁ VI. Urządzenia radiowe;

DZIAŁ VII. Publicznie dostępne usługi komunikacji elektronicznej (w tym prawa użytkowników końcowych, regulacje dotyczące usługi powszechnej, odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usług komunikacji elektronicznej, tajemnicy komunikacji elektronicznej, a także kwestie cyfrowych transmisji radiofonicznych i telewizyjnych);

DZIAŁ VIII. Organy właściwe w sprawach komunikacji elektronicznej oraz postępowanie przed Prezesem UKE;

DZIAŁ IX. Przepisy o karach pieniężnych i przepisy karne;

DZIAŁ X. Przepis końcowy.

Projektodawca wskazuje, że zgodnie z zasadami prawidłowej legislacji posługuje się w większości przepisów liczbą pojedynczą w celu zapobieżenia ewentualnym wątpliwościom związanym z określeniem przedmiotu przepisu, do którego odnosi się czynność czasownikowa, przyjmując, że jego użycie w liczbie pojedynczej nie stanowi limitu liczbowego i pozwala także na zastosowanie przepisów do liczby mnogiej, jeżeli stoi za tym racjonalna przesłanka. Niemniej w niektórych wypadkach charakter przedmiotu uzasadniał użycie przez projektodawcę liczby mnogiej jako trafniejszej językowo i logicznie.

Projektodawca przyjął także zasadę, iż w przypadku gdy przepis nie wskazuje, czy określone postępowanie lub czynność wszczynane są lub dokonywane z urzędu albo na wniosek, oznacza to, że mamy do czynienia z działaniem organu wyłącznie z urzędu. Jednak w kilku szczególnych przypadkach, tak aby uniknąć jakichkolwiek wątpliwości interpretacyjnych, wskazano wprost w przepisach na działanie z urzędu.

Szczegółowe regulacje

DZIAŁ I

Przepisy ogólne

Rozdział 1

Zakres ustawy

Art. 1

Zasadniczy zakres regulacji ustawy Pke (podmiotowy i przedmiotowy) został wskazany w art. 1. W myśl tego przepisu ustawa reguluje zasady wykonywania i kontroli działalności polegającej na zapewnianiu komunikacji elektronicznej, prawa i obowiązki uczestników rynku komunikacji elektronicznej, w tym przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, użytkowników końcowych oraz użytkowników urządzeń radiowych, warunki podejmowania i wykonywania działalności polegającej na dostarczaniu publicznych sieci i świadczeniu powiązanych usług oraz świadczeniu publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, zadania i obowiązki na rzecz bezpieczeństwa państwa, uzyskiwanie dostępu, korzystanie i zarządzanie usługą PRS, warunki gospodarowania częstotliwościami, zasobami orbitalnymi oraz zasobami numeracji, zasady dostępu oraz warunki regulowania rynku komunikacji elektronicznej, wymagania, jakim powinny odpowiadać urządzenia radiowe, warunki przetwarzania danych, w tym danych osobowych, w ramach świadczenia usług komunikacji elektronicznej oraz ochrony tajemnicy komunikacji elektronicznej oraz funkcjonowanie organów właściwych w sprawach komunikacji elektronicznej, ich współdziałania z innymi organami krajowymi oraz instytucjami UE w zakresie regulacji komunikacji elektronicznej, a także warunki świadczenia usługi powszechnej, wymagania dotyczące świadczenia użytkownikom końcowym z niepełnosprawnościami publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej i udogodnień w zakresie dostępu do publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej. Analogiczny przepis funkcjonował w ustawie Pt.

Projektowany przepis art. 1 ust. 2 przesądza także, że czynność polegająca na umożliwianiu korzystania z dostępu do publicznej sieci telekomunikacyjnej za pośrednictwem lokalnej sieci radiowej nie jest działalnością podlegającą wpisowi do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych, pod warunkiem, że jest to działalność dodatkowa w stosunku do wykonywanej przez podmiot działalności, innej niż telekomunikacyjna. Sam fakt zapewnienia dostępu do sieci telekomunikacyjnej przez lokalną sieć radiową nie stanowi zawsze przejawu działalności telekomunikacyjnej. Takie rozwiązanie wynika wprost z art. 56 ust. 2 EKŁE, który przesądza, że *„W przypadku gdy takie zapewnianie dostępu nie jest częścią działalności gospodarczej lub ma charakter dodatkowy w stosunku do działalności gospodarczej lub usługi publicznej, która nie jest uzależniona od przekazywania sygnałów w tych sieciach, przedsiębiorstwo, organ publiczny lub użytkownik końcowy, którzy zapewniają taki dostęp, nie podlegają ogólnemu zezwoleniu na dostarczanie sieci i usług łączności elektronicznej na podstawie art. 12, obowiązkowi dotyczącym praw użytkowników końcowych na podstawie części III tytuł II ani obowiązkowi zapewnienia wzajemnego połączenia ich sieci na podstawie*

art. 61 ust. 1.”. W związku z niepodleganiem – określonych podmiotów, w określonej sytuacji – szeregu obowiązków związanych z ogólnym zezwoleniem na dostarczanie sieci i usług łączności elektronicznej, nie można zakwalifikować takiego działania jako działalności telekomunikacyjnej. To swoiste wyłączenie będzie miało zastosowania praktyczne w sytuacji, gdy umożliwianie korzystania z dostępu do publicznej sieci telekomunikacyjnej za pośrednictwem lokalnej sieci radiowej będzie odbywać się w przestrzeni prywatnej lub na ograniczonej przestrzeni publicznej na zasadach niekomercyjnych albo w charakterze usługi stanowiącej dodatek do innego rodzaju działalności, która nie jest zależna od takiego dostępu. Przepis ust. 2 stanowi transpozycję art. 56 ust. 1 i ust. 6 lit. a EKŁE.

Art. 2

Projektowana ustawa Pke częściowo powtarza definicje zawarte już w dotychczas obowiązującej ustawie Pt, przy czym w niektórych przypadkach zmienia je, dostosowując do brzmienia EKŁE lub zmieniających się realiów rynkowych.

Definicja abonenta – pojęcie oznaczające użytkownika będącego stroną umowy z dostawcą usług komunikacji elektronicznej. Definicja ta nie ma odpowiednika w przepisach EKŁE. W ustawie Pt występuje pojęcie abonenta, jednak w znaczeniu węższym odwołującym się wyłącznie do usług telekomunikacyjnych. W projektowanej ustawie definicja ta występuje w przepisach dotyczących relacji wynikających z umów o świadczenie usług komunikacji elektronicznej.

Definicja aparatu publicznego – pojęcie aparatu publicznego jest rozumiane jako publicznie dostępny telefon, w którym połączenie opłacane jest automatycznie, w szczególności za pomocą monety, żetonu, karty telefonicznej lub karty płatniczej. Definicja ta nie ma odpowiednika w przepisach EKŁE, występuje zaś w ustawie Pt.

Definicja aparatury – projekt ustawy przyjmuje tę definicję w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2233). W rozumieniu art. 6 pkt 1 tej ustawy aparaturą jest każdy gotowy wyrób lub zespół wyrobów, które są dostępne w obrocie jako odrębne jednostki funkcjonalne przeznaczone do używania lub do montażu przez użytkownika oraz zdolne do wywoływania zaburzeń elektromagnetycznych lub podatne na nie. Zasadnicze wymagania stawiane aparaturze dotyczą tego, aby nie wywoływała w swoim środowisku zaburzeń elektromagnetycznych o wartościach przekraczających odporność na zaburzenia innego urządzenia występujące w tym środowisku

oraz sama posiadała wymaganą odporność na zaburzenia elektromagnetyczne. Definicja aparatury jest tożsama z definicją zawartą dotychczas w ustawie Pt.

Definicja częstotliwości zharmonizowanych – projektowana definicja stanowi wdrożenie art. 2 pkt 25 EKŁE. Pojęcie częstotliwości zharmonizowanych nie było zdefiniowane w ustawie Pt, gdyż ani ustawa Pt ani wdrażany w niej pakiet dyrektyw telekomunikacyjnych nie zawierał, w przeciwieństwie do EKŁE, szczególnych regulacji dotyczących tych częstotliwości. Częstotliwościami zharmonizowanymi są te częstotliwości, których dostępność i efektywne wykorzystanie uregulowano za pomocą zharmonizowanych warunków ustanowionych w drodze technicznego środka wykonawczego zgodnie z art. 4 decyzji nr 676/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady Z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie ram regulacyjnych dotyczących polityki spektrum radiowego we Wspólnocie Europejskiej (decyzja o spektrum radiowym) (Dz. Urz. WE L 108 z 24.04.2002, str. 1 - Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne Polskie rozdz. 13, t. 29, str. 317), zwanej dalej „decyzją nr 676/2002/WE”. Proponowana definicja zawiera zatem, tak samo jak EKŁE, odniesienie do decyzji nr 676/2002/WE. Celem decyzji jest ustanowienie w UE polityki i prawnych ram dla zapewnienia koordynacji koncepcji politycznych, a tam gdzie sytuacja tego wymaga, harmonizacja warunków dostępności i skutecznego korzystania ze spektrum radiowego koniecznych do ustanowienia i funkcjonowania rynku wewnętrznego w obszarach objętych polityką Wspólnoty, takich jak łączność elektroniczna, transport oraz badania i rozwój. Aby osiągnąć ten cel Komisja, na podstawie art. 4 decyzji, przedkłada Komitetowi ds. Spektrum Radiowego właściwe techniczne środki wykonawcze w celu zapewnienia zharmonizowanych warunków dostępności i skutecznego wykorzystania spektrum radiowego.

Definicja dostarczania sieci telekomunikacyjnej – jest to jedna z kluczowych definicji, ponieważ istotnie wpływa na wyznaczenie zakresu działalności telekomunikacyjnej. Pojęcie to oznacza przygotowanie sieci telekomunikacyjnej w sposób umożliwiający świadczenie w niej usług, jej eksploatację, nadzór nad nią lub umożliwianie dostępu telekomunikacyjnego. Należy przy tym wskazać, że pojęcie „przygotowanie sieci telekomunikacyjnych” nie obejmuje wytworzenia (budowy) sieci telekomunikacyjnej. Definicja ta jest odpowiednikiem definicji „dostarczania sieci łączności elektronicznej” zawartej w art. 2 pkt 16 EKŁE oraz jest zasadniczo tożsama z definicją zawartą dotychczas w ustawie Pt.

Definicja dostawcy usług komunikacji elektronicznej – dostawca usług komunikacji elektronicznej jest rozumiany jako dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych lub podmiot świadczący publicznie dostępne usługi komunikacji interpersonalnej

niewykorzystujące numerów. Pojęcie to nie występuje w ustawie Pt. Wprowadzenie tej definicji jest konsekwencją zaimplementowania w projektowanej ustawie Pke definicji usługi łączności elektronicznej, określonej w EKŁE.

Definicja dostępu telekomunikacyjnego – jest odpowiednikiem definicji dostępu zawartej w art. 2 w pkt 27 EKŁE. Wyszczególnia ona zasoby, które mogą być udostępniane przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu do świadczenia usług telekomunikacyjnych. Należy podkreślić, że zastąpienie określenia „urządzenia” z polskiej wersji językowej EKŁE określeniem „zasób” na gruncie Pke jest bardziej adekwatne, w szczególności w kontekście nieruchomości, w tym budynku stanowiących jej definiendum. Ponadto desygnaty te nie stanowią zamkniętego katalogu zasobów, gdyż w definicji – na wzór art. 2 pkt 27 EKŁE – posłużono się wyrażeniem „w szczególności”. Niemniej nie zachodzi obawa, że dostęp do zasobów można rozciągnąć np. na zasoby osobowe, ponieważ do powstania zobowiązania do zapewnienia dostępu do określonego zasobu, niezbędny jest przepis prawa powszechnie obowiązującego lub akt stosowania prawa wydany na podstawie ustawy. Źródłem obowiązku dostępowego nie jest więc definicja per se. Dostęp telekomunikacyjny obejmuje również dostęp określony w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 604), m.in. dostęp do infrastruktury technicznej czy dostęp do nieruchomości, w tym do budynków.

Definicja dostępu do lokalnej pętli abonenckiej – dostęp do sieci polegający na korzystaniu z lokalnej pętli abonenckiej lub lokalnej podpętli abonenckiej przez innego przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej. Definicja jest tożsama z dotychczasową definicją zawartą w ustawie Pt.

Definicja elektronicznego przewodnika po programach – pojęcie elektronicznego przewodnika po programach rozumiane jest jako środek lub rozwiązanie techniczne umożliwiające wybór programów, stosowane w systemach telewizji cyfrowej, zawierające dodatkowe dane opisujące programy występujące w cyfrowym sygnale telewizyjnym. Definicja ta nie ma odpowiednika w przepisach EKŁE. Pojęcie to występuje w ustawie Pt oraz w przepisach projektowanej ustawy Pke regulujących cyfrowe transmisje radiofoniczne i dotyczących zakresu dostępu telekomunikacyjnego.

Definicja fal radiowych – definicja fal radiowych wynika z dyrektywy 2014/53/UE i jest jednocześnie zgodna z definicją zawartą w art. 1 Regulaminu Radiokomunikacyjnego.

Omawiana definicja wskazuje, że pod pojęciem fal radiowych należy rozumieć fale elektromagnetyczne o częstotliwościach niższych niż 3000 GHz, rozchodzące się w przestrzeni bez pomocy sztucznego przewodnika. Definicja w takim samym brzmieniu była zawarta w ustawie Pt (art. 2 pkt 7a).

Definicja ta jest powiązana z definicją urządzenia radiowego, które jest szczególnym rodzajem urządzenia telekomunikacyjnego i emituje lub odbiera fale radiowe na potrzeby radiokomunikacji lub radiolokacji, lub urządzenia telekomunikacyjnego, które musi zostać uzupełnione o dodatkowy element, aby mogło celowo emitować lub odbierać fale radiowe na potrzeby radiokomunikacji lub radiolokacji.

Definicja infrastruktury technicznej – ze względu na szczególne znaczenie pojęcia infrastruktury technicznej, proponuje się zawarcie odesłania do definicji zawartej w art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

Definicja infrastruktury telekomunikacyjnej – projektowana definicja wprowadza zmianę brzmienia w stosunku do definicji infrastruktury telekomunikacyjnej zawartej w art. 2 pkt 8 Pt, ponieważ wskazuje wprost najważniejszą cechę desygnatów tego pojęcia, tj. ich „fizyczność”, są bowiem to wyłącznie takie zasoby, którym można przypisać położenie w przestrzeni.

Definicja instrukcji – definicja instrukcji czyli dokumentu stanowiącego podstawę do przygotowania przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej, do którego zobowiązany jest przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, na którego nałożono obowiązek prowadzenia rachunkowości regulacyjnej na podstawie art. 216 lub art. 236 ust. 3 pkt 3 lit. a Pke. Definicja instrukcji wynika z celu rachunkowości regulacyjnej, określonego w art. 258 Pke i była już określona w art. 2 pkt 9 Pt. Szczegółowa treść instrukcji wynika z przedmiotu i sposobu prowadzenia działalności przez przedsiębiorcę, ale musi ona być zgodna z przepisami Pke oraz rozporządzenia wydawanego na podstawie art. 260. Instrukcja podlega zatwierdzeniu przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwanego dalej „Prezesem UKE”, a następnie udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Prezesa UKE, zwanej dalej „stroną podmiotową BIP UKE”.

Definicje interfejsu oraz interfejsu programistycznego aplikacji – zgodnie z tymi definicjami:

- interfejs oznacza układ elektryczny, elektroniczny lub optyczny, z oprogramowaniem lub bez oprogramowania lub oprogramowanie umożliwiające łączenie, współpracę i wymianę

sygnałów o określonej postaci pomiędzy urządzeniami połączonymi za jego pośrednictwem zgodnie z odpowiednią specyfikacją techniczną. Definicja ta nie ma odpowiednika w przepisach EKŁE, występuje zaś w ustawie Pt,

- pojęcie interfejsu programistycznego aplikacji rozumiane jest jako interfejs umożliwiający łączenie, współpracę, wymianę informacji pomiędzy aplikacjami dostarczanymi przez nadawców lub dostawców usług a urządzeniami telewizji cyfrowej służącymi do przekazywania cyfrowych sygnałów umożliwiających świadczenie usług telewizyjnych lub radiofonicznych. Definicja ta odpowiada definicji z art. 2 pkt 18 EKŁE.

Definicja interoperacyjności usług – oznacza zdolność sieci telekomunikacyjnych jak również odbiorników sygnału telewizyjnego i odbiorników radiofonii cyfrowej oraz aplikacji do efektywnej współpracy w celu zapewnienia wzajemnego dostępu użytkowników do usług przez nie świadczonych. Dzięki interoperacyjności możliwe jest niezakłócone korzystanie z usług telekomunikacyjnych przez użytkowników różnych sieci i urządzeń.

Definicja kalkulacji kosztów – definicja kalkulacji kosztów, do prowadzenia której zobowiązany jest przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, na którego nałożono ten obowiązek na podstawie art. 217 ust. 1 lub art. 236 ust. 3 pkt 3 lit. b. Kalkulacja kosztów jest odpowiednikiem zapisanego w art. 74 EKŁE systemu księgowania kosztów i była już określona w art. 2 pkt 14 Pt. Ogólne zasady prowadzenia kalkulacji kosztów, w tym różne sposoby kalkulacji kosztów wynikają z Pke i rozporządzenia wydawanego na podstawie art. 260, zaś szczegółowe warunki – z opisu kalkulacji kosztów przygotowanego przez zobowiązanego przedsiębiorcę i zatwierdzonego przez Prezesa UKE. Efekty prowadzenia kalkulacji kosztów zapisane są przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej w dokumencie nazwanym przez ustawodawcę „wyniki kalkulacji kosztów”.

Definicja kolokacji – oznacza ona udostępnianie fizycznej przestrzeni lub urządzeń technicznych w celu umieszczenia i podłączenia niezbędnego sprzętu operatora podłączającego swoją sieć do sieci innego operatora lub korzystającego z dostępu do lokalnej pętli abonenckiej. Definicja określa, że przedmiotem świadczenia między operatorami jest udostępnienie fizycznej przestrzeni lub urządzeń technicznych przystosowanych do umieszczenia i podłączenia sprzętu telekomunikacyjnego. Kolokacja dotyczy umieszczania sprzętu współpracującego operatora w obiekcie, w którym następuje połączenie sieci lub realizowany jest dostęp do pętli abonenckiej.

Definicja komunikatu elektronicznego – zgodnie z projektowaną definicją komunikatem elektronicznym jest każda informacja wymieniana lub przekazywana między określonymi użytkownikami za pośrednictwem publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej; nie obejmuje on informacji przekazanej jako część transmisji radiofonicznych lub telewizyjnych transmitowanych przez sieć telekomunikacyjną, z wyjątkiem informacji odnoszącej się do możliwego do zidentyfikowania abonenta lub użytkownika otrzymującego informację. Definicja ta w zasadniczej mierze powtarza treść definicji komunikatu zawartej w ustawie Pt. Rozszerza przy tym to pojęcie na informacje przekazywane za pośrednictwem publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej, a nie jak dotychczas jedynie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych. Definicja stanowi wdrożenie art. 2 lit. d dyrektywy 2002/58/WE.

Definicja konsumenta – zgodnie z tą definicją konsument oznacza osobę fizyczną wnoszącą o świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej lub korzystającą z takich usług dla celów niezwiązanych bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub wykonywaniem zawodu. Definicja ta odpowiada definicji z art. 2 pkt 15 EKŁE. Do pojęcia konsumenta odwołują się w największej mierze przepisy działu VII projektu Pke regulujące uprawnienia konsumenta w relacji z dostawcą usług.

Definicje lokalnej pętli abonenckiej i lokalnej podpętli abonenckiej – lokalna pętla abonencka jest obwodem, który łączy zakończenie sieci zainstalowane u użytkownika końcowego z punktem dostępu do sieci stacjonarnej. Pojęcie lokalnej pętli abonenckiej łączy się z definicją lokalnej podpętli abonenckiej, która jest częścią lokalnej pętli abonenckiej łączącą zakończenie sieci z pośrednim punktem dostępu do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej, w szczególności z koncentratorze lub innym urządzeniem dostępu pośredniego do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej. Definicja ta pokrywa się częściowo z definicją lokalnej pętli abonenckiej, zaś różnica dotyczy punktu, w którym obwód ten ulega zakończeniu po stronie sieciowej. Podpętla nie sięga bowiem do przełącznicy głównej, ale kończy się na koncentratorze lub innym urządzeniu dostępu pośredniego do publicznej stacjonarnej sieci telefonicznej. Wskazane definicje występowały w Pt.

Definicja lokalnej sieci radiowej – definicja lokalnej sieci radiowej jest wprowadzona w związku z projektowanymi postanowieniami art. 1 ust. 2, art. 355 i art. 356 oraz art. 390 Pke. Zgodnie z propozycją, lokalną sieć radiową definiuje się jako system dostępu bezprzewodowego o niskiej mocy i bliskim zasięgu, stwarzający niskie ryzyko zakłóceń dla innych tego typu systemów stosowanych w pobliżu przez innych użytkowników,

wykorzystujący na zasadzie niewyłączności widmo radiowe, dla którego warunki dostępności i efektywnego użytkowania zharmonizowano na poziomie unijnym. Punkty dostępu do lokalnej sieci radiowej stanowią zazwyczaj rozszerzenie usługi świadczonej przez dostawcę za pośrednictwem łącza stacjonarnego. Lokalne sieci radiowe zapewniają dostęp do internetu m.in. w różnego rodzaju budynkach, zarówno prywatnych jak i budynkach użyteczności publicznej. Korzystanie z lokalnych sieci radiowych przez użytkowników końcowych, jak, w szczególności wewnątrz budynków, może zastępować transmisję danych w ramach usług mobilnych i zmniejszać obciążenie sieci ruchomych, co zostało wskazane w motywie 137 EKŁE.

Definicja multipleksu – pojęcie multipleksu rozumiane jest jako zespolony strumień danych cyfrowych składający się z dwóch lub więcej strumieni utworzonych z danych wchodzących w skład treści programów radiofonicznych lub telewizyjnych oraz danych dodatkowych, obejmujących w szczególności dane związane z systemem dostępu warunkowego lub usługami dodatkowymi. Definicja ta nie ma odpowiednika w przepisach EKŁE, występuje zaś w ustawie Pt. Projekt posługuje się tą definicją w dziale V dotyczącym obowiązków operatora multipleksu oraz zasad dostępu do multipleksu.

Definicja nadawcy – pod pojęciem nadawcy w projektowanej ustawie należy rozumieć nadawcę zdefiniowanego w art. 4 pkt 5 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1722 oraz z 2024 poz. 96).

Definicja nadużycia w komunikacji elektronicznej – pod pojęciem nadużycia w komunikacji elektronicznej należy rozumieć nadużycie w komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1703). Nadużycia w komunikacji elektronicznej nie dotyczą infrastruktury i spory w tym zakresie powinny być rozliczane przez operatorów na mocy zawartych umów lub sporów cywilnoprawnych. Definicja ta nie ma odpowiednika w przepisach EKŁE oraz nie występuje w ustawie Pt.

Definicja numeru alarmowego – numer alarmowy rozumiany jest jako numer ustalony w ustawie Pke lub trzycyfrowy numer usług specjalnych ustalany w planie numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych udostępniany służbom ustawowo powołanym do niesienia pomocy oraz podmiotom uprawnionym do wykonywania ratownictwa na podstawie przepisów szczególnych. Definicja ta nie ma wprost odpowiednika w przepisach EKŁE, występuje zaś w ustawie Pt. Pojęcie to jest wykorzystywane w przepisach określających status numeru 112 oraz dotyczących lokalizacji wywołań alarmowych. Podmiotami uprawnionymi

do wykonywania ratownictwa na podstawie przepisów szczególnych są w szczególności Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe i Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, które mają i winny mieć przydzielony numer alarmowy w planie numeracji krajowej, a tym samym odbierać także dane o lokalizacji użytkownika dzwoniącego na numer alarmowy wystawiane przez PLI CBD. Ze względu na wprowadzaną do krajowego porządku prawnego regulację umożliwiającą wyzwolenie informacji o lokalizacji osób dzwoniących na numery alarmowe pochodzącej z urządzenia końcowego, a tym samym zapewniającej precyzję lokalizacji do 5 m i wyzwalanej kilkakrotnie w trakcie trwania połączenia głosowego, a także wymagania techniczne dla tej usługi (Advanced Mobile Location) określone w normie technicznej ETSI TS 103 625, projektodawca zdecydował się na doprecyzowanie, że numerem alarmowym jest numer trzycyfrowy. Katalog numerów alarmowych, a tym samym zbiór numerów, dla których będzie następowało wyzwolenie informacji o lokalizacji pochodzącej z urządzenia, określa rozporządzenie w sprawie planu numeracji krajowej. W ww. normie ETSI rozgraniczone zostały numery alarmowe i numery abonenckie (numer długi). Funkcjonalność ta jest ograniczona wyłącznie dla połączenia wychodzącego na numer alarmowy, a numer długi może być wykorzystywany jako numer techniczny w celu prawidłowej adresacji połączenia głosowego w sieci publicznej po ustaleniu właściwego numeru PSTN zgodnego terytorialnie i określonego dla danego numeru AUS przez operatora sieci. Intencją projektodawcy jest zabezpieczenie na poziomie ustawy, że usługa krajowa będzie zgodna z normami technicznymi wspólnymi dla całej Unii Europejskiej.

Definicje numeru geograficznego i niegeograficznego – projektowana ustawa definiuje pojęcia numeru geograficznego i niegeograficznego. Numer geograficzny został scharakteryzowany jako numer zawierający wskaźnik obszaru geograficznego, wykorzystywany do kierowania połączeń do stałej lokalizacji zakończenia sieci. Z kolei numer niegeograficzny zdefiniowano jako nieposiadający wskaźnika, z doprecyzowaniem, że są to w szczególności numery zakończenia sieci ruchomej, numery, do których połączenia są bezpłatne, albo numery wykorzystywane do świadczenia usług z dodatkowym świadczeniem (tzw. premium rate). Odpowiedniki powyższych definicji zawarte są w art. 2 pkt 33 i 34 EKŁE. Projekt odwołuje się do rozróżnienia na numery geograficzne i niegeograficzne w szczególności w przepisach regulujących przenoszenie numeru w ramach tej samej sieci oraz do sieci innego dostawcy usług.

Definicje odbiornika radiofonii cyfrowej, odbiornika sygnału telewizyjnego oraz samochodowego odbiornika radiofonicznego – projektowane przepisy odnoszą się do trzech rodzajów urządzeń służących do odbioru transmisji cyfrowych. Pojęcia te nie są definiowane w EKŁE. Dotychczas w ustawie Pt definiowane było jedynie pojęcie odbiornika cyfrowego, które zakresem odpowiada projektowanej definicji odbiornika sygnału telewizyjnego. W związku z nowymi wymogami EKŁE dotyczącymi odbiorników radiofonicznych wbudowanych do pojazdów kategorii M zasadne jest uzupełnienie dotychczasowego katalogu definicji o definicję odbiornika radiofonii cyfrowej oraz samochodowego odbiornika radiofonicznego. Przez odbiornik radiofonii cyfrowej należy rozumieć urządzenie służące do odbioru cyfrowych transmisji radiofonicznych, zawierające co najmniej tuner obejmujący głowicę wysokiej częstotliwości i demodulator, a także demultiplekser i dekodery odbieranych usług oraz antenę lub złącze antenowe. Odbiornikiem sygnału telewizyjnego jest urządzenie służące do odbioru cyfrowych transmisji telewizyjnych zawierające co najmniej tuner obejmujący głowicę wysokiej częstotliwości i demodulator, demultiplekser i dekodery oraz wyświetlacz obrazu albo niezawierające takiego wyświetlacza. Samochodowym odbiornikiem radiofonicznym jest odbiornik radiofonii cyfrowej, który jest wbudowany do pojazdów kategorii M (osobowych).

Definicja operatora multipleksu – pojęcie to oznacza podmiot, który uzyskał rezerwację częstotliwości na rozpowszechnianie lub rozprowadzanie programów telewizyjnych lub radiofonicznych w sposób cyfrowy drogą rozsiwczą naziemną w multipleksie oraz prowadzący działalność telekomunikacyjną i posiadający własną infrastrukturę telekomunikacyjną lub posiadający umowę o świadczenie usługi transmisji sygnału multipleksu z operatorem sieci nadawczej. Pojęcie to nie ma odpowiednika w EKŁE, występuje zaś na gruncie Pt.

Definicja operatora sieci nadawczej – w definicji wskazano, że jest to przedsiębiorca telekomunikacyjny świadczący usługi transmisji sygnałów radiodyfuzyjnych drogą rozsiwczą naziemną. Definicja jest stosowana na gruncie Pt.

Definicja połączenia – oznacza fizyczne lub logiczne połączenie telekomunikacyjnych urządzeń końcowych pozwalające na przesłanie komunikatów elektronicznych. Połączenie służy do przesyłania treści rozmów telefonicznych i innych informacji przekazywanych za pomocą sieci telekomunikacyjnych. Definicja jest stosowana na gruncie Pt.

Definicja połączenia głosowego – to pojęcie oznaczające połączenie ustanowione za pomocą publicznie dostępnej usługi komunikacji interpersonalnej pozwalające na dwukierunkową

komunikację głosową. Odpowiednik tej definicji zawarty jest w art. 2 pkt 31 EKŁE. Pojęcie połączenia głosowego zastępuje zakresowo tożsamy pojęcie połączenia telefonicznego występujące w ustawie Pt.

Definicja połączenia sieci – oznacza współdziałanie dwóch podmiotów, które ustanawiają połączenie dwóch sieci telekomunikacyjnych, jednocześnie zarówno w warstwie fizycznej jak i logicznej. Połączenie sieci jest szczególnym przypadkiem dostępu telekomunikacyjnego. Definicja ta jest stosowana na gruncie obecnie obowiązującego Pt.

Definicje powiązanych zasobów i powiązanych usług – zgodnie z zaproponowaną definicją powiązanych zasobów, są to: powiązane usługi, infrastruktura techniczna, okablowanie między zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a najbliższym punktem dystrybucji, anteny, jak również inne urządzenia, powiązane z siecią telekomunikacyjną lub usługami telekomunikacyjnymi, które umożliwiają lub wspierają dostarczanie usług za pośrednictwem tych sieci lub usług lub które mogą służyć do tego celu.

Zgodnie z obecnie obowiązującą definicją zawartą w art. 2 pkt 44 uchylanego Pt, udogodnienia towarzyszące składają się m.in. z infrastruktury fizycznej, budynków, wejść do budynków, kanałów, masztów, szafek, anten, wież i innych konstrukcji nośnych. Wszystkie wskazane desygnaty są objęte definicją infrastruktury technicznej określoną w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. Natomiast zgodnie z art. 2 pkt 6 tej ustawy, infrastrukturę techniczną stanowi każdy element sieci, który może służyć do umieszczenia w nim lub na nim elementów sieci telekomunikacyjnej, nie stając się jednocześnie aktywnym elementem tej sieci telekomunikacyjnej, taki jak rurociągi, kanalizacja, maszty, kanały, komory, studzienki, szafki, budynki i wejścia do budynków, instalacje antenowe, konstrukcje wsporcze anten i urządzeń radiowych, wieże i słupy. Wyłączone z zakresu definicji zostały wprost: kable, w tym włókna światłowodowe; elementy sieci wykorzystywane do zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz kanały technologiczne.

Ze względu na potrzebę wprowadzenia większej przejrzystości przepisów gałęzi prawa telekomunikacyjnego, proponuje się ujednoczenie siatki pojęciowej. Definiowane wyrażenie „powiązane zasoby” cechuje się większą precyzją, jednoznacznością i zrozumiałością niż „udogodnienia towarzyszące”. Dotychczasowe tłumaczenie z języka angielskiego, zdefiniowanego w art. 2 lit. e dyrektywy ramowej oraz w art. 2 pkt 10 EKŁE określenia „associated facilities” jako udogodnień towarzyszących, nie może zostać uznane za nazbyt trafne. Występujący we frazie przymiotnik „associated” powinien zostać przetłumaczony jako

„powiązane”, ew. „związane”. Odnosząc się natomiast do określenia „udogodnienia” (w wersji angielskiej „facilities”) należy zauważyć, w języku prawnym i prawniczym występuje ono najczęściej w kontekście rozwiązań zapewniających dostępność urządzeń lub usług dla osób z niepełnosprawnościami, tak jak pojęcie to jest rozumiane w świetle projektowanej regulacji Pke. „Powiązane”, będące pierwszą częścią pojęcia definiowanego, wskazuje związek desygnatów pojęcia z siecią telekomunikacyjną lub usługami telekomunikacyjnymi, natomiast druga część („zasób”) kładzie akcent na cel, któremu mają służyć.

W celu zwiększenia przejrzystości przepisów proponuje się również definicję „powiązanych usług” zastępującą mniej intuicyjną definicję „usług towarzyszących”. Zgodnie z art. 2 pkt 37 Pke, powiązane usługi to usługi związane z siecią lub usługami telekomunikacyjnymi, które umożliwiają lub wspierają dostarczanie usług za pośrednictwem tych sieci lub usług, lub które mogą służyć do tego celu, i obejmują między innymi systemy translacji numerów lub systemy o równoważnych funkcjach, systemy dostępu warunkowego i elektroniczne przewodniki po programach, jak również inne usługi, takie jak usługi identyfikacji, lokalizacji oraz sygnalizowania obecności. Proponowana zmiana w zakresie wyrażenia definiowanego nie wiąże się z rozszerzeniem lub zawężeniem wyrażenia definiującego.

Definicja przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej – wprowadzenie definicji przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej wynika z rozszerzenia w EKŁE zakresu podmiotowego regulacji i objęcie nimi, poza tradycyjnymi przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi, również podmiotów pozostających dotąd poza regulacją pakietu dyrektyw telekomunikacyjnych, tj. podmiotów świadczących usługę komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów. Przyjęcie nowej szerokiej definicji oraz pozostawienie zarazem definicji przedsiębiorcy telekomunikacyjnego podyktowane jest różnym zakresem podmiotowym poszczególnych przepisów. Ponadto należy wskazać, że wpisowi do rejestru będą podlegali wyłącznie przedsiębiorcy telekomunikacyjni, natomiast podmioty świadczące usługę komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów nie będą podlegały takiemu wpisowi. Wynika to z brzmienia art. 12 ust. 2 EKŁE, który to przepis wyłącza te podmioty z podlegania ogólnemu zezwoleniu.

Definicja przedsiębiorcy telekomunikacyjnego – zaproponowana definicja odpowiada treścią dotychczasowej definicji przedsiębiorcy telekomunikacyjnego zawartej w art. 2 pkt 27 Pt. Przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi są przedsiębiorcy i inne podmioty dostarczające sieci publiczne, świadczące usługi telekomunikacyjne oraz powiązane usługi. Zachowano podział na dostawcę usług telekomunikacyjnych, którym jest podmiot świadczący usługi

telekomunikacyjne, oraz na operatora, którym jest podmiot dostarczający publiczne sieci telekomunikacyjne lub świadczący powiązane usługi. Wdrażając EKŁE zdecydowano się na pozostawienie tej definicji oraz dodanie szerszej definicji – przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej.

Definicja przyłącza telekomunikacyjnego – definicja ta powtarza treść definicji zawartej w art. 2 pkt 27b Pt. Jest to odcinek od złącza rozgałęźnego do zakończenia linii lub kanalizacji w obiekcie budowlanym lub system bezprzewodowy.

Definicja publicznej sieci telekomunikacyjnej – jest to sieć telekomunikacyjna wykorzystywana głównie do świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych. W tym zakresie projektowana definicja stanowi powtórzenie definicji zawartej w art. 2 pkt 29 Pt.

Definicja publicznie dostępnej usługi komunikacji elektronicznej – pojęcie to oznacza publicznie dostępną usługę komunikacji elektronicznej rozumianą jako usługa komunikacji elektronicznej dostępna dla ogółu użytkowników.

Definicja publicznie dostępnej usługi komunikacji interpersonalnej – zgodnie z definicją jest to usługa komunikacji interpersonalnej dostępna dla ogółu użytkowników.

Definicja publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej – definicja ta oznacza usługę telekomunikacyjną dostępną dla ogółu użytkowników, dla inicjowania i odbierania, bezpośrednio lub pośrednio, połączeń głosowych krajowych lub krajowych i międzynarodowych, za pomocą numeru lub numerów ustalonych w krajowym lub międzynarodowym planie numeracji. W ustawie Pt odpowiednikiem tej definicji jest pojęcie publicznie dostępnej usługi telefonicznej.

Definicja publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej – pojęcie to oznacza usługę telekomunikacyjną dostępną dla ogółu użytkowników.

Definicja punktu dystrybucji – proponowana definicja jest związana z obowiązkiem udzielenia dostępu do infrastruktury technicznej w budynku, rozszerzonym – w odpowiednich przypadkach – także na odcinek do pierwszego punktu koncentracji lub dystrybucji (art. 175 ust. 1 Pke). Zgodnie z propozycją definicji punkt dystrybucji to fizyczny punkt, w którym możliwe jest zapewnienie dostępu wymagającego połączenia elementów sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego z elementami sieci telekomunikacyjnej lub powiązanymi zasobami znajdującymi się pomiędzy tym punktem a zakończeniami sieci.

Definicja rachunkowości regulacyjnej – definicja rachunkowości regulacyjnej, do prowadzenia której zobowiązany jest przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, na którego nałożono ten obowiązek na podstawie art. 216 lub art. 236 ust. 3 pkt 3 lit. a. Rachunkowość regulacyjna jest odpowiednikiem zapisanej w art. 71 EKŁE rozdzielności księgowej i była już określona w art. 2 pkt 32 Pt. Ogólne zasady prowadzenia rachunkowości regulacyjnej wynikają z Pke, rozporządzenia wydawanego na podstawie art. 260, zaś szczegółowe warunki – z instrukcji przygotowanej przez zobowiązanego przedsiębiorcę i zatwierdzonej przez Prezesa UKE. Efekty prowadzenia rachunkowości regulacyjnej zapisane są przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej w dokumencie nazwanym przez ustawodawcę „sprawozdanie z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej”.

Definicja rachunkowości regulacyjnej odwołuje się do przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, z późn. zm.), z czego wynika, że pewne reguły dotyczące rachunkowości zapisane w ww. ustawie powinny być stosowane przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej podczas prowadzenia przez niego rachunkowości regulacyjnej, w szczególności te wskazane wprost w Pke lub w rozporządzeniu wydawanym na podstawie art. 260.

Prowadzenie rachunkowości regulacyjnej nie wpływa na obowiązki wynikające z ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Definicja radiolokacji – definicja implementowana z dyrektywy 2014/53/UE. Radiolokacja oznacza określanie położenia, prędkości lub innych parametrów obiektu lub uzyskiwanie informacji dotyczących tych parametrów dzięki właściwościom propagacyjnym fal radiowych. Projekt ustawy Pke odwołuje się do radiolokacji w kontekście używania urządzeń radiowych służących radiolokacji, które to urządzenia wysyłają oraz odbierają fale elektromagnetyczne odbite od obiektów podlegających pomiarom.

Definicja w takim samym brzmieniu jest zawarta w ustawie Pt (art. 2 pkt 32a).

Definicja rezerwacji częstotliwości – ustawa Pt posługuje się pojęciem rezerwacji częstotliwości w tym samym znaczeniu jak w proponowanej w Pke definicji, jednakże definicja taka nie była zawarta w słowniczku do ustawy. Ze względu jednak na kluczowe znaczenie pojęcia rezerwacji częstotliwości dla regulacji ustawy, zwłaszcza w obszarze gospodarki częstotliwościami proponuje się przeniesienie definicji do słowniczka. Rezerwacja częstotliwości określa częstotliwości lub zasoby orbitalne, które w okresie rezerwacji pozostają w dyspozycji podmiotu, na rzecz którego dokonano rezerwacji, przeniesiono uprawnienia do

częstotliwości lub uprawnienia do dysponowania częstotliwościami na cele związane z uzyskiwaniem pozwoleń radiowych.

Definicja ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej – zgodnie z projektowaną definicją ruchoma publiczna sieć telekomunikacyjna jest publiczną siecią telekomunikacyjną, w której zakończenia sieci nie mają stałej lokalizacji.

Definicja ruchomej sieci telekomunikacyjnej – zgodnie z projektowaną definicją ruchoma sieć telekomunikacyjna to sieć, w której zakończenia sieci nie mają stałej lokalizacji.

Definicja rynku detalicznego – rynek detaliczny to rynek produktów i usług w zakresie usług komunikacji elektronicznej dla użytkowników końcowych. Definicja ta ma szczególne znaczenie w kontekście przepisów dotyczących regulowania rynku telekomunikacyjnego. Ponadto odwołuje się do definicji użytkownika końcowego, gdyż rynki detaliczne są rynkami, na których po stronie popytowej występuje użytkownik końcowy. Definicja była stosowana na gruncie Pt.

Definicja satelitarnej usługi publicznej o regulowanym dostępie – projekt ustawy przyjmuje tę definicję w rozumieniu art. 45 ust. 1 lit. d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/696 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiającego Unijny program kosmiczny i Agencję Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 912/2010, (UE) nr 1285/2013 i (UE) nr 377/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE (Dz. Urz. UE L 170 z 12.05.2021, str. 69), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 2021/696”. W rozumieniu przepisu satelitarna usługa publiczna o regulowanym dostępie (PRS, public regulated service) jest usługą zarezerwowaną dla użytkowników upoważnionych przez władze publiczne, przeznaczoną do szczególnych zastosowań, które wymagają wysokiego poziomu ciągłości usług, nieodpłatną dla państw członkowskich UE, Rady UE, Komisji Europejskiej, Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych i w stosownych przypadkach, należycie upoważnionych agencji unijnych. Usługa ta wykorzystuje silne, zakodowane sygnały. Definicja ta nie ma odpowiednika w przepisach EKŁE, jest jednak następstwem konieczności przyjęcia przez państwa członkowskie UE uregulowań prawnych dotyczących PRS, o czym przesądzają art. 3 i art. 15 oraz motywy 7, 12, 13 i 14 decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1104/2011/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie warunków dostępu do usługi publicznej o regulowanym dostępie oferowanej przez globalny system nawigacji satelitarnej utworzony w ramach programu Galileo (Dz. Urz. UE L 287 z 04.11.2011, str. 1), zwanej dalej „decyzją 1104/2011/UE” albo „decyzja PRS”.

Definicja sieci dostępu – siecią dostępu jest infrastruktura telekomunikacyjna na odcinku między zakończeniem sieci a punktem, w którym możliwe jest uzyskanie dostępu, obejmującą w szczególności łącza abonenckie, urządzenia do koncentracji łączy abonenckich lub urządzenia do zarządzania siecią dostępu. Bazuje ona na trzech innych definiowanych pojęciach: infrastruktury telekomunikacyjnej, zakończenia sieci i punktu dystrybucji.

Definicja sieci o bardzo dużej przepustowości – wymagania dotyczące możliwości sieci łączności elektronicznej stale rosną. Podczas gdy w przeszłości odnosiły się one głównie zwiększania przepustowości łącza dostępnego ogólnie i dla poszczególnych użytkowników, obecnie na znaczeniu zyskują inne parametry jakościowe związane z opóźnieniem i niezawodnością sieci. Ze względu na rosnące potrzeby, światłowody są instalowane coraz bliżej użytkownika, a sieci o bardzo dużej przepustowości wymagają parametrów wydajności równoważnych tym, jakie może zapewnić sieć oparta na elementach światłowodowych przynajmniej na odcinku do punktu dystrybucji w miejscu świadczenia usługi. W przypadku połączeń stacjonarnych odpowiada to wydajności sieci równoważnej wydajności, jaką można osiągnąć dzięki instalacji światłowodu na odcinku do budynku wielorodzinnego uznawanego za miejsce świadczenia usługi. W przypadku połączeń bezprzewodowych odpowiada to wydajności sieci podobnej do tej, jaką można osiągnąć dzięki instalacji światłowodu na odcinku do stacji bazowej uznawanej za miejsce świadczenia usługi. Różnice w subiektywnym odczuciu, doświadczeniu użytkowników końcowych, wynikające z różnych właściwości mediów, za pomocą których sieć ostatecznie łączy się z zakończeniem sieci, nie powinny być brane pod uwagę do celów ustalania, czy daną sieć bezprzewodową można uznać za zapewniającą podobną wydajność sieciową. Relewantną w tym zakresie jest obiektywna jakość świadczonych usług („quality of service”). Zgodnie z zasadą neutralności technologicznej nie należy wykluczać innych technologii i mediów transmisyjnych, jeżeli pod względem możliwości są porównywalne z siecią opartą na elementach światłowodowych, w tym m.in. przyszłych generacji sieci bezprzewodowych, opartych o ulepszone interfejsy radiowe i gęstszą architekturę sieci.

Sieć o bardzo dużej przepustowości to publiczna sieć telekomunikacyjna, która składa się z linii światłowodowych przynajmniej do punktu dystrybucji w miejscu świadczenia usługi lub sieć telekomunikacyjna lub co najmniej do stacji bazowej telefonii komórkowej, a także sieć, która jest w stanie zapewnić w typowych warunkach panujących w czasie największego natężenia ruchu podobną wydajność sieci do parametrów uzyskiwanych na liniach światłowodowych. Podobne parametry jakościowe usługi dostępu do internetu odnoszą się do: pobierania i

wysyłania danych, odporności, parametrów związanych z błędami oraz opóźnienia i jego zmienności.

Definicja sieci o bardzo dużej przepustowości stanowi transpozycję art. 2 pkt 2 EKŁE. Zgodnie z art. 82 EKŁE szczegółowe kryteria dotyczące wymogów, które mają być spełnione przez sieć, aby została uznana za sieć o bardzo dużej przepustowości są określone w wytycznych Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC). Wytyczne w tym zakresie zostały wydane 1 października 2020 r. i są dostępne pod adresem: https://berec.europa.eu/eng/document_register/subject_matter/berec/regulatory_best_practices/guidelines/9439-berec-guidelines-on-very-high-capacity-networks. Zgodnie z art. 82 EKŁE, wytyczne będą regularnie aktualizowane.

Definicja sieci telekomunikacyjnej – w myśl projektowanej definicji sieć telekomunikacyjna to systemy transmisyjne, a także urządzenia telekomunikacyjne oraz inne zasoby, w tym nieaktywne elementy sieci, które umożliwiają przekazywanie sygnałów za pomocą przewodów, fal radiowych, optycznych lub innych środków wykorzystujących energię elektromagnetyczną, niezależnie od rodzaju przekazywanej informacji. Definicja była stosowana na gruncie Pt. Sieć telekomunikacyjna stanowi funkcjonalną całość, składającą się z różnych elementów oraz warstw – logicznej oraz fizycznej.

Definicja służby radiokomunikacyjnej – zgodnie z projektowanym brzmieniem ustawy Pke pod pojęciem służby radiokomunikacyjnej należy rozumieć nadawanie, przesyłanie lub odbiór fal radiowych dla wypełnienia zadań określonych dla danej służby w międzynarodowych przepisach radiokomunikacyjnych. Definicja ta była zawarta już w ustawie Pt (art. 2 pkt 36). Definicja nie określa zadań poszczególnych służb, a odsyła w tym zakresie do międzynarodowych przepisów radiokomunikacyjnych. Rodzaje służb zostały wskazane i usystematyzowane w Regulaminie Radiokomunikacyjnym, który wskazuje między innymi służbę stałą, służbę operacji kosmicznych, czy służbę ruchomą (ponad 40 służb).

Definicja służby radiokomunikacyjnej amatorskiej – zadania poszczególnych służb radiokomunikacyjnych wynikają zasadniczo z Regulaminu Radiokomunikacyjnego, jednak służba radiokomunikacyjna amatorska ma charakter szczególny, w związku z czym ustawa Pke, tak samo jak Pt, przewiduje w tym zakresie dodatkowe odrębne regulacje. Przez służbę radiokomunikacyjną amatorską należy rozumieć służbę radiokomunikacyjną mającą na celu nawiązywanie wzajemnych łączności, badania techniczne oraz indywidualne szkolenie wykonywane w celach niezarobkowych przez uprawnione osoby wyłącznie dla potrzeb własnych. Definicja ta również wynika z Regulaminu Radiokomunikacyjnego, a jej bardzo

istotnym elementem jest wskazanie, że działalność radioamatorska nie może służyć celom zarobkowym.

Definicja stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej – zgodnie z projektowaną definicją jest to publiczna sieć telekomunikacyjna, w której zakończenia sieci mają stałą lokalizację. Definicja jest stosowana na gruncie Pt.

Definicja stacjonarnej sieci telekomunikacyjnej – zgodnie z projektowaną definicją jest to sieć telekomunikacyjna, w której zakończenia sieci mają stałą lokalizację.

Definicja sygnału multipleksu – oznacza sygnał radiowy transmitowany z użyciem kanału lub bloku częstotliwościowego w służbie radiodifuzyjnej, przenoszący treści zawarte w multipleksie. Definicja jest stosowana na gruncie Pt.

Definicja systemu dostępu warunkowego – system dostępu warunkowego rozumiany jest jako środki lub rozwiązania techniczne, które powodują, że dostęp do zrozumiałej formy zabezpieczonych transmisji radiofonicznych lub telewizyjnych jest uwarunkowany posiadaniem abonamentu lub uprzednio uzyskanego indywidualnego zezwolenia. Definicja ta ma swój odpowiednik w art. 2 pkt 12 EKŁE oraz w art. 2 pkt 39 ustawy Pt.

Definicja sytuacji szczególnego zagrożenia – w propozycji podtrzymano pojęcia i odniesienia do sytuacji kryzysowych i stanów nadzwyczajnych według zapisów obowiązującej ustawy.

Dodatkowo wprowadzono pojęcie „*w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i czasu wojny*”, które funkcjonuje w przepisach prawa powszechnie obowiązującego np. w art. 136 i art. 229 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 27 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. poz. 2305, z późn. zm.) i nawiązuje do sytuacji państwa, w czasie której organy administracji publicznej oraz przedsiębiorcy zobowiązani są do realizacji określonych zadań obronnych, w tym zadań na rzecz Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Zadania te będą realizowane przede wszystkim przed formalnym wprowadzeniem np. stanu wyjątkowego albo stanu wojennego. W związku z tym, tak sformułowana i rozumiana definicja „*sytuacji szczególnego zagrożenia*” ma kluczowe znaczenie dla realizacji ustawowych zadań przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej i zabezpieczenia ich potrzeb telekomunikacyjnych.

Ponadto w definicji podkreślono rolę przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej polegającą na jego współpracy z właściwymi podmiotami państwowymi.

Definicja zawiera również odniesienie do sytuacji stanowiącej bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa sieci i usług komunikacji elektronicznej. Pojęcie „bezpieczeństwa sieci i usług komunikacji elektronicznej” rozumie się przy tym jako zdolność sieci telekomunikacyjnych lub usług komunikacji elektronicznej do odparcia wszelkich działań naruszających dostępność, autentyczność, integralność lub poufność tych sieci lub usług, przetwarzanych danych i treści objętych tajemnicą komunikacji elektronicznej lub innych świadczonych przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej usług związanych z usługami komunikacji elektronicznej lub sieciami telekomunikacyjnymi tego przedsiębiorcy. Definicja ta stanowi w tym zakresie wdrożenie definicji „bezpieczeństwa sieci i usług” zawartej w art. 2 pkt 21 EKŁE.

Definicja szkodliwych zaburzeń elektromagnetycznych – definicja szkodliwego zaburzenia w takim samym brzmieniu była zawarta w ustawie Pt (art. 2 pkt 40). Szkodliwe zaburzenie elektromagnetyczne jest to zaburzenie elektromagnetyczne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej, które przekracza dopuszczalne poziomy zaburzeń. Zgodnie zaś z tą ustawą zaburzenie elektromagnetyczne to dowolne zjawisko elektromagnetyczne, które może obniżyć jakość działania urządzeń albo niekorzystnie wpłynąć na materię ożywioną i nieożywioną.

Definicja szkodliwych zakłóceń – definicja szkodliwych zakłóceń stanowi wdrożenie art. 2 pkt 20 EKŁE. Przez szkodliwe zakłócenia należy rozumieć zakłócenia, które zagrażają funkcjonowaniu służby radionawigacyjnej lub innej służby radiokomunikacyjnej związanej z bezpieczeństwem lub w sposób poważny pogarszają, utrudniają lub wielokrotnie przerywają wykonywanie służby radiokomunikacyjnej działającej zgodnie z przepisami prawa. Pojęcie szkodliwych zakłóceń, inaczej niż to ma miejsce w przypadku pojęcia szkodliwego zaburzenia elektromagnetycznego, dotyczy wyłącznie funkcjonowania radiokomunikacji.

Definicje świadczenia usług telekomunikacyjnych oraz świadczenia usług komunikacji elektronicznej – definicje te uwzględniają wprowadzone w projekcie rozróżnienie na usługi komunikacji elektronicznej oraz węższe zakresowo usługi telekomunikacyjne. Świadczenie usług komunikacji elektronicznej oznacza świadczenie usług telekomunikacyjnych lub usług komunikacji interpersonalnej niewykorzystujących numerów. Natomiast świadczeniem usług telekomunikacyjnych jest wykonywanie usług za pomocą własnej sieci, z wykorzystaniem sieci innego operatora lub sprzedaż we własnym imieniu i na własny rachunek usługi telekomunikacyjnej wykonywanej przez innego dostawcę usług.

Definicja telekomunikacji – zgodnie z projektowaną definicją telekomunikacją jest nadawanie, odbiór lub transmisję informacji, niezależnie od ich rodzaju, za pomocą

przewodów, fal radiowych bądź optycznych lub innych środków wykorzystujących energię elektromagnetyczną. Definicja jest stosowana na gruncie Pt.

Definicje telekomunikacyjnego urządzenia końcowego oraz urządzenia telekomunikacyjnego – zgodnie z definicją urządzenia telekomunikacyjnego jest to urządzenie elektryczne lub elektroniczne przeznaczone do zapewniania telekomunikacji. Natomiast telekomunikacyjnym urządzeniem końcowym jest urządzenie telekomunikacyjne przeznaczone do podłączenia bezpośrednio lub pośrednio do zakończeń sieci.

Definicja trwałego nośnika – pojęcie trwałego nośnika zostało zdefiniowane w art. 2 w pkt 4 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2023 r. poz. 2759) , zwanej dalej „Upk”. W myśl tego przepisu trwałe nośnik jest materiałem lub narzędziem, które umożliwia konsumentowi lub przedsiębiorcy przechowywanie informacji, zapewniając mu dostęp do tych informacji przez czas odpowiedni do celów, którym informacje służą oraz pozwala na odtworzenie przechowywanych informacji w niezmienionej postaci. W praktyce trwałe nośnik musi spełniać te same funkcje co forma papierowa.

Definicja urządzenia radiowego – definicja urządzenia radiowego w takim samym brzmieniu była zawarta w ustawie Pt (art. 2 pkt 45) i stanowiła implementację nadal obowiązującej dyrektywy 2014/53/UE. Urządzenie radiowe zgodnie z projektowaną definicją jest urządzeniem telekomunikacyjnym, a zatem urządzeniem elektrycznym lub elektronicznym przeznaczonym do zapewniania telekomunikacji, które celowo, samodzielnie lub z wykorzystaniem dodatkowego elementu, emituje lub odbiera fale radiowe.

Definicja usługi fakultatywnego obciążania rachunku – definicja ta oznacza usługę polegającą na pośredniczeniu przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej w sprzedaży towarów lub świadczeniu usług innych niż usługi ubezpieczeniowe lub pośredniczeniu w płatności za te towary lub usługi, której wartość jest uwzględniana na rachunku za wykonane usługi komunikacji elektronicznej lub pokrywana ze środków z doładowań.

Definicja usługi komunikacji interpersonalnej – usługa komunikacji interpersonalnej rozumiana jest jako usługa umożliwiająca bezpośrednią interpersonalną i interaktywną wymianę informacji za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej między skończoną liczbą osób, gdzie osoby inicjujące połączenie lub uczestniczące w nim decydują o jego odbiorcy lub odbiorcach, z wyłączeniem usług, w których interpersonalna i interaktywna komunikacja stanowi wyłącznie funkcję podrzędną względem innej usługi podstawowej. Definicja usługi komunikacji interpersonalnej jest implementacją definicji usługi łączności interpersonalnej w

odniesieniu do której EKŁE w motywie 17 wskazuje na wszystkie rodzaje poczty elektronicznej, usług przekazywania wiadomości lub czatów grupowych. Dodatkowo definicja ta określa usługę komunikacji interpersonalnej wykorzystującą numery oraz usługę komunikacji interpersonalnej niewykorzystującą numerów, a kryterium rozróżnienia tych usług jest możliwość połączenia z numerami z planu numeracji krajowej lub międzynarodowej.

Usługi komunikacji interpersonalnej, tak jak inne usługi komunikacji elektronicznej, są świadczone zazwyczaj za wynagrodzeniem.

Definicja usługi z dodatkowym świadczeniem – zgodnie z definicją jest to usługa telekomunikacyjna, której towarzyszy inne, dodatkowe świadczenie polegające z reguły na udostępnieniu drogą telekomunikacyjną aktualnych wiadomości, utworów, treści rozrywkowych lub innych informacji realizowane przez dostawcę usług telekomunikacyjnych lub przez inny podmiot.

Definicja usługi o wartości wzbożonej – zgodnie z projektowaną definicją jest to usługa komunikacji elektronicznej wymagająca przetworzenia danych o lokalizacji. Jest odpowiednikiem definicji usług tworzących wartość dodaną zdefiniowanych w art. 2 lit. g dyrektywy 2002/58/WE.

Definicja usługi komunikacji elektronicznej – zgodnie z tą definicją usługa komunikacji elektronicznej rozumiana jest jako usługa świadczona za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej, zwykle za wynagrodzeniem obejmująca:

- a) usługę dostępu do internetu w rozumieniu art. 2 akapit drugi pkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiającego środki dotyczące dostępu do otwartego internetu oraz zmieniającego dyrektywę 2002/22/WE w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników, a także rozporządzenie (UE) nr 531/2012 w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii (Dz. Urz. UE L 310 z 26.11.2015, str. 1, z późn. zm.),
- b) usługę komunikacji interpersonalnej,
- c) usługi polegające całkowicie lub głównie na przekazywaniu sygnałów, w szczególności:
 - przesyłanie sygnałów na potrzeby komunikacji interpersonalnej niezależnie od stosowanej technologii (w tym z wykorzystaniem np. technologii Voice over LTE, Voice over WiFi oraz technologii późniejszych, będących następcami wykorzystywanych obecnie),

- usługę transmisyjną stosowaną na potrzeby świadczenia usług komunikacji maszyna – maszyna oraz na potrzeby nadawania.

Z powyższego zakresu definicyjnego zostały wprost wyłączone usługi związane z zapewnianiem albo wykonywaniem kontroli treści przekazywanych przy wykorzystaniu sieci telekomunikacyjnych lub usług komunikacji elektronicznej. Taki zakres definicji odpowiada definicji usługi łączności elektronicznej z art. 2 pkt 4 EKŁE.

Zakres definicji usługi komunikacji elektronicznej obejmuje również usługi rozprowadzania programów telewizyjnych i radiowych do abonentów. Usługi te nie zostały wprost wymienione w definicji, gdyż definicja ma szeroki zakres, a wskazywanie enumeratywnie niektórych usług wchodzących w skład usługi komunikacji elektronicznej mogłoby wywołać wątpliwości interpretacyjne względem usług wprost niewskazanych w definicji. Usługi rozprowadzania programów były zaliczane do usług telekomunikacyjnych już na gruncie ustawy Pt, gdzie funkcjonuje węższa zakresowo niż definicja usług komunikacji elektronicznej definicja usług telekomunikacyjnych. Kwestia ta została jednoznacznie rozstrzygnięta w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 7 listopada 2013 r. w sprawie C-518/11 (UPC Nederland BV v. Gemeente Hilversum) oraz wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 8 listopada 2013 r. (sygn. akt XVII AmA 5/12).

Definicja usługi telekomunikacyjnej – usługa telekomunikacyjna jest pojęciem zakresowo węższym niż usługa komunikacji elektronicznej i obejmuje swoim zakresem usługi komunikacji elektronicznej polegające na dostępie do internetu, usługi komunikacji interpersonalnej wykorzystujące numery oraz usługę polegającą całkowicie lub głównie na przekazywaniu sygnałów.

Definicja użytkownika cywilnego, użytkownika rządowego oraz użytkownika cywilno-rządowego – definicje te zostały przeniesione z Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości stanowiącej załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 2013 r. w sprawie Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości (Dz. U. z 2023 r. poz. 2518) Definicje użytkownika cywilnego, rządowego i cywilno-rządowego powinny wynikać z aktu prawnego rangi ustawowej.

Definicja użytkownika – użytkownik jest rozumiany jako podmiot korzystający z publicznie dostępnej usługi komunikacji elektronicznej lub żądający świadczenia takiej usługi.

Definicja użytkownika końcowego – użytkownikiem końcowym jest podmiot korzystający z publicznie dostępnej usługi komunikacji elektronicznej lub żądający świadczenia takiej usługi, dla zaspokojenia własnych potrzeb.

Definicja użytkownika satelitarnej usługi o regulowanym dostępie - projekt ustawy przyjmuje tę definicję w rozumieniu decyzji delegowanej Komisji Europejskiej z dnia 15 września 2015 r. uzupełniającej decyzję 1104/2011/UE w odniesieniu do wspólnych minimalnych norm, których muszą przestrzegać organy odpowiedzialne za PRS.

Definicja użytkownika rządowego – zaproponowana definicja uwzględnia katalog podmiotów dotychczas wskazywanych w art. 4 Pt. Przepis art. 4 Pt wskazywał, że przepisu dotyczącego wymogu posiadania pozwolenia radiowego nie stosuje się do wykonywania działalności telekomunikacyjnej oraz używania urządzeń radiowych w przypadku wymienionych w tym przepisie podmiotów publicznych, w zakresie określonej przepisem działalności. Zatem przepis określał pośrednio grupę użytkowników, którzy w określonych okolicznościach są traktowani odmiennie od pozostałych użytkowników widma radiowego. Katalog ten pozostaje aktualny i zawiera m.in. komórki organizacyjne i jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej, ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej, jednostki organizacyjne Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Agencji Wywiadu.

Definicja zakończenia sieci – pojęcie zakończenia sieci jest rozumiane jako fizyczny punkt, w którym użytkownik końcowy otrzymuje dostęp do publicznej sieci telekomunikacyjnej. W przypadku sieci stosujących komutację lub przekierowywanie, zakończenie sieci identyfikuje się za pomocą konkretnego adresu sieciowego, który może być przypisany do numeru lub nazwy abonenta.

Definicja zasobów orbitalnych – definicja wskazująca, że przez zasoby orbitalne należy rozumieć pozycje na orbicie geostacjonarnej lub orbity satelitarne, które są lub mogą być wykorzystywane do umieszczania sztucznych satelitów Ziemi przeznaczonych do zapewniania telekomunikacji, jest tożsama z definicją zawartą w ustawie Pt (art. 2 pkt 53). Orbita geostacjonarna to orbita okołozemska zapewniająca krążącemu po niej satelicie zachowanie stałej pozycji nad wybranym punktem równika Ziemi. Orbita geostacjonarna jest orbitą kołową i przebiega na wysokości 35 786 km nad równikiem (42 160 km od środka Ziemi). Orbita satelitarna to z kolei droga, po której porusza się sztuczny satelita. W powyższym zakresie obowiązują regulacje międzynarodowe.

Art. 3.

Przepis ust. 1 upoważnia ministra właściwego do spraw informatyzacji do nadawania charakteru obowiązującego wymaganiom i zaleceniom ustanawianym przez niektóre organizacje i instytucje międzynarodowe. Minister może to uczynić w drodze fakultatywnego rozporządzenia. Taka regulacja funkcjonowała już na gruncie Pt.

Art. 4.

Zgodnie z przepisem ust. 1 Prezes UKE uwzględnia przy stosowaniu ustawy w największym możliwie stopniu wytyczne i zalecenia Komisji Europejskiej w ich aktualnym brzmieniu. Przepis stanowi wdrożenie min. art. 38 i art. 64 EKŁE.

W przypadku zaleceń wydanych na podstawie art. 38 EKŁE, czyli działań mających na celu zapewnienie zharmonizowanego stosowania dyrektywy, w przypadku gdy Komisja stwierdzi rozbieżności we wdrażaniu przez krajowe organy regulacyjne ich zadań regulacyjnych, istnieje możliwość odstąpienia od stosowania zaleceń i obowiązek powiadomienia o tym fakcie Komisji Europejskiej. W sytuacji odstąpienia od stosowania zaleceń Prezes UKE ma również obowiązek uzasadnić swoje stanowisko. Przepis ust. 3 stanowi implementację art. 10 ust. 2 EKŁE, który zobowiązuje państwa członkowskie, przy podejmowaniu decyzji w zakresie rynków krajowych, do uwzględniania w jak największym stopniu wytycznych, opinii, zaleceń, wspólnych stanowisk, najlepszych praktyk oraz metodologii przyjmowanych przez BEREC. Przepis doprecyzowuje, że chodzi o uwzględnianie wytycznych, opinii, zaleceń, wspólnych stanowisk, najlepszych praktyk oraz metodologii w ich aktualnym brzmieniu.

Rozdział 2

Wykonywanie działalności telekomunikacyjnej

Oddział 1

Wpis do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych i rejestru jednostek samorządu terytorialnego wykonujących działalność w zakresie telekomunikacji

Projektowane art. 5–18 ustawy Pke dotyczące funkcjonowania rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych stanowią wdrożenie art. 12 i art. 14 EKŁE. Przepisy dotyczące rejestru jednostek samorządu terytorialnego wykonujących działalność w zakresie telekomunikacji nie stanowią implementacji EKŁE. Dodatkowo przepisy unijne wyłączyły z ogólnego zezwolenia dostawców usług komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów. Projektowane przepisy znajdowały się w art. 10–13 ustawy Pt.

Art. 5

Przepisy EKŁE wzorem poprzednich dyrektyw wyłączają obowiązek uzyskania decyzji administracyjnej uprawniającej do prowadzenia działalności telekomunikacyjnej przed jej rozpoczęciem. Natomiast stosowany przez państwa członkowskie system zezwoleń powinien być jak najmniej restrykcyjny, umożliwiać dostarczanie sieci i świadczenie usług telekomunikacyjnych, a także być tak skonstruowany, aby sprzyjać rozwojowi nowych usług i sieci ograniczając wszelkie wymogi proceduralne jedynie do wymogu zgłoszenia deklaratywnego o zamiarze rozpoczęcia działalności telekomunikacyjnej wraz z krótką informacją o podejmowanej działalności umożliwiającą regulatorowi prowadzenia rejestru podmiotów prowadzących taką działalność.

Uznanie działalności telekomunikacyjnej zgodnie z art. 1 ust. 1 pkt 1 Pke (prowadzonej jako działalność gospodarcza) za działalność regulowaną oznacza w polskich realiach, że do jej podjęcia konieczne będzie złożenie wniosku o wpis do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych, zwanego dalej „rejestrem PT”. Jest to rejestr działalności regulowanej w rozumieniu art. 43 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236) i odpowiada wymogom tej ustawy. Zobowiązanymi do złożenia wniosku o wpis do rejestru PT są zarówno przedsiębiorcy prowadzący działalność telekomunikacyjną w publicznych sieciach telekomunikacyjnych, jak również podmioty, które świadczą usługi w sieciach niepublicznych (podmioty tworzące system szkolnictwa wyższego i nauki).

Do rejestru PT wpisywana jest także działalność telekomunikacyjna prowadzona przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego z państwa członkowskiego UE albo państwa, które zawarło z UE umowę regulującą swobodę świadczenia usług, czasowo świadczącego w Polsce usługi. Regulacja taka wynika z przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 470), które, określając w art. 5 ust. 1 generalną zasadę, że usługodawca z państwa członkowskiego może czasowo świadczyć usługi na zasadach określonych w przepisach Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej albo w postanowieniach umów regulujących swobodę świadczenia usług bez konieczności uzyskania wpisu do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym albo Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, dopuszczają wprowadzenie odrębnych regulacji w zakresie wpisu do rejestru działalności regulowanej.

W przypadku jednostek samorządu terytorialnego wykonujących działalność w zakresie telekomunikacji konieczne będzie złożenie wniosku o wpis do rejestru jednostek samorządu

terytorialnego wykonujących działalność w zakresie telekomunikacji, zwanego dalej „rejestr JST”. Jest to rejestr odrębny od rejestru PT, i z tego powodu ma osobno wyodrębnione przepisy bez odesłań jak w dotychczasowym art. 13a Pt. Należy przy tym podkreślić, że działalność telekomunikacyjna jednostek samorządowych może być, w zależności od jej charakteru (zakresu działalności), wpisana do rejestru JST albo do rejestru PT, względnie do obydwu rejestrów.

Oba rejestry są jawne i prowadzone przez Prezesa UKE w systemie teleinformatycznym udostępnionym na stronie podmiotowej BIP UKE. Kompetencją Prezesa UKE jest utrzymywanie urządzeń niezbędnych do prowadzenia rejestrów oraz podejmowanie wszelkich czynności związanych z dokonywaniem wpisów i wydawaniem zaświadczeń.

Art. 6

W celu zachowania przejrzystości przepisów rozdzielono jednostki redakcyjne dla przepisów dotyczących rejestru PT, jak i rejestru JST. Art. 6 określa treść wniosku o wpis do rejestru PT, który zgodnie z art. 12 ust. 4 EKŁE, ogranicza ilość deklarowanych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnej informacji do wskazania najważniejszych jakimi są:

- 1) firma lub nazwa wnioskodawcy oraz dane teleadresowe;
- 2) oznaczenie formy prawnej;
- 3) numer rejestrowy;
- 4) dane osoby do kontaktu;
- 5) opis sieci telekomunikacyjnej, usługi telekomunikacyjnej lub usług powiązanych;
- 6) planowana data rozpoczęcia działalności telekomunikacyjnej;
- 7) adres strony internetowej, jeżeli taką stronę wnioskodawca posiada;
- 8) obszar, na którym będzie wykonywana działalność telekomunikacyjna.

Mając na uwadze, że nie można żądać od wnioskodawcy dokumentów potwierdzających poszczególne informacje, wniosek o wpis do rejestru PT zawiera także oświadczenie osoby uprawnionej do reprezentowania wnioskodawcy o świadomości odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu warunkujące ponoszenie odpowiedzialności. Złożone oświadczenie stanowi potwierdzenie zgodności danych ze stanem faktycznym i jego treść nie może być modyfikowana.

Art. 7

Analogicznie do art. 6, w art. 7 wskazano informacje, jakie jednostka samorządu terytorialnego wykonująca działalność w zakresie telekomunikacji musi podać we wniosku o wpis do rejestru JST. Są to mianowicie:

- 1) nazwa, siedziba i adres wnioskodawcy;
- 2) numer identyfikacji podatkowej (NIP);
- 3) identyfikator jednostki samorządu terytorialnego w krajowym rejestrze urzędowym podziału terytorialnego kraju „TERYT”;
- 4) oznaczenie formy prawnej prowadzenia działalności w zakresie telekomunikacji przez wnioskodawcę;
- 5) firma lub nazwa podmiotu prowadzącego działalność w zakresie telekomunikacji, jeśli ta działalność jest prowadzona w formie wyodrębnionej;
- 6) opis działalności w zakresie telekomunikacji, której dotyczy wniosek;
- 7) numer i datę podjęcia uchwały organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego o rozpoczęciu działalności w zakresie telekomunikacji;
- 8) imię, nazwisko, adres do korespondencji, adres poczty elektronicznej i numer telefonu osoby wyznaczonej do kontaktu z Prezesem UKE;
- 9) obszar, na którym będzie wykonywana działalność w zakresie telekomunikacji;
- 10) planowana data rozpoczęcia działalności w zakresie telekomunikacji.

Wniosek o wpis do rejestru JST analogicznie do wniosku o wpis do rejestru PT zawiera oświadczenie osoby uprawnionej do reprezentowania wnioskodawcy o świadomości odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia, przy czym klauzula ta zastępuje pouczenie organu.

Art. 8

Przepis art. 8 określa zasady dokonywania przez Prezesa UKE wpisu do rejestru PT albo rejestru JST. Zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców rejestracja powinna nastąpić przed rozpoczęciem działalności telekomunikacyjnej. Dlatego wniosek o wpis należy złożyć z odpowiednim wyprzedzeniem. Prezes UKE dokonuje wpisu albo zmiany wpisu w terminie 3 dni roboczych od dnia wpływu tego wniosku lub od dnia jego uzupełnienia. Konieczność uzupełnienia wniosku następuje w sytuacji, w której wniosek nie

zawiera kompletnych danych. W takim wypadku Prezes UKE wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania, przy czym wezwanie powinno nastąpić w terminie przewidzianym na dokonanie wpisu do rejestru, czyli w ciągu 3 dni od dnia wpływu wniosku. Bezskuteczny upływ terminu skutkuje pozostawianiem wniosku bez rozpoznania.

Mając na uwadze, że wniosek o wpis ma charakter deklaratoryjny, to wnioskodawca może rozpocząć wykonywanie działalności telekomunikacyjnej albo z zakresu telekomunikacji, jeśli Prezes UKE nie dokona wpisu do właściwego rejestru w terminie 3 dni roboczych od dnia wpływu kompletnego wniosku.

Ponadto Prezes UKE, wzorem art. 11 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy, korzysta z informacji zawartych w publicznie dostępnych rejestrach funkcjonujących w postaci elektronicznej (np. Krajowy Rejestr Sądowy, zwany dalej „KRS”, Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej, zwana dalej „CEIDG”), w szczególności w celu weryfikacji danych wpisanych do rejestru PT albo rejestru JST, a także prostuje z urzędu wpis zawierający oczywiste błędy. W przypadku wystąpienia rozbieżności między danymi np. w CEIDG a danymi zamieszczonymi we wniosku stosuje się dane z CEIDG, o czym Prezes UKE informuje wnioskodawcę.

Art. 9 i art. 10

W ww. przepisach projekt ustawy Pke precyzuje, jakie informacje mają być opublikowane w rejestrach, czyli kolejny numer wpisu w poszczególnych rejestrach oraz wszystkie informacje z wniosku o wpis do rejestru, datę wpływu wniosku o wpis oraz datę dokonania wpisu, oraz w przypadku wykreślenia wpisu z rejestru PT – datę wykreślenia. Nowością w rejestrze PT i rejestrze JST jest informacja o dacie wykreślenia podmiotu z rejestru. Informacja ta ma walor archiwalny.

Art. 11

Przepisy art. 11 stanowią transpozycję art. 14 EKŁE. Ponieważ wpis do rejestru następuje bez konieczności wydawania decyzji administracyjnej, Prezes UKE ma obowiązek wydawania z urzędu zaświadczeń o dokonanych wpisach. Przepis ust. 2 zawiera informacje, jakie mają znaleźć się w zaświadczeniu. Poza danymi zawartymi w rejestrze, zaświadczenie ma również zawierać informację o prawach przysługujących przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu lub

jednostce samorządu terytorialnego wykonującej działalność z zakresu telekomunikacji na podstawie ustawy Pke, datę wydania zaświadczenia i sygnaturę.

Zaświadczenie wydane w postaci elektronicznej mające moc dokumentu urzędowego doręcza się bezpłatnie przy użyciu PUE UKE.

Dokumenty urzędowe sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i przez inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550, z późn. zm.), zwanej dalej „kpc”). Zaświadczenie korzysta z domniemania autentyczności i domniemania zgodności tego, co zostało zaświadczone z treścią rejestru i z rzeczywistym stanem prawnym, jednak są to domniemania wzruszalne w sposób przewidziany w art. 252 kpc.

Powyższe ma na celu ułatwienie wywiązywania się przedsiębiorców z wymogów formalnych istniejących, np. w związku z przetargami.

Jednocześnie umożliwiono podmiotom wpisanym do rejestru PT albo rejestru JST samodzielne pobieranie zaświadczenia. Przepisy przewidują weryfikację prawdziwości zaświadczenia. Proponowane brzmienie jest podobne do rozwiązania przyjętego w art. 50 ust. 4b i 4c ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1230, z późn. zm.).

Art. 12

Przepis art. 12 dotyczy aktualizacji danych w rejestrze PT albo rejestrze JST. W przypadku zmiany danych wskazywanych we wniosku, wnioskodawca ma 7 dni od dnia zmiany tych danych na złożenie do Prezesa UKE wniosku o zmianę wpisu w rejestrze PT albo rejestrze JST. Wniosek o zmianę wpisu powinien zawierać numer z rejestru PT albo rejestru JST, dane które podlegają zmianie oraz oświadczenie o świadomości odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Prezes UKE po dokonaniu wpisu wydaje wnioskodawcy zaświadczenie, o którym mowa w art. 11 ustawy Pke.

W przypadku gdy wniosek nie zawiera kompletnych danych, stosuje się przepis art. 8 ust. 2.

Wniosek o zmianę wpisu opatrzony jest kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

Z obowiązku złożenia wniosku o aktualizację wpisu do rejestru PT zwolniony jest przedsiębiorca telekomunikacyjny, którego dane w zakresie firmy lub adresu stałego miejsca

wykonywania działalności gospodarczej lub adresu strony internetowej zostały zmienione w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. W takim wypadku Prezes UKE z urzędu dokonuje zmiany wpisu w rejestrze PT i wydaje aktualne zaświadczenie w sposób określony w art. 11.

Art. 13

Przepis art. 13 zawiera przesłanki wykreślenia z rejestru PT. Poza wykreśleniem wpisu na skutek złożonego przez przedsiębiorcę wniosku i sytuacji, gdy podmiot przestał istnieć, Prezes UKE wydaje decyzję administracyjną.

Art. 14

Wykreślenie podmiotu z rejestru JST następuje jedynie na jego wniosek lub w przypadku likwidacji podmiotu.

Art. 15

Przepis art. 15 ust. 1 nakłada na podmioty wpisane do rejestru PT albo rejestru JST obowiązek złożenia wniosku o wykreślenie z właściwego rejestru w terminie 14 dni od dnia zaprzestania wykonywania swojej działalności.

Wniosek o wykreślenie z rejestru zawiera numer z właściwego rejestru oraz datę zaprzestania działalności telekomunikacyjnej.

Wykreślenie wpisu z rejestru PT albo rejestru JST podmiotu do niego wpisanego nie oznacza usunięcia danych z rejestru. Wpis ma charakter archiwalny.

Art. 16

Przepis ust. 1 uniemożliwia uzyskanie ponownego wpisu do rejestru PT przed upływem okresu, na jaki została wydana decyzja o zakazie wykonywania działalności telekomunikacyjnej, o której mowa w art. 435 ust. 6 Pke. Natomiast przepis ust. 2 zakazuje dokonania wpisu do rejestru PT przedsiębiorcy, który w okresie 3 lat poprzedzających złożenie wniosku o wpis wykonywał działalność telekomunikacyjną będącą działalnością gospodarczą wymagającą dokonania wpisu do rejestru bez takiego wpisu. Przepis ust. 2 nie dotyczy sytuacji, w której przedsiębiorca telekomunikacyjny rozpoczął wykonywanie działalności telekomunikacyjnej w związku z brakiem dokonania przez Prezesa UKE wpisu do rejestru PT w terminie 3 dni od otrzymania wniosku o wpis oraz sytuacji, w której przedsiębiorca został wykreślony z rejestru na skutek braku realizacji obowiązków informacyjnych, o których mowa w art. 20 ust. 1, za kolejne 2 lata.

Art. 17

Przepis art. 17 stanowi, że wniosek o wpis, zmianę wpisu lub o wykreślenie z rejestru PT albo rejestru JST składa się przy użyciu formularza elektronicznego zamieszczonego na PUE UKE, w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem osobistym albo podpisem zaufanym.

Prezes UKE poinformuje, na stronie podmiotowej BIP UKE, o adresie elektronicznym, pod którym udostępniony jest ten formularz. Prezes UKE określi również wzór wniosku o wpis, zmianę wpisu lub o wykreślenie z rejestru PT albo rejestru JST w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 307).

Art. 18

Zupełnie nowym w stosunku do przepisów Pt jest przepis art. 18, który nałożył na Prezesa UKE obowiązek przekazywania do BEREC drogą elektroniczną danych ze wszystkich wniosków, na podstawie których dokonano wpisu do rejestru PT, przy czym należy wskazać, że wpisem jest również zmiana wpisu albo wykreślenie podmiotu wpisanego do rejestru. BEREC będzie prowadził od grudnia 2020 r. bazę danych dotyczącą wszystkich zgłoszeń (w przypadku Polski – danych z wniosków).

Oddział 2

Obowiązki informacyjne i sprawozdawcze

Art. 19

Projektowany przepis jest implementacją art. 20 ust. 1 EKŁE i stanowi podstawę do gromadzenia i przekazywania danych o działalności przedsiębiorców komunikacji elektronicznej przez organ regulacyjny. Przepis art. 19 zobowiązuje wszystkich przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, a także dysponentów zasobów częstotliwościowych, numeracyjnych oraz pozycji orbitalnych uzyskanych na podstawie uprawnień indywidualnych, z wyłączeniem użytkowników rządowych, do przekazywania informacji na żądanie Prezesa UKE skierowane indywidualnie do zobowiązanego podmiotu. Zakres informacji, do których udostępnienia zobowiązany jest podmiot, obejmuje informacje niezbędne do wykonywania przez Prezesa UKE uprawnień i obowiązków określonych w projektowanej ustawie Pke lub innych przepisach. Zakres żądania powinien dotyczyć jedynie informacji niezbędnych dla Prezesa UKE oraz powinien być proporcjonalny do realizowanego

celu. Jednocześnie ze względu na brzmienie przepisów EKŁE wskazujących, że chodzi o wszelkie informacje, w tym finansowe, mające zapewnić zgodność z przepisami UE, a także z przyjętymi na ich podstawie, także w przyszłości, opiniami i decyzjami, nie jest możliwe określenie z góry zamkniętego katalogu takich informacji. W zależności od zakresu żądania informacje mogą obejmować także konieczność przekazania Prezesowi UKE wskazanych przez niego dokumentów.

W przypadku gdy pozyskane informacje są niewystarczające, Prezes UKE może je pozyskiwać od innych podmiotów działających w sektorze komunikacji elektronicznej lub innych sektorach ściśle powiązanych z sektorem komunikacji elektronicznej, przy czym podmioty te mają obowiązek przedstawienia informacji na żądanie organu regulacyjnego. Przepis ten jest nowością w porównaniu do obecnie obowiązujących przepisów ustawy Pt.

Do pozyskania informacji Prezes UKE może opracować formularz, który służyć ma ujednoliceniu i spójności pozyskiwanych danych. Treść projektowanego przepisu bazuje na dotychczasowym art. 6 Pt z modyfikacjami wynikającymi z wdrożenia EKŁE.

Art. 20

Przepis art. 20 reguluje obowiązki informacyjne przedsiębiorców, które są realizowane w sposób stały, tj. są przekazywane corocznie oraz wykonywane bez wezwania Prezesa UKE. Kwestia ta była uregulowana dotychczas w art. 7 ustawy Pt. Obowiązkiem objęci są przedsiębiorcy wpisani do rejestru PT. Przedmiotem obowiązku informacyjnego są dane o rodzaju i zakresie działalności telekomunikacyjnej oraz wielkości sprzedaży usług telekomunikacyjnych. W ramach powyższego obowiązku informacyjnego, przedsiębiorcy telekomunikacyjni (w praktyce tylko dostawcy usługi komunikacji głosowej) będą zobowiązani przekazywać też informację o wysokości pozostałych na koncie środków z doładowań, do których w poprzednim roku kalendarzowym wygasło uprawnienie konsumenta do ich zwrotu, o którym mowa w art. 331 ust. 1 Pke. Powyższe środki będą stanowić przychód Funduszu Szerokopasmowego, więc informacja o ich wysokości będzie niezbędna Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwanemu dalej „Prezesem UKE”, m.in. do weryfikacji prawidłowości wysokości środków przekazanych przez dostawców usługi komunikacji głosowej na rachunek UKE na podstawie art. 331 ust. 9 Pke.

Dane oraz ww. informacja o wysokości pozostałych na koncie środków z doładowań powinny być przekazywane do dnia 31 marca za poprzedzający rok kalendarzowy. Zgodnie z ust. 2 obowiązkowi przedłożenia sprawozdania z działalności telekomunikacyjnej podlega również

podmiot wykreślony z rejestru PT, za okres wykonywanej działalności telekomunikacyjnej w roku, w którym nastąpiło wykreślenie z rejestru.

Sprawozdanie oraz ww. informacja o wysokości pozostałych na koncie środków z doładowań przekazywane będą na elektroniczną skrzynkę podawczą Prezesa UKE, w postaci formularzy elektronicznych i opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem osobistym albo podpisem zaufanym. Prezes UKE poinformuje, na stronie podmiotowej BIP UKE, o adresach elektronicznych, pod którymi udostępnione będą te formularze.

Informacja o wysokości pozostałych na koncie środków z doładowań będzie przekazywana przy użyciu odrębnego formularza, dzięki czemu będzie mogła być podstawą egzekucji, zgodnie z ustawą z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2023 r. poz. 2505, z późn. zm.).

Prezes UKE określi również wzór dokumentów, przy użyciu których przekazywane będą dane oraz informacja o wysokości pozostałych na koncie środków z doładowań, w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzeń, szczegółowy zakres danych podlegających obowiązkowi sprawozdawczemu oraz informacji o wysokości pozostałych na koncie środków z doładowań, wraz z objaśnieniami co do sposobu ich przedstawiania, kierując się koniecznością zapewnienia Prezesowi UKE informacji niezbędnych do właściwego realizowania jego obowiązków oraz potrzebą uproszczenia i ujednolicenia procesu przekazywania danych. Nieprzedłożenie danych o zakresie i rodzaju działalności telekomunikacyjnej i wielkości sprzedaży albo udzielenie informacji nieprawdziwych lub niepełnych jest sankcjonowane karą pieniężną nakładaną na przedsiębiorcę przez Prezesa UKE.

Art. 21

Przepis stanowi implementację niektórych postanowień art. 20 EKŁE, który stanowi m.in. o współdziałaniu władz regulacyjnych z odpowiednimi organami w innych państwach członkowskich oraz z Komisją Europejską, przez wymianę informacji. Przepis art. 21 stanowi ogólną podstawę do przekazywania informacji otrzymanych od przedsiębiorców telekomunikacyjnych i wskazuje, że Prezes UKE zapewnia dostęp do informacji otrzymanych od przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, a także dysponentów zasobów częstotliwościowych, numeracyjnych oraz pozycji orbitalnych uzyskanych na podstawie

uprawnień indywidualnych, organom regulacyjnym innych państw członkowskich oraz państw członkowskich EFTA, BEREC i Komisji Europejskiej. Jednocześnie Prezes UKE jest zobligowany do powiadomienia podmiotów, od których uzyskał informacje na żądanie, o udostępnieniu tych informacji.

Przepis zasadniczo powtarza treść art. 8 ustawy Pt z modyfikacją wynikającą z EKŁE (polegająca na uwzględnieniu BEREC wśród podmiotów/institucji, którym udostępniane są informacje).

Art. 22

Przepis jest kontynuacją implementacji art. 20 EKŁE. Projektowany przepis dotyczy ochrony tajemnicy podmiotu wykonującego obowiązek informacyjny. Dotyczy więc obowiązku realizowanego przez przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, a także dysponentów zasobów częstotliwościowych, numeracyjnych oraz pozycji orbitalnych uzyskanych na podstawie uprawnień indywidualnych, innych podmiotów działających w sektorze komunikacji elektronicznej lub innych sektorach ściśle powiązanych z sektorem komunikacji elektronicznej, z wyłączeniem jednostek prowadzących działalność telekomunikacyjną w administracji. Podmioty te, zgodnie z art. 19 Pke, są obowiązane do przekazywania na żądanie Prezesa UKE informacji, które mogą także wiązać się z koniecznością przekazania określonych dokumentów. Utrzymane zostaje rozwiązanie przewidziane w obecnie obowiązującym art. 33 ust. 3 ustawy Pt, zgodnie z którym objęcie tajemnicą części informacji lub dokumentu przez zastrzeżenie, nie może dotyczyć rozliczeń z tytułu dostępu telekomunikacyjnego. Zastrzeżenia w tym zakresie jest nieskuteczne z mocy prawa. Wymienione podmioty mogą zastrzec informacje, dokumenty lub ich części zawierające tajemnicę przedsiębiorstwa, dostarczane na żądanie Prezesa UKE lub na podstawie przepisów ustawy. Zastrzegając część informacji lub dokumentu podmiot przekazuje również wersję informacji lub dokumentu niezawierającą zastrzeżonych części. W przypadku nieprzekazania wersji informacji lub dokumentu niezawierającej zastrzeżonych części, zastrzeżenie uważa się za nieskuteczne. Projektowane przepisy przyznają Prezesowi UKE możliwość uchylecia zastrzeżenia w drodze decyzji, jeżeli uzna, że dane te nie stanowią tajemnicy przedsiębiorstwa. Dokumenty przekazuje się innym organom krajowym, zagranicznym organom regulacyjnym, Komisji Europejskiej lub BEREC wraz z zastrzeżeniem oraz pod warunkiem jego przestrzegania.

Odpowiednikiem tego przepisu jest art. 9 ustawy Pt, którego treść nie została jednak w prosty sposób przeniesiona, ze względu na konieczność uwzględnienia brzmienia art. 20 EKŁE i doprecyzowania kwestii zastrzegania informacji.

Rozdział 3

Oplaty

Art. 23

Projektowany przepis przewiduje uiszczanie rocznej opłaty telekomunikacyjnej przez podmioty korzystające z zezwolenia ogólnego na pokrycie wydatków związanych z funkcjonowaniem organów regulacyjnych, tj. Prezesa UKE oraz ministra właściwego do spraw informatyzacji, z wyłączeniem wydatków związanych z prowadzeniem gospodarki zasobami numeracji i częstotliwości. Należy tu podkreślić, że roczna opłata telekomunikacyjna jest uiszczana tylko przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych, dlatego dotyczy tylko wydatków dotyczących realizacji zadań dotyczących telekomunikacji, w tym m.in. rozstrzygania sporów między przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi, badania, weryfikacji i kontroli rynków właściwych produktów i usług telekomunikacyjnych oraz wydawania decyzji administracyjnych dotyczących realizacji zadań dotyczących telekomunikacji, z wyłączeniem decyzji, za które odrębne przepisy przewidują pobieranie opłat. Jest to szczególnie istotne ze względu na rozszerzenie zakresu ustawy Pke w stosunku do Pt i możliwość wydawania decyzji przez Prezesa UKE w stosunku do innych podmiotów niż przedsiębiorcy telekomunikacyjni.

Wysokość tych wydatków, jak również wpływów z opłaty telekomunikacyjnej będzie podlegała udostępnieniu na stronie podmiotowej BIP UKE. W projektowanym przepisie zastosowano mechanizm przewidziany w art. 16 EKŁE, zgodnie z którym państwa członkowskie mogą zdecydować o niepobieraniu opłat administracyjnych od przedsiębiorstw, których obroty nie przekraczają określonego progu lub których działalność nie pozwala uzyskać minimalnego udziału w rynku lub ma bardzo ograniczony zasięg terytorialny. W związku z tym zostały przewidziane uregulowania uzależniające obowiązek uiszczania i wysokość tej opłaty od wysokości przychodów w roku obrotowym poprzedzającym o dwa lata rok za który opłata jest należna oraz od okresu prowadzenia działalności objętej zgłoszeniem. Z obowiązku uiszczania rocznej opłaty telekomunikacyjnej zwolnieni zostali przedsiębiorcy, w pierwszych dwóch latach prowadzonej działalności oraz przedsiębiorcy, których przychody z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej osiągnięte w roku obrotowym poprzedzającym o 2 lata rok, za który ta opłata jest należna, wyniosły mniej niż wysokość progu obliczana w sposób wskazany w ustawie.

Projektodawca wprowadził nowy sposób liczenia progu przychodów z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej, który jest wyznacznikiem tego, czy dany przedsiębiorca

telekomunikacyjny jest zobligowany do uiszczania rocznej opłaty telekomunikacyjnej, jednocześnie zwiększając wysokość tego progu w stosunku do tej wynikającej z Pt.

Zamiast stałej wysokości progu zapisanego w ustawie, Prezes UKE co roku będzie obliczał i informował na stronie podmiotowej BIP UKE o wysokości progu, który będzie zależny od przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251, z późn. zm.). Próg przychodów dla danego roku będzie odnoszony do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w tym samym roku, dlatego w przepisie przy liczeniu wysokości progu przychodów z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej w poprzednim roku obrotowym jest odniesienie do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym.

Biorąc pod uwagę, że przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w 2023 r. wyniosło 7 155,48 zł, wysokość progu przychodów z działalności telekomunikacyjnej za rok 2023 wyniosłaby 7 155 480 zł, czyli tylko przedsiębiorcy telekomunikacyjni, których przychód z działalności telekomunikacyjnej w roku 2023 przekroczyłby 7 155 480 zł byłiby zobowiązani do zapłaty opłaty telekomunikacyjnej za rok 2024 (wg danych po przychodach za 2022 r.).

Wysokość opłaty może ulec obniżeniu w związku z zawarciem umowy inwestycyjnej, o której mowa w art. 257 ust. 1 Pke, a jej wysokość nie może przekroczyć 0,15 % rocznych przychodów przedsiębiorcy telekomunikacyjnego obowiązującego do uiszczenia rocznej opłaty telekomunikacyjnej, z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej, uzyskanych w roku obrotowym poprzedzającym o 2 lata rok, za który ta opłata jest należna. Powyższy limit zwiększono z obowiązującego na gruncie Pt 0,05 % do 0,15 %, ze względu na to, że powyższy wskaźnik był niezmienny od roku 2004, a wartość wskaźnika w ostatnich lat przekraczała znacznie limit ustawowy, co znaczyło, że wpływy z opłaty są dużo niższe niż wydatki Prezesa UKE i ministra właściwego do spraw informatyzacji w zakresie telekomunikacji, wskazane w art. 23 ust. 1.

Szczegółowy sposób ustalania wysokości wskaźnika rocznej opłaty telekomunikacyjnej zostanie określony w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw informatyzacji. Z kolei, coroczna wysokość tego wskaźnika będzie określana tak jak dotychczas na drodze komunikatu przez ministra właściwego do spraw informatyzacji w drodze komunikatu. Zasady dotyczące ustanowienia rocznej opłaty telekomunikacyjnej stanowią wdrożenie art. 16 EKŁE i do tej pory były określone w art. 183 Pt.

Dodatkowo, w celu zachowania większej poprawności legislacyjnej, przeniesiono do Pke część przepisów, które dotychczas były zapisane w rozporządzeniu, dotyczących sposobów uiszczania opłaty telekomunikacyjnej (raty kwartalne, półroczne lub zapłata jednorazowa).

Art. 24

Kwestie związane z opłatami za częstotliwości były przedmiotem regulacji art. 185 Pt. Proponowany przepis jest zasadniczo tożsamy z funkcjonującymi dotychczas regulacjami w tym zakresie, podniesiono jednak górne limity rocznych opłat za prawo do dysponowania częstotliwością w poszczególnych służbach radiokomunikacyjnych. Przepisy stanowią jednocześnie wdrożenie art. 42 EKŁE.

Utrzymana zostaje generalna zasada, zgodnie z którą podmiot, który uzyskał prawo do dysponowania częstotliwością w rezerwacji częstotliwości, uiszcza roczną opłatę za prawo do dysponowania częstotliwością, a nie jej faktyczne wykorzystywanie. Wysokość opłaty zostanie określona w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, przy czym w ustawie Pke wskazane są górne limity opłat w poszczególnych służbach radiokomunikacyjnych. Limity pozostały niezmienione w stosunku do części kategorii opłat oraz w nieznaczej części zostały podniesione w porównaniu do limitów obowiązujących w ustawie Pt. Część maksymalnych opłat wskazano kwotowo, pozostałe przez określenie wielokrotności przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, wskazanego w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, o którym mowa w art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wskazanie kwotowe pozostawiono przy niższych opłatach, na których zmiany w odniesieniu do przeciętnego wynagrodzenia miałyby znikomy wpływ. Projektodawca, decydując się na powyższe zmiany, wziął pod uwagę, że ostatni raz powyższe limity były zmieniane w ustawie z dnia 16 listopada 2012 r. o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1445, z późn. zm.), a przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej wzrosło od roku 2013 do roku 2023 prawie o 51 % (3 650,06 zł w 2013 r., 7155,48 zł w 2023 r.).

Zachowano także przewidziane już w ustawie Pt przepisy określające sytuacje, w których limit opłaty ulega obniżeniu do 50 % oraz sytuacje, kiedy ze względu na sposób wykorzystywania widma, nie pobiera się w ogóle opłat za prawo do dysponowania częstotliwością.

W drodze rozporządzenia Rady Ministrów zostanie także uregulowana wysokość, termin i sposób uiszczania opłat w przypadku dysponowania częstotliwością przez użytkowników rządowych.

Do wniesienia opłaty za dysponowanie częstotliwością obowiązane są także podmioty nieposiadające rezerwacji częstotliwości, które uzyskały prawo do wykorzystywania częstotliwości w pozwoleniu.

Należy zauważyć, że oprócz obowiązku uiszczania opłaty rocznej, która związana jest z przysługującym podmiotowi prawem do dysponowania lub wykorzystywania częstotliwości, Pke przewiduje utrzymanie opłaty dodatkowej. Zgodnie z ust. 6 podmiot, na rzecz którego dokonano rezerwacji częstotliwości w drodze postępowania rezerwacyjnego po postępowaniu selekcyjnym uiszcza dodatkową opłatę za dokonanie rezerwacji częstotliwości w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości, w kwocie zadeklarowanej w postępowaniu selekcyjnym, nie niższej niż opłata roczna za prawo do dysponowania częstotliwością, ustalonej zgodnie z warunkami podanymi w rezerwacji częstotliwości. Tak samo podmiot, na rzecz którego dokonano rezerwacji częstotliwości na kolejny okres jest obowiązany uiszczyć, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości, jednorazową opłatę za dokonanie rezerwacji częstotliwości na kolejny okres. W takim przypadku opłata będzie stanowić iloczyn wartości częstotliwości o szerokości 1 MHz dla takiego samego obszaru i wykorzystania uzyskanej w wyniku przeprowadzonego ostatniego postępowania selekcyjnego na częstotliwości z danego zakresu, ilości widma objętego rezerwacją na kolejny okres oraz średniorocznych wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem ogłaszanych przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Opłatę określa się proporcjonalnie do okresu, na jaki dokonywana jest rezerwacja częstotliwości. Natomiast w przypadku złożenia wniosku o dokonanie rezerwacji częstotliwości na kolejny okres z zakresu, dla którego nie było wcześniej przeprowadzone i rozstrzygnięte postępowanie selekcyjne, kwotę opłaty ustala Prezes UKE na podstawie opinii powołanego przez siebie biegłego lub biegłych. Koszt opinii biegłego lub biegłych ponosi podmiot, który złożył wniosek o odnowienie rezerwacji częstotliwości na kolejny okres, w terminie 14 dni od dnia zawiadomienia wnioskodawcy przez Prezesa UKE o sporządzeniu opinii.

Przewiduje się również wprowadzenie nowej opłaty za prawo używania urządzenia radiowego objętego pozwoleniem radiowym. Opłata ta zastąpi obecnie obowiązującą opłatę skarbową za wydanie pozwolenia. Nowa opłata będzie wynosiła 50 % przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, wskazanego w ostatnim komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, o którym mowa w art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, co oznacza, że będzie ona wyższa od obecnej opłaty skarbowej wynoszącej 1939 zł. Istotną zmianą jest to, iż opłata będzie

zasadniczo stanowiła przychód Funduszu Szerokopasmowego, a w przypadku pozwoleń radiowych dotyczących stacji bazowych w 50 % będzie stanowiła przychód gminy, na terenie której znajduje się ta stacja. Dotychczas opłaty skarbowe były pobierane przez Urząd Dzielnicy Wola m.st. Warszawy. Zaproponowana zmiana umożliwi zatem na finansowanie części działań realizowanych w ramach Funduszu Szerokopasmowego, a także na wspieranie gmin, na których terenach znajdują się stacje bazowe.

W celu zapewnienia przejrzystości i jasności co do wysokości opłat, nałożono również na Prezesa UKE obowiązek ogłaszania informacji na stronie podmiotowej BIP UKE, corocznie, w terminie do 31 marca, o wysokości opłaty za prawo używania urządzenia radiowego objętego tym pozwoleniem.

Art. 25

Projektowany przepis reguluje kwestie maksymalnej wysokości opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji. Ponadto w przepisie tym wskazano zasady i warunki uiszczania tych opłat. Dotychczas wymogi dotyczące zasad i warunków uiszczania opłat zawarte były w rozporządzeniu w sprawie wysokości, terminów i sposobu uiszczania opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji.

W projektowanym przepisie zdecydowano o podniesieniu górnych limitów dla rocznych opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji w stosunku do limitów obowiązujących w ustawie Pt. Część maksymalnych opłat wskazano kwotowo, pozostałe przez określenie wielokrotności przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, wskazanego w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, o którym mowa w art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wskazanie kwotowe pozostawiono przy niższych opłatach, na których zmiany w odniesieniu do przeciętnego wynagrodzenia miałyby znikomy wpływ.

Projektodawca, decydując się na powyższe zmiany, wziął pod uwagę, że powyższe limity nie były zmieniane od czasu uchwalenia ustawy PT w roku 2004, a przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej ogłaszane w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wzrosło od roku 2005 do roku 2020 o 117 % (2 380,29 zł w 2005 r., 5 167,47 zł w 2020 r.), a inflacja roczna pomiędzy rokiem 2005 a rokiem 2020 wyniosła prawie 38 % (<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/wskazniki-cen/wskazniki-cen-towarow-i-uslug-konsumpcyjnych-pot-inflacja-roczne-wskazniki-cen->

towarow-i-uslug-konsumpcyjnych/;https://www.podatki.gov.pl/kalkulatory-podatkowe/kalkulator-inflacji).

Zgodnie z ust. 2 opłaty obejmują pełny rok kalendarzowy. Natomiast jeżeli w danym roku kalendarzowym podmiot posiada prawo do wykorzystywania zasobów numeracji przez okres krótszy od roku, uiszcza on opłatę w wysokości odpowiadającej 1/12 opłaty rocznej za każdy rozpoczęty miesiąc kalendarzowy, w którym podmiotowi to prawo przysługiwało. Opłatę uiszcza się jednorazowo za cały rok lub w ratach półrocznych (ust. 4).

W ust. 3 wskazano przypadki, w których mimo cofnięcia przydziału numeracji lub zmiany jego zakresu podmiot powinien uiścić opłatę obejmującą pełny rok kalendarzowy, tj. nieefektywne wykorzystywanie przyznaných zasobów numeracji, brak uruchomienia usługi na danym numerze w terminie 12 miesięcy od otrzymania decyzji o przyznaniu prawa do wykorzystywania zasobów numeracji, wykorzystywanie numeracji w sposób niezgodny z warunkami przyznania numeracji lub jej przeznaczeniem, brak wnoszenia opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, zaistnienie bezpośredniego zagrożenia naruszenia interoperacyjności lub ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych. Zgodnie z ust. 6 obowiązek uiszczania opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji ustaje nie później niż z upływem 30 dni od daty złożenia wniosku o rezygnację z prawa do wykorzystywania tej numeracji.

W ust. 9 zawarta została delegacja ustawowa dla ministra właściwego do spraw informatyzacji do wydania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów rozporządzenia określającego wysokość, terminy i sposoby uiszczania opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji.

Art. 26

Przepis wskazuje, iż opłaty, o których mowa w art. 23–25 Pke, tak jak to reguluje obecnie Pt, są pobierane przez UKE, co ma charakter czynności materialno-technicznej. Opłaty te stanowią dochód budżetu państwa lub przychód Funduszu Szerokopasmowego.

Projektowany przepis reguluje również kwestie opłaty za prawo używania urządzenia objętego pozwoleniem radiowym, co zostało opisane powyżej, przy omówieniu art. 24.

Art. 27

Projektowany przepis stanowi, iż do opłat o których mowa w art. 23–25 Pke stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze

pieniężnym. Kwestię tę reguluje dział II – egzekucja należności pieniężnych ustawy z dnia z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Egzekucji podlega należność główna oraz odsetki ustawowe. Prezes UKE, będący wierzycielem, składa wniosek do organu egzekucyjnego (jakim jest właściwy naczelnik urzędu skarbowego) który to organ na podstawie wystawionego przez Prezesa UKE tytułu wykonawczego wszczyna egzekucję administracyjną. W tym zakresie Pke powieli rozwiązania funkcjonujące na gruncie ustawy Pt.

Art. 28

Projektowany przepis zawiera, analogiczną do dotychczas obowiązującej na gruncie ustawy - Pt regulację, zgodnie z którą w zakresie nieuregulowanym w ustawie Pke do opłat, o których mowa w art. 23–25 Pke, stosuje się odpowiednio przepisy rozdziałów 5, 6, 7–9 oraz 13–15 działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383). Uprawnienia organów podatkowych określone w tych przepisach przysługują Prezesowi UKE. Rozdziały 5, 6, 7–9 oraz 13–15 działu III Ordynacji podatkowej dotyczą zobowiązań podatkowych i regulują kwestie zaległości podatkowych, odsetek za zwłokę, wygaśnięcia zobowiązań podatkowych, ulg, przedawnień, nadpłaty, odpowiedzialności solidarnej i podatkowej osób trzecich, a także praw i obowiązki następców prawnych i podmiotów przekształconych.

Art. 29

Przepis ma na celu uregulowanie sytuacji, kiedy przydzielenie rezerwacji częstotliwości lub zasobów orbitalnych wiąże się z dodatkowymi kosztami administracyjnymi związanymi z rejestracją w Międzynarodowym Związku Telekomunikacyjnym (ITU). W takiej sytuacji obowiązany do poniesienia tych kosztów będzie podmiot, który złożył wniosek o rezerwację częstotliwości lub zasobów orbitalnych – czyli podmiot, który uzyska prawo do dysponowania cennymi zasobami dla własnych potrzeb. Kwestie trybu uiszczenia kosztów regulowane są w ramach regulacji i procedur ITU. Jest to rozwiązanie nowe, niewynikające z EKŁE.

Rozdział 4

Konsultacje

Oddział 1

Postępowanie konsultacyjne

Art. 30–34

Projektowane art. 30–34 dotyczące postępowania konsultacyjnego stanowią wdrożenie art. 23 EKŁE. Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt i wdrażały przepisy pakietu dyrektyw łączności elektronicznej.

Prezes UKE, zgodnie z art. 30, obowiązkowo przeprowadza, w określonych sprawach, z zainteresowanymi podmiotami konsultacje przed podjęciem rozstrzygnięcia mającego znaczący wpływ na rynek właściwy. Ustawa zawiera przy tym zamknięty katalog spraw objętych obowiązkiem przeprowadzania konsultacji – są to sprawy wskazane w art. 30 ust. 1 (wymienione wprost w art. 30 ust. 1 lub przez odesłanie do innych przepisów Pke oraz innych przepisów ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych). Są to m.in. projekty rozstrzygnięć w sprawach określenia rynku właściwego, nałożenia, uchylecia, utrzymania lub zmiany obowiązków regulacyjnych w stosunku do przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji lub nieposiadającego takiej pozycji, czyli obowiązków wskazanych w art. 200 Pke, oraz nałożenia, uchylecia, zmiany lub utrzymania obowiązków dostępowych symetrycznych.

EKŁE podobnie jak dyrektywa ramowa wskazuje, które postępowania nie są objęte obowiązkiem przeprowadzenia postępowania konsultacyjnego – rozstrzygnięcia sporów transgranicznych, a także sytuacje, gdy organ w wyjątkowych okolicznościach, gdy zachodzi pilna potrzeba podjęcia działania w celu ochrony konkurencji i interesów użytkowników, tymczasowo przyjął dane rozstrzygnięcie bez przeprowadzania postępowania konsolidacyjnego. Ostatni z przypadków został wdrożony w projektowanym art. 32 dotyczącym kwestii pominięcia konsultacji. EKŁE nie wskazuje na jaki okres może zostać w tym przypadku wydane rozstrzygnięcie tymczasowe. W projekcie ustawy Pke przyjęto, tak jak dotychczas, iż zostaje ono wydane na okres nieprzekraczający 6 miesięcy.

Projektowane przepisy doprecyzowują wymagania zawarte w EKŁE wskazując, że konsultacjom poddaje się projekt rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem. Projekty rozstrzygnięć, stanowiska zgłaszane przez uczestników konsultacji zamieszczane są na stronie podmiotowej BIP UKE. Strona ta stanowi jeden punkt informacyjny, który umożliwia dostęp do wszystkich bieżących konsultacji – zgodnie z wymogiem art. 23 ust. 3 EKŁE. Postępowanie konsultacyjne, stosownie do postanowień EKŁE, będzie trwało co najmniej 30 dni (termin ten jest analogiczny do dotychczasowego terminu określonego w przepisach Pt).

Należy podkreślić, że art. 23 EKŁE w przeważającej części powtarza treść art. 6 dyrektywy ramowej. Z tego względu również treść projektowanych przepisów nie odbiega znacznie od brzmienia dotychczas obowiązujących art. 15–17 Pt. Wprowadzone przepisy mają charakter

porządkujący i zwiększający przejrzystość regulacji dotyczącej postępowania konsultacyjnego. Dodano również, w art. 33, regulację, zgodnie z którą Prezes UKE będzie miał obowiązek udostępniania na stronie podmiotowej BIP UKE decyzji wydanych po przeprowadzeniu postępowania konsultacyjnego, co ma na celu zapewnienie większej transparentności procesu konsultacji i możliwości zapoznania się przez wszystkie zainteresowane podmioty z ostateczną treścią konsultowanego rozstrzygnięcia. Przepis zapewnia przy tym, iż publikacji nie będą podlegały te fragmenty decyzji, które stanowią tajemnice prawnie chronione. Dotyczy to między innymi informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa czy dane osobowe podlegające ochronie.

Podobnie jak ustawa Pt, również projektowana ustawa Pke zawiera w art. 34 wyłączenie stosowania, do spraw objętych postępowaniem konsultacyjnym – art. 79a ustawy z dnia 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, z późn. zm.), zwanym dalej „kpa”. Zgodnie z art. 79a kpa w postępowaniu wszczętym na żądanie strony, informując o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, organ administracji publicznej jest obowiązany do wskazania przesłanek zależnych od strony, które nie zostały na dzień wysłania informacji spełnione lub wykazane, co może skutkować wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem strony. W terminie wyznaczonym na wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, strona może przedłożyć dodatkowe dowody celem wykazania spełnienia ww. przesłanek. Zasadne jest utrzymanie wyłączenia stosowania art. 79a kpa. Instytucja postępowania konsultacyjnego, które przeprowadza Prezes UKE przed podjęciem rozstrzygnięcia w określonych w projektowanym art. 31 sprawach, ma już na celu umożliwienie zainteresowanym podmiotom wyrażenie, w określonym terminie, stanowiska do projektu rozstrzygnięcia. Projektowany art. 31 ust. 1 zawiera przy tym wymóg, aby Prezes UKE ogłosił rozpoczęcie postępowania konsultacyjnego, określając przedmiot i termin tego postępowania i udostępniając projekt rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem. Przy czym termin zgłaszania stanowisk nie może być krótszy niż 30 dni od dnia jego udostępnienia. Projektowane przepisy nie precyzują wprawdzie, jakie elementy ma zawierać uzasadnienie, należy jednak wskazać, że w przypadku projektów postanowień i decyzji uzasadnienie powinno odpowiadać wymaganiom kpa. Dzięki wymogowi udostępnienia uzasadnienia zainteresowany podmiot ma możliwość zapoznania się z przesłankami, jakie zaważyły na rozstrzygnięciu sprawy. Uwzględniając powyższe argumenty, należy uznać, że przewidziane w projektowanym art. 30 i nast. postępowanie konsultacyjne jest

procedurą zbliżoną do instytucji zawartej w art. 79a kpa, gwarantującą stronie otrzymanie informacji o kierunku w jakim zmierza postępowanie, zanim zostanie wydana decyzja.

Oddział 2

Postępowanie konsolidacyjne

Art. 35–38

Projektowane przepisy stanowią wdrożenie art. 32 i art. 33 EKŁE. Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt i wdrażały przepisy pakietu dyrektyw łączności elektronicznej.

Postępowanie konsolidacyjne przeprowadzane jest po zakończeniu postępowania konsultacyjnego i dotyczy wskazanych rozstrzygnięć mogących mieć wpływ na stosunki handlowe między państwami członkowskimi. W takim przypadku Prezes UKE ma obowiązek przed wydaniem rozstrzygnięcia przesłać Komisji Europejskiej, BEREC i organom regulacyjnym innych państw członkowskich projekty rozstrzygnięć wraz z ich uzasadnieniem. Przepisy Pke wskazują, pomimo braku wyraźnej regulacji w EKŁE w tym zakresie, że Prezes UKE będzie zobligowany udostępniać na stronie podmiotowej BIP UKE dokumenty przekazane Komisji Europejskiej, a następnie udostępnia otrzymane w tej sprawie opinie i decyzje Komisji Europejskiej. Przepis zapewni dostęp do istotnych stanowisk Komisji Europejskiej, które będą miały wpływ na treść projektowanej decyzji. Udostępnieniu nie podlegają informacje stanowiące tajemnice prawnie chronione.

Projektowane przepisy określają kolejne etapy postępowania, kompetencje i obowiązki Prezesa UKE, które przy tym związane są z kompetencjami Komisji Europejskiej i BEREC (badającymi czy projektowane rozstrzygnięcie będzie stanowiło przeszkodę w funkcjonowaniu jednolitego rynku). Postępowanie konsolidacyjne jest jednym z instrumentów zapewniających jednolite stosowanie przepisów EKŁE we wszystkich państwach członkowskich. Wyjątkiem postępowania, w ramach którego projekt rozstrzygnięcia podlega konsultacji, ale nie konsolidacji, jest postępowanie w sprawie nałożenia na operatora obowiązku kolokacji, udostępniania elementów sieci telekomunikacyjnej oraz powiązanych zasobów, które zostały umieszczone na nieruchomości w związku z wykonywaniem uprawnień wynikających z przepisów prawa, wyroku sądu lub decyzji, o których mowa w art. 180 projektu ustawy Pke.

Krajowy organ regulacyjny, zgodnie z art. 32 ust. 8 EKŁE powinien uwzględniać w jak największym stopniu uwagi innych krajowych organów regulacyjnych, BEREC i Komisji Europejskiej. Przepis wskazuje zatem, iż Prezes UKE nie ma obowiązku uwzględnienia tych

uwag w całości. EKŁE przewiduje jednak w tym zakresie wyjątek, kiedy to organ jest zobowiązany uwzględnić stanowisko Komisji Europejskiej, co zostało również przewidziane w projektowanym art. 36 ust. 2. Przypadek dotyczy wydania przez Komisję Europejską decyzji wzywającej do wycofania projektu rozstrzygnięcia w zakresie ustalenia znaczącej pozycji rynkowej oraz w zakresie zdefiniowania rynku właściwego różnego od tych, które zdefiniowano w zaleceniu Komisji Europejskiej w sprawie właściwych rynków produktów i usług w sektorze łączności elektronicznej podlegających regulacji *ex ante*. Przepis ten jest zgodny z dotychczasowym brzmieniem art. 19 ust. 2 Pt.

W zakresie konsolidacji rynku wewnętrznego przepisy EKŁE w dużej mierze stanowią powtórzenie treści art. 7 dyrektywy ramowej. Nowym fragmentem, który jest wdrażany w projektowanym art. 36 ust. 5, jest umożliwienie krajowemu organowi regulacyjnemu wycofania w każdej chwili projektowanego środka.

Istotna zmiana została przewidziana w art. 33 EKŁE regulującym procedurę spójnego stosowania środków naprawczych. Procedura ta odnosi się do projektów rozstrzygnięć dotyczących dostępu i wzajemnych połączeń, analizy rynku w związku ze środkami naprawczymi dotyczącymi dostępu nałożonymi na przedsiębiorstwa o znaczącej pozycji rynkowej, ograniczeń regulacyjnych w usługach detalicznych. Procedura ta jest stosowana gdy Komisja Europejska uzna, że projekt rozstrzygnięcia stanowiłby przeszkodę do tworzenia jednolitego rynku lub że istnieją poważne wątpliwości co do zgodności tego rozstrzygnięcia z prawem Unii Europejskiej. Nowym przepisem jest dodanie w katalogu możliwych działań Komisji Europejskiej uprawnienia do podjęcia decyzji zobowiązującą krajowy organ regulacyjny do wycofania planowanego środka w przypadku, gdy objęty jest art. 61 ust. 3 akapit 2 lub art. 76 ust. 2 EKŁE (m.in. rozszerzanie obowiązku udzielania dostępu poza pierwszym punktem koncentracji lub dystrybucji; regulacje w zakresie nowych elementów sieci o bardzo dużej przepustowości). Krajowy organ regulacyjny ma obowiązek uwzględnić decyzje Komisji. Dotychczas w ramach procedury dotyczącej spójnego stosowania środków naprawczych Komisja Europejska mogła jedynie zgłosić wątpliwości, czy wydać zalecenie dokonania zmiany lub wycofania planowanego środka. Nowe uprawnienie Komisji i związany z tym obowiązek Prezesa UKE uwzględnienia decyzji Komisji zawarto w art. 37 ust. 7.

Rozdział 5

Zadania i obowiązki na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego

Przepisy tego rozdziału obejmują zadania i obowiązki na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa, a także bezpieczeństwa i porządku publicznego. Należy wskazać, że Prezes UKE może wydawać wytyczne mające na celu precyzyjne określenie sposobu realizacji obowiązków nałożonych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych, także w tym zakresie.

Art. 39

W art. 39 uregulowane zostały kwestie dotyczące zadań planistycznych przedsiębiorcy telekomunikacyjnego na wypadek wystąpienia sytuacji szczególnego zagrożenia. Utrzymany został, w porównaniu z ustawą Pt obowiązek sporządzania przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego planu działań na wypadek wystąpienia sytuacji szczególnego zagrożenia. Obszary, których ma dotyczyć plan, pokrywają się z aktualnie występującymi w obowiązującej ustawie Pt. W projekcie Pke uregulowano – ujęte dotychczas w rozporządzeniu – kwestie dotyczące: ważności planu, terminu sporządzania planu przez przedsiębiorcę, konieczności ujęcia danych udostępnionych przez organy uzgadniające plan albo inne organy wskazane przez te organy oraz trybu udostępniania tych danych, trybu uzgodnienia projektu planu, uprawnienie do sprawdzenia kompletności projektu planu przez Prezesa UKE oraz przesłanek powodujących konieczność aktualizacji planu.

Do przepisu przeniesiono, zawarty dotychczas w rozporządzeniu wydanym na podstawie Pt, przepis umożliwiający sporządzenie przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych tworzących grupę kapitałową, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 44 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości wspólnego planu dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych wchodzących w skład grupy kapitałowej.

Art. 39 wskazuje ponadto, iż plan zachowuje ważność zasadniczo przez 3 lata od dnia jego wprowadzenia do stosowania przez przedsiębiorcę. Podlega również co trzy lata obowiązkowej, okresowej aktualizacji. W przypadku przedstawienia aktualizacji planu do uzgodnienia właściwemu organowi uzgadniającemu przed upływem trzyletniego terminu, plan zachowuje jeszcze ważność aż do momentu uzgodnienia aktualizacji planu. Po dokonaniu aktualizacji okresowej plan jest ważny przez kolejny 3 lata.

Oprócz ww. cyklicznej aktualizacji planu (co trzy lata) dokonuje się również aktualizacji w przypadku wystąpienia takiej konieczności, czego przykładem może być zmiana planu danych identyfikujących przedsiębiorcę, zmian w infrastrukturze wpływających na zmianę sposobu realizacji planu. Wprowadzono również przepis wskazujący, iż przedsiębiorca telekomunikacyjny przekazuje Prezesowi UKE projekt planu uzgodniony z innymi organami

uzgadniającymi plan, a następnie Prezes UKE dokonuje uzgodnienia planu (w zakresie wskazanym w rozporządzeniu) oraz dokonuje sprawdzenia kompletności projektu planu, a w przypadku stwierdzenia braku kompletności projektu planu określa zakres i termin jego uzupełnienia nie krótszy niż 14 dni. Propozycja ta zmierza do ograniczenia korespondencji z Prezesem UKE, w ramach której przedsiębiorca telekomunikacyjny odrębnie uzgadniałby projektowany plan działań w sytuacji szczególnego zagrożenia z Prezesem UKE, a następnie dodatkowo przesyłał projektowany plan w celu sprawdzenia jego kompletności przez ten organ. Uwzględnienie niniejszej propozycji umożliwi realizację obu tych czynności jednocześnie.

Projekt Pke przekazuje Radzie Ministrów do określenia w drodze rozporządzenia szczegółową zawartość planu, tryb jego sporządzania, uzgadniania, uzupełniania i wprowadzenia do stosowania, a także organy uzgadniające plan, zakres danych udostępnianych przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu, szczegółowe okoliczności aktualizacji planu. Rada Ministrów przy nakładaniu obowiązku sporządzania planu weźmie pod uwagę zakres i rodzaj wykonywanej działalności telekomunikacyjnej oraz wielkość przedsiębiorcy telekomunikacyjnego i jego znaczenie dla obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, a także rodzaj podmiotu, którego dotyczy plan. Ponadto w rozporządzeniu Rada Ministrów określi rodzaje działalności telekomunikacyjnej lub rodzaje przedsiębiorców telekomunikacyjnych niepodlegających obowiązkowi sporządzania planu, rodzaj planu, jak również sposób i zakres przekazywania planu organom uzgadniającym plan. Zrezygnowano z możliwości określenia rodzajów przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązanych do uzgadniania zawartości planów, gdyż z praktyki wynika, że każdy przedsiębiorca sporządzający plan dokonuje uzgodnienia.

Zasadniczo obowiązkowi sporządzenia i uzgodnienia planu na mocy ustawy podlegają wszyscy przedsiębiorcy telekomunikacyjni, natomiast rozporządzenie określi rodzaje działalności telekomunikacyjnej lub rodzaje przedsiębiorców telekomunikacyjnych niepodlegających obowiązkowi sporządzania planu. W chwili obecnej nie jest możliwe przesądzenie na poziomie ustawy o przypadkach wyłączających obowiązek w zakresie zapewnienia warunków dostępu i utrwalania. Jednym z kryteriów wyłączających może być w szczególności wysokość rocznych obrotów, co wiąże również z wartością rynku telekomunikacyjnego, która jest zmienna. Wzrost lub spadek wartości rynku może być jednym z czynników zmiany kryteriów wyłączających obowiązek z ustawy. Ustalenie wyłączenia w rozporządzeniu, a nie ustawie umożliwi zatem elastyczne reagowanie na zmiany zachodzące na rynku, zmiany technologiczne, potrzeby

uprawnionych podmiotów i w razie konieczności dostosowywanie przepisów rozporządzenia, co jest ścieżką szybszą niż przepracowanie nowelizacji ustawy.

Art. 40

W art. 40 powtórzone zostają przepisy art. 178 ustawy Pt, dotyczące uprawnienia Prezesa UKE do nałożenia, w drodze decyzji, na przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązku utrzymania ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych lub dostarczania sieci, ich odtwarzania oraz wprowadzania ograniczeń w swojej działalności. Nowością jest wprowadzenie obowiązku odtwarzania z uwzględnieniem pierwszeństwa również dla operatorów usług kluczowych oraz operatorów infrastruktury krytycznej.

Nowe są również przesłanki dla Prezesa UKE do nałożenia ograniczeń w wyniku wprowadzenia stopnia alarmowego CRP, a także ograniczeń dotyczących używania urządzeń radiowych w przypadku wystąpienia trwałych lub cyklicznych zakłóceń urządzenia radiowego wykorzystywanego bezpośrednio na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego. Ma to na celu uwzględnienie nagłych i na chwilę obecną niedających się przewidzieć sytuacji, w których infrastruktura przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej może mieć negatywny wpływ na systemy radioelektroniczne, w skład których wchodzi urządzenia radiowe, a których prawidłowe i niezakłócone działanie służy do realizacji celów związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa państwa. Ogłoszenie stopnia alarmowego CRP powinno być postrzegane względem sfery cyberprzestrzeni jako potencjalna przesłanka do wprowadzenia przez Prezesa UKE ograniczeń w telekomunikacji w sytuacji pojawienia się zagrożeń cyberprzestrzeni.

Ponadto, w celu ograniczenia liczby podmiotów mogących wystąpić do Prezesa UKE z uzasadnionym wnioskiem o wydanie powyższej decyzji, zrezygnowano z bardzo szerokiego katalogu tych podmiotów i wskazano tylko kilka, tj. Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Komendanta Głównego Policji, Komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji, Komendanta Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości, komendanta wojewódzkiego Policji, Komendanta Głównego Straży Granicznej, Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Komendanta Służby Ochrony Państwa, Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej oraz komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej. Nową regulacją jest też to, że decyzja ogłoszona ustnie doręczana jest stronie na piśmie w terminie 14 dni od dnia jej ogłoszenia.

Nową regulacją jest również uprawnienie Prezesa UKE do ewentualnego ograniczenia – w drodze decyzji, na wniosek wskazanego w ust. 4 podmiotu – wykorzystania zasobów częstotliwości przydzielonych przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu, oraz przekazania ich do wykorzystania na czas określony przez ten podmiot. Takie ograniczenie wykorzystania częstotliwości możliwe jest tylko w przypadku wprowadzenia stanu nadzwyczajnego, podwyższenia stanu gotowości obronnej państwa w przypadku zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa albo wydania postanowienia o dniu, w którym rozpoczyna się czas wojny albo wystąpienia przez właściwy organ z wnioskiem o ich wprowadzenie albo wydanie tego postanowienia. Prezes UKE wydając decyzję musi kierować się zasadą minimalizowania skutków wydania decyzji dla prowadzonej działalności telekomunikacyjnej oraz skutków związanych z roszczeniem odszkodowawczym. Przez okres ograniczenia nie jest pobierania opłata za wykorzystywanie częstotliwości. Przedsiębiorcy przysługuje również prawo do wystąpienia z roszczeniem odszkodowawczym z tytułu poniesionych strat, z zastosowaniem przepisów ustawy o wyrównywaniu strat majątkowych wynikających z ograniczenia w czasie stanu nadzwyczajnego wolności i praw człowieka i obywatela. Wprowadzenie powyższego ograniczenia, w okresie zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa, w sytuacji, gdy ogłoszony zostanie np. stan wojenny albo wyjątkowy, ma kluczowe znaczenie dla tworzenia warunków funkcjonowania i działań Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w określonych sytuacjach operacyjnych w zakresie czasowego dostępu do dodatkowych zasobów widma częstotliwości radiowych będących w dyspozycji przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Należy podkreślić, że zaproponowane rozwiązanie będzie skutecznym narzędziem do realizacji zobowiązań sojuszniczych zawartych z dokumencie NCRS (NATO Crisis Response System), implementowanym w polskim systemie prawnym przez Zarządzenie nr Z-39 Prezesa Rady Ministrów z dnia 4 kwietnia 2023 r. w sprawie wykazu przedsięwzięć i procedur systemu zarządzania kryzysowego, wydane na podstawie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122). W przedmiotowym zarządzeniu zadeklarowano realizację środków reagowania kryzysowego, dotyczących udostępnienia częstotliwości cywilnych na potrzeby wojskowe, na podstawie regulacji w projektowanej ustawie PKE, do których wprowadzenia zobowiązano Ministra Cyfryzacji.

Art. 41

W art. 41 utrzymano przepisy dotyczące udostępniania przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych urządzeń telekomunikacyjnych do przeprowadzania akcji ratowniczej, a także możliwości udostępniania w sytuacji szczególnego zagrożenia przez podmioty niebędące

przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi radiowych (głównie środowisko radioamatorskie) urządzeń nadawczych lub nadawczo-odbiorczych stosowanych w służbach radiokomunikacyjnych, niezbędnych do przeprowadzania akcji ratowniczych o zasięgu międzynarodowym. Doprecyzowano jednocześnie kilka kwestii, przy czym regulacją ustawową objęto na jednakowych zasadach również udostępnianie urządzeń telekomunikacyjnych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Dotyczą one: wskazania, że podstawę udostępnienia w obu przypadkach stanowi pisemne lub ewentualnie ustne żądanie podmiotu żądającego udostępnienia, trybu zwrotu urządzenia oraz postępowania w przypadku utraty lub zniszczenia urządzenia, wraz ze wskazaniem podstawy prawnej dotyczącej roszczeń o odszkodowanie. W upoważnieniu ustawowym stanowiącym podstawę do wydania rozporządzenia ujęto potrzebę uregulowania również kwestii udostępniania urządzeń telekomunikacyjnych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Upoważnienie rozszerzono o określenie szczegółowego trybu i sposobu zwrotu urządzenia.

W projekcie ustawy zrezygnowano z przepisu zawartego w aktualnym art. 179 ust. 2 ustawy Pt, ze względu na fakt, że nie zawiera on normy prawnej, lecz jedynie informację, że przedsiębiorca wykonuje obowiązki zawarte w planach, decyzjach i umowach, celem przygotowania i utrzymania wskazanych elementów sieci telekomunikacyjnych na potrzeby systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym. Taki przepis może być niezrozumiały dla przedsiębiorcy telekomunikacyjnego (zwłaszcza małego, prowadzącego działalność na niewielkim obszarze kraju), którego nie dotyczą powyższe decyzje, umowy i plany.

Art. 42

W art. 42 Pke powielono przepis art. 178 ust. 3 Pt, dodając, na wniosek Ministerstwa Obrony Narodowej oraz Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, do listy podmiotów, które mogą zarządzić o zastosowaniu urządzeń uniemożliwiających telekomunikację na określonym obszarze odpowiednio Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych i Komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji.

W kolejnych artykułach Pke (**art. 43–51**) ujęte zostały kwestie dotyczące:

- zapewnienia przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych „warunków dostępu i utrwalania” (art. 43, art. 44 i art. 46),
- przygotowania przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych technicznych i organizacyjnych warunków udostępniania oraz udostępniania przetwarzanych danych uprawnionym podmiotom oraz sądowi i prokuratorowi (art. 45 i art. 46),

- zatrzymywania, przechowywania i udostępniania przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych danych (art. 47–49), zwanych dalej „danymi retencyjnymi”,
- możliwości wspólnego wykonywania powyższych obowiązków przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz możliwości powierzenia tych obowiązków innemu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu (art. 50),
- obowiązku informowania Prezesa UKE (art. 51).

Zmiany merytoryczne w tym zakresie to:

Art. 43

W art. 43 ust. 1 pkt 1 lit. a dodano obowiązek udostępniania uprawnionym podmiotom danych lokalizacyjnych powstających lub transmitowanych w sieci telekomunikacyjnej innego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w ramach roamingu krajowego oraz posiadanych przez nich danych o lokalizacji, w sposób zapewniający bieżącą i aktualną lokalizację urządzenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, bez względu na technologię świadczonej usługi, co zapewni pełniejsze wykonywanie zadań przez uprawnione podmioty. Proponowana zmiana umożliwi uzyskiwanie przez podmioty uprawnione podczas realizacji kontroli operacyjnej danych lokalizacyjnych urządzenia końcowego, które działa w sieci innego przedsiębiorcy w ramach roamingu krajowego oraz zapewni dostęp do aktualnej lokalizacji niezależnie od tego czy zostało wykonane połączenie.

Wskazać należy, że w zakresie uzyskiwania danych lokalizacyjnych, wprowadzenie wymogu obligującego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego do udostępniania aktualnej lokalizacji urządzenia końcowego działającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także agregacji i udostępniania danych dotyczących lokalizacji urządzenia pracującego w ramach usługi roamingu krajowego (świadczonej przez innego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego), umożliwi uprawnionym służbom bieżący, efektywny i niezakłócony dostęp do danych lokalizacyjnych. To zaś umożliwi prawidłową realizację zadań wynikających z ustawowych kompetencji służb specjalnych, w szczególności w przypadku prowadzenia działań o charakterze dynamicznym. Brak przepisu mógłby spowodować, że przedsiębiorcy telekomunikacyjni będą przekazywać podmiotom uprawnionym ostatnią, posiadaną przez siebie pozycję urządzeń końcowych. Rozwiązanie to jednoznacznie rozstrzyga o obowiązku przekazywania podmiotom uprawnionym aktualnych danych o położeniu końcowych urządzeń abonenckich.

Dodatkowo wskazać należy, że obecnie przedsiębiorcy telekomunikacyjni z uwagi na treść obowiązujących przepisów mogą twierdzić, że nie mają obowiązku przekazywać danych uprawnionym podmiotom. Obecny art. 179 ust. 3 pkt 1 lit. a tiret drugie Pt wskazuje na przekazywanie danych „posiadanych przez przedsiębiorcę”. Art. 166 Pt określa podstawy przetwarzania danych o lokalizacji, wskazując przy tym w ust. 4, że dane o lokalizacji mogą być przetwarzane wyłącznie dla celów niezbędnych do świadczenia usług o wartości wzbożającej (a świadczenie tych usług nie musi wymagać ciągłego przetwarzania danych o lokalizacji). Z uwagi na, w szczególności, na te zapisy Pt, doprecyzowano kwestie retencji w/w danych.

Natomiast wprowadzenie projektowanych przepisów dotyczących agregacji i udostępniania danych odnoszących się do lokalizacji urządzenia końcowego pracującego w ramach usługi roamingu krajowego (świadczonej przez innego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego) zapobiega powstaniu znacznych różnic w informacjach dotyczących lokalizacji takiego urządzenia, spowodowanych tym, że odległość między faktyczną lokalizacją użytkownika, a lokalizacją podaną przez przedsiębiorcę może być bardzo duża, w skrajnych przypadkach lokalizacja podawana przez przedsiębiorcę może być wskazywana nawet w innym województwie niż faktycznie użytkownik urządzenia końcowego przebywa.

Dokonano także rozszerzenia katalogu uprawnionych podmiotów. Proponowana zmiana w projekcie ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej (Pke) wynika z wejścia w życie z dniem 14 grudnia 2022 r. ustawy z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniającej ustawę o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1933) w zakresie dotyczącym ujęcia w katalogu uprawnionych podmiotów, o których mowa w art. 179 ust. 3 pkt 1 lit. a ustawy – Prawo telekomunikacyjne (Pt), Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej.

W art. 43 ust. 1 pkt 2 doprecyzowano, że przedsiębiorca telekomunikacyjny nie „utrwała i udostępnia komunikaty i dane” lecz jest obowiązany do „zapewnienia warunków technicznych do utrwalania i udostępniania, na własny koszt, na rzecz sądu i prokuratora, przez podmiot wskazany w postanowieniu sądu lub prokuratora, komunikatów elektronicznych i danych, o których mowa w pkt 1 lit. a i b, co jest zgodne z praktyką.

W art. 43 ust. 2 wskazano ogólną przesłankę zwolnienia z obowiązku zapewnienia warunków dostępu i utrwalania, która zostanie uszczegółowiona, przez wskazanie konkretnych rodzajów przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

W art. 43 ust. 4 sprecyzowano tryb określenia sposobu realizacji warunków zapewnienia dostępu i utrwalania zgodnie z wymogami określonymi przepisami rozporządzenia, co nie stwarza możliwości wskazywania nowych sposobów realizacji dostępu i utrwalania. Dotychczasowa praktyka pokazuje, że pomimo obowiązywania przepisów rozporządzenia regulującego tę problematykę, przedsiębiorcy niejednokrotnie zwracają się do uprawnionych podmiotów z pytaniami w tym zakresie. Przepis znajdzie zastosowanie w szczególności w przypadku małych przedsiębiorców, u których czynności związane z zapewnieniem warunków dostępu i utrwalania prowadzone będą z wykorzystaniem urządzeń podmiotów uprawnionych. Należy podkreślić, że termin 24-godzinny dotyczy wzajemnego określenia sposobu zapewnienia warunków dostępu i utrwalania, a nie realizacji obowiązku przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego.

W art. 43 ust. 5 zastosowano liczbę mnogą odnoszącą się do „umów”, z uwagi na konieczność precyzyjnego odzwierciedlenia praktyki zawierania umów. Każdy uprawniony podmiot zawiera oddzielną umowę z zainteresowanym przedsiębiorcą telekomunikacyjnym. Zastosowanie liczby pojedynczej mogłoby prowadzić do interpretacji, że uprawnione podmioty zawierają jedną umowę z przedsiębiorcą telekomunikacyjnym. Natomiast w ust. 6 zastosowano liczbę pojedynczą odnoszącą się do „umowy”, mając na uwadze, że reguluje on zawartość każdej takiej umowy. Powyższy zabieg powielił w tym zakresie przepisy ustawy Pt (art. 179 ust. 4a).

W art. 43 ust. 6 określono, że w umowie dotyczącej interfejsów reguluje się co najmniej kwestie ich finansowania oraz sposób współpracy w przypadku awarii interfejsu, co gwarantowałoby ciągłość dostępu i utrwalania treści i danych.

W art. 43 ust. 10 określono przepis mający na celu złagodzenie warunków przygotowania się mikro- i małych przedsiębiorców do realizacji warunków dostępu i utrwalania. Przepis ten wskazuje bezpośrednio na możliwość zrealizowania tego obowiązku za pomocą urządzeń podmiotu uprawnionego oraz w drodze powierzenia na podstawie umowy realizacji obowiązku innemu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu np. posiadającemu interfejs. Ponadto przy tak sformułowanym zapisie możliwa będzie również każda inna forma zapewnienia warunków dostępu i utrwalania w zależności od uwarunkowań posiadanej przez przedsiębiorcę infrastruktury, np. przekazanie kontrolowanych treści przekazów na nośnikach. Jednocześnie nie powielono regulacji obecnego przepisu art. 179 ust. 4d Pt ze względu na fakt, że stosowanie interfejsu nie jest obligatoryjne, więc niezasadne jest wskazywanie, że ich stosowanie nie dotyczy mikro- i małych przedsiębiorców.

W projekcie ustawy Pt nie kontynuuje się obecnie obowiązującego art. 179 ust. 9 ustawy Pt jako nadmiarowego obowiązku posiadania przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych elektronicznego wykazu swoich abonentów, zawierającego dane ujmowane w umowie, który jest sporządzany wyłącznie na potrzeby uprawnionych podmiotów oraz sądu i prokuratora, w celu realizacji kontroli operacyjnej lub procesowej. W celu zapewnienia dostępu uprawnionych podmiotów oraz sądu i prokuratora do tych danych nie jest jednak konieczne posiadanie przez przedsiębiorcę takiego specjalnego wykazu. Wystarczającym rozwiązaniem bowiem jest nałożenie na przedsiębiorcę obowiązku udostępnienia tych danych, bez wskazywania w ustawie narzędzia, które ma temu służyć (czyli przeznaczonego do tego celu elektronicznego wykazu abonentów). Dla uprawnionych podmiotów oraz sądu i prokuratora istotne są bowiem dane, a nie fakt ujęcia ich w wykazie. W konsekwencji rezygnacja z obowiązku prowadzenia wykazu wiąże się z uzupełnieniem wykazu danych w art. 43 i art. 45 projektu ustawy Pke, które przedsiębiorca ma obowiązek udostępnić uprawnionym podmiotom oraz sądowi i prokuratorowi, o dane wynikające z zawartej umowy z abonentem, wskazane enumeratywnie. Powyższa zmiana redukuje również funkcjonujące obecnie obciążenie administracyjne nałożone na przedsiębiorców.

Art. 45

W art. 45 doprecyzowano obowiązek przedsiębiorcy telekomunikacyjnego polegający na przygotowaniu technicznych i organizacyjnych warunków udostępniania oraz udostępnianiu przetwarzanych danych uprawnionym podmiotom oraz sądowi i prokuratorowi, objęte aktualnie art. 180d ustawy Pt, m.in. przez usunięcie odniesienia do „warunków dostępu i utrwalania”. Stanowi on podstawę prawną dla obowiązku w zakresie przygotowania odpowiednich warunków technicznych i organizacyjnych umożliwiających udostępnianie danych realizowanych w ramach tzw. ustaleń telekomunikacyjnych oraz do określenia sposobu udostępniania tych danych. Uzupełniono przepisy o konieczność przekazania danych identyfikujących sieć oraz kraj w przypadku, gdy urządzenie końcowe znajduje się poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Jest to przepis analogiczny do przepisu zawartego w obowiązującym rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 28 grudnia 2009 r. w sprawie szczegółowego wykazu danych oraz rodzajów operatorów publicznej sieci telekomunikacyjnej lub dostawców publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych obowiązanych do ich zatrzymywania i przechowywania (Dz. U. poz. 1828).

Art. 46

Art. 46 zawiera niezmienione w stosunku do obecnych przepisów Pt upoważnienia ujęte w art. 179 ust. 12 oraz art. 182 ustawy Pt. Podkreślić należy, że wskazanie w rozporządzeniu, wydawanym na podstawie art. 46 ust 1 pkt 2, szczegółowych rodzajów przedsiębiorców telekomunikacyjnych niepodlegających obowiązkowi zapewnienia warunków dostępu i utrwalania jest zabiegiem niezbędnym do prawidłowego określenia rodzaju działalności/usług podlegających temu obowiązkowi.

Ustalenie tego wyłączenia w rozporządzeniu, a nie ustawie umożliwi elastyczne reagowanie na zmiany zachodzące na rynku, zmiany technologiczne, potrzeby uprawnionych podmiotów i w razie konieczności dostosowywanie przepisów rozporządzenia, co jest ścieżką szybszą niż przeprocedowanie nowelizacji ustawy. W chwili obecnej nie jest możliwe przesądzenie na poziomie ustawy o przypadkach wyłączających obowiązek w zakresie zapewnienia warunków dostępu i utrwalania.

Zrezygnowano, w porównaniu z obecnymi przepisami Pt, ze wskazywania rodzajów prowadzonej działalności telekomunikacyjnych zwolnionych z obowiązku, gdyż w rozporządzeniu zwolnienia będą się odnosić do rodzajów przedsiębiorców telekomunikacyjnych ze względu na prowadzoną działalność. Zrezygnowano też, mając na uwadze treść przyszłego rozporządzenia, z wytycznej odnoszącej się do zakresu publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych oraz wielkości sieci telekomunikacyjnych.

Art. 47

Projektowany przepis, podobnie jak analogiczny art. 180a Pt, nakłada na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązek zatrzymywania i przechowywania określonych danych, generowanych w publicznej sieci telekomunikacyjnej lub przez niego przetwarzanych, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przez okres 12 miesięcy, licząc od dnia połączenia lub nieudanej próby połączenia, a z dniem upływu tego okresu obowiązek zniszczenia tych danych. Należy zaznaczyć, że obowiązkowi retencyjnemu podlegają tylko dane generowane lub przetwarzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Ustawa Pke, tak jak i Pt, nie nakazuje natomiast przechowywania danych na terenie RP.

W art. 47 ust. 1 pkt 2 nałożono na przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązek udostępniania uprawnionym podmiotom oraz sądowi i prokuratorowi danych retencyjnych, w określonym jednolitym elektronicznym formacie. Obecnie brak takich zasad skutkuje tym, że każdy przedsiębiorca udostępnia dane retencyjne w odmienny sposób, co powoduje trudności w procesie przetwarzania przez uprawnione podmioty oraz sąd i prokuratora udostępnionych

danych retencyjnych. Zasadne jest zatem, w celu znacznego przyśpieszenia czynności operacyjnych i procesowych, zwłaszcza tych wymagających przetworzenia bardzo dużej liczby danych, ustalenie jednolitych struktur udostępnianych danych retencyjnych. Powyższy obowiązek stosowania ujednoliconego formatu udostępnianych danych proponuje się wprowadzić w drodze rozporządzenia wydanego na podstawie art. 49 ust. 3. Propozycja ta wynika także z treści dezyderatu nr 7 Komisji do spraw Służb Specjalnych nr KSS/VIII/Z-819/2018 z dnia 28 października 2018 r. dotyczącego ujednolicenia formatów danych telekomunikacyjnych i bankowych pozyskiwanych przez służby i organy ścigania.

Art. 48

Zgodnie z art. 48 ust. 1 nałożono na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, w przypadku zaprzestania działalności telekomunikacyjnej, przekazania zatrzymanych i przechowywanych danych, przedsiębiorcy, który przejmuje użytkowników. Nałożono przy tym, na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego przejmującego użytkowników przedsiębiorcy, który zaprzestaje działalności telekomunikacyjnej, obowiązek przyjęcia danych retencyjnych od tego przedsiębiorcy. W art. 180c Pt będącym odpowiednikiem projektowanego przepisu brak było wskazania obowiązku przyjęcia tych danych.

W przypadku braku przedsiębiorcy przyjmującego dane oraz w przypadku upadłości przedsiębiorcy, dane te przyjmuje Prezes UKE (ust. 2). W porównaniu do Pt regulacją objęto również dane zatrzymywane przez przedsiębiorcę, który zaprzestał działalności. Dotychczas regulacja dotycząca przekazania danych Prezesowi UKE odnosiła się wyłącznie do przypadku upadłości.

Wprowadzono termin 90 dni na przekazanie Prezesowi UKE danych retencyjnych, który został przeniesiony z już obecnie obowiązującego rozporządzenia rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 marca 2020 r. w sprawie sposobu przekazywania i udostępniania danych w przypadku ogłoszenia upadłości operatora publicznej sieci telekomunikacyjnej lub dostawcy publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych.

W celu zachowania obowiązku niszczenia danych retencyjnych nałożono na Prezesa UKE obowiązek niszczenia tych danych po upływie 12 miesięcy od dnia zatrzymania danych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego. Wprowadzono też przepis, który umożliwia przekazywanie danych zretencjonowanych przez Prezesa UKE uprawnionym podmiotom (m.in. Policji, ABW, CBA, SKW itp. oraz sądom i prokuratorom) ale jedynie w terminie 12 miesięcy od ich zatrzymania.

Odpowiednio rozszerzono też zakres upoważnienia ustawowego w ust. 5, obejmując nim nie tylko przypadek upadłości przedsiębiorcy, tak jak obecnie w Pt, ale również zaprzestania działalności telekomunikacyjnej.

Art. 49

W art. 49 ust. 1 pkt 1 zawierającym katalog danych objętych obowiązkiem retencji wskazano wprost na dane niezbędne do jednoznacznego zidentyfikowania zakończenia sieci, telekomunikacyjnego urządzenia końcowego oraz użytkownika końcowego. Zmiana ta ma charakter doprecyzowujący. W ustawie Pt nie było pojęcia jednoznacznej identyfikacji w analogicznym przepisie art. 180c Pt, jednakże pewne dane służące do identyfikacji były już gromadzone na podstawie rozporządzenia art. 180c ust. 2 Pt określającego szczegółowy zakres danych poddanych retencji, tj. rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 grudnia 2009 r. w sprawie szczegółowego wykazu danych oraz rodzajów operatorów publicznej sieci telekomunikacyjnej lub dostawców publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych obowiązanych do ich zatrzymywania i przechowywania. Dla przykładu rozporządzenie to wskazuje, że danymi niezbędnymi w przypadku usługi dostępu do Internetu, usługi poczty elektronicznej i usługi telefonii internetowej do ustalenia zakończenia sieci, telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, użytkownika końcowego, inicjującego połączenie są: adres IP, imię i nazwisko albo nazwa oraz adres użytkownika końcowego, któremu w czasie połączenia przypisano adres IP, a także identyfikator użytkownika (...), identyfikator zakończenia sieci, w którym użytkownik końcowy uzyskał dostęp do Internetu, w szczególności identyfikator cyfrowej linii abonenckiej DSL (Digital Subscriber Line), numer wykorzystywanego portu sieciowego lub adres MAC urządzenia końcowego inicjującego połączenie. Dane te również mogą służyć do identyfikacji użytkownika i w tym zakresie zmiana zaproponowana w Pke nie stanowi *novum* i porządkuje kwestię kategoryzowania danych.

Jednocześnie, uprawnione podmioty wykorzystujące dane poddane retencji, podkreślają, iż dynamiczny rozwój technologii telekomunikacyjnych, w tym oczekiwane wdrożenie przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych sieci 5G Stand Alone¹ (tzw. 5G SA), sprawi, że podmioty uprawnione utracą możliwość pozyskiwania z sieci telefonii mobilnej unikalnych identyfikatorów przypisanych do abonenckich urządzeń końcowych (IMSI)². Wynika to ze specyfiki mechanizmów bezpieczeństwa implementowanych w sieciach 5G SA, polegających

¹ 5G Stand Alone- działa niezależnie od infrastruktury LTE, co przekłada się na jeszcze wyższą szybkość wysyłania i pobierania danych oraz niższe opóźnienia.

² International Mobile Subscriber Identity – unikatowy numer przypisany do każdej karty SIM w sieci GSM LUB UMTS, jednoznacznie ją identyfikujący.

m.in. na szyfrowaniu unikalnego identyfikatora każdego urządzenia mobilnego (IMSI) i zastąpieniu go parametrem SUCI³. Numer ten będzie wartością zmienną, generowaną cyklicznie w kilkusekundowych interwałach czasowych. Z uwagi na fakt, iż klucz szyfrujący będzie w posiadaniu operatora, tylko on będzie posiadał możliwość skorelowania numerów SUCI i IMSI. Rozwój technologii telekomunikacyjnych m.in. sieci 5G będzie powodował konieczność retencji nowych, nieznanymi, bądź niestosowanych w chwili obecnej znaczników identyfikacyjnych. Dane jednoznacznie identyfikujące użytkownika w sieci - bez względu na użytą technologię komunikacyjną – powinny zawierać: czas zdarzenia, adres IP (publiczny, prywatny), numery portów komunikacyjnych użytych do zestawienia połączenia IP. Należy uznać zatem, że przedmiotowy katalog uregulowany na poziomie ustawowym nie powinien mieć charakteru zamkniętego, gdyż mogłoby to w przyszłości utrudnić, a w niektórych przypadkach uniemożliwić skuteczną realizację zadań podmiotów uprawnionych. Natomiast kwestia jego doprecyzowania powinna zostać zrealizowana na poziomie aktu wykonawczego wydanego na podstawie art. 49 ust. 2 projektu ustawy - Prawo komunikacji elektronicznej. W tym miejscu należy podkreślić, że to w toku oficjalnych prac legislacyjnych (obejmujących konsultacje publiczne i uzgodnienia międzyresortowe) aktu wykonawczego zostanie wypracowany katalog danych poddanych retencji. Zasadniczo obowiązkom retencji podlegają wszyscy przedsiębiorcy telekomunikacyjni, natomiast rozporządzenie określi rodzaje przedsiębiorców telekomunikacyjnych niepodlegających obowiązkowi retencji danych. Ustalenie tego wyłączenia w rozporządzeniu, a nie ustawie umożliwi elastyczne reagowanie na zmiany zachodzące na rynku, zmiany technologiczne, potrzeby uprawnionych podmiotów i w razie konieczności dostosowywanie przepisów rozporządzenia, co jest ścieżką szybszą niż przeprowadzenie nowelizacji ustawy. W chwili obecnej nie jest możliwe przesądzenie na poziomie ustawy o przypadkach wyłączających obowiązek w zakresie retencji danych.

Art. 49 ust. 3 stanowi nowe upoważnienie do wydania rozporządzenia regulującego szczegółowy sposób udostępniania danych, wymagania dotyczące rodzaju, struktury i sposobu zapisu danych retencyjnych udostępnianych uprawnionym podmiotom, a także sądowni i prokuratorowi, przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Proponuje się, aby ze względu na specyfikę regulacji dotyczącą szczegółowego formatu danych, które będą udostępniane na

³ 3 SUCI (ang. Subscription Concealed Identifier) – identyfikator prywatności, który zawiera w sobie zaszyfrowane SUPI. SUCI jest numerem zmieniającym się dynamicznie. Nie pozwala na identyfikację użytkownika przy pomocy korelacji pomiarów w różnych miejscach bez późniejszego dokonania sprawdzeń u operatora. SUPI (ang. Subscription Permanent Identifier) – podobnie jak IMSI w LTE, parametr szyfrowany, który składa się z 15 cyfr (pierwsze 3 to MCC – Mobile Country Code, 2 lub 3 kolejne to MNC – Mobile Network Code, pozostałe 9 lub 10 to indywidualny numer abonenta).

użytek uprawnionych podmiotów, projekt rozporządzenia został sporządzony i wydany przez Prezesa Rady Ministrów.

Art. 50 i art. 51

W art. 50 i art. 51 przeredagowano i uzupełniono przepisy w zakresie wspólnej realizacji obowiązków przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych, przekazywania obowiązków innemu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu oraz obowiązków informacyjnych wobec Prezesa UKE.

1. Wspólne wykonywanie obowiązków przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych

Treść projektowanego art. 50 ust. 1 i 2 wynika z potrzeby zapewnienia uprawnień przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu do wspólnego wykonywania obowiązku udostępniania danych albo powierzenia go innemu przedsiębiorcy. Takie rozwiązania zostały przewidziane w ustawie Pke w odniesieniu do obowiązków dotyczących zapewnienia warunków dostępu i utrwalania oraz zatrzymywania, przechowywania, udostępniania i ochrony danych retencyjnych. W odniesieniu do danych, o których mowa w art. 180d Pt, takie uprawnienia przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w aktualnych przepisach nie istnieją.

Ponadto, w odróżnieniu od obecnych regulacji Pt, powyższe przepisy umiejscowiono w jednej jednostce redakcyjnej, z ujęciem wszystkich rodzajów czynności operacyjnych.

2. Zmiany dotyczące wprowadzenia obowiązku informacyjnego wobec Prezesa UKE

Aktualne przepisy ustawy tylko w zakresie zapewnienia warunków dostępu i utrwalania regulują obowiązek informacyjny wobec Prezesa UKE w sytuacji wspólnego wykonywania obowiązku zapewnienia warunków dostępu i utrwalania albo jego powierzenia oraz wskazania Prezesowi UKE jednostki lub osoby reprezentującej przedsiębiorcę. Brak natomiast analogicznych przepisów dotyczących takich obowiązków informacyjnych w odniesieniu do zatrzymywania, przechowywania, udostępniania i ochrony danych retencyjnych oraz udostępniania uprawnionym podmiotom oraz sądowi i prokuratorowi danych, o których mowa w art. 180d Pt, związanych ze świadczoną usługą telekomunikacyjną.

Proponuje się uregulowanie, w art. 51 ust. 1, obowiązku dla przedsiębiorcy, z ujęciem wszystkich rodzajów czynności operacyjnych, wskazania Prezesowi UKE:

- jednostki organizacyjnej lub osoby mającej siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uprawnionej do reprezentowania tego

przedsiębiorcy w sprawach związanych z wykonywaniem przedmiotowych obowiązków,

- niezwłocznie po zawarciu umowy, przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, który będzie w jego imieniu wykonywał przedmiotowe obowiązki,
- niezwłocznie po zawarciu umowy, przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, wspólnie z którym będzie wykonywał przedmiotowe obowiązki.

W art. 51 ust. 2 nałożono obowiązek informowania Prezesa o każdej zmianie informacji, którą przedsiębiorca przekazał zgodnie z ust. 1.

Art. 52

Zgodnie z tym przepisem Prezes UKE udostępnia uprawnionym podmiotom informacje o przeniesionych numerach zawarte w bazie danych na zasadach i w trybie określonych w przepisach odrębnych.

Art. 53

W art. 53 wprowadzono nowy mechanizm blokowania połączeń lub komunikatów elektronicznych na żądanie uprawnionych podmiotów. Uznano, że takie blokowanie powinno następować wskutek decyzji administracyjnej wydawanej przez Prezesa UKE, a nie bezpośrednio przez uprawnione podmioty z wykorzystaniem niesprecyzowanego trybu i sposobu. Proponowany mechanizm jest analogiczny do wskazanych w art. 40 Pke.

Ponadto przepis rozszerzono o wskazanie 6-godzinnego terminu blokowania połączeń lub komunikatów elektronicznych liczony od chwili otrzymania decyzji, mając na uwadze, że szybkość takiego blokowania może mieć bardzo istotne znaczenie dla bezpieczeństwa państwa.

Art. 54

W art. 54 doprecyzowano przepisy dotyczące przekazywania przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych informacji o danych o infrastrukturze. Wskazano, że dane przekazywane są w postaci elektronicznej oraz, że dane te mogą być udostępniane lub przekazywane Ministrowi Obrony Narodowej oraz ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych. Dane te mogą być udostępniane lub przekazywane, w zależności od tego czy należy przez to rozumieć „udostępnienie” czyli możliwość wglądu do tych danych lub dostęp online, czy „przekazywanie” rozumiane jako przekazanie danych „w całości”, w postaci papierowej albo elektronicznej. Ponadto upoważnienie do wydania rozporządzenia, określone w ust. 6, przewiduje, że wskazany zostanie nie tylko zakres, ale także rodzaj przedsiębiorców

telekomunikacyjnych którzy nie będą podlegali obowiązkowi przekazywania danych o infrastrukturze. W chwili obecnej nie jest możliwe przesądzenie na poziomie ustawy o przypadkach wyłączających te obowiązki, gdyż uzależnione jest to od aktualnej sytuacji na rynku telekomunikacyjnym. Jednym z kryteriów wyłączających może być w szczególności wysokość rocznych obrotów, co wiąże również z wartością rynku telekomunikacyjnego. Ustalenie wyłączenia w rozporządzeniu, a nie ustawie umożliwi elastyczne reagowanie na zmiany zachodzące na rynku, zmiany technologiczne, potrzeby uprawnionych podmiotów i w razie konieczności dostosowywanie przepisów rozporządzenia, co jest ścieżką szybszą niż przeprowadzanie nowelizacji ustawy.

Rozdział 6

Satelitarna usługa publiczna o regulowanym dostępie

Art. 55

Celem wprowadzenia art. 55 jest wskazanie ministra właściwego do spraw wewnętrznych jako organu odpowiedzialnego za PRS oraz Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, zwanego dalej „Szefem ABW”, jako organu współpracującego oraz umocowanie prawne jednostki zarządzającej w Polsce PRS (CPA Polska – Competent PRS Authority). Dodatkowo przepis określa zakres zadań realizowanych przez ministra właściwego ds. spraw wewnętrznych oraz Szefa ABW w zakresie zarządzania usługą PRS w Polsce. Obowiązek wskazania jednostki zarządzającej PRS wynika z art. 5. decyzji 1104/2011/UE.

Podstawę działania jednostki zarządzającej w Polsce PRS (CPA Polska – Competent PRS Authority), zwanej dalej „CPA”, stanowią:

- rozporządzenie nr 2021/696 ,
- decyzja 1104/2011/,
- decyzja delegowana Komisji z dnia 15 września 2015 r. uzupełniająca decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1104/2011/UE w odniesieniu do wspólnych minimalnych norm, których muszą przestrzegać organy odpowiedzialne za PRS (tzw. Common Minimum Standards, zwane dalej „CMS” lub „wspólnymi minimalnymi normami”).

Zgodnie z decyzją PRS, do zadań CPA należy zarządzanie użytkownikami, zarządzanie prawidłowym wykorzystaniem PRS, ułatwianie relacji między podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo oraz zapewnienie stałej kontroli użytkowników, zgodnie ze wspólnymi minimalnymi normami. Decyzja PRS pozostawia jednak państwom członkowskim pewien

stopień elastyczności, aby mogły one skutecznie określić zakresy odpowiedzialności poszczególnych podmiotów.

W szczególności jest to:

- zapewnienie, aby informacje dotyczące PRS, w tym informacje niejawne i wrażliwe oraz klucze kryptograficzne stosowane w PRS, zwane dalej „kluczami”, były zarządzane zgodnie z instrukcjami bezpieczeństwa programu, wytycznymi dotyczącymi klasyfikacji oraz instrukcjami COMSEC (art. 4 CMS),
- przyznawanie dostępu do informacji dotyczących PRS, w tym informacji niejawnych i wrażliwych będących w posiadaniu CPA, zgodnie z odpowiednimi krajowymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi dotyczącymi dostępu do informacji niejawnych oraz z punktami 2, 3 i 5 załącznika I CMS (art. 5 CMS),
- zapewnianie, aby działania, procedury operacyjne i decyzje związane z PRS nie stanowiły zagrożenia dla bezpieczeństwa systemu lub państw członkowskich UE. W tym celu:
 - zapewnienie utworzenia odpowiedniego systemu gromadzenia i przekazywania danych na temat naruszeń bezpieczeństwa i narażenia na szwank niejawnych informacji dotyczących PRS (wykaz naruszeń),
 - zapewnienie, aby każdy podmiot, który operuje elementami PRS i któremu zostały przekazane informacje niejawne dotyczące usługi PRS, wyznaczył w swej strukturze punkt kontaktowy,
 - przeprowadzanie inspekcji wszystkich podmiotów operujących elementami i informacjami dotyczącymi PRS,
 - tworzenie i aktualizowanie planu zarządzania PRS określającego zasady korzystania z PRS i produkcji sprzętu PRS (art. 6 CMS),
- sprawowanie nadzoru nad użytkownikami PRS mającymi miejsce zamieszkania/siedzibę na terytorium państwa, w tym:
 - tworzenie grup użytkowników PRS (w początkowej fazie rozwoju systemu za pośrednictwem Komisji Europejskiej, a w późniejszym okresie za pośrednictwem Centrum Monitorowania Bezpieczeństwa systemu Galileo – Galileo Security Monitoring Centre – GSMC) (art. 7 CMS),
 - określanie prawa dostępu do PRS dla poszczególnych użytkowników oraz zarządzanie tymi prawami (art. 8 CMS, art. 5 decyzji PRS),

- tworzenie i aktualizowanie planu zarządzania określającego procedury, zgodnie z którymi należy postępować przy dystrybucji, produkcji, testowaniu, używaniu i wycofywaniu z użycia kluczy PRS i związanych z nimi informacji, dotyczących PRS oraz zapewnienie by klucze PRS dostępne były wyłącznie dla użytkowników PRS (art. 9 CMS),
- zapewnienie utworzenia i stosowania przez krajowe wspólnoty użytkowników PRS koncepcji i procedur operacyjnych dotyczących korzystania z PRS (art. 10 CMS),
- wnioskowanie o wydanie akredytacji/zezwolenia Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa (Security Accreditation Board – SAB) dla podmiotów, którym mogą być zlecone zadania opracowania lub produkcji sprzętu PRS, pod warunkiem, że podmioty te:
 - zapewniają poziom ochrony informacji niejawnych podczas negocjacji poprzedzających zawarcie odpowiednich umów oraz na wszystkich etapach cyklu życia tych umów,
 - posiadają stosowne świadectwa bezpieczeństwa przemysłowego, w przypadku, gdy informacje dotyczące PRS lub elementów PRS, którymi ma operować w obrębie swojego zakładu, są oznaczone klauzulą niejawności CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL lub wyższą,
 - oficjalnie zobowiązały się do prowadzenia działalności wymagającej korzystania z niejawnych informacji dotyczących PRS związanych z opracowaniem i produkcją sprzętu PRS,
 - oficjalnie zobowiązały się do zatrudnienia w powyższej działalności jedynie osób posiadających stosowne poświadczenie bezpieczeństwa, w przypadku, gdy informacja dotycząca PRS lub sprzęt PRS są oznaczone klauzulą niejawności CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL lub wyższą,
 - w przypadku modułów bezpieczeństwa PRS i innych produktów kryptograficznych PRS: stanowią własność (wyłącznie bądź przez udział większościowy) państwa członkowskiego lub posiadają członków zarządu, którzy są obywatelami państw członkowskich posiadającymi poświadczenie bezpieczeństwa przyznane przez państwo członkowskie, którym podmioty te przekazały wyłączne uprawnienia podejmowania decyzji związanych z PRS; (art. 11 CMS),

- zapewnienie, aby każdy podmiot po uzyskaniu akredytacji/zezwolenia od SAB opracowywał lub produkował sprzęt jedynie, gdy spełnione są warunki określone w art. 11 CMS (art. 11 CMS),
- przeprowadzanie kontroli i inspekcji w odniesieniu do podmiotów opracowujących i produkujących technologie PRS (art. 11 CMS),
- zapewnienie, aby pierwsze wprowadzenie klucza szyfrującego do modułów bezpieczeństwa PRS (tzw. „kluczowanie”), wyprodukowanych przez krajowy podmiot, zostało przeprowadzone zgodnie z przepisami bezpieczeństwa oraz wyznaczenie podmiotu, który ma przeprowadzić powyższą operację oraz obiektu, w którym ma zostać wykonana (art. 12 CMS),
- zapewnienie, aby krajowe podmioty opracowujące lub produkujące moduły bezpieczeństwa PRS działały zgodnie z profilem ochrony modułów bezpieczeństwa (art. 13 CMS),
- zapewnienie, aby krajowe podmioty integrujące moduły bezpieczeństwa PRS z innym sprzętem PRS stosowały odpowiednie środki ochrony (art. 14 CMS),
- ocena czy wywóz poza UE lub transfer wewnątrzunijny elementów PRS dokonywany jest zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz notyfikacja swojej oceny odpowiednim organom krajowym (art. 15 i 17 CMS),
- zapewnienie akredytacji bezpieczeństwa dla połączeń głosowych i łączy transmisji danych łączących CPA z GSMC u krajowego organu ds. akredytacji bezpieczeństwa (ABW) (art. 16 CMS).

Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów na posiedzeniu w dniu 14 lipca 2006 r. podjął decyzję o wyznaczeniu MSWiA jako podmiotu koordynującego kwestie wykorzystania sygnału PRS na potrzeby służb rządowych. CPA funkcjonuje w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw wewnętrznych od dnia 1 września 2014 r.

Część zadań CPA powinna być wykonywana we współpracy lub za zgodą krajowej władzy bezpieczeństwa (National Security Authority – NSA) oraz organu do spraw dystrybucji produktów kryptograficznych (Crypto Distribution Authority – CDA). W Polsce funkcję obu organów pełni Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, zwana dalej „ABW”, stąd do projektowanej ustawy Pke wprowadzono regulacje określające zasady współpracy Szefa ABW z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych w zakresie PRS.

Art. 56

Zgodnie z definicją PRS zawartą w art. 45 ust. 1 lit. d rozporządzenia jest to usługa zarezerwowana dla użytkowników upoważnionych przez władze publiczne oraz przeznaczona do szczególnych zastosowań, które wymagają wysokiego poziomu ciągłości usług. Dlatego też w Pke zastosowano otwarty katalog grup użytkowników satelitarnej usługi o regulowanym dostępie, zwanych dalej „użytkownikami PRS”.

W celu efektywnego wykorzystania PRS w Polsce minister właściwy do spraw wewnętrznych może tworzyć grupy użytkowników będące zbiorem użytkowników PRS, mających ten sam obszar lub zakres wykorzystania PRS oraz ustalić dla nich grupowy punkt kontaktowy. Grupy mogą mieć charakter stały lub być tworzone ad hoc. Użytkownicy PRS planujący korzystanie z PRS w określonych przedziałach czasu, przez swój punkt kontaktowy zgłaszają zapotrzebowanie na dostęp do usługi do grupowego punktu kontaktowego. Grupowy punkt kontaktowy występuje do CPA o przydział kluczy kryptograficznych PRS i to za jego pośrednictwem przekazywane są użytkownikom PRS klucze kryptograficzne PRS. Grupowe punkty kontaktowe przekazują CPA uzyskane od użytkowników informacje dotyczące zakłóceń PRS oraz problemów związanych z funkcjonowaniem usługi.

Art. 57

Minister właściwy do spraw wewnętrznych będzie przyznawał użytkownikom dostęp do PRS oraz udzielał pozwolenia na produkowanie sprzętu na potrzeby PRS i opracowywanie technologii PRS, w tym prowadzenie prac badawczo-rozwojowych, w drodze decyzji.

Ustawa Pke określa warunki, jakie będą musiały spełnić podmioty wnioskujące o pozwolenie PRS. Podmioty, które będą chciały korzystać z PRS, będą musiały wskazać cel wykorzystania PRS, który musi być związany z bezpieczeństwem państwa, obronnością, bezpieczeństwem i porządkiem publicznym, ochroną granic, ratownictwem, ratownictwem morskim, zarządzaniem kryzysowym, imigracją, ratownictwem medycznym, bezpieczeństwem przewozów kolejowych, obroną cywilną lub innymi działaniami istotnymi dla społeczeństwa.

Podmioty ubiegające się o pozwolenie na produkowanie sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywanie technologii PRS, w tym prace badawczo-rozwojowe, będą musiały posiadać akredytację Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa (SAB) Agencji Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego (EUSPA). Podmioty te będą musiały również posiadać odpowiednie świadectwo bezpieczeństwa przemysłowego i zatrudniać pracowników o stosownych poświadczeniach bezpieczeństwa osobowego, w przypadku, gdy informacje dotyczące PRS lub element PRS (sprzęt na potrzeby PRS lub technologia PRS), którymi mają operować w obrębie

swojego zakładu, oznaczono klauzulą tajności CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL lub wyższą. Podmioty te będą również zobowiązane do sporządzania imiennej listy osób zaangażowanych w prace nad opracowaniem lub produkcją odbiorników lub modułów bezpieczeństwa, a także prowadzenia rejestru sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS będących w posiadaniu tego podmiotu oraz imiennej listy osób mających dostęp do sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS będących w posiadaniu tego podmiotu. Imienna lista osób zaangażowanych w prace nad opracowaniem lub produkcją odbiorników lub modułów bezpieczeństwa oraz mających dostęp do sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS, zawiera wyłącznie imię i nazwisko pracownika, co jest koniecznym i minimalnym zakresem, aby zapewnić identyfikację osób związanych z PRS.

Pozwolenie PRS będzie wydawane na czas określony, nie dłuższy niż 5 lat.

Pozwolenie PRS, będzie określało warunki i ograniczenia dotyczące parametrów technicznych lub właściwości sprzętu i technologii zaprojektowanych na potrzeby PRS, ich przeznaczenia lub zastosowania końcowego oraz ich dystrybucji.

Dopuszcza się możliwość odmowy wydania pozwolenia na dostęp do usługi lub pozwolenia na produkowanie sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywanie technologii PRS z tytułu zagrożenia bezpieczeństwa państwa, obronności oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, przestrzegania zobowiązań międzynarodowych lub wspólnych minimalnych norm przyjętych na podstawie art. 8 decyzji 1104/2011/UE, w szczególności w odniesieniu do bezpieczeństwa usługi publicznej o regulowanym dostępie oraz ochrony informacji dotyczących tej usługi.

W przypadku niespełniania warunków wyszczególnionych w pozwoleniu PRS lub w przypadku gdy jest to uzasadnione koniecznością wywiązania się z zobowiązań międzynarodowych zaciągniętych przez Rzeczpospolitą Polską, ochroną PRS, ochroną porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego, pozwolenia będą mogły zostać uchylone, cofnięte, zmienione lub zawieszane. Od decyzji ministra właściwego do spraw wewnętrznych nie przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Szczegółowy zakres informacji zawartych we wniosku, zostanie określony w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 60 ustawy Pke.

Art. 58

Wywóz poza UE oraz transfer wewnątrzunijny sprzętu na potrzeby PRS i technologii PRS będzie uwarunkowany uzyskaniem zezwolenia ministra właściwego do spraw gospodarki, które będzie podlegało zaopiniowaniu przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Ustawa Pke określa warunki uzyskania zezwolenia na wywóz poza UE oraz zezwolenia na transfer wewnątrzunijny sprzętu na potrzeby PRS i technologii PRS oraz wskazuje podstawowe elementy wniosku o wydanie zezwolenia. Szczegółowy zakres informacji zawartych we wniosku o wydanie zezwolenia na wywóz poza UE oraz zezwolenia na transfer wewnątrzunijny sprzętu na potrzeby PRS i technologii PRS, w tym jego wzór, zostanie określony w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 60 ustawy Pke.

Transfer technologii w celu korzystania z PRS, opracowywania lub produkcji sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS do państw członkowskich UE jest dozwolony na warunkach określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/821 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiającego unijny system kontroli wywozu, pośrednictwa, pomocy technicznej, tranzytu i transferu produktów podwójnego zastosowania (Dz. Urz. UE L 206 z 11.06.2021, str. 1, z późn. zm.).

Art. 59

W celu nadzorowania przestrzegania obowiązków nałożonych na mocy prawa UE dotyczącego PRS, ustawy Pke oraz rozporządzenia wydanego na podstawie art. 60 ustawy Pke i wydanych na ich podstawie decyzji, producenci sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS, podmioty zaangażowane w rozwój technologiczny PRS oraz użytkownicy PRS mogą zostać poddani kontroli ze strony CPA oraz ABW.

Część zadań CPA powinna być wykonywana we współpracy z krajową władzą bezpieczeństwa (National Security Authority – NSA), której funkcję pełni w Polsce ABW. W odniesieniu do kwestii związanych z informacjami niejawnymi CPA wykonuje zadania określone w art. 4, art. 5 ust. 1, 2 i 3, art. 6, art. 9 ust. 1, 2 i 5 oraz art. 11 ust. 1, 4 i 5 CMS, jeżeli zostało do tego uprawnione przez krajową władzę bezpieczeństwa.

Art. 60

Przewidziano obligatoryjne wydanie aktu wykonawczego, który ureguluje szczegółowe informacje dotyczące wniosków o wydawanie pozwoleń PRS oraz wniosków o wydanie zezwoleń na wywóz poza UE i transfer wewnątrzunijny sprzętu na potrzeby PRS lub technologii zaprojektowanych na potrzeby tej usługi, jak również zarządzania PRS.

DZIAŁ II

Gospodarowanie częstotliwościami i zasobami numeracji

Rozdział 1

Gospodarowanie częstotliwościami

Proponowane przepisy mają na celu wdrożenie rozdziału II EKŁE [Spójne przeznaczenie widma radiowego] oraz rozdziału III EKŁE [Dostęp do widma radiowego]. Duża część rozwiązań powiela, z pewnymi modyfikacjami, rozwiązania znane z ustawy Pt, szczególnie w zakresie w jakim EKŁE przenosi regulacje z dyrektyw łączności elektronicznej. W Pt kwestie związane z gospodarką częstotliwościami regulowane były w dziale IV – Gospodarowanie częstotliwościami i numeracją.

Projekt Pke przewiduje, że kwestie dotyczące gospodarowania częstotliwościami zawarte będą w osobnym dziale ustawy. W ramach tego działu uwzględnione będą dodatkowo regulacje dotyczące używania i obsługi urządzeń radiowych (dotyczące m.in. pozwoleń radiowych), które w Pt były zamieszczone w przepisach działu VI – Infrastruktura, urządzenia telekomunikacyjne i urządzenia radiowe. Nowa systematyka zapewni większą przejrzystość przepisów i spójność bloków tematycznych. Poszczególne zagadnienia zawarte w projektowanym dziale zostały podzielone na mniejsze jednostki systematyzacyjne. Przepisy dotyczące procesu rozdysponowania częstotliwości radiowych zostały usystematyzowane pod względem poszczególnych etapów przydzielania i wykorzystywania częstotliwości, co również ma na celu zapewnienie większej czytelności i jasności przepisów.

Art. 61

Na potrzeby rozdziału 1 w dziale II w art. 61, tak jak to miało miejsce w Pt w art. 110a, utworzone zostało generalne odesłanie do przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, zwaną dalej „UOKiK”, dotyczące grupy kapitałowej.

Podobnie jak w przepisach UOKiK dotyczących kontroli koncentracji definicja przedsiębiorcy obejmie również niektóre inne podmioty (np. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, związki przedsiębiorców), a w szczególności osoby fizyczne (np. wykonujące zawód we własnym imieniu i na własny rachunek lub posiadające kontrolę nad co najmniej jednym przedsiębiorcą).

Intencją projektodawcy było takie zdefiniowanie przedsiębiorcy, aby uniknąć jakichkolwiek wątpliwości interpretacyjnych odnośnie do tego, czy definicja przedsiębiorcy z UOKiK znajdzie zastosowanie. Należy bowiem wskazać, że w art. 4 pkt 1 lit. c UOKiK do definicji przedsiębiorcy zaliczono osobę fizyczną posiadającą kontrolę nad co najmniej jednym przedsiębiorcą (...), jeżeli podejmuje dalsze działania podlegające kontroli koncentracji.

W tym zakresie należy uznać, że definicja przedsiębiorcy nie miałyby zastosowania na gruncie projektowanej ustawy Pke, ponieważ Prezes UKE nie dokonuje kontroli koncentracji. Zdecydowano zatem o wprowadzeniu odrębnej definicji grupy kapitałowej i przedsiębiorcy w Pke. Co więcej, definicja ta odnosić się ma wyłącznie do spraw uregulowanych w rozdziale regulującym gospodarkę częstotliwościami.

Art. 62

Projektowany przepis zasadniczo nie odbiega od dotychczasowej regulacji dającej podstawę do określenia w rozporządzeniu Rady Ministrów Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości, zwaną dalej „KTPCz”. KTPCz jest to główny instrument gospodarowania częstotliwościami, który określa przeznaczenie dla poszczególnych służb radiokomunikacyjnych częstotliwości lub zakresów częstotliwości oraz ich użytkowanie. Częstotliwości mogą być przy tym użytkowane jako cywilne, rządowe oraz cywilno-rządowe.

Obecnie obowiązujące rozporządzenie określa przeznaczenie częstotliwości przez wskazanie służby radiokomunikacyjnej (m.in. służba stała, ruchoma, radionawigacja, radiodyfuzja itp.). Zaznacza się przy tym to, czy służba jest pierwszej czy drugiej ważności. Urządzenia radiowe wykorzystujące częstotliwości w służbie pierwszej ważności są chronione przed szkodliwymi zakłóceniami ze strony urzędów wykorzystujących częstotliwości w służbie drugiej ważności oraz są chronione przed szkodliwymi zakłóceniami ze strony urzędów wykorzystujących częstotliwości w tej samej służbie lub w innych służbach pierwszej ważności, którym częstotliwości zostały przydzielone w późniejszym terminie. Urządzenia radiowe wykorzystujące częstotliwości w służbie drugiej ważności nie podlegają ochronie przed szkodliwymi zakłóceniami ze strony urzędów radiowych wykorzystujących częstotliwości w służbie pierwszej ważności, jednakże są chronione przed szkodliwymi zakłóceniami ze strony urzędów radiowych wykorzystujących częstotliwości w tej samej służbie lub w innych służbach drugiej ważności, którym częstotliwości zostały przydzielone w późniejszym terminie.

Przy określaniu KTPCz Rada Ministrów, tak jak i obecnie na podstawie art. 111 Pt, będzie zobowiązana wziąć pod uwagę m.in. międzynarodowe przepisy radiokomunikacyjne. Zasadnicze znaczenie mają tu postanowienia Regulaminu Radiokomunikacyjnego uchwalanego przez Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny, zwany dalej „MZT”, na podstawie ustaleń Światowych Konferencji Radiokomunikacyjnych, zwanych dalej „WRC”. Regulamin Radiokomunikacyjny stanowi uzupełnienie Konstytucji i Konwencji MZT, które zostały ratyfikowane przez Rzeczpospolitą Polską i ogłoszone w Dzienniku Ustaw

Rzeczypospolitej Polskiej z 1998 r. (poz. 196). Rada Ministrów powinna również brać pod uwagę unijne wieloletnie programy dotyczące polityki w zakresie widma radiowego.

Nowym elementem w delegacji do wydania rozporządzenia jest wskazanie, że należy uwzględnić zharmonizowane warunki ustanowione w drodze technicznych środków wykonawczych przyjętych zgodnie decyzją nr 676/2002/WE. W tym zakresie przepis wdraża art. 53 ust. 2 EKŁE. Przepis art. 53 EKŁE dotyczy skoordynowanego terminu przyznawania praw. Zgodnie z ust. 2 tego przepisu w przypadku gdy ustanowiono warunki w drodze technicznych środków wykonawczych zgodnie z decyzją nr 676/2002/WE w celu umożliwienia wykorzystania częstotliwości radiowych do celów sieci i usług bezprzewodowej szerokopasmowej łączności, państwa członkowskie powinny umożliwić użytkowanie tych częstotliwości możliwie jak najszybciej i zasadniczo najpóźniej 30 miesięcy po przyjęciu tego środka. Z tego względu konieczne jest uwzględnienie tej kwestii również przy opracowywaniu KTPCz.

Projektowany przepis w ust. 4 powiela również dotychczasową delegację do wydania przez ministra właściwego do spraw informatyzacji rozporządzenia określającego harmonogram rozdysponowania określonych zasobów częstotliwości użytkowanych jako cywilne w użytkowaniu cywilnym lub cywilno-rządowym. Delegacja ta została wprowadzona w celu zagwarantowania realizacji w obszarze gospodarowania widmem polityki rządu, w tym w szczególności krajowych i unijnych dokumentów strategicznych.

Art. 63

Podstawową funkcją planów zagospodarowania częstotliwości, znanych już z ustawy Pt z art. 112, jest ustalenie sposobu wykorzystania widma radiowego, na poziomie bardziej szczegółowym niż wynika to z KTPCz. Plany są ustalane przez Prezesa UKE w miarę potrzeb i możliwości technicznych, przy czym odniesieniu do częstotliwości przeznaczonych do rozpowszechniania programów radiofonicznych i telewizyjnych Prezes UKE ustala plany zagospodarowania częstotliwości oraz zmiany tych planów w uzgodnieniu z Przewodniczącym Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, zwanym dalej „Przewodniczący KRRiT”, na jego wniosek lub z własnej inicjatywy.

Ustalając lub zmieniając plan zagospodarowania częstotliwości Prezes UKE uwzględnia w szczególności między innymi: politykę państwa w zakresie gospodarowania widmem, radiofonii i telewizji oraz telekomunikacji, uzgodnione przeznaczenia częstotliwości w ramach UE, konieczność zapewnienia neutralności technicznej i usługowej oraz konieczność spełnienia

szeregu wymagań w tym dotyczących obronności i bezpieczeństwa państwa, czy też kompatybilności elektromagnetycznej.

Bardzo istotnym wymogiem, gwarantującym zachowanie podmiotom praw nabytych, jest przepis wprost przesądający, że plany zagospodarowania częstotliwości oraz ich zmiany nie mogą naruszać dokonanych rezerwacji częstotliwości lub dokonanych przydziałów częstotliwości.

Dla zapewnienia przejrzystości Prezes UKE jest obowiązany każdorazowo publikować na stronie podmiotowej BIP UKE informację o przystąpieniu do opracowania planu zagospodarowania określonego zakresu częstotliwości lub do opracowania jego zmiany wraz z konkretnym projektem planu oraz uzasadnieniem, co jest szczególnie istotne z uwagi na rolę jaką odgrywa plan zagospodarowania częstotliwości dla gospodarki częstotliwościami. W tej sprawie przeprowadza się także postępowanie konsultacyjne. Regulacji tych nie stosuje się tylko do planu zagospodarowania częstotliwości przeznaczonych do rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych w sposób analogowy. Takie rozwiązanie jest podyktowane względami praktycznymi – zmiany takich planów wprowadzane są nawet raz na tydzień i mają charakter wyłącznie techniczny.

W ust. 7 nałożono na Prezesa UKE obowiązek udzielania nieodpłatnie zainteresowanym podmiotom, informacji o możliwości wykorzystania częstotliwości. Chodzi przy tym o informacje podstawowe, będące w posiadaniu UKE, a nie sporządzanie przez Prezesa UKE analiz, które można na zasadach komercyjnych pozyskać na rynku. Dlatego ustawa wskazuje, że przepis nie dotyczy informacji przetworzonej, czyli informacji wymagającej dokonania przez regulatora dodatkowych analiz.

Art. 64

Projektowany przepis stanowi nową regulację w porównaniu do dotychczas obowiązującej ustawy Pt. Przepis ma na celu wdrożenie art. 53 ust. 2 i następnego EKŁE, który to przepis dotyczy skoordynowanego terminu przyznawania praw. Zgodnie z ust. 2 tego przepisu w przypadku gdy ustanowiono warunki w drodze technicznych środków wykonawczych zgodnie z decyzją 676/2002/WE w celu umożliwienia wykorzystania częstotliwości radiowych do celów sieci i usług bezprzewodowej szerokopasmowej łączności, państwa członkowskie powinny umożliwić użytkowanie tych częstotliwości możliwie jak najszybciej i zasadniczo najpóźniej 30 miesięcy po przyjęciu tego środka. EKŁE w art. 53 ust. 3 i 4 wskazuje dwa odrębne mechanizmy, w których państwo członkowskie może przedłużyć ww. termin, przy czym

przedłużenie to, w zależności od przesłanek, może mieć charakter bezterminowy lub być ograniczone do 30 miesięcy. Są to przykładowo sytuacje gdy konieczne jest m.in. zapewnienie realizacji celu leżącego w interesie publicznym w zakresie ochrony życia i zdrowia ludzi, promowania pluralizmu mediów; wystąpienia nierozstrzygniętych kwestii związanych z transgranicznymi koordynacjami częstotliwości z państwami z UE lub spoza UE, skutkujących powstaniem szkodliwych zakłóceń; wystąpienia siły wyższej czy konieczności zagwarantowania bezpieczeństwa i obronności państwa. Tak samo projekt Pke przewiduje możliwość przedłużenia terminu na czas występowania określonych przesłanek oraz przedłużenie na czas nie dłuższy niż 30 miesięcy.

Art. 65

Przepis stanowi wdrożenie przepisu art. 45 ust. 3 EKŁE. W przypadku braku popytu na wykorzystanie częstotliwości zharmonizowanych w sposób określony w środku wykonawczym Prezes UKE może dopuścić dysponowanie tym zasobem na inne potrzeby – czyli zezwolić na alternatywne wykorzystanie częstotliwości. Należy przy tym podkreślić, że takie wykorzystanie częstotliwości nie może utrudniać wykorzystania tego pasma w sposób zharmonizowany w innych państwach członkowskich ani też mieć negatywnego wpływu na długoterminowe korzyści wynikające z wykorzystania w taki sposób tego pasma w Unii Europejskiej. W celu zbadania popytu Prezes UKE jest obowiązany przeprowadzić postępowanie konsultacyjne. Jako że alternatywne wykorzystanie widma przewidziane jest jako wyjątek od przeznaczenia określonego zasobu zgodnie ze środkiem wykonawczym w sposób zharmonizowany na obszarze UE, Prezes UKE jest obowiązany do dokonywania cyklicznych lub inicjowanych na wniosek przeglądów w zakresie dalszego występowania przesłanek pozwalających na takie wykorzystanie. W przypadku zmiany okoliczności rynkowych, aby umożliwić jak najszybsze wykorzystanie częstotliwości zgodnie z określonym w UE przeznaczeniem, projektodawca wprowadził zasadę dokonania w jednej decyzji rezerwacji zgodnie ze środkiem wykonawczym i cofnięcia lub zmiany rezerwacji umożliwiającej alternatywne wykorzystanie w zakresie, w jakim znacząco utrudnia lub uniemożliwia wykorzystanie tych częstotliwości w sposób zharmonizowany.

O wyjątkowym, warunkowym charakterze instytucji alternatywnego wykorzystania świadczy również regulacja, zgodnie z którą częstotliwości alternatywnie wykorzystywane uważa się za dostępne na potrzeby wykorzystania w sposób zharmonizowany, czy też możliwość wydania w przypadku takiego wykorzystania rezerwacji częstotliwości na krótszy okres.

Art. 66

Projektowana ustawa nie wprowadza nowych rozwiązań w zakresie Europejskiego Systemu Zarządzania Ruchem Kolejowym. Przepis nie wynika z EKŁE, ale powstał w związku z decyzją Komisji 2006/679/WE z 28 marca 2006 r. dotyczącą technicznej specyfikacji dla interoperacyjności odnoszącą się do podsystemu sterowania ruchem kolejowym transeuropejskiego systemu kolei konwencjonalnych. Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji i restrukturyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe”, podmiotem wyznaczonym ustawowo do realizacji zadań w zakresie GSM-R jest spółka akcyjna powołana do prowadzenia działalności w zakresie zarządzania liniami kolejowymi, działająca pod firmą „PKP Polskie Linie Kolejowe Spółka Akcyjna”. Wydanie rezerwacji częstotliwości dla użytkownika systemu GSM-R następuje po uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw transportu. W związku z tym, że dysponent częstotliwości przeznaczonych dla systemu GSM-R jest wyznaczony ustawowo, to przy udzielaniu rezerwacji nie stosuje się procedury przetargowej. Przepis funkcjonował już w ustawie Pt w art. 115².

Art. 67

Projektowana regulacja ma na celu zapewnienie odpowiednich zasobów częstotliwości dla potrzeb związanych z zarządzaniem sieciami energetycznymi tak jak to ma miejsce już obecnie. Po raz pierwszy została wprowadzona do polskiego systemu prawnego nowelizacją ustawy - Pt w maju 2018 r. Przepis ust. 1 nakłada na Prezesa UKE obowiązek zapewnienia odpowiednich częstotliwości, w szczególności określając sposób ich wykorzystania do realizacji dwóch wskazanych w przepisie rodzajów wykorzystania, tj. łączności głosowej i transmisji danych. Przepis ust. 2 wyłącza możliwość stosowania procedur selekcyjnych wskazanych w art. 104 ust. 3 Pke nawet w przypadku stwierdzenia ograniczoności zasobów częstotliwości dla realizacji wskazanych celów. Zgodnie z przepisem wybór podmiotu lub podmiotów, które powinny otrzymać rezerwację częstotliwości, należy do ministra właściwego do spraw energii, który może wskazać jeden lub większą liczbę podmiotów uprawnionych. Potrzeba utrzymania regulacji, mimo że częstotliwości zostały już faktycznie na te potrzeby przydzielone, wynika m.in. z konieczności zagwarantowania możliwości odnowienia tej rezerwacji.

Art. 68

W drodze rezerwacji częstotliwości przyznawane jest indywidualne prawo do dysponowania częstotliwościami lub zasobami orbitalnymi. Rezerwacja częstotliwości może obejmować zatem rezerwację częstotliwości w ścisłym znaczeniu, a także rezerwację zasobów orbitalnych.

Prawo do dysponowania częstotliwościami oznacza, że podmiot posiadający rezerwację może po uzyskaniu pozwolenia radiowego lub jeśli ma określone warunki wykorzystania częstotliwości, wykorzystywać przydzielone częstotliwości lub przenieść swoje uprawnienia na inny podmiot.

Rezerwacja częstotliwości dokonywana, zmieniana lub cofana jest w drodze decyzji przez Prezesa UKE. Rezerwacji częstotliwości na cele rozprowadzania lub rozpowszechniania programów radiofonicznych lub telewizyjnych, ze względu na jej specyfikę, Prezes UKE dokonuje, zmienia lub cofa w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT. Jednocześnie przepis wprowadza regulację, zgodnie z którą jeżeli Przewodniczący KRRiT nie zajmie stanowiska w terminie 30 dni oznacza to uzgodnienie projektu decyzji rezerwacyjnej.

Porozumienie z Przewodniczącym KRRiT nie jest wymagane w przypadku dokonania, zmiany lub cofnięcia rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych w sposób analogowy, na które Przewodniczący KRRiT odpowiednio udzielił, zmienił lub cofnął koncesję – w takich przypadkach rezerwacja ma charakter niejako wtórny do koncesji.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt (art. 114).

Art. 69

Przepis określa wymogi które musi spełnić podmiot, aby móc otrzymać rezerwację częstotliwości.

Po pierwsze – częstotliwości muszą być dostępne – pojęcie to oznacza, że częstotliwości nie mogą być wykorzystywane lub oddane do dyspozycji innemu podmiotowi. Od tej zasady ustawa Pke przewiduje dwa wyjątki. Pierwszy wynika z przyznanej Prezesowi UKE możliwości ogłaszania postępowania selekcyjnego w sytuacji, gdy dany zasób jest w danym momencie zajęty i data jego dostępności będzie znana najpóźniej w dniu ogłoszenia postępowania, co pozwala zapewnić efektywne i ciągłe wykorzystywanie częstotliwości. Drugim jest sytuacja, w której dany zasób częstotliwości zharmonizowanych jest wykorzystywany w sposób alternatywny, to znaczy na potrzeby innych systemów niż systemy szerokopasmowe. Takie wykorzystanie widma może nastąpić tylko wyjątkowo, zgodnie z przesłankami i procedurą określoną w ustawie, zatem częstotliwości alternatywnie wykorzystywane uważa się za dostępne na potrzeby systemów szerokopasmowych.

Kolejnym z warunków jest przeznaczenie w KTPCz dla wnioskowanej służby radiokomunikacyjnej i użytkowania oraz zgodność z planem zagospodarowania częstotliwości – czyli aktami planistycznymi w zakresie gospodarki częstotliwościami.

Częstotliwości muszą być chronione przed szkodliwymi zakłóceniami. Szkodliwe zakłócenia to zakłócenia, które zagrażają funkcjonowaniu służby radionawigacyjnej lub innej służby radiokomunikacyjnej związanej z bezpieczeństwem lub w sposób poważny pogarszają, utrudniają lub wielokrotnie przerywają wykonywanie służby radiokomunikacyjnej działającej zgodnie z przepisami prawa.

Kolejnym z wymogów jest niepowodowanie szkodliwych zakłóceń na terenie kraju i poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Regulacja stanowi przy tym implementację art. 28 ust. 1 EKŁE nakładające na państwa członkowskie i na właściwe organy obowiązek zapewnienia takich zasad gospodarowania widmem i korzystania z niego, które nie uniemożliwiają innym państwom członkowskim wykorzystywania częstotliwości zharmonizowanych zgodnie z prawem UE.

Istotne jest także aby przydział częstotliwości zapewnił efektywne ich wykorzystywanie.

W zakresie ust. 2 i częstotliwości przeznaczonych na potrzeby radia lub telewizji, przepisy Pke mimo zmian ich treści i umiejscowienia, są merytorycznie tożsame z dotychczasowymi regulacjami Pt i ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt (art. 114 Pt).

Art. 70 i art. 71

Ze względu na specyfikę użytkowania częstotliwości dla zastosowań niecywilnych przepisów dotyczących rezerwacji częstotliwości nie stosuje się do użytkowników rządowych, dysponujących częstotliwościami przeznaczonymi w KTPCz dla użytkowania rządowego lub cywilno-rządowego. Jednocześnie ustawa Pke wskazuje, że koordynacji wykorzystania częstotliwości przez użytkowników rządowych w użytkowaniu rządowym, w tym dokonywania przydziałów częstotliwości, dokonuje Minister Obrony Narodowej. Ze względu na posiadane odpowiednie doświadczenie oraz kompetencje proponuje się aby organem koordynującym był właśnie Minister Obrony Narodowej, w którego strukturach funkcjonuje Wojskowe Biuro Zarządzania Częstotliwościami.

Art. 72–79

Przepisy regulują kwestie przydziałów częstotliwości dokonywanych przez Ministra Obrony Narodowej dla użytkowników rządowych w ramach użytkowania rządowego. Regulacje uwzględniają charakter i specyfikę tego użytkowania, np. w zakresie określania trybu wnioskowania o dokonanie przydziału.

Art. 80

Przepis stanowi wdrożenie art. 49 ust. 1 i 2 EKŁE. Ustawa Pke przewiduje odmienne regulacje odnośnie okresu rezerwacji, w zależności od tego czy rezerwacja dotyczy częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby systemów szerokopasmowych, czy też innego zasobu.

W przypadku częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby systemów szerokopasmowych rezerwacji dokonuje się na czas nie krótszy niż 15 lat i nie dłuższy niż 20 lat. Należy przy tym zauważyć, że zgodnie z art. 49 ust. 2 EKŁE zapewniona jest przewidywalność regulacyjna dla posiadaczy praw w okresie co najmniej 20 lat ponieważ ustawa Pke wprowadza nową instytucję przedłużenia praw dla częstotliwości zharmonizowanych.

Od powyższej reguły projektodawca przewidział, zgodnie z art. 49 ust. 3 i 4 EKŁE, wyjątki – rezerwacji można dokonać na czas krótszy w przypadku konieczności dostosowania czasu obowiązywania rezerwacji częstotliwości do innych rezerwacji częstotliwości o analogicznych właściwościach oraz w przypadku alternatywnego wykorzystania częstotliwości.

Okres rezerwacji częstotliwości innych niż częstotliwości zharmonizowane na potrzeby systemów szerokopasmowych projektodawca określił na nie dłuższy niż 15 lat.

Przepis określa również przesłanki, które bierze pod uwagę Prezes UKE, wydając rezerwację i określając okres, na który zostanie ona wydana, zgodnie z ust. 1 art. 49 EKŁE. Jedną z takich przesłanek, stanowiącą nowość w stosunku do ustawy Pt, jest czas obowiązywania innych rezerwacji częstotliwości o analogicznych właściwościach.

Art. 81

Przepis stanowi wdrożenie art. 47 ust. 1 akapit 3 EKŁE. Zapewnia stronom postępowania rezerwacyjnego możliwość zapoznania się z wszystkimi warunkami i ograniczeniami wynikającymi z projektowanej decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości.

Art. 82

Zgodnie z tym przepisem Prezes UKE wydaje decyzję w sprawie rezerwacji częstotliwości w terminie 6 tygodni od dnia złożenia wniosku przez podmiot, który ubiega się o wydanie rezerwacji. Regulacja taka wynika bezpośrednio z przepisu art. 48 ust. 6 EKŁE. Wyjątkiem jest sytuacja, kiedy dokonanie rezerwacji, ze względu na zainteresowanie zasobem częstotliwości wymaga przeprowadzenia postępowania selekcyjnego (aukcji, przetargu lub konkursu) albo uzgodnień międzynarodowych. W takich przypadkach Prezes UKE wydaje decyzję w sprawie

rezerwacji częstotliwości w terminie 6 tygodni od dnia ogłoszenia wyników postępowania selekcyjnego albo zakończenia uzgodnień międzynarodowych.

Art. 83

Proponowany przepis przesądza, że w przypadku częstotliwości użytkowanych jako cywilno-rządowe przez użytkowników niebędących użytkownikami rządowymi Prezes UKE dokonuje rezerwacji częstotliwości w uzgodnieniu z Ministrem Obrony Narodowej. Na podstawie ustawy Pt Prezes UKE obowiązany był dokonywać uzgodnienia z zainteresowanymi podmiotami spośród użytkowników wskazanych w art. 4 Pt, co powodowało znaczne trudności w praktyce stosowania tej regulacji.

Należy przy tym podkreślić, że Minister Obrony Narodowej dysponuje już w chwili obecnej podległą mu jednostką organizacyjną (Wojskowym Biurem Zarządzania Częstotliwościami) wyspecjalizowaną w zarządzaniu zasobami częstotliwości.

Art. 84

Przepis nakłada na Prezesa UKE obowiązek niezwłocznej publikacji na stronie podmiotowej BIP UKE decyzji dokonującej lub zmieniającej rezerwację częstotliwości. Przepis stanowi tym samym implementację art. 18 ust. 2 oraz art. 48 ust. 6 EKŁE. Celem regulacji jest zapewnienie jawności i przejrzystości w zakresie gospodarki widmem.

Art. 85

Przepis reguluje kwestię dopuszczalności dokonania rezerwacji na rzecz więcej niż jednego użytkownika. W takim przypadku kwestie warunków współużytkowania częstotliwości określa w decyzji Prezes UKE. Rozstrzygnięcia w tym zakresie nie są elementem decyzji rezerwacyjnej.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 86

Przepis reguluje kwestie rozstrzygania spraw spornych dotyczących współużytkowania częstotliwości, czyli dotyczy sytuacji, kiedy rezerwacja częstotliwości została wydana dla więcej niż jednego użytkownika. Pierwszym etapem jest możliwość nałożenia przez Prezesa UKE obowiązku podjęcia negocjacji dotyczących współużytkowania. W przypadku niepodjęcia negocjacji lub braku porozumienia stron warunki współużytkowania częstotliwości określi w drodze decyzji Prezes UKE. W przypadku częstotliwości wykorzystywanych dla

celów rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych, Prezes UKE wydaje decyzję w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 87

Projektowany przepis określa treść rezerwacji częstotliwości, jej elementy obligatoryjne i fakultatywne. Stanowi przy tym wdrożenie art. 47 EKŁE określającego warunki dotyczące indywidualnych praw użytkownika widma radiowego. Także przepis dyrektywy wskazuje warunki, które są obligatoryjne, oraz takie, których uwzględnienie w danej decyzji rezerwacyjnej pozostawiono do decyzji krajowych organów regulacyjnych.

W rezerwacji częstotliwości obligatoryjnie określa się m.in: uprawniony podmiot i jego dane, zakres częstotliwości lub pozycje orbitalne, obszar wykorzystania częstotliwości, rodzaj służby, okres obowiązywania rezerwacji oraz okresy wykorzystywania częstotliwości, warunki do wydania pozwolenia, wymagany poziom użytkowania wraz ze wskazaniem, czy możliwe jest jego zapewnienie w drodze dzierżawy lub przekazania do użytkowania częstotliwości, a także zobowiązania podmiotu podjęte w ramach postępowania selekcyjnego, o ile zostały podjęte. Znaczna część wymogów stanowi zatem powtórzenie treści regulacji z ustawy Pt. Najistotniejszą zmianą jest dodanie, zgodnie z ust. 1 art. 47 EKŁE, obowiązku określenia w rezerwacji wymagań w zakresie wykorzystania częstotliwości. Takie wymagania Prezes UKE może określić w różny sposób, np. wskazując procentowy stopień pokrycia obszarowego, ludnościowego, liczbę uruchomionych stacji bazowych.

W ramach elementów fakultatywnych projekt wskazuje w szczególności warunki wykorzystania częstotliwości, wymagania w zakresie zapobiegania kolizjom z innymi prawami indywidualnymi, ograniczenia sposobu wykorzystania częstotliwości (wynikające z EKŁE, a wcześniej z pakietu dyrektyw łączności elektronicznej), a także wynikający bezpośrednio z EKŁE katalog zobowiązań, które może nałożyć organ regulacyjny w celu zapewnienia efektywnego i wydajnego wykorzystania widma lub wspierania większego zasięgu. Prezes UKE może zatem przewidzieć możliwość współużytkowanie częstotliwości lub infrastruktury telekomunikacyjnej służącej do wykorzystywania częstotliwości, budowy (rollout) sieci telekomunikacyjnej wspólnie z innym podmiotem, czy też zawierania umów roamingu krajowego. Powyższy katalog stanowi nowość w stosunku do instrumentów wynikających z pakietu dyrektyw. W rezerwacji można też wyłączyć możliwość dokonania rezerwacji częstotliwości na kolejny okres, co stanowi wdrożenie art. 50 ust. 1 EKŁE.

W sytuacji kiedy w rezerwacji częstotliwości Prezes UKE określi warunki wykorzystywania częstotliwości podmiot może zostać zwolniony z obowiązku uzyskania pozwolenia radiowego, o ile zawarte zostały porozumienia międzynarodowe z państwami sąsiadującymi dotyczące warunków wykorzystywania częstotliwości w rejonach przygranicznych. W przypadku braku takich porozumień Prezes UKE nie może zezwolić na wykorzystywanie częstotliwości bez posiadania pozwolenia radiowego.

Dodatkowe elementy określa się w rezerwacji częstotliwości przeznaczonych do rozpowszechniania lub rozprowadzania programów w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną lub rozsiewczą satelitarną. W takiej sytuacji rezerwacja wskazuje składniki audiowizualne, uporządkowanie programów w multipleksie, określenie proporcji składników audiowizualnych i obszaru ich rozprowadzania lub rozpowszechniania. W przypadku multipleksu naziemnego rezerwacja określa ponadto wykorzystanie pojemności multipleksu oraz parametry i standardy techniczne transmisji cyfrowej.

Art. 88

Przepis art. 45 ust. 4 i 5 EKŁE wskazują odstępstwa od zasady neutralności technologicznej lub usługowej, które mogą wprowadzić państwa członkowskie. Projektowany przepis stanowi implementację tych ustępów określając, że ograniczenie sposobu wykorzystywania częstotliwości może wynikać min. z konieczności uniknięcia szkodliwych zaburzeń elektromagnetycznych lub szkodliwych zakłóceń, zapewnienia odpowiedniej jakości technicznej usługi, zapewnienia jak najszerszego współużytkowania częstotliwości, zagwarantowania efektywnego wykorzystania częstotliwości, czy też zapewnienia realizacji celu leżącego w interesie publicznym.

Art. 89

Przepis wprowadza generalną zasadę, zgodnie z którą rezerwacja częstotliwości nie może zostać zmieniona w sposób zwiększający zasób częstotliwości pozostających w dyspozycji danego podmiotu lub rozszerzający obszar rezerwacji. Dodatkowo zmiana rezerwacji częstotliwości nie może polegać na zamianie zasobów częstotliwości na inne zasoby, z wyjątkiem sytuacji, kiedy jest to konieczne dla realizacji zobowiązań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych lub aktów prawnych UE, dotyczących gospodarowania częstotliwościami, lub związane z reshufflingiem. Jest to powielenie rozwiązania, które zostało już wprowadzone w ustawie Pt.

We wskazanych przypadkach, kiedy nie można zmienić rezerwacji częstotliwości, niezbędne będzie wydanie nowej decyzji rezerwacyjnej.

W przypadku radiofonii analogowej obszar wykorzystywania częstotliwości określany w rezerwacjach częstotliwości jest ściśle związany ze stacją nadawczą, której parametry techniczne są wpisywane do koncesji udzielanej przez Przewodniczącego KRRiT (w przypadku nadawców koncesjonowanych), a następnie są wpisywane do decyzji rezerwacyjnej. Zmiana koncesji może prowadzić do rozszerzenia obszaru objętego koncesją, co powoduje konieczność zmiany rezerwacji częstotliwości i rozszerzenia obszaru wykorzystania częstotliwości.

Konieczność zmiany rezerwacji częstotliwości i rozszerzenie obszaru wykorzystania częstotliwości zachodzi również w sytuacjach, w których rezerwacja nie jest udzielana łącznie z koncesją i nie znosi obowiązku jej posiadania. Konieczność zmiany rezerwacji i rozszerzenie obszaru wykorzystania częstotliwości mogą być spowodowane zamianą parametrów technicznych stacji nadawczej. Nieuwzględnienie w dokonanej już rezerwacji dodatkowego obszaru, na którym, w wyniku zamiany parametrów technicznych stacji, możliwe jest wykorzystanie częstotliwości przez daną stację, wpłynie na nieefektywne wykorzystanie częstotliwości. Natomiast konieczność wydania nowej decyzji rezerwacyjnej tylko na ten dodatkowy obszar wydaje się dużym utrudnieniem. Mogłoby to doprowadzić do konieczności wydania kilku rezerwacji, w oparciu o które pracowałaby jedna stacja nadawcza, emitująca ten sam program radiowy. Wygaśnięcie pierwotnej rezerwacji częstotliwości (na obszarze której zlokalizowana jest stacja nadawcza) wiązałoby się z brakiem możliwości wykorzystania częstotliwości na obszarze wskazanym w drugiej decyzji. Z tego tytułu przepis ust. 1 pkt 3 nie powinien mieć zastosowania do rezerwacji częstotliwości wydawanych na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych w sposób analogowy drogą rozsiewczą naziemną.

Art. 90

Przepis stanowi wdrożenie art. 18 oraz art. 19 ust. 4 EKŁE. Nakłada on na Prezesa UKE obowiązek każdorazowego informowania na stronie podmiotowej BIP UKE o wszczęciu postępowania w sprawie zmiany rezerwacji i prowadzenia w tej sprawie postępowania konsultacyjnego.

Postępowanie konsultacyjne nie będzie wymagane w sytuacjach, kiedy zmiana ma charakter nieistotny i jest dokonywana na wniosek lub za zgodą podmiotu dysponującego rezerwacją

częstotliwości – taka regulacja wynika wprost z art. 18 EKŁE. W związku z faktem, iż dyrektywa nie zawiera definicji zmiany nieistotnej, przepis wskazuje jedynie, jakiej zmiany w szczególności nie można uznać za zmianę nieistotną, natomiast nie określa zamkniętego katalogu czy definicji takich zmian. Między innymi ze względu na niemożność przewidzenia ewentualnych zmian nie jest właściwe formułowanie ich katalogu.

Jednocześnie w projektowanym ust. 3 doprecyzowuje się, że za zmianę nieistotną nie można w szczególności uznać zmiany, która prowadzi do rozszerzenia zakresu uprawnień wynikających z rezerwacji częstotliwości (takim rozszerzeniem byłoby np. dodanie kolejnej służby radiokomunikacyjnej).

Konsultacji nie będzie się przeprowadzać np. w przypadku gdy zmiana rezerwacji częstotliwości będzie polegała na zmniejszeniu uprawnień podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości (np. zmniejszenie obszaru rezerwacji, zmniejszenie wykorzystywanego zasobu częstotliwości) i jest dokonywana na wniosek lub za zgodą podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości.

Przepis nie będzie miał także zastosowania do sytuacji wymagających pilnego działania ze względu na wystąpienie okoliczności prowadzących do zagrożenia obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego. W takiej sytuacji, ze względu na wagę powyższych okoliczności, zasadne jest całkowite wyłączenie obowiązku konsultowania zmiany rezerwacji częstotliwości. Jednocześnie podmiot posiadający tę rezerwację będzie stroną postępowania administracyjnego.

Wprowadza się także regulację wyłączającą stosowanie przepisu w sytuacjach gdy zmiana dotyczy rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych w sposób analogowy drogą rozsiewczą naziemną. Jest to szczególna sytuacja, gdyż w takim przypadku rezerwacja ma charakter wtórny do koncesji. Zatem uzgodnienie treści zmian z uprawnionym podmiotem dokonywane jest w ramach postępowania koncesyjnego, a jednocześnie rezerwacja nie może odbiegać treścią od wydanej koncesji.

Art. 91

Przepis reguluje sytuację zwolnienia części pojemności multipleksu z powodu rezygnacji użytkownika tej części. W takiej sytuacji Przewodniczący KRRiT przeprowadza postępowanie o udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programu w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną w tym multipleksie, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji.

Należy przy tym zaznaczyć, że przepis ten znajdzie zastosowanie dla MUX-1 i 2. Jest to przy tym przepis zgodny z aktualną treścią wydawanych rezerwacji.

Art. 92

Przedłużenie rezerwacji jest instytucją wynikającą z art. 49 ust. 2 EKŁE, stanowiącą nowość w stosunku do regulacji przewidzianych w pakiecie dyrektyw łączności regulacyjnej. Zgodnie z Pke przedłużenie rezerwacji będzie mieć zastosowanie wyłącznie do częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby systemów szerokopasmowych. Możliwość przedłużenia rezerwacji wiąże się bezpośrednio z nałożonym na państwa członkowskie obowiązkiem zapewnienia przewidywalności regulacyjnej dla posiadaczy praw w okresie co najmniej 20 lat. Zatem jeżeli podmiot miał wydaną rezerwację na mniej niż 20 lat istnieje możliwość jej przedłużenia, przy czym łączny czas obowiązywania rezerwacji częstotliwości nie może być dłuższy niż 20 lat. Ustawa Pke wprost przewiduje sytuacje kiedy podmiot nie będzie mógł skorzystać z przedłużenia rezerwacji częstotliwości.

Prezes UKE po dokonaniu w ramach prowadzonego postępowania administracyjnego obiektywnej oceny występowania wskazanych w ustawie kryteriów przedłużenia zamieszcza na stronie internetowej urzędu informację o przedłużeniu lub odmowie przedłużenia rezerwacji częstotliwości oraz określa termin na przedstawienie stanowiska nie krótszy niż 3 miesiące.

Art. 93

Kwestia dokonania rezerwacji na kolejny okres, czyli jej odnowienia, była już regulowana w ustawie Pt, mimo iż pakiet dyrektyw nie przewidywał tożsamej regulacji. W związku z wprowadzeniem w EKŁE art. 50 i koniecznością jego implementacji do polskich przepisów prawa w projekcie ustawy Pke proponuje się modyfikację tej instytucji.

Najważniejszą zmianą jest ograniczenie możliwości odnowienia rezerwacji wyłącznie do częstotliwości zharmonizowanych. Kolejna modyfikacja polega na tym, że rezerwacja nie będzie już de facto prawem przysługującym podmiotowi o ile nie wystąpią przesłanki negatywne. Regulator rynku będzie podejmował decyzję, czy dla realizacji celów regulacyjnych bardziej wskazane jest odnowienie rezerwacji, czy też przeprowadzenie postępowania zmierzającego do ponownego rozdysponowania tych częstotliwości. Dopiero w kolejnym kroku nastąpi badanie określonych w ustawie przesłanek, występowanie których skutkować będzie odmową udzielenia rezerwacji na kolejny okres.

Decyzję w sprawie udzielenia rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na kolejny okres dokonuje się po przeprowadzeniu postępowania konsultacyjnego w tej sprawie. W przypadku

złożenia w ramach postępowania konsultacyjnego wiarygodnego wniosku o rezerwację częstotliwości przez podmiot, który nie posiada rezerwacji częstotliwości o analogicznych właściwościach, Prezes UKE może, choć nie musi, odmówić dokonania rezerwacji na kolejny okres, co skutkować będzie koniecznością przeprowadzenia procedury selekcyjnej. Taka regulacja wynika wprost z art. 50 ust. 3 EKŁE. Taki wniosek stanowi niewątpliwie dowód na popyt rynkowy ze strony przedsiębiorstw innych niż te, które posiadają prawa użytkowania widma radiowego w danym paśmie, który regulator musi wziąć pod uwagę rozważając kwestię zasadności wydania rezerwacji na kolejny okres lub przeprowadzenia nowego postępowania selekcyjnego. Istnienie takiego popytu uzasadnia podjęcie przez Prezesa UKE decyzji o odmowie przyznania rezerwacji na kolejny okres i w związku z tym o ponownym rozdysponowaniu częstotliwości w ramach postępowania selekcyjnego. Regulator może jednak nadal zdecydować, że korzystniejsze dla rynku jest odnowienie dotychczasowej rezerwacji.

Utrzymano obowiązującą pod rządami ustawy Pt regulację, zgodnie z którą Prezes UKE może z urzędu wydać decyzję, w której stwierdzi brak możliwości dokonania rezerwacji częstotliwości na kolejny okres.

Wniosek o odnowienie rezerwacji należy złożyć nie wcześniej niż 5 lat przed upływem okresu wykorzystywania częstotliwości i nie później niż rok przed upływem tego okresu. W przypadku rezerwacji częstotliwości wydanych na okres roku lub krótszy wniosek składa się nie później niż 6 miesięcy przed upływem okresu wykorzystywania częstotliwości. W stosunku do przepisów ustawy Pt wydłużono zgodnie z art. 50 ust. 1 EKŁE termin na złożenie wniosku z 4 do 5 lat.

Art. 94

Przepis określa termin na złożenie wniosku o rezerwację częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych w sposób analogowy drogą rozsiewczą naziemną oraz wniosku o dokonanie rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania i rozprowadzania programów telewizyjnych w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną, w sytuacji kiedy podmiot otrzymał od Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji koncesję na kolejny okres. Regulacja ma na celu zapobieganie przedwczesnemu składaniu wniosków o rezerwację.

Art. 95

Kwestie przeniesienia (przekazanie lub dzierżawa) indywidualnych praw użytkowania widma radiowego uregulowane są w art. 51 EKŁE.

Generalna zasada wynikająca z EKŁE obliguje państwa członkowskie do zapewnienia, że przedsiębiorcy będą mogli przekazywać lub wydzierżawiać swoje indywidualne prawa. Odstępstwo od tej zasady może dotyczyć sytuacji kiedy prawo przyznano początkowo bezpłatnie lub przydzielono do celów nadawania.

W związku z powyższym, przewiduje się wprowadzenie dwóch możliwości zmiany podmiotu dysponującego częstotliwościami:

- 1) zmiana podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości przez wydanie nowej decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości przez Prezesa UKE, zgodnie z wnioskiem podmiotu dysponującego rezerwacją po spełnieniu przesłanek ustawowych;
- 2) wydzierżawienie lub przekazanie do użytkowania na podstawie innego tytułu prawnego przez podmiot dysponujący rezerwacją częstotliwości objętych rezerwacją na rzecz innego podmiotu (obowiązek zawiadomienia o tym Prezesa UKE).

Prezes UKE dokonuje zatem, z wyłączeniem rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych w sposób analogowy, zmiany podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości w sytuacji kiedy podmiot nią dysponujący złoży wniosek, podmiot przejmujący wyrazi zgodę i spełnia wymagania ustawowe oraz nie zachodzą wskazane w ustawie przesłanki negatywne. Zmiana taka obejmuje także możliwość współużytkowania przez kilka podmiotów częstotliwości dotąd wykorzystywanych samodzielnie przez dany podmiot.

Ponadto Prezes UKE będzie niezwłocznie ogłaszał na stronie podmiotowej BIP UKE informację o wydaniu decyzji o zmianie podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości. Ogłoszenie to obejmowało będzie nazwę podmiotu, na rzecz którego przeniesiono rezerwację częstotliwości, zakres częstotliwości, obszar objęty rezerwacją oraz okres obowiązywania rezerwacji.

Art. 96

W odniesieniu do wtórnego obrotu częstotliwościami na podstawie umowy, zrezygnowano z wyłączenia w projektowanym przepisie rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych lub telewizyjnych. Podkreślić należy, że to właśnie podmioty dysponujące rezerwacjami częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych lub telewizyjnych są najbardziej zainteresowane możliwością dzierżawy lub przekazania na podstawie innego tytułu prawnego tych częstotliwości do użytkowania. W związku z tym, możliwość wydzierżawienia lub przekazania do użytkowania częstotliwości

objętych rezerwacją częstotliwości na rzecz innego podmiotu powinna odnosić się do wszystkich rezerwacji częstotliwości.

Podmiot na rzecz którego dokonano rezerwacji częstotliwości zawiadamia Prezesa UKE, a w przypadku częstotliwości przeznaczonych na cele rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych – także Przewodniczącego KRRiT, o wydzierżawieniu częstotliwości lub przekazaniu ich do użytkowania, nie później niż w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy.

Według projektowanych przepisów przesłankami do wydania przez Prezesa UKE decyzji zmieniającej warunki wykorzystywania częstotliwości lub zakazującej ich wykorzystywania przez podmiot, któremu częstotliwości zostały wydzierżawione lub przekazane do użytkowania są: wystąpienie okoliczności prowadzących do zagrożenia obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego, wykorzystywanie częstotliwości w sposób nieefektywny, a także w przypadku gdy wykorzystywanie częstotliwości przez podmiot mogłoby doprowadzić do zakłócenia konkurencji, w szczególności przez nadmierne skupienie częstotliwości przez ten podmiot lub grupę kapitałową.

Wtórny obrót częstotliwościami, o którym mowa w tym przepisie może wpłynąć na konkurencyjność rynku. Z uwagi jednak na fakt, że to Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej „Prezesem UOKiK”, jest organem wspomagającym Prezesa UKE w ocenie konkurencyjności przy rezerwacji częstotliwości, konsekwentnie konieczna wydaje się jego opinia na temat potencjalnego zakłócenia konkurencji również w przypadkach opisanych w tym artykule.

W przypadku częstotliwości przeznaczonych na potrzeby rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych Prezes UKE wydaje decyzję zmieniającą warunki wykorzystania częstotliwości lub zakazującą ich wykorzystania w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt w art. 122¹.

Art. 97

W przypadku kiedy podmiot dysponujący rezerwacją częstotliwości nie wywiązuje się ze swoich zobowiązań podjętych w ramach postępowania selekcyjnego, a Prezes UKE uzna, że pokrycie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zasięgiem sieci telekomunikacyjnych nie jest wystarczające, Prezes UKE może podjąć działania zmierzające do zapewnienia realizacji przez podmiot tych zobowiązań. W tym celu może w drodze decyzji zobowiązać podmiot

dysponujący rezerwacją częstotliwości do wykorzystywania częstotliwości w sposób zgodny z tymi zobowiązaniami określając harmonogram realizacji pokrycia zasięgiem sieci telekomunikacyjnych oraz obszary, które mają zostać objęte zasięgiem sieci telekomunikacyjnych lub odsetek mieszkańców, który ma zostać objęty tym zasięgiem. Decyzja w tej sprawie podlegać będzie postępowaniu konsultacyjnemu. Podkreślić należy, że przepis dotyczy wyłącznie sytuacji niewywiązywania się z już wcześniej podjętych przez podmiot zobowiązań. Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 98

Projektowany przepis stanowi wdrożenie do polskiego porządku prawnego wprowadzonego EKŁE przepisu art. 52 określającego specjalne środki mające na celu wspieranie konkurencji, które może zastosować Prezes UKE. EKŁE określa przy tym bardzo szeroki katalog środków, które państwa członkowie są obowiązane wprowadzić w swoich przepisach. Decyzja o ich zastosowaniu należy do krajowych organów regulacyjnych lub innych właściwych organów – w przypadku Polski – do Prezesa UKE.

Zgodnie z art. 52 EKŁE Prezes UKE w celu wspierania równoprawnej i skutecznej konkurencji, w szczególności zapobiegania nadmiernemu skupieniu częstotliwości przez podmiot lub podmioty z grupy kapitałowej, przyznając, zmieniając lub odnawiając rezerwację częstotliwości będzie mógł m.in.: ograniczyć zasoby częstotliwości przyznawane podmiotowi, nałożyć obowiązki w zakresie zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, w tym na potrzeby roamingu, w odniesieniu do danego zasobu częstotliwości lub zasobu o analogicznych właściwościach, odmówić przyznania całości lub części zasobu objętego wnioskiem jeżeli zachodzi potrzeba przeznaczenia tego zasobu dla nowego podmiotu, zakazać lub określić warunki zmiany podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości lub wydzierżawienia lub przekazania do użytkowania częstotliwości objętych rezerwacją, gdy istnieje prawdopodobieństwo poważnego zakłócenia konkurencji, czy też odmówić zmiany rezerwacji częstotliwości, która prowadzi do zmiany sposobu wykorzystywania zasobu częstotliwości.

Przepis EKŁE stanowi samodzielną odrębną instytucję prawną i w taki też sposób zaproponowano jego wdrożenie w projektowanej ustawie.

Art. 99

Przepis określa przesłanki zmiany lub cofnięcia rezerwacji częstotliwości przez Prezesa UKE. Przepis stanowi pośrednio wdrożenie art. 18 ust. 1 oraz art. 19 EKŁE dotyczących zmiany praw

i obowiązków oraz ograniczenia lub cofnięcia praw. Zatem Prezes UKE może dokonać takiej ingerencji w prawa indywidualne wyłącznie w sytuacjach określonych w ustawie (katalog zamknięty), co zapewnia dokonywanie zmian tylko w przypadkach obiektywnie uzasadnionych i w sposób proporcjonalny.

Przesłanki nie różnią się od przesłanek funkcjonujących pod rządami ustawy Prawy telekomunikacyjne i obejmują w szczególności sytuacje stwierdzenia, że używanie urządzenia radiowego zgodnie z rezerwacją powoduje szkodliwe zakłócenia lub szkodliwe zaburzenia elektromagnetyczne, wystąpienia okoliczności prowadzących do zagrożenia obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego, nierozpoczęcia wykorzystywania częstotliwości objętych rezerwacją w terminie wskazanym w rezerwacji, wystąpienia powtarzających się naruszeń warunków wykorzystania częstotliwości lub obowiązku wnoszenia opłat za częstotliwości, niewywiązywania się z zobowiązań selekcyjnych, wystąpienia powtarzających się naruszeń warunków wykorzystania częstotliwości lub obowiązku wnoszenia opłat za częstotliwości, nieefektywnego wykorzystywania częstotliwości, czy też konieczności realizacji zobowiązań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych lub aktów prawnych UE, dotyczących gospodarowania częstotliwościami.

Projektowane przepisy Pke powielają także przewidziane w Pt rozwiązanie i dają Prezesowi UKE narzędzia w postaci możliwości cofnięcia rezerwacji częstotliwości w sytuacji, gdy w wyniku przekształceń własnościowych dojdzie do nadmiernego skupienia częstotliwości w rękach jednego podmiotu. Prezes UKE będzie badać kwestie skupienia częstotliwości przy ich rozdysponowywaniu, np. określając *spectrum capy* w postępowaniu selekcyjnym lub dokonując rezerwacji częstotliwości na kolejny okres. Przepisy ustawy powinny także regulować kwestie nadmiernego skupienia częstotliwości, do którego może dojść w wyniku przekształceń własnościowych i które może przykładowo całkowicie zmienić obraz rynku wynikający z założeń określonego postępowania selekcyjnego. Należy podkreślić, że uprawnienie Prezesa UKE jest całkowicie niezależne od uprawnień Prezesa UOKiK w zakresie koncentracji. Prezes UKE nie wypowiada się w zakresie samej możliwości dokonania określonej transakcji handlowej, a jedynie ma uprawnienie do cofnięcia rezerwacji, jeżeli ta transakcja doprowadzi do nadmiernego skupienia częstotliwości, przy czym podmiot może w łatwy i szybki sposób, jeszcze przed dokonaniem takiej transakcji, uzyskać pewność czy organ regulacyjny będzie mógł skorzystać ze swojego uprawnienia.

Należy przy tym podkreślić, że przepis dotyczy sytuacji, gdy strony transakcji handlowej dysponują już rezerwacją częstotliwości. W przeciwnym razie nie doszłoby do nadmiernego skupienia częstotliwości przez podmiot lub grupę kapitałową. Jednocześnie druga strona transakcji nie musi bezpośrednio posiadać rezerwacji, ponieważ może nią dysponować inny podmiot grupy kapitałowej, do której należy np. podmiot przejmujący kontrolę. Dlatego przepis koncentruje się na skutku transakcji, czyli nadmiernym skupieniu częstotliwości.

Przepis nie określa terminu na zgłoszenie zamiaru przeprowadzenia transakcji – należy uznać, że regulacja taka jest zbędna, szczególnie, że funkcją tego przepisu jest danie podmiotowi określonego uprawnienia, z którego skorzystanie jest w pełni dobrowolne. Podmiot musi dokonać zgłoszenia przed dokonaniem transakcji, ponieważ przepis mówi wprost o „zamiarze” jej dokonania. Prezes UKE będzie miał zagwarantowany 30-dniowy termin na rozpatrzenie zgłoszenia i zawiadomienie stron o swoim stanowisku. W przypadku gdy strony dokonają transakcji zanim Prezes UKE rozpatrzy zgłoszenie – znajdzie zastosowanie art. 99 ust. 1 pkt 10 Pke, co powinien wziąć pod uwagę podmiot chcący skorzystać z projektowanego uprawnienia. Uzasadnione jest przy tym zakreślenie 30-dniowego terminu dla Prezesa UKE, biorąc pod uwagę uregulowany w kpa termin na załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego (co do zasady 1 miesiąc, a w przypadku sprawy szczególnie skomplikowanej – maksymalnie 2 miesiące).

Wprowadzono ponadto wyłączenie stosowania tego przepisu po upływie 5 lat od dnia dokonania transakcji handlowej. Podyktowane jest to potrzebą zagwarantowania pewności prawnej oraz ochroną dokonanych inwestycji, a ponadto zachowaniem spójności z przepisami zawartymi w UOKiK, które zawierają analogiczny termin w odniesieniu do kwestii koncentracji przedsiębiorców (art. 21 ust. 3 UOKiK).

Projektowany przepis ust. 6 pozwala na dokonanie zmian udzielonych już rezerwacji częstotliwości przez zamianę częstotliwości objętych rezerwacją na częstotliwości o analogicznych właściwościach, w celu uporządkowania przydziału widma w danym paśmie. Zamiana częstotliwości jest dopuszczona wyłącznie w ściśle określonych sytuacjach, niezbędnych z punktu widzenia prawidłowej gospodarki częstotliwościami, czyli reshufflingu, i konieczności realizacji zobowiązań międzynarodowych. Należy również wskazać, że przepis ma umożliwić kontynuowanie działalności prowadzonej przy wykorzystaniu dotychczas posiadanych częstotliwości (np. podmioty, które świadczą usługę LTE będą oczekiwały, iż na podstawie projektowanego przepisu otrzymają częstotliwości o analogicznych właściwościach, tj. takie, które umożliwią im dalsze świadczenie tej samej usługi). Częstotliwościami

analogicznymi powinny być przy tym takie, które mają to samo przeznaczenie (tj. przypisaną służbę) oraz użytkowanie – określone w KTPCz. Jednocześnie zgodnie z projektem ustawy Pke wszelkie istotne zmiany rezerwacji będą podlegać obowiązkowym 30-dniowym konsultacjom, podczas których zainteresowane podmioty będą mogły wyrazić opinię, czy ich zdaniem przydzielane częstotliwości są analogiczne.

Zmiany będą mogły dotyczyć całości lub części częstotliwości objętych rezerwacją, zaś Prezes UKE będzie mógł wszczynać i prowadzić jedno postępowanie oraz wydać jedną decyzję lub odrębne decyzje dla każdej z rezerwacji albo prowadzić odrębne postępowania zakończone wydaniem odrębnych decyzji. W efekcie możliwe będzie wprowadzenie nowych technologii w rozdysponowanych już zasobach, a także zwiększenie jakości świadczonych usług.

Art. 100

Przepis wprowadza zamknięty katalog przesłanek skutkujących odmową udzielenia rezerwacji częstotliwości. Należy przy tym jednak pamiętać, że ocenie podlega także kwestia spełnienia pozytywnych przesłanek wydania rezerwacji np. częstotliwości muszą być dostępne.

Przepis ust. 2 reguluje natomiast sytuację odmowy wydania lub cofnięcia pozwolenia radiowego w okresie ważności rezerwacji.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 101

Przepis jest tożsamy z przepisem art. 123 ust. 13–14 Pt. Celem dodania w Pt ust. 13 i 14 było umożliwienie płynnego przeniesienia nadawców w zakres 470–694 MHz. Do realizacji tego celu niezbędne jest również dokonanie zmian w obowiązujących koncesjach w zakresie pasma 700 MHz. Aby móc wszcząć postępowanie w sprawie zmiany koncesji nadawców obecnych w paśmie 700 MHz, niezbędne jest wydanie przez Prezesa UKE decyzji o zmianie rezerwacji częstotliwości przeznaczonych do rozpowszechniania lub rozprowadzania programów w sposób cyfrowy drogą naziemną, zawierającej takie dane jak: multipleks, obszar rozpowszechniania oraz parametry sygnalizacyjne – identyfikatory ID. Dopiero na podstawie takiej ostatecznej decyzji Przewodniczący KRRiT może wszcząć postępowanie w sprawie zmiany koncesji, a co za tym idzie – dokonać zmiany koncesji.

Art. 102

Podmiot rozpowszechniający programy radiofoniczne lub telewizyjne obowiązany jest uzyskać koncesję (zgodnie z ustawą z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji) i rezerwację

częstotliwości. Postępowania administracyjne w sprawie udzielenia, zmiany lub cofnięcia koncesji oraz rezerwacji częstotliwości są prowadzone niezależnie. Konieczne jest wskazanie wprost powiązania pomiędzy tymi postępowaniami, zwłaszcza w kwestii kolejności uzyskiwania tych uprawnień, szczególnie w przypadku cofnięcia koncesji na rozpowszechnianie programów radiofonicznych lub telewizyjnych i wygaśnięcia rezerwacji. Konieczne jest rozstrzygnięcie, że w takim przypadku wygaśnięcia koncesji wygasa również rezerwacja częstotliwości udzielona w celu wykonania wynikających z koncesji uprawnień.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 103

Zaproponowane przepisy mają charakter sankcyjny i nakładają na podmiot, któremu cofnięto rezerwację z powodu niewywiązywania się z obowiązku wnoszenia opłat za częstotliwości lub podmiot wyłoniony, na rzecz którego dokonano rezerwacji po przetargu, aukcji albo konkursie, a który nie uiszczył dodatkowej opłaty za dokonanie rezerwacji lub będąc podmiotem wyłonionym w procedurze selekcyjnej zrezygnował z ubiegania się o rezerwację, zakaz ubiegania się o rezerwację przez określony czas (3 lub 6 lat).

Wprowadzane mechanizmy mają nie tylko charakter sankcyjny, ale również prewencyjny, zabezpieczający prawidłowy przebieg bieżącego oraz kolejnych postępowań selekcyjnych. Wskazany w ust. 2–4 termin 6 lat będzie odpowiednim środkiem prewencyjnym wobec podmiotów startujących w procedurach selekcyjnych, których zamiarem nie jest uzyskanie rezerwacji częstotliwości, a jedynie prowadzenie działań mających na celu utrudnienie uzyskania stosownej rezerwacji przez konkurentów. Chronione są w ten sposób interesy innych uczestników, jak i Skarbu Państwa.

Zaproponowany termin jest adekwatny, biorąc pod uwagę fakt, że procedury selekcyjne (dotyczące najatrakcyjniejszych częstotliwości) przeprowadzane są coraz rzadziej (z uwagi na coraz mniejszą ilość widma radiowego, które może być przekazane do dysponowania). Sześcioletni okres zakazu jest zatem skorelowany z dotychczasową częstotliwością prowadzenia procedur selekcyjnych. Wprowadzenie krótszego okresu mogłoby doprowadzić do sytuacji, że taki nieuczciwy uczestnik procedury selekcyjnej nie poniósłby konsekwencji, a w związku z tym cel wprowadzenia ust. 2–4 nie zostałby osiągnięty.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 104

Proponowany przepis wskazuje, że Prezes UKE będzie miał obowiązek publikacji na stronie podmiotowej BIP UKE informacji o zasobach zajętych, aktualizowania jej nie rzadziej niż raz w miesiącu, oraz określa możliwość publikacji informacji o zasobach dostępnych. Publikacja informacji zarówno o zajętych, jak i dostępnych zasobach lepiej pozwoli zainteresowanym podmiotom na zapoznanie się ze stanem rozdysponowania częstotliwości.

Obowiązek publikacji jedynie informacji o zasobach zajętych podyktowany jest względami praktycznymi, ponieważ nie można obiektywnie, we wszystkich przypadkach określić danej częstotliwości jako dostępnej. W niektórych przypadkach należy znać parametry stacji, wskazane we wniosku podmiotu, aby dokonać analizy i stwierdzić, czy dane częstotliwości są dostępne. Może to zostać zatem dokonane dopiero po wpłynięciu wniosku o rezerwację częstotliwości.

Prezes UKE będzie publikował niezwłocznie na stronie podmiotowej BIP UKE informację o wpłynięciu wniosku o rezerwację częstotliwości na dostępny zasób, od którego to momentu liczony będzie 14-dniowy termin na złożenie wniosku o rezerwację częstotliwości w wyniku zainteresowania. Wskazać należy, że informacja może przyjąć dowolną formę, także publikacji samego wniosku. Celem wprowadzenia 14-dniowego terminu jest zabezpieczenie przejrzystości postępowania rezerwacyjnego i zagwarantowanie, że decyzja rezerwacyjna na dostępny zasób nie zostanie przydzielona podmiotowi, który złożył wniosek jako pierwszy, jeżeli inne podmioty także byłyby w tym momencie zainteresowane uzyskaniem rezerwacji.

Wprowadzenie tego przepisu spowoduje także, że Prezes UKE będzie mógł dokonać rezerwacji na dostępny zasób częstotliwości nie wcześniej niż po upływie 14 dni od dnia publikacji informacji o wniosku o rezerwację na ten zasób. Rozwiązanie takie ma na celu wyeliminowanie ryzyka rozdysponowania częstotliwości bez uwzględnienia ewentualnego zainteresowania innych podmiotów tym zasobem.

Jednocześnie należy wskazać, że powyższe rozwiązanie będzie miało zastosowanie również do sytuacji, gdy do Prezesa UKE wpłynie wniosek o rezerwację dostępnych częstotliwości, które nie zostały wskazane przez Prezesa UKE w informacji o dostępnym zasobie częstotliwości.

Zatem w przypadku wpłynięcia wniosku o rezerwację częstotliwości wskazanej jako dostępna Prezes UKE przeprowadza postępowanie administracyjne mające na celu wydanie rezerwacji częstotliwości. Jeżeli do czasu wydania decyzji rezerwacyjnej do Prezesa UKE nie wpłynie wniosek o dokonanie rezerwacji częstotliwości, czego wynikiem byłby brak dostatecznych zasobów częstotliwości, Prezes UKE wydaje decyzję bez procedury selekcyjnej.

Natomiast w przypadku braku dostatecznych zasobów częstotliwości podmiot, dla którego zostanie dokonana rezerwacja częstotliwości, jest wyłaniany w drodze postępowania selekcyjnego: konkursu w przypadku rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania w sposób cyfrowy lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych, a w pozostałych przypadkach przetargu lub aukcji.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 105

Prezes UKE ogłasza postępowanie selekcyjne nie tylko w przypadku, kiedy podmiot złożył wniosek o rezerwację częstotliwości, a brak jest dostatecznych zasobów, ale także może to zrobić z własnej inicjatywy. Zasadniczo postępowanie ogłasza się na częstotliwości dostępne, jednak projektowany przepis pozwala na ogłoszenie selekcji na zajęte zasoby częstotliwości w przypadku których termin, w którym staną się one dostępne, będzie znany najpóźniej w dniu ogłoszenia postępowania selekcyjnego.

Wprowadzenie możliwości ogłoszenia procedury selekcyjnej odnośnie do zasobów częstotliwości, które nie są jeszcze dostępne, pozwoli zapewnić efektywne i ciągłe wykorzystywanie częstotliwości. Odmienne rozwiązanie skutkowałoby tym, że częstotliwości nie byłyby wykorzystywane nie tylko przez okres przygotowania i prowadzenia procedury selekcyjnej, ale również przez czas, w którym dysponent rezerwacji częstotliwości uzyskuje stosowne pozwolenia radiowe lub wpisy do rejestru urządzeń radiowych, które pozwolą mu na rozpoczęcie wykorzystywania częstotliwości i świadczenie usług. Proponowane rozwiązanie pozwoli zatem dysponentom rezerwacji częstotliwości na wcześniejsze przeprowadzenie prac związanych z planowaniem i budową sieci radiowej, co będzie skutkowało szybszym (po dacie, od której będzie obowiązywała rezerwacja) rozpoczęciem wykorzystywania częstotliwości i świadczenia usług. Przykładowo, do wcześniejszego rozdysponowania częstotliwości mogłoby dojść w sytuacji, w której podmiot dysponujący rezerwacją częstotliwości nie złoży w wymaganym terminie wniosku o dokonanie rezerwacji na kolejny okres lub też w przypadku, gdy Prezes UKE zawrze porozumienie z MON o przekazaniu przez MON w określonej przyszłości częstotliwości do wykorzystywania cywilnego.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 106

Przepis wprost wskazuje, że postępowanie selekcyjne, czyli konkurs, przetarg lub aukcję przeprowadza Prezes UKE, tak jak wynikało to już z Pt.

Art. 107

Proponuje się utrzymanie znanego z Pt rozwiązania, zgodnie z którym postępowanie selekcyjne jest postępowaniem odrębnym od postępowania rezerwacyjnego i nie stosuje się do niego przepisów kpa. Celem postępowania selekcyjnego jest niejako wyłonienie uczestników postępowania rezerwacyjnego.

Wskazanie w przepisie, że termin zakończenia postępowania selekcyjnego nie może być dłuższy niż 8 miesięcy od dnia wpłynięcia wniosku o rezerwację częstotliwości wynika wprost z konieczności implementacji art. 55 ust. 7 EKŁE. Należy podkreślić, że termin ten ma charakter procesowy.

Art. 108

Przepis stanowi wdrożenie art. 55 ust. 1, 2 i 3 EKŁE.

Zgodnie z proponowanym przepisem i ust. 1 art. 55 EKŁE przed rozpoczęciem postępowania selekcyjnego Prezes UKE przeprowadza postępowanie konsultacyjne w ramach którego udostępnia projekt rozstrzygnięcia decyzji, projekt ogłoszenia i projekt dokumentacji, a także podaje przyczyny wyboru trybu postępowania selekcyjnego oraz cele, których osiągnięciu ma służyć to postępowanie.

Przepis w ust. 2 wskazuje założenia jakimi oprócz wspierania równoprawnej konkurencji, która jest niejako celem nadrzędnym może kierować się Prezes UKE określając cele konkretnego postępowania. Oczywiście wybór zależy będzie od sytuacji rynkowej, występujących na rynku problemów, celów polityki rządu itp.

Art. 109

Przepis dotyczy postępowania selekcyjnego zmierzającego do rozdysponowania częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby świadczenia bezprzewodowych usług szerokopasmowych. W odniesieniu do tego zasobu art. 23 ust. 2 oraz 35 EKŁE przewiduje dodatkową procedurę wykorzystującą mechanizm koordynacji w ramach UE.

Zespół ds. Polityki Spektrum Radiowego, zwany dalej „RSPG”, na wniosek krajowego organu regulacyjnego lub innego właściwego organu lub wyjątkowo z własnej inicjatywy, zwołuje tzw. „forum wzajemnej oceny” do przeanalizowania projektowanych środków, zanim dane państwo członkowskie przyzna prawa użytkownika, czyli udzieli rezerwacji częstotliwości. Forum wzajemnej oceny jest instrumentem wzajemnego uczenia się i wymiany najlepszych praktyk.

Zgodnie z projektowanym przepisem wraz z wszczęciem postępowania konsultacyjnego Prezes UKE informuje RSPG o zamiarze i planowanych warunkach rozdysponowania w drodze postępowania selekcyjnego zharmonizowanych częstotliwości na potrzeby świadczenia bezprzewodowych usług szerokopasmowych. Prezes UKE może zwrócić się do RSPG o zwołanie forum wzajemnej oceny, a w szczególnych przypadkach zwołanie forum następuje z inicjatywy RSPG.

W przypadku zwołania forum wzajemnej oceny Prezes UKE będzie obowiązany do udzielenia wskazanych w ustawie wyjaśnień.

Art. 110

Po zakończeniu postępowania konsultacyjnego Prezes UKE niezwłocznie ogłasza postępowanie selekcyjne. Na stronie podmiotowej BIP UKE publikuje się ogłoszenie o przetargu, aukcji albo konkursie, dokumentację przetargową, aukcyjną albo konkursową oraz projekt decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości. W ogłoszeniu informuje się o rozpoczęciu postępowania selekcyjnego oraz terminie na złożenie ofert.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 111

Uregulowanie uprawniające Prezesa UKE do odwołania postępowania selekcyjnego w terminie wyznaczonym na złożenie ofert, który został określony w ogłoszeniu, jeżeli taka możliwość została zastrzeżona w treści dokumentacji jest uzasadnione potrzebą umożliwienia Prezesowi UKE rezygnacji z przeprowadzenia postępowania, jeżeli jego przeprowadzenie, z powodu zmienionych warunków, byłoby niezasadne. Przepis ust. 4 reguluje kwestie zwrotu dokumentów oraz wadium.

Regulacje w tożsamym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 112

Przepis określa elementy, które powinna zawierać dokumentacja postępowania selekcyjnego, przy czym należy zwrócić uwagę, że jest to katalog otwarty.

Dokumentację udostępnia się za opłatą, która nie może przekroczyć kosztów wykonania dokumentacji. Opłata jest pobierana przez UKE.

Regulacje w tożsamym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 113

Przepis określa uprawnienia Prezesa UKE w zakresie stosowania w aukcji i przetargu tzw. *spectrum caps*, które są narzędziem powszechnie używanym w Europie i na świecie w celu kształtowania przez regulatora popytu na częstotliwości zgłaszanego w ramach konkurencyjnych procedur selekcyjnych. Celem *spectrum caps* jest zapewnienie takiej dystrybucji zasobów częstotliwości pomiędzy uczestników rynku, która będzie wspierać, a nie przeciwdziałać równoprawnej konkurencji między tymi podmiotami. W szczególności chodzi o zapobieganie gromadzeniu nadmiernych zasobów częstotliwości w rękach danego podmiotu lub grupy kapitałowej. Konieczne z regulacyjnego punktu widzenia może się również okazać wspieranie takiej dystrybucji widma, aby komplementarne zasoby częstotliwości znajdowały się w rękach jednego podmiotu (grupy kapitałowej), gdyż wówczas będą one najefektywniej wykorzystywane.

Przepis w postulowanym brzmieniu, które funkcjonowało już w ustawie Pt, będzie pozwalać Prezesowi UKE na następujące działania:

- wykluczenie od udziału w przetargu (aukcji) danego podmiotu, jeśli ten podmiot posiada już określony zasób częstotliwości lub jeśli posiada go grupa kapitałowa, do której ten podmiot należy,
- ograniczenie popytu jaki w przetargu (aukcji) może zgłosić dany podmiot, jeśli ten podmiot posiada już określony zasób częstotliwości lub jeśli posiada go grupa kapitałowa do której ten podmiot należy – w praktyce warunki przetargu mogłyby np. wskazywać, że dany podmiot może ubiegać się w przetargu/aukcji o taką ilość widma, która łącznie z posiadanym już (w ramach grupy kapitałowej) zasobem nie przekroczy x MHz,
- wskazanie, że w przetargu (aukcji) może wziąć udział tylko taki podmiot, który już posiada określony zasób częstotliwości lub też posiada go grupa kapitałowa do której ten podmiot należy – dotyczy to sytuacji, gdy nie jest wskazane wprowadzanie na rynek podmiotu niedysponującego (samodzielnie lub w ramach grupy kapitałowej) określonym zasobem częstotliwości. Sytuacja taka może wystąpić, gdy częstotliwości przeznaczone do rozdysponowania mają stanowić dopełnienie już rozdysponowanego zasobu i wpłynąć na poprawę jakości świadczonych usług.

Należy przy tym podkreślić, że w każdym z powyższych przypadków badanie posiadanych zasobów częstotliwości odbywa się na poziomie całej grupy kapitałowej, a nie pojedynczych podmiotów, zgodnie z doktryną *single economic unit* wypracowaną na gruncie prawa ochrony konkurencji. Innymi słowy Prezes UKE zlicza zasoby częstotliwości posiadane przez wszystkie

podmioty należące do danej grupy kapitałowej i na tej podstawie ocenia, czy dany podmiot należący do tej grupy może/nie może wziąć udziału w przetargu (aukcji), i o jaki zasób może się w tej procedurze ubiegać.

Przepis ust. 2 doprecyzowuje, iż określając warunki uczestnictwa w przetargu, aukcji albo konkursie, Prezes UKE może wskazać wymagania, jakie powinien posiadać podmiot składający ofertę, w szczególności dotyczące jego wiarygodności finansowej lub doświadczenia w wykonywaniu działalności telekomunikacyjnej. Umożliwi to Prezesowi UKE wykluczenie już na etapie wstępnej oceny ofert tych podmiotów, które nie dają rękojmi przystąpienia do procedury selekcyjnej z rzeczywistą wolą ubiegania się o rezerwację częstotliwości lub zdolności do efektywnego wykorzystania przyznanej rezerwacji. Ma to na celu zabezpieczenie prawidłowego toku i efektywności postępowania selekcyjnego oraz zapobieżenie zniekształceniu jego wyników.

Przepis wprowadza także dodatkowe uprawnienie dla Prezesa UKE do dopuszczenia do udziału w konkretnym postępowaniu selekcyjnym tylko jednego podmiotu z danej grupy kapitałowej. Celem regulacji jest zapewnienie konkurencyjności postępowania i przeciwdziałanie zakłóceniu konkurencji na rynku, w szczególności przez nadmierne skupienie częstotliwości. Przepis ma przeciwdziałać szeregowi niepożądanych sytuacji, np. obchodzenia limitów określonych uprawnień przewidzianych dokumentacją dla jednego uczestnika, powstaniu zмовy między członkami grupy startującymi w selekcji jako odrębni uczestnicy, teoretycznie konkurujący ze sobą o przydział częstotliwości.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 114

Instytucja wadium, znana już w tym kształcie w ustawie Pt (art. 119 Pt), ma służyć między innymi ograniczeniu udziału w procedurze selekcyjnej uczestników, których celem nie jest uzyskanie rezerwacji częstotliwości, ale zakłócenie procesu selekcyjnego. Na konieczność określenia odpowiedniej wysokości wadium wskazywała Komisja Europejska w uwagach do aukcji na pasma 800 MHz i 2,6 GHz, w której podmiot wyłoniony po zakończeniu aukcji zrezygnował z rezerwacji po aktywnej licytacji. Ustalenie wysokiego wadium i możliwość jego wpłacenia jest jednym z czynników pozwalających na zbadanie wiarygodności finansowej uczestnika aukcji/przetargu.

W praktyce może się okazać, że wadium zostanie ustalone na dużo niższym poziomie niż 5000 % opłaty rocznej za prawo do dysponowania częstotliwością. Minimalna wysokość wadium

wynosi bowiem 5 % tej opłaty. Należy również wskazać, że zgodnie z projektem Pke wysokość wadium będzie ustalana przez Prezesa UKE z uwzględnieniem społecznego i gospodarczego znaczenia danego pasma. Te czynniki będą miały zatem wpływ na to, jaka wysokość wadium zostanie ustalona w przypadku konkretnej aukcji czy przetargu.

Jednocześnie wysokość wadium jest określana w dokumentacji, która jest konsultowana z rynkiem. Należy wskazać, że w konsultacjach aukcji na pasmo 800 MHz przedsiębiorcy telekomunikacyjni wskazywali na konieczność określenia wyższego wadium, w celu zabezpieczenia postępowania, co nie było możliwe w świetle obowiązujących przepisów.

Wycofanie oferty z przetargu albo aukcji po upływie terminu na składanie ofert, niezadeklarowanie kwoty pierwszego postąpienia w aukcji, niewniesienie wymaganego depozytu lub rezygnacja przez podmiot wyłoniony z uzyskania rezerwacji częstotliwości będzie powodować utratę wadium.

Jednocześnie wadium wniesione przez podmiot zwycięski w postępowaniu zostanie zaliczone na poczet jednorazowej opłaty za częstotliwości.

Przepis określa też zasady zwrotu wadium po zakończonym postępowaniu.

Art. 115

W przypadku stosowania trybu aukcyjnego konieczne jest wprowadzenie na poziomie ustawy Pke instytucji depozytu, którego wnoszenie ma na celu m.in. zabezpieczenie postępowania selekcyjnego przed nierzetelnym zachowaniem uczestników oraz zapobieganie składaniu tzw. pozornych ofert w aukcji. Instytucja depozytu, funkcjonująca już w ustawie Pt w proponowanym kształcie w art. 119a Pt, będzie stanowiła, obok obowiązku wniesienia wadium, gwarancję prawidłowego przebiegu postępowania selekcyjnego. Wniesienie wadium ma na celu zabezpieczenie wykonania obowiązku polegającego na uczestnictwie w przetargu lub aukcji (m.in. obowiązek zadeklarowania pierwszego postąpienia w aukcji) oraz zabezpieczenie przed wycofaniem się z oferty po upływie terminu na składanie ofert. Wysokość wadium powiązana jest przy tym z wartością częstotliwości. Główną funkcją depozytu jest natomiast zabezpieczenie przede wszystkim prawidłowego przebiegu licytacji, w związku z czym powiązany jest z wysokością złożonych już przez uczestnika ofert. Depozyt ma na celu dodatkowe zabezpieczenie jedynie postępowania aukcyjnego, gdyż w przypadku tego trybu rozdysponowania częstotliwości długotrwałość postępowania, wielość rund licytacji, wiąże się ze szczególnym ryzykiem składania pozornych ofert. Oferty takie służą do sztucznego podbijania najwyższej zadeklarowanej kwoty w kolejnych rundach aukcji bez rzeczywistego

zamiaru uzyskania rezerwacji, a jedynie w celu opóźnienia uzyskania rezerwacji przez pozostałych uczestników licytacji lub podniesienia ceny po jakiej uzyskają oni rezerwacje częstotliwości.

Należy zatem wprowadzić całościową regulację dotyczącą zasad wnoszenia depozytu, sposobu ustalania jego wysokości oraz, tak jak w przypadku wadium, jego zaliczania na poczet opłaty za rezerwację częstotliwości, zwrotu i utraty.

Jednocześnie, biorąc pod uwagę cel instytucji depozytu, wprowadzono zasadę w świetle której wniesiony depozyt ulega przepadkowi, w przypadku rezygnacji podmiotu pierwotnie wyłonionego.

Art. 116

Ofertę zarówno w przetargu, aukcji jak i konkursie sporządza się zgodnie z wymogami dokumentacji oraz składa w terminie określonym w ogłoszeniu o wszczęciu danego postępowania selekcyjnego. Przepis określa wymogi formalne w zakresie oferty, analogicznie jak to miało miejsce w Pt.

Art. 117

Projektowana ustawa Pke powieli przepisy ustawy Pt w zakresie kryteriów oceny ofert. Zatem jedynym kryterium w przypadku aukcji będzie cena, natomiast w przypadku przetargu Pke przewiduje dodatkowo kryterium zachowania warunków konkurencji oraz inne wskazane w dokumentacji, a w odniesieniu do konkursu kryterium zachowania warunków konkurencji lub inne zamieszczone w dokumentacji konkursowej.

W sprawie zachowania warunków konkurencji Prezes UKE zasięga opinii Prezesa UOKiK.

Art. 118

Badanie ofert w każdym postępowaniu selekcyjnym odbywa się w dwóch etapach i przeprowadza je komisja powołana przez Prezesa UKE spośród pracowników UKE posiadających wiedzę i doświadczenie niezbędne do przeprowadzenia postępowania selekcyjnego. Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 119

Przepis ten precyzuje, że w aukcji można wycofać ofertę jedynie do momentu zadeklarowania kwoty pierwszego postąpienia (kwota ta jest deklarowana w drugim etapie aukcji), czyli rozpoczęcia licytacji. Po zadeklarowaniu kwoty pierwszego postąpienia uczestnik aukcji może

natomiast przestać składać kolejne oferty w aukcji (nie spowoduje to utraty wadium, jeżeli nie zostaną spełnione inne przesłanki wskazane w ustawie).

Możliwość wycofania oferty w dowolnym momencie licytacji może, co do zasady, zniekształcić wyniki i przebieg aukcji. Aby zapewnić stabilność i przejrzystość aukcji, należy wprowadzić domyślne rozwiązanie polegające na uniemożliwieniu wycofania przez uczestnika aukcji jego oferty po rozpoczęciu licytacji.

Wycofanie oferty z aukcji po upływie terminu na składanie ma dla procesu zupełnie inne skutki niż wycofanie oferty w trakcie trwającej już licytacji. Wprowadzenie projektowanego przepisu ma na celu uniknięcie sytuacji, w której uczestnik sztucznie zawyża wartość częstotliwości, a następnie wycofuje się z aukcji, nie ponosząc żadnych konsekwencji poza utratą wadium.

Art. 120

Proponowany przepis ma na celu przede wszystkim określenie warunków wskazujących, który uczestnik postępowania selekcyjnego zostaje podmiotem wyłonionym. Precyzuje on, że konstrukcja listy (list) wyników przetargu, aukcji albo konkursu jest zależna od postanowień dokumentacji, tj. dana lista może obejmować wyniki zarówno dla jednej, jak i dla kilku rezerwacji częstotliwości.

Prezes UKE do publikuje wyniki procedury selekcyjnej w formie jednej bądź kilku list, zależnie od postanowień dokumentacji.

Przepis określa też co się dzieje w przypadku rezygnacji podmiotu wyłonionego z rezerwacji częstotliwości lub niespełniania przez ten podmiot określonych w przepisie warunków ustawowych – w takim przypadku podmiotem wyłonionym staje się uczestnik postępowania selekcyjnego zajmujący kolejną pozycję na liście.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 121

Zaproponowany przepis jest zgodny z ustaloną w krajach UE praktyką, zgodnie z którą podmiot wyłoniony po zakończeniu postępowania selekcyjnego w ciągu kilku dni uzyskuje przydział częstotliwości i może rozpocząć wykorzystywanie częstotliwości. Postępowanie rezerwacyjne toczone się w oparciu o wyniki procedury selekcyjnej powinno cechować się swoistym automatyzmem, tj. przyznaniem rezerwacji podmiotowi wyłonionemu, z zastrzeżeniem enumeratywnie wymienionych w ustawie wyjątków.

Wobec powyższego proponuje się, aby rezerwacja częstotliwości w oparciu o wyniki procedury selekcyjnej była dokonywana z urzędu, zaś stroną postępowania był jedynie podmiot wyłoniony, z zastrzeżeniem sytuacji kiedy przed postępowaniem selekcyjnym częstotliwości były wykorzystywane w sposób alternatywny zgodnie z art. 65 Pke.

Jednocześnie podmioty uczestniczące w procedurze selekcyjnej zachowują uprawnienie do kwestionowania wyników postępowania selekcyjnego w procedurze postępowania o unieważnienie przetargu, konkursu albo aukcji.

Mając na względzie konieczność zapewnienia podmiotowi wyłoniemu możliwości jak najszybszego przystąpienia do wykorzystania częstotliwości i rozwoju sieci oraz słuszny interes społeczny, decyzja powinna posiadać rygor natychmiastowej wykonalności.

W interesie społecznym leży bowiem konieczność umożliwienia podmiotowi wyłoniemu jak najszybszego świadczenia usług telekomunikacyjnych na bazie zarezerwowanej częstotliwości. Przyczyni się to do przyspieszenia rozwoju konkurencji w zakresie świadczenia usług telekomunikacyjnych oraz zapewnienia użytkownikom dostępu do różnorodnych pod względem ceny i jakości usług telekomunikacyjnych. Należy przy tym wskazać, że rozpoczęcie świadczenia usług w oparciu o rezerwację, jak również realizacja zobowiązań aukcyjnych lub przetargowych, stanowią niezbędny element budowy społeczeństwa informacyjnego, co jest także czynnikiem wspierającym rozwój gospodarczy oraz zapewniającym poprawę jakości życia mieszkańców danego obszaru. Należy również zwrócić uwagę na fakt, iż brak możliwości natychmiastowego korzystania przez podmiot wyłoniony z prawa do dysponowania częstotliwościami objętymi rezerwacją oznaczałby w konsekwencji brak możliwości świadczenia przez ten podmiot usług telekomunikacyjnych z wykorzystaniem przedmiotowych częstotliwości.

Jednocześnie wskazano, iż kompetencja Prezesa UKE do wszczęcia i prowadzenia jednego postępowania ma charakter fakultatywny, a Prezes UKE wydaje także i w takim przypadku odrębne decyzje dla każdej z rezerwacji częstotliwości.

Przepis funkcjonował już w Pt.

Art. 122

Zgodnie z projektowanym przepisem Prezes UKE uznaje, w drodze decyzji, przetarg, aukcję albo konkurs za nierozstrzygnięty w dwóch przypadkach: jeżeli żaden z uczestników nie spełnił warunków uczestnictwa w postępowaniu, bądź nie osiągnął minimum kwalifikacyjnego, jeżeli zostało określone w dokumentacji oraz w przypadku, gdy na liście, nie ma żadnych

uczestników. W przypadku przetargu, aukcji albo konkursu, które dotyczyły różnych rezerwacji częstotliwości, uznanie przetargu, konkursu lub aukcji za nierozstrzygnięte odnosi się tylko do rezerwacji częstotliwości, dla której na liście nie ma innych uczestników. Wskazuje się ponadto, iż przetarg, aukcja albo konkurs są nierozstrzygnięte, jeżeli w terminie wskazanym w dokumentacji do przetargu, aukcji albo konkursu nie przystąpił żaden podmiot. Informacja w tej sprawie jest publikowana na stronie podmiotowej BIP UKE. Przepis funkcjonował już w Pt.

Art. 123

Zgodnie z projektowanym brzmieniem przepisu, Prezes UKE z urzędu lub na wniosek uczestnika postępowania selekcyjnego złożony w terminie 21 dni od dnia ogłoszenia jego wyników, w drodze decyzji, unieważnia postępowanie, jeżeli zostały rażąco naruszone przepisy prawa lub interesy uczestników przetargu, aukcji albo konkursu. Jak wynika zatem z brzmienia wyżej przywołanego przepisu, przesłankami unieważnienia przetargu są rażące naruszenie przepisów prawa lub interesów uczestników postępowania, co oznacza, że zachodzi ono w przypadku naruszenia przepisu, którego treść bez żadnych wątpliwości interpretacyjnych może być ustalona w bezpośrednim rozumieniu, bądź naruszenie prawa lub interesu uczestnika przetargu wywołuje skutki społeczno-gospodarcze, niemożliwe do zaakceptowania z punktu widzenia praworządności. Warto przy tym podnieść, że nie wszystkie stwierdzone w przetargu, aukcji albo konkursie uchybienia, które skutkowały ich unieważnieniem, w praktyce mogły doprowadzić do wyłonienia w przetargu, aukcji albo konkursie podmiotu innego niż podmiot wyłoniony.

Uczestnikowi postępowania selekcyjnego nie przysługuje inny tryb kontroli rozstrzygnięć podejmowanych w postępowaniu selekcyjnym niż określony w projektowanym przepisie.

Instytucja unieważnienia funkcjonowała już na gruncie Pt.

Art. 124

Należy podkreślić, że nie w każdym przypadku zaistnienia podstaw do unieważnienia przetargu, aukcji albo konkursu, za rażąco naruszające przepisy prawa lub interesy uczestników przetargu, aukcji lub konkursu należy uznać wszystkie czynności podejmowane w ramach przetargu, aukcji lub konkursu.

Ewentualne uchybienia, które wprawdzie będą stanowiły podstawę do unieważnienia postępowania, lecz których skutki ograniczają się do nieprawidłowego wykonania określonej czynności proceduralnej na jednym z etapów oraz nie mają żadnego negatywnego wpływu na

ocenę zgodności z prawem pozostałych czynności (w szczególności tych podjętych wcześniej), nie powinny stanowić podstawy do powtarzania wszystkich czynności w ramach całego przetargu, aukcji albo konkursu. Przyjęcie odmiennej interpretacji spowodowałoby bowiem podjęcie działań nieproporcjonalnych z punktu widzenia osiągnięcia celu, jakim powinno być usunięcie stwierdzonego rażącego naruszenia prawa lub interesów uczestników przetargu, aukcji albo konkursu.

Dlatego też właściwym rozwiązaniem, w pełni pozwalającym na wyeliminowanie w danym postępowaniu selekcyjnym negatywnych następstw dokonania określonej wadliwej czynności proceduralnej, jest przeprowadzenie przez Prezesa UKE tylko tych czynności, na których podjęcie bądź wyniki miało rzeczywisty wpływ „dokonane” wcześniejsze rażące naruszenie prawa lub interesów uczestników przetargu, aukcji lub konkursu. Racjonalnie usprawiedliwione jest w takim wypadku powtórzenie czynności podjętych w ramach przetargu, aukcji albo konkursu dopiero od momentu, w którym podjęta została czynność dotknięta wadą kwalifikowaną o znamionach rażącego naruszenia prawa lub interesów uczestników przetargu, aukcji lub konkursu. Sytuacja taka uzasadniona jest w szczególności, gdy stwierdzone w przetargu, aukcji albo konkursie uchybienia w praktyce nie miały wpływu na to, który podmiot został podmiotem wyłonionym w przetargu, aukcji albo konkursie (np. błędy obliczeniowe dotyczące uczestnika, który nawet po prawidłowym przeliczeniu punktacji i tak nie zostałby podmiotem wyłonionym).

Należy jednak wskazać, że w niektórych przypadkach proponowanego przepisu będzie oznaczało konieczność ponownego przeprowadzenia przez Prezesa UKE przetargu, aukcji albo konkursu.

W pozostałym zakresie, taka sytuacja zaistnieje w szczególności wówczas, gdy już ogłoszenie przetargu, aukcji albo konkursu nastąpiło w sposób tak wadliwy, że zachodzić będzie konieczność powtórzenia całego postępowania, a zatem powinien zostać ogłoszony nowy proces wyboru podmiotu. Natomiast w sytuacji, gdy rażące naruszenie przepisów prawa lub interesów uczestników przetargu, aukcji albo konkursu, zaistniało na późniejszym etapie albo dotyczyło tylko pewnej części przetargu, aukcji albo konkursu, np. dotyczącej tylko jednego uczestnika, ale bez wpływu na wynik przetargu, aukcji albo konkursu, konieczne będzie przeprowadzenie jedynie tych czynności, które są niezbędne do usunięcia naruszeń stanowiących przyczynę unieważnienia przetargu, aukcji albo konkursu.

Zasadne jest zatem uwzględnienie tego, kiedy i na jakim etapie wystąpiło rażące naruszenie prawa lub interesów uczestników przetargu, aukcji albo konkursu oraz jakie były jego

faktyczne następstwa dla prawidłowości podjęcia i przeprowadzenia poszczególnych czynności w przetargu, aukcji albo konkursie. Zgodnie bowiem z zasadą proporcjonalności wywodzoną z art. 2 Konstytucji RP, niecelowe oraz nieproporcjonalne byłoby przeprowadzanie przez Prezesa UKE przetargu, aukcji albo konkursu od nowa w sytuacji, gdy tylko niektóre czynności związane z przeprowadzeniem przetargu, aukcji albo konkursu obciążone były wadami stanowiącymi przyczynę unieważnienia przetargu, aukcji albo konkursu. W związku z tym, zasadne wydaje się wskazanie w ustawie zakresu przeprowadzanych czynności niezbędnych do usunięcia naruszeń przepisów prawa lub interesów uczestników przetargu, aukcji albo konkursu. Należy przy tym wskazać, że kwestia określenia jakie czynności wymagają powtórzenia zależeć będzie każdorazowo od oceny konkretnego postępowania.

Wskazać dodatkowo należy, że decyzja co do tego, czy unieważniony przetarg, aukcja albo konkurs zostanie przeprowadzony od nowa, czy też zostaną dokonane jedynie określone czynności, nie będzie dokonywana w sposób dowolny. Wynika to z faktu, iż zakres naruszeń przepisów prawa lub interesów uczestników wskazany zostanie w decyzji w sprawie unieważnienia postępowania selekcyjnego, która podlegać będzie weryfikacji w ramach wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, a następnie kontroli sądowej. Podstawę do ustalenia przez Prezesa UKE, czy konieczne jest przeprowadzenie ponownie wszystkich czynności w ramach przetargu, aukcji albo konkursu, czy też wystarczy przeprowadzenie tylko niektórych czynności (tzn. powtórzenie czynności wykonanych wadliwie oraz ewentualnie innych następujących po nich czynności, na które ta wadliwość mogła mieć wpływ), bądź też wykonanie po raz pierwszy czynności, które nie zostały przeprowadzone a powinny być przeprowadzone, stanowić będzie zatem decyzja w sprawie unieważnienia przetargu, aukcji albo konkursu.

Należy przy tym podnieść, że przeprowadzenie przez Prezesa UKE czynności niezbędnych do usunięcia naruszeń, które stanowiły przyczynę unieważnienia przetargu, aukcji albo konkursu, bez potrzeby przeprowadzania całego procesu od początku ma również na celu skrócenie postępowania (nie ma bowiem konieczności np. przeprowadzania kolejnych konsultacji, ponownego ogłaszania przetargu) oraz nieobciążanie popełnionym przez organ błędem podmiotów, które złożyły prawidłowe oferty w przetargu, aukcji albo konkursie. Przeprowadzając bowiem przetarg, aukcję albo konkurs od początku, postępowanie to wydłuża się co najmniej o kilka miesięcy, a dodatkowo podmioty obciążane są kosztami ponownego przygotowania ofert. Ponadto warto zauważyć, że przeprowadzenie przez Prezesa UKE jedynie czynności niezbędnych do usunięcia naruszeń, które stanowiły przyczynę unieważnienia

przetargu, aukcji albo konkursu, bez potrzeby przeprowadzania całego procesu ma korzystny wpływ na gospodarowanie zasobami częstotliwości oraz leży w interesie społecznym. Takie działanie oznacza bowiem możliwość szybszego zweryfikowania prawidłowości podjętej po przeprowadzeniu przetargu, aukcji albo konkursu decyzji w przedmiocie rezerwacji częstotliwości i usunięcie w związku z tym stanu niepewności prawnej zarówno po stronie podmiotu na rzecz, którego udzielono przedmiotowej rezerwacji, jak i innych uczestników przetargu, aukcji albo konkursu.

Czynności niezbędne do usunięcia naruszeń powinny być przeprowadzone w oparciu o warunki uczestnictwa w postępowaniu selekcyjnym, wymagania, jakim powinna odpowiadać oferta oraz kryteria oceny ofert określone przed unieważnieniem postępowania w dokumentacji. Ponadto Prezes UKE powinien podjąć stosowne czynności wyłącznie w stosunku do ofert złożonych przed unieważnieniem postępowania selekcyjnego w terminie składania ofert. Powyżej określony sposób procedowania obowiązuje jednakże pod warunkiem, iż jest możliwe usunięcie w ten sposób naruszeń przepisów prawa lub interesów uczestników przetargu, aukcji albo konkursu, które stanowiły przyczynę unieważnienia przetargu, aukcji albo konkursu.

Wskazać jednak należy, iż w przypadku gdy w ramach czynności niezbędnych do usunięcia naruszeń przepisów prawa lub interesów uczestników przetargu, aukcji albo konkursu, które stanowiły przyczynę unieważnienia danego postępowania, Prezes UKE będzie oceniał oferty będzie on zasięgał opinii Prezesa UOKiK w stosunku do tych ofert.

W projektowanym przepisie proponuje się również, aby podmiotem ponownie wyłonionym w przetargu, aukcji albo konkursie nie mógł zostać podmiot, który został wyłoniony przed unieważnieniem postępowania selekcyjnego i zrezygnował z rezerwacji częstotliwości przed jej dokonaniem lub nie uiścił zadeklarowanej jednorazowej opłaty. Natomiast w przypadku, gdy zgodnie z warunkami przetargu, aukcji albo konkursu uczestnik złożył więcej niż jedną ofertę, powyższa zasada stosuje się wyłącznie do oferty, w stosunku do której podmiot wyłoniony przed unieważnieniem przetargu, aukcji albo konkursu zrezygnował z rezerwacji częstotliwości przed jej dokonaniem lub nie uiścił zadeklarowanej jednorazowej opłaty. Celem przedmiotowej regulacji jest wyeliminowanie możliwości uzyskania rezerwacji częstotliwości przez podmiot, który nie dopełnił uprzednio ustawowych warunków koniecznych do uzyskania rezerwacji częstotliwości po przeprowadzeniu unieważnionego postępowania selekcyjnego.

Przepis funkcjonował już w Pt.

Art. 125

Zgodnie z proponowanym przepisem jedynie zmiana wyników postępowania selekcyjnego będąca konsekwencją unieważnienia przetargu, aukcji albo konkursu, powinna stanowić podstawę do wznowienia postępowania w sprawie rezerwacji częstotliwości dokonanej po przeprowadzeniu przetargu, aukcji albo konkursu. Powyższe oznacza, iż w sytuacji, gdy ponownie przeprowadzony przetarg, aukcja lub konkurs zostaną zakończone tym samym wynikiem co unieważnione, wówczas nie będzie istniała podstawa do wznowienia postępowania w sprawie rezerwacji częstotliwości, co jest właściwym rozwiązaniem z punktu widzenia celowości przeprowadzenia tego nadzwyczajnego trybu weryfikacji ostatecznej decyzji administracyjnej. Skoro bowiem na skutek ponownego przeprowadzenia przetargu, aukcji lub konkursu, nie uległ zmianie podmiot lub podmioty wyłonione, to bezcelowe jest przeprowadzenie weryfikacji decyzji rezerwacyjnej, przyznającej częstotliwości temu podmiotowi.

W związku z powyższym, stwierdzić należy, iż przesłanką wznowienia postępowania w sprawie rezerwacji częstotliwości powinna być zmiana wcześniejszych wyników postępowania selekcyjnego, w tym również wynikająca z unieważnienia go w całości i przeprowadzenia nowego. Przed zmianą wyników przetargu, aukcji albo konkursu, wznowienie postępowania w sprawie rezerwacji jest przedwczesne – nie wiadomo bowiem, jakie rozstrzygnięcia miałyby zapaść w wyniku wznowienia, w szczególności zaś nie można zakładać, że dotychczas uprawniony podmiot utraci rezerwację przyznanych mu częstotliwości. Zmiana wyników powinna obejmować również sytuację, w której dotychczasowy uprawniony podmiot zostaje ponownie wyłoniony w nowym przetargu (aukcji albo konkursie), jednakże na innych warunkach niż dotychczasowe (np. inna deklarowana kwota za rezerwację lub inne zobowiązania rezerwacyjne itp.), co może się zdarzyć w przypadku gdy ten sam podmiot jest uprawniony do złożenia w postępowaniu selekcyjnym więcej niż jednej oferty.

Proponuje się także utrzymanie przewidzianych już w Pt rozwiązań, zgodnie z którymi postępowania w sprawie rezerwacji częstotliwości nie wznowia się, jeżeli od dnia ogłoszenia wyników postępowania selekcyjnego upłynęło 10 lat, a decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości nie uchyla się, jeżeli od dnia jej doręczenia lub ogłoszenia upłynęło 10 lat.

Art. 126

Projektowany przepis zawiera obligatoryjną delegację do wydania przez ministra właściwego do spraw informatyzacji rozporządzenia regulującego organizację postępowań selekcyjnych. Przepis funkcjonował już w Pt.

Art. 127

Przepis stanowi wdrożenie przepisu art. 37 EKŁE dotyczącego możliwości przeprowadzenia procedury selekcyjnej wspólnie z właściwym organem innego państwa członkowskiego. Przepis daje podstawę do udziału w postępowaniu selekcyjnym właściwego organu innego państwa członkowskiego UE.

W przypadku gdy pomimo zgłoszonego przez uczestników rynku zainteresowania takim wspólnym przeprowadzeniem postępowania selekcyjnego państwa członkowskie zdecydują się nie prowadzić wspólnie postępowania, Prezes UKE informuje tych uczestników rynku o powodach odmowy.

Art. 128–137

Przepisy wprowadzają nową, nieznaną na gruncie ustawy Pt, instytucję – przydział częstotliwości. Przydział częstotliwości znajdzie zastosowanie dla użytkowników rządowych. Należy przy tym wskazać, że w użytkowaniu rządowym przydziału częstotliwości dokonywać będzie Minister Obrony Narodowej, przy czym w tym zakresie procedura przydziału nie będzie sformalizowana i regulacje wprowadzone w omawianych przepisach nie znajdą zastosowania. Wynika to ze szczególnego charakteru użytkowania częstotliwości przeznaczonych wyłącznie do użytkowania rządowego.

Dla użytkowników rządowych w użytkowaniu cywilno-rządowym przydziału częstotliwości dokonuje Prezes UKE w drodze decyzji administracyjnej. Instytucja przydziału częstotliwości wzorowana jest na znanej już z Pt instytucji rezerwacji częstotliwości, jednak uwzględnia odmienności wynikające z innego charakteru użytkowania rządowego i samych użytkowników rządowych. W chwili obecnej, na gruncie przepisów Pt, użytkownicy ci w użytkowaniu cywilno-rządowym obowiązani byli także do uzyskiwania rezerwacji częstotliwości jednak proponowane w projekcie rozwiązanie wydaje się bardziej właściwe. Odrębna instytucja dla użytkowników rządowych pozwala dopasować do specyfiki użytkowania przez nich widma obligatoryjne elementy decyzji, warunki jej wydania, zmiany i cofnięcia.

Rozdział 2

Używanie i obsługa urządzeń radiowych

Art. 138

Używanie urządzenia radiowego, a więc wykorzystywanie częstotliwości wymaga, z pewnymi wyjątkami, uzyskania pozwolenia radiowego. Pozwolenie takie wydaje obecnie Prezes UKE w

drodze decyzji – projektowany przepis utrzymuje funkcjonujące od wielu lat na gruncie ustawy Pt rozwiązanie. W zakresie wniosku o wydanie pozwolenia zastosowanie znajdują przepisy kpa i nie ma potrzeby wprowadzania w tym obszarze regulacji szczególnych.

Art. 139

Regulacji dotyczącej pozwoleń radiowych nie stosuje się do urządzeń radiowych wykorzystywanych przez użytkowników rządowych. Jest to regulacja tożsama z regulacjami funkcjonującymi na gruncie ustawy Pt. W tym obszarze nie będzie już natomiast wymogu uzyskania rezerwacji częstotliwości, którą zastąpi nowa instytucja – przydział częstotliwości.

Art. 140

Przepis wskazuje obligatoryjne i fakultatywne elementy pozwolenia, analogicznie jak miało to miejsce w ustawie Pt.

Wśród elementów obligatoryjnych znajdują się dane podmiotu uprawnionego, dane urządzenia radiowego, warunki wykorzystywania częstotliwości, warunki używania urządzenia, okres ważności oraz termin rozpoczęcia wykorzystywania częstotliwości.

Pozwolenie może zawierać przydział sygnałów identyfikacyjnych lub znaków wywoławczych, Znaki wywoławcze nie podlegają zmianie w okresie obowiązywania pozwolenia. Proponowana regulacja, chociaż w swoim brzmieniu, dotyczy wszystkich pozwoleń, to ukierunkowana jest na pozwolenia amatorskie, gdzie praktyka czasowej zmiany znaku jest rozpowszechniona, a znaki wywoławcze zmieniane są nawet kilkadziesiąt razy, w trakcie ważności pozwolenia radiowego. Zgodnie z art. 19.4 Regulaminu Radiokomunikacyjnego ITU, zwanego dalej „RR ITU”, wszystkie transmisje w służbie amatorskiej muszą zawierać sygnały identyfikacyjne, zgodnie z art. 19.16 RR ITU, jednym z rodzajów sygnału identyfikacyjnego jest znak wywoławczy, a zgodnie z art. 25.9 RR ITU, stacja amatorska musi w czasie transmisji, w krótkich odstępach czasu, nadawać swój znak wywoławczy. Należy podkreślić, że stację amatorską identyfikuje się za pomocą znaku wywoławczego.

Znak wywoławczy (lub numer MMSI w służbie morskiej), ze względu na swoją unikalność, jest jedynym rodzajem sygnału identyfikacyjnego, który w jednoznaczny i nie budzący wątpliwości sposób identyfikuje stację radiową w całym okresie jej wykorzystywania, zgodnie z wydanym pozwoleniem radiowym. W żadnej innej służbie radiokomunikacyjnej, oprócz amatorskiej, użytkownicy pozwoleń nie wnioskują o zmianę znaków wywoławczych.

Zmiana znaku wywoławczego, w trakcie ważności pozwolenia radiowego stoi w ocenie projektodawcy w sprzeczności z powyższymi zasadami identyfikacji stacji i transmisji radiowej, prowadzonej z jej wykorzystaniem.

Art. 141

Warunki wykorzystania częstotliwości określa się w pozwoleniu radiowym lub w rezerwacji częstotliwości. Projektowany przepis wskazuje otwarty katalog warunków wykorzystywania częstotliwości dla urządzenia radiowego naziemnego lub rezerwacji częstotliwości w celu świadczenia usług telekomunikacyjnych za pomocą takich urządzeń oraz dla naziemnej stacji satelitarnej lub rezerwacji częstotliwości dla świadczenia usług telekomunikacyjnych za pomocą nadawczo-odbiorczego urządzenia radiowego umieszczonego na sztucznym satelicie Ziemi. Przepis funkcjonował już w Pt.

Art. 142

Przepis stanowi wdrożenie art. 28 ust. 1 EKŁE w zakresie pozwoleń radiowych i określa warunki wydawania pozwoleń radiowych.

Prezes UKE ma m.in. możliwość odmówienia wydania pozwolenia radiowego w przypadku, kiedy istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia szkodliwych zaburzeń elektromagnetycznych bądź kolizji, w stosunku do urządzeń mogących pracować na podstawie wcześniej przyznanych uprawnień, a urządzenia pracujące w oparciu o tę decyzję nie mogą być chronione przed szkodliwymi zakłóceniami.

Dostępność częstotliwości nie oznacza możliwości zapewnienia kompatybilności pomiędzy systemami (pracującymi i planowanymi), w tych samych lub sąsiednich zakresach częstotliwości. Niejednokrotnie okazuje się, że uważane za dostępne częstotliwości dla określonej lokalizacji lub systemu radiokomunikacyjnego będą niedostępne dla innego systemu.

Jedną z przesłanek do wydania pozwolenia jest to, że częstotliwości objęte wnioskiem zostały międzynarodowo uzgodnione w zakresie i formie określonej w międzynarodowych przepisach radiokomunikacyjnych lub umowach, których Rzeczypospolita Polska jest stroną, w przypadku gdy zachodzi możliwość powodowania szkodliwych zakłóceń poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, co skróci czas rozpatrywania wniosków o wydanie lub zmianę pozwolenia radiowego.

Stacje radiowe są uzgadniane międzynarodowo z następujących powodów:

- a) możliwości powodowania szkodliwych zakłóceń poza terytorium RP,
- b) konieczności zapewnienia ochrony przed zakłóceniami, które mogą powstać przy uruchomieniu nowych zagranicznych stacji nadawczych,
- c) wymogu zgłaszania nowych urządzeń radiowych działających w pasie przygranicznym wynikającego z umów międzynarodowych. Stacje te nie powodują zakłóceń oraz nie muszą być chronione przed zakłóceniami pochodzącymi z zagranicy.

Należy zauważyć, że uzgodnienia międzynarodowe są procesem długotrwałym, trwającym często ponad 6 miesięcy. Jednocześnie, tylko w przypadku, o którym mowa w lit. a, wydanie pozwolenia radiowego musi zostać poprzedzone uzyskaniem zgody innej administracji. W pozostałych przypadkach, oczekiwanie na zakończenie koordynacji niepotrzebnie przedłuża czas wydania pozwolenia radiowego.

Natomiast propozycja załączania do wniosku dokumentu potwierdzającego uzyskanie zgody operatora satelity na wykorzystywanie transpondera w przypadku pozwolenia na używanie urządzenia w służbie stałej satelitarnej wynika ze specyfiki działania transponderów satelitarnych i ma na celu uniknięcie sytuacji przesyłania niepożądanego sygnału z Ziemi do satelity. Wydając decyzję w sprawie rezerwacji lub pozwolenia Prezes UKE powinien mieć na uwadze aby urządzenia pracujące w oparciu o tę decyzję nie wywoływały szkodliwych zakłóceń, a jednocześnie rozważyć czy urządzenia pracujące w oparciu o tę decyzję mogą być chronione przed szkodliwymi zakłóceniami.

Dodano regulację, zgodnie z którą wydanie pozwolenia radiowego uzależnione jest od wpisu statku do rejestru. Uzasadnieniem dla wprowadzenia tego przepisu jest fakt, że Prezes UKE może wydawać pozwolenia na urządzenia radiowe na statkach morskich i powietrznych jedynie zarejestrowanych w Polsce. W chwili obecnej w praktyce wymaga się już przedstawienia dokumentu potwierdzającego rejestrację, ale brak jest wyraźnej podstawy prawnej. Przepis ma na celu dostosowanie porządku prawnego do praktyki.

Pozwolenia radiowe dla służb radiokomunikacyjnych innych niż służba radiokomunikacyjna amatorska są wydawane co do zasady na okres nieprzekraczający 10 lat, a w służbie radioamatorskiej, ze względu na jej szczególny charakter, 25 lat.

Jednak w przypadku pozwolenia dotyczącego wykorzystania zasobu częstotliwości objętego rezerwacją częstotliwości w okresie jej obowiązywania, który jest dłuższy niż 10 lat, okres wydania pozwolenia może zostać zrównany z okresem obowiązywania tej rezerwacji. Jest to modyfikacja w stosunku do obecnych regulacji Pt, która ma na celu zagwarantowanie ciągłości

i pewności działalności danego podmiotu gospodarczego. Zmiana pozwoleń polegająca na zmianie okresu ich obowiązywania będzie możliwa także w przypadku przedłużenia rezerwacji lub dokonania rezerwacji na kolejny okres.

Urządzenia kontrolno-pomiarowe wykorzystywane są do realizacji ustawowych zadań Prezesa UKE, tj. prowadzenia obserwacji widma elektromagnetycznego, wykrywania zakłóceń elektromagnetycznych, prowadzenia pomiarów parametrów sygnałów radiowych oraz wykonywania innych czynności należących do kompetencji Prezesa UKE, a wynikających z Pke. Z uwagi na fakt, iż niezbędna jest ochrona tych urządzeń przed szkodliwym działaniem pól elektromagnetycznych, niezbędne jest, aby w wyznaczonych obszarach ich pracy nie były lokalizowane żadne urządzenia nadawcze operatorów mogące kolidować z ich pracą, takie jak: BTS, radiolinie, nadajniki RLL, RTV i inne.

W celu zapewnienia informacji na temat zasad spełniania warunku braku możliwości kolidowania urządzeń z pracą urządzeń kontrolno-pomiarowych UKE Prezes UKE powinien publikować na stronie BIP UKE wykaz tych urządzeń wraz z ich lokalizacjami i warunkami ochrony. Warunki te mogą w szczególności tak jak dotychczas określać obszary przez wskazanie współrzędnych geograficznych urządzenia kontrolno-pomiarowego UKE i wskazanie promienia od tego punktu, w którym nie mogą być zlokalizowane inne urządzenia radiowe pracujące w danym zakresie częstotliwości.

Art. 143

Przepis określa rodzaje pozwoleń wydawanych przez Prezesa UKE w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej oraz sposób identyfikacji stacji amatorskiej.

Kluczową zmianą w stosunku do przepisów Pt jest rezygnacja ze świadectw operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej. Projektowane przepisy przewidują, że uzyskanie pozwolenia radiowego w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej następuje na podstawie zaświadczenia o pozytywnym wyniku egzaminu z wiedzy i umiejętności osoby ubiegającej się o pozwolenie oraz spełnienia innych określonych ustawą warunków, a nie – jak ma to miejsce obecnie – na podstawie świadectwa operatora urządzeń radiowych. Istotne jest, że pozytywny wynik egzaminu z wiedzy i umiejętności osoby ubiegającej się o pozwolenie jest ważny bezterminowo. Dzięki takiemu rozwiązaniu prawnemu nie będzie konieczności ponownego zdawania egzaminu w przypadku ubiegania się o kolejne pozwolenie radiowe.

Należy podkreślić, że projektowane rozwiązania w zakresie pozwoleń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej zostały opracowane i przyjęte na skutek postulatów i propozycji kierowanych przez organizacje zrzeszające krótkofalowców.

Art. 144

Projektowany przepis zawiera regulacje dotyczące egzaminów osób ubiegających się o pozwolenie w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej. Co do zasady egzaminy takie przeprowadzać będzie komisja powołana przez Prezesa UKE, przy czym Prezes UKE może skorzystać z instytucji powierzenia przeprowadzania egzaminów w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej organizacji zrzeszającej radioamatorów. Zgodnie z projektem organizacja taka będzie musiała spełnić warunki określone w ustawie, a powierzenie nastąpi w drodze nieodpłatnej umowy, której podstawowe elementy określa projektowany akt. Zarówno egzaminy przeprowadzane przez Prezesa UKE, jak i przez organizację radioamatorską są odpłatne.

Przepis zawiera również delegację do wydania aktu wykonawczego określającego szczegółowy zakres pozwoleń w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej, wymagania niezbędne do uzyskania pozwolenia i zakres wymogów egzaminacyjnych, tryb przeprowadzania egzaminów, a także sposób identyfikacji stacji amatorskiej. Konieczność określenia w rozporządzeniu, w szczególności wymogów egzaminacyjnych i rodzajów pozwoleń, wynika z wymogu zapewnienia przez Polskę zgodności z rekomendacjami Europejskiej Konferencji Administracji Poczty i Telekomunikacji (CEPT), tj. Rekomendacji CEPT T/R 61-01 dotyczącej rodzajów pozwoleń w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej oraz Rekomendacji CEPT T/R 61-02 odnoszącej się do wymagań egzaminacyjnych w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej. Dotychczas, w szczególności w poprzedniej dekadzie, rekomendacje te były kilkakrotnie zmieniane, a tym samym modyfikacji wymagały obowiązujące na podstawie ustawy Prawo telekomunikacyjne rozporządzenia dotyczące pozwoleń i świadectw w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej. W szczególności wymagania dotyczące poziomu wiedzy i umiejętności, które muszą być zbieżne z minimalnymi wymaganiami określonymi w Rekomendacji 61-02, winny być określone w rozporządzeniu ze względu na konieczność ich bieżącej okresowej aktualizacji w korelacji do zmieniającego się otoczenia technologicznego. Również zakres widma pracy stacji, w zależności od rodzaju pozwolenia, powinien być określany w rozporządzeniu ze względu na konieczność harmonizacji go z aktem tego samego rzędu – rozporządzeniem ws. Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości.

Art. 145

Projektowany przepis wskazuje rodzaje urządzeń radiowych, które nie wymagają pozwolenia. Generalnemu wyłączeniu podlegać będą, tak jak i obecnie w Pt, urządzenia radiowe przeznaczone wyłącznie do odbioru, czego przykładem jest w szczególności odbiornik radiofoniczny i telewizyjny.

Przepis wymienia również określone rodzaje urządzeń radiowych nadawczych i nadawczo-odbiorczych, których używanie również nie wymaga pozwolenia. Są to m.in. urządzenia używane przez zagraniczne statki powietrzne morskie, żeglugi śródlądowej; używane w służbie amatorskiej przez cudzoziemca w czasie pobytu na terytorium RP przez okres nie dłuższy niż 90 dni; określone urządzenia końcowe; urządzenia zwolnione z uzyskania pozwolenia jeżeli warunki wykorzystywania częstotliwości zostały określone w rezerwacji, czy też stanowiące urządzenia klasy 1, czyli urządzenia radiowe, wobec których państwa członkowskie UE nie stosują ograniczeń w zakresie wprowadzania ich do obrotu lub oddawania do użytku.

Rozszerzenie określonego w ustawie katalogu zwolnień z wymogu posiadania pozwolenia radiowego może nastąpić w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw informatyzacji wydanym na podstawie ust. 4.

Art. 146

Generalną zasadą jest, że do cofnięcia, zmiany lub odmowy pozwolenia radiowego stosuje się odpowiednio regulacje dotyczące rezerwacji częstotliwości. Pozwolenie radiowe wygasa także w przypadku wygaśnięcia rezerwacji.

Ustawa Pke, tak samo jak Pt, przewiduje także dodatkowe, samodzielne przesłanki cofnięcia pozwolenia lub zmiany warunków wykorzystywania częstotliwości związane min. ze stwierdzonym zakłócaniem pracy innych urządzeń lub sieci.

Art. 147

Używanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego, niewymagającego pozwolenia w związku z wykorzystywaniem zakresów częstotliwości zarezerwowanych na rzecz podmiotu uprawnionego do dysponowania częstotliwością i innych wskazanych w przepisie podmiotów, o ile rezerwacja częstotliwości przewiduje zwolnienie z obowiązku uzyskania pozwolenia i określa warunki wykorzystywania częstotliwości, podlega wpisowi do rejestru urządzeń radiowych używanych bez pozwolenia, który jest zwany „rejestrem urządzeń”. Organem prowadzącym rejestr urządzeń jest Prezes UKE, rejestr prowadzony jest

w systemie informatycznym. Rejestr urzędzeń jest jawny i jest publikowany na stronie podmiotowej BIP UKE. Poza obligatoryjnymi elementami wskazanymi wprost w ustawie Pke, rejestr może obejmować dodatkowe informacje, takie jak numer alternatywny czy w szczególnych przypadkach np. numer działki. Rejestr taki funkcjonował już w ustawie Pt.

Art. 148

Przepis określa dane, które powinien zawierać wniosek o wpis do rejestru urzędzeń oraz inne wymagane od podmiotu wnioskującego dokumenty. Dodatkowo podmiot upoważniony, o którym mowa w art. 138 ust. 4, do wniosku o wpis do rejestru urzędzeń dołącza także upoważnienie do wykorzystywania częstotliwości udzielone przez podmiot uprawniony do dysponowania częstotliwością.

Wniosek o wpis do rejestru opatrzony jest kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

Art. 149

Zgodnie z proponowanym przepisem Prezes UKE jest obowiązany dokonać wpisu urzędzenia do rejestru urzędzeń w terminie do 21 dni roboczych od dnia otrzymania wniosku wraz z oświadczeniem. W przypadku gdy Prezes UKE nie dokona wpisu w terminie, a od dnia otrzymania wniosku o wpis do rejestru urzędzeń upłynęło 28 dni roboczych, podmiot uprawniony do dysponowania częstotliwością może rozpocząć jej wykorzystywanie za pomocą urzędzenia, którego dotyczył wniosek, po uprzednim zawiadomieniu pisemnie Prezesa UKE. Uprawnienie takie nie będzie dotyczyć przypadku, w którym Prezes UKE wezwał podmiot uprawniony do dysponowania częstotliwością do uzupełnienia wniosku przed upływem terminu.

Art. 150

Na podstawie dotychczasowych przepisów art. 144c Pt i art. 144d Pt dokonywanie wpisu do rejestru urzędzeń i jego wykreślenie pozostawały jedynymi narzędziami, za pomocą których Prezes UKE mógł nadzorować wykorzystywanie częstotliwości przez podmioty wymienione w art. 145 ust. 2 pkt 4 Pke. Powodowało to, iż organ regulacyjny miał ograniczony zakres środków, za pomocą których może sprawować nadzór nad wykorzystywaniem zasobów częstotliwości przez takie podmioty. Należy przy tym podkreślić, że w wielu przypadkach wykreślenie wpisu do rejestru urzędzeń jest zbyt daleko idącym środkiem zapewnienia efektywnej gospodarki częstotliwościami. Wystarczające dla regulatora oraz podmiotu wykorzystującego częstotliwości może okazać się dostosowanie wpisu do rejestru do

zaistniałych okoliczności jedynie przez jego zmianę. Przepis art. 150 umożliwia aktualizację danych. O dokonanie zmian we wpisie do rejestru urządzeń może wnioskować dysponent rezerwacji, a także podmioty wskazane w art. 145 ust. 2 pkt 4 Pke.

Art. 151

Wpis do rejestru urządzeń Prezes UKE wykreśla w przypadku wygaśnięcia rezerwacji częstotliwości albo na wniosek podmiotu uprawnionego do dysponowania rezerwacją – są to zatem obligatoryjne przesłanki wykreślenia z rejestru.

Jednocześnie przepis określa sytuacje, w których może nastąpić wykreślenie wpisu do rejestru urządzeń. Są to sytuacje związane z wystąpieniem szkodliwych zaburzeń elektromagnetycznych, zmian w KTPCz, okolicznościami prowadzącymi do zagrożenia obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz koniecznością realizacji zobowiązań międzynarodowych.

Art. 152

Przepis reguluje szczególną sytuację czasowego używania urządzenia radiowego w celu zapewnienia przekazu informacji na okres nieprzekraczający 30 dni. Instytucja ta występowała już w ustawie Pt w art. 144a jako okazjonalny przekaz informacji i została wprowadzona w celu umożliwienia udzielania uprawnień niezbędnych do używania urządzeń radiowych w niedługich okresach np. do obsługi informacyjnej ważnych wydarzeń, w tym także sportowych. W takich przypadkach nie jest obecnie i nie będzie na podstawie projektowanej regulacji wydawane przez Prezesa UKE pozwolenie radiowe, a jedynie decyzja pozwalająca na używanie określonego urządzenia, na określonych warunkach, przez wskazany w decyzji okres, nieprzekraczający 30 dni.

Przepis nie ma zastosowania do częstotliwości rządowych.

Art. 153

Przepis, tak samo jak jest to uregulowane w ustawie Pt w art. 144b, wprowadza możliwość dopuszczenia czasowego używania urządzenia radiowego w celu przeprowadzenia badań, testów lub eksperymentów, pod warunkiem przedstawienia ich celu oraz harmonogramu prowadzenia. Decyzja taka będzie mogła być wydana na okres nie przekraczający roku, przy czym będzie mogła być przedłużona tylko jeden raz na kolejny okres nie przekraczający roku. Przepis będzie stanowić znaczne ułatwienie przy wprowadzaniu i rozwoju nowych rodzajów sieci i usług.

Wprowadzenie możliwości dopuszczenia urządzenia do używania bez konieczności uzyskiwania pozwolenia w celu przeprowadzenia testów i eksperymentów również z wykorzystaniem urządzeń niecertyfikowanych, jest podyktowane m.in. faktem, iż stan zajętości widma powoduje konieczność weryfikacji wyników komputerowych analiz propagacyjno-sieciowych w celu uniknięcia problemów zakłóceń stacji nadawczych. Jedyną metodą skutecznej weryfikacji jest przeprowadzenie badań technicznych połączonych z pomiarami jakości odbioru.

Decyzję dotyczącą używania urządzeń radiowych służących do rozprowadzania lub rozpowszechniania programów radiofonicznych lub telewizyjnych, Prezes UKE wydaje w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT. Niezajęcie stanowiska przez Przewodniczącego KRRiT w terminie 14 dni o dnia otrzymania projektu decyzji będzie równoznaczne z uzgodnieniem projektu.

Przepis nie ma zastosowania do częstotliwości rządowych.

Art. 154

Przepis obliguje Prezesa UKE do publikowania na stronie podmiotowej BIP UKE informacji o wydanych pozwoleniach, decyzjach o rezerwacji częstotliwości oraz decyzjach o zezwoleniu na czasowe używanie urządzeń radiowych, o których mowa w art. 152 oraz art. 153.

Przepis zapewnia zatem pełną jawność i przejrzystość w zakresie wydanych praw indywidualnych do wykorzystywania widma radiowego stanowiąc w tym zakresie także wdrożenie art. 48 ust. 6 EKŁE.

Art. 155

Przepis określa warunki uzyskiwania uprawnień do używania urządzeń radiowych przez misje dyplomatyczne, urzędy konsularne, zagraniczne misje specjalne oraz przedstawicielstwa organizacji międzynarodowych, korzystające z przywilejów i immunitetów na podstawie ustaw, umów i zwyczajów międzynarodowych, mające swe siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Przepisy te wyłączają zatem stosowanie do tych podmiotów ogólnych reguł dotyczących uzyskiwania uprawnień do używania urządzeń radiowych.

Przewiduje się zatem, podobnie jak wynikało to z art. 148b ustawy Pt, obowiązek uzyskania zgody krajowego organu regulacyjnego na wykorzystywanie urządzeń radiowych służących do komunikacji zarówno w systemie naziemnym, jak i satelitarnym. W niniejszym projekcie proponuje się aby zgoda ta była wydawana na wniosek złożony za pośrednictwem ministra

właściwego do spraw zagranicznych przez Prezesa UKE, przy zatwierdzeniu przez ministra właściwego do spraw zagranicznych.

Potrzeba utrzymania takiego obowiązku wynika z konieczności zapewnienia poprawnego funkcjonowania wszystkich urządzeń radiowych działających na obszarze kraju. Brak koordynacji w tym zakresie prowadzi do powstawania zakłóceń i niepoprawnego funkcjonowania urządzeń radiowych zarówno wskazanych wyżej podmiotów zagranicznych, jak i podmiotów krajowych. Wskazanie ministra właściwego do spraw zagranicznych jako organu pośredniczącego w kontaktach pomiędzy regulatorem a podmiotem korzystającym z przywilejów i immunitetów międzynarodowych jest konieczne z uwagi na fakt, iż jest to organ odpowiedzialny za kreowanie i monitorowanie stanu stosunków dyplomatycznych, a także ze względu na potrzebę dokonania wszechstronnej analizy, uwzględniającej m.in. aktualny stan stosunków dwustronnych czy zastosowanie zasady wzajemności.

Art. 156

Przepis wprowadza analogiczne jak w przypadku czasowego używania częstotliwości cywilnych i cywilno-rządowych regulacje dla częstotliwości rządowych. Organem udzielającym zgody będzie w tym przypadku Minister Obrony Narodowej, odpowiedzialny za koordynację częstotliwości rządowych.

Art. 157

Analogicznie do rozwiązań zawartych w Pt przepis wskazuje, że obsługiwanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego używanego w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej, morskiej i żeglugi śródlądowej wymaga posiadania świadectwa operatora urządzeń radiowych lub dokumentu równoważnego, wydanego przez uprawniony organ zagraniczny.

Różnicą w stosunku do obecnie obowiązujących przepisów jest to, że obsługiwanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego używanego w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej wymaga posiadania pozwolenia radiowego, a nie świadectwa operatora urządzeń radiowych, jak ma to miejsce obecnie.

Podobnie jak obecnie obowiązek posiadania świadectwa operatora nie dotyczy osób obsługujących urządzenia radiokomunikacji lotniczej, morskiej i żeglugi śródlądowej wykonywanej przez komórki i jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej, a także jednostki sił zbrojnych innych państw oraz jednostki zagranicznych organów państwowych w okresie pobytu na terenie Polski.

Art. 158

Ustawa Pt w art. 149, art. 150 i art. 151 szerzej reguluje kwestie wydawania świadectw operatora urządzeń radiowych, ponieważ obejmuje nimi oprócz służby radiokomunikacyjnej lotniczej, morskiej i żeglugi śródlądowej również służbę amatorską, która w projektowanych przepisach została wyłączona z reżimu uzyskiwania świadectw operatora urządzeń radiowych.

Projekt przewiduje, że wydawanie świadectw operatora urządzeń radiowych pozostanie w zakresie kompetencji Prezesa UKE. Organ ten po zdaniu egzaminu przez osobę zainteresowaną i na podstawie udokumentowanej praktyki wydaje jej świadectwo operatora. Należy podkreślić, że przepis ust. 1 określa w sposób wyczerpujący warunki, od których spełnienia uzależnione jest wydanie świadectwa operatora, w postaci zdanego egzaminu i udokumentowanej praktyki, co powoduje, że wydanie świadectwa przez Prezesa UKE nie ma charakteru czynności uznaniowej. Jeżeli bowiem określona osoba spełnia warunki określone przepisami prawa, wówczas Prezes UKE jest zobowiązany do wydania świadectwa na wniosek tej osoby.

Egzaminy przeprowadzają komisje powołane przez Prezesa UKE, z wyjątkami określonymi w ust. 7. Przeprowadzanie bowiem egzaminów dla osób obsługujących urządzenia radiowe w służbie radiokomunikacji lotniczej powierzono komisji egzaminacyjnej powoływanej przez Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego, który jest organem regulacyjnym właściwym w sprawach lotnictwa cywilnego. Prezes UKE może również powierzyć przeprowadzanie egzaminów w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej – Centralnej Morskiej Komisji Egzaminacyjnej lub centralnej komisji egzaminacyjnej działającej przy dyrektorze urzędu żeglugi śródlądowej określonym przez ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej.

Kluczową zmianą w stosunku do Pt jest zmiana podmiotów odpowiedzialnych za wydanie rozporządzenia w sprawie świadectw operatora urządzeń radiowych, które reguluje m.in. rodzaje i wzory świadectw operatora urządzeń radiowych, zakres wymogów egzaminacyjnych, zakres, tryb i okres niezbędnych szkoleń oraz praktyki. Dotychczas ten akt wykonawczy wydawany był przez ministra właściwego do spraw informatyzacji. W projekcie przewidziano dwa odrębne rozporządzenia, za których wydanie odpowiedzialni będą ministrowie właściwi merytorycznie w kwestiach będących przedmiotem rozporządzenia. W związku z tym przewidziano dwie delegacje: pierwszą dla ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej i ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji oraz drugą dla ministra właściwego do spraw transportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji. Taka konstrukcja wynika z

zakresu merytorycznego rozporządzenia, które określa m.in. wymogi egzaminacyjne w służbie radiokomunikacji lotniczej, morskiej i żeglugi śródlądowej. Kwestie te bowiem pozostają poza właściwością merytoryczną ministra właściwego do spraw informatyzacji. Dotychczasowe doświadczenia ministra właściwego do spraw informatyzacji związane z wydaniem tego aktu wskazują na konieczność przekazania delegacji do wydania rozporządzenia w sprawie świadectw operatora urządzeń radiowych właściwym działom administracji, które posiadają odpowiednie pod względem merytorycznym komórki i zasoby kadrowe.

Należy przy tym wskazać, że rodzaje świadectw w tych służbach oraz wymogi egzaminacyjne, w tym kwestie wymaganych szkoleń i praktyki wynikają z Regulaminu Radiokomunikacyjnego i regulacji międzynarodowych. Z tego powodu właściwe jest ich regulowanie na poziomie aktów wykonawczych.

Rozdział 3

Gospodarowanie zasobami numeracji

Art. 159

Przyznawanie prawa do wykorzystywania zasobów numeracji.

W art. 159 wskazano warunki i zasady przyznawania prawa do wykorzystania zasobów numeracji. Prawo do wykorzystywania zasobów numeracji przyznaje Prezes UKE, w drodze decyzji, w oparciu o Plan Numeracji Krajowej, zwany dalej „PNK”. W ust. 1 wymienione zostały podmioty, które mogą ubiegać się o prawo do wykorzystania zasobów numeracji, tj. przedsiębiorcy telekomunikacyjni, jednostki samorządu terytorialnego prowadzące działalność w zakresie telekomunikacji, podmioty i jednostki administracji rządowej wykorzystujące sieci telekomunikacyjne dla potrzeb administracji oraz podmioty wskazane przez ministra właściwego do spraw energii do wykonywania zadań z zakresu komunikacji głosowej i transmisji danych do zarządzania sieciami przesyłu lub dystrybucji paliw lub energii elektrycznej.

Istotną zmianą względem dotychczasowych przepisów ustawy Pt jest wprowadzenie możliwości przydzielania prawa do wykorzystywania zasobów numeracji podmiotom uprawnionym do prowadzenia działalności gospodarczej, innym niż przedsiębiorcy telekomunikacyjni, na potrzeby świadczenia określonych usług, niebędących usługami telekomunikacyjnymi np. na potrzeby zarządzania inteligentnymi licznikami energii lub flotami samochodów. Zmiana ta wynika z implementacji art. 93 ust. 2 EKŁE. Artykuł 159 ust. 2 precyzuje warunki takiego przydziału, tj. zdolność do efektywnego gospodarowania

zasobami numeracji przez wnioskujący o przydział podmiot oraz brak ryzyka wyczerpania dostępnych zasobów numeracji. Spełnienie powyższych warunków będzie oceniane przez Prezesa UKE w trakcie rozpatrywania wniosku o przydział prawa do wykorzystania zasobów numeracji. Zakres dostępnej numeracji zostanie określony w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 162 ust. 1 pkt 1.

Projektowane przepisy nie przewidują istotnych zmian względem dotychczasowych przepisów Pt w zakresie procedury przydzielania i cofania przydziału zasobów numeracji, za wyjątkiem uregulowania sytuacji cofnięcia prawa do wykorzystywania zasobów numeracji w sytuacji zagrożenia naruszenia interoperacyjności i ciągłości świadczenia usług.

W kolejnych ustępach art. 159 uregulowany został przebieg procedury w sprawie przyznawania prawa do wykorzystania zasobów numeracji, w tym kwestie przetargu w przypadku większej liczby podmiotów zainteresowanych określonymi zasobami numeracji oraz wskazano obowiązujące terminy na rozpatrywanie wniosków. Przepisy te stanowią implementację art. 94 EKŁE regulującego procedurę przyznawania praw użytkowania zasobów numeracyjnych.

Przepis ust. 3 określa maksymalny termin załatwienia wniosku o przyznanie prawa do wykorzystania zasobów numeracji wynoszący 3 tygodnie od dnia złożenia wniosku. Wskazany termin jest terminem instrukcyjnym dla Prezesa UKE. Zasady postępowania w przypadku wpłynięcia więcej niż jednego wniosku o przydział danego zakresu numeracji reguluje ust. 4. W przypadku wpłynięcia więcej niż jednego wniosku o przyznanie prawa do wykorzystania zasobów numeracji Prezes UKE przeprowadza postępowanie konsultacyjne. Na podstawie wyników postępowania konsultacyjnego Prezes UKE decyduje o zasadności przeprowadzenia przetargu. Postępowanie o przyznanie prawa do wykorzystywania numeracji powinno zakończyć się w terminie nie dłuższym niż 6 tygodni od dnia złożenia pierwszego wniosku. Zgodnie z ust. 5 przetarg przeprowadza Prezes UKE, a ogłoszenie o przetargu powinno zostać opublikowane w prasie codziennej o zasięgu ogólnokrajowym oraz na stronie podmiotowej BIP UKE. Przepis ust. 6 zawiera obowiązek odpowiedniego stosowania przepisów dotyczących przetargu, aukcji i konkursu na rezerwację częstotliwości w przypadku przetargu na przyznanie prawa do wykorzystywania zasobów numeracji. Zgodnie z ust. 7 decydującym kryterium przy ocenie ofert jest wysokość kwoty zadeklarowanej przez podmiot wnioskujący o przyznanie prawa do wykorzystywania zasobów numeracji. W ust. 8 wskazane zostały warunki jakie Prezes UKE może zawrzeć w decyzji przyznającej prawo do wykorzystania przydzielonej numeracji odnoszące się do: usług, które mają być świadczone w oparciu o przydzielane zasoby numeracji, zobowiązań wynikających z przetargu, zasad dostępu innych przedsiębiorców do

zasobów numeracji oraz warunków przyznawania numeracji, która będzie wykorzystywana transgranicznie na terenie UE.

Art. 160

Odmowa przyznania prawa do wykorzystywania zasobów numeracji.

Projektowana ustawa Pke reguluje również sytuację, w której Prezes UKE jest obowiązany odmówić przydziału zasobów numeracji oraz sytuację, w której może odmówić przydziału. Obligatoryjna odmowa przyznania prawa do wykorzystywania zasobów numeracji, zgodnie z art. 160 ust. 1 następuje w przypadku gdy przeznaczenie numeracji nie jest zgodne z PNK. Zgodnie z ust. 2 Prezes UKE może odmówić prawa do wykorzystywania nowego zakresu numeracji w przypadku nieefektywnego wykorzystywania przydzielonej wcześniej numeracji (wykorzystanie mniej niż 75 % wszystkich przyznanych wcześniej zakresów numeracji lub wykorzystanie mniej niż 75 % przyznanych wcześniej zakresów numeracji w ramach tego samego wyróżnika sieci lub wskaźnika strefy numeracyjnej, z którego podmiot wnioskujący chce otrzymać kolejny przydział).

Art. 161

Cofnięcie i zmiana zakresu prawa do wykorzystywania numeracji.

Uprawnienia Prezesa UKE w zakresie gospodarowania numeracją odnoszą się nie tylko do decyzji w zakresie przydziału lub odmowy przydziału zasobów numeracji, ale również kontroli wykorzystywania już przydzielonej numeracji. Prezes UKE może w drodze decyzji cofnąć lub zmienić zakres prawa do wykorzystywania zasobów numeracji. Przesłanki cofnięcia prawa do wykorzystywania zasobów numeracji lub zmiany jego zakresu określa art. 161 wskazując na zmiany w PNK, nieefektywne lub niezgodne z warunkami przydziału wykorzystywanie przyznanej numeracji oraz niewnoszenie opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji (ust. 1). Prezes UKE może cofnąć prawo do wykorzystywania zasobów numeracji również w przypadku stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia w krótkim czasie naruszenia interoperacyjności lub ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych albo w przypadku jeśli naruszenie takie wystąpiło (ust. 2). Zagrożenie naruszenia interoperacyjności lub ciągłości świadczenia usług zachodzić będzie w szczególności w przypadku upadłości dostawcy usług skutkującej brakiem możliwości świadczenia usług abonentom.

Cofnięcie lub zmiana przydziału powinny być poprzedzone wezwaniem do usunięcia przyczyn stwierdzonych nieprawidłowości (ust. 5 pkt 2). Jednocześnie decyzja o cofnięciu lub zmianie prawa do wykorzystywania zasobów numeracji powinna uwzględniać konieczność zachowania

interoperacyjności i ciągłości świadczenia usług (ust. 5 pkt 1). Przed wydaniem decyzji w sprawie cofnięcia prawa do wykorzystywania zasobów numeracji lub zmiany zakresu prawa do wykorzystywania zasobów numeracji prowadzącej do ograniczenia tego prawa Prezes UKE przeprowadza postępowanie konsultacyjne. Obowiązek przeprowadzenia postępowania konsultacyjnego nie dotyczy przypadku cofnięcia prawa do wykorzystywania zasobów numeracji z uwagi na bezpośrednie zagrożenie naruszenia w krótkim czasie interoperacyjności lub ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych wymagającego pilnego działania Prezesa UKE np. gdy dostawca usług ogłosił upadłość i zaprzestał świadczenia usług swoim abonentom. W takiej sytuacji przeprowadzenie postępowania konsultacyjnego znacząco opóźniłoby podjęcie przez Prezesa UKE działań zmierzających do przydziału numeracji innemu dostawcy usług, a tym samym utrzymania ciągłości usług lub szybkiego przywrócenia usług abonentom przedsiębiorcy będącego w stanie upadłości.

W ust. 6 wskazane zostały odstępstwa od podstawowych zasad cofnięcia i przyznawania prawa do wykorzystywania zasobów numeracji, z których Prezes UKE może skorzystać w przypadku stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia w krótkim czasie naruszenia interoperacyjności lub ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych albo w przypadku jeśli naruszenie takie wystąpiło.

W takich sytuacjach bardzo ważne jest, aby działania Prezesa UKE były przeprowadzone w jak najkrótszym czasie. W związku z tym Prezes UKE może, cofając prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, pominąć realizację wezwania do usunięcia naruszenia oraz pominąć realizację postępowania konsultacyjnego i procedury przetargowej przy przyznawaniu prawa do wykorzystywania zasobów numeracji innemu przedsiębiorcy. Prezes UKE przyznaje prawo do wykorzystywania zasobów numeracji przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu biorąc pod uwagę przesłanki, o których mowa w ust. 6 pkt 3, tj. możliwości techniczne przyjmowania i kierowania połączeń na numery z przydzielanego bloku numerów, liczbę przeniesionych numerów z bloków numerów, dla których Prezes UKE cofnął przydział, liczbę abonentów w danej strefie numeracyjnej oraz przydział numeracji w bloku sąsiadującym z przydzielanym blokiem numerów.

W przypadku braku wniosków o przydział numeracji, Prezes UKE, w celu zachowania ciągłości usług, ma prawo do wyznaczenia przedsiębiorcy przejmującego numerację po przedsiębiorcy, któremu cofnięty został przydział numeracji (ust. 7).

Przedsiębiorca telekomunikacyjny, który otrzymał prawo do wykorzystywania zasobów numeracji na warunkach określonych w ust. 6 pkt 3 oraz w ust. 7 ma obowiązek

poinformowania abonenta o przejściu zobowiązań dotychczasowego dostawcy usług telekomunikacyjnych, któremu Prezes UKE cofnął prawo do wykorzystywania zasobów numeracji. Jednocześnie przedsiębiorca, który uzyskał przydział informuje abonenta o tym, że będzie świadczył mu usługi do wskazanego przez niego terminu, który nie może być krótszy niż jeden miesiąc. Przedsiębiorca ten informuje abonenta o konieczności zawarcia przed upływem tego terminu umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej albo przeniesienia numeru do innego dostawcy usług w celu zachowania ciągłości świadczenia usług.

Art. 162

Delegacje ustawowe do wydania rozporządzeń.

Artykuł 162 zawiera delegacje ustawowe do wydania rozporządzeń regulujących kwestie merytoryczne związane z użytkowaniem zasobów numeracji. W rozporządzeniu w sprawie planu numeracji krajowej zostaną określone zakresy wprowadzonych do użytkowania zasobów numeracji w formie tabeli oraz formaty numerów i schematy ich wybierania. W rozporządzeniu zostaną również określone zakresy numeracji dla transgranicznego użytkowania zasobów numeracji na terenie UE oraz warunki ich wykorzystania. W odrębnym akcie wykonawczym uregulowane zostaną zasady gospodarowania numeracją. Natomiast fakultatywna delegacja ustawowa z ust. 4 umożliwi określenie szczegółowych wymagań dotyczących zasad adresowania dla właściwego kierowania połączeń, numeracji punktów sygnalizacyjnych oraz tworzenia i udostępniania znaków identyfikujących abonenta. Zgodnie z ust. 3 Prezes UKE obowiązany jest do poinformowania BEREC o zakresie numeracji krajowej przeznaczonym na potrzeby transgranicznego świadczenia na terenie UE usług komunikacji elektronicznej innych niż usługi komunikacji interpersonalnej.

Art. 163

Tablice Zagospodarowania Numeracji.

Art. 163 nakłada na Prezesa UKE obowiązek opracowywania Tablic Zagospodarowania Numeracji oraz wykazu gmin w strefach numeracyjnych, jak również nieodpłatnego informowania w tym przedmiocie zainteresowanych podmiotów.

Art. 164

Udostępnianie zasobów numeracji.

W art. 164 przedstawione zostały zasady udostępniania numeracji przez podmiot, który uzyskał prawo do wykorzystywania zasobów numeracji. Podmiot posiadający to prawo w przypadku, gdy posiada odpowiednie zasoby numeracji i nie zachodzi ryzyko w postaci utrudnienia lub ograniczenia jego działalności, powinien udostępniać zasoby numeracji innym podmiotom współpracującym z jego siecią telekomunikacyjną oraz podmiotom dostarczającym usługi telekomunikacyjne, na ich wniosek i na podstawie pisemnej umowy o udostępnianiu lub umowy o dostępie telekomunikacyjnym i połączeniu sieci. Zmianę względem przepisów Pt stanowi dodanie obowiązku przekazywania treści umowy do Prezesa UKE. Zgodnie z ww. przepisami możliwość udostępniania zasobów numeracji została przyznana wyłącznie podmiotom, które posiadają przydział numeracji, zatem podmiot, któremu udostępniono numerację nie ma prawa jej dalszego udostępniania.

Art. 165

Numer 112.

Artykuł 145 ustala, w ust. 1, numer „112” jako wspólny numer alarmowy dla wszystkich służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy. W ust. 2 ustalono numery rozpoczynające się od „116” jako zharmonizowane numery przeznaczone dla usług o szczególnym znaczeniu społecznym. Połączenia z tymi numerami są bezpłatne. Zgodnie z ust. 4 minister właściwy do spraw administracji publicznej prowadzi działania w zakresie zwiększania świadomości społecznej i wiedzy na temat numeru 116000 (numer infolinii umożliwiającej zgłaszanie przypadków zaginięcia dzieci) i 116111 (numer na potrzeby działania telefonu zaufania dla dzieci).

Art. 166

Odpowiednie stosowanie przepisów.

Art. 146 wskazuje, które przepisy z zakresu gospodarowania numeracją mają być stosowane w przypadku przydziału, odmowy przydziału lub cofania przydziału znaków identyfikujących abonenta oraz do ich udostępniania lub odmowy udostępnienia.

Art. 167

Zmiana numeracji.

Art. 167 reguluje kwestie związane z wymaganymi procedurami postępowania w przypadku planowanej zmiany użytkowanej numeracji przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego. Kwestie te nie są regulowane w EKŁE. Przepisy Pke nie wprowadzają w tym zakresie istotnych

zmian względem przepisów Pt. Przepis ust. 1 wskazuje na uprawnienie podmiotu, który uzyskał prawo do wykorzystywania zasobów numeracji do dokonywania zmian numeracji dla określonych obszarów sieci oraz zmian indywidualnych numerów przydzielonych abonentom. Zmiany mogą być wprowadzane tylko w przypadku zmiany przydziału zakresu numeracji albo przebudowy lub rozbudowy eksploatowanej sieci publicznej i wyłącznie niezbędnym zakresie. Z uwagi na fakt, że zmiana numeru abonenckiego nie jest sytuacją korzystną dla abonenta, informacja o planowanych zmianach powinna być podana do publicznej wiadomości z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym – 90 dni przed wprowadzeniem zmian (ust. 2). Jednocześnie abonent powinien zostać indywidualnie powiadomiony o zmianie numeru i nowym przydzielonym numerze na piśmie, na udostępniony dostawcy usług adres korespondencyjny również z wyprzedzeniem 90-dniowym. Skrócenie okresu powiadomienia możliwe jest jedynie po uzyskaniu zgody Prezesa UKE. Jeżeli abonent nie udostępnił adresu korespondencyjnego, a udostępnił inne dane, o których mowa w art. 284 ust. 2, zawiadomienie jest doręczane drogą elektroniczną na adres poczty elektronicznej lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej (ust. 4). Obowiązkiem podmiotu, który dokonuje zmian numeracji jest również zapewnienie bezpłatnej, automatycznej informacji słownej o wprowadzonych zmianach pod poprzednimi numerami. Informacja taka ma być dostępna przez okres co najmniej 12 miesięcy (ust. 6).

Dział III

Dostęp telekomunikacyjny

W ramach otwartego i konkurencyjnego rynku nie powinny istnieć ograniczenia, które uniemożliwiałyby przedsiębiorstwom negocjowanie pomiędzy sobą porozumień, w tym porozumień transgranicznych, dotyczących dostępu i wzajemnych połączeń, stosownie do reguł konkurencji ustanowionych w TFUE. W kontekście kreowania bardziej efektywnego, konkurencyjnego, ogólnoeuropejskiego rynku, cechującego się większym wyborem i bardziej konkurencyjnymi cenami dla użytkowników końcowych, przedsiębiorstwa, które otrzymują wnioski o dostęp lub wzajemne połączenia od innych przedsiębiorstw, powinny co do zasady zawierać takie porozumienia według reguł handlowych oraz prowadzić negocjacje w dobrej wierze.

W odniesieniu do rynków, na których nadal występują duże różnice w pozycji negocjacyjnej między poszczególnymi przedsiębiorstwami, i gdzie niektóre przedsiębiorstwa bazują przy świadczeniu swoich usług na cudzej infrastrukturze, EKŁE wskazuje na potrzebę ustanowienia ram regulacyjnych, które gwarantowałyby skuteczne funkcjonowanie rynku. W przypadku

Polski, Prezes UKE powinien mieć uprawnienia do zabezpieczenia odpowiedniego dostępu, wzajemnych połączeń oraz interoperacyjności usług ze względu na interes użytkowników końcowych w sytuacji, gdy negocjacje handlowe okażą się bezowocne.

Rozdział 1

Zasady zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego

Art. 168

Zasadą jest świadczenie dostępu telekomunikacyjnego na podstawie umowy o dostępie, wyjątkiem jest sytuacja, gdy treść zobowiązania pomiędzy stronami jest określona na podstawie rozstrzygnięcia Prezesa UKE. Przepisy ustawy Pke przewidują dla umowy o dostępie formę dokumentową pod rygorem nieważności. Dotychczas obowiązującą formą dla umowy o dostępie była forma pisemna.

Forma dokumentowa jest jedną z form zawierania umów przewidzianą przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2023 r. poz. 1610, z późn. zm.), zwanego dalej „Kc”. Proponowane zmiany wpisują się w prowadzone przez rząd działania zmierzające do cyfryzacji państwa i gospodarki. Wprowadzana forma dokumentowa umożliwi złożenie oświadczenia woli w postaci dokumentu w sposób umożliwiający ustalenie osoby składającej oświadczenie. W myśl art. 773 Kc dokumentem jest nośnik informacji umożliwiający zapoznanie się z jej treścią. W celu zapewnienia odpowiedniego poziomu pewności obrotu na rynku telekomunikacyjnym oraz obowiązkami przedsiębiorców, dla umowy o dostępie zastrzeżony jest rygor nieważności.

Umowa o dostępie określa warunki dostępu i związanej z nim współpracy ustalone w trakcie negocjacji. Negocjacje są trybem zawarcia umowy. Zgodnie z art. 72 § 1 Kc, jeżeli strony prowadzą negocjacje w celu zawarcia oznaczonej umowy, umowa zostaje zawarta, gdy strony dojdą do porozumienia co do wszystkich jej postanowień, które były przedmiotem negocjacji. Należy podkreślić, że poza przedsiębiorcami telekomunikacyjnym stroną negocjacji mogą być innego rodzaju podmioty – m.in. operatorzy sieci w rozumieniu ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, jednostki samorządu terytorialnego, właściciele, użytkownicy wieczysti lub zarządcy.

Art. 169

W projektowanym art. 169 ust. 1 przewidziany jest ogólny obowiązek uwzględniania obowiązków spoczywającym na podmiocie prowadzącym negocjacje umowy o dostępie. Do

takich obowiązków należą zarówno obowiązki ustawowe, jak i obowiązki symetryczne oraz regulacyjne.

Projektowany art. 169 ust. 2 przesądza, że informacje uzyskane w związku z negocjacjami mogą być wykorzystane wyłącznie zgodnie z ich przeznaczeniem i podlegają obowiązkowi zachowania poufności, także po ich zakończeniu. W ten sposób uwzględniony został wymóg nałożony na państwo członkowskie na podstawie art. 60 ust. 2 EKŁE.

Przedsiębiorca telekomunikacyjny z państwa członkowskiego ubiegający się o dostęp, nie jest, zgodnie z projektowanym art. 169 ust. 3, obowiązany uzyskać wpisu do rejestru PT, jeżeli nie wykonuje działalności telekomunikacyjnej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Przepis ten odzwierciedla cel zawarty w art. 59 ust. 1 EKŁE zdanie drugie, zgodnie z którym przedsiębiorcy nie świadczący usług i nieobsługujący sieci w danym państwie członkowskim nie muszą podlegać ogólnemu zezwoleniu. Przepis w podobnym brzmieniu funkcjonował już w Pt (art. 26).

Art. 170

Należy dążyć do zapewnienia świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych w obrębie całej UE, uwzględniając jednocześnie zapewnienie ich interoperacyjności, co jest zjawiskiem pożądanym, w szczególności ze względu na korzyści jakie przynosi użytkownikom końcowym. Służy temu celowi obowiązek prowadzenia negocjacji w przypadku, gdy przedsiębiorca telekomunikacyjny wyrazi chęć zawarcia z operatorem umowy o dostępie w zakresie połączenia sieci. Rzeczony cel oraz towarzyszący mu obowiązek zostały określone w art. 60 ust. 1 zdanie pierwsze EKŁE (art. 170 ust. 1 Pke). Operator, zgodnie z art. 170 ust. 2, ma również obowiązek negocjować umowę o dostępie w zakresie połączenia sieci na wniosek użytkownika rządowego, o którym mowa art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h. Obowiązek ten swoje źródło miał dotychczas w przepisach rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 21 lipca 2008 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego (Dz. U. poz. 919), wydanego na podstawie art. 32 Pt. Przepis w podobnym brzmieniu funkcjonował już w Pt (art. 26a).

Art. 171

Projektowany przepis art. 171 ust. 1 zawiera wyliczenie rodzajów postanowień, które muszą być zawarte we wskazanej w art. 170 umowie. Zgodnie z minimalnymi wymogami, umowa ta powinna zawierać postanowienia dotyczące:

- umiejscowienia punktów połączenia sieci telekomunikacyjnych,

- warunków technicznych połączenia sieci telekomunikacyjnych,
- rozliczeń z tytułu zapewnienia dostępu oraz wzajemnego korzystania z sieci; telekomunikacyjnych oraz niewykonania lub nienależytego wykonania świadczonych wzajemnie usług telekomunikacyjnych,
- sposobów wypełniania wymagań w zakresie interoperacyjności usług, integralności sieci, postępowań w sytuacjach szczególnych zagrożeń oraz awarii, zachowania tajemnicy komunikacji elektronicznej i ochrony danych w sieci oraz dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej,
- procedur rozstrzygania sporów,
- postępowania w przypadkach zmian treści umowy; badań interoperacyjności usług świadczonych w połączonych sieciach telekomunikacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem badań jakości usług telekomunikacyjnych; przebudowy połączonych sieci telekomunikacyjnych; zmian oferty usług telekomunikacyjnych oraz zmian numeracji; warunków rozwiązania umowy, dotyczących w szczególności zachowania ciągłości świadczenia usługi powszechnej, jeżeli jest świadczona w łączonych sieciach telekomunikacyjnych, ochrony interesów użytkowników, a także bezpieczeństwa sieci i usług,
- rodzajów wzajemnie świadczonych usług telekomunikacyjnych,
- działań podejmowanych w związku z przypadkami nadużycia w komunikacji elektronicznej.

Przepis w podobnym brzmieniu funkcjonował już w Pt (art. 31).

Natomiast redakcja art. 171 ust. 2 stanowi przeniesienie dotychczasowej regulacji zawartej w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 21 lipca 2008 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego. Przepis ust. 2 wskazuje, że w umowie o dostępie w zakresie połączenia sieci, której stroną jest użytkownik rządowy, o którym mowa 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h, może zawierać inne postanowienia, w tym związane z rozbudową sieci zgodnie z potrzebami ww. użytkownika rządowego.

Art. 172

Przepis zawiera uprawnienie użytkownika rządowego o którym mowa 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h, do czasowego odłączenia swojej sieci telekomunikacyjnej od publicznej sieci

telekomunikacyjnej, przy zastrzeżeniu, że na użytkowniku tym spoczywa obowiązek poinformowania o tym fakcie operatora, do którego sieci został przyłączony oraz Prezesa UKE. Uprawnienie to zostało przeniesione z rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 21 lipca 2008 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego.

Art. 173

Obowiązek zapewnienia dostępu do okablowania między zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a najbliższym punktem dystrybucji na rzecz przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, jeżeli jego powielenie byłoby ekonomicznie nieefektywne lub technicznie niewykonalne, ciąży na przedsiębiorcy telekomunikacyjnym lub właścicielu okablowania zgodnie z projektowanym art. 173 ust. 1 Pke. Przepis ten stanowi transpozycję postanowień art. 61 ust. 3 akapit 1 zdanie pierwsze i drugie EKŁE. Obowiązek ten nie dotyczy użytkownika rządowego, o którym mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h. W przypadku gdy właścicielem okablowania między zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a najbliższym punktem dystrybucji (i w praktyce dysponentem danej nieruchomości budynkowej) są ww. użytkownicy rządowi, infrastruktura ta stanowi infrastrukturę szczególnego znaczenia, przeznaczoną przede wszystkim dla komunikacji niezbędnej dla zapewnienia bezpieczeństwa narodowego.

Natomiast projektowana treść przepis art. 173 ust. 2 rozstrzyga, że w przypadku gdy zasoby, o których mowa w art. 173 ust. 1 Pke, stanowią część składową nieruchomości, do zapewnienia dostępu obowiązany jest właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości.

W projektowanym art. 173 ust. 3 Pke znajduje się odesłanie do odpowiedniego stosowania: art. 30 ust. 4, ust. 5 pkt 5 i ust. 5d ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. Należy wskazać, że zgodnie z:

- art. 30 ust. 4 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, zawarcie umowy o dostępie, o którym mowa w art. 30 ust. 1 i 3 tej ustawy, stanowi czynność zwykłego zarządu.

Odpowiednie stosowanie przywołanego przepisu, w związku z treścią art. 173 ust. 3 Pke, oznacza, że zawarcie umowy o dostępie, o którym mowa w art. 173 ust. 1 Pke – pod warunkiem, że okablowanie wraz z powiązanymi zasobami jest częścią składową nieruchomości – stanowi czynność zwykłego zarządu,

- art. 30 ust. 5 pkt 5 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, stronami postępowania w sprawie wydania decyzji o dostępie, o którym mowa w art. 30 ust. 1 tej ustawy, są przedsiębiorca telekomunikacyjny oraz

właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości, do którego przedsiębiorca telekomunikacyjny wystąpił z wnioskiem o zapewnienie tego dostępu. W przypadku zmiany zarządcy nieruchomości, ustania zarządu albo utraty przez dotychczasowego zarządcę uprawnienia do zawarcia umowy o dostęp, o którym mowa w ust. 1, na jego miejsce wstępuje nowy zarządca nieruchomości, a w przypadku jego braku – właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości.

Odpowiednie stosowanie przywołanego przepisu, w związku z treścią art. 173 ust. 3 Pke, polega na odwołaniu do dostępu, o którym mowa w art. 174 ust. 1 Pke zamiast do dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. W pozostałym zakresie przepis powinien być stosowany tak samo jak na gruncie ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych,

- art. 30 ust. 5d ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, umowa oraz decyzja w sprawie dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 1 i 3 tej ustawy, są wiążące dla następców prawnych właścicieli i użytkowników wieczystych nieruchomości objętej tą umową lub decyzją oraz innych podmiotów władających tą nieruchomością.

Odpowiednie stosowanie przywołanego przepisu, w związku z treścią art. 173 ust. 3 Pke, polega na odwołaniu do dostępu, o którym mowa w art. 173 ust. 1 Pke zamiast do dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. W pozostałym zakresie przepis powinien być stosowany tak samo jak na gruncie ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

W projektowanym art. 173 ust. 4 Pke znajduje się odesłanie do odpowiedniego stosowania: art. 30 ust. 5 pkt 5 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju sieci i usług telekomunikacyjnych, jak i art. 30 § 4 kpa, w przypadku dokonania zmiany właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcy nieruchomości, po wystąpieniu z wnioskiem o zawarcie umowy o dostępie, o którym mowa w art. 173 ust. 1 Pke, a przed złożeniem wniosku w sprawie rozstrzygnięcia sporu przez Prezesa UKE. Należy wyjaśnić, że zgodnie z:

- art. 30 ust. 5 pkt 5 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, stronami postępowania w sprawie wydania decyzji o dostępie, o którym mowa w art. 30 ust. 1 tej ustawy, są przedsiębiorca telekomunikacyjny oraz właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości, do którego

przedsiębiorca telekomunikacyjny wystąpił z wnioskiem o zapewnienie tego dostępu. W przypadku zmiany zarządcy nieruchomości, ustania zarządu albo utraty przez dotychczasowego zarządcę uprawnienia do zawarcia umowy o dostęp, o którym mowa w ust. 1, na jego miejsce wstępuje nowy zarządca nieruchomości, a w przypadku jego braku – właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości.

Odpowiednie stosowanie przywołanego przepisu, w związku z treścią art. 173 ust. 4 Pke, polega, po pierwsze, na odwołaniu do dostępu, o którym mowa w art. 173 ust. 1 Pke zamiast do dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. Po drugie, co wynika wprost z art. 173 ust. 4, przepisu nie stosuje się do „strony postępowania” (jak w przypadku odpowiedniego stosowania art. 30 ust. 5 pkt 5 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych w związku z art. 173 ust. 3 Pke), a do „strony negocjacji”. Negocjacje rozpoczynają się z momentem doręczenia zobowiązanemu do zapewnienia dostępu na podstawie art. 173 ust. 2 Pke wniosku o zawarcia umowy o dostępie, o którym mowa w art. 173 ust. 1 Pke, i są prowadzone między zobowiązanym do zapewnienia dostępu i uprawnionym do żądania dostępu. Próba podjęcia negocjacji jest niezbędna do ewentualnego, późniejszego złożenia wniosku o rozstrzygnięcie sporu o dostęp przez Prezesa UKE. Natomiast w przypadku gdy postępowanie takie zostało wszczęte (jest w toku), a nastąpi zmiana zarządcy nieruchomości, ustanie zarządu albo utrata przez dotychczasowego zarządcę uprawnienia do zawarcia umowy o dostęp, o którym mowa art. 173 ust. 1 Pke, to na jego miejsce wstąpi nowy zarządca nieruchomości, a w przypadku jego braku – właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości, który stanie się stroną tego postępowania prowadzonego przez Prezesa UKE,

- art. 30 § 4 kpa, w sprawach dotyczących praw zbywalnych lub dziedzicznych w przypadku zbycia prawa lub śmierci strony w toku postępowania na miejsce dotychczasowej strony wstępują jej następcy prawni.

Odpowiednio stosowanie art. 30 § 4 kpa w związku z art. 173 ust. 4 Pke oznacza, że w przypadku zmiany właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcy nieruchomości zobowiązanych do zapewnienia dostępu zgodnie z art. 173 ust. 2 Pke, w związku ze zbyciem prawa do budynku (którego częścią składową są zasoby, o których mowa w art. 173 ust. 1 Pke) lub śmiercią dysponenta takiego budynku, w momencie już po wystąpieniu przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego z wnioskiem o zawarcie umowy o dostępie, czyli na etapie negocjacji, nowy dysponent wstępuje w prawa i obowiązki

jako zobowiązany do zapewnienia dostępu. Oznacza to m.in., że jest zobowiązany kontynuować negocjacje z uprawnionym do żądania dostępu przedsiębiorcą telekomunikacyjnym, bez konieczności ponownego skierowania do niego wniosku o zawarcie rzeczonyj umowy.

Zgodnie z proponowaną treścią art. 173 ust. 5 Pke umowa dotycząca dostępu, o którym mowa w ust. 1, powinna być zawarta w terminie 30 dni od dnia wystąpienia wnioskiem o jej zawarcie. Nie zawarcie umowy w ww. terminie skutkuje możliwością złożenia wniosku w sprawie rozstrzygnięcia sporu dotyczącego dostępu przez każdą ze stron na podstawie art. 182 ust. 2 pkt 2. W rzeczonym przepisie zawarta jest regulacja o charakterze szczególnym w stosunku do ogólnego terminu negocjacji, który wynosi 60 dni.

Projektowany art. 173 ust. 6 Pke odnosi się do kwestii odpłatności dostępu, o którym mowa w art. 173 ust. 1 Pke. Dostęp, o którym mowa w ust. 1, jest co do zasady nieodpłatny, przy czym przedsiębiorca telekomunikacyjny ponosi proporcjonalną część ponoszonych przez zapewniającego dostęp kosztów utrzymania udostępnionej infrastruktury. Wyjątkowo jest odpłatny, jeżeli okablowania pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym, a najbliższym punktem dystrybucji jest własnością podmiotu, którego przeważającym przedmiotem działalności jest działalność telekomunikacyjna (a więc nie każdego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego). W tej sytuacji opłaty za ten dostęp powinny umożliwiać zwrot proporcjonalnej części poniesionych przez ten podmiot kosztów powstania tej infrastruktury oraz ponoszonych kosztów jej utrzymania oraz uwzględniać wpływ zapewnienia dostępu na plan biznesowy tego podmiotu, w szczególności na realizowane przez niego inwestycje dotyczące szybkich sieci telekomunikacyjnych oraz powiązanych zasobów. Innymi słowy dostęp jest odpłatny wyłącznie w sytuacji, gdy zapewnionym do dostępu jest przedsiębiorca telekomunikacyjny sensu stricto, a nie każdy podmiot – który chociażby przez chęć odpłatnego udostępnienia swoich zasobów – może wykazać, że wykonuje działalność telekomunikacyjną w ramach swojej działalności ponieważ uzyskał wpis do rejestru PT, o którym mowa w art. 5 ust. 1 Pke. Podmioty nie spełniające tego warunku udostępniają swoje zasoby nieodpłatnie, natomiast przysługuje im zwrot części kosztów zapewnienia tego dostępu w określonym zakresie.

Kwalifikacja na etapie stosowania prawa „przeważającego przedmiotu działalności”, jest możliwa – dla podmiotów wpisanych do rejestru przedsiębiorców – przy uwzględnieniu m.in. przedmiotu przeważającej działalności na poziomie podklasy zgodnie z PKD, w rozumieniu ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 685,

z późn. zm.). Dla przedsiębiorców zarejestrowanych w CEIDG również może zostać w pewnym zakresie dla celu odpowiedniej kwalifikacji kod PKD z działu 61 – Telekomunikacja, ale należy mieć na uwadze, że oceny, czy dla danego podmiotu „przeważającym przedmiotem działalności jest działalność telekomunikacyjna” dokonuje Prezes UKE w oparciu o informacje istotne dla tej kwalifikacji.

Art. 174

Projektowany art. 174 ust. 1 Pke stanowi podstawę do określenia przez Prezesa UKE obiektywnych, przejrzystych, niedyskryminujących i proporcjonalnych warunków, na jakich powinien być zapewniany dostęp, o których mowa w art. 173 lub art. 177 Pke, jeżeli przemawia za tym potrzeba zapewnienia skutecznej konkurencji oraz interes użytkowników końcowych. Podmioty zobowiązane do zapewnienia dostępu do wskazanych przez odesłanie zasobów. zawierają umowy na warunkach nie gorszych niż określone w decyzji wydanej przez Prezesa UKE (art. 174 ust. 2). Decyzje te mogą zostać wydane na podstawie:

- art. 174 ust. 1 i art. 173 ust. 1, gdy adresatem obowiązku ustawowego będzie przedsiębiorca telekomunikacyjny lub podmiot niebędący przedsiębiorcą telekomunikacyjnym, o ile jest właścicielem okablowania pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym, a najbliższym punktem dystrybucji, a także podmiot zobowiązany do zapewnienia dostępu zgodnie z art. 173 ust. 2 Pke,
- art. 174 ust. 1 i art. 177 ust. 1, gdy obowiązek został nałożony na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, a warunki będą odnosić się do rozszerzonego obowiązku dostępowego, o którym mowa w art. 177 Pke.

W art. 174 ust. 3 przewidziane są przesłanki do zmiany rozstrzygnięcia, o którym mowa w ust. 1, przesłankami są: zapewnienie ochrony interesów użytkowników końcowych lub zapewnienie skutecznej konkurencji, przy czym zgodnie z użytym spójnikiem „lub” podstawa do zmiany decyzji zachodzi w przypadku spełnienia którejkolwiek z wymienionych przesłanek.

W sytuacji gdy właścicielem okablowania między zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a pierwszym punktem dystrybucji, służącego inteligentnemu opomiarowaniu, jest operator systemu dystrybucyjnego, decyzję określającą obiektywne, przejrzyste, proporcjonalne i niedyskryminacyjne warunki na jakich jest zapewniany dostęp, o którym mowa w art. 173 ust. 1, Prezes UKE wydaje się w uzgodnieniu z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki, zwanym dalej „Prezesem URE”. Niezajęcie stanowiska przez Prezesa URE w terminie 30 dni od dnia przedstawienia projektu decyzji uznaje się za brak zastrzeżeń do

projektu. Uzgodnienie to nie obejmuje finansowych warunków współpracy. W tym zakresie Prezes URE przedstawi opinię. Jest to analogiczne rozwiązanie jakie zostało przyjęte w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, w przypadku decyzji odnoszących się do zapewnienia dostępu do infrastruktury technicznej przedsiębiorstw energetycznych.

Art. 175

Zgodnie z projektowanym art. 175 ust. 1 Pke, treść umowy o dostępie, utrwalonej na trwałym nośniku, przekazuje Prezesowi UKE w terminie 14 dni:

- przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej, jeżeli umowa o dostępie związana jest z nałożonym na podstawie art. 210 ust. 1 obowiązkiem regulacyjnym,
- zobowiązany do zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 173 ust. 1, jeżeli jest nim podmiot, którego przeważającym przedmiotem działalności jest działalność telekomunikacyjna, a więc specyficzny przedsiębiorca telekomunikacyjny, dla którego dostęp jest odpłatny,
- zobowiązany do zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 177 ust. 1,
- operator zobowiązany do zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 178 ust. 1 pkt 1.

W art. 175 ust. 2 doprecyzowano, że obowiązek, o którym mowa w ust. 1 aktualizuje się również w przypadku zmiany umowy.

Umowy o dostęp są co do zasady jawne i podlegają, zgodnie z projektowanym art. 175 ust. 3, bezpłatnemu udostępnieniu na wniosek. Projektowany przepis zawiera zastrzeżenie, że wyłączenie jawności nie może obejmować rozliczeń z tytułu dostępu. Podobny przepis funkcjonował już w Pt (art. 33).

Rozdział 2

Obowiązki dostępowe symetryczne

Art. 176

Przepis ten określa dostępowe obowiązki symetryczne (ust. 1) oraz nakłada na Prezesa UKE obowiązek zapewnienia, aby obowiązek dostępowy symetryczny był obiektywny, przejrzysty, proporcjonalny i niedyskryminacyjny (ust. 2).

Art. 177

W projektowanym art. 177 ust. 1 przewidziana jest kompetencja Prezesa UKE do określenia obszarów geograficznych, na których obowiązek przedsiębiorcy telekomunikacyjnego oraz podmiotu, o którym mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (tj. podmiotu który wykorzystał środki publiczne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych do budowy, przebudowy lub remontu infrastruktury lub sieci telekomunikacyjnej, lub nabycia praw do infrastruktury lub sieci telekomunikacyjnej albo nabył prawa do infrastruktury lub sieci telekomunikacyjnej zbudowanej, przebudowanej lub wyremontowanej przy wykorzystaniu środków publicznych), do zapewnienia dostępu do okablowania między zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a najbliższym punktem dystrybucji jest rozszerzony o elementy sieci telekomunikacyjnej wraz z powiązаныmi zasobami, poza punktami dystrybucji, które znajdują się najbliżej zakończeń sieci w budynkach, ale nie dalej niż do pierwszego punktu dystrybucji, w którym liczba obsługiwanych zakończeń sieci uzasadnia ubieganie się o dostęp przez efektywnie działającego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego. Rozstrzygnięcie to może być wydane w drodze decyzji obszarowej na podstawie art. 192 ust. 1 lit. a Pke.

Zgodnie z art. 177 ust. 2, decyzja o dostępie, o którym mowa w ust. 1, może dotyczyć wyłącznie obszaru, na którym obowiązek dostępu do okablowania wraz z powiązаныmi zasobami pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a najbliższym punktem dystrybucji na danym obszarze w niewystarczającym stopniu przyczynia się do usunięcia stałych i wysokich barier inwestycyjnych zagrażających ograniczeniem lub ograniczających korzyści użytkowników końcowych wynikających z konkurencji. Prezes UKE korzystając ze wskazanej kompetencji jest zobowiązany wziąć pod uwagę nałożone obowiązki regulacyjne (ust. 2 zdanie drugie). Pojęcie „trwałe i wysokie” bariery („przeszkody” w polskiej wersji językowej EKŁE) zostało wyjaśnione w Wytycznych BEREC wydanych na podstawie art. 61 ust. 3 akapit 5 EKŁE. Obecnie obowiązującymi wytycznymi BEREC ww. zakresie są *BEREC Guidelines on the Criteria for a Consistent Application of Article 61 (3) EECC* z 10 grudnia 2020 r. (BoR (20) 225).

Projektowany przepis art. 177 ust. 3 rozstrzyga, których podmiotów nie dotyczą decyzje Prezesa UKE nakładające obowiązek udostępniania elementów sieci telekomunikacyjnej wraz z powiązаныmi zasobami, poza punktami dystrybucji, które znajdują się najbliżej zakończeń sieci w budynkach, ale nie dalej niż do pierwszego punktu dystrybucji, w którym liczba obsługiwanych zakończeń sieci uzasadnia ubieganie się o dostęp przez efektywnie działającego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego. Pierwszą grupę stanowią przedsiębiorcy komunikacji

elektronicznej, o których mowa w art. 205 ust. 1 Pke (które można określić w skrócie w języku prawniczym oraz praktyce obrotu jako „hurtowe”), drugą przedsiębiorstwa, których rozmiar lub skala prowadzonej działalności wskazują na to, że rozszerzone obowiązki podważyłyby zasadność realizacji przez tych przedsiębiorców telekomunikacyjnych nowych sieci ze względów ekonomicznych lub finansowych (w praktyce te przedsiębiorca telekomunikacyjne mogą – ale nie muszą – pokrywać się z podziałem na mikro, małych i średnich przedsiębiorców, o ile Prezes UKE stwierdzi spełnienie którejs z przesłanek wskazanych w art. 177 ust. 3 pkt 2). Wskazany artykuł stanowi transpozycję art. 61 ust. 3 akapit 4 EKŁE.

Art. 178

Projektowany art. 178 ust. 1, stanowiący transpozycję art. 61 ust. 2 lit. a oraz b EKŁE, nadaje Prezesowi UKE kompetencje do nakładania, w przypadku ust. 1 pkt 1 – na przedsiębiorców telekomunikacyjnych, a przypadku ust. 1 pkt 2 – na operatorów, dwóch rodzajów obowiązków. Po pierwsze, obowiązków niezbędnych dla zapewnienia łączności z użytkownikiem końcowym, obejmujących obowiązek połączenia sieci, jeżeli to jeszcze nie zostało zrealizowane oraz obowiązek zapewnienia interoperacyjności usług (art. 178 ust. 1 pkt 1). Po drugie, obowiązków zapewnienia dostępu do interfejsów programistycznych aplikacji oraz elektronicznych przewodników po programach, na sprawiedliwych, rozsądnych i niedyskryminujących warunkach, o ile jest to niezbędne dla korzystania przez użytkowników końcowych z cyfrowych usług radiofonicznych i telewizyjnych oraz udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami związanych z tymi usługami (art. 178 ust. 1 pkt 2).

Ponadto przepis ten wdraża przepis art. 112 ust. 2 EKŁE i przewiduje uprawnienia Prezesa UKE do nakładania na dostawcę usługi komunikacji głosowej obowiązku udostępniania niezbędnych danych dla celów prowadzenia spisów abonentów i informacji o numerach innym dostawcom usługi komunikacji głosowej, świadczącym usługę informacji o numerach telefonicznych, w tym usługę informacji o numerach obejmującą wszystkich abonentów usług komunikacji głosowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 178 ust. 1 pkt 3).

Zgodnie z projektowanym art. 178 ust. 2 Prezes UKE może nałożyć obowiązek zapewnienia interoperacyjności usług na dostawcę usług łączności interpersonalnej niewykorzystujących numerów, które osiągnęły znaczny poziom zasięgu i upowszechnienia wśród użytkowników. Spełnienie przesłanki „znacznego poziomu zasięgu i upowszechnienia” należy do oceny Prezesa UKE, jednak wskazany obowiązek może zostać nałożony jedynie wtedy, gdy możliwość komunikowania się między użytkownikami końcowymi jest zagrożona ze względu na interoperacyjności między usługami komunikacji interpersonalnej. Zagrożenia dla łączności

typu koniec–koniec między użytkownikami końcowymi na terenie całej UE lub co najmniej trzech państw członkowskich jest stwierdzane przez Komisję Europejską po konsultacji z BEREC. Wskazany przepis stanowi transpozycję art. 61 ust. 2 lit. c EKŁE. Charakter obowiązków i ich zakres, które mogą zostać nałożone przez Prezesa UKE na podstawie art. 178 ust. 1 pkt 1 w związku z ust. 2, określa Komisja Europejska w środkach wykonawczych, o czym stanowi projektowany ust. 3. Przepis ten stanowi transpozycję art. 61 ust. 2 akapit drugi ppkt (ii) EKŁE.

W art. 178 ust. 4 ustanowiony jest otwarty katalog udogodnień dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności, związanych z usługami radia cyfrowego oraz telewizji cyfrowej, na który składają się w szczególności:

- napisy dla niesłyszących,
- audiodeskrypcja,
- tłumaczenie na język migowy.

Art. 179

W projektowanym art. 179 Pke, stanowiącym transpozycję art. 61 ust. 4 EKŁE w ust. 1 przewidziana jest kompetencja do nakładania przez Prezesa UKE, na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego będącego adresatem decyzji rezerwacyjnej, obowiązku zapewnienia dostępu do nieaktywnych elementów sieci telekomunikacyjnej i powiązanych zasobów. Natomiast gdy nałożenie obowiązku, o którym mowa w art. 179 ust. 1 pkt 1, byłoby niewystarczające, Prezes UKE może nałożyć obowiązek:

- zapewnienia dostępu do aktywnych elementów sieci telekomunikacyjnych i powiązanych zasobów (art. 179 ust. 1 pkt 2), lub
- zapewnienia dostępu na potrzeby roamingu lokalnego (art. 179 ust. 1 pkt 3).

W art. 179 ust. 2 zawarte są przesłanki nałożenia obowiązków, o których mowa w ust. 1, przez Prezesa UKE. Krajowy organ regulacyjny nakłada je w przypadku gdy:

- jest to niezbędne do lokalnego świadczenia usług telekomunikacyjnych, które uzależnione są od wykorzystywania częstotliwości (art. 179 ust. 2 pkt 1),
- przedsiębiorca telekomunikacyjny nie zapewnia podobnego, alternatywnego dostępu, na uczciwych i rozsądnych warunkach, umożliwiającego dotarcie do użytkowników końcowych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych (art. 179 ust. 2 pkt 2),

- dostęp ma być zapewniany na obszarze, na którym trudne do pokonania techniczne lub ekonomiczne bariery ograniczają, ze szkodą dla użytkowników końcowych, możliwość realizacji sieci o bardzo dużej przepustowości lub świadczenie usług telekomunikacyjnych (art. 179 ust. 2 pkt 3).

Zgodnie z art. 179 ust. 3, nakładając obowiązki, o którym mowa w ust. 1, Prezes UKE jest zobowiązany wziąć pod uwagę przede wszystkim potrzebę wspierania, skierowanych do operatorów na danym obszarze, zachęt do uruchamiania infrastruktury, a także inne okoliczności wskazane w pkt 1–6. Redakcja przepisu została ukształtowana w ten sposób, ponieważ „potrzeba wspierania skierowanych do operatorów na danym obszarze zachęt do uruchamiania infrastruktury”, jest najważniejszą okolicznością (zgodnie z EKŁE „nadrzędną”), co oznacza, że identyfikacja rzeczonyj potrzeby jest niezbędna w przypadku nałożenia obowiązku. Prezes UKE jest zobowiązany również wziąć pod uwagę:

- stan konkurencji infrastrukturalnej i usługowej,
- efektywne wykorzystanie częstotliwości,
- innowacje technologiczne,
- techniczną możliwość współużytkowania lub związanych z tym warunków,
- potrzebę poszerzania obszaru, na którym możliwy jest dostęp do sieci o bardzo dużej przepustowości, w szczególności wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych oraz na obszarach o niższej gęstości zaludnienia,
- zwiększenie konkurencyjności w zakresie jakości i wyboru usług oferowanych użytkownikom końcowym.

Art. 180

Projektowany art. 180 przewiduje kompetencję Prezesa UKE do nałożenia na operatora obowiązku w zakresie kolokacji, udostępniania elementów sieci telekomunikacyjnej oraz powiązanych zasobów, które zostały umieszczone na nieruchomości w związku z wykonywaniem uprawnień wynikających z przepisów prawa, wyroku sądu lub decyzji. Przesłanki nałożenia tego obowiązku są opisane przez odwołanie do klauzul generalnych – ochrony środowiska, zdrowia publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub z uwagi na realizację celów planowania i zagospodarowania przestrzennego, przy czym nałożenie obowiązku w celu ochrony chociażby jednego z ww. desygnatów interesu publicznego, musi posiadać walor niezbędności. Przepis ten stanowi transpozycję art. 44 EKŁE.

Art. 181

Projektowany art. 181 przewiduje procedurę przeglądu nałożonych obowiązków, o których mowa w art. 177 ust. 1, art. 178 oraz art. 179. Przegląd decyzji polega na analizie, czy uzasadnione jest, aby utrzymać nałożony obowiązek w obowiązującym kształcie. Przegląd decyzji musi zostać przeprowadzony przez Prezesa UKE w ciągu 5 lat od wydania ostatecznej decyzji (art. 181 ust. 1 Pke). W ramach przeglądu Prezes UKE wydaje postanowienie o: przeprowadzeniu postępowania lub braku podstaw do jego przeprowadzenia w sprawie, w której wydano tę decyzję. Wydanie postanowienia poprzedzone jest przeprowadzeniem postępowania konsultacyjnego i, w stosownych przypadkach, postępowania konsolidacyjnego (co wynika odpowiednio z treści art. 30 ust. 1 pkt 3, i art. 35 ust. 1 w związku z art. 30 ust. 1 pkt 3 Pke).

W art. 181 ust. 2 Pke przesądzono, że Prezes UKE jest zobowiązany wydać postanowienie o przeprowadzeniu postępowania w sprawie przeglądu decyzji, gdy zachodzą poważne wątpliwości co do tego, czy przesłanki nałożenia obowiązku są nadal spełnione albo czy w przypadku uchylenia obowiązku nadal byłyby podstawy do jego nałożenia w takim zakresie, jaki przewidywała decyzja.

Postępowanie, w którym zostało wydane postanowienia o przeprowadzeniu postępowania w sprawie przeglądu decyzji kończy się zgodnie z art. 181 ust. 3 Pke rozstrzygnięciem:

- stwierdzającym brak podstaw do zmiany lub uchylenia decyzji,
- zmianie decyzji, lub
- uchyleniu decyzji.

Również wydanie tego rozstrzygnięcia musi zostać poprzedzone postępowaniem konsultacyjnym zgodnie z art. 30 pkt 3 Pke, jak również postępowania konsolidacyjnego, jeżeli zachodzą przesłanki do jego przeprowadzenia.

Przegląd ma charakter cykliczny, o czym stanowi ust. 4, co oznacza, że przegląd nie jest wykonywany jedynie jednokrotnie, tj. w terminie 5 lat od wydania ostatecznej decyzji nakładającej obowiązek dostępowy symetryczny – z wyłączeniem decyzji, o której mowa w art. 181 Pke (ust. 1) – ale również w terminie do 5 lat, liczonych od wydania każdego postanowienia o braku podstaw do przeprowadzenia postępowania w sprawie przeglądu decyzji w sprawie, a także w przypadku wydania decyzji o braku podstaw do zmiany lub uchylenia decyzji (ust. 3 pkt 1) lub zmianą decyzji (ust. 3 pkt 2), jeżeli takie rozstrzygnięcie nadal jest w

obrocie prawnym. Nie podlegają przeglądowi decyzje uchylające decyzje zgodnie z art. 181 ust. 3 pkt 3, a także takie, które w inny sposób zostały wyeliminowane z obrotu prawnego.

Rozdział 3

Koordinacja dostępu telekomunikacyjnego

Na gruncie dotychczas obowiązujących przepisów podstawy do rozstrzygnięcia sporów o dostęp, których co najmniej jedną stroną jest przedsiębiorca telekomunikacyjny, są rozproszone w Pt oraz w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. Sprawy sporne dotyczą dostępu telekomunikacyjnego w rozumieniu Pke, a więc m.in. dostępu do infrastruktury technicznej, dostępu do infrastruktury lub sieci, które zostały zbudowane, przebudowane lub wyremontowane ze środków publicznych; dostępu do nieruchomości w celu zapewnienia telekomunikacji, w tym budynków.

Przepisy projektowanego rozdziału mają zapewnić ujednoczenie regulacji związanej z procedurą rozstrzygnięcia sporów o dostęp przez Prezesa UKE, co pozytywnie wpłynie na ich przejrzystość. Rozdział ten nie ma zastosowania do regulacji, które dotyczą dostępu telekomunikacyjnego, jak choćby art. 33 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, ale przyznają kompetencje do rozstrzygnięcia sprawy spornej innemu organowi niż Prezes UKE. W takich przypadkach, gdy przepis nie zawiera odwołania do stosowania (choćby odpowiedniego) działu III rozdziału 3 Pke, przepisy te należy wyklądać zgodnie z zasadą *lex specialis derogat legi generali*.

Art. 182

Projektowany przepis art. 182 ust. 1 przewiduje ogólny, 60-dniowy termin na rozstrzygnięcie sporu przez Prezesa UKE, dotyczy to rozstrzygnięcia sporów pomiędzy przedsiębiorcami komunikacji elektronicznej lub przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej a innym podmiotem, gdy jest on zobowiązany do zapewnienia dostępu.

Zgodnie z proponowaną treścią art. 182 ust. 2, wniosek o rozstrzygnięcie sporu może złożyć każda ze stron sporu, jeżeli:

- jedna ze stron odmówiła zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, lub (art. 182 ust. 2 pkt 1),
- umowa o dostępie nie została zawarta lub zmieniona w terminie 60 dni od dnia wystąpienia przez jedną ze stron z wnioskiem o jej zawarcie lub zmianę, z zastrzeżeniem art. 173 ust. 5, chyba że przepisy ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług

i sieci telekomunikacyjnych, lub postanowienie Prezesa UKE, o którym mowa w ust. 3, wskazują inny termin (art. 182 ust. 2 pkt 2).

Art. 182 ust. 3 nadaje kompetencję Prezesowi UKE do określenia, na wniosek strony negocjacji i w drodze postanowienia, krótszego terminu na zawarcie umowy o dostępie. Skrócenie terminu oznacza, w przypadku braku porozumienia stron, skuteczne skierowanie wniosku do Prezesa UKE o wydanie decyzji rozstrzygającej spór będzie możliwe szybciej.

Projektowany art. 182 ust. 4 zawiera wymogi, jakim musi czynić zadość wniosek o rozstrzygnięcie sporu kierowany do Prezesa UKE. W celu:

- właściwego ukształtowania decyzji wypadkowej co do zachowania terminu ponieważ wniosek wniesiony przed upływem terminu jest bezprzedmiotowy i zgodnie z art. 61a § 1 kpa organ administracji publicznej wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, oraz
- ustalenia zakresu rozstrzygnięcia Prezesa UKE,

konieczne jest przedłożenie:

- wniosku w sprawie zawarcia lub zmiany umowy o dostępie wraz ze wskazaniem okoliczności, w jaki sposób jego treść została przekazana drugiej stronie,
- dokumentów z negocjacji prowadzonych z drugą stroną, o ile takie negocjacje zostały przeprowadzone,
- projektu umowy o dostępie, z zaznaczeniem tych części umowy, co do których strony nie doszły do porozumienia.

Niezbędne jest również wniesienie opłaty w wysokości 25 % przeciętnego wynagrodzenia, o której mowa w art. 182 ust. 7. Opłata ta jest pobierana przez UKE i zgodnie z przepisem ust. 12 stanowi dochód budżetu państwa.

Zgodnie z projektowanym art. 182 ust. 5, w przypadku gdy spór dotyczy zawartej umowy o dostępie oraz gdy treść stosunku zobowiązanego jest określona częściowo przez decyzję, o której mowa w ust. 1 lub w art. 188, a częściowo przez umowę o dostępie, do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się również jednolity tekst umowy zawierający również postanowienia wynikające z decyzji.

Dotychczasowe doświadczenia Prezesa UKE wskazują, że ze względu na wielość materialnych podstaw związanych z obowiązkiem zapewnienia dostępu do określonych zasobów (aktów prawnych oraz aktów stosowania prawa) konieczny jest przepis, który umożliwiłby w sposób

jednoznaczny łączne rozpoznawanie spraw spornych (a wcześniej prowadzenie jednego postępowania administracyjnego, obejmującego przedmiot wielu wniosków), o ile dotyczą tych samych stron, co konstytuuje art. 182 ust. 6 Pke.

Nowym rozwiązaniem jest wprowadzenie mechanizmu opłaty związanej z wnioskiem o rozstrzygnięcie sporu przez Prezesa UKE. Do wniesienia opłaty jest zobowiązany wnioskodawca (jest to w tym przypadku wymóg, a jego niewypełnienie stanowi brak, o którym mowa w art. 64 § 2 kpa), natomiast nie oznacza to, że to ten podmiot faktycznie poniesie te koszty, ponieważ w toku postępowania Prezes UKE oceni również w pewnym zakresie również przebieg negocjacji, czyli okoliczności, które są związane z uprawnieniem do złożenia wniosku o rozstrzygnięcie sporu. Ocena Prezesa UKE dotyczyć będzie wystąpienia okoliczności odnoszących się do: zajęcia stanowiska w sprawie wniosku rozpoczynającego negocjacje, a także okoliczności zaproponowania warunków dostępu telekomunikacyjnego na obiektywnych, przejrzystych, proporcjonalnych i niedyskryminacyjnych warunkach i ewentualnej odmowy zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego na takich warunkach przez drugą stronę; okoliczności zaproponowania warunków dostępu telekomunikacyjnego na warunkach zgodnych z obowiązkami, w tym z nałożonymi obowiązkami regulacyjnymi lub obowiązkami dostępowymi symetrycznymi, i ewentualnej odmowy zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego na takich warunkach przez drugą stronę, jak również przedstawienia warunków zgodnych z ofertą ramową, jeżeli taka oferta obowiązuje i ma zastosowanie w zakresie danego dostępu telekomunikacyjnego. W przypadku stwierdzenia wypełnienia którejkolwiek z przesłanek, o których mowa w art. 182 ust. 9 Pke, opłata ta zostanie w praktyce przerzucona na drugą stronę - inną niż wnioskodawca inicjujący postępowanie. Zapewnia to mechanizm, zgodnie z którym opłata wniesiona przez wnioskodawcę może zostać mu zwrócona w terminie 14 dni, natomiast wtedy obowiązek wniesienia opłaty przez drugą ze stron wynikać będzie z treści postanowienia wydanego w toku postępowania, na które przysługuje zażalenie. Intencją projektodawcy jest, aby w sytuacji gdy dojdzie do merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy, któraś ze stron poniosła koszt w wysokości 25 % przeciętnego wynagrodzenia. Natomiast w sytuacji, gdy postępowanie jest umorzone, opłata podlega zwrotowi (art. 182 ust. 11 Pke).

Należy też zauważyć, że zgodnie z art. 16 EKŁE każda opłata administracyjna nałożona na przedsiębiorstwa udostępniające sieci lub świadczące usługi łączności elektronicznej zgodnie z ogólnym zezwoleniem lub na rzecz których zostało ustanowione prawo użytkowania powinna w całości pokrywać jedynie koszty administracyjne poniesione przez właściwy organ.

Wskazana wysokość opłaty de facto i tak nie pokryje tych kosztów administracyjnych, natomiast powinna spełnić cel wykazany przez projektodawcę. Koszty prowadzenia postępowania administracyjnego są istotnie wyższe niż 25 % przeciętnego wynagrodzenia (około 1300 zł).

Wysokość opłaty została ustalona na takim poziomie, aby nie stanowiła z jednej strony zapory inwestycyjnej, gwarantując tym samym możliwość uruchomienia związanych z nią procedur – umożliwiając podmiotom realizację uprawnień. Z drugiej strony brak opłaty mógłby stanowić zachętę do działań obstrukcyjnych – generowałby nadmierną ilość postępowań i wstrzymywałby realizację inwestycji do czasu wydania rozstrzygnięcia administracyjnego. Tym samym proponowana regulacja realizuje założenia wynikające z EKŁE, którą należy interpretować, że opłata nie powinna przewyższać rzeczywistych kosztów administracyjnych.

Zatem celem regulacji wynikającej z art. 182 ust. 7–13 Pke jest zachęcenie stron do racjonalnych negocjacji i dojścia do kompromisu w granicach obowiązującego prawa już na etapie negocjacji i zawarcia umowy o dostępie telekomunikacyjnym, jednocześnie ograniczając liczbę postępowań administracyjnych prowadzonych przez Prezesa UKE. Kwota została ustalona w wysokości 25 % przeciętnego wynagrodzenia ponieważ znacznie niższa kwota mogłaby nie spełnić funkcji, dla której jest wprowadzana, jako zbyt niska dla przedsiębiorców komunikacji elektronicznej lub innych podmiotów zobowiązanych do zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, aby stanowić dla nich znaczący bodziec do prowadzenia negocjacji zgodnie z oczekiwaniami projektodawcy. Z drugiej strony, znacznie wyższa kwota mogłaby być postrzegana jako potencjalne ograniczenie prawa do skierowania sprawy do rozpoznania przez Prezesa UKE jako krajowego organu ds. rozstrzygania sporów o dostęp telekomunikacyjny. Wreszcie należy wskazać, że postępowania związane z dostępem telekomunikacyjnym prowadzone przez Prezesa UKE są postępowaniami skomplikowanymi, a opłata w tej wysokości będzie dochodem budżetu państwa. Prezes UKE, w terminie do 31 marca każdego roku, ma obowiązek poinformować na stronie podmiotowej BIP UKE, o wysokości opłat, o których mowa w ust. 7 i 9, w kolejnym roku kalendarzowym.

Art. 183

Artykuł 183 reguluje mediację w toku postępowania rozstrzygającego spór dotyczący dostępu telekomunikacyjnego.

Procedura mediacji jest oparta na przepisach Działu II rozdziału 5a Kodeksu postępowania administracyjnego (dalej jako „kpa”) ze zmianami wskazanymi poniżej. Najważniejsza zmiana

względem ogólnych reguł postępowania mediacyjnego dotyczy możliwości wyznaczenia jako mediatora pracownika UKE. Wynika to z faktu, że w odróżnieniu od sytuacji uregulowanej w Dziale II rozdziale 5a kpa, Prezes UKE nie jest stroną sporu dotyczącego dostępu telekomunikacyjnego.

Art. 184

W przepisie tym w ust. 1 i 2 wskazano okres upoważnienia dla pracownika UKE oraz niezbędne wymagania, które powinien spełniać pracownik UKE, aby móc prowadzić mediację w rozumieniu art. 183. W ust. 3 określono warunki, których zaistnienie skutkuje cofnięciem przez Prezesa UKE upoważnienia do prowadzenia mediacji. Są to warunki odpowiadające warunkom określonym w dotychczas projektowanym art. 387 ust. 2 i 3 Pke.

Art. 185

Projektowany art. 185 ust. 1 Pke jest przepisem kompetencyjnym, wskazującym stosowanie zróżnicowanych rodzajów rozstrzygnięć w przypadku rozpatrywania spraw spornych przez Prezesa UKE. Prezes UKE załatwiając sprawę wydaje decyzję:

- określając treść stosunku zobowiązaniowego zastępującego umowę o dostępie (art. 185 pkt 1),
- zmieniając umowę lub decyzję o dostępie wydaną wcześniej, w całości lub w części (art. 185 pkt 2),
- zobowiązując strony do zmiany umowy o dostępie (art. 185 pkt 3),
- rozwiązując umowę (art. 185 pkt 4).

Projektowany art. 185 ust. 1 *in fine* wyznacza granice rozstrzygnięcia Prezesa UKE. Rozstrzygnięcie musi być zgodne z obowiązkami nałożonymi na strony, a także z celami polityki regulacyjnej określonymi w art. 414 ust. 2 Pke.

Prezes UKE, rozstrzygając spór o dostęp (z wyjątkiem sytuacji, gdy rozwiązuje umowę o dostępie), bierze pod uwagę konieczność zapewnienia przejrzystych i niedyskryminacyjnych warunków dostępu (art. 185 ust. 2).

Z art. 185 ust. 3 wynika skutek rozstrzygnięcia Prezesa UKE dla wcześniej zawartej i obowiązującej umowy o dostępie.

Natomiast regulacja zawarta w art. 185 ust. 4 pozwoli uniknąć problemów pojawiających się na gruncie aktualnych przepisów. Obecnie, jeżeli strona wniesie o zmianę umowy, a w toku postępowania umowa ta przestanie obowiązywać, Prezes UKE zobowiązany jest takie

postępowanie umorzyć z uwagi na brak przedmiotu, tj. umowy, która mogłaby zostać zmieniona. Powoduje to często negatywne konsekwencje dla strony np. korzystającej z infrastruktury innego podmiotu, która z uwagi na brak obowiązywania umowy musi usunąć infrastrukturę telekomunikacyjną i zaprzestać świadczenia usług telekomunikacyjnych. Zaproponowana redakcja art. 185 ust. 4 umożliwia Prezesowi UKE wydanie w takiej sytuacji decyzji zastępującej umowę o dostępie zamiast decyzji zmieniającej umowę, wyeliminuje więc ww. negatywne konsekwencje.

Art. 186

W myśl projektowanego art. 186 ust. 1 Prezes UKE rozstrzygając spór dotyczący dostępu może także nałożyć na stronę obowiązki dostępowe symetryczne, o ile spełnione zostaną przewidziane w przepisach wymogi dla nałożenia tych obowiązków, określone w dziale III rozdziale 1. Natomiast w przypadku, gdy stroną postępowania w sprawie o rozstrzygnięcie sporu jest podmiot, na który nałożono obowiązek, o którym mowa w art. 217 ust. 1 pkt 2, ale względem którego nie przeprowadzono procedury określonej w art. 218, Prezes UKE może określić opłaty należne temu podmiotowi od drugiej strony postępowania, stosując odpowiednio przepisy art. 218.

Art. 187

Prezes UKE, rozstrzygając spór o dostęp związany z obowiązkiem, o którym mowa w art. 179 ust. 1, może nałożyć na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego uprawnionego do dostępu, obowiązek współużytkowania częstotliwości z przedsiębiorcą zobowiązanym do zapewnienia dostępu oraz określić jego warunki, w tym wskazać obszar geograficzny (art. 187 ust. 1). Obowiązek współużytkowania częstotliwości, o którym mowa w ust. 1, musi być obiektywny, przejrzysty, proporcjonalny i niedyskryminacyjny (art. 187 ust. 2). Do obowiązku współużytkowania częstotliwości, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące przeglądu, o którym mowa w art. 181.

Art. 188

Art. 188 jest przepisem kompetencyjnym, zgodnie z którym Prezes UKE może, w drodze decyzji wydawanej z urzędu, zmienić umowę o dostępie lub decyzję rozstrzygającą spór o dostęp, w przypadkach uzasadnionych potrzebą zapewnienia ochrony interesów użytkowników końcowych, skutecznej konkurencji lub interoperacyjności usług, pod warunkiem, że będzie to zgodne z obowiązkami nałożonymi na strony.

Art. 189

Skutek prawny zawarcia umowy o dostępie w zakresie rozstrzygniętym decyzją Prezesa UKE został zastrzeżony w projektowanym art. 189. Decyzje Prezesa UKE rozstrzygające spór o dostęp lub decyzje wydawane na podstawie art. 188 Pke wygasają z mocy prawa w części objętej umową. Dotyczy to przypadków, w których zawarcie umowy lub jej zmiana nastąpiły po wydaniu decyzji.

Art. 190

Projektowany art. 190 ma na celu ograniczenie prób dochodzenia ewentualnych roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków wynikających z decyzji o dostępie przed Prezesem UKE. Ze względu na zakres kompetencji Prezesa UKE, każda taka próba jest bezskuteczna.

Art. 191

Przepisy działu III rozdziału 3 mają co do zasady zastosowanie również do sporów transgranicznych, czyli sporów, w których jedną ze stron jest przedsiębiorca telekomunikacyjny z innego państwa członkowskiego. Postępowanie to zawiera z oczywistych względów pewne odmienności. Transponując postanowienia art. 27 ust. 2 EKŁE, w art. 191 ust. 3 przewidziany jest obowiązek zgłoszenia sporu przez Prezesa UKE do BEREC wraz z przedstawieniem stanu faktycznego, w celu doprowadzenia do spójnego rozstrzygnięcia sporu. W przypadku sporu transgranicznego, choć wpływa on na wymianę handlową między państwami członkowskimi, nie przeprowadza się postępowania konsolidacyjnego. Zgodnie z art. 23 ust. 1 EKŁE z obowiązku konsultacji wyłączone są m.in. sprawy określone w art. 27 EKŁE, a więc spory transgraniczne. W konsekwencji, spory transgraniczne nie są również objęte postępowaniem konsolidacyjnym zgodnie z art. 34 ust. 4 EKŁE.

Prezes UKE ma obowiązek współpracy z BEREC ze względu na konieczność najwłaściwszego i najskuteczniejszego rozstrzygnięcia sporu, spełniającego cele polityki regulacyjnej, o których mowa w art. 414 Pke, oraz uwzględniając stanowiska uczestników sporu, o czym stanowi ust. 4 przywołanego przepisu.

Natomiast przepis ust. 5 wskazuje, że Prezes UKE jest zobowiązany rozstrzygnąć spór w terminie miesiąca od wydania przez BEREC opinii, co wynika wprost z art. 27 ust. 3 EKŁE. Przepisy ustawy Pke odnoszą się także do sytuacji, w których BEREC z przyczyn obiektywnych lub subiektywnych nie wydał opinii w ciągu 4 miesięcy. W tej sytuacji wiąże Prezesa UKE termin pięciomiesięczny liczony od dnia, w którym nastąpiło zgłoszenie sporu do BEREC. Innymi słowy, Prezes UKE, w przypadku zgłoszenia sporu transgranicznego nie

powinien rozstrzygać sprawy przed przedstawieniem przez BEREC opinii, chyba że nie została ona przekazana w terminie 4 miesięcy od jej zgłoszenia.

Rozdział 4

Decyzje obszarowe w zakresie dostępu telekomunikacyjnego

Specyfika rynku telekomunikacyjnego pokazuje, że dla skutecznego zaimplementowania określonych rozwiązań regulacyjnych, konieczne jest ich jednoczesne wdrożenie przez podmioty dysponujące największymi zasobami lub świadczące usługi dla znacznej liczby abonentów. W aktualnym stanie prawnym powyższe wymusza na Prezesie UKE konieczność jednoczesnego prowadzenia wielu analogicznych postępowań wobec różnych stron, w których podejmowane są w tym samym czasie takie same czynności (np. postępowania w przedmiocie określenia warunków dostępu do kanalizacji kablowej i kanalizacji telekomunikacyjnej budynku, czy postępowania dotyczące określenia warunków zapewnienia dostępu do infrastruktury telekomunikacyjnej w zakresie kabli telekomunikacyjnych w budynkach wielorodzinnych).

Co istotne, Prezes UKE nie ma możliwości równoczesnego prowadzenia analogicznych postępowań wobec wszystkich podmiotów zobowiązanych do zapewnienia dostępu wskazanego w ww. przepisach obecnie obowiązującej Pt lub ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (np. wobec wszystkich właścicieli okablowania w budynku). Dla przykładu można wskazać, że do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych (którzy z racji posiadania tego statusu mają obowiązek zapewnienia dostępu do infrastruktury telekomunikacyjnej) wpisanych jest ok. 5000 podmiotów. W związku z powyższymi ograniczeniami i dużą liczbą podmiotów wydając decyzje określające ogólne warunki dostępu do określonych elementów infrastruktury w trybie decyzji indywidualnych, Prezes UKE dokonuje wyboru największych podmiotów tak, aby przyjęty przez Prezesa UKE model regulacji określonego rodzaju dostępu znalazł jak najszersze zastosowanie na rynku telekomunikacyjnym. Dokonanie takiego wyboru przez Prezesa UKE ułatwia zaś adresatom decyzji określających warunki zapewnienia dostępu podniesienie zarzutu dyskryminacji w stosunku do podmiotów, wobec których takie decyzje nie zostały wydane, pomimo że podmioty te także zobowiązane są do zapewnienia dostępu z mocy prawa.

W ocenie projektodawcy zasadnym jest umożliwienie Prezesowi UKE prowadzenie postępowań, które doprowadzą albo do wydania decyzji obszarowej o charakterze generalnym – a więc aktu stosowania prawa, którego adresat jest określony w sposób generalny, a nie

indywidualny – albo do wydania decyzji indywidualnej. Problemy związane z zarzutami dotyczącymi dyskryminacji określonych podmiotów rozwiązuje zastosowanie instytucji decyzji obszarowych o charakterze generalnym, bowiem sytuacja wszystkich podmiotów zobowiązanych do zapewnienia określonego rodzaju dostępu jest porównywalna – wiążą ich te same zasady, w tym samym czasie.

Zakres spraw regulowanych w drodze decyzji obszarowych

Propozycja wprowadzenia do Pke instytucji decyzji obszarowej obejmuje rozstrzygnięcie tą drogą spraw enumeratywnie określonych w Pke albo przez odesłanie – w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, tj. postępowań dotyczących:

- 1) określenia warunków zapewnienia dostępu do okablowania pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a najbliższym punktem dystrybucji (art. 174 w związku z art. 173 Pke);
- 2) rozszerzenia ustawowego obowiązku zapewnienia dostępu do okablowania o okablowanie poza pierwszym punktem dystrybucji (art. 177 Pke);
- 3) określenia warunków zapewnienia dostępu do okablowania poza pierwszym punktem dystrybucji (art. 174 w zw. z art. 177 Pke);
- 4) określenia warunków zapewnienia dostępu do infrastruktury technicznej przez operatorów sieci (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych);
- 5) określenia warunków zapewnienia dostępu do nieruchomości przez podmioty wskazane w art. 35a ust. 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

Wymienione w pkt 1, 3–5 sprawy mają cechę wspólną – podmioty będące dysponentem określonego zasobu (infrastruktury, nieruchomości) z mocy prawa są zobowiązane do zapewnienia dostępu do tego dobra. Natomiast wydawana przez Prezesa UKE w tych przypadkach decyzja administracyjna (indywidualna) może określić sposób wykonania przez te podmioty ich ustawowego obowiązku (decyzja określająca warunki zapewnienia dostępu).

Z kolei wskazana w pkt 2 kompetencja odnosi się do nowego instrumentu przewidzianego w EKŁE, którego efektywne zastosowanie, na wzór już funkcjonującego rozwiązania francuskiego, powinno nastąpić w formie aktu stosowania prawa o charakterze generalnym, odnoszącego się do wyznaczonych obszarów, na których obowiązki o charakterze

symetrycznym (niewynikające z pozycji rynkowej zobowiązanych podmiotów), powinny być rozszerzone ze względu na niemożliwe do pokonania w inny sposób bariery ekonomiczne.

Co warte podkreślenia, ze względu na elastyczność wymaganą do skutecznego rozwiązywania konkretnych problemów rynkowych, możliwość rozstrzygnięcia ww. spraw w drodze decyzji obszarowej powinna pozostać instrumentem dodatkowym w stosunku do możliwości rozstrzygnięcia tych spraw w sposób dotychczasowy (decyzje indywidualne wobec każdego dysponenta). Ostateczna decyzja co do skorzystania z określonego mechanizmu załatwienia sprawy (decyzja obszarowa, czy decyzje indywidualne) będzie należała każdorazowo do Prezesa UKE, przy czym Prezes UKE powinien wziąć pod rozwagę przede wszystkim, czy wydanie rozstrzygnięcia w drodze decyzji obszarowej pozwoli w sposób pełniejszy urzeczywistnić zasadę niedyskryminacji.

Praktyka europejska

W wielu krajach europejskich przepisy określające ogólne zasady postępowania administracyjnego przewidują możliwość wydawania decyzji o charakterze generalnym, określanych niekiedy decyzjami regulacyjnymi. Jako przykłady podać można § 2 pkt c i in. norweskiej ustawy o postępowaniu administracyjnym (*Lov om behandlingssåten i forvaltningssaker, LOV-1967-02-10, ze zm.*), § 35 i in. niemieckiej ustawy o postępowaniu administracyjnym (*Verwaltungsverfahrensgesetz in der Fassung der Bekanntmachung vom 23. Januar 2003 (BGBl. I S. 102), ze zm.*), art. 45 i in. hiszpańskiej ustawy o postępowaniu administracyjnym (*Ley 39/2015, de 1 de octubre, del Procedimiento Administrativo Común de las Administraciones Públicas*), art. 97 i nast. portugalskiej ustawy o postępowaniu administracyjnym (*DL n.º 4/2015, de 07 de Janeiro, Código do procedimento administrativo*).

Za wprowadzeniem możliwości rozstrzygnięcia spraw wskazanych powyżej w pkt 2 w drodze decyzji obszarowej przemawia fakt, że w innych państwach członkowskich UE tego rodzaju regulacje wynikają właśnie z aktów stosowania prawa o charakterze generalnym wydawanych przez krajowe organy regulacyjne, np.:

- we Francji – decyzja ARCEP nr 2009-1106 z dnia 22 grudnia 2009 r. określająca zasady dostępu do światłowodowych linii telekomunikacyjnych i umieszczania punktów dostępu na nieruchomościach prywatnych; decyzja ARCEP nr 2010-1312 z dnia 14 grudnia 2010 r. określająca warunki dostępu do bardzo szybkich światłowodowych linii łączności elektronicznej na całym terytorium, z wyjątkiem bardzo gęstych obszarów,

- w Chorwacji – rozporządzenie HAKOM nr OG 75/13 w sprawie sposobu i warunków dostępu i wspólnego korzystania z infrastruktury telekomunikacyjnej oraz udogodnień towarzyszących; rozporządzenie HAKOM nr OG 57/14 w sprawie sieci światłowodowych,
- we Włoszech – uchwała AGCOM nr 538/13/CONS regulująca zapewnienie przez wszystkich operatorów dostępu do kabli światłowodowych na odcinku od lokalu abonenta do pierwszego punktu koncentracji.

Decyzje o charakterze generalnym w prawie polskim i europejskim

Do dnia dzisiejszego do polskiego porządku prawnego nie wprowadzono ogólnej procedury wydawania decyzji o charakterze generalnym. Niemniej można wskazać na przepisy materialne stanowiące podstawę do wydawania takich decyzji. W kontekście propozycji odnoszących się do regulacji zagadnień telekomunikacyjnych, warto przede wszystkim zwrócić uwagę na kompetencję Komisji Nadzoru Finansowego przewidzianą w art. 23h ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 188, z późn. zm.). Decyzje wydawane na tej podstawie kształtują sytuację prawną nieokreślonej liczby podmiotów i odpowiednio stosuje się do nich przepisy kpa. W odniesieniu do decyzji rozszerzających ustawy o obowiązek zapewnienia dostępu do okablowania o okablowanie poza pierwszym punktem dystrybucji, wynikających z transpozycji art. 61 ust. 3 akapit 2 EKŁE, warto także wskazać na kompetencję przewidzianą w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840, z późn. zm.) do wydania decyzji o wpisie układów urbanistycznych i ruralistycznych, historycznych zespołów budowlanych oraz terenów, na których znajduje się znaczna ilość zabytków archeologicznych, do rejestru zabytków.

W ocenie projektodawców, biorąc pod uwagę aktualnie obowiązujące procedury administracyjne, w szczególności tzw. ogólne postępowanie administracyjne, decyzje obszarowe, będące decyzjami o charakterze generalnym, powinny być wydawane przez Prezesa UKE przy odpowiednim zastosowaniu przepisów kpa. Jednakże z uwagi na konieczność ochrony interesu stron takich aktów, zasadnym jest dokładniejsze określenie odstępstw i odmienności względem zasad stosowanych przy rozstrzyganiu spraw indywidualnych. Istotnym jest przede wszystkim określenie zasad udziału stron w postępowaniu.

Decyzje obszarowe a ogólne zezwolenie w rozumieniu EKŁE

Możliwość wydania decyzji stanowiącej źródło konkretnych obowiązków przedsiębiorców telekomunikacyjnych jest nie tylko niesprzeczna z założeniami i przepisami EKŁE, ale stanowi rozwiązanie spójne z charakterem ogólnego zezwolenia.

Zgodnie z art. 13 ust. 1–2 EKŁE:

„1. Ogólne zezwolenie na dostarczanie sieci łączności elektronicznej lub świadczenie usług łączności elektronicznej oraz prawa użytkowania widma radiowego i prawa użytkowania zasobami numeracyjnymi mogą jedynie podlegać warunkom określonym w załączniku I. Warunki te muszą być niedyskryminacyjne, proporcjonalne i przejrzyste. W przypadku praw użytkowania widma radiowego, takie warunki muszą zapewniać jego efektywne i wydajne użytkowanie i być zgodne z art. 45 i 51, a w przypadku prawa użytkowania zasobami numeracyjnymi – zgodne z art. 94.

2. Szczególne obowiązki, które mogą być nałożone na przedsiębiorstwa udostępniające sieci i świadczące usługi łączności elektronicznej na podstawie art. 61 ust. 1 i 5 i art. 62, 68 i 83 lub na podmioty wyznaczone do świadczenia usługi powszechnej na podstawie niniejszej dyrektywy, muszą być prawnie oddzielone od praw i obowiązków wynikających z ogólnego zezwolenia. Celem zapewnienia przejrzystości, kryteria i procedury nakładania takich szczególnych obowiązków na poszczególne przedsiębiorstwa wskazuje się w ogólnym zezwoleniu.”.

Natomiast zgodnie z załącznikiem I do EKŁE:

„A. Ogólne warunki, którymi mogą zostać obwarowane ogólne zezwolenia

(...)

7. Obowiązki związane z dostępem do sieci inne niż te określone w art. 13, dotyczące przedsiębiorstw udostępniających sieci lub usługi łączności elektronicznej.”.

Oznacza to, że obowiązki związane z zapewnianiem dostępu, z wyjątkiem tych, o których mowa w art. 61 ust. 1 i 5 oraz w art. 62, art. 68 i art. 83 EKŁE, nie muszą być nakładane indywidualnie dla każdego z przedsiębiorców telekomunikacyjnych z osobna. Dopuszczalnym jest ukształtowanie pozycji przedsiębiorców telekomunikacyjnych w taki sposób, by już z racji korzystania z ogólnego zezwolenia ciążyły na nich określone obowiązki dostępowe. EKŁE zakłada przy tym, że nałożenie niektórych obowiązków powinno stanowić kompetencję krajowego organu regulacyjnego, realizowaną po spełnieniu szeregu wymogów (np. art. 61 ust. 3 akapit 2 EKŁE).

Wydawanie decyzji o charakterze generalnym jest jedynym dopuszczalnym rozwiązaniem, które pozwala spełnić dwa warunki:

- dotyczy wszystkich adresatów obowiązków, dzięki czemu możliwe jest zrealizowanie zasady niedyskryminacji. W przypadku prowadzenia wielu postępowań w indywidualnych sprawach istnieje poważne ryzyko wystąpienia negatywnego zjawiska określanego jako „regulacyjna przewaga konkurencyjna”, które przejawia się m.in. że jeden (lub grupa podmiotów) zostaje objęty jakimś obowiązkiem z opóźnieniem, co nie wynika ze względów merytorycznych, ale ze względów na przebieg postępowania administracyjnego lub procedurę rozpatrywania środka zaskarżenia,
- nakładanie obowiązku stanowi kompetencję Prezesa UKE.

Art. 192

Przepis ust. 1 określa zakres rozstrzygnięć, które mogą być wydane w drodze decyzji obszarowej. Dotyczy to rozstrzygnięć, o których mowa w art. 174 ust. 1 i art. 177 ust. 1 Pke oraz art. 18 ust. 3 i art. 35a ust. 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. Rozstrzygnięcie takie dotyczą określonego obszaru i nieokreślonej liczby podmiotów, a Prezes UKE decydując się na wydanie rozstrzygnięcia w drodze decyzji obszarowej (zamiast indywidualnej), powinien w szczególności wziąć pod uwagę najpełniejszą realizację zasady niedyskryminacyjnego traktowania podmiotów zobowiązanych do zapewnienia dostępu na określonym obszarze.

Zgodnie z art. 192 ust. 2 decyzja obszarowa nie narusza tożsamy materialnie rozstrzygnięć podjętych w drodze decyzji indywidualnych, chyba że Prezes UKE w decyzji obszarowej stwierdzi ich uchylenie, ze względu na konieczność zapewnienia jednolitości obowiązków dla wszystkich adresatów określonych w sposób rodzajowy przez decyzję generalną. Oznacza to, że w sytuacji, w której zdaniem Prezesa UKE występuje potrzeba zapewnienia jednakowych warunków również dla podmiotu, dla którego została uprzednio wydana decyzja indywidualna, może taką decyzję uchylić, wskazując ją w decyzji obszarowej. Dotyczy to sytuacji, w której adresat decyzji indywidualnej będzie również objęty decyzją obszarową jako podmiot określony w sposób rodzajowy.

W art. 192 ust. 3 zawarta jest szczególna regulacja, zgodnie z którą w przypadku wydania decyzji obszarowej w związku z art. 177 ust. 1 Prezes UKE jest obowiązany do określenia w decyzji kryteriów, które musi spełniać przedsiębiorca telekomunikacyjny do uznania, że skala

prowadzonej działalności przez niego działalności nie uzasadnia realizacji nowych sieci o bardzo dużej przepustowości, ze względów ekonomicznych lub finansowych.

Natomiast art. 192 ust. 4 przesądza, że wezwanie odpowiednio – operatora sieci (pkt 1) i nadleśniczego Lasów Państwowych (pkt 2) nie jest *condicio sine qua non* do wydania decyzji generalnej na podstawie art. 192 ust. 1 pkt 3 i 4. Rozwiązanie to ma na celu wykluczenie wykładni przepisów, zgodnie z którą adresatem rozstrzygnięć Prezesa UKE są tylko takie podmioty, do których wezwanie zostało skierowane. Konsekwencją jest to, że objęty decyzją generalną – określającą obiektywne, przejrzyste, proporcjonalne i niedyskryminacyjne warunki, na jakich powinien być zapewniany konkretny dostęp telekomunikacyjny – może być również podmiot, do którego nie zostało skierowane wezwanie do przedstawienia informacji w sprawie warunków zapewnienia dostępu, jak i podmiot do którego wezwanie zostało skierowane, ale nie przedstawił wymaganych informacji niezależnie od przyczyn takiego działania. Należy podkreślić, że użyty zwrot „Prezes UKE nie jest obowiązany” wskazuje, że nie ciąży na organie taki obowiązek, jednak oczywiście posiada on kompetencję do takiego działania, w ramach wykonywanej władzy dyskrecyjnej.

Art. 193–197

Art. 193 przesądza, że do decyzji obszarowej stosuje się odpowiednio przepisy kpa. „Odpowiednie stosowanie” stosowanie przepisów oznacza, że przepisy kpa są stosowane: wprost; z modyfikacjami (ponieważ nie jest możliwe stosowanie ich w całości wprost) lub nie mają zastosowania.

Decyzja obszarowa jest wydawana na okres nie dłuższy niż 7 lat (art. 194 ust. 1). Do decyzji obszarowej stosuje się zgodnie z art. 194 ust. 2 procedurę przeglądu, o której mowa w art. 181, z odpowiednimi modyfikacjami, polegającymi na tym, że:

- Prezes UKE wydaje z urzędu postanowienie, o którym mowa w art. 181 ust. 1, dotyczące określonego obszaru i nieokreślonej liczby podmiotów, do którego stosuje się odpowiednio przepisy art. 195–197 Pke oraz kpa (a więc to swoiste postanowienie obszarowe o charakterze generalnym), w terminie 4 lat od wydania ostatecznej decyzji obszarowej, co oznacza, że obowiązek przeglądu decyzji obszarowych musi zostać zrealizowany w krótszym o rok maksymalnym terminie, niż w przypadku innych obowiązków objętych przeglądem,
- rozstrzygnięcie, o którym mowa w art. 181 ust. 4, następuje w drodze decyzji obszarowej (zamiast decyzji indywidualnej).

Procedura wydania decyzji obszarowej, z uwagi na jej zakres i cechy, z jednej strony, musi wprowadzać odmienności w stosunku do ogólnego postępowania administracyjnego, a z drugiej, pozwalać adresatom decyzji na wyrażenie swojego stanowiska w sprawie, czy zapoznania się z aktami postępowania. W przypadku decyzji obszarowych nie jest możliwe prowadzenie klasycznego postępowania wyjaśniającego, gdyż w jego toku musiałby dojść do zidentyfikowania stron postępowania, a pominięcie takiej strony skutkowałoby wadliwością toczącego się postępowania. Postępowanie w sprawie wydania decyzji obszarowej zostało skonstruowane w taki sposób, aby wszyscy adresaci decyzji mogli dowiedzieć się o wszczęciu postępowania i rozpoczęciu prac nad przygotowaniem tego aktu stosowania prawa oraz w odpowiednim terminie przedstawić swoje stanowisko. W tym celu w projekcie ustawy Pke wskazano, odrębny od kpa, tryb prowadzenia postępowania wyjaśniającego. Prezes UKE, zgodnie z art. 195 ust. 1 Pke, zobowiązany jest dokonać obwieszczenia i opublikować je na stronie podmiotowej BIP UKE. Obwieszczenie zawiera informacje o:

- przystąpieniu do opracowania projektu decyzji obszarowej, jej zmiany lub uchylecia, wraz z informacją o jej przedmiocie i założeniach,
- sposobie zapoznania się z aktami sprawy oraz o miejscu, w którym są one dostępne do wglądu,
- uprawnieniu do składania stanowisk, w tym sposobie, miejscu i terminie.

W celu zapewnienia transparentności procesu, przepisy art. 195 ust. 2 i 3 Pke przewidują także obowiązek udostępnienia obwieszczenia na stronach BIP właściwego, ze względu na obszar objęty decyzją obszarową, urzędu wojewódzkiego. W tym celu obwieszczenie przekazuje wojewodzie Prezes UKE. W przypadku gdy obszar decyzji obszarowej wykracza poza obszar jednego województwa, Prezes UKE ma obowiązek przekazania go do wszystkich wojewodów, na których również ciąży obowiązek publikacji na stronie podmiotowej BIP urzędu wojewódzkiego.

Ze względu na zagrożenie naruszenia przepisów proceduralnych przez organ niebędący jego gospodarzem, przepisy art. 195 ust. 4 i 5 Pke przewidują skutki w przypadku późniejszego, niż zakładany przez Prezesa UKE, opublikowania przez wojewodę obwieszczenia. Można wyróżnić 3 istotnie różne sytuacje:

- 1) opublikowanie obwieszczenia następuje w takim terminie, aby od momentu (dnia) jego publikacji na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej właściwego miejscowo urzędu wojewódzkiego do ostatniego dnia uprawniającego do składania

stanowisk pozostało co najmniej 30 dni. W tym przypadku obwieszczenie jest skuteczne, a termin na składanie stanowisk nie ulega wydłużeniu;

- 2) opublikowanie obwieszczenia następuje – ze względu na zwłokę wojewody – w terminie, w którym od momentu (dnia) jego publikacji na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej właściwego miejscowo urzędu wojewódzkiego do ostatniego dnia uprawniającego do składania stanowisk pozostało 29 dni lub mniej. W tej sytuacji termin na składanie stanowisk ulega z mocy prawa wydłużeniu do 30 dni od dnia udostępnienia obwieszczenia przez wojewodę na podstawie art. 195 ust. 4 Pke;
- 3) obwieszczenia nie zostało udostępnione przez wojewodę lub zostało udostępnione po terminie uprawniającym do składania stanowisk wskazanym przez Prezesa UKE. W tej sytuacji konieczna jest konwalidacja tej czynności przez ponowne udostępnienie obwieszczenia przez Prezes UKE i ustaleniu nowego terminu uprawniającego do składania stanowisk zgodnie z art. 195 ust. 5 Pke. Do ponownego udostępnienia obwieszczenia stosuje się art. 195 ust. 1–5.

Opisana procedura zastępuje (i wyłącza) obowiązki organu w zakresie indywidualnego zawiadomienia stron o wszczęciu postępowania, o którym mowa w kpa. W tym zakresie przepis ten w ocenie projektodawcy stanowi *lex specialis*. Modyfikacji ulega prowadzenie postępowania wyjaśniającego (dowodowego) przez ograniczenie go do trybu, o którym mowa w projektowanym art. 195 Pke oraz do postępowania konsultacyjnego, i w stosownych przypadkach konsolidacyjnego. Organ prowadzący postępowanie dokonuje więc dwóch czynności spełniających wymagania w zakresie konsultacji wynikające z art. 23 EKŁE.

Należy podkreślić, że każdy zainteresowany może złożyć stanowisko w określonym przez Prezesa UKE terminie nie krótszym niż 30 dni (art. 196 ust. 1 Pke). Następnie, zgodnie z projektowanym art. 196 ust. 2, Prezes UKE udostępnia w BIP UKE raport ze złożonych w terminie stanowisk, wskazując główne uwagi w nich zawarte. Biorąc pod uwagę zastosowanie postępowania konsultacyjnego, i w stosownych przypadkach – konsultacyjnego, Prezes UKE będzie zwolniony z zasady wysłuchania stron, o której mowa w art. 10 kpa. Przepis art. 196 ust. 1 Pke w ocenie projektodawcy stanowi *lex specialis* w stosunku do przepisów kpa.

Przepisem odrębnym od kpa jest także projektowany art. 197 ust. 1, który wprost wskazuje odrębny niż przewidziany w kpa sposób zapoznania adresatów decyzji z jej treścią. Z uwagi na skierowanie decyzji do nieokreślonej liczby adresatów, decyzje obszarowe podlegają ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Urzędu Komunikacji Elektronicznej. Przepis art. 197 ust. 1 wyłącza więc tym samym doręczenie indywidualne decyzji stronom postępowania, o którym

mowa w kpa. W przypadku postępowania w celu wydania decyzji obszarowej, Prezes UKE będzie zobowiązany do stosowania zasad postępowania administracyjnego takich jak np. zachowanie prawdy obiektywnej, analizy zebranego materiału dowodowego itp.

Odrębności wynikające z charakteru decyzji obszarowej skutkują także, w ocenie projektodawcy, wyłączeniem przepisów kpa w zakresie wznowienia postępowania z uwagi na brak zapewnienia uczestniczenia w postępowaniu. Możliwości wzruszenia decyzji w tym zakresie ograniczają się wyłącznie do kwestionowania formalnych działań Prezesa UKE związanych z publikacją i udostępnianiem obwieszczenia o wszczęciu postępowania oraz przeprowadzeniu postępowania konsultacyjnego, i w stosownych przypadkach – konsolidacyjnego. Na etapie prowadzenia postępowania w sprawie rozstrzyganej w drodze decyzji obszarowej nie jest bowiem obowiązkiem organu ustalenie katalogu stron.

Mając na uwadze *ratio legis* wprowadzenia decyzji obszarowej, projektodawca zdecydował się na znaczne wydłużenie czasu na złożenie skargi na decyzję obszarową, z terminu dwutygoniowego, wynikającego z art. 479⁵⁸ kpc do dwumiesięcznego. W tym zakresie art. 198 ust. 2 Pke stanowi *lex specialis* w stosunku do ww. przepisu kpc. Jednocześnie przepis ten stanowi termin zawity na złożenie skargi, a wniosek o przywrócenie terminu na złożenie odwołania jest niedopuszczalny o czym przesądza art. 197 ust. 4 Pke. Tym samym, po upływie ww. terminu, skarga powinna podlegać odrzuceniu. Rozwiązania te służą zabezpieczeniu adresatów wydanej decyzji przed jej uchynieniem w sytuacji, w której zastosowali się już do jej postanowień m.in. zawierając zobowiązania cywilnoprawne. Późniejsze uchynienie decyzji *ex nunc* w okresie jej 7-letniego obowiązywania stanowiłoby naruszenie zasady sprawiedliwości i niedyskryminacji.

Niezbędne jest również przesądzenie, że w przypadku, gdy więcej niż jeden uprawniony podmiot wniesie odwołanie, sąd zarządza połączenie wszystkich oddzielnych spraw toczących się przed nim a dotyczących tej samej decyzji obszarowej, w celu ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia (art. 197 ust. 3 Pke).

DZIAŁ IV

Regulowanie rynku komunikacji elektronicznej

Rozdział 1

Analiza rynków i nakładanie obowiązków regulacyjnych – art. 198–210

Analiza rynku jest jednym z głównych narzędzi regulowania rynku i należy do kluczowych kompetencji Prezesa UKE jako organu regulacyjnego w dziedzinie komunikacji elektronicznej. Regulowanie rynku obejmuje cykliczne podejmowanie sekwencji działań – począwszy od określenia rynku właściwego, przez ustalenie przedsiębiorcy lub przedsiębiorców o pozycji znaczącej i ostateczne rozstrzygnięcie w sprawie obowiązków regulacyjnych tych przedsiębiorców. W Pt regulacje dotyczące analiz rynku obejmowały przepisy art. 21–25f.

Art. 198

Przepis ten stanowi implementację art. 67 ust. 5 EKŁE, zgodnie z którym krajowe organy regulacyjne przeprowadzają analizę rynku właściwego i powiadamiają o planowanym środku Komisję Europejską w terminach wskazanych w tym przepisie. W stosunku do pakietu dyrektyw z 2002 r. zmienione zostały terminy powiadomienia Komisji Europejskiej. W związku z tym projektowany przepis przewiduje nowe wydłużone terminy w zakresie notyfikacji Komisji Europejskiej o planowanym rozstrzygnięciu kończącym postępowanie mające na celu określenie rynku właściwego, ustalenie, czy na rynku właściwym występuje przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zajmujący kolektywną pozycję znaczącą, wyznaczenie takich przedsiębiorców, utrzymanie, zmianę albo uchylenie obowiązków regulacyjnych nałożonych na takich przedsiębiorców.

Art. 199

Przepis dotyczy procedury określania rynków ponadnarodowych i stanowi wdrożenie art. 65 oraz art. 66 ust. 1 EKŁE. Rynkami ponadnarodowymi są, zgodnie z art. 2 pkt 3 EKŁE, rynki zdefiniowane zgodnie z art. 65 obejmujące UE lub znaczną jej część, znajdujące się w więcej niż jednym państwie członkowskim. Dotychczasowy pakiet dyrektyw telekomunikacyjnych również zawierał postanowienia w tym zakresie przewidując, że Komisja Europejska po przeprowadzeniu konsultacji oraz uwzględniając opinie BEREC może przyjąć decyzje określającą rynki ponadnarodowe. W takim przypadku organy regulacyjne wspólnie przeprowadzają analizę rynku oraz działając wspólnie podejmują decyzję dotyczącą nałożenia, utrzymania, zmiany lub uchylenia wymogów regulacyjnych. EKŁE do tych postanowień dodało przepis dotyczący wspólnego zgłaszania Komisji Europejskiej, przez krajowe organy regulacyjne, planowanych środków oraz obowiązków regulacyjnych, możliwość wspólnego zgłaszania środków w przypadku niewystępowania rynków ponadnarodowych oraz występowania do BEREC z uzasadnionym wnioskiem o przeprowadzenie analizy popytu ponadnarodowego (gdy istnieje problem związany z popytem na dane produkty lub usługi).

Art. 200

Projektowany przepis art. 200 reguluje przeprowadzanie przez Prezesa UKE, po analizie rynku, postępowania w celu:

- 1) określenia rynku właściwego;
- 2) ustalenia, czy na rynku właściwym występuje przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zajmujący kolektywną pozycję znaczącą;
- 3) wyznaczenia takich przedsiębiorców;
- 4) utrzymania, zmiany albo uchylenia obowiązków regulacyjnych nałożonych na takich przedsiębiorców.

Przepis ma na celu wdrożenie art. 64 oraz art. 67 ust. 1 EKŁE. Są to przepisy odpowiadające dotychczasowym art. 15 i art. 16 dyrektywy ramowej (wdrożone dotychczas w art. 22 ustawy Pt), jednakże je modyfikujące. Nowymi elementami dodanymi przez EKŁE, mającymi swoje odzwierciedlenie w projektowanym przepisie jest obowiązek wzięcia pod uwagę – przy definiowaniu rynku właściwego – stopnia konkurencji w zakresie infrastruktury na tych obszarach, wyniki analizy geograficznej (przez którą należy rozumieć na gruncie polskich regulacji przeprowadzaną na podstawie ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych – inwentaryzację przedstawiającą pokrycie istniejącą infrastrukturą telekomunikacyjną i publicznymi sieciami telekomunikacyjnymi, zapewniającymi lub umożliwiającymi zapewnienie szerokopasmowego dostępu do Internetu). W art. 67 ust. 1 EKŁE wprowadzono kryteria uzasadniające nałożenie obowiązków regulacyjnych, co znalazło swoje odzwierciedlenie w treści projektowanych przepisów.

Art. 201

Przepis stanowi wdrożenie art. 67 ust. 2 EKŁE, który nie miał dotychczas swojego odpowiednika w pakiecie dyrektyw telekomunikacyjnych. Przepis art. 201 reguluje obowiązek Prezesa UKE, badania, w trakcie przeprowadzania analizy rynku, rozwoju sytuacji rynkowej w ujęciu perspektywicznym, przy założeniu, że nie nałożono obowiązków regulacyjnych oraz określa elementy jakie należy brać pod uwagę przy takim badaniu. Celem regulacji będzie zbadanie m.in. tego czy rynek stanie się konkurencyjny w przyszłości, mimo iż obowiązki regulacyjne nie zostały nałożone.

Art. 202

Przepis art. 202 dotyczy postępowania wszczynanego z urzędu przez Prezesa UKE, które to jest kontynuacją postępowania, o którym mowa w art. 200 ust. 1. W sytuacji bowiem gdy na rynku właściwym nie występuje przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zajmujący kolektywną pozycję znaczącą, Prezes UKE wydaje decyzję, w której określa rynek właściwy w sposób określony w art. 200 ust. 1 pkt 1, stwierdza, że na tym rynku właściwym występuje skuteczna konkurencja. Prezes UKE może również uchylić nałożone obowiązki regulacyjne, jeżeli na tym rynku właściwym występował przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zajmujący kolektywną pozycję znaczącą, którzy utracili tę pozycję. Zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 67 ust. 3 akapit 2 EKŁE projekt ustawy wskazuje, iż Prezes UKE uwzględnia nie tylko sytuację działających na rynku przedsiębiorców komunikacji elektronicznej objętych tą decyzją, ale również sytuację użytkowników końcowych, a także zapewnia tym użytkownikom możliwość wyboru usług. Ponadto Prezes UKE może w decyzji, o której mowa w ust. 1, określić szczegółowe warunki i termin uchylenia obowiązków regulacyjnych w odniesieniu do obowiązujących umów o dostępie. Należy również wskazać, że projekt decyzji, o której mowa w projektowanym art. 202, podlega przepisom o postępowaniu konsultacyjnym, co wynika z art. 67 ust. 5 EKŁE. W ramach postępowania konsultacyjnego następuje zasięgnięcie opinii Prezesa UOKiK.

Art. 203

Przepis art. 203 dotyczy postępowania toczącego się na podstawie art. 200, w którym Prezes UKE określa czy na rynku występuje przedsiębiorca lub przedsiębiorcy o znaczącej pozycji rynkowej. Prezes UKE w przypadku ustalenia, że na rynku właściwym występuje przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zajmujący kolektywną pozycję znaczącą, wydaje decyzję, w której określa rynek właściwy, wyznacza przedsiębiorcę o znaczącej pozycji oraz, biorąc pod uwagę określone w przepisie przesłanki, nakłada, utrzymuje, uchyla lub zmienia obowiązki regulacyjne. Przepis funkcjonował już w Pt. W ramach postępowania konsultacyjnego następuje zasięgnięcie opinii Prezesa UOKiK.

Art. 204

Przepis przesądza o odpowiednim stosowaniu przepisów art. 202, art. 203 i art. 206 w przypadku zmiany zakresu geograficznego lub produktowego danego rynku właściwego, która nie powoduje, że rynek ten obejmuje całkowicie inne usługi niż dotychczas.

Art. 205

Przepis art. 206 projektu dotyczy przedsiębiorstw wyłącznie hurtowych i zawiera regulacje, które dotychczas nie były regulowane ani na gruncie prawa unijnego ani w przepisach krajowych. Przepis ten stanowi implementację art. 80 EKŁE. Regulacja ta daje Prezesowi UKE możliwość nałożenia w drodze decyzji, o której mowa w art. 203, wyłącznie obowiązków, o których mowa w art. 210 i art. 214 lub obowiązku stosowania niezawyżonych cen na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej, który nie świadczy i nie planuje świadczyć usług komunikacji elektronicznej użytkownikom końcowym na obszarze państw członkowskich UE. Ponadto przepis ust. 1 projektu wskazuje, że przedsiębiorca taki nie może być członkiem grupy kapitałowej, której podmioty świadczą lub planują świadczyć usługi komunikacji elektronicznej użytkownikom końcowym na obszarze państw członkowskich UE oraz nie może być stroną umowy o wyłącznej współpracy z przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej świadczącym usługi komunikacji elektronicznej użytkownikom końcowym.

Art. 206

Przepis art. 206 ust. 1 projektu dotyczy sytuacji, w której przedsiębiorca posiadający znaczącą pozycję rynkową utracił ją, ponieważ taką pozycję osiągnął na tym rynku inny przedsiębiorca. Przepis ten stanowi dla Prezesa UKE podstawę do uchylenia obowiązków nałożonych na przedsiębiorcę, który utracił pozycję znaczącą. Przepis art. 206 ust. 2 projektu stanowi implementację art. 67 ust. 3 akapit 2 EKŁE, który zobowiązuje państwa członkowskie do określenia terminu uchylenia obowiązków regulacyjnych i wskazuje na konieczność uwzględnienia sytuacji działających na rynku przedsiębiorców komunikacji elektronicznej objętych decyzją oraz użytkowników końcowych, a także zapewnienia tym użytkownikom możliwości wyboru usług. W związku z tym, że decyzja określająca termin uchylenia obowiązków regulacyjnych może dotyczyć dużej liczby przedsiębiorców niebędących stronami postępowania, to art. 206 ust. 3 przewiduje ogłoszenie tej decyzji na stronie podmiotowej BIP UKE.

Art. 207

Przepis określa zasady ustalania indywidualnej (ust. 1) i kolektywnej znaczącej pozycji rynkowej (ust. 2) w postępowaniu regulacyjnym i stanowi implementację art. 63 EKŁE. Wyznaczanie przedsiębiorców posiadających znaczącą pozycję rynkową następuje zgodnie z regułami unijnego prawa konkurencji oraz wytycznymi Komisji Europejskiej w sprawie analizy rynku i oceny znaczącej pozycji rynkowej, ustalonymi po przeprowadzeniu konsultacji

z BEREC. Wytyczne w sprawie znaczącej pozycji rynkowej zawierają wskazówki dla krajowych organów regulacyjnych dotyczące zastosowania koncepcji znaczącej pozycji rynkowej w konkretnym kontekście regulacji *ex ante* rynków łączności elektronicznej. Obowiązek uwzględnienia przez Prezesa UKE kryteriów określonych w wytycznych KE wynika z art. 4 projektu.

Należy wskazać, że znacząca pozycja rynkowa odpowiada pozycji dominującej określonej w art. 102 TFUE. Zgodnie z projektem znaczącą pozycję rynkową posiada przedsiębiorca, który samodzielnie lub wspólnie z innymi zajmuje pozycje odpowiadającą dominacji, czyli dysponuje siłą ekonomiczną pozwalającą mu na zachowania w znacznym stopniu niezależne od konkurentów i konsumentów.

Art. 208

Przepis dotyczy przenoszenia pozycji znaczącej na rynek powiązany i stanowi implementację art. 63 ust. 3 EKŁE, zgodnie z którym jeżeli przedsiębiorstwo ma znaczącą pozycję na określonym rynku, może także być ono wyznaczone jako posiadające znaczącą pozycję rynkową na rynku blisko z tym rynkiem związanym, w przypadku gdy powiązania między obydwojema rynkami pozwalają na przeniesienie pozycji rynkowej z określonego rynku na ściśle powiązany rynek, tym samym zwiększając pozycję rynkową danego przedsiębiorstwa. Dla stwierdzenia pozycji znaczącej na rynku powiązanim, najpierw musi być ona ustalona na rynku pierwotnym. Należy wskazać, że zarówno EKŁE jak i przepisy projektu dopuszczają zastosowanie środków naprawczych na podstawie art. 69, art. 70, art. 71 i art. 74 EKŁE na ściśle powiązanim rynku, które mają na celu uniemożliwienie takiego przeniesienia. Istotną różnicą w stosunku do poprzednich regulacji krajowych i unijnych jest brak możliwości nałożenia przez Prezesa UKE obowiązków na rynkach detalicznych, w przypadku gdy zastosowanie środków naprawczych nie przyniosło zamierzonych skutków.

Art. 209

Przepis jest implementacją art. 67 ust. 6 EKŁE, a jego celem jest uniknięcie opóźnień w zakresie prowadzenia postępowań regulacyjnych. Daje on możliwość zwrócenia się przez regulatora, w przypadku naruszenia terminów związanych z procedurą określania rynków, do BEREC o pomoc w sprawie przygotowania projektu decyzji regulacyjnej. Prezes UKE nie ma obowiązku występowania z wnioskiem o konsultację, a jedynie uprawnienie. W przypadku uzyskania konsultacji Prezes UKE powinien powiadomić KE o planowanym rozstrzygnięciu w terminie 6 miesięcy od uzyskania wyniku konsultacji od BEREC. Postanowienia przepisu nie

wprowadzają nowych rozwiązań, są powieleniem zarówno dotychczasowych przepisów unijnych, jak i krajowych.

Art. 210

Przepis ten stanowi implementację art. 68 ust. 6 EKŁE, który w ramach nakładania, zmiany lub uchylania obowiązków zobowiązuje krajowe organy regulacyjne do uwzględniania wpływu najnowszych zmian sytuacji rynkowej, dotyczących m.in. umów handlowych mających wpływ na dynamikę konkurencji. Projektowany przepis przyznaje Prezesowi UKE możliwość zmiany decyzji określającej przedsiębiorcę o znaczącej pozycji rynkowej przez nałożenie lub zmianę obowiązków regulacyjnych, biorąc pod uwagę adekwatność i proporcjonalność danego obowiązku do problemów rynkowych lub uchylenie nałożonych obowiązków regulacyjnych, jeżeli warunki na rynku właściwym uzasadniają uchylenie tych obowiązków.

Przepis jest nowym rozwiązaniem zarówno na gruncie prawa unijnego, jak i krajowego.

Rozdział 2

Obowiązki na rynkach hurtowych

Art. 211

Przepis wdraża art. 72 EKŁE dotyczący dostępu do obiektów inżynierii lądowej i wodnej. Art. 72 EKŁE nie miał swojego odpowiednika w pakiecie dyrektyw telekomunikacyjnych. Umożliwia on krajowemu organowi regulacyjnemu nałożenie na przedsiębiorcę obowiązku uwzględniania uzasadnionych wniosków o dostęp i użytkowanie obiektów inżynierii lądowej i wodnej jeżeli uzna, że m.in. odmowa przyznania dostępu uniemożliwiłaby powstanie trwale konkurencyjnego rynku i nie leżałaby w interesie użytkowników końcowych. Składniki aktywów, których dotyczy obowiązek, nie muszą przy tym stanowić elementu rynku właściwego. Przepis wymienia obiekty zaliczane do obiektów inżynierii lądowej i wodnej. Należy uznać, że obiekty te są de facto infrastrukturą pasywną. W projektowanym art. 210 odniesiono się zatem do definicji infrastruktury technicznej oraz uzupełniono go o elementy wskazane w dyrektywie, a wykraczające poza definicję infrastruktury technicznej.

Art. 212

Przepis wdraża częściowo art. 73 ust. 1 i 2 EKŁE dotyczący obowiązków związanych z dostępem telekomunikacyjnym i użytkowaniem specyficznych elementów sieci i urządzeń towarzyszących.

Przepis art. 212, analogicznie do dotychczas obowiązujących przepisów Pt umożliwia Prezesowi UKE nałożenie obowiązku uwzględnienia wniosków przedsiębiorców komunikacji elektronicznej o zapewnienie dostępu telekomunikacyjnego, w tym użytkowania elementów sieci oraz powiązanych zasobów. Przepis ponadto doprecyzowuje na czym może polegać ten obowiązek, wprowadzając nieznaczne modyfikacje w porównaniu do dotychczas obowiązujących regulacji. Przy tym nowym przykładem ww. obowiązku, przewidzianym w EKŁE, jest m.in. zapewnienie dostępu do aktywnych lub wirtualnych elementów sieci telekomunikacyjnej i związanych z nimi usług.

Kolejnym nowym przepisem jest przepis nakazujący Prezesowi UKE, aby nakładając obowiązek zapewnienia dostępu wziął pod uwagę to czy m.in. inne, również planowane, formy dostępu lub obowiązek z art. 211 nie będą wystarczające do rozwiązania problemów rynkowych. W tym zakresie art. 212 Pke stanowi wdrożenie art. 73 ust. 2 akapit 1 EKŁE.

Art. 213

Przepis art. 213 stanowi implementację art. 73 ust. 2 i 3 EKŁE i dotyczy kwestii ustalania przez Prezesa UKE warunków dostępu telekomunikacyjnego w zasadniczej części powtarzając brzmienie dotychczasowego art. 35 Pt. EKŁE rozbudowuje katalog elementów jakie organ uwzględnia przy ustalaniu zakresu obowiązku dostępu. Nowym elementem, który wynika z EKŁE, jest obowiązek wzięcia przez organ pod uwagę m.in. inwestycji w sieci o bardzo dużej przepustowości oraz poziomów ryzyka związanych z tymi inwestycjami, prognozowanego rozwoju technologicznego związanego z projektowaniem sieci i zarządzaniem nimi, potrzeby zapewnienia neutralności technologicznej w zakresie projektowania sieci i zarządzania nimi.

Art. 214

Przepis wdraża art. 70 EKŁE dotyczący obowiązku niedyskryminacji.

Zasada niedyskryminacji wyrażona w projektowanym przepisie ma na celu, jak wskazuje motyw 184 EKŁE, zagwarantowanie, że przedsiębiorstwa o znaczącej pozycji rynkowej nie będą zniekształcać konkurencji, a w szczególności w sytuacji, gdy są to zintegrowane pionowo przedsiębiorstwa świadczące usługi innym przedsiębiorstwom, z którymi konkurują na rynkach detalicznych. EKŁE uznaje, iż zasada równoważności produktów stanowi najbardziej niezawodny sposób uzyskania skutecznej ochrony przed dyskryminacją.

Projektowany przepis w ust. 1 powtarza co do zasady treść dotychczasowego art. 36 Pt (który wdrażał w tym zakresie art. 10 dyrektywy o dostępie). EKŁE w porównaniu do dyrektywy o dostępie odnosi się przy tym do obowiązku przedsiębiorstwa, a nie jedynie operatora. Z tego

względu należało uwzględnić tę zmianę i odnieść się w projektowanym przepisie do obowiązków przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej.

EKŁE ponadto uregulowało kwestię obowiązków, jakie krajowy organ regulacyjny może nałożyć w celu zapewnienia równego traktowania w zakresie dostępu. Fragment ten został wdrożony w projektowanym art. 214 ust. 2.

Art. 215

Przepis wdraża art. 69 ust. 1 i 3 EKŁE dotyczący obowiązku przejrzystości i w tym zakresie w zasadniczej części powtarza treść dotychczasowego przepisu Pt. Projektowany przepis reguluje zatem możliwość nałożenia przez Prezesa UKE na przedsiębiorcę o znaczącej pozycji rynkowej, w drodze decyzji, obowiązku ogłaszania lub udostępniania informacji w sprawach zapewnienia dostępu. Informacje są publikowane na stronie podmiotowej BIP UKE. Mogą one obejmować m.in. informacje księgowe, specyfikacje techniczne urządzeń i sieci, informacje dotyczące opłat.

Wprowadzenie obowiązku przejrzystości motyw 182 EKŁE uzasadnia to tym, iż jawność zasad i warunków dostępu oraz wzajemnych połączeń, w tym cen, służy przyspieszaniu negocjacji, unikaniu sporów i daje uczestnikom rynku pewność, że usługa nie jest świadczona na dyskryminujących warunkach. Otwartość i jawność technicznych interfejsów może mieć szczególne znaczenie dla zapewnienia interoperacyjności.

Art. 216

Przepis artykuł 216 projektu reguluje ogólne zasady dotyczące nakładania na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązku prowadzenia rachunkowości regulacyjnej wraz z odwołaniem do dalszych przepisów w art. 258–263, w tym określonych w wydawanym na podstawie art. 260 projektu akcie wykonawczym, które zawierają szczegółowe przepisy dotyczące rachunkowości regulacyjnej.

Przepis art. 216 jest odpowiednikiem art. 38 Pt.

Zgodnie z projektowanym ust. 2, podstawą do przygotowania sprawozdań z rachunkowości regulacyjnej stanowi zatwierdzona przez Prezesa UKE instrukcja, zdefiniowana w słowniku w art. 2 pkt 13.

Przepis art. 216 implementuje do polskiego prawa art. 71 EKŁE, zgodnie z którym regulator ma prawo do nałożenia obowiązku rozdzielności księgowej. Obowiązek rozdzielności księgowej został określony w polskim prawie jako obowiązek rachunkowości regulacyjnej,

zdefiniowany w słowniku w art. 2 pkt 48, dodatkowo projektowany przepis art. 258 określa cel oraz sposób prowadzenia rachunkowości regulacyjnej.

Prawidłowe prowadzenie rachunkowości regulacyjnej ma umożliwić regulatorowi skuteczne badanie i monitorowanie transferów wewnętrznych u danego przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej oraz eliminowanie niedozwolonych transferów. Jest to szczególnie istotne dla prawidłowego ustalania opłat hurtowych, ponieważ prawidłowy system rachunkowości regulacyjnej stanowi podstawę kalkulacji kosztów, te zaś są podstawą ustalania opłat hurtowych.

Art. 217

Projektowany przepis art. 217 wdrażający art. 74 EKŁE określa zasady dotyczące nakładania na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązków dotyczących kalkulacji kosztów świadczenia dostępu telekomunikacyjnego oraz stosowania opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego.

W przepisie ust. 1 są wymienione 3 różne obowiązki dotyczące stosowania opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego. Prezes UKE ma możliwość nałożenia na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej tych obowiązków. Przesłanki nakładania obowiązków, określone w Pke, wynikają bezpośrednio z EKŁE, w szczególności z art. 74 ust. 1 i 2. Zgodnie z art. 74 ust. 1 akapit 2 zdanie 3 implementowanym w ust. 1, Prezes UKE ma umożliwić przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej uzyskanie rozsądnej stopy zwrotu z zaangażowanego kapitału, uwzględniając wszelkie ryzyko typowe dla danego nowego przedsięwzięcia inwestycyjnego.

Metoda wskazana w ust. 1 pkt 1 jest metodą stosowania opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego w oparciu o metodę kalkulacji kosztów – precyzyjnie regulowaną przez przepisy Pke, w szczególności definicję w słowniczku w art. 2 pkt 17 Pke oraz art. 262 i art. 263 Pke, a także przepisy rozporządzenia, wydawanego na podstawie art. 260. W Pt ta metoda była regulowana w art. 39.

W decyzji nakładającej ten obowiązek, Prezes UKE wskazuje przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej sposób kalkulacji kosztów spośród wymienionych w rozporządzeniu, wydanym na podstawie art. 260, oraz sposoby ustalania opłat, które będzie stosował w przypadkach, o których mowa w art. 218 ust. 5. Powyższe sposoby ustalania opłat nie są sprecyzowane w Pke i wynikają z aktualnej praktyki w innych krajach UE oraz zaleceń Komisji Europejskiej. Przykładami takich sposobów są wykorzystanie przez organ regulacyjny w tym celu poziomu

opłat stosowanych na porównywalnych rynkach konkurencyjnych lub regulowanych (*benchmarking*), metoda ta jest zapisana w dyrektywie w art. 74 ust. 2, oraz metoda „cena detaliczna minus” (*retail minus*), stosowana szczególnie w przypadku konkurencyjnego rynku detalicznego.

Metoda wskazana w pkt 2 w ust. 1 jest metodą mniej restrykcyjnej kontroli opłat w stosunku do metody z pkt 1. W obecnym Pt ta metoda była regulowana w art. 40. Prezes UKE nakłada na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek stosowania opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego, w oparciu o koszty, które ponosi przedsiębiorca, wskazując jednocześnie sposoby weryfikacji i ustalania opłat. Powyższe sposoby, analogicznie jak w pkt 1 nie są sprecyzowane w Pke i wynikają z aktualnej praktyki w innych krajach UE oraz zaleceń Komisji Europejskiej.

Inaczej niż w przypadku obowiązku wynikającego z ust. 1 pkt 1, przedsiębiorca ma sam możliwość wyboru sposobu wyliczenia kosztów, może w tym celu skorzystać ze sposobów kalkulacji kosztów wskazanych w rozporządzeniu, wydawanym na podstawie przepisu art. 258.

Metoda wskazana w ust. 1 pkt 3, która jest nową regulacją, nakłada na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej obowiązek stosowania opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego w wysokości określonej przez Prezesa UKE. Przepis art. 74 EKŁE opisuje dwa sposoby ustalania cen (opłat), jednakże pierwsze zdanie tego artykułu, szczególnie przez użycie wyrażenia „w tym” wyraźnie wskazuje, że katalog sposobów ustalania cen (opłat) jest otwarty. Potwierdzają to też zalecenia Komisji Europejskiej, w których, na podstawie przepisów ówczesnie obowiązujących dyrektyw będących odpowiednikami art. 74 EKŁE, zalecano ustalanie opłat na podstawie modelu kalkulacji kosztów „bottom-up” (modelowanie oddolne), opartego o koszty ponoszone przez efektywnego operatora np. w zaleceniu Komisji z dnia 7 maja 2009 r. w sprawie uregulowań dotyczących stawek za zakańczanie połączeń w sieciach stacjonarnych i ruchomych (2009/396/WE) (Dz. Urz. UE L 124 z 20.05.2009, str. 67).

Powyższa metoda nie wymaga procesu oceny i weryfikacji przez regulatora ani kosztów, ani opłat, wynikających z uzasadnienia kosztowego, ponieważ opłaty są ustalone przez regulatora.

Metoda ustalania opłat określona w ust. 1 pkt 3 będzie mogła być zastosowana, zgodnie z ust. 4, tylko w dwóch sytuacjach. Pierwszy przypadek będzie mieć miejsce gdy Komisja Europejska lub BEREC wyda odpowiednie wytyczne, zalecenia lub wspólne stanowisko w tym zakresie. Druga przesłanka dotyczy sytuacji, gdy obowiązek stosowania opłat z ust.1 pkt 3 będzie nakładany na więcej niż jednego przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej na tym samym

rynku właściwym lub rynku właściwym obejmującym takie same produkty lub usługi w połączeniu z warunkiem, że na tych rynkach powinny być stosowane symetryczne opłaty z tytułu dostępu telekomunikacyjnego.

Prezes UKE nakładając obowiązek, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, będzie musiał uwzględnić koszty ponoszone przez efektywnie działającego przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej (hipotetycznego przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, jaki funkcjonowałby na w pełni konkurencyjnym rynku) lub koszty ponoszone przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, na którego ma być nałożony obowiązek, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, oraz koszty innych przedsiębiorców komunikacji elektronicznej działających na tym samym lub rynku właściwym lub rynku właściwym obejmującym takie same produkty lub usługi. Pkt 2 jest szczególnie istotny w przypadku ustalania symetrycznych opłat na rynkach obejmujących takie same produkty lub usługi.

W wyjątkowych sytuacjach, kiedy Prezes UKE nie będzie mógł zastosować ust. 5, przy nakładaniu obowiązku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 będzie mógł uwzględnić opłaty z tytułu dostępu telekomunikacyjnego stosowane na porównywalnych rynkach konkurencyjnych lub regulowanych. Takie sytuacje mogą dotyczyć np. rynków nowych usług, gdzie określenie kosztów ponoszonych przez efektywnie działającego przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej może być niemożliwe.

Przepis ust. 7 dotyczy nowej sytuacji, wskazanej w art. 74 ust. 1 akapit 3 EKŁE, związanej z inwestycjami poniesionymi przez przedsiębiorców komunikacji elektronicznej w budowę sieci składającej się z elementów światłowodowych (nowej generacji), w szczególności sieci o bardzo dużej przepustowości, które Prezes UKE musi wziąć pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o konieczności nałożenia obowiązków dotyczących kalkulacji kosztów i stosowania opłat. Powyższy przepis ma zachęcić przedsiębiorców komunikacji elektronicznej do inwestycji w budowę sieci, w szczególności sieci o bardzo dużej przepustowości, które przy odpowiednich warunkach, wymienionych w tym przepisie, mogą doprowadzić do nienakładania lub uchylenia obowiązków regulacyjnych wskazanych w art. 217 w stosunku do danego przedsiębiorcy.

Art. 218

Przepis art. 218, wdrażający art. 74 EKŁE, określa zasady dotyczące weryfikacji kosztów i opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego oraz ustalania opłat z tytułu dostępu

telekomunikacyjnego. Projektowany art. 218 jest odpowiednikiem art. 39 ust. 2–6 i art. 40 ust. 2–5 Pt.

Zgodnie z ust. 1 przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, na którego został nałożony obowiązek, o którym mowa w art. 217 ust. 1 pkt 2, przedstawia Prezesowi UKE szczegółowe uzasadnienie wysokości opłat ustalonych w oparciu o koszty, które ponosi przedsiębiorca komunikacji elektronicznej.

Zgodnie z ust. 2 Prezes UKE weryfikuje ww. opłaty, ale tylko według sposobów wskazanych w decyzji nakładającej obowiązek z art. 217 ust. 1 pkt 2. Jeżeli wysokość opłat okaże się nieprawidłowa, Prezes UKE sam ustala wysokość opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego lub ich maksymalny albo minimalny poziom, biorąc pod uwagę wytyczne z ust. 3.

Natomiast w przypadku nałożenia na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej obowiązku, o którym mowa w art. 217 ust. 1 pkt 1, po otrzymaniu wyników kalkulacji kosztów od przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, jest przeprowadzana ocena kosztów przez weryfikację przeprowadzoną przez biegłego rewidenta, wskazaną w art. 262 ust. 7.

Należy podkreślić, że w przypadku obowiązku kalkulacji kosztów nałożonego przez Prezesa UKE na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, tylko w przypadkach określonych w ust. 5 Prezes UKE sam może ustalić wysokość opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego lub ich maksymalny albo minimalny poziom.

Przepis ust. 7 dotyczy szczególnej sytuacji, wymienionej w art. 74 ust. 1 akapit 2 EKŁE, związanej z wydatkami poniesionymi przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej na nowe przedsięwzięcie inwestycyjne, które Prezes UKE musi wziąć pod uwagę przy ustalaniu opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego. Powyższe przepisy mają na celu zachętę dla przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej do realizacji nowych przedsięwzięć inwestycyjnych, w tym budowy sieci o bardzo dużej przepustowości. Przepis ust. 7 jest odpowiednikiem art. 39 ust. 6 i art. 40 ust. 5 Pt.

Art. 219

Projektowany przepis reguluje kwestię rozliczeń między przedsiębiorcami komunikacji elektronicznej związanych z przenoszeniem numerów (ust. 1) oraz wyborem dostawcy usług (ust. 2). Artykuł implementuje art. 106 EKŁE i łączy się z prawem dla abonentów do bezpłatnego przeniesienia numeru oraz wyboru dostawcy usług.

Projektowane przepisy informują tylko, że w przypadku ustanowienia opłat przez przedsiębiorców komunikacji elektronicznej związanych z przenoszeniem numerów lub wyborem dostawcy usług, opłaty te mają uwzględniać ponoszone koszty związane z tą usługą.

Przepis art. 219 jest odpowiednikiem art. 41 Pt.

Art. 220

Projektowany przepis dotyczy ustalania opłat za zakańczanie połączenia głosowego w sieciach stacjonarnych lub ruchomych i stanowi implementację nowej regulacji czyli art. 75 EKŁE. Zgodnie z przepisem ust. 1, przedsiębiorca komunikacji elektronicznej stosuje nie wyższe niż maksymalne opłaty, zgodnie z aktem delegowanym wydanym przez Komisję Europejską w tym zakresie. Zgodnie z najlepszą wiedzą projektodawcy w tym zakresie, na podstawie art. 75 ust.1 EKŁE, Komisja Europejska planuje wydać rozporządzenie, czyli akt delegowany, który nie będzie wymagał transpozycji jak każde rozporządzenie przyjmowane przez instytucje unijne, niezależnie czy ma charakter ustawodawczy (jak rozporządzenie), czy nieustawodawczy (jak np. rozporządzenie wykonawcze). Przepis ust. 1 porządkuje tylko regulacje w tym zakresie.

W przypadku niewydania przez Komisję Europejską ww. aktu delegowanego określającego maksymalne stawki za zakańczanie połączeń głosowych, zgodnie z projektowanym ust. 2, Prezes UKE może w drodze decyzji, nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek stosowania opłaty za zakańczanie połączeń w określonej przez Prezesa UKE wysokości. Prezes UKE określając opłaty będzie musiał wziąć pod uwagę zasady wymienione w ust. 3, stanowiące implementację zasad określonych w załączniku nr III do EKŁE.

Zgodnie z ust. 4, wdrażającym art. 75 ust. 3 EKŁE, Prezes UKE ma obowiązek monitorować wysokość opłat za zakańczanie połączeń głosowych w sieciach stacjonarnych lub ruchomych oraz zapewniać ich zgodność z opłatami określonymi w akcie delegowanym, wydawanym na podstawie art. 75 ust. 1 EKŁE. Zgodnie z ust. 5, Prezes UKE jest zobowiązany przedstawiać Komisji Europejskiej i BEREC sprawozdanie dotyczące stosowania opłat za zakańczanie połączeń głosowych w sieciach stacjonarnych lub ruchomych, co też jest wymogiem wynikającym z art. 75 ust. 3 EKŁE.

Projektodawca w ust. 3 pkt 1 użył angielskiego słowa „bottom-up” ze względu na to, że w języku polskim brak odpowiednika powyższego słowa, oznaczającego rodzaj model kosztowego służącego kalkulacji kosztów różnych usług telekomunikacyjnych, które byłoby w

powszechnym użyciu, i nie budziło wątpliwości co do jego znaczenia. Dotychczas w aktach prawnych nie było tak szczegółowych zapisów i nazwa modelu się w nich nie pojawiała. Natomiast w powszechnym użyciu, m.in. w decyzjach Prezesa UKE używana jest tylko angielska nazwa tego modelu. W EKŁE ta nazwa została przetłumaczona, ale jej tłumaczenie budziło wątpliwości już u projektodawcy Pke, dlatego zdecydowano się na użycie dodatkowo w Pke angielskiej nazwy.

Art. 221

Projektowany przepis dotyczy możliwości nałożenia przez Prezesa UKE na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej, na którego został nałożony obowiązek równego traktowania, obowiązek przygotowania i przedstawienia oferty ramowej o dostępie telekomunikacyjnym. Przepis stanowi wdrożenie art. 69 ust. 2–4 EKŁE, który reguluje kwestie obowiązku przejrzystości.

Projektowany art. 221 częściowo powtarza dotychczasową regulację Pt w tym zakresie, z uwzględnieniem zmian wynikających z EKŁE. Zasadniczą zmianą wynikającą z EKŁE w stosunku do dyrektywy o dostępie jest to, iż EKŁE nie określa już elementów, jakie powinna zawierać oferta ramowa. Elementy te były dotychczas określone w załączniku II do dyrektywy o dostępie. Zamiast tego zgodnie z art. 69 ust. 3 EKŁE to BEREC określa wytyczne w sprawie minimalnych kryteriów dotyczących oferty ramowej. Z tego względu projektowany przepis również nie zawiera już ustępów odnoszących się do elementów oferty ramowej. Prezes UKE będzie te elementy określał w decyzji dla przedsiębiorcy o znaczącej pozycji rynkowej, a przy tym w jak największym stopniu będzie obowiązany uwzględniać wytyczne BEREC w sprawie minimalnych kryteriów dotyczących oferty ramowej, o czym stanowi art. 69 ust. 4 EKŁE. Kwestię uwzględniania wytycznych BEREC reguluje przy tym projektowany art. 4 ust. 2.

Art. 222

Zgodnie z projektowanym przepisem Prezes UKE może dokonać kilku czynności w zakresie zatwierdzenia projektu oferty ramowej lub jej zmiany. Może bowiem zatwierdzić projekt oferty wydając decyzję administracyjną, o której mowa w art. 104 kpa. Przy czym warunkiem zatwierdzenia projektu oferty lub jej zmiany jest to, aby projekt odpowiadał przepisom prawa oraz potrzebom rynku wskazanym w decyzji nakładającej obowiązek przygotowania oferty, przepisom dotyczącym oferty ramowej i dostępu. Prezes UKE może także zmienić projekt oferty ramowej lub jej zmiany i zatwierdzić projekt lub odrzucić proponowaną zmianę. Ponadto

możliwe jest także samodzielne ustalenie oferty ramowej przez Prezesa UKE, w przypadku nieprzedstawienia jej w terminie przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej.

Prezes UKE może, z urzędu lub na uzasadniony wniosek przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej uprawnionego do dostępu telekomunikacyjnego, zobowiązać przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej do przygotowania zmiany oferty ramowej. Dodatkowo wprowadzono regulację umożliwiającą przedstawienie Prezesowi UKE przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej zobowiązanego do przedłożenia oferty ramowej, projektu zmiany oferty ramowej. Celem przepisu jest przesądzenie, aby przedsiębiorca komunikacji elektronicznej zobowiązany do przedłożenia oferty ramowej nie musiał występować do Prezesa UKE z wnioskiem o zobowiązanie samego siebie do przedłożenia zmiany oferty, lecz mógł od razu przedłożyć Prezesowi UKE projekt zmiany oferty ramowej w celu jej zatwierdzenia. Należy przy tym podkreślić, że w obu wyżej opisanych przypadkach organ zobowiązany jest do oceny przedłożonego projektu zmiany oferty ramowej przez pryzmat zapotrzebowania na usługi lub zmiany warunków rynkowych i wydać w tym zakresie decyzję. Nie ma przy tym podstaw do różnicowania procesu w zależności od tego, kto jest inicjatorem zmiany. Należy podkreślić, że w każdym przypadku powinno być stwierdzone spełnienie przesłanek zmiany warunków rynkowych lub zapotrzebowania.

Prezes UKE obowiązany będzie, tak jak dotychczas na podstawie art. 43 Pt, niezwłocznie publikować zatwierdzone oferty ramowe lub ich zmiany na stronie podmiotowej BIP UKE. Dodatkowo wprowadzono obowiązek publikowania również ujednoliconych tekstów ofert ramowych. Regulacja ta zapewni większą przejrzystość wprowadzanych zmian w ofercie ramowej.

Art. 223

Projektowany przepis stanowi implementację art. 68 ust. 3 akapit 2 EKŁE dotyczącego nakładania obowiązków na przedsiębiorstwa wyznaczone jako posiadające znaczącą pozycję rynkową w wyjątkowych okolicznościach. Jednocześnie tożsamy przepis funkcjonował w ustawie Pt w art. 44.

Art. 224

Projektowany przepis stanowi podobnie jak art. 223 implementację art. 68 ust. 3 akapit 2 EKŁE i nie odbiega od dotychczasowych rozwiązań.

Projektowany przepis dotyczy wystąpienia Prezesa UKE o uzyskanie zgody Komisji Europejskiej na zastosowanie środków nieprzewidzianych dyrektywami i ustawą. Należy

wskazać, że procedura uzyskania zgody nie jest typowym postępowaniem konsolidacyjnym. Zgoda Komisji Europejskiej jest wyrażana w formie decyzji, która jeśli jest pozytywna uprawnia Prezesa UKE do wydania decyzji nakładającej obowiązki objęte wnioskiem złożonym do Komisji Europejskiej. Prezes UKE może wycofać proponowany środek w trakcie postępowania przed Komisją. Przy czym, zgodnie z przepisem ust. 2, w przypadku wydania decyzji przez Komisję Europejską Prezes UKE nakłada obowiązek.

Art. 225–230

Separacja funkcjonalna.

Przepisy dotyczące separacji funkcjonalnej stanowią element regulacji dotyczącej dostępu. Zostały wprowadzone do Pt na mocy nowelizacji z 2012 r., wdrażającej znowelizowany pakiet dyrektyw telekomunikacyjnych. Dotychczasowy art. 44b–44g Pt wdrażał w tym zakresie art. 13a dyrektywy o dostępie (dotyczący możliwości nałożenia na przedsiębiorcę zintegrowanego pionowo obowiązku rozdziału funkcjonalnego) i art. 13b dyrektywy o dostępie (dotyczący dobrowolnego podziału przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo). EKŁE również reguluje te kwestie w art. 77 (podział funkcjonalny) oraz w art. 78 (dobrowolny podział przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo). Przepis art. 77 EKŁE powtarza treść art. 13a dyrektywy o dostępie i nie wprowadza żadnych modyfikacji. Natomiast art. 78 EKŁE będący odpowiednikiem art. 13b dyrektywy o dostępie zawiera szereg zmian.

Art. 225

Podział funkcjonalny.

Projektowany przepis stanowi wdrożenie art. 77 ust. 1–3 EKŁE.

Przepis art. 77 EKŁE przewiduje możliwość nałożenia na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej świadczącego usługi na rynku lub rynkach hurtowych oraz na odpowiadającym mu rynku detalicznym lub rynkach detalicznych (przedsiębiorcą zintegrowanym pionowo zintegrowanego pionowo) obowiązku rozdziału funkcjonalnego, w przypadku gdy obowiązki regulacyjne nałożone wcześniej na tego przedsiębiorcę nie zapewniły skutecznej konkurencji oraz gdy istnieją istotne i trwałe problemy konkurencyjne lub niewydolność rynków, związane z hurtowym oferowaniem określonych rynków produktów dostępu. Podział funkcjonalny, zgodnie z przepisem dyrektywy, ma polegać na wyodrębnieniu w ramach przedsiębiorcy zintegrowanego pionowo niezależnie działającej jednostki organizacyjnej, której zostałaby powierzona działalność związana z hurtowym oferowaniem produktów dostępu. Jednostka ta miałaby obowiązek dostarczania produktów i usług dostępu wszystkim przedsiębiorstwom,

także innym jednostkom organizacyjnym działającym w ramach spółki dominującej, w takich samych terminach, na tych samych warunkach – dotyczących między innymi poziomów cen i usług – oraz z użyciem tych samych systemów i procesów.

Obowiązek rozdziału funkcjonalnego ma na celu w istotny sposób ograniczyć motywację do dyskryminacji oraz ma być pomocny przy weryfikacji i egzekwowaniu przestrzegania zasady niedyskryminacji. Nałożenie obowiązku rozdziału funkcjonalnego jest środkiem naprawczym, który może być stosowany wyjątkowo – w ww. przypadku. Zgodnie z wymogami EKŁE, gdy krajowy organ regulacyjny zamierza nałożyć obowiązek rozdziału funkcjonalnego obowiązany jest przedłożyć wniosek w tym zakresie Komisji Europejskiej. Uprzednie zatwierdzenie wniosków przez Komisję Europejską ma na celu zapobieganie zakłóceniom konkurencji na rynku wewnętrznym.

Projektowany przepis nie przewiduje zmian w porównaniu do dotychczas obowiązującego art. 44b Pt.

Art. 226

Projektowany przepis wdraża art. 77 ust. 3 akapit 2 EKŁE, zgodnie z którym po podjęciu przez Komisję Europejską decyzji w sprawie proponowanego środka zgodnie z art. 68 ust. 3 EKŁE, krajowy organ regulacyjny przeprowadza skoordynowaną analizę różnych rynków związanych z siecią dostępu. Na podstawie swojej oceny krajowy organ regulacyjny nakłada, utrzymuje, zmienia lub uchyla obowiązki. Przepis ten odnosi się do nakładania obowiązku rozdziału funkcjonalnego.

Projektowany przepis nie przewiduje zmian w porównaniu do dotychczas obowiązującego art. 44c Pt.

Art. 227

Przepis ten stanowi implementację art. 77 ust. 4 EKŁE, który, dla uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych, wskazuje, że, nałożenie na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązku podziału funkcjonalnego nie wyklucza możliwości nałożenia na tego przedsiębiorcę innych obowiązków regulacyjnych przewidzianych dla rynków hurtowych.

Projektowany przepis nie przewiduje zmian w porównaniu do dotychczas obowiązującego art. 44d Pt.

Art. 228

Projektowany przepis wprowadza w stosunku do osoby lub osób kierujących wydzieloną jednostką organizacyjną zakaz świadczenia pracy, wykonywania innych zajęć u przedsiębiorcy telekomunikacyjnego zintegrowanego pionowo, na którego nałożono obowiązek rozdziału funkcjonalnego lub w innej wydzielonej jednostce tego przedsiębiorcy, w spółce od niego zależnej, wobec niego dominującej lub z nim powiązanej, a także zakaz pełnienia funkcji w organach lub pełnienia funkcji doradczych na rzecz tych podmiotów.

Art. 229

Projektowany przepis powtarza treść dotychczas obowiązującego art. 44f Pt.

Prezes UKE w decyzji o nałożeniu obowiązku rozdziału funkcjonalnego będzie określał m.in. status prawny wydzielonej jednostki. Przepis ust. 1 wskazuje, że w przypadku gdy formą wydzielonej jednostki nie jest odrębna osoba prawna (mowa tu o spółce kapitałowej), stosuje się do takiego podmiotu przepisy o oddziale. W momencie wprowadzania w 2012 r. do ustawy – Pt przepisów o separacji funkcjonalnej, jak i w procesie legislacyjnym niniejszego projektu uznano, iż najbardziej optymalną formą wydzielenia jednostki na gruncie prawa polskiego, spełniającą wymogi dyrektywy, jest oddział. Forma oddziału w pełni uwzględnia specyfikę instytucji separacji funkcjonalnej i potrzebę odrębności wyodrębnionej jednostki w stosunku do przedsiębiorcy, na którego jest nakładany przedmiotowy obowiązek.

Należy wskazać, że przepis ten został wprowadzony do Pt gdy obowiązywała ustawa z dnia z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2168, z późn. zm.), zwana dalej „usdg”. Ustawa ta zawierała w art. 5 pkt 4 definicję oddziału, wskazując, że oddziałem jest wyodrębniona i samodzielna organizacyjnie część działalności gospodarczej, wykonywana przez przedsiębiorcę poza siedzibą przedsiębiorcy lub głównym miejscem wykonywania działalności. Usdg została zastąpiona przez ustawę z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, która nie zawiera już definicji oddziału. Pojęcie to pojawia się natomiast w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i jest zdefiniowane w art. 3 pkt 4 w sposób identyczny jak w usdg. Może zatem posłużyć przy interpretacji pojęcia „oddziału” na gruncie Pt.

Zgodnie z art. 38 pkt 1 lit. d ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym, jeżeli przedsiębiorca posiada oddziały, w rejestrze przedsiębiorców obok danych dotyczących przedsiębiorcy powinny być ujawnione także siedziby i adresy jego oddziałów.

Przepisy odnoszące się do oddziału znajdują się w Kc:

- 1) art. 43⁶ – firma oddziału osoby prawnej zawiera pełną nazwę tej osoby oraz określenie „oddział” ze wskazaniem miejscowości, w której oddział ma siedzibę,
- 2) art. 109⁵ – prokurę można ograniczyć do zakresu spraw wpisanych do rejestru oddziału przedsiębiorstwa (prokura oddziałowa).

Projektowany przepis reguluje również kwestie z zakresu prawa pracy. Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 26 kwietnia 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465) pracodawcą jest jednostka organizacyjna, choćby nie posiadała osobowości prawnej, a także osoba fizyczna, jeżeli zatrudniają one pracowników. Możliwość uznania za pracodawcę oddziału spółki handlowej potwierdza orzecznictwo Sądu Najwyższego. Sąd Najwyższy stwierdził, że każda osoba prawna jest pracodawcą w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 26 kwietnia 1974 r. – Kodeks pracy, chyba że dla niektórych pracowników za pracodawcę należy uznać jednostkę organizacyjną stanowiącą jej część składową⁴⁾. Taka jednostka organizacyjna niewyposażona w osobowość prawną, musi być dostatecznie wyodrębniona pod względem organizacyjnym i finansowym oraz być uprawniona do samodzielnego zatrudniania pracowników (nie można jednak uznać za pracodawcę jednostki organizacyjnej, której kierownik przyjmuje i zwalnia pracowników wyłącznie na podstawie upoważnienia)⁵⁾.

Z uwagi na powyższe w projektowanym art. 44f ust. 3 Pt stwierdzono, iż „Wydzielona jednostka organizacyjna jest odrębnym pracodawcą w ramach przedsiębiorstwa przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, o którym mowa w art. 44b ust. 1, za którego uprawnienia i obowiązki pracodawcy wykonuje osoba lub osoby kierujące wydzieloną jednostką organizacyjną.”.

Art. 230

Dobrowolny podział przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo.

Projektowany przepis stanowi implementację art. 78 EKŁE.

Przepis co do zasady tak jak dotychczasowy art. 44g ust. 1 Pt reguluje obowiązek powiadomienia Prezesa UKE, przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego o znaczącej pozycji rynkowej zintegrowanego pionowo, o planowanym przeniesieniu środków majątkowych lokalnej sieci dostępu lub ich znacznej części na odrębną osobę prawną mającą innego właściciela lub na nowo zawiązany w tym celu podmiot. Zmiana w porównaniu do dotychczas obowiązujących przepisów dotyczy terminu dokonania zawiadomienia. Dotychczas

⁴⁾ wyr. SN z 6.11.1991 r., I PRN 47/91, OSP 1992, Nr 7–8, poz. 151

⁵⁾ Kodeks pracy. Komentarz, red. prof. dr hab. Wojciech Muszalski, Wyd. 12, Warszawa 2019.

zawiadomienia dokonywało się najpóźniej sześć miesięcy przed planowanym przeniesieniem środków majątkowych. Ze względu jednak na to, że EKŁE w art. 78 ust. 1 wskazuje, że poinformowanie organu powinno nastąpić co najmniej trzy miesiące przed planowanym przeniesieniem aktywów, analogiczną zmianę wprowadzono w projektowanym przepisie.

Nowym elementem wprowadzonym przez art. 78 ust. 1 akapit 3 EKŁE jest możliwość zobowiązania się przez przedsiębiorcę do stosowania określonych warunków dostępu do sieci w okresie po dokonaniu podziału. Celem tych zobowiązań jest zapewnienie stronom trzecim skutecznego i niedyskryminacyjnego dostępu. Zgodnie z EKŁE organ może przy tym uczynić określone warunki wiążącymi, a zatem zobowiązać przedsiębiorcę do ich stosowania w całości lub w części. Organ regulacyjny powinien przy tym monitorować wykonanie tych warunków. Regulacje te zawarte w EKŁE znalazły odzwierciedlenie w projektowanym przepisie.

Rozdział 3

Migracja z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi

Projektowane przepisy rozdziału wdrażają art. 81 EKŁE, który nie miał swojego odpowiednika w pakiecie dyrektyw telekomunikacyjnych. Celem tych przepisów jest ułatwienie przechodzenia z tradycyjnych sieci miedzianych do sieci nowej generacji. Aby zapewnić nadzór nad tym procesem oraz aby go usprawnić EKŁE nakłada na krajowy organ regulacyjny obowiązek zapewnienia, aby proces wycofania lub zastąpienia elementów sieci obejmował przejrzysty harmonogram oraz warunki migracji, a także, aby przewidywał dostępność alternatywnych produktów o przynajmniej porównywalnej jakości pozwalających uzyskać dostęp do zmodernizowanej infrastruktury sieciowej, jeżeli jest to konieczne do ochrony konkurencji i praw użytkowników końcowych. Dyrektywa umożliwia organowi uchylenie obowiązków dotyczących dostępu w odniesieniu do sieci miedzianej z chwilą ustanowienia odpowiedniego procesu migracji oraz zapewnienia zgodności z warunkami, o których powiadomił organ. Ma to na celu uniknięcie nieuzasadnionych opóźnień w migracji.

Art. 231

Wyżej opisane postanowienia EKŁE znalazły odzwierciedlenie w projektowanym art. 231, który uszczegóławia przy tym procedury powiadamiania organu (Prezesa UKE) o zamiarze migracji i zatwierdzania powiadomienia. Zgodnie z projektowanym art. 231 Pke, można wydzielić dwa tryby zatwierdzenia powiadomienia o migracji. Pierwszy – „ogólny”, zgodnie z którym nie później niż w terminie 12 miesięcy przed planowanym terminem rozpoczęcia migracji operator SMP złoży powiadomienie o zamiarze migracji z infrastruktury objętej

obowiązkami regulacyjnym. Do tego trybu zastosowanie ma co do zasady ogólne postępowanie administracyjne.

Art. 232

Przepis ten określa wymogi formalne powiadomienia, poprzez wskazanie co powinno ono zawierać. Przepis wskazuje zatem na obowiązek załączenia wykazu infrastruktury objętej migracją oraz przejrzysty harmonogram i warunki migracji z infrastruktury (dwa ostatnie dokumenty muszą zawierać terminy powiadamiania o migracji podmiotów korzystających z tej infrastruktury, oraz alternatywne sposoby zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego umożliwiające świadczenie usług o co najmniej porównywalnej jakości dotychczasowym użytkownikom końcowym). Wymogi te nie dotyczą sieci, za pomocą której nie są świadczone usługi komunikacji elektronicznej użytkownikom końcowym, lub w miejsce której został zapewniony alternatywny sposób zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, tym samym użytkownikom końcowym, z wykorzystaniem wyłącznie stacjonarnej sieci o bardzo dużej przepustowości składającej się z linii światłowodowych co najmniej do punktu dystrybucji w miejscu świadczenia usługi.

Drugi ustęp tego artykułu doprecyzowuje wymogi formalne powiadomień odnoszących się do infrastruktury, za pomocą której nie są świadczone usługi komunikacji elektronicznej użytkownikom końcowym, lub w miejsce której został zapewniony alternatywny sposób zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, o którym mowa w art. 232 ust. 1, tym samym użytkownikom końcowym, z wykorzystaniem wyłącznie stacjonarnej światłowodowej sieci o bardzo dużej przepustowości. W tym zakresie konieczne jest załączenie oświadczenia o spełnieniu co najmniej jednego z warunków wskazanych w art. 231 ust. 2 pkt 1 lub 2.

Art. 233

Przepis ten umocowuje Prezesa UKE do zatwierdzania w całości, w drodze decyzji, powiadomień albo odmawiania zatwierdzenia powiadomień o zamiarze migracji z infrastruktury, jeżeli harmonogram i warunki migracji nie są przejrzyste i nie zapewniają ochrony konkurencji lub nie zapewniają ochrony praw użytkowników końcowych. . Wydając przedmiotową decyzję Prezes UKE musi kierować zasadami ochrony konkurencji i praw użytkowników końcowych.

Przepis określa także drugi tryb postępowania, który można określić jako „szczególny” lub uproszczony. Tryb ten dotyczy infrastruktury, za pomocą której nie są świadczone usługi komunikacji elektronicznej użytkownikom końcowym, lub w miejsce której został zapewniony

alternatywny sposób zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, z wykorzystaniem wyłącznie stacjonarnej światłowodowej sieci o bardzo dużej przepustowości. W tym przypadku, o ile Prezes UKE nie wskaże nowego terminu załatwienia sprawy w formie postanowienia, w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia Prezesowi UKE powiadomienia o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi spełniającego wymagania, zatwierdzenie powiadomienia może nastąpić w trybie milczącego załatwienia sprawy, który określony został w dziale II rozdziale 8a kpa.

Ustęp trzeci doprecyzowuje stosowanie zasad postępowania administracyjnego w postępowaniach w sprawie zatwierdzenia powiadomienia o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi, wyłączenie stosowania art. 31 kpa. Wyłączenie to, mając na uwadze zasadę szybkości postępowań, ma na celu ograniczenia kręgu uczestników tych postępowań wyłącznie do ich stron.

Art. 234

Przepis ten daje Prezesowi UKE, w przypadku zatwierdzenia powiadomienia o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi, możliwość, uchylecia nałożonych wcześniej obowiązków regulacyjnych w zakresie dostępu telekomunikacyjnego do sieci miedzianej lub infrastruktury niezbędnej do eksploatacji sieci miedzianej objętej migracją. Możliwość ta jest jednakże uzależniona od przestrzegania postanowień zatwierdzonego powiadomienia.

Art. 235

Przepis ten daje Prezesowi UKE możliwość łączenia postępowań dotyczących zatwierdzenia powiadomienia o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi, w przypadku gdy wszczynane są one w związku z powiadomieniami pochodzącymi od tego samego wnioskodawcy.

Rozdział 4

Ograniczenia na rynkach detalicznych

Art. 236

Projektowany przepis dotyczy nakładania obowiązków na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego o znaczącej pozycji rynkowej na rynku usług detalicznych i nie odbiega w sposób zasadniczy od dotychczasowej treści art. 46 Pt, z tym, że dotyczy obowiązków nakładanych na

przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej na danym rynku detalicznym. Zakres ten jest zatem szerszy niż dotychczas obowiązujący na gruncie Pt, który obejmował przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Przepis stanowi wdrożenie art. 83 EKŁE. Rynkami detalicznymi są rynki produktów i usług w zakresie usług telekomunikacyjnych dla użytkowników końcowych. Obowiązki mogą być nakładane, gdy analiza rynku wykaże, że dany rynek detaliczny nie jest skutecznie konkurencyjny oraz obowiązki dostępowe nie doprowadziłyby do osiągnięcia celów polityki regulacyjnej.

Art. 237

Projektowany przepis jest analogiczny do dotychczasowej regulacji zawartej w Pt, z tą różnicą, iż dotyczy przedsiębiorców komunikacji elektronicznej. Przepis dotyczy przypadku, gdy na podstawie projektowanego art. 236 ust. 3 pkt 4 Prezes UKE nałoży obowiązek przedstawiania do zatwierdzenia informacji przedumownych. Możliwość nałożenia takiego obowiązku wynika z art. 83 ust. 2 EKŁE, który to przepis dotyczy m.in. możliwości zastosowania środków kontroli poszczególnych taryf.

Projektowany przepis uszczegóławia procedurę zatwierdzania przez Prezesa UKE informacji przedumownych, zakreślając termin przedłożenia planowanych informacji przedumownych do zatwierdzenia, przewidując możliwość zgłoszenia sprzeciwu przez Prezesa UKE, oraz regulując kwestie publikowania na stronie podmiotowej BIP UKE informacji przedumownych.

Rozdział 5

Szczegółowe warunki regulacyjne

Proponowane przepisy rozdziału 5 „Szczegółowe warunki regulacyjne” – art. 238–241 projektu ustawy Pke mają na celu przeniesienie na grunt nowego aktu instytucji ustanowionych przepisem art. 43a Pt.

Postanowienia art. 43a Pt zostały wprowadzone ustawą z 29 października 2010 r. o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. poz. 1499). Przyczynkiem do ich kodyfikacji były doświadczenia Prezesa UKE związane z zawarciem i wykonywaniem porozumienia pomiędzy Prezesem UKE a największym wówczas operatorem telekomunikacyjnym.

Regulacja ta ma na celu umożliwienie włączenia zobowiązań przedsiębiorcy uzgodnionych pomiędzy przedsiębiorcą a organem regulacyjnym w mechanizm regulacji rynków telekomunikacyjnych. Nowa regulacja w tym zakresie powtarza rozwiązania przyjęte w

ustawie uchylanej. Wskazać jednakże należy, że proponowane przepisy zostały przystosowane do systematyki nowej kodyfikacji.

Art. 238

Przepisy tego artykułu wskazują, że postępowanie w sprawie zatwierdzenia szczegółowych warunków regulacyjnych jest postępowaniem wnioskowym. Podmiotem uprawnionym do złożenia wniosku jest przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej. Przepis ten definiuje czym są „szczegółowe warunki regulacyjne” określają tym także zakres, którego dotyczyć może składany wniosek, wskazując na szczegółowe warunki wykonywania obowiązków regulacyjnych wcześniej nałożonych na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej. Do zakresu wniosku należeć mogą również inne zobowiązania przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, które mogą się przyczynić do skutecznej realizacji obowiązków regulacyjnych nałożonych na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, rozwoju równoprawnej i skutecznej konkurencji, rozwoju i wykorzystania infrastruktury telekomunikacyjnej oraz zapewnienia użytkownikom maksymalnych korzyści w zakresie różnorodności, ceny i jakości usług komunikacji elektronicznej.

Art. 239

Przepisy tego artykułu określają odrębny sposób prowadzenia postępowania w zakresie zatwierdzenia szczególnych warunków regulacyjnych, przez określenie uprawnień Prezesa UKE. Przyjęte rozwiązania dostosowane są do dynamicznej specyfiki prowadzenia ustaleń w tym zakresie.

Art. 240

Przepis ten określa sposób zatwierdzenia szczególnych warunków regulacyjnych, określa termin na podjęcie tego rozstrzygnięcia. Przede wszystkim jednak wskazuje na kryteria oceny wniosku, jakim są cele określone w art. 414 ust. 2 Pke.

Art. 241

W przepisie tym wskazane zostały przesłanki zatwierdzania propozycji zawartych we wniosku przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej. Przepis ust. 2 określa uprawnienia Prezesa UKE w zakresie określenia dodatkowe postanowienia decyzji, co do zastrzeżenia warunków i terminów.

Rozdział 6

Szczegółowe warunki inwestowania

Proponowane przepisy rozdziału 6 „Szczegółowe warunki inwestowania” – art. 242–257 projektu ustawy Pke, mają na celu implementację postanowień określonych w art. 76 i art. 79 oraz uwzględnienie motywów 198–201, 206 i 207 EKŁE, jak również załącznika IV do tej dyrektywy. Wspomniane przepisy dyrektywy odnoszą się do możliwości nadania krajowemu organowi regulacyjnemu możliwości zatwierdzania propozycji zobowiązań (sankcjonowania samoregulacji w drodze wydawanych decyzji) przedkładanych przez przedsiębiorców komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej (tzw. przedsiębiorców SMP), w zakresie dostępu czy realizacji w drodze współinwestycji nowych sieci/elementów sieci, czy powiązanych zasobów.

Na wstępie należy zauważyć, że przyjęte przez europejskiego prawodawcę rozwiązania w art. 79 odnoszą się do zakresu wcześniej regulowanego, choć w węższym zakresie, przez art. 8 *dyrektywy 2002/19/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie dostępu do sieci łączności elektronicznej i urządzeń towarzyszących oraz wzajemnych połączeń (dyrektywa o dostępie)*. Wspomniany wyżej przepis art. 8 dyrektywy o dostępie znalazł swoje odzwierciedlenie na gruncie prawa krajowego w przepisach art. 43a uchylanego Prawa telekomunikacyjnego. Przepisy te były wprowadzone do niej ustawą z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne. Unormowania te upoważniały Prezesa UKE do zatwierdzania w drodze decyzji tzw. szczegółowych warunków regulacyjnych, nakładanych na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego o znaczącej pozycji rynkowej. Szczegółowe warunki regulacyjne, zatwierdzane były przez Prezesa UKE na wniosek zainteresowanego przedsiębiorcy i określały szczegółowe warunki wykonywania obowiązków regulacyjnych wcześniej nałożonych na tego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, jak również innych zobowiązań tego przedsiębiorcy, mogących się przyczynić do skutecznej realizacji obowiązków regulacyjnych nałożonych na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, rozwoju równoprawnej i skutecznej konkurencji, rozwoju i wykorzystania nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej lub zapewnienia użytkownikom maksymalnych korzyści w zakresie różnorodności, ceny i jakości usług telekomunikacyjnych.

Co się zaś tyczy unormowań art. 76 dyrektywy, które wskazują na możliwość zatwierdzania propozycji zobowiązań odnoszących się do realizacji współinwestycji w sieci o bardzo dużej przepustowości, to do czynienia będziemy mieli z nowymi rozwiązaniami prawnymi. Proponowane rozwiązania mają na celu wprowadzenie mechanizmów prawnych mających na celu stworzenie m.in. systemu zachęt inwestycyjnych przy jednoczesnym zachowaniu konkurencyjności na rynku. Docelowym efektem wprowadzonej regulacji ma być wywarcie

pozytywnego wpływu na uczestników rynku telekomunikacyjnego, skutkującego powstawaniem nowych sieci o bardzo dużej przepustowości, jednocześnie przy obniżaniu kosztów ich budowy oraz zachowaniu zrównoważonego modelu inwestycyjnego związanego z brakiem konieczności powielania infrastruktury.

Decyzje krajowego organu regulacyjnego, wydawane na podstawie przepisów implementujących art. 79 ust. 3 akapit czwarty EKŁE – art. 243 projektu Pke, będą nadawać propozycjom zobowiązań charakter wiążący. Procedurze konsolidacji podlegać będą decyzje wydawane na podstawie art. 248 projektu Pke. Oznacza to, że decyzje Prezesa UKE muszą być notyfikowane zgodnie z projektowanym art. 35 i następnymi.

Projektowane przepisy mają na celu usankcjonowanie możliwości „samoregulacji” przedsiębiorców komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej, przez zatwierdzanie propozycji zobowiązań w drodze decyzji Prezesa UKE. Należy wskazać, że dotychczas taka konstrukcja nie funkcjonowała na gruncie przepisów szerokokorozumianego prawa telekomunikacyjnego. Proponowane przepisy mają za zadanie umocowanie Prezesa UKE do zatwierdzania w drodze, objętych postępowaniem konsolidacyjnym, decyzji administracyjnych propozycji zobowiązań dotyczących warunków zapewnienia dostępu do należących do tych przedsiębiorców sieci telekomunikacyjnych lub powiązanych zasobów. Przepisy te sankcjonują zatwierdzanie przez Prezesa UKE również propozycji zobowiązań w zakresie określania zasad włączania się (przyłączania się) do współinwestycji, realizowanych przez tych przedsiębiorców o znaczącej pozycji rynkowej. W ślad za regulacją dyrektywy propozycja krajowego przepisu nie zawiera zamkniętego wyliczenia przedmiotu proponowanych do zatwierdzenia samoregulacji, dlatego też wskazuje ich zakres przez przykładowe wyliczenie – przepis zawiera sformułowanie „w szczególności”. W tym kontekście, należy podkreślić, że proponowana regulacja bezpośrednio odnosi się w art. 242 ust. 1 pkt 3, w ślad za wskazaniem motywu 206 *in fine*, również do kwestii zobowiązań związanych z *dobrowolnym podziałem przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, które zostało wyznaczone jako posiadające znaczącą pozycję rynkową na co najmniej jednym rynku właściwym, mogą zwiększać przewidywalność i przejrzystość tego procesu dzięki ustanowieniu procedury wdrożenia planowanego podziału, np. w formie harmonogramu wdrażania według jasno określonych kluczowych etapów z podaniem przewidywalnych skutków braku realizacji niektórych etapów.*

Art. 242

Projektowane przepisy art. 242 dokonują implementacji art. 79 ust. 1 akapit pierwszy lit. a–c EKŁE. Wskazują one w pierwszej kolejności przesłanki podmiotowe, zgodnie z którymi przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej będą mogli skorzystać z nowej instytucji zatwierdzenia propozycji zobowiązań. Przepisy te od strony przedmiotowej wskazują na zakres jaki może być objęty propozycją zobowiązań. Przepis ust. 2 ma na celu doprecyzowanie podstawowego zakresu propozycji zobowiązań.

Art. 243

W projektowanym art. 243 zawarta została implementacja postanowień art. 79 ust. 2 lit. a EKŁE, który określa minimalny zakres postanowień, które mają być zawarte, w przedkładanych do zatwierdzenia, propozycjach zobowiązań. Przepisy wskazują zatem (oprócz przesłanek: *uczciwych, rozsądnych i otwartych na wszystkich uczestników rynku warunków*), jakie kwestie muszą być w tych propozycjach obligatoryjnie uregulowane: zapewnienie dostępu, zapewnienie zrównoważonej konkurencji, wskazanie szczegółowego harmonogramu i zakresu ich wdrażania oraz okresu obowiązywania.

Propozycja przepisów zawarta w art. 243–248 ma na celu określenie toku postępowania związanego z wydawaniem przez Prezesa UKE decyzji zatwierdzających propozycje zobowiązań. Propozycja ta odnosi się również bezpośrednio do wskazań motywu 205 *in medio*, który stanowi, że *należy ustanowić dla przedsiębiorstw procedurę składania zobowiązań, a dla krajowych organów regulacyjnych – procedurę ich oceny, z uwzględnieniem opinii uczestników rynku w drodze testu rynkowego, oraz – w stosownych przypadkach – nadania im mocy wiążącej wobec przedsiębiorstwa i możliwości ich egzekwowania przez krajowy organ regulacyjny*.

Należy zauważyć, że inicjatorem zatwierdzenia propozycji zobowiązań, a także podmiotem proponującym ich treść będzie zawsze poddany regulacji przedsiębiorca komunikacji elektronicznej. Natomiast na Prezesie UKE będzie spoczywał publicznoprawny obowiązek, związany z tym, by zobowiązania, w razie potrzeby poddane stosownym zmianom lub uzupełnieniom w stosunku do pierwotnej propozycji, były zgodne z przepisami prawa, nakładanymi na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej obowiązkami regulacyjnymi, potrzebami rynku telekomunikacyjnego oraz by mogły się przyczyniać do skutecznej realizacji obowiązków regulacyjnych nałożonych na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, rozwoju równoprawnej i skutecznej konkurencji, rozwoju i wykorzystania nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej lub zapewnienia użytkownikom maksymalnych korzyści w zakresie różnorodności, ceny i jakości usług telekomunikacyjnych.

Art. 244

W myśl przepisów art. 244– 247 projektowanej ustawy realizowane są postulaty zawarte w *ab initio* postanowieniach motywu 206 EKŁE, który stanowi, że *krajowe organy regulacyjne powinny być w stanie uczynić zobowiązania wiążącymi w całości lub w części, na określony czas, który nie powinien być dłuższy niż okres, na który są składane, po przeprowadzeniu testu rynkowego w drodze publicznych konsultacji z zainteresowanymi stronami*. A zatem na mocy projektowanego przepisu art. 244 i następnych Prezes UKE będzie mógł, przed przeprowadzeniem testu rynkowego, o którym mowa w dalszych przepisach, odmówić zatwierdzenia propozycji zobowiązań, jeżeli z ich analizy wynika, że nie spełniają one przesłanek określonych w art. 243. Przepisy implementowanej dyrektywy wymagają od krajowych organów regulacyjnych prowadzenia „testu rynkowego”. Test ten na gruncie prawa krajowego realizowany będzie w drodze publicznych konsultacji z zainteresowanymi stronami, w ramach których prowadzona będzie analiza stanowisk konsultacyjnych składanych w terminie wyznaczonym przez Prezesa UKE, nie krótszym niż 30 dni.

Art. 245

Aby umożliwić zapoznanie się z propozycjami zobowiązań i aby umożliwić przeprowadzenie testu rynkowego art. 245 zobowiązuje Prezesa UKE do publikacji projektu propozycji zobowiązań w Biuletynie Informacji Publicznej. W tym zakresie projektowane przepisy dokonują implementacji postanowień art. 79 ust. 2 EKŁE.

Procedurę „testu rynkowego” realizują postanowienia projektowanego art. 246 ust. 1, w którym implementowane są dalsze postanowienia art. 79 ust. 2 EKŁE, przez wskazanie, nie wyłącznych, lecz obligatoryjnych kryteriów oceny szczególnie istotnych w stosunku do propozycji zobowiązań przez Prezesa UKE.

Art. 246

Przepisy ust. 1 określają przesłanki, według których Prezes UKE wstępnie ocenia złożone propozycje zobowiązań, przepis wskazuje na konieczność wzięcia pod uwagę również stanowisk złożonych w ramach konsultacji. Proponowane przepisy art. 246 ust. 2, doprecyzowują czynności podejmowane przez Prezesa UKE, zobowiązując go do zawiadomienia przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej o wstępnej ocenie złożonych propozycji zobowiązań, uwzględniającej stanowiska złożone w ramach konsultacji. Stosownie do postanowień ust. 3, jeśli ze wstępnej oceny wynikałoby, że nie zostały spełnione kryteria wskazane w art. 243, wówczas przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej

pozycji rynkowej, w celu uwzględnienia wstępnej oceny, może dokonać zmiany propozycji zobowiązań. Prezesa UKE wyznacza co najmniej 14 dniowy termin, na dokonanie zmian.

Art. 247

Unormowania zawarte w art. 247 implementują postanowienia zawarte w art. 79 ust. 1, art. 79 ust. 2 akapit drugi, art. 79 ust. 3 akapit czwarty zd. 1. EKŁE. Przepisy ust. 1 umocowują Prezesa UKE do wydawania decyzji zatwierdzających propozycje zobowiązań. W ślad za europejskim prawodawcą propozycja przepisów krajowych art. 247 ust. 2, odnośnie do ram czasowych zatwierdzanej przez Prezesa UKE propozycji samoregulacji, wskazuje minimalny okres siedmiu lat, przy czym dotyczy on do propozycji związanych ze wspóln inwestycjami w zakresie sieci o bardzo dużej przepustowości. Proponowany art. 247 ust. 3 potwierdza kompetencje Prezesa UKE związane z funkcją regulatora rynku i realizacją celów polityki regulacyjnej, jednocześnie dokonuje implementacji art. 79 ust. 3 i 4 EKŁE.

Art. 248

Regulacja art. 248 uzależnia od zawarcia umowy o wspóln inwestycji możliwość zwrócenia się do Prezesa UKE o uchylanie obowiązków regulacyjnych, o ile te odnoszą się do zobowiązań dotyczących wspóln inwestycji obejmujących sieci o bardzo dużej przepustowości, i odnoszących się bezpośrednio do związanych z nimi elementów nowej sieci. Powyższa regulacja stanowi zachętę dla stron umowy wspóln inwestycji do podjęcia działań związanych z jej zawarciem.

Regulacja art. 248 ust. 2 potwierdza uprawnienie Prezesa UKE do nakładania, utrzymania lub zmieniania obowiązków regulacyjnych, co stanowi realizację wskazań zawartych *in medio* w motywie 205 dyrektywy, zgodnie z którym: *Bez uszczerbku jednak dla przepisów dotyczących traktowania regulacyjnego wspóln inwestycji charakter złożonych zobowiązań jako takich nie ogranicza uprawnień dyskrecjonalnych przyznanych krajowemu organowi regulacyjnemu do wprowadzenia środków naprawczych w przedsiębiorstwie wyznaczonym jako posiadające znaczącą pozycję rynkową.*

Podobnie w przypadku tego przepisu, należy pamiętać, że również taka, wydana w stosownych przypadkach, decyzja krajowego organu regulacyjnego podlega procedurze konsolidacji. Oznacza to, że również ona powinna zostać notyfikowana zgodnie z projektowanym art. 35. To samo się tyczy również decyzji o przedłużających okres obowiązywania, jak również tych, które niezależnie od decyzji zatwierdzających propozycje zobowiązań, utrzymują lub zmieniają obowiązki regulacyjne. Zaś projektowany art. 248 ust. 3 potwierdza kompetencje Prezesa UKE

związane z funkcją regulatora rynku i realizacją celów polityki regulacyjnej, jednocześnie dokonując implementacji art. 76 ust. 2 akapit 1 i 2 EKŁE. Należy wskazać, że w tym zakresie projektowana regulacja odnosi się bezpośrednio również do postanowień motywu 205 *in fine*, który wskazuje, że w nawet w przypadku podjęcia przez *krajowe organy regulacyjne (...)* wiążących zobowiązań dotyczących wspóln inwestycji i decyzji o nienakładaniu obowiązków, *to procedura ta pozostaje bez uszczerbku dla stosowania procedury analizy rynku oraz obowiązku stosowania odpowiednich i proporcjonalnych środków naprawczych służących zaradzeniu stwierdzonym nieprawidłowościom w funkcjonowaniu rynku.*

Art. 249

Projektowane przepisy art. 249–256 stanowią implementację przepisów art. 76 EKŁE oraz załącznika IV do EKŁE. Ww. przepisy EKŁE oraz implementujące je przepisy mają za zadanie określenie warunków, na jakich przedsiębiorstwo posiadające znaczącą pozycję rynkową może skorzystać z możliwości zatwierdzania propozycji zobowiązań (samoregulacji) oraz wynikającej z nich, stanowiącej zachętę inwestycyjną, deregulacji odnoszącej się nowych sieci telekomunikacyjnych o bardzo dużej przepustowości, ich elementów oraz zasobów powiązanych powstających w drodze wspóln inwestycji. Konstruowane przepisy i zawarte w nich kryteria oceny postanowień zawartych przedkładanych propozycjach zobowiązań, zawierających oferty wspóln inwestycji, oraz wskazane w nich obligatoryjne elementy takich ofert oraz przyszłych umów, a także związanych z nimi kompetencji Prezesa UKE, mają za zadanie, w ramach realizacji celów polityki regulacyjnej, wyeliminowanie możliwości realizacji „pseudo wspóln inwestycji”. Przez powyższe należy rozumieć eliminowanie pozornych wspóln inwestycji mających służyć wyłącznie możliwości korzystania z deregulacji.

Projektowane przepisy art. 249 dotyczą decyzji wydawanych na podstawie art. 247, ale dotyczących realizacji nowych sieci (ich elementów i zasobów powiązanych). Przepisy te stanowią również odzwierciedlenie wytycznych zawartych w treści motywu 199. *Ab initio* przepis ten ma na celu określenie zakresu przedmiotu wspóln inwestycji oraz umocowanie Prezesa UKE do sformułowania warunków jakie mają spełnić propozycje zobowiązań oraz kryteriów ich oceny. Należy pamiętać, że w przypadku niespełnienia tych warunków, Prezes UKE będzie do zobowiązany nałożyć odpowiednie obowiązki regulacyjne.

Kolejne postanowienia art. 249 formułują kryteria, wg których Prezes UKE weryfikuje bądź ocenia propozycje zobowiązań obejmujących swoim zakresem wspóln inwestycje. W pierwszej kolejności zostały określone wymogi formalne, związane z upowszechnieniem informacji o możliwości udziału we wspóln inwestycji oraz wymogi o charakterze gwarancyjnym. Wymogi o

charakterze gwarancyjnym dotyczą tych postanowień mają zapewnić możliwość przyłączenia się do wspóln inwestycji, zapewnienie konkurencyjności stronom umowy, równego traktowania stron umowy, traktowania podmiotów trzecich w sposób nie ograniczający konkurencji. Dalsze wymogi, związane z oceną stron przystępujących do umowy, mają na celu zapewnienie możliwości realizacji umowy przez wskazanie racjonalnych kryteriów podmiotowych odnoszących się m.in. do zdolności finansowej. Wreszcie przepisy określają zasady formułowania warunków późniejszego przystępowania do umowy wspóln inwestycji, które mają uwzględniać zmieniające się otoczenie inwestycyjne.

Art. 250

Projektowany przepis art. 250 w ślad za ustawodawcą europejskim określa przesłanki otwartości (art. 249 pkt 2), wg których Prezes UKE będzie dokonywał oceny propozycji zobowiązań obejmującej ofertę wspóln inwestycji.

Art. 251

Podobnie jak art. 250, art. 251 również ma na celu doprecyzowanie przesłanek, wg których Prezes UKE będzie dokonywał weryfikacji (art. 249 pkt 3) propozycji zobowiązań obejmującej ofertę wspóln inwestycji, pod względem *możliwości skutecznego i zrównoważonego konkurowania w długiej perspektywie na rynkach detalicznych, na których działa przedsiębiorca t komunikacji elektronicznej posiadający znaczącą pozycję rynkową, innym wspóln inwestującym przedsiębiorcom komunikacji elektronicznej.*

Art. 252

Projektowany przepis art. 252 implementuje postanowienia załącznika IV EKŁE lit. c, tiret piąte *in fine*. W tym zakresie projektowany przepis ma na celu nałożenie obowiązków na podmiot powołany przez wspóln inwestorów do realizacji inwestycji. Obowiązki związane są z równym traktowaniem stron umowy wspóln inwestycji przez określenie zasad udostępniania przedmiotu wspóln inwestycji. W takim przypadku powołana spółka celowej ma obowiązek bezpośrednio lub pośrednio zapewniać dostęp do sieci wszystkim wspóln inwestorom. W ślad za EKŁE przepis ten stanowi, że takie udostępnianie odbywa się na zasadzie równoważności produktów oraz na uczciwych i racjonalnych warunkach, włączając warunki finansowe odzwierciedlające różne poziomy ryzyka zaakceptowanego przez poszczególnych wspóln inwestorów.

Art. 253

Projektowany przepis art. 253 odzwierciedla postanowienia zawarte w lit. c tiret piąte *ab initio* załącznika IV do EKŁE. Jego adresatem jest podmiot przygotowujący ofertę wspóln inwestycji, dlatego zawarte zostały w wyrażne wskazania odnośnie do postanowień oferty wspóln inwestycji związanych z kwestiami dostępu do sieci telekomunikacyjnej, elementów sieci i powiązanych zasobów, będących przedmiotem wspóln inwestycji.

Art. 254

Projektowany przepis art. 254 stanowi implementację wytycznych z załącznika IV lit. c, tiret czwarte odnośnie do postanowień umownych, ustanawiających zakaz postanowień ograniczających możliwość przenoszenia praw nabytych przez wspóln inwestorów na innych wspóln inwestorów lub inne podmioty gotowe przystąpić do umowy wspóln inwestycji. Przepis wiąże możliwość przeniesienia ww. praw z jednoczesnym przeniesieniem wszystkich obowiązków wynikających z umowy wspóln inwestycji, które wcześniej spoczywały na podmiocie przenoszącym prawa. Konstrukcja ta ma na celu zabezpieczenie interesu pozostałych wspóln inwestorów, nie dopuszczając do sytuacji, w której stroną stosunku umownego wspóln inwestycji byłby podmiot będący wyłącznie beneficjentem umowy, a w szczególności eliminuje sytuacje, w których podmiot zbywający, na którym pozostałyby obowiązki przestałyby być uczestnikiem obrotu gospodarczego.

Art. 255

Przepisy projektowanego przepisu art. 255 odnoszą się do umów wspóln inwestycji. W przypadku gdy umowa wspóln inwestycji będzie dotyczyć kwestii związanych z dostępem telekomunikacyjnym odpowiednie zastosowanie będą znajdować przepisy art. 171 oraz przepisy dotyczące koordynacji dostępu.

Art. 256

Projektowany przepis art. 256 stanowi implementację postanowień art. 76 ust. 3 EKŁE. Dotyczy możliwości nałożenia przez regulatora dodatkowego obowiązku informacyjnego związanego z przekazywaniem informacji na temat dochowania postanowień decyzji zatwierdzającej propozycję zobowiązań. Przepis ten stanowi odrębną od przepisów implementujących postanowienia art. 20 EKŁE podstawę prawną dającą uprawnienia do żądania informacji (dot. np. konkretnych danych). W tym przypadku jednakże przepis odnosi się do składania do oświadczeń o zgodności w formie rocznych sprawozdań.

Art. 257

W projektowanym przepisie art. 257 określono zasady funkcjonowania instytucji umowy inwestycyjnej, którą obecnie reguluje art. 139a uchylanego Pt. Zgodnie z art. 257 ust. 1 jeżeli Prezes UKE uzna, że pokrycie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zasięgiem ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych nie jest wystarczające, może zawrzeć z przedsiębiorcą telekomunikacyjnym umowę, zwaną dalej „umową inwestycyjną”, na mocy której w zamian za obniżenie opłaty, o której mowa w art. 23 ust. 1 (opłata telekomunikacyjna) lub w art. 24 ust. 1 (opłata za prawo do dysponowania częstotliwością), przedsiębiorca telekomunikacyjny zrealizuje inwestycję zapewniającą pokrycie zasięgiem ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych na wskazanym przez Prezesa UKE obszarze, na którym takie pokrycie nie jest wystarczające. Zawarcie umowy następuje z uwzględnieniem przepisów dotyczących pomocy publicznej. Zgodnie z projektowanym art. 257 ust. 2, Prezes UKE ogłasza na stronie podmiotowej BIP UKE komunikat o zamiarze zawarcia umowy inwestycyjnej. Komunikat zawiera co najmniej wskazanie rodzaju inwestycji zapewniającej pokrycie zasięgiem ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych, określenie obszaru lub obszarów, których ma dotyczyć inwestycja, oraz informację o terminie, w jakim przedsiębiorcy telekomunikacyjni mogą zgłaszać zainteresowanie zawarciem umowy inwestycyjnej. Zawarcie umowy inwestycyjnej nie może nastąpić przed upływem 30 dni od dnia upływu terminu na zgłoszenie zainteresowania jej zawarciem, co przesądza projektowany art. 257 ust. 3. Natomiast art. 257 ust. 4 zawiera przesłanki, które Prezes UKE bierze pod uwagę zawierając umowę inwestycyjną. Okolicznościami uwzględnianymi przez Prezesa UKE jest potrzeba użytkowników końcowych, potrzeby rynku oraz najnowocześniejsze osiągnięcia techniczne. Projektowany art. 257 ust. 5 zawiera katalog minimalnych postanowień umowy inwestycyjnej. Umowa składa się z postanowień dotyczących:

- rodzaju inwestycji wraz ze wskazaniem obszaru, na którym pokrycie zasięgiem ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych nie jest wystarczające i którego ma dotyczyć inwestycja,
- sposobu, miejsca i warunków realizacji inwestycji przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego,
- harmonogramu realizacji inwestycji wraz ze wskazaniem terminu, od którego na wyznaczonym obszarze ma być zapewnione pokrycie zasięgiem ruchomych sieci telekomunikacyjnych wynikające z realizacji umowy inwestycyjnej,

- wskazania rodzaju opłat podlegających obniżeniu, kwot obniżenia tych opłat odpowiadających łącznie ustalonej wartości inwestycji oraz okresu, którego to obniżenie dotyczy.

Zgodnie z projektowanym art. 257 ust. 6 umowa inwestycyjna jest zawierana pod rygorem nieważności w formie aktu notarialnego (za co koszty ponosi przedsiębiorca telekomunikacyjny), a informacja o zawarciu umowy inwestycyjnej wraz z treścią tej umowy podlega niezwłocznej publikacji na stronie podmiotowej BIP UKE zgodnie z art. 257 ust. 7. W myśl art. 257 ust. 8 do zmiany umowy inwestycyjnej stosuje się przepisy art. 257 ust. 2–7. Ostatni z ustępów art. 257 zawiera delegację ustawową dla ministra właściwego do spraw informatyzacji, który może określić w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb udzielania pomocy publicznej w ramach umowy inwestycyjnej, kierując się koniecznością zachowania zgodności tych warunków i trybu z rynkiem wewnętrznym.

Rozdział 7

Rachunkowość regulacyjna i kalkulacja kosztów

Art. 258–263 są odpowiednikiem art. 49–54 Pt z nieznacznymi tylko zmianami.

Art. 258

Przepis wdraża art. 71 ust. 1 EKŁE i określa cel oraz sposób prowadzenia rachunkowości regulacyjnej.

Ten przepis należy czytać w połączeniu z definicją rachunkowości regulacyjnej ze słownika z art. 2 pkt 48 oraz z rozporządzeniem wydawanym na podstawie art. 260, oraz w przypadku rynku hurtowego – z art. 216.

Prowadzenie rachunkowości regulacyjnej powinno doprowadzić do przedstawienia funkcjonowania poszczególnych działów (działalności i usług) przedsiębiorcy w taki sposób, jak gdyby działały one jako odrębne części.

Jest to szczególnie ważne w przypadku przedsiębiorców pionowo zintegrowanych. Jeżeli przedsiębiorca świadczy usługi na rynkach hurtowych, w zakresie których jest przedsiębiorcą o znaczącej pozycji oraz usługi na rynkach detalicznych, gdzie konkuruje z innymi przedsiębiorcami, może mieć tendencje do przypisywania większej ilości kosztów do usług hurtowych, co spowoduje nieuzasadnione zawyżanie opłat hurtowych, a jednocześnie możliwości większej obniżki cen detalicznych przez tego przedsiębiorcę niż jego konkurenci na tym rynku.

Podobny problem może wystąpić w przypadku przedsiębiorców świadczących kilka usług dostępowych lub detalicznych na rynkach o różnym poziomie konkurencyjności. Przedsiębiorca może wówczas przypisywać większe koszty do tych usług, w zakresie których jest przedsiębiorcą o znaczącej pozycji, tym samym zniekształcając warunki działania na obydwu rynkach.

Art. 259

Ten artykuł nie ustanawia nowych praw lub obowiązków a jedynie wskazuje przepisy, na podstawie których można nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej obowiązek prowadzenia rachunkowości regulacyjnej lub kalkulacji kosztów w ramach regulacji rynków hurtowych i detalicznych. Rachunkowość regulacyjna i kalkulacja kosztów to odrębne obowiązki regulacyjne, które jednak są wzajemnie powiązane i często nakładane razem w celu osiągnięcia odpowiedniego efektu regulacyjnego.

Art. 260

Art. 260 jest upoważnieniem ustawowym do wydania rozporządzenia w sprawie prowadzenia przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej rachunkowości regulacyjnej i kalkulacji kosztów usług. Przepis wskazuje cel wydania rozporządzenia oraz zagadnienia, które powinny być w nim uregulowane.

Art. 71 EKŁE zaznacza, że krajowi regulatorzy mogą określić format oraz metodologię księgową, jakie mają być stosowane przez przedsiębiorców, które w polskim prawie szczegółowo są zapisane w rozporządzeniu wydawanym na podstawie art. 260.

Art. 261

Projektowany przepis wskazuje zasady dotyczące przechowywania dokumentacji związanej z prowadzeniem rachunkowości regulacyjnej lub kalkulacji kosztów przez przedsiębiorców komunikacji elektronicznej przez odesłanie do rozdziału 8 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, który określa zasady przechowywania dokumentacji księgowo-rachunkowej.

Art. 262

Przepis ust. 1 określa przesłanki oraz podmiot właściwy do określenia, w drodze decyzji, wskaźnika zwrotu kosztu zaangażowanego kapitału. Wskaźnik jest ustalany corocznie, odrębnie dla każdego przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej objętego obowiązkiem kalkulacji kosztów, który musi być przez niego stosowany podczas prowadzenia tej kalkulacji.

Wskaźnik zwrotu kosztu zaangażowanego kapitału jest jednym z elementów uwzględnianych w wynikach kalkulacji kosztów, wynika to z przepisu art. 74 ust. 1 EKŁE „jeżeli krajowe organy regulacyjne uznają obowiązek kontroli cen za właściwe rozwiązanie, umożliwiają przedsiębiorstwu uzyskanie zwrotu stosownej części zainwestowanego kapitału, uwzględniając wszelkie ryzyko typowe dla konkretnego nowego przedsięwzięcia inwestycyjnego”. Wysokość wskaźnika zwrotu kosztu zaangażowanego kapitału ma wpływ na wynik kalkulacji kosztów i powinna z jednej strony zachęcać przedsiębiorcę do dokonywania inwestycji, z drugiej zaś strony przeciwdziałać ustanawianiu nadmiernych cen i zakłócaniu konkurencji.

Przepisy ust. 2–5 dotyczą procedury związanej z uzgadnianiem i zatwierdzeniem projektu instrukcji w zakresie rachunkowości regulacyjnej i projektu opisu kalkulacji kosztów. Procedura przygotowywania i zatwierdzenia instrukcji i opisu kalkulacji w tym obowiązujące terminy, jest jednakowa dla obydwu dokumentów. Ustawa wskazuje najważniejsze przepisy w tym temacie m.in. termin na uzgodnienie i zatwierdzenie dokumentów w formie decyzji Prezesa UKE oraz uprawnienie dla Prezesa UKE do dokonywania zmian w przedłożonych do zatwierdzenia projektach instrukcji lub opisu kalkulacji kosztów, jeżeli zmian tych nie dokona przedsiębiorca. Powyższe uprawnienie do zmian dokonywanych samodzielnie przez Prezesa UKE w dokumentach umożliwia ich zatwierdzenie w określonym terminie i zapobiega powstaniu luki prawnej uniemożliwiającej wykonanie przez przedsiębiorcę obowiązku prowadzenia rachunkowości regulacyjnej i kalkulacji kosztów. Terminy uzgadniania i zatwierdzania projektu instrukcji lub opisu kalkulacji kosztów są tak wyznaczone, by cała procedura zakończyła się do końca roku obrotowego, za który przedstawiane będą sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej lub wyniki kalkulacji kosztów. Pozostałe przepisy dotyczące uzgadniania i zatwierdzenia projektu instrukcji w zakresie rachunkowości regulacyjnej i projektu opisu kalkulacji kosztów są zapisane w rozporządzeniu wydawanym na podstawie art. 260.

Projektowany ust. 6 daje Prezesowi UKE prawo do zasięgnięcia opinii niezależnych biegłych rewidentów lub ekspertów w przypadku wątpliwości dotyczących opracowanego przez przedsiębiorcę projektu instrukcji i projektu opisu kalkulacji kosztów oraz rzetelności i wiarygodności danych zawartych w sprawozdaniach z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej i wynikach kalkulacji kosztów, co wynika z konieczności posiadania szczegółowej wiedzy i doświadczenia w zakresie rachunkowości i księgowości, żeby prawidłowo przeprowadzić proces zatwierdzania powyższych dokumentów.

Przepisy projektowanych ust. 7–10 regulują procedurę i termin weryfikacji sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej oraz wyników kalkulacji kosztów, przeprowadzanej na koszt przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej przez biegłego rewidenta, którego powołuje Prezes UKE oraz termin przekazywania tych dokumentów wraz ze sprawozdaniem biegłego rewidenta z weryfikacji dla Prezesa UKE oraz termin ich udostępnienia na stronie podmiotowej BIP UKE.

Weryfikacja sprawozdań z rachunkowości regulacyjnej oraz wyników kalkulacji kosztów i publikacja tych dokumentów wraz z opinią z ww. weryfikacji jest wymagana przepisami art. 71 ust. 2 oraz art. 74 ust. 4 EKŁE i zapewnia zachowanie obowiązku przejrzystości i dostępu do informacji.

Art. 263

Projektowany przepis reguluje przepisy dotyczące udostępniania na stronie podmiotowej BIP UKE instrukcji w zakresie rachunkowości regulacyjnej oraz opisu kalkulacji kosztów, te artykuły wdrażają art. 71 ust. 2 oraz art. 74 ust. 4 EKŁE i zapewniają zachowanie obowiązku przejrzystości i dostępu do informacji.

Dział V

Operator multipleksu i dostęp do multipleksu

Zgodnie z projektowanym art. 265 operator multipleksu będzie ustawowo obowiązany do umieszczania oraz rozpowszechniania w multipleksie programów radiofonicznych i telewizyjnych wskazanych w koncesji, jako przeznaczonych do rozpowszechniania lub rozprowadzania w tym multipleksie, zapewnienia dostępu do multipleksu nadawcy, który uzyskał koncesję na rozpowszechnianie programu radiofonicznego lub telewizyjnego w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną w tym multipleksie, na warunkach równych i niedyskryminujących. Ponadto operator multipleksu powinien zapewnić nieprzerwaną cyfrową transmisję sygnału multipleksu, chyba że przerwa nastąpiła z przyczyn technicznych lub nadawca zaprzestał udostępniania programu.

Warunki uznane zostają za dyskryminujące, jeżeli operator multipleksu oferuje nadawcy tę samą usługę dostępu, na innych warunkach niż uprzednio oferował ją innemu nadawcy i gdy po stronie operatora multipleksu nie zachodzą żadne uzasadnione powody do zmiany oferty. Rozwiązanie to uwzględnia zalecenie CM/Rec(2018)1 Komitetu Ministrów dla państw członkowskich w sprawie pluralizmu w mediach i przejrzystości w zakresie własności mediów (przyjęte przez Komitet Ministrów 7 marca 2018 r. na 1309 spotkaniu Przedstawicieli

Ministrów), zgodnie z którym państwa członkowskie powinny zapewnić, że dostawcy zawartości mają uczciwy dostęp do elektronicznych sieci komunikacyjnych.

Warunki dostępu do multipleksu zostaną określone w umowie. Zawarcie umowy powinno zostać poprzedzone negocjacjami. W umowie o dostępie do multipleksu operator multipleksu zobowiązuje się do zapewnienia dostępu do multipleksu za wynagrodzeniem oraz poniesienia wydatków z tytułu świadczenia usługi transmisji sygnału multipleksu, a nadawca zobowiązuje się do współdziałania z operatorem multipleksu, w szczególności przez udostępnienie swojego programu telewizyjnego.

Projektowane przepisy określają minimalny zakres postanowień, jakie powinny znaleźć się w umowie o dostępie do multipleksu. Zgodnie z zaprojektowanym przepisem umowa o dostępie do multipleksu powinna zawierać postanowienia dotyczące co najmniej:

- 1) warunków technicznych dostępu do multipleksu;
- 2) rozliczeń z tytułu zapewnienia dostępu do multipleksu;
- 3) postępowania w przypadku zmiany treści umowy;
- 4) warunków rozwiązania umowy;
- 5) okresu obowiązywania umowy;
- 6) sposobu i wysokości wynagrodzenia operatora multipleksu;
- 7) wykazu dokumentów, jakie strony umowy są obowiązane uzyskać lub dostarczyć w celu realizacji umowy wraz z podaniem terminów, w jakich powinno to nastąpić.

Projektowane przepisy ustawy nakładają obowiązki zarówno na operatora multipleksu, jak i nadawców, których programy będą rozprowadzane w multipleksie. Ponadto zapewnienie konsumentom atrakcyjnej oferty programowej wymagać będzie zwłaszcza w pierwszym etapie cyfryzacji przeprowadzenia skutecznych negocjacji między nadawcami prywatnymi a nadawcą publicznym. Przyznaje się Prezesowi UKE kompetencję do określenia terminu zakończenia negocjacji o zawarcie umowy o dostęp do multipleksu. Postanowienie w tym zakresie będzie wydane na pisemny wniosek każdej ze stron negocjacji lub z urzędu. Termin zakończenia negocjacji określony przez Prezesa UKE nie będzie mógł być dłuższy niż 90 dni, licząc od dnia wystąpienia z wnioskiem o zawarcie umowy o dostępie.

Może zaistnieć sytuacja, w której konieczne będzie zastosowanie rozwiązań, które umożliwią skuteczne rozstrzygnięcie kwestii spornych, jak również ustalenie zasad wzajemnej współpracy

podmiotów uczestniczących w tym procesie przez niezależny podmiot. Dlatego też w ustawie zawarte zostały regulacje umożliwiające skuteczne i bezstronne rozstrzygnięcie kwestii spornych. Projektowane przepisy przyznają każdej ze stron negocjowanej umowy o dostępie do multipleksu prawo do wystąpienia do Prezesa UKE z wnioskiem o wydanie decyzji w sprawie rozstrzygnięcia kwestii spornych lub określenia warunków współpracy (w przypadku niepodjęcia negocjacji o zawarcie umowy o dostępie do multipleksu, niezawarcia umowy w terminie 90 dni, licząc od dnia wystąpienia z wnioskiem o zawarcie umowy o dostępie, niezawarcia umowy o dostępie w terminie określonym jako termin zakończenia negocjacji przez Prezesa UKE w drodze postanowienia lub odmowy udzielenia dostępu do multipleksu).

Zasadne jest także określenie, co powinien zawierać wniosek w przedmiocie rozstrzygnięcia kwestii spornych lub ustalenia warunków współpracy. Wniosek ten powinien zawierać projekt umowy o dostępie wraz ze stanowiskami stron, z zaznaczeniem tych części umowy, co do których strony nie doszły do porozumienia. Prezes UKE będzie także uprawniony do wystąpienia z żądaniem przekazania, w terminie 14 dni od dnia otrzymania żądania, stanowisk stron wobec rozbieżności oraz dokumentów niezbędnych do rozpatrzenia wniosku.

Podjęcie przez Prezesa UKE decyzji o dostępie do multipleksu uwarunkowane powinno być następującymi kryteriami:

- 1) charakterem zaistniałych kwestii spornych oraz praktyczną możliwość wdrożenia rozwiązań dotyczących technicznych i ekonomicznych warunków dostępu do multipleksu;
- 2) obowiązkami operatora multipleksu;
- 3) koniecznością zapewnienia:
 - a) niedyskryminujących i równych warunków dostępu do multipleksu,
 - b) rozwoju konkurencyjnego rynku usług medialnych.

Taka decyzja zastępuje umowę o dostępie do multipleksu w zakresie objętym tą decyzją. Ponadto decyzja ta w zakresie obowiązków i zadań przedsiębiorcy w zakresie zawartości programowej, w tym transmisji obowiązkowej, podejmowana jest w porozumieniu z Krajową Radą Radiofonii i Telewizji, która powinna uwzględnić pozaekonomiczne interesy narodowe dotyczące kultury, języka i pluralizmu mediów. Pojęcie transmisji obowiązkowej, o którym mowa w tym przepisie, należy rozumieć w znaczeniu używanym na gruncie ustawy o radiofonii i telewizji.

W konsekwencji powyższych uregulowań Prezes UKE będzie mógł w drodze decyzji zmienić treść umowy o dostępie do multipleksu lub zobowiązać strony umowy do jej zmiany, w przypadkach uzasadnionych potrzebą zapewnienia dostępu do multipleksu na warunkach równych i niedyskryminujących. Decyzja ta w zakresie zawartości programowej, podejmowana jest w porozumieniu z Krajową Radą Radiofonii i Telewizji.

Analogiczne regulacje funkcjonowały w ustawie Pt.

Dział VI

Urządzenia radiowe – art. 272–281

Projektowane przepisy działu VI stanowią w przeważającej mierze powtórzenie przepisów art. 152–158c Pt i mają na celu wdrożenie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającej dyrektywę 1999/5/WE. Dyrektywa ta określa m.in. wymagania jakie muszą spełniać urządzenia radiowe wprowadzane do obrotu lub oddawane do użytku; obowiązki producentów, importerów; zasady ekspozycji urządzeń radiowych na targach i wystawach; zasady sporządzania dokumentacji, deklaracji zgodności, oznakowania urządzeń. Regulacje te znalazły odzwierciedlenie w projektowanych przepisach, które stanowią *lex specialis* w stosunku do ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. z 2022 r. poz. 1854), zwana dalej „SOZiNR”. W zakresie nieuregulowanym w projektowanej ustawie stosuje się przepisy SOZiNR.

Pke podobnie jak Pt wskazuje, że sposób i tryb przeprowadzania oceny zgodności urządzeń radiowych, przeznaczonych na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa, określa ustawa z dnia 17 listopada 2006 r. o systemie oceny zgodności wyrobów przeznaczonych na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 747). Dodatkowo wskazano, iż kwestie te określają również akty wykonawcze wydane na podstawie tej ustawy. Należy bowiem wskazać, że obecnie urządzenia podlegające ocenie zgodności wyrobów przeznaczonych na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa, a także sposób i tryb przeprowadzania oceny zgodności są ujęte w rozporządzeniach z art. 10 ust. 1 ww. ustawy, tj.:

- rozporządzeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 11 stycznia 2013 r. w sprawie szczegółowego wykazu wyrobów podlegających ocenie zgodności oraz sposobu i trybu przeprowadzania oceny zgodności wyrobów przeznaczonych na potrzeby obronności państwa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1628),

- rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 marca 2013 r. w sprawie przeprowadzania oceny zgodności wyrobów przeznaczonych na potrzeby bezpieczeństwa państwa oraz wykazu tych wyrobów (Dz. U. 2018 r. poz. 266).

Do wymagań dla urządzeń radiowych dyrektywa, jak i projektowane przepisy zaliczają wymagania dotyczące ochrony zdrowia i bezpieczeństwa osób i zwierząt domowych oraz ochrony mienia, wymagania w zakresie efektywnego wykorzystania częstotliwości i zasobów orbitalnych oraz wymagania w zakresie kompatybilności elektromagnetycznej (które zostały określone w ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej. Komisja Europejska w aktach delegowanych może również określić dodatkowe wymagania. Przykładem jest rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/320 z dnia 12 grudnia 2018 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE w odniesieniu do stosowania zasadniczych wymagań, o których mowa w art. 3 ust. 3 lit. g) tej dyrektywy, w celu zapewnienia możliwości ustalenia lokalizacji osób dokonujących zgłoszeń alarmowych za pomocą urządzeń przenośnych, które wprowadza nowe zasadnicze wymaganie dla urządzeń przenośnych (np. smartfonów) odnośnie możliwości udostępniania w trakcie zgłoszeń alarmowych (tel. 112) informacji dotyczących lokalizacji uzyskanych za pomocą WiFi i GNSS (globalny system nawigacji satelitarnej). Urządzenia radiowe podlegają obowiązkowej ocenie zgodności z wymaganiami wskazanymi w projektowanych przepisach, a także przepisach UE.

W porównaniu do dotychczas obowiązującej regulacji zaktualizowano katalog urządzeń, do których nie stosuje się projektowanych przepisów (i przepisów dyrektywy 2014/53/UE). Przepisami tymi, tak jak dotychczas, nie są objęte m.in. urządzenia przeznaczone do używania wyłącznie w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej, urządzenia wyposażenia radiokomunikacyjnego objętego przepisami o wyposażeniu morskim. Wyłączeniem zostały objęte również określone urządzenia będące wyposażeniem lotniczym - statki powietrzne inne niż bezzałogowe statki powietrzne, a także związane z nimi silniki, śmigła, części i wyposażenie nieinstalowane oraz bezzałogowe statki powietrzne, a także związane z nimi silniki, śmigła, części i wyposażenie nieinstalowane, których projekt jest certyfikowany zgodnie z art. 56 ust. 1 tego rozporządzenia i które są przeznaczone jedynie do działania na częstotliwościach przydzielonych w regulacjach radiowych Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego do celów chronionego użytkowania lotniczego. Wyłączenie to wynika z *art. 138 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1139 z dnia 4 lipca 2018 r. w sprawie wspólnych zasad w dziedzinie lotnictwa cywilnego i utworzenia Agencji Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego oraz zmieniające rozporządzenia Parlamentu*

Europejskiego i Rady (WE) nr 2111/2005, (WE) nr 1008/2008, (UE) nr 996/2010, (UE) nr 376/2014 i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE i 2014/53/UE, a także uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 552/2004 i (WE) nr 216/2008 i rozporządzenie Rady (EWG) nr 3922/91/2018/1139. Przepis ten zmienia załącznik I pkt 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE. Wyłączenie będzie dotyczyło również, tak jak obecnie, wyposażenia radiokomunikacyjnego objętego przepisami ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. 2023 r. poz. 2110) przeznaczonego jedynie do użytkowania w powietrzu. Dotyczy to urządzeń, które nie są regulowane prawem unijnym.

W dniu 7 grudnia 2022 roku została opublikowana w Dzienniku Urzędowym UE L 315, Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2380 z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie zmiany dyrektywy 2014/53/UE w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych.

Głównym celem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2022/2380 jest zapewnienie właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego poprzez wprowadzenie przepisów umożliwiających stosowanie wspólnych ładowarek do telefonów komórkowych i innych podobnych urządzeń, co zapewnia interoperacyjność między urządzeniami, zapobiega fragmentaryzacji rozwiązań technologicznych w tym zakresie a przez to zapewnia oszczędność dla konsumentów i ograniczenia ilości elektroodpadów.

W celu implementacji przepisów dyrektywy 2022/2380, w art. 273 w ust. 1 dodany został pkt 4, zgodnie z którym urządzenia radiowe wprowadzane do obrotu lub oddawane do użytku powinny spełniać wymagania w zakresie interfejsów ładowania i protokołów komunikacyjnych w zakresie ładowania, o ile takie wymagania wynikają z przepisów prawa. Projektowanymi przepisami art. 279 co do przedmiotu objęte zostaną podręczne telefony komórkowe, tablety, aparaty cyfrowe, słuchawki nagłowne, zestawy słuchawkowe, podręczne konsole do gier wideo, przenośne głośniki, czytniki książek elektronicznych, klawiatury, myszy, przenośne systemy nawigacyjne, słuchawki douszne, laptopy. Jest to otwarty katalog urządzeń, który Komisja Europejska może poszerzać na podstawie aktów delegowanych wydanych do Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE(3). Kluczowymi rozwiązaniami zaprezentowanymi w projektowanych przepisach jest wprowadzenie zharmonizowanego gniazda ładowania urządzeń elektronicznych – przez wskazanie wprost w przepisach, aby urządzenie objęte regulacją wyposażone było w gniazdo USB typu C. Będzie to jednolite, uniwersalne gniazdo. Przepisy regulują wprowadzenie zharmonizowanej technologii szybkiego

ładowania – przez wymóg stosowania ujednoliconego protokołu komunikacyjnego w zakresie ładowania.

Na podstawie projektowanej regulacji urządzenia radiowe wprowadzane do obrotu będą oferowane do sprzedaży wraz z urządzeniem ładującym albo wyłącznie bez urządzenia ładującego. Dodatkowo nakłada się obowiązek na podmioty udostępniające urządzenia, aby produkty były oznaczone odpowiednimi piktogramami i etykietami. Ze specjalnych etykiet użytkownicy będą mogli dowiedzieć się o właściwościach ładowania nowych urządzeń. Dzięki temu łatwiej będzie im stwierdzić, czy ładowarka, którą już posiadają, jest kompatybilna z nowym urządzeniem. Natomiast piktogramy umieszczane na urządzeniach objętych regulacją będą informować o tym, czy do urządzenia jest czy nie jest dołączone urządzenie ładujące.

Przedstawione w projektowanych przepisach nowe regulacje pozytywnie wpłyną na sytuację użytkowników urządzeń radiowych poprzez obniżenie kosztów wynikające z braku konieczności zakupu samodzielnych zasilaczy zewnętrznych i kabli odrębnie dla każdego nabywanego urządzenia. W konsekwencji umożliwi się ich ponowne wykorzystanie. Zharmonizowana technologia szybkiego ładowania pozwoli również na dostarczenie wysokiej mocy ładowania przy użyciu dowolnej kompatybilnej ładowarki do urządzenia przez co zwiększy się komfort korzystania z urządzeń.

DZIAŁ VII

Publicznie dostępne usługi komunikacji elektronicznej

Świadczenie usług użytkownikom końcowym – zakres podmiotowy i przedmiotowy przepisów.

W zakresie praw użytkowników końcowych EKŁE przewiduje pełną harmonizację, z wyraźnie wskazanymi wyjątkami np. art. 102 ust. 7 EKŁE, w którym dopuszczono możliwość utrzymania lub wprowadzania przepisów dotyczących aspektów nieuregulowanych w tym artykule, w szczególności, aby zająć się nowymi kwestiami. Określony w ten sposób poziom harmonizacji nie oznacza braku możliwości regulowania w przepisach krajowych kwestii niewynikających wprost z EKŁE. Zasada pełnej harmonizacji oznacza, że państwa członkowskie nie mogą, w zakresie kwestii uregulowanych w EKŁE, wprowadzać mniej lub bardziej rygorystycznych przepisów, co potwierdza brzmienie motywu 257 EKŁE.

Zakres podmiotowy stosowania przepisów dotyczących świadczenia usług użytkownikom końcowym jest zróżnicowany w zależności od rodzaju przewidzianego w przepisach uprawnienia. Niektóre z przepisów regulujących kwestie ochrony użytkowników końcowych

(dotyczące przekazywania informacji przedumownych i zwięzłego podsumowania warunków umowy, maksymalnego okresu obowiązywania umowy i usług związanych) mają zastosowanie, zgodnie z art. 293 projektowanej ustawy, nie tylko do konsumentów, ale również do mikroprzedsiębiorców, małych przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571). Z uwagi na zbliżoną pozycję negocjacyjną do konsumentów podmioty te powinny mieć możliwość korzystania z takich samych uprawnień jak konsumenci, chyba że wyraźnie zdecydują się na rezygnację z przyznanych im praw np. gdy wolą negocjować zindywidualizowane warunki umowne z dostawcą usługi.

Przepisy dotyczące ochrony i uprawnień użytkowników końcowych są również zróżnicowane przedmiotowo – w zależności od rodzaju usług, których świadczenia dotyczą. Duża część uprawnień abonentów będzie wyłączona w przypadku świadczenia usług transmisyjnych stosowanych na potrzeby świadczenia usług komunikacji maszyna – maszyna (usługi transmisji na potrzeby komunikacji M2M), które nie są typowymi usługami abonenckimi. Zasadne jest zatem, aby dostawcy tych usług nie byli związani przepisami, których celem jest wyłącznie ochrona interesów abonentów.

Art. 282

W przepisie wprowadzono normę porządkującą dla całego działu VII, z której wynika, że ilekroć jest mowa o usłudze komunikacji elektronicznej lub usłudze wchodzącej w jej zakres należy przez to rozumieć usługę publicznie dostępną.

Art. 283

W przepisie ust. 1 zawarto generalne wyłączenie dotyczące adresatów obowiązków wskazanych w rozdziale I. Przywołany przepis stanowi implementację art. 98 EKŁE. Zgodnie z projektowanymi przepisami obowiązki wskazane w rozdziale I (z wyjątkiem obowiązku niedyskryminacji użytkowników) nie mają zastosowania do przedsiębiorców komunikacji elektronicznej świadczących wyłącznie usługi komunikacji interpersonalnej niewykorzystujące numerów, będących mikroprzedsiębiorcami w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców. Takie podejście regulacyjne uwzględnia zasadę proporcjonalności, tak aby zakres obowiązków odpowiadał ich celowi jakim jest ochrona interesów użytkowników końcowych. Skala działalności mikroprzedsiębiorców świadczących usługi komunikacji interpersonalnej niewykorzystujące numerów jest ograniczona, zatem uzasadnione jest, aby

zakres zobowiązań nakładanych na takich przedsiębiorców był relatywnie mniejszy. Również specyfika usług komunikacji interpersonalnej niewykorzystujących numerów, które nie są typowymi, samodzielnymi usługami abonenckimi przemawia za ograniczeniem zakresu zobowiązań wobec podmiotów je świadczących. W celu zabezpieczenia interesów użytkowników końcowych w przepisie ust. 2 wskazano, że mikroprzedsiębiorca ma obowiązek poinformować użytkownika końcowego przed zawarciem umowy o powyższym wyłączeniu, gdyż oznacza ono de facto ograniczenie wielu uprawnień użytkowników końcowych w relacjach z takim dostawcą usług. Naruszenie obowiązku informacyjnego podlega karze nakładanej przez Prezesa UKE.

Art. 284

Umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej.

Przepis art. 284 wskazuje podstawę świadczenia publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej, którą jest umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej. Dla rozwiania wszelkich wątpliwości należy przy tym podkreślić, że w przypadku gdy dostawca świadczy jedynie usługi telekomunikacyjne (usługi komunikacji elektronicznej z wyłączeniem usługi komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów) zawiera również umowę o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, a nie umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych, które mieszczą się w katalogu usług komunikacji elektronicznej.

Umowa może być zawarta w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej. Wymóg formy pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej nie dotyczy umowy zawieranej przez dokonanie czynności faktycznych obejmujących w szczególności umowy o świadczenie usług przedpłaconych (prepaid), publicznie dostępnych usług komunikacji głosowej świadczonych za pomocą aparatu publicznego lub przez wybranie numeru dostępu do sieci dostawcy usług telekomunikacyjnych. Kwestia formy zawierania umowy nie jest regulowana na gruncie EKŁE. Zaproponowane w Pke rozwiązania odpowiadają rozwiązaniom wynikającym z ustawy Pt.

W projektowanym ust. 4 wprowadzono środki mające na celu przeciwdziałanie nieuczciwym praktykom niektórych dostawców usług, wprowadzając zakaz zawierania umów o świadczenie usług komunikacji elektronicznej poza lokalem przedsiębiorstwa (podczas sprzedaży bezpośredniej w tzw. formule door-to-door). Problem zawierania umów poza lokalem przedsiębiorstwa sygnalizowany był przez Prezesa UKE i UOKiK wielokrotnie. W związku licznymi przypadkami oszustw i wprowadzania w błąd wprowadzono przepisy, które pozwolą

na wyeliminowanie lub znaczące zmniejszenie tego rodzaju niepożądanych zachowań. Zawieranie umów poza lokalem przedsiębiorstwa wiąże się niejednokrotnie z działaniem w pośpiechu i pod presją czasu oraz z ryzykiem zaskoczenia abonenta, jego nieprzygotowaniem i brakiem wiedzy odnośnie do prezentowanej oferty. Niedozwolone praktyki polegają m.in. na:

- niepodawanie nazwy dostawcy lub wprowadzanie w błąd, co do nazwy dostawcy usług (podawanie się za pracowników innych podmiotów),
- wprowadzanie abonentów w błąd przez informowanie o obowiązku podpisywania nowych umów, aneksów do umów lub innych dokumentów związanych ze świadczeniem usług telekomunikacyjnych oraz podawanie nieprawdziwych przyczyn tego obowiązku np. zmiana danych dotychczasowego dostawcy,
- nieinformowanie abonentów o dokonanej zmianie dostawcy usług oraz prawach i obowiązkach wynikających z tej procedury,
- fałszowanie podpisów dostawców usług.

Ograniczenie sprzedaży „door to door” stosowane jest min. w ustawie prawo energetyczne.

Ze względu na występujące często na rynku nieprawidłowości związane z notorycznym naruszaniem obowiązków na etapie zawierania umowy przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej lub podmiot działający w jego imieniu, w art. 284 wprowadzono również przepis, który umożliwia Prezesowi UKE wydanie publicznego ostrzeżenia wskazującego osobę odpowiedzialną za naruszenie prawa oraz charakter tego naruszenia albo zakazanie temu dostawcy usług lub kierującemu przedsiębiorstwem telekomunikacyjnym wykonywanie działalności telekomunikacyjnej na okres do 5 lat. Prezes UKE przed wydaniem decyzji:

- 1) bierze pod uwagę nieuczciwe praktyki handlowe wskazane w Dyrektywie 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 maja 2005 r. dotyczącej nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym oraz zmieniająca dyrektywę Rady 84/450/EWG, dyrektywy 97/7/WE, 98/27/WE i 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady („Dyrektywa o nieuczciwych praktykach handlowych”);
- 2) przeprowadza postępowanie wyjaśniające, mając na uwadze ocenę charakteru naruszeń, w tym m.in. ich długotrwałość, istotność z punktu widzenia najważniejszych elementów umowy oraz objęcie naruszeniem znacznej liczby osób.

Prezes UKE powinien mieć możliwość dokonania wyboru sankcji, a więc zastosowania kary, z uwagi na konkretne, zindywidualizowane naruszenie dostawcy, przy czym będzie mógł wziąć pod uwagę m.in. stopień naruszeń, postawę przedsiębiorcy czy skutki finansowe, które poniesie przedsiębiorca.

Za przykład takich naruszeń można wskazać celowe wprowadzanie abonentów w błąd na etapie zawierania umowy. Prezes UKE w decyzji wskaże okres obowiązywania zakazu biorąc pod uwagę czas trwania stwierdzonych naruszeń i nieprawidłowości. Decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności. Decyzja nakładająca zakaz wykonywania działalności telekomunikacyjnej stanowi podstawę do wykreślenia z rejestru PT podmiotu, na który nałożony został ten zakaz.

Art. 285

Informacje przedumowne – zakres, sposób doręczenia.

Przepis art. 285 projektowanej ustawy dotyczy obowiązku udzielania konsumentowi określonych informacji przed zawarciem umowy (informacji przedumownych) przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej i stanowi implementację art. 102 ust. 1 EKŁE oraz załącznika VIII. Jest to nowy obowiązek niewynikający z dotychczasowych przepisów ustawy Pt. Przedmiotowe przepisy mają odpowiednie zastosowanie również do użytkowników końcowych będących mikroprzedsiębiorcami i małymi przedsiębiorcami lub organizacjami pozarządowymi w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Projektowane przepisy nie mają natomiast zastosowania do świadczenia usług transmisji na potrzeby komunikacji M2M.

Celem udzielania informacji przedumownych jest umożliwienie konsumentowi podjęcia świadomej decyzji co do związania się umową, a tym samym dokonania wyboru najkorzystniejszej dla siebie oferty. Informacje przedumowne powinny być udzielone konsumentowi przed zawarciem umowy. Informacje przedumowne udzielane są, co do zasady, na trwałym nośniku, z zastrzeżeniem ust. 7, dotyczącego braku możliwości doręczenia informacji przedumownych na trwałym nośniku. Powołanie się na brak możliwości doręczenia informacji przedumownych na trwałym nośniku dotyczyć może wyłącznie przejściowych trudności jakie zaistniały po stronie dostawcy usług, mających charakter obiektywny i niezależny od tego dostawcy. W takim wypadku dostawca usług udostępnia te informacje w postaci łatwych do pobrania dokumentów, ze wskazaniem ich źródła kierującego bezpośrednio do tych dokumentów oraz pouczeniem o konieczności ich pobrania, utrwalenia i późniejszego

odtworzenia w niezmienionej postaci dla celów dowodowych. Powyższe wyłączenie dotyczy również zawierania umowy o świadczenie usług przedpłaconych. W przypadku tego typu usług, z uwagi na odformalizowany sposób ich nabywania oraz niewielki rozmiar zestawów startowych nie będzie możliwe przekazanie informacji przedumownych na trwałym nośniku np. przez zawarcie wszystkich wymaganych informacji na opakowaniu lub na dołączonych do opakowania dokumentach. W związku z tym w przypadku usług przedpłaconych konsument powinien zostać poinformowany o tym, gdzie może zapoznać się z informacjami przedumownymi. Zakres informacji przedumownych jest różny w zależności od rodzaju usług będących przedmiotem umowy. Na katalog informacji przedumownych składają się informacje wskazane w ust. 2–6: ust. 2 (ogólny katalog dotyczący wszystkich usług komunikacji elektronicznej), w ust. 3 (dodatkowy katalog informacji dotyczący usług dostępu do internetu i usług komunikacji interpersonalnej), w ust. 4 (dodatkowy katalog informacji dotyczący usług komunikacji interpersonalnej wykorzystujących numery), w ust. 5 (dodatkowy katalog informacji dotyczących wyłącznie usługi dostępu do internetu), w ust. 6 (katalog informacji wynikających z Upk), w zakresie w jakim informacje te nie zostały już uwzględnione w ramach informacji przekazywanych na podstawie ust. 2–6 oraz w zakresie w jakim informacje te dotyczą konkretnej nabywanej usługi, tj. informacje z art. 8 Upk – w przypadku umów innych niż umowy zawierane poza lokalem przedsiębiorstwa lub na odległość i informacje z art. 12 Upk – w przypadku umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa lub na odległość). Odwołanie do Upk wskazuje, że w zakresie nieuregulowanym projektowaną ustawą stosuje się Upk np. regulacje dotyczące odstąpienia od umowy zawartej na odległość, jednak w przypadku, gdy dana kwestia została już uregulowana na gruncie ustawy Pke, stosuje się przepisy Pke. Ma to na celu ograniczenie konieczności dublowania informacji wymaganych w EKŁE i Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów, zmieniającej dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylającą dyrektywę Rady 85/577/EWG i dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady. Należy bowiem wskazać, że Upk stosuje się wprost, jednak Pke doprecyzowuje poszczególne informacje. Dla przykładu art. 8 Upk wymaga przekazania informacji o głównych cechach świadczenia, z uwzględnieniem przedmiotu świadczenia, natomiast art. 285 ust. 2 Pke wymaga, aby wskazując główne cechy każdej usługi, wskazać wszelkie minimalne poziomy jakości usług, a w przypadku usług innych niż usługi dostępu do internetu, konkretne gwarantowane parametry jakości, albo oświadczenie o braku minimalnych poziomów jakości usług.

Jednocześnie należy podkreślić, że wszystkie pozostałe regulacje wynikające z Upk mają zastosowanie. Do szczególnie istotnych należy kwestia nałożenia na przedsiębiorcę ciężaru dowodu spełnienia obowiązków informacyjnych przed zawarciem umowy (art. 24 Upk) co ma na celu wyeliminowanie sytuacji patogenicznych, w których niewydawane są informacje przedumowne czy wreszcie konsekwencji nieprzekazania takich informacji w postaci braku możliwości pobierania opłat i kosztów za świadczone usługi.

Podkreślenia również wymaga, że obowiązek przekazywania informacji przedumownych nie wyłącza ani nie ogranicza obowiązków informacyjnych wobec konsumentów wynikających m.in. z art. 13 i 14 RODO. Przepisy te są stosowane wprost, niezależnie od Pke.

Informacje przedumowne, które przekonały abonenta do zawarcia umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej i zostały przez niego zaakceptowane po podpisaniu umowy stają się jej integralną częścią i nie podlegają zmianie (ust. 8). Zmiana ta może nastąpić jedynie za wyraźnym porozumieniem stron. Ustawa Pke, wzorem art. 102 ust 4 EKŁE reguluje w sposób szczególny kwestię zmiany treści informacji przedumownych. Zmiana ta może nastąpić przed zawarciem umowy co skutkuje tym, że to zmienione informacje staną się elementem treści umowy. Natomiast w przypadku zmiany elementów, których dotyczyły informacje przedumowne, już po zawarciu umowy dochodzi do zmiany treści zobowiązania umownego.

Art. 286

Informacje przedumowne – sposób przedstawiania.

Zgodnie z ust. 1 dostawca usług przedstawia informacje przedumowne w jasny i zrozumiały sposób. Regulamin świadczenia usług komunikacji elektronicznej może zawierać te elementy informacji przedumownych, które odnoszą się do zakresu i warunków świadczenia usługi komunikacji elektronicznej, natomiast cennik może zawierać elementy informacji przedumownych odnoszące się do wszelkich cen i opłat za usługę komunikacji elektronicznej.

Konsument w ramach informacji przedumownych powinien uzyskać informacje o zasadach świadczenia usługi oraz cenach i wszelkich opłatach, które może ponieść w związku z korzystaniem z usługi. Dzięki uzyskaniu pełnej informacji na temat korzystania z usługi konsument nie będzie zaskakiwany dodatkowymi warunkami czy opłatami, które mogłyby zostać na niego nałożone w trakcie trwania umowy. Jednocześnie informacje, które konsument otrzyma, jako stające się integralną częścią umowy, powinny dotyczyć wybranej przez niego usługi, nie zaś stanowić przedstawienie informacji o wszelkich dostępnych usługach i ofertach. Informacje przedumowne powinny wskazywać najważniejsze cechy konkretnej, nabywanej

usługi w taki sposób, aby konsument nie miał wątpliwości jaki jest zakres zobowiązań i uprawnień każdej ze stron umowy.

Zgodnie z ust. 3 na każde żądanie konsumenta wyrażone w trakcie obowiązywania umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej dostawca usług ma obowiązek nieodpłatnie doręczyć konsumentowi informacje przedumowne na papierze lub innym trwałym nośniku wybranym przez konsumenta.

Przepis ust. 4 wskazuje obowiązek przedkładania przed dostawcę usług informacji przedumownych na każde żądanie Prezesa UKE, w terminie przez niego określonym.

W ust. 5 wprowadzono regulację, która stanowi o tym, że niedające się usunąć wątpliwości co do treści informacji, o których mowa w ust. 1, rozstrzyga się na korzyść konsumenta. Wprowadzenie takiego zastrzeżenia ma stanowić swoiste zabezpieczenie interesów konsumenta, w sytuacji gdy pojawią się wątpliwości co do wykładni treści informacji przedumownych. Wówczas takie wątpliwości należy rozstrzygnąć na korzyść konsumenta, a nie dostawcy usług.

Podobne uregulowanie zostało wprowadzone w art. 2a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

Art. 287

Zwięzłe podsumowanie warunków umowy.

Przepis art. 287 stanowi implementację art. 102 ust. 3 EKŁE. Jest to nowy obowiązek niewynikający z dotychczasowych przepisów ustawy Pt. W celu umożliwienia konsumentom łatwego zapoznania się z najważniejszymi warunkami umowy oraz porównywania różnych ofert dostawca usług komunikacji elektronicznej obowiązany jest doręczać im bezpłatnie na trwałym nośniku zwięzłe podsumowanie warunków umowy. Podsumowanie warunków umowy powinno być doręczone przed zawarciem umowy. Jedynie w przypadku, gdy z uwagi na obiektywne przeszkody techniczne (np. problem z wydrukowaniem dokumentu w salonie, problem z serwerem przy wysyłaniu maila) nie jest możliwe przedstawienie podsumowania warunków umowy przed jej zawarciem, dostawca usług przedstawia je niezwłocznie, gdy tylko stanie się to możliwe. Oświadczenie konsumenta o zawarciu umowy jest skuteczne, jeżeli zostało potwierdzone po otrzymaniu podsumowania warunków umowy. W rezultacie umowa staje się skuteczna po otrzymaniu od konsumenta oświadczenia o chęci skorzystania z przedstawionych mu uprzednio warunków. Zastrzeżenie to ma uchronić konsumentów przed

związaniem się warunkami umowy innymi niż zostały im przedstawione przed zawarciem umowy.

Zwięzłe podsumowanie, które przekonało abonenta do zawarcia umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, po podpisaniu umowy, staje się jej integralną częścią i nie podlega zmianie, chyba że umawiające się strony wyraźnie postanowią inaczej. Wzór podsumowania warunków umowy określony jest w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji Europejskiej (UE) 2019/2243 z dnia 17 grudnia 2019 r. ustanawiającym formularz zawierający podsumowanie warunków umowy, który ma być używany przez dostawców publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej na podstawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 (Dz.U.UE.L.2019.336.274). Ze względu na stosowanie rozporządzenia wprost bez konieczności implementacji zrezygnowano z określania i publikowania w Pke wzoru podsumowania.

Art. 288

Umowa z konsumentem.

Przepis art. 288 ust. 1 wskazuje katalog obligatoryjnych elementów umowy zawieranej z konsumentem w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej. Są to informacje, które nie są wymagane przez Upk czy EKŁE, a zdaniem projektodawcy są niezbędne z punktu widzenia abonenta, ponieważ są dla niego istotne i uwzględniają polskie warunki świadczenia usług telekomunikacyjnych. Taką istotną informacją jest np. wskazanie w umowie:

- 1) danych abonenta, ponieważ w informacjach przedumownych oraz zwięzłym podsumowaniu warunków umowy wymagane są jedynie dane dostawcy usług;
- 2) adresu poczty elektronicznej, numeru telefonu lub adres elektroniczny innego środka komunikacji elektronicznej dostawcy, gdyż ustawa o prawach konsumenta wymaga podania takich danych tylko w przypadku zawierania umów na odległość;
- 3) numeru przydzielonego abonentowi, który jest informacją zindywidualizowaną, a nie znajdującą się w informacjach przedumownych;
- 4) informacji od kiedy można korzystać z usług;
- 5) nazwy promocji, z której korzysta abonent, jeśli w informacjach przedumownych zostaną przedstawione różne warianty usług;
- 6) informacji jaka część abonamentu stanowi cenę za:
 - a) świadczone usługi,
 - b) instalację usług,

- c) zakupione w ramach umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej telekomunikacyjne urządzenie końcowe (tzw. telefony za 1 zł), jeśli w ramach umowy zostało wydane takie urządzenie;
- 7) informacji o wysokości odszkodowania w przypadku przedterminowego wypowiedzenia umowy zawartej na czas określony;
 - 8) sposobów składania zamówień na dodatkowe pakiety taryfowe oraz opcje usług, które nie wpływają na główne cechy czy cenę świadczonych usług, jest to sytuacja, w której abonent korzystający z usługi tv dokupuje dodatkowy pakiet VOD;
 - 9) okresu rozliczeniowego i sposobów dokonywania płatności;
 - 10) okoliczności, kiedy może dojść do jednostronnej zmiany warunków umowy, sposobu komunikacji i przysługujących drugiej stronie uprawnień;
 - 11) ograniczeń w dostępie lub korzystaniu z usług i aplikacji na telekomunikacyjnym urządzeniu końcowym zarówno sprzedanym jak i udostępnionym wraz z umową;
 - 12) blokad założonych przez dostawcę usług lub na jego zlecenie na telekomunikacyjne urządzenie końcowego w tym SIMLock;
 - 13) zasad, trybu i terminów składania oraz rozpatrywania reklamacji;
 - 14) sposobów komunikowania przez dostawcę usług o zagrożeniach związanych ze świadczoną usługą, w tym sposoby ochrony bezpieczeństwa, prywatności i danych osobowych;
 - 15) warunków zwrotu urządzenia po zakończeniu umowy np. dekodera wdzierżawionego przez dostawcę usług, ze wskazaniem na czyj koszt zwrot ma nastąpić.

W ust. 2 został określony ważny wymóg zawarcia wszystkich informacji, o których mowa w ust. 1, w jednym dokumencie oraz zakaz przenoszenia tych informacji do innych wzorców umownych. Zastrzeżenie takie jest korzystne z punktu widzenia konsumenta, który wszystkie najważniejsze informacje dotyczące usługi ma dostępne w jednym dokumencie, bez konieczności sięgania do innych dokumentów, w kilku różnych miejscach na stronie internetowej dostawcy usług. Ponadto informacje składające się na umowę powinny być przekazane w jasny i zrozumiały sposób.

Zgodnie z ust. 3 informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 7 i 13–15, zostały zawarte w informacjach przedumownych nie muszą być one zawarte w umowie, o której mowa w ust. 1. Informacje te obejmują:

- informację o wysokości odszkodowania w przypadku wypowiedzenia umowy przez abonenta lub z winy abonenta przed upływem okresu, na jaki umowa została zawarta, w zależności od czasu, który pozostał do końca obowiązywania umowy;
- zasady, tryb i terminy składania reklamacji;
- sposoby przekazywania abonentowi informacji o zagrożeniach związanych ze świadczoną usługą, w tym o sposobach ochrony bezpieczeństwa, prywatności i danych osobowych;
- warunki zwrotu wydanego urządzenia końcowego, w przypadku zakończenia umowy, ze wskazaniem strony, która poniesie koszt tego zwrotu.

Zgodnie z ust. 4 konsument ma prawo wyboru preferowanej formy zawarcia umowy, spośród oferowanych przez dostawcę usług, o czym powinien zostać przed zawarciem umowy poinformowany.

Art. 289

Umowa prepaid.

Przepis art. 289 wskazuje katalog informacji umownych właściwy dla umów o świadczenie usług przedpłaconych (prepaid) zawieranych z konsumentem wraz ze sposobem udostępnienia informacji składających się na umowę o świadczenie usług przedpłaconych z rozróżnieniem na informacje, które powinny być udostępnione na trwałym nośniku oraz informacje udostępniane przez wskazanie źródła, z którego można pobrać zawierające te informacje dokumenty. Co do zasady informacje składające się na umowę o świadczenie usług prepaid są udostępniane w postaci łatwych do pobrania dokumentów, ze wskazaniem ich źródła, z pouczeniem o konieczności ich pobrania i utrwalenia w celu zachowania możliwości ich późniejszego odtworzenia w niezmienionej postaci, do celów dowodowych, z dodatkowym zastrzeżeniem, że wskazane źródło kierować ma bezpośrednio do tych dokumentów (np. link kierujący bezpośrednio do dokumentu na stronie). Wyjątek w sposobie udostępniania informacji stanowi informacja o przydzielonym numerze, która ma charakter zindywidualizowany i z tego powodu nie może być zamieszczona np. na stronie internetowej, stąd projektowane przepisy wprowadzają wymóg udostępnienia tej informacji na trwałym nośniku, czyli np. wprost na opakowaniu zestawu startowego prepaid lub w dołączonym do niego dokumencie ale wyłącznie w przypadku wydania abonentowi na nośniku fizycznym karty lub innego urządzenia służącego do identyfikacji abonenta w publicznej sieci telekomunikacyjnej.

W ust. 2 wskazano, że abonent usług prepaid w celu otrzymywania, w określonych w ustawie przypadkach, informacji i powiadomień może udostępnić dostawcy adres korespondencyjny, adres poczty elektronicznej lub wskazać inny środek komunikacji elektronicznej, o ile dostawca usług umożliwia korzystanie z takiego środka.

Nie ma oczywiście wątpliwości, iż przepisy dotyczące informacji przekazywanych konsumentom nie wyłączają obowiązków dotyczących ochrony danych osobowych, w szczególności wynikających z RODO.

W ust. 3 wskazano na obowiązek informowania konsumenta o uprawnieniu do otrzymania zwrotu środków zgromadzonych na koncie prepaid w przypadku wygaśnięcia ważności konta lub zmiany dostawcy usług. Obowiązek ten ma być realizowany niezwłocznie po rozpoczęciu świadczenia usług. Informacja wskazująca na uprawnienie konsumenta oraz sposób skorzystania z niego przekazywana będzie w wiadomości SMS wysyłanej na numer abonencki w oparciu, o który świadczona jest usługa przedpłacona.

Art. 290

Korzystanie z aparatów publicznych i NDS.

W przepisie art. 290 uregulowano zasady świadczenia usług komunikacji elektronicznej np. w przypadku korzystania z aparatów publicznych lub usług komunikacji głosowej świadczonych przez wybór numeru dostępu do sieci dostawcy usług. W przypadku takich usług ich dostawca jest obowiązany do określenia zakresu i warunków wykonywania usług w regulaminie świadczenia usług telekomunikacyjnych oraz do podania tego regulaminu do publicznej wiadomości przez publikację na swojej stronie internetowej.

W ust. 2 wskazano, że abonent usług, o których mowa wyżej, w celu otrzymywania, w określonych w ustawie przypadkach, informacji i powiadomień może udostępnić dostawcy adres korespondencyjny, adres poczty elektronicznej lub wskazać inny środek komunikacji elektronicznej, o ile dostawca usług umożliwia korzystanie z takiego środka.

Art. 291

Dostępność dokumentów umownych dla osób z niepełnosprawnościami.

Konsument z niepełnosprawnościami może żądać wydania informacji przedumownych, zwięzłego podsumowania warunków umowy oraz pozostałych informacji składających się na umowę o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w postaci dla niego dostępnej.

Szczegóły dotyczące realizacji tego uprawnienia zostaną doprecyzowane w rozporządzeniu wydawanym na podstawie art. 340 ust. 3.

Art. 292

Rozszerzenie uprawnień konsumentów.

W artykule tym wskazano, które uprawnienia konsumentów mają odpowiednie zastosowanie również do użytkowników końcowych będących mikroprzedsiębiorcami i małymi przedsiębiorcami lub organizacjami pozarządowymi w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, chyba że wyrazili oni, najpóźniej w chwili zawarcia umowy zgodę na to, że przepisy te nie będą miały do nich zastosowania. Projektowane przepisy nie mają natomiast zastosowania do świadczenia usług transmisji na potrzeby komunikacji M2M.

Zgoda może zostać wyrażona w umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej.

Art. 293

Umowy B2B.

Przepis zawiera katalog podstawowych informacji jakie mają być przekazane w umowach o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawieranych z użytkownikami końcowymi innymi niż konsumenci oraz z mikroprzedsiębiorcami i małymi przedsiębiorcami lub organizacjami pozarządowymi w przypadku gdy zrzekli się oni możliwości korzystania z uprawnień konsumentów (umowy zawierane z przedsiębiorcami). Przepis zbliżony jest do art. 56 ust. 3 ustawy Pt.

W ust. 2 wprowadzono wyłączenie stosowania przepisów o obowiązku publikowania aktualnych informacji o indywidualnie wynegocjowanych przez użytkowników końcowych niebędących konsumentami warunkach umowy. Wyłączenie dotyczy również możliwości innego sposobu określania wysokości odszkodowania za przedterminowe wypowiedzenie umowy przez abonenta lub z winy abonenta. Wyłączenie potwierdza także, że do tych indywidualnie negocjowanych umów – tak jak i do pozostałych umów z przedsiębiorcami, określonych w ust. 1 – nie stosuje się przepisów o możliwości wnioskowania o zwrot pozostałych na koncie środków z doładowań, o konieczności przedstawiania informacji przedumownych i zwięzłego podsumowania warunków umowy oraz o maksymalnym czasie obowiązywania umowy określonym w umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w zakresie usług telekomunikacyjnych.

Art. 294

Oświadczenia w formie dokumentowej.

Przepis art. 294 wskazuje, że w przypadku, gdy oświadczenia woli składane są w formie dokumentowej, dostawca publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej utrwała i doręcza abonentowi treść zaproponowanych i uzgodnionych warunków umowy oraz oświadczenie abonenta o związaniu się tymi warunkami na trwałym nośniku.

Art. 295

Rozwiązanie umowy w formie dokumentowej.

Przepis art. 295 nakłada na dostawców usług, którzy dopuszczają możliwość zawarcia lub zmiany umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w formie dokumentowej, obowiązek przyjęcia w tej formie wypowiedzenia umowy oraz oświadczenia o odstąpieniu od umowy lub rozwiązaniu umowy za zgodą stron. Uprawnienie to przysługuje abonentowi niezależnie od sposobu w jaki zawarł umowę z dostawcą usług. Oznacza to, że w przypadku, gdy na dzień wypowiedzenia umowy dostawca usług umożliwia zawieranie lub zmianę umów w formie dokumentowej to abonent może skorzystać z dokumentowej formy wypowiedzenia swojej umowy, choćby umowa ta była zawarta w formie pisemnej.

Abonent powinien mieć możliwość wypowiedzenia umowy przede wszystkim przy wykorzystaniu poczty elektronicznej oraz dodatkowo przy wykorzystaniu innego środka komunikacji elektronicznej wskazanego przez dostawcę usług w umowie – jeżeli dostawca usług zdecyduje się na korzystanie z takiego środka.

W takim wypadku dostawca usług musi niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 1 dnia roboczego od dnia otrzymania wypowiedzenia, zawiadomić abonenta o jego otrzymaniu. Zawiadomienie następuje przez: wysłanie SMS (jeśli abonent wskazał w umowie do kontaktu numer niegeograficzny w umowie do kontaktu) lub wykonanie połączenia głosowego (jeżeli abonent wskazał w umowie do kontaktu numer geograficzny) lub wysłanie wiadomości email (o ile w umowie abonent wskazał adres email do kontaktu). Do zawiadomienia zastosowano rozwiązanie znane dotychczas z rynku premium rate oraz przepisów o przeniesieniu przydzielonego numeru przy zmianie dostawcy usług telekomunikacyjnych. Zgodnie z zaproponowanym rozwiązaniem obowiązek zawiadomienia uważa się za wykonany, jeśli dostawca usług wysłał SMS z informacją o otrzymaniu wypowiedzenia do abonentów, którzy wskazali jako numer kontaktowy numer niegeograficzny albo wykonał co najmniej 3 próby połączenia z abonentem, który jako numer kontaktowy wskazał numer geograficzny.

Jednocześnie umożliwiono dostawcy usług poinformowanie abonenta przez wysłanie wiadomości na wskazany przez abonenta w umowie adres poczty elektronicznej.

Dostawca usług ma również obowiązek doręczenia na trwałym nośniku w terminie 14 dni od dnia otrzymania przez abonenta oświadczenia woli o wypowiedzeniu umowy potwierdzenia otrzymania wypowiedzenia z informacją o dacie wpływu wypowiedzenia, nazwie usługi, której dotyczy wypowiedzenie oraz dacie zakończenia świadczenia usługi.

Kwestia formy wypowiedzenia umowy nie była dotąd regulowana, nie jest również przedmiotem regulacji EKŁE. W praktyce abonent mógł wypowiedzieć umowę zwykle wyłącznie w formie pisemnej. Takie ograniczenie jest nieproporcjonalne do regulowanej obowiązującymi przepisami możliwości zawierania umowy w różnych formach: pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej. Projektowana regulacja umożliwi abonentom rozwiązanie umowy bez konieczności wychodzenia z domu np. przez wiadomość e-mail. Jednocześnie w celu zabezpieczenia interesów abonenta przed oszustwami związanymi z wprowadzeniem w błąd w celu doprowadzenia do zmiany dostawcy usług wbrew woli abonenta przewiduje się obowiązek niezwłocznego zawiadomienia abonenta o otrzymaniu oświadczenia o wypowiedzeniu umowy oraz późniejszego potwierdzenia tego wypowiedzenia na trwałym nośniku.

W ustępie 5 wprowadzona została sankcja za nieprawidłowe realizowanie przez dostawcę usług obowiązków dotyczących wypowiedzenia umowy w formie dokumentowej lub utrudniania lub uniemożliwiania skorzystania z uprawnienia do wypowiedzenia umowy w formie dokumentowej. Przepis dotyczący możliwości wypowiedzenia umowy w formie dokumentowej obowiązuje od 2020 r. na gruncie ustawy Prawo telekomunikacyjne. W krótkim okresie jego obowiązywania zaobserwowano nieprawidłowości związane z utrudnianiem abonentom rozwiązywania umów w formie dokumentowej. Jednym z takich działań jest wprowadzenie nadmiarowych wymagań, które abonent musi spełnić, aby wypowiedzieć umowę w formie dokumentowej. Wymagania te są na tyle sformalizowane, że są porównywalne do wymogów towarzyszących formie pisemnej wypowiedzenia. Przykładem może być wymóg przesłania drogą elektroniczną zeskanowanego wypowiedzenia umowy zawierającego odręczny podpis abonenta. Taki nieprawidłowy sposób realizacji uprawnienia abonenta niweczy cel regulacji. Możliwość wypowiedzenia umowy w formie dokumentowej została wprowadzona w celu wyrównania pozycji obu stron umowy, tak aby zawarcie, jak i rozwiązanie umowy mogło odbywać się w formie dokumentowej, która jest dla wielu abonentów dużo wygodniejsza niż tradycyjna forma pisemna. Możliwość zakazania w drodze decyzji Prezesa

UKE zawierania umów w formie dokumentowej, która jest formą preferowaną przez wielu dostawców usług, będzie motywowała ich do przestrzegania obowiązujących przepisów i dochowywania należytej staranności przy wypełnianiu ustawowych obowiązków związanych z dokumentową formą wypowiedzenia umowy. Decyzja Prezesa UKE w powyższym zakresie określa w szczególności okres przez jaki dostawca usług nie może oferować możliwości zawarcia w formie dokumentowej. Przepisy wskazują, że przy wyznaczaniu tego okresu Prezes UKE powinien kierować się długością trwania naruszeń, tak aby zachować proporcjonalność nakładanej sankcji.

Art. 296

Rejestracja usług.

Przepis art. 296 dotyczy obowiązku rejestracji abonentów, wprowadzonego pierwotnie do ustawy Pt przepisami ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 92). Obowiązek podania danych w celu rejestracji obejmuje wszystkich abonentów z wyjątkiem abonentów korzystających z usług komunikacji interpersonalnej niewykorzystujących numerów, usług świadczonych za pomocą aparatu publicznego, korzystających z usług przez wybranie numeru dostępu do sieci dostawcy usług i abonentów usług przedpłaconych polegających na rozpowszechnianiu lub rozprowadzaniu programów drogą naziemną, kablową lub satelitarną.

W ust. 1 pkt 1 wskazany został zakres danych, które powinny być przekazane w przypadku osób fizycznych, tj. imię i nazwisko, numer PESEL albo nazwę, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość, a w przypadku cudzoziemca, który nie jest obywatelem państwa członkowskiego albo Konfederacji Szwajcarskiej – numer paszportu lub karty pobytu. W ust. 1 pkt 2 zostały wskazane dane, które są wymagane względem abonentów niebędących osobami fizycznymi, tj. nazwa, numer identyfikacyjny REGON lub NIP lub numer w Krajowym Rejestrze Sądowym albo ewidencji działalności gospodarczej, lub innym właściwym rejestrze. Fakultatywnie, dostawca usług ma prawo żądać przedstawienia danych osoby reprezentującej abonenta będącego osobą prawną identyfikującą również tę osobę, analogiczne jak dane abonenta będącego osobą fizyczną.

Należy wyraźnie podkreślić, że obowiązek rejestracji abonenta nie może stanowić samoistnej podstawy do kopiowania dokumentu tożsamości. Wskazane w Pke sposoby potwierdzania danych dają podstawy do weryfikowania i potwierdzania danych wyłącznie w zakresie i celu wynikającym z obowiązku rejestracji.

Przepis ust. 2 wskazuje moment i sposób podania wymaganych danych – w przypadku abonenta będącego stroną umowy zawieranej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej (abonent postpaid) dane powinny być podane bezpośrednio przy zawieraniu umowy, a w przypadku abonenta prepaid dane mogą być podane dostawcy usług również drogą elektroniczną albo w inny sposób określony przez dostawcę tych usług.

Warunkiem rozpoczęcia świadczenia usług jest dokonanie autoryzacji abonenta. Zgodnie z ust. 3 rozpoczęcie świadczenia może nastąpić nie wcześniej niż po potwierdzeniu zgodności podanych przez abonenta danych z danymi zawartymi w dokumencie potwierdzającym tożsamość, również zaprezentowanym w publicznej aplikacji mobilnej, o której mowa w art. 19e ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne lub zawartymi we właściwym rejestrze, albo po podaniu przez abonenta wymaganych danych i potwierdzeniu ich drogą elektroniczną przy wykorzystaniu:

- a) środków identyfikacji elektronicznej służących do uwierzytelniania w systemie teleinformatycznym banku krajowego, spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej lub instytucji płatniczej,
- b) danych weryfikowanych za pomocą kwalifikowanego certyfikatu podpisu elektronicznego lub podpisu osobistego w rozumieniu ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych,
- c) środków identyfikacji elektronicznej służących do uwierzytelniania w systemie teleinformatycznym dostawcy usług telekomunikacyjnych, jeżeli dane abonenta zostały już zweryfikowane w związku z inną umową,
- d) środków komunikacji elektronicznej wykorzystując zdalną identyfikację abonenta,
- e) danych weryfikowanych za pomocą podpisu zaufanego składanego za pomocą profilu zaufanego,
- f) danych potwierdzonych za pomocą certyfikatu użytkownika publicznej aplikacji mobilnej o którym mowa w art. 19e ust. 2a ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, jeżeli użytkownik wyraził zgodę na tę formę podania danych.

Wychodząc naprzeciw postulatом płynącym od przedsiębiorców telekomunikacyjnych, dotyczących rozszerzenia katalogu zdalnych metod identyfikacji abonenta, w procedowanej ustawie przewidziano możliwość weryfikacji tożsamości za pomocą środków identyfikacji elektronicznej służących do uwierzytelniania w systemie teleinformatycznym spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej i instytucji płatniczej, za pomocą podpisu osobistego, za

pomocą zdalnej identyfikacji, za pomocą podpisu zaufanego oraz za pomocą publicznej aplikacji mobilnej to nowe formy potwierdzania tożsamości abonenta usług przedpłaconych. Wprowadzane zmiany mają za zadanie uproszczenie abonentom rozpoczęcia korzystania z usług komunikacji elektronicznej. Rejestracja abonenta w szerszym zakresie niż dotychczas bez konieczności wychodzenia z domu ma pozytywne znaczenie w szczególności w okresie pandemii chorób zakaźnych.

Zdalna identyfikacja polega na porównaniu wizerunku abonenta udostępnionego w trakcie procesu identyfikacji ze zdjęciem w dokumencie tożsamości oraz przedstawienia przez abonenta danych zawartych w dokumencie tożsamości, które są określone w ust. 1. Identyfikacja może odbywać się za pośrednictwem transmisji audiowizualnej oraz może być prowadzona z wykorzystaniem automatycznej analizy danych lub przez porównanie danych, o których mowa w przepisie przez osobę fizyczną działającą w imieniu przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. W związku z nową metodą weryfikacji abonenta przepisy przewidują nadanie uprawnień Prezesowi UKE w zakresie nadzoru nad procesem zdalnej identyfikacji abonenta prowadzonym przez dostawcę usług. Prezes UKE może w drodze decyzji zawiesić ten rodzaj potwierdzania tożsamości abonenta w przypadku, gdy stwierdzi, że dostawca usług nie dokonuje go zgodnie z przepisami i z zachowaniem należytej staranności. Zawieszenie zdalnej identyfikacji następuje w drodze decyzji, w której Prezes UKE wskazuje warunki wznowienia zdalnej identyfikacji. Decyzji tej nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności. Przed wznowieniem zdalnej identyfikacji dostawca usług telekomunikacyjnych ma obowiązek poinformować Prezesa UKE o środkach wdrożonych w celu spełnienia warunków wznowienia wskazanych w decyzji.

Weryfikacja tożsamości za pomocą danych zawartych w złożonym przez abonenta podpisie zaufanym może być wykorzystana wyłącznie do potwierdzenia tożsamości abonenta. Potwierdzenie tożsamości abonenta drogą elektroniczną jest możliwe także za pomocą publicznej aplikacji mobilnej przy wykorzystaniu certyfikatu użytkownika, który stanowi potwierdzenie integralności danych użytkownika z danymi zgromadzonymi w rejestrach państwowych. Z przepisów tych nie wynika możliwość udostępnienia wybranym przedsiębiorcom telekomunikacyjnym przez ministra właściwego do spraw informatyzacji części ww. usług w postaci np. interfejsu programistycznego aplikacji lub kodu źródłowego.

Art. 297

Weryfikacja tożsamości przy wydaniu duplikatu karty lub urzędzenia.

Projektowane przepisy nakładają na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązek weryfikowania istnienia zastrzeżenia numeru PESEL, przed wydaniem duplikatu karty SIM, jeśli zawarcie umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej następuje z osobą fizyczną posiadającą nadany numer PESEL. Możliwość uzyskania duplikatu karty SIM rodzi poważne konsekwencje związane z możliwością zmiany kanału autoryzacji w bankowości elektronicznej, a tym samym uzyskanie przez oszusta kontroli nad aktywami zgromadzonymi w banku.

W projekcie przewidziano analogiczne rozwiązania, jak w przypadku innych przepisów, dotyczące ewentualnej niedostępności systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest rejestr zastrzeżeń numerów PESEL, pozostawiając dostawcy usług możliwość odmowy wydania duplikatu karty SIM (lub jej odpowiednika) albo dokonania tych czynności po uprzedniej należytej weryfikacji tożsamości osoby. Regulacje dotyczące weryfikacji dokonywanej przed wydaniem karty wykorzystywanej w publicznej sieci telekomunikacyjnej, w tym ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej dotyczą w szczególności wydawanych kart SIM zawierających numer IMSI i numer SSN. Jednocześnie należy wskazać, że jest to najpopularniejszy standard identyfikacji użytkownika w momencie projektowania regulacji, jednakże rozwój sektora komunikacji elektronicznej może przewidywać nowy standard identyfikacji użytkownika sieci, dlatego też nie wskazywano w ustawie na jeden konkretny standard.

Regulacje dotyczące karty SIM odniesiono także do urządzeń sieciowych zapewniających identyfikację abonenta oraz ich cyfrowych odwzorowań (nie fizycznych). Z uwagi na zjawisko SIM swappingu, który rodzi negatywne konsekwencje także w obszarze działalności zawodowej podmiotowo regulacją objęci zostali wszyscy abonenci, nie tylko abonenci będący konsumentami.

Konieczność zapewnienia weryfikacji dokonanej przed wydaniem kopii albo wtórnika karty albo urządzenia sieciowego wynika z konieczności zapewnienia regulacji możliwe najlepiej neutralnej technologicznie. Obecnie wykorzystywane w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej są urządzenia, które potrafią się zidentyfikować z wykorzystaniem numeru IMSI. Obecne wykorzystanie numeru IMSI wynika co do zasady z rekomendacji ITU-T E.212 (09/2016) oraz specyfikacji 3GPP 23.002 (v. 17.0.0 z 30.03.2021). Z rekomendacji ITU wynika, że urządzenie końcowe może posiadać wbudowaną kartę (SIM) a co za tym idzie może identyfikować się samodzielnie z wykorzystaniem przypisanego numeru IMSI i powiązanego tylko z tym urządzeniem. Obecnie, co do zasady, nie jest to powszechnie stosowane

rozwiązanie, jednakże projektując przepisy prawa należy zadbać, aby były one możliwe do realizacji również w sytuacji zmieniającego się otoczenia technologicznego.

Analogicznie jak w przypadku kart lub urządzeń identyfikujących się w sieci ruchomej, należy zadbać o ochronę abonenta w sieci stacjonarnej. W takim przypadku, przed wydaniem kopii albo wtórnika urządzenia umożliwiającego samodzielną identyfikację w sieci stacjonarnej, tj. takiego który został oznaczony po stronie dostawcy usług telekomunikacyjnych w tablicy abonentów, konieczne jest dokonanie weryfikacji określonej w przepisach. W przypadku wydawania kopii albo wtórnika urządzenia, które nie może samodzielnie identyfikować się w publicznej sieci telekomunikacyjnej (np. router bez przypisanego numeru IMSI z miejscem na kartę SIM) nie zachodzi konieczność weryfikacji opisanej w ustawie. Jednakże w przypadku wydawania kopii albo wtórnika urządzenia, które w momencie wydania może samodzielnie zostać zidentyfikowane w sieci telekomunikacyjnej (ruchomej lub stacjonarnej) i które w momencie wydawania zostało ustalone jako możliwe do zidentyfikowania przez dostawcę usług telekomunikacyjnych jako urządzenie powiązane z konkretnym abonentem, taki obowiązek zachodzi.

Art. 298

Warunki umów.

Przepis art. 298 ust. 1 stanowi implementację art. 99 EKŁE. Treść nowych przepisów pozostaje zbliżona do dotychczasowych regulacji Pt. Przedmiotowy przepis zakazuje dyskryminacji użytkowników końcowych ze względu na obywatelstwo, miejsce zamieszkania lub miejsce ich siedziby. Wszelkie ewentualne odstępstwa od powyższego zakazu powinny być obiektywnie uzasadnione lub mieć podstawę w obowiązujących przepisach. Ustęp 2 przewiduje zakaz uzależniania zawarcia umowy od niezawierania umowy z innym dostawcą. Jest to zakaz żądania danych, które nie mają bezpośrednio znaczenia dla prawidłowego zawarcia i wykonywania umowy o świadczenie usługi komunikacji elektronicznej. Celem przedmiotowego przepisu jest nie tylko ochrona interesów użytkowników końcowych, ale również ochrona równowagi konkurencyjnej na rynku. Dodatkowo ust. 6 zakazuje ustanawiania takich warunków umów, które zniechęcają lub uniemożliwiają abonentowi skorzystanie z uprawnienia do zmiany dostawcy usług.

Jednocześnie ust. 3 wskazuje w sposób enumeratywny warunki, od których dostawca usług może uzależniać zawarcie umowy, tj. przedstawienia przez użytkownika końcowego dokumentów potwierdzających możliwość wykonania zobowiązania umownego, pozytywną

ocenę wiarygodności płatniczej, zawarcie umowy o realizację przyłącza telekomunikacyjnego, o ile jest to niezbędne do świadczenia usług. Nie sposób określić zamkniętego katalogu tych dokumentów, jednak nie oznacza to zupełnej dowolności dostawcy usług. Pamiętać należy, że obowiązuje zasada minimalizacji przetwarzanych danych, która każdorazowo powinna być stosowana (również we wdrożonych procedurach) przez dostawcę usług. W przypadku zbierania przez dostawców usług danych nadmiarowych narażają się oni na zarzut naruszenia przepisów z zakresu ochrony danych osobowych.

W wyniku negatywnej oceny wiarygodności płatniczej dostawca usług może odmówić zawarcia umowy lub zawrzeć ją na warunkach mniej korzystnych dla użytkownika końcowego. W ust. 5 zawarto wyłączenie stosowania ust. 3 i 4 względem umów prepaid, korzystania z automatów publicznych oraz NDS. Z uwagi na specyfikę ww. usług dostawca usług nie ponosi ryzyka związanego z niezapłaceniem przez abonenta za świadczone usługi, tak jak w przypadku usług płatnych okresowo po wykonaniu usługi.

Nie ma wątpliwości, że zebranie dodatkowych informacji przez dostawcę wymaga spełnienia wymagań określonych w przepisach dotyczących danych osobowych, w szczególności RODO. Może to dotyczyć np. sytuacji, w której potencjalny klient będzie profilowany przez dostawcę usług.

Art. 299

Umowa o realizację przyłącza telekomunikacyjnego.

Przepis art. 299 przewiduje możliwość zawarcia umowy z użytkownikiem końcowym wyłącznie o realizację przyłącza telekomunikacyjnego do publicznej sieci telekomunikacyjnej, która w odróżnieniu od umowy o zapewnienie przyłączenia dotyczy budowy fizycznych elementów składających się na przyłączy telekomunikacyjne, nie zaś pozostawiania przez abonenta w stanie przyłączenia do sieci. Umowa o realizację przyłącza telekomunikacyjnego nie stanowi umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej i zgodnie z ust. 4 nie obejmuje zapewnienia telekomunikacyjnych urządzeń końcowych. Zgodnie z ust. 2 dostawca usług telekomunikacyjnych na żądanie konsumenta rozkłada na raty opłatę za realizację przyłącza telekomunikacyjnego, w sposób uzgodniony z tym konsumentem, jednak nie na więcej niż 60 miesięcznych rat. W ust. 3 wskazane zostały niezbędne elementy umowy. W przypadku braku realizacji przyłącza telekomunikacyjnego w terminie określonym w umowie, użytkownik końcowy jest uprawniony do odstąpienia od umowy o realizację przyłącza telekomunikacyjnego oraz związanej z nią umowy o świadczenie usług komunikacji

elektronicznej, w tym o zapewnienie przyłączenia do sieci (ust. 6). W przypadku braku odrębnego uregulowania w umowie, w przypadku skorzystania z prawa do wypowiedzenia umowy, o którym mowa powyżej, dostawcy usług nie przysługuje określona w umowie opłata przyłączeniowa, a uiszczona do dnia wypowiedzenia umowy część opłaty przyłączeniowej podlega zwrotowi użytkownikowi końcowemu, chyba że przyłączy zostanie doprowadzone w bezpośrednie sąsiedztwo lokalizacji użytkownika końcowego (zapewnia to równowagę zaspokojenia interesów ekonomicznych przedsiębiorcy i użytkownika). Strony mogą przy tym rozróżnić prawo własności wykonywanego przyłącza i to odrębnie dla odcinka poza oraz na nieruchomości użytkownika końcowego. Ponadto proponuje się doprecyzować, że w braku odrębnego uregulowania to dostawca usług jako podmiot profesjonalny odpowiadać ma za zebranie wszelkich zgód i zezwoleń niezbędnych do zrealizowania przyłącza. Warunki świadczenia usług w zakresie realizacji przyłącza telekomunikacyjnego publikowane są na stronie internetowej dostawcy usług. Możliwość zawarcia umowy o realizację przyłącza telekomunikacyjnego wynika również z obowiązujących przepisów Pt.

Art. 300

Publikacja informacji o warunkach usług.

Przepis art. 300 dotyczy obowiązku publikowania przez dostawcę usługi dostępu do internetu lub publicznie dostępnej usługi komunikacji interpersonalnej aktualnych informacji dotyczących świadczonych przez siebie usług. Przepis ten stanowi implementację art. 103 ust. 1 EKŁE. Informacje o warunkach świadczenia usług powinny obejmować katalog wskazany w przedmiotowym przepisie i powinny być publikowane w jasny, zrozumiały, nadający się do odczytu maszynowego sposób i w formie dostępnej dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami. Dostęp do informacji o ofertach i usługach ma kluczowe znaczenie dla łatwego porównywania cen i innych warunków świadczenia usług oferowanych na rynku. Przepisy dotyczące publikowania informacji nie wyłączają obowiązków informacyjnych z zakresu ochrony danych osobowych, w szczególności wynikających z RODO.

Art. 301

Okres obowiązywania umowy.

Przepis art. 301 w ust. 1 wskazuje maksymalny okres obowiązywania umowy zawieranej z konsumentem. Dotyczy to zarówno sytuacji, w których umowa została zawarta na czas określony, jak i umowy na czas nieokreślony z okresem promocji. Bez znaczenia pozostaje również kwestia czy jest to pierwsza czy kolejna umowa z tym samym dostawcą usług

komunikacji elektronicznej. Przepis ten stanowi implementację art. 105 ust. 1 EKŁE. Termin 24 miesięcy dotyczy usług telekomunikacyjnych innych niż usługi transmisji na potrzeby komunikacji M2M. Uprawnienie w zakresie maksymalnego terminu obowiązywania umowy obejmuje również mikroprzedsiębiorców, małych przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców oraz organizacje pozarządowe w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, chyba że podmioty te wyraźnie zgodziły się, aby przepisy nie miały w całości lub w części zastosowania do nich.

Jednocześnie w ust. 2 wskazano, że dostawca usług jest obowiązany do umożliwienia użytkownikowi końcowemu zawarcia umowy na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.

Art. 302

Automatyczne przedłużanie umowy.

Przepis art. 302 reguluje zasady automatycznego przedłużania umów i stanowi implementację art. 105 ust. 3 EKŁE. Przepisy art. 302 dotyczą umów o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w zakresie usług telekomunikacyjnych innych niż usługi transmisji na potrzeby komunikacji M2M. Przepis ten odnosi się do wszystkich umów podlegających automatycznemu przedłużeniu i powinien być stosowany również w sytuacjach, w których w ramach umów zawartych na czas nieoznaczony zawierane są umowy na czas oznaczony (promocje z oznaczonym okresem zobowiązania).

W ust. 1 uregulowane zostały zasady i termin wypowiedzenia automatycznie przedłużonej umowy. Użytkownik końcowy może wypowiedzieć taką umowę z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia. W okresie wypowiedzenia abonent zobowiązany jest jedynie do ponoszenia opłat za świadczenie usług wynikających z umowy. Zastrzeżenie to ma chronić abonenta przed poniesieniem przez niego jakichkolwiek konsekwencji finansowych związanych z przedłużeniem umowy, takich jak odszkodowanie, o którym mowa w art. 304 ust. 1.

Jednocześnie ust. 2 wprowadza ważny wymóg informacyjny wobec abonenta dotyczący zawiadomienia w sposób jasny i zrozumiały na trwałym nośniku, w rozsądnym terminie nie później niż 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa została zawarta, o automatycznym przedłużeniu umowy, w szczególności o zmianie warunków świadczenia usług względem warunków wynikających z dotychczas trwającej umowy. Abonent powinien uzyskać informacje przed wszystkim w przypadku zmiany wysokości opłat czy dostępnych w ramach

pakietu taryfowego minut, smsów czy ilości danych internetowych. Ponadto dostawca usług powiadamia abonenta o sposobie i terminie wypowiedzenia umowy oraz o najkorzystniejszych oferowanych pakietach taryfowych dotyczących tych usług, które abonentowi obecnie świadczy. Jednocześnie konieczność przekazania informacji w terminie rozsądnym nie później niż 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa została zawarta, z jednej strony wskazuje na termin najpóźniejszy – 30 dni, z drugiej zaś strony limituje w sposób ogólny najwcześniejszy termin przekazania tych informacji, tak aby abonent nie był powiadamiany ze zbyt dużym wyprzedzeniem czasowym o mającym nastąpić przedłużeniu umowy. Zbyt wczesne powiadomienie abonenta może skutkować tym, że abonent nie będzie pamiętał, że powinien za kilka miesięcy umowę wypowiedzieć, jeśli nie zgadza się na jej kontynuację. Przepis ten ma za zadanie umożliwić abonentowi świadome podjęcie decyzji czy nadal chce korzystać z usług dotychczasowego dostawcy, a jeśli nie, to rozpocząć odpowiednio wcześniej działania zmierzające do rozwiązania umowy. Przepis ust. 3 wprowadza nowy obowiązek dla dostawców usług telekomunikacyjnych, innych niż usługi transmisji na potrzeby komunikacji M2M, polegający na informowaniu abonentów, których umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej uległa automatycznemu przedłużeniu o najkorzystniejszych dla nich pakietach taryfowych dotyczących usług objętych umową, która uległa automatycznemu przedłużeniu. Użytkownik końcowy nie powinien wyrażać zgody na otrzymywanie informacji o najkorzystniejszych dla niego pakietach taryfowych, gdyż ta regulacja ma m.in. na celu zwiększenie jego świadomości o stosowanych u dostawcy ofertach i promocjach. Informacje te mają być przekazywane co najmniej raz w roku. Przekazywanie tych informacji nie powinno być utożsamiane z prowadzeniem przez dostawców usług działalności marketingowej, na którą powinna być wyrażona wprost zgoda przez użytkownika końcowego. Przepis art. 299 stanowi implementację art. 105 ust. 3 EKŁE.

Art. 303

Połączenie z konsultantem.

W celu uzyskania informacji dotyczących alternatywnych taryf, jeżeli są one dostępne, abonent ma możliwość uzyskania połączenia głosowego z konsultantem dostawcy usług.

Art. 304

Odszkodowanie w przypadku przedterminowego rozwiązania umowy.

Przepis art. 304 dotyczy zakresu uprawnień dostawcy usług w przypadku wypowiedzenia umowy przed końcem okresu jej obowiązywania przez abonenta lub przez tego dostawcę z

winy abonenta. W takiej sytuacji dostawca usług może dochodzić odszkodowania na podstawie przepisów Pke. Odszkodowanie nie przysługuje w przypadku wypowiedzenia przez konsumenta umowy przed rozpoczęciem przyłączenia go do publicznej sieci telekomunikacyjnej, a w przypadku gdy przyłączenie nie jest wykonywane przed rozpoczęciem świadczenia usług, chyba że przedmiotem roszczenia jest promocyjne urządzenie końcowe oraz w przypadku przeniesienia numeru od dostawcy usług, który przejął zobowiązania dotychczasowego dostawcy usług, który ogłosił upadłość. Przez promocyjne urządzenie końcowe należy rozumieć telekomunikacyjne urządzenie końcowe zakupione w ramach umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej.

W ust. 3 wskazane zostało ograniczenie, co do wysokości odszkodowania jakie dostawca usług może mieć względem abonenta. Wysokość odszkodowania nie może przekroczyć:

- 1) z tytułu usługi telekomunikacyjnej – sumy części opłaty abonamentowej lub innej okresowej opłaty stanowiącej opłatę za tę usługę wskazanej w art. 288 ust. 1 pkt 6 lit a lub art. 293 ust. 1 pkt 3 lit a, które abonent powinien uiścić do czasu zakończenia obowiązywania umowy;
- 2) z tytułu promocyjnego urządzenia końcowego - sumy części opłaty abonamentowej lub innej okresowej opłaty stanowiącej opłatę za to urządzenie wskazanej w art. 288 ust. 1 pkt 6 lit c lub art. 293 ust. 1 pkt 3 lit c, które abonent powinien uiścić do czasu zakończenia obowiązywania umowy.

Przykład:

Umowa została zawarta na 24 miesiące, opłata abonamentowa została określona przez dostawcę na kwotę 100 zł, z czego 40 zł stanowi opłata za usługę, 10 zł za przyłączenie i 50 zł za promocyjne urządzenie końcowe.

Jeżeli abonent zdecyduje się rozwiązać umowę po upływie 14 miesięcy maksymalna wysokość roszczenia będzie obliczana w następujący sposób:

$$10 \times (40 + 50) = 900 \text{ zł}$$

Art. 305

Oferty wiązane.

Przepis art. 305 dotyczy kwestii dotąd nieregulowanych w Pt, obejmujących świadczenie usług w ramach ofert wiązanych tzw. ofert pakietowych. Przepisy z art. 305 stanowią implementację art. 107 EKŁE. Należy podkreślić, że projektowane przepisy regulują wyłącznie te oferty

pakietowe, które obejmują co najmniej usługę dostępu do internetu lub publicznie dostępną usługę komunikacji interpersonalnej wykorzystującą numery. Umowa może obejmować poza powyższymi wskazanymi usługami inne usługi komunikacji elektronicznej (np. linearne usługi medialne) lub promocyjne urządzenie końcowe. Przedmiotowa regulacja obejmuje świadczenie usług w oparciu o oferty wiązane użytkownikom końcowym będącym konsumentami. Zakres obowiązków dostawcy usług i uprawnień konsumenta został określony przez odwołanie do przepisów dotyczących: doręczania zwięzłego podsumowania warunków umowy, publikowania informacji na temat oferowanych usług, maksymalnego okresu obowiązywania umowy, automatycznego przedłużania umowy, zmiany umowy, zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu i występowania stałych i znaczących rozbieżności między umową a wykonaniem usługi. Wskazane przepisy mają zastosowanie do wszystkich usług objętych umową. W przypadku, gdy abonent ma prawo do wypowiedzenia umowy z uwagi na jej niewykonanie lub nienależyte wykonanie w odniesieniu do którejkolwiek usługi wchodzących w skład pakietu, ma on również prawo do wypowiedzenia umowy w odniesieniu do wszystkich elementów pakietu.

W ust. 3 projektowane przepisy zawierają zastrzeżenie, że złożenie zamówienia na dodatkowe usługi lub promocyjne urządzenie końcowe, co do zasady, nie może powodować wydłużenia pierwotnego okresu obowiązywania umowy, chyba że konsument wyrazi na to zgodę.

Przepisy ust. 1 i 2 mają zastosowanie również do użytkowników końcowych będących mikroprzedsiębiorcami, małymi przedsiębiorcami lub organizacjami pozarządowymi w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, chyba że wyraźnie zgodzili się, aby te przepisy nie miały do nich zastosowania.

Art. 306

Zmiana warunków umowy wynikająca z przepisów prawa.

Przepis art 306 reguluje zasady i sposób informowania abonentów o dokonanych przez dostawcę publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej jednostronnych zmianach warunków umów o świadczenie usług komunikacji elektronicznej oraz uprawnienia abonentów w przypadku braku akceptacji wprowadzanych zmian. Projektowane przepisy stanowią implementację art. 105 ust. 4 EKŁE.

Przepis ust. 1 wskazuje okoliczności, w których abonent może wypowiedzieć umowę licząc się z konsekwencjami zapłaty odszkodowania za przedterminowe rozwiązanie umowy. Należą do nich przypadki zmian warunków umowy, które nie są wynikiem decyzji dostawcy usług –

konieczność wprowadzenia zmian wynika bezpośrednio ze zmiany przepisów prawa, w szczególności ze zmiany stawek podatku od towarów i usług lub decyzji Prezesa UKE lub zaproponowane zmiany są wyłącznie na korzyść użytkowników końcowych lub mają charakter wyłącznie administracyjny, nie powodując negatywnych skutków dla abonentów. O zmianach dostawca usług informuje abonentów przez podanie do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej treści proponowanych zmian, z wyprzedzeniem co najmniej jednego miesiąca przed wprowadzeniem ich w życie. Jednocześnie abonent powinien zostać poinformowany o konieczności zapłaty odszkodowania, o którym mowa w art. 304 ust. 1, w przypadku skorzystania z prawa do wypowiedzenia umowy, przy czym termin na realizację tego prawa nie może być krótszy niż do dnia wejścia tych zmian w życie.

W ust. 4 i 5 wskazane zostały przepisy precyzujące sposób powiadomienia abonenta o jednostronnej zmianie warunków umowy przez dostawcę usług, o której mowa w ust. 1. Zgodnie z art. 105 ust. 4 dyrektywy EKŁE dostawcy usług są zobowiązani do zawiadomienia użytkowników na trwałym nośniku o każdej zmianie warunków umownych. Charakter wprowadzanych zmian oraz ewentualne uprawnienie dostawcy do odszkodowania pozostają bez wpływu na wynikający z przywołanego przepisu dyrektywy obowiązek informacyjny, który powinien zostać zrealizowany w określony w dyrektywie sposób, a zatem na trwałym nośniku.

Zgodnie z art. 102 ust. 2 dyrektywy 2018/1972 pojęcie „trwały nośnik” należy interpretować zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 10 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów, zmieniającej dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylającą dyrektywę Rady 85/577/EWG i dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości.

Zgodnie z tym orzecznictwem „trwały nośnik”, jest to taki nośnik, który „umożliwia konsumentowi przechowywanie rzeczonych informacji, które zostały mu osobiście przekazane, gwarantuje brak zmian w ich zawartości, a także ich dostępność w odpowiednim okresie oraz pozwala konsumentom na ich odtworzenie w niezmienionej postaci” .

Komisja w Wytycznych do stosowania dyrektywy 2011/83, zauważa – za stwierdzającym to wyrokiem TSUE w sprawie Content Service, C-49/11, że typowa strona internetowa i przekazanie przez przedsiębiorcę hiperłącza do niej, nie spełnia wymogów „trwałego nośnika”. Jednocześnie, za wyrokiem BAWAG , który dotyczył wykładni podobnie brzmiącej definicji

„trwałego nośnika”, zawartej w dyrektywie o usługach płatniczych, Komisja wskazuje, że strona internetowa mogłaby zostać uznana za „trwały nośnik” jeżeli jednocześnie:

- 1) umożliwia konsumentowi przechowywanie informacji adresowanych osobiście do niego w sposób umożliwiający dostęp do nich i odtworzenie ich w niezmienionej postaci, bez możliwości jednostronnego wprowadzenia przez dostawcę lub przez innego przedsiębiorcę zmian do ich treści oraz
- 2) jeżeli konsument jest zmuszony wejść na tę stronę internetową, aby zapoznać się z nowymi informacjami, przekazaniu tych informacji towarzyszy aktywne zachowanie dostawcy usług płatniczych zmierzające do podania do wiadomości konsumenta istnienia i dostępności tych informacji na wskazanej stronie internetowej.

W konsekwencji, w celu zapewnienia zgodności projektu z prawem UE, projektodawca uznał za konieczne wprowadzenie obowiązku przekazania odbiorcom usług informacji o zmianie warunków umownych, na nośniku, co do którego autor projektu będzie w stanie wykazać, że spełnia on przesłanki uznania go za „trwały nośnik” w rozumieniu dyrektywy 2011/83. Należy jednocześnie bezsprzecznie wskazać, że ogólny obowiązek ogłoszenia wprowadzanych zmian umowy na stronie internetowej nie spełnia tych wymogów, w tym zwłaszcza nie gwarantuje, że strona internetowa przedsiębiorcy będzie odpowiadała charakterystyce, o której mowa w orzecznictwie TSUE przywołanym powyżej.

Przepisy ust. 6 i 7 precyzują dodatkowo, że zmiana danych identyfikujących lub kontaktowych przedsiębiorcy nie stanowi zmiany warunków umowy, zatem nie może być podstawą skorzystania z możliwości wypowiedzenia umowy bez konieczności zapłaty odszkodowania, o którym mowa w art. 304 ust. 1. W przypadku umów zawartych w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej dostawca przekazuje informacje na trwałym nośniku w postaci odpowiadającej formie, w jakiej została zawarta umowa, chyba że abonent złożył żądanie otrzymywania tych informacji w inny sposób, natomiast w przypadku umów prepaid informacje te dostawca usług publikuje na swojej stronie internetowej.

Art. 307

Zmiana warunków umowy na czas określony.

Przepis ust. 1 wskazuje na możliwość dokonania jednostronnej zmiany warunków umowy zawartej na czas określony z powodu innych obiektywnych okoliczności niż wskazane w art. 306 ust. 1, na które dostawca usług nie miał wpływu. Przykładem takich okoliczności może

być stan pandemii, który może wymuszać wprowadzenie zmian w dotychczasowych warunkach świadczenia usług.

Zasady informowania abonenta o zmianie warunków umowy w takim wypadku określa ust. 3. Forma informowania abonenta o zmianie warunków umowy, determinowana jest formą zawarcia umowy – obowiązki informacyjne powinny być realizowane w takiej samej formie w jakiej zawarta została umowa. Natomiast w przypadku abonenta usług przedpłaconych informacja o zmianie warunków umowy powinna być doręczona na piśmie na udostępniony, zgodnie z art. 289 ust. 2 lub art. 290 ust. 2, adres korespondencyjny. Jednocześnie dostawca usług jest obowiązany do publikowania treści zmian na swojej stronie internetowej.

Powyższe obowiązki informacyjne powinny być realizowane na co najmniej miesiąc przed wprowadzeniem zmian w życie, chyba, że publikacja aktu prawnego, z którego wynika konieczność zmian następuje w terminie krótszym niż miesiąc przed jego wyjściem w życie lub taki okres wynika z decyzji Prezesa UKE. Wraz z informacją o planowanych zmianach abonent powinien otrzymać informację o prawie do wypowiedzenia umowy w przypadku braku akceptacji tych zmian. W przypadku skorzystania z tego prawa abonent nie jest zobowiązany do zapłaty odszkodowania, o którym mowa w art. 304 ust. 1 Pke. Natomiast do abonenta, który zdecydował się na zachowanie telekomunikacyjnego urządzenia końcowego stosuje się art. 309 ust. 1 Pke.

Niezależnie od powyższego, zgodnie z ust. 4, abonent może złożyć żądanie doręczania treści zmian we wskazanej przez siebie formie, innej niż związana z formą zawarcia umowy np. na adres korespondencyjny, jeśli umowa zawarta jest w formie dokumentowej lub na adres poczty elektronicznej lub innego środka komunikacji elektronicznej, jeżeli dostawca umożliwia korzystanie z takiego środka w przypadku umowy zawartej w formie pisemnej.

Izby zrzeszające przedsiębiorców telekomunikacyjnych wskazują, że „większość abonentów, mimo usilnych starań dostawców usług, wciąż zawiera umowy w formie pisemnej”. Choć niejednokrotnie oznacza to konieczność informowania o zmianach również w formie pisemnej, Projektodawca odbiera tę okoliczność obecnie jako brak zaufania abonentów do innych form komunikacji ze swoim dostawcą usług. Nie budzi wątpliwości, że w perspektywie najbliższych kilkunastu lat wszyscy powinni mieć możliwość całkowitej rezygnacji z papierowego obrotu dokumentów i przejścia na komunikację zdalną, także w relacji między przedsiębiorcami a konsumentami. Jednak obecnie nie można całkowicie wykluczyć formy pisemnej jako podstawowej formy komunikowania, głównie ze względu na osoby, nieposiadające dostępu do

internetu, szczególnie osoby starsze lub te które zwyczajnie preferują taki sposób kontaktu z dostawcą.

Ostatnie miesiące pokazały jak przydatnym narzędziem w komunikacji jest internet, po który coraz częściej sięgają również osoby starsze. Wciąż nie jest to jednak jeszcze zjawisko na skalę globalną. Potwierdzają to badania przeprowadzone przez Główny Urząd Statystyczny odnośnie sytuacji osób starszych w Polsce. W 2018 r. z komputerów korzystało tylko 31,7 % osób w wieku 65–74 lata, a ponad połowa osób z tego przedziału wiekowego nigdy nie korzystała z komputera. Podobnie statystyki wyglądają jeśli chodzi o używanie internetu. Jeśli natomiast weźmiemy pod uwagę jeszcze starszych Polaków, 75+, to okazuje się, że jest ich w sieci jeszcze mniej, ok. 12–15 %.

Zgodnie z ust. 5 w przypadku usług transmisji na potrzeby komunikacji M2M prawo wypowiedzenia umowy bez konieczności zwrotu odszkodowania, o którym mowa ust. 272 ust. 1, przysługuje wyłącznie konsumentom oraz pozostałym podmiotom z art. 293 Pke, które mogą skorzystać z przepisów konsumenckich w przypadku braku sprzeciwu przeciwko zastosowaniu wobec nich tych przepisów.

Art. 308

Zmiana warunków umowy na czas nieokreślony.

Przepis ust. 1 wskazuje na możliwość dokonania jednostronnej zmiany warunków umowy zawartej na czas nieokreślony lub umowy, która automatycznie przedłużyła się na czas nieokreślony, z powodu wystąpienia innych okoliczności niż wskazane w art. 306 ust. 1. Dostawca usług może dokonywać takich zmian jeżeli możliwość wprowadzania zmiany przewidziano w treści umowy, określając w umowie okoliczności, w których zmiana może nastąpić. Sposób komunikowania o zmianach zbliżony jest do art. 306 ust. 2, jednak w przypadku umów zawartych na czas nieokreślony nie ma zastosowania przepis o odszkodowaniu z art. 304 ust. 1, w związku z tym dostawca informuje jedynie o możliwości wypowiedzenia umowy w przypadku braku akceptacji zmian, przy czym termin na realizację tego prawa nie może być krótszy niż do dnia wejścia tych zmian w życie.

Art. 309

Zwrot kosztu urządzenia.

Przepis ust. 1 odnosi się do sytuacji odmiennej niż określona w art. 304, czyli takiej, w której abonent, na mocy przepisów, jest uprawniony do wypowiedzenia umowy bez konieczności

zwrotu odszkodowania, tj. w przypadku: jednostronnej zmiany warunków umowy przez dostawcę usług z zastrzeżeniem art. 307 ust. 1 lub występowania istotnych rozbieżności między wykonaniem umowy a jej postanowieniami. W sytuacji gdy abonent korzystając z uprawnienia do rozwiązania umowy chce zatrzymać telekomunikacyjne urządzenie końcowe wydane w ramach umowy przenoszącej własność urządzenia na abonenta (promocyjne urządzenie końcowe), dostawca usług może żądać zapłaty odszkodowania w wysokości sumy części opłaty abonamentowej lub innej okresowej opłaty stanowiącej opłatę za:

- a) usługę wskazanej w art. 288 ust. 1 pkt 6 lit. a lub art. 293 ust. 1 pkt 3 lit. a, które abonent powinien uiścić do czasu zakończenia obowiązywania umowy lub
- b) urządzenie wskazanej w art. 288 ust. 1 pkt 6 lit. c lub art. 293 ust. 1 pkt 3 lit. c, które abonent powinien uiścić do czasu zakończenia obowiązywania umowy.

– w zależności od tego, która kwota będzie niższa.

Taki sposób uregulowania zakresu roszczeń stanowi kompromis między ochroną uzasadnionych interesów abonentów oraz zapewnieniem dostawcy usług możliwości uzyskania proporcjonalnego zwrotu części kosztu urządzenia.

Przepis stanowi implementację art. 105 ust. 6 EKŁE.

Przepis ust. 2 ma na celu zabezpieczenie interesów abonenta, który będącym uprawnionym do wypowiedzenia umowy korzysta z tego uprawnienia i decyduje się zachować promocyjne urządzenie końcowe. W takiej sytuacji dostawca usług nie powinien żądać jednorazowej zapłaty odszkodowania, gdyż obowiązek natychmiastowej zapłaty zniechęcałby abonenta do korzystania z uprawnienia do rozwiązania umowy. W związku z tym zdecydowano, że dostawca usług rozkłada kwotę odszkodowania na raty miesięczne. Liczba rat nie może być mniejsza niż liczba pozostałych do końca trwania umowy okresów rozliczeniowych. Dzięki takiemu zastrzeżeniu sytuacja abonenta nie ulegnie pogorszeniu w związku z wypowiedzeniem umowy.

W przypadku usług transmisji danych używanych do świadczenia usług komunikacji maszyno-maszyna uprawnienie, o którym mowa ust. 1–2, przysługuje wyłącznie konsumentom oraz pozostałym podmiotom z art. 292 Pke, które mogą skorzystać z przepisów konsumenckich w przypadku braku sprzeciwu przeciwko zastosowaniu wobec nich tych przepisów.

Art. 310

Zniesienie ograniczeń w korzystaniu z urządzenia.

Przepis art. 310 wskazuje, że dostawca usług jest zobowiązany do bezpłatnego usunięcia wszelkich ograniczeń w zakresie korzystania z promocyjnego urządzenia końcowego, takich jak blokada SIM lock w każdym wypadku, w którym abonent uregulował wszystkie opłaty za to urządzenie. Obowiązek ten będzie się aktualizował zatem w przypadku: upływu okresu na jaki została zawarta umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w ramach której sprzedano urządzenie, zapłaty odszkodowania, o którym mowa w art. 304 ust. 1 albo zapłaty odszkodowania, o którym mowa w art. 309 ust. 1.

Przepis stanowi częściową implementację art. 105 ust. 6 EKŁE.

W przypadku usług transmisji na potrzeby komunikacji M2M uprawnienie, o którym mowa ust. 1–2, przysługuje wyłącznie konsumentom oraz pozostałym podmiotom z art. 292 Pke, które mogą skorzystać z przepisów konsumenckich i nie zrzekły się tego prawa.

Art. 311

Informacje publikowane przez Prezesa UKE.

Przepis art. 311 dotyczy publikowania przez Prezesa UKE, na swojej stronie BIP, katalogu informacji istotnych z punktu widzenia użytkowników końcowych, dotyczących ich podstawowych praw i obowiązków. Publikacji podlegać będą informacje m.in. o: usłudze powszechnej, standardowych warunkach umów, sposobach ochrony bezpieczeństwa, prywatności i danych osobowych podczas korzystania z usług, sposobach pozasądowego rozwiązywania sporów między konsumentami a przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi. W ust. 2 wskazano, że Prezes UKE może zobligować dostawców usług do publikowania ww. informacji na ich stronach internetowych lub w punktach obsługi klienta. Przepis ten pozostaje tożsamy z regulacjami wynikającymi z Pt.

Art. 312

Informacja o metodzie pomiaru prędkości usługi dostępu do internetu.

Przepis art. 312 przewiduje obowiązek informowania Prezesa UKE, na jego żądanie, o metodzie pomiaru prędkości usługi dostępu do internetu. Obowiązek ten dotyczy dostawców usług dostępu do internetu, którzy podają do publicznej wiadomości lub określają w umowie prędkość transmisji danych. Prezes UKE może w terminie 14 dni od dnia przekazania informacji o stosowanej przez dostawcę usługi metodzie pomiaru, zgłosić w formie decyzji sprzeciw co do tej metody, jeżeli uznał, że nie gwarantuje ona użytkownikom końcowym przejrzystych informacji o parametrach usługi lub nie zapewnia rzetelnego pomiaru. W decyzji

tej Prezes UKE nakłada obowiązek stosowania określonej metody pomiaru prędkości transmisji danych. Brak sprzeciwu w ww. terminie uznawany jest za akceptację metody pomiaru. W przypadku nieprzekazania informacji o metodzie pomiaru Prezes UKE wydaje decyzję, w której nakłada na przedsiębiorcę obowiązek stosowania określonej metody pomiaru (ust. 6).

Na podstawie ust. 4 Prezes UKE jest uprawniony do przeprowadzania badania czy prędkość mierzona za pomocą metody, co do której Prezes UKE nie zgłosił sprzeciwu, nie jest mniejsza niż prędkość wynikająca z materiałów promocyjnych lub umów. Jeżeli w wyniku tego badania Prezes UKE ustali, że mierzona prędkość jest mniejsza niż deklarowana przez przedsiębiorcę, Prezes UKE nakłada w drodze decyzji obowiązek dostosowania tej prędkości, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji (ust.5).

Przepisy te pozostają tożsame z regulacjami wynikającymi z ustawy Pt.

Art. 313

Niezależne narzędzie porównawcze.

Przepis art. 313 dotyczy nowego uprawnienia dla użytkowników końcowych w postaci możliwości korzystania z niezależnego narzędzia porównawczego. Przepis ten stanowi implementację art. 103 ust. 2 i 3 EKŁE, który zobowiązuje państwa członkowskie do zapewnienia na swoim terytorium, aby użytkownicy końcowi mieli swobodny dostęp do co najmniej jednego takiego narzędzia.

Narzędzie porównawcze ma umożliwiać porównanie warunków świadczenia usług dostępu do internetu oraz publicznie dostępnych usług komunikacji interpersonalnej, w zakresie ceny i jakości – czyli tych parametrów, które z punktu widzenia użytkownika końcowego są najważniejsze i decydujące przy wyborze oferty. Przepis ust. 2 określa wymogi jakie narzędzie porównawcze powinno spełniać. Narzędzie porównawcze powinno być m.in. funkcjonalnie niezależne od dostawców usług, stosować jasne i obiektywne kryteria porównania, zapewniać dokładne i aktualne informacje zapisane prostym i jednoznacznym językiem. Zgodnie z ust. 1 zadaniem Prezesa UKE będzie dokonywanie analizy czy użytkownicy końcowi mają dostęp do przynajmniej jednego narzędzia porównawczego, które spełnia określone ustawowo wymogi. W celu skutecznej realizacji powyższego obowiązku projektowane przepisy w ust. 3 przyznają Prezesowi UKE uprawnienie do żądania od podmiotu udostępniającego na rynku bezpłatne narzędzie służące do porównywania ofert przekazania informacji niezbędnych do oceny tego narzędzia. Wyniki analizy publikowane będą na stronie podmiotowej BIP UKE (ust. 4).

Art. 314

Certyfikacja narzędzia porównawczego.

Projektowane przepisy art. 314 przewidują możliwość wnioskowania przez dostawcę narzędzia porównawczego do Prezesa UKE o przyznanie prowadzonemu przez niego narzędziu certyfikatu Prezesa UKE. Procedura certyfikacji określana jest przez Prezesa UKE i publikowana w postaci regulaminu na jego stronie podmiotowej BIP. Jednocześnie ust. 3 stanowi, że dostawcy narzędzia porównawczego mogą, do celów udostępniania narzędzi porównawczych, korzystać bezpłatnie z informacji publikowanych przez dostawców usług. Wymóg ten oznacza obowiązek udostępniania przez dostawców usług podmiotom prowadzącym narzędzia porównawcze danych niezbędnych do zasilenia narzędzia.

Art. 315

Narzędzie porównawcze zapewniane przez Prezesa UKE.

Zgodnie z art. 315 ust. 1 w sytuacji, gdy z przeprowadzonej analizy wynika, że brak jest rynkowych narzędzi umożliwiających porównanie ofert lub żadne z rynkowych narzędzi nie spełnia określonych ustawowo kryteriów, wówczas to Prezes UKE zapewnia narzędzie porównawcze w ramach prowadzonego przez siebie systemu teleinformatycznego.

W ust. 2 precyzuje, których podmiotów dotyczył będzie obowiązek przekazywania informacji o cenie i jakości, o których mowa w art. 313 ust. 1, wskazując na kryterium osiągnięcia w poprzednim roku kalendarzowym przychodu z tytułu wykonywania działalności telekomunikacyjnej w wysokości co najmniej dwutysięcznej krotności przeciętnego wynagrodzenia. W przypadku dostawców usług, których przychód z tytułu wykonywania działalności telekomunikacyjnej nie przekroczył dwutysięcznej krotności przeciętnego wynagrodzenia, przekazanie informacji o cenie i jakości, o których mowa w art. 313 ust. 1, do narzędzia porównawczego będzie dobrowolne.

Projektowane przepisy w art. 315 ust. 3 wprowadzają obowiązek aktualizacji informacji o cenie i jakości, o których mowa w art. 313 ust. 1, przekazanych do narzędzia porównawczego. W pojęciu aktualizacji informacji mieści się zarówno wprowadzenie informacji o nowej ofercie, zmiana dotychczasowej oferty, jak i wycofanie dotychczasowej oferty (w przypadku zmiany danych związanej z wycofaniem oferty – wówczas dniem wejścia w życie zmiany jest dzień zaprzestania obowiązywania oferty).

Jednocześnie każda zmiana przychodu skutkująca aktualizacją ww. obowiązku obliguje dostawcę do przekazania informacji o cenie i jakości, o których mowa w art. 313 ust. 1, w terminie do dnia 31 marca. Obowiązek dostawcy obejmuje przekazanie aktualnych i

kompletnych informacji o cenie i jakości dotyczących wszystkich oferowanych przez siebie usług dostępu do internetu oraz publicznie dostępnych usług komunikacji interpersonalnej oraz ich aktualizację najpóźniej w dniu wejścia w życie zmiany tych informacji. Dostawcy usług, którzy przekazywali informacje o cenie i jakości, o których mowa w art. 313 ust. 1, do narzędzia porównawczego, czy to w związku z ciążącym na nich obowiązkiem czy też dobrowolnie, a których przychód w poprzednim roku nie przekroczył dwutysięcznej krotności przeciętnego wynagrodzenia mogą wnioskować o usunięcie swoich danych z narzędzia porównawczego. Prezes UKE po otrzymaniu wniosku niezwłocznie usuwa te dane z narzędzia porównawczego (ust. 5).

Informacje o cenie i jakości, o których mowa w art. 313 ust. 1, przekazywane będą na elektroniczną skrzynkę podawczą Prezesa UKE, na piśmie w postaci elektronicznej opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem osobistym albo podpisem zaufanym.

Prezes UKE poinformuje, na stronie podmiotowej BIP UKE, o adresie elektronicznym, pod którym udostępniony jest ten formularz. Określi również wzór przekazywanych informacji, w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Uruchomienie narzędzia porównawczego poprzedza obwieszczenie Prezesa UKE, a dostawcy usług objęci obowiązkiem dostarczenia danych do narzędzia porównawczego przekazują te dane w terminie 3 miesięcy od obwieszczenia.

Brak realizacji obowiązku w zakresie przekazania danych lub ich aktualizacji w ustawowym terminie podlega karze.

Art. 316

Informowanie o jakości świadczonych usług.

Przepis art. 316 dotyczy publikowania informacji na temat jakości usług i stanowi implementację art. 104 EKŁE. Informacje o jakości usług mają istotne znaczenie dla użytkowników końcowych, którzy dokonując wyboru usługi i jej dostawcy kierują się m.in. informacjami o jakości usługi. Celem przedmiotowego przepisu jest przyznanie Prezesowi UKE uprawnienia do nakładania wymogu publikacji informacji o jakości usług, jeżeli informacje takie nie są dostępne dla użytkowników końcowych. Zakres podmiotowy przepisu obejmuje dostawców usług dostępu do internetu i publicznie dostępnych usług komunikacji interpersonalnej, którzy kontrolują co najmniej kilka elementów sieci czy to bezpośrednio czy

w sposób pośredni w oparciu o stosowną umowę o gwarantowanym poziomie jakości usług. Zgodnie z ust. 3 obowiązek publikacji informacji na temat jakości nakłada Prezes UKE, w drodze decyzji, w której określa termin publikacji informacji. W odniesieniu do usług komunikacji interpersonalnej, których jakość zależy od czynników zewnętrznych np. stosowanej kontroli transmisji sygnału, Prezes UKE może w decyzji zobowiązać dostawcę usług do informowania konsumenta o wpływie czynników zewnętrznych na jakość świadczonych przez niego usług (ust. 2). Jednocześnie Prezes UKE może zażądać przekazania, przed opublikowaniem, informacji podlegających publikacji na podstawie decyzji (ust. 3 pkt 2). W ust. 6 przewidziana została fakultatywna delegacja ustawowa dla ministra właściwego do spraw informatyzacji do wydania rozporządzenia określającego wskaźniki jakości, metody pomiaru oraz treść, formę i sposób publikowania informacji o jakości usług. Wskaźniki jakości usług to parametry usługi, które mają dla użytkownika największe znaczenie, w związku z czym powinny być one określone w materiałach publikowanych przez dostawcę usług. Dla usługi dostępu do internetu będą to opóźnienie, zmienność opóźnienia czy utrata pakietów. Natomiast przy usługach komunikacji interpersonalnej wskaźnikami kluczowymi są czas i skuteczność zestawienia połączenia oraz jego jakość. Natomiast metody pomiaru to wskazanie w jaki technicznie sposób mają być mierzone ww. wskaźniki jakości usług.

Art. 317

Narzędzie monitorowania wykorzystania usług.

Przepis art. 317 stanowi implementację art. 102 ust. 5 EKŁE dotyczącego zapewniania konsumentom narzędzia monitorowania i kontrolowania wykorzystania usług obejmującego dostęp do aktualnych informacji w tym zakresie. Warto zaznaczyć, że w przypadku usług świadczonych w stacjonarnych publicznych sieciach telekomunikacyjnych, za informację aktualną uważa się informację obejmującą stan wykorzystania tych usług najpóźniej sprzed 48 godzin. Zakres podmiotowy przepisu obejmuje dostawców usług dostępu do internetu i publicznie dostępnych usług komunikacji interpersonalnej, które są rozliczane w oparciu o czas albo ilość zużytych danych lub jednostek taryfikacyjnych. Dostawca ww. usług obowiązany jest zapewnić konsumentowi narzędzie monitorujące poziom wykorzystania usług oraz powiadamiać go przed osiągnięciem limitu zużycia usługi w ramach wybranego przez niego pakietu taryfowego i po całkowitym osiągnięciu określonych pułapów zużycia (ust. 2). Dostawca usług ma obowiązek poinformować o zbliżającym się osiągnięciu limitu zużycia usługi w ramach wybranego przez abonenta pakietu taryfowego – przed osiągnięciem tego limitu oraz całkowitym wykorzystaniu tego limitu – niezwłocznie po jego wykorzystaniu.

W ust. 3 doprecyzowuje się, że w przypadku usług komunikacji interpersonalnej wykorzystujących numery, świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej obowiązek powiadamiania konsumenta o całkowitym wykorzystaniu limitu zużycia usługi realizowany jest nie później niż 48 godzin od momentu całkowitego wykorzystania tego limitu. Uprawnienie z art. 317 znajduje zastosowanie również do mikroprzedsiębiorców, małych przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Dotychczasowe przepisy Pt przewidywały zbliżony obowiązek dostawcy usług w postaci informowania abonenta o przekroczeniu limitu transmisji danych w ramach wykupionego pakietu.

Zgodnie z ust. 4, w przypadku usług komunikacji głosowej świadczonych w stacjonarnych publicznych sieciach telekomunikacyjnych obowiązek wskazany ust. 2, będzie uznany za zrealizowany, jeżeli dostawca usługi komunikacji głosowej wykonał co najmniej 3 próby połączenia z abonentem w ciągu 24 godzin od zaistnienia zdarzenia wiążącego się z wykonaniem tego obowiązku.

W ust. 5 wskazuje się, że Minister właściwy do spraw informatyzacji ogłasza w Dzienniku urzędowym „Monitor Polski” i na stronie podmiotowej BIP wykaz stron internetowych i aplikacji mobilnych jednostek sektora finansów publicznych i innych stron i aplikacji mobilnych podmiotów realizujących zadania o charakterze publicznym, z których korzystanie nie wpływa na wykorzystanie limitu transmisji danych w ramach pakietu, z którego abonent korzysta. Te strony internetowe i aplikacje mobilne muszą być istotne dla zapewnienia dostępu do służb ratunkowych, dostępu do informacji o zdarzeniach kryzysowych lub mających istotny wpływ na sytuację społeczną lub porządek publiczny, mających walor edukacyjny lub realizujących zadania systemu informacji w ochronie zdrowia. Projektodawca celowo nie stworzył w ustawie katalogu zamkniętego takich stron i aplikacji ze względu na brak możliwości przewidzenia wszystkich okoliczności społecznych, które mogą wystąpić po wejściu w życie ustawy. Projektodawca dostrzega, że rozwiązanie *zero rate* dla niektórych stron i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych *sensu largo* jest niezwykle ważne społecznie. Rozwiązanie to bardzo dobrze sprawdziło się po rozpoczęciu pełnoskalowej wojny w Ukrainie w 2022 r. W obowiązującym na podstawie ustawy – Prawo telekomunikacyjne – wykazie stron objętych zasadą *zero rate* wskazano stronę internetową Instytut Modernizacji Treści Edukacyjnych nadzorowanego przez Ministerstwo Edukacji i Nauki Ukrainy, umożliwiając dzieciom i młodzieży z Ukrainy znajdującym się na terytorium Polski pobranie materiałów

edukacyjnych bez obciążania ich limitu transferu danych. Jest to wyjątek od naliczania zużycia danych przy korzystaniu z usługi dostępu do internetu w sieci ruchomej.

W ust. 7 wskazuje się minimalny katalog informacji jakie powinny znaleźć się w wykazie, a także termin dostosowania zasad rozliczania zużycia transferu do zmian w wykazie stron i aplikacji.

W ust. 8 wskazano, że stosowanie się przez dostawcę usług telekomunikacyjnych do zmian w wykazie nie stanowi zmiany warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej.

Zgodnie z ust. 9 zmiana w zasadach świadczenia usług wynikająca ze zmian w wykazie stron, które nie są rozliczane w ramach pakietów taryfowych nie jest zmianą warunków umowy, stąd dostawca usług nie jest zobowiązany do wypełniania wymogów związanych z informowaniem abonentów. W przypadku zmian w wykazie dostawca usług powinien wdrożyć te zmiany w terminie 14 dni od ogłoszenia wykazu.

Art. 318–321 zachowanie ciągłości internetu w związku ze zmianą dostawcy usług

Art. 318

Ciągłość usługi dostępu do internetu.

Przepis art. 318 dotyczy nowych uprawnień abonentów związanych ze zmianą dostawcy usługi internetu i stanowi implementację art. 106 ust. 1 EKŁE. Dotychczasowe przepisy regulowały jedynie przypadek zmiany numeru i przeniesienia numeru do innej lokalizacji lub do innej sieci w związku ze zmianą dostawcy usług głosowych. Mając na uwadze konieczność zagwarantowania ochrony praw abonentów usług dostępu do internetu wprowadza się nowe obowiązki względem dotychczasowego i nowego dostawcy usługi dostępu do internetu.

W przepisie ust. 1 wskazane jest uprawnienie abonenta do zachowania ciągłości usługi, za wyjątkiem sytuacji, gdy byłoby to technicznie niemożliwe do zrealizowania. Obowiązkiem nowego dostawcy jest rozpoczęcie świadczenia usługi w uzgodnionym z abonentem terminie, wskazanym w umowie (ust. 2).

Zgodnie z ust. 3 abonent żądając zmiany dostawcy usługi może wypowiedzieć umowę z dotychczasowym dostawcą usługi bez konieczności zachowania terminów wypowiedzenia określonych w rozwiązywanej umowie. W takim przypadku abonent uiszcza dotychczasowemu dostawcy usług opłatę w wysokości nieprzekraczającej opłaty abonamentowej za okres

wypowiedzenia, nie wyższą niż opłata abonamentowa za jeden okres rozliczeniowy, powiększona o odszkodowanie, o którym mowa w art. 304.

W ust. 4 wskazane zostały tryby zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu, które wskazać może abonent, tj. z zachowaniem okresu wypowiedzenia przewidzianego umową z dotychczasowym dostawcą usługi, bez zachowania okresu wypowiedzenia ze wskazaniem dnia zmiany dostawcy lub na koniec okresu promocyjnego wynikającego z umowy z dotychczasowym dostawcą usługi.

Przepis ust. 5 przewiduje zawieszenie skuteczności złożonego przez abonenta wypowiedzenia umowy z dotychczasowym dostawcą do czasu rozpoczęcia świadczenia usług przez nowego dostawcę. Zapis taki gwarantuje abonentowi zachowanie ciągłości usługi. Niezwłocznie po rozpoczęciu świadczenia usługi abonent otrzymuje potwierdzenie rozpoczęcia świadczenia usługi (ust. 6). Zgodnie z ust. 7 zmiana dostawcy usługi dostępu do internetu nie może powodować przerwy w świadczeniu usługi przekraczającej 1 dzień roboczy. Czynności związane z realizacją uprawnienia do zachowania ciągłości usługi w przypadku zmiany dostawcy usługi są dla abonenta bezpłatne (ust. 8).

W ust. 9 sformułowany został nakaz współpracy nowego i dotychczasowego dostawcy usług podczas procesu zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu, tak aby zapewnić zachowanie ciągłości usługi dostępu internetu. Jednocześnie doprecyzowano, że procesem tym kieruje nowy dostawca usługi. Wymiana informacji pomiędzy operatorami lub dostawcami usługi dostępu do internetu ma się odbywać drogą elektroniczną za pośrednictwem systemu zapewnianego przez Prezesa UKE (ust. 10).

W ust. 11 przewidziane zostało uprawnienie abonenta do zachowania, na jego żądanie, dostępu przez okres 6 miesięcy do poczty elektronicznej zapewnianej przez dotychczasowego dostawcę usługi dostępu do internetu. Uprawnienie to dotyczy sytuacji, gdy abonent korzysta z poczty elektronicznej, której adres związany jest z nazwą handlową lub znakiem towarowym tego dostawcy usług.

Art. 319

Opóźnienie lub nieskuteczna zmiana dostawcy internetu.

W przepisie tym uregulowana została sytuacja, w której nie doszło do rozpoczęcia świadczenia usługi dostępu do internetu w uzgodnionym z abonentem terminie wynikającym z umowy. W takim przypadku dotychczasowy dostawca usługi kontynuuje jej świadczenie na dotychczasowych warunkach do czasu rozpoczęcia świadczenia usługi przez nowego

dostawcę. Sytuacja nieskutecznej zmiany dostawcy usług, w której dotychczasowy dostawca świadczy usługę niejako w zastępstwie nowego dostawcy usług powinna być tymczasowa. W związku z tym w ust. 2 wskazano, że brak rozpoczęcia świadczenia usługi przez nowego dostawcę usługi w terminie 30 dni od terminu, w którym rozpoczęcie świadczenia usług miało nastąpić będzie wywoływać konkretne skutki prawne. Wypowiedzenie umowy z dotychczasowym dostawcą usługi, w przypadku braku przeciwnego oświadczenia abonenta, stanie się bezskuteczne, a umowa z nowym dostawcą usługi dostępu do internetu uważana będzie za niezawartą. O ww. skutkach dotychczasowy dostawca usługi informuje abonenta.

Przepisy ust. 3–5 regulują zasady odpowiedzialności odszkodowawczej w przypadku naruszenia ciągłości usługi dostępu do internetu. Jeżeli nie doszło do zmiany dostawcy usługi w uzgodnionym terminie, abonentowi przysługuje jednorazowe odszkodowanie od nowego dostawcy usługi za każdy rozpoczęty dzień opóźnienia w wysokości 1/4 sumy opłat miesięcznych za usługi komunikacji elektronicznej liczonej według rachunków z ostatnich trzech okresów rozliczeniowych. Odszkodowanie nie będzie przysługiwało abonentowi w przypadku gdy opóźnienie w dostępie do usługi nie przekroczyło 1 dnia roboczego.

Jednocześnie w przypadku gdy opóźnienie nastąpiło z przyczyn nieleżących po stronie nowego dostawcy usługi dostępu do internetu, dostawcy temu przysługuje zwrot wypłaconego odszkodowania lub jego części od podmiotu, po którego stronie leżały przyczyny opóźnienia.

Kwota odszkodowania obliczana jest na podstawie liczby rozpoczętych dni, które upłynęły od terminu, w którym miało nastąpić rozpoczęcie świadczenia usługi do dnia rozpoczęcia świadczenia usługi przez nowego dostawcę lub upływu 30-dniowego terminu, o którym mowa wyżej.

Art. 320

Realizacja uprawnień w zakresie ciągłości internetu oraz jej zawieszenie.

Przepis ten przewiduje obowiązki dotychczasowego i nowego dostawcy usługi dostępu do internetu oraz operatora, w zakresie zapewnienia możliwości realizacji uprawnienia do zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu. Obowiązki te obejmują stworzenie odpowiednich warunków organizacyjnych i technicznych, a jeżeli możliwości takie istnieją – zapewnienie ich praktycznej realizacji. Na wniosek dostawcy usługi dostępu do internetu albo operatora Prezes UKE może, w drodze decyzji, zawiesić na czas określony realizację lub ograniczyć zakres realizacji uprawnienia do zachowania ciągłości usługi, jeżeli techniczne możliwości sieci wnioskodawcy nie pozwalają na realizację uprawnienia w całości

lub części. Prezes UKE określa w decyzji również harmonogram przystosowania sieci do realizacji uprawnienia objętego wnioskiem. Zgodnie z ust. 3 Prezes UKE może z urzędu w drodze decyzji zawiesić realizację lub ograniczyć zakres realizacji uprawnienia do zachowania ciągłości dostępu do internetu dostawcy usług oraz operatorowi, który uporczywie w sposób wadliwy lub niezgodnie z wolą abonenta realizuje proces zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu. Przy czym pojęcie uporczywości oznacza działanie lub jego zaniechanie trwające dłuższy czas albo powtarzające się w pewnym okresie; uporczywość należy rozumieć jako wielokrotność lub długotrwałość naruszania pewnych praw. W postanowieniu z 13 grudnia 2000 r. (sygn. akt: II Akz 289/00) Sąd Apelacyjny w Krakowie wyraził pogląd, że pojęcie uporczywości zawiera zarówno wielokrotność uchylania się od wykonania powinności, jak i świadomość niweczenia tym możliwości osiągnięcia stanu założonego przez prawo.

Ponadto Prezes UKE przeprowadza postępowanie wyjaśniające, biorąc pod uwagę m.in. rodzaj, ilość oraz skalę stwierdzonych nieprawidłowości.

Prezes UKE powinien mieć możliwość zawieszenia realizacji lub ograniczenia zakresu realizacji uprawnienia dostawcy usługi oraz operatorowi, z uwagi na konkretne, zindywidualizowane naruszenie dostawcy, przy czym będzie mógł wziąć pod uwagę m.in. stopień naruszeń, postawę przedsiębiorcy czy skutki finansowe, które poniesie przedsiębiorca.

Zawieszenie lub ograniczenie uprawnień pozostaje bez wpływu na proces zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu, w którym dany dostawca jest dawcą.

Art. 321

System do wymiany komunikatów w zakresie zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu.

Przepis ten przewiduje utworzenie i prowadzenie przez Prezesa UKE systemu teleinformatycznego wymiany komunikatów pomiędzy operatorami lub dostawcami usługi dostępu do internetu na potrzeby realizacji uprawnienia do zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu. System ten może być zintegrowany z systemem PLI CBD. W związku z zarządzaniem systemem, Prezes UKE jest uprawniony do przetwarzania zgromadzonych w nim informacji i danych w celach związanych z zapewnieniem funkcjonalności systemu. Prezes UKE zapewnia przystępność systemu przez udostępnienie interfejsu dostępu. Ustęp 5 przewiduje delegację ustawową dla Rady Ministrów do określenia w drodze rozporządzenia, organizacji i funkcjonowania systemu oraz sposobu wymiany informacji pomiędzy operatorami lub dostawcami usługi dostępu do internetu w zakresie

obsługi wniosków o zachowanie ciągłości świadczenia usług w związku ze zmianą dostawcy usługi dostępu do internetu.

Art. 322

W przepisie tym sprecyzowane zostało, które przepisy, a tym samym którą procedurę należy zastosować w sytuacji, gdy abonent będący stroną umowy, której przedmiotem jest zarówno usługa komunikacji głosowej i usługa dostępu do internetu świadczone w sieci ruchomej, korzysta jednocześnie z uprawnienia do zachowania ciągłości usługi przy zmianie dostawcy usługi dostępu do internetu świadczonego w technologii mobilnej i dostawcy usług głosowych z przeniesieniem numeru niegeograficznego. W takim wypadku zastosowanie powinna znaleźć procedura przeniesienia numeru.

Art. 323–327 zmiana numeru, przeniesienie numeru do innej lokalizacji, przeniesienie numeru w związku ze zmianą dostawcy usług

Art. 323

Zmiana przydzielonego numeru.

Przepis ten przewiduje uprawnienie abonenta do zmiany przydzielonego numeru w przypadku, gdy dalsze korzystanie z dotychczasowego numeru jest dla niego uciążliwe. Przedmiotowe uprawnienie przysługuje abonentowi, któremu w ramach umowy przydzielony został numer. Szczegółowe warunki korzystania z tego uprawnienia uregulowane są w rozporządzeniu przewidzianym w art. 330. Uprawnienie to podobnie jak uprawnienia w zakresie przeniesienia numeru występują również na gruncie Pt.

Art. 324

Przeniesienie numeru do nowej lokalizacji.

Przepis art. 324 reguluje kwestię przeniesienia numeru do nowej lokalizacji w związku ze zmianą przez abonenta miejsca zamieszkania, siedziby lub miejsca wykonywania działalności. Uprawnienie do przeniesienia numeru obejmuje w takim przypadku przeniesienie numeru w ramach istniejącej sieci tego samego operatora na obszarze całego kraju w przypadku numerów niegeograficznych, a w przypadku numerów geograficznych na obszarze o tym samym wskaźniku obszaru geograficznego.

Art. 325

Przeniesienie numeru w związku ze zmianą dostawcy usług.

Przepis art. 325 dotyczy uprawnienia do zachowania numeru w przypadku zmiany dostawcy publicznie dostępnych usług komunikacji głosowej i stanowi implementację art. 106 ust. 2 EKŁE. Przeniesienie numeru może nastąpić do istniejącej sieci operatora na obszarze geograficznym – w przypadku numerów geograficznych, a w przypadku numerów niegeograficznych – na terenie całego kraju. Uprawnienie to nie obejmuje przenoszenia numerów między sieciami stacjonarnymi i ruchomymi (ust. 3).

Zgodnie z ust. 2 abonent zachowuje prawo do przeniesienia numeru przez okres 1 miesiąca od daty rozwiązania umowy lub doręczenia informacji o przejściu przez innego dostawcę usług zobowiązań dostawcy usług, któremu Prezes UKE cofnął przydział zasobów numeracji. Jest to nowe uprawnienie wynikające z art. 106 ust. 3 EKŁE. Jednocześnie podobnie jak w EKŁE, w Pke zastrzeżono, że abonent może zrzec się prawa do zachowania dotychczasowego numeru.

Zgodnie z ust. 4 abonent może przenosząc numer wypowiedzieć dotychczasową umowę bez zachowania terminów wypowiedzenia określonych w tej umowie, jednak w takim przypadku dostawcy usług przysługuje opłata w wysokości nieprzekraczającej opłaty abonamentowej za okres wypowiedzenia, nie wyższej jednak niż opłata abonamentowa za jeden okres rozliczeniowy, powiększona o odszkodowanie, o którym mowa w art. 301.

Zgodnie z ust. 5 abonent żądając przeniesienia numeru może wypowiedzieć umowę z dotychczasowym dostawcą:

- 1) z zachowaniem okresu wypowiedzenia wynikającego z umowy;
- 2) bez zachowania okresu wypowiedzenia, ze wskazaniem konkretnego terminu przeniesienia;
- 3) na koniec okresu obowiązywania umowy wymaganego do skorzystania z warunków promocyjnych wynikającego z umowy z dotychczasowym dostawcą usług.

Zgodnie z ust. 6 przeniesienie przydzielonego numeru następuje nie później niż w terminie 1 dnia roboczego od uzgodnionego z abonentem dnia rozpoczęcia świadczenia usługi przez nowego dostawcę, wskazanego umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej. Jednocześnie doprecyzowano, że termin rozpoczęcia świadczenia usługi przez nowego dostawcę usługi powinien być zgodny z terminem rozwiązania umowy z dotychczasowym dostawcą usługi, tak aby możliwe było zachowanie ciągłości usługi.

Przeniesienie numeru jest potwierdzane abonentowi przez nowego dostawcę na trwałym nośniku (ust. 7).

W ust. 8 określono zasady współpracy nowego i dotychczasowego dostawcy usług. Nowy dostawca usług oraz dotychczasowy dostawca usług współpracują ze sobą w dobrej wierze podczas procedury przeniesienia numeru, przy czym procesem przeniesienia numeru kieruje nowy dostawca usług. Wymiana informacji pomiędzy dostawcami usług w zakresie obsługi wniosków o przeniesienie numeru odbywa się drogą elektroniczną za pośrednictwem systemu PLI CBD. W ramach PLI CBD Prezes UKE prowadzi Bazę numerów przeniesionych. Operator publicznej sieci telekomunikacyjnej, który posiada przydział numeracji z PNK lub któremu udostępniono taką numerację na podstawie umowy ma obowiązek połączenia sieci z PLI CBD i aktualizacji danych dostępnych w Bazie. Za przeniesienie numeru nie pobiera się opłat od abonenta.

W ust. 10 wprowadzono dodatkową regulację dotyczącą przenoszenia numerów w przypadku upadłości przedsiębiorcy telekomunikacyjnego stanowiącą, że w takiej sytuacji wymiana informacji następuje pomiędzy Prezesem UKE a dostawcą usług, któremu przydzielone zostały zasoby numeracji.

Art. 326

Nieskuteczne przeniesienie numeru i odszkodowanie.

Przepisy art. 326 regulują sytuację, w której nie doszło do przeniesienia numeru zgodnie z żądaniem abonenta. W takim wypadku dotychczasowy dostawca usługi wznawia lub kontynuuje świadczenie usługi na dotychczasowych warunkach do czasu przeniesienia numeru. Wznowienie świadczenia usługi następuje w takim terminie, aby utrata dostępu do usługi nie przekroczyła 1 dnia roboczego. Maksymalny wymiar przerwy w świadczeniu usługi wynika z art. 106 ust. 5 EKŁE. W przypadku skorzystania przez abonenta z uprawnienia do przeniesienia numeru rozwiązanie umowy następuje pod warunkiem zawieszającym, tj. umowa nie ulega rozwiązaniu, a usługi są nadal świadczone przez dotychczasowego dostawcę usługi do czasu rozpoczęcia świadczenia usługi przez nowego dostawcę. Przepis wskazuje, że jeżeli przeniesienie przydzielonego numeru nie doszło do skutku w terminie 30 dni od terminu, o którym mowa w art. 325 ust. 6:

- 1) wypowiedzenie umowy z dotychczasowym dostawcą usług komunikacji głosowej staje się bezskuteczne, w przypadku braku przeciwnego oświadczenia abonenta, o czym dotychczasowy dostawca usługi informuje abonenta,

2) z innych powodów niż rezygnacja abonenta ze zmiany dostawcy usługi komunikacji głosowej, umowę z nowym dostawcą usługi komunikacji głosowej uważa się za niezawartą, o czym nowy dostawca usługi informuje abonenta.

Świadczenie usług przez dotychczasowego dostawcę usług odbywa się na dotychczasowych warunkach zarówno w odniesieniu do zakresu usług oraz ich cen. Natomiast, gdy przeniesienie nie doszło do skutku z powodów leżących po stronie abonenta, zawarta z nowym dostawcą umowa jest nadal ważna i wywołuje skutki prawne.

W ust. 3 wskazane jest uprawnienie abonenta do otrzymania odszkodowania od dotychczasowego dostawcy usługi w przypadku, gdy nie został dotrzymany termin przeniesienia numeru. Odszkodowanie w takich wypadkach wynosi $\frac{1}{4}$ sumy opłat miesięcznych za usługi telekomunikacyjne liczonych według rachunków z ostatnich 3 miesięcy lub $\frac{1}{4}$ sumy wartości doładowań konta w przypadku usług przedpłaconych. W przypadku gdy naruszenie terminu przeniesienia numeru nastąpiło z przyczyn nieleżących po stronie dotychczasowego dostawcy, dostawcy temu przysługuje zwrot odszkodowania od podmiotu, z winy którego nastąpiło opóźnienie (ust. 4). Przepis ust. 5 odnosi się do uprawnienia do uzyskania od nowego dostawcy usługi odszkodowania w przypadku przeniesienia numeru bez zgody abonenta. Wysokość odszkodowania wynosi $\frac{1}{2}$ średniej opłaty miesięcznej liczonej według rachunków z ostatnich 3 okresów rozliczeniowych, a w przypadku usług przedpłaconych – w wysokości $\frac{1}{2}$ sumy wartości doładowań konta z ostatnich 3 miesięcy. Przepis ust. 6 wskazuje daty graniczne, które należy uwzględnić przy obliczaniu kwoty odszkodowania, tj. dzień przeniesienia numeru lub dzień zakończenia obowiązywania kontynuowanej lub wznowionej umowy z dotychczasowym dostawcą usługi, a w przypadku przeniesienia numeru bez zgody abonenta – dzień przeniesienia numeru z powrotem do dotychczasowego dostawcy usługi albo uzyskania zgody abonenta na świadczenie usługi przez nowego dostawcę.

Art. 327

Baza numerów przeniesionych PLI CBD.

Zgodnie z tym przepisem w ramach PLI CBD Prezes UKE prowadzi Bazę numerów przeniesionych zawierającą informację o aktualnym dostawcy usługi komunikacji głosowej. Operator publicznej sieci telekomunikacyjnej, który posiada przydział numeracji z PNK lub któremu udostępniono taką numerację na podstawie umowy ma obowiązek połączenia sieci z PLI CBD i aktualizacji danych dostępnych w bazie. Na podstawie ust. 3 Prezes UKE może

umożliwić, na stronie podmiotowej BIP UKE, identyfikację dostawcy usług dla danego numeru publicznej sieci telekomunikacyjnej.

Art. 328

NDS i preselekcja.

Artykuł 328 dotyczy uprawnienia abonenta, który korzysta z dostępu do sieci operatora o znaczącej pozycji rynkowej, do wyboru dostawcy usług. Wybór dostawcy może nastąpić każdorazowo przez wybranie numeru dostępu dostawcy usług (NDS) lub przez stałe zlecenie preselekcji (zlecenie kierowania połączeń do wybranego dostawcy usług). Zgodnie z ust. 3 jeżeli abonent nie wybierze dostawcy publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej połączenie jest realizowane przez dostawcę usługi zapewniającego przyłączenie do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej operatora o znaczącej pozycji rynkowej na rynku rozpoczynania połączeń w sieci stacjonarnej.

W ust. 4 wskazuje się, że dokonanie wyboru dostawcy usług, skutkujące zmianą dostawcy usług, nie może wiązać się z możliwością występowania przez dostawców usług z roszczeniami wobec abonenta

Art. 329

Realizacja uprawnienia do przeniesienia numeru oraz jej zawieszenie.

Przepis art. 329 dotyczy obowiązków w zakresie tworzenia warunków do realizacji uprawnień abonenckich związanych ze zmianą numeru, przeniesieniem numeru do innej lokalizacji lub do innego dostawcy usług. Na wniosek dostawcy usług lub operatora Prezes UKE może zawiesić realizację lub ograniczyć zakres realizacji uprawnienia, jeżeli nie pozwalają na to możliwości techniczne. W takim wypadku Prezes UKE w decyzji określa harmonogram przystosowania sieci do realizacji uprawnień (ust. 2). Jednocześnie należy wprowadzić odpowiednie przepisy zawieszające realizację lub ograniczające zakres realizacji uprawnień, o których mowa w art. 323–326 i art. 328 dostawcom oraz operatorom, którzy uporczywie w sposób wadliwy lub niezgodnie z wolą abonenta realizują proces przeniesienia numeru. Zawieszenie lub ograniczenie uprawnień pozostaje bez wpływu na procesy przeniesienia numeru, w których dany dostawca jest dawcą.

Art. 330

Procedowanie i zakres wniosków o realizację uprawnień abonenckich.

Przepis art. 330 wskazuje dopuszczalne formy składania wniosków o realizację uprawnień, o których mowa w art. 318 i art. 323–325 – formę pisemną, elektroniczną lub dokumentową. Abonent może wybrać formę złożenia wniosku spośród form oferowanych przez dostawcę usługi. Przepis ust. 2 zawiera zastrzeżenie, że w przypadku gdy wniosek o zmianę dostawcy usługi komunikacji głosowej wraz z przeniesieniem numeru lub wniosek o zmianę dostawcy usługi dostępu do internetu składany jest w formie dokumentowej, nowy dostawca usługi utrwała i doręcza abonentowi treść złożonego wniosku na trwałym nośniku.

Przepis ust. 3 zawiera katalog informacji, które powinien zawierać wniosek o realizację uprawnień, o których mowa w art. 318 i art. 323–325. Natomiast w ust. 4 wskazane jest jakie działania powinien podjąć dostawca usług, w przypadku gdy wniosek nie zawiera informacji niezbędnych dla jego realizacji. W takim przypadku dostawca usług zawiadamia abonenta o konieczności niezwłocznego uzupełnienia wniosku, jednocześnie informując abonenta, że nieuzupełnienie wniosku spowoduje pozostawienie go bez rozpatrzenia. Zgodnie z ust. 5 jeżeli wniosek zostaje rozpatrzony negatywnie wówczas dostawca usług zawiadamia abonenta o tym fakcie podając przyczynę odmowy realizacji uprawnienia.

Przepis ust. 6 zawiera delegację ustawową dla ministra właściwego do spraw informatyzacji do wydania rozporządzenia określającego szczegółowy zakres informacji wymaganych dla wniosków o realizację uprawnień, o których mowa w art. 318 i art. 323–325 oraz tryb procedowania tych wniosków, a także szczegółowe warunki realizacji uprawnienia, o którym mowa w art. 328, uwzględniając dostępność usług telekomunikacyjnych, możliwości techniczne publicznych sieci telekomunikacyjnych, istniejące zasoby numeracji oraz konieczność zapewnienia efektywnej realizacji tych uprawnień.

Art. 331

Zwrot środków pre paid.

Przepis art. 331 wprowadza nowe uprawnienie dla konsumentów korzystających z usług przedpłaconych w postaci możliwości otrzymania zwrotu pozostałych na koncie środków z doładowań w przypadku wygaśnięcia ważności konta rozumianej jako utrata możliwości odbierania połączeń przychodzących w ramach umowy o świadczenie usług przedpłaconych oraz w przypadku zmiany dostawcy usług. Przepis ten w zakresie zwrotu środków w przypadku zmiany dostawcy usług stanowi implementację art. 106 ust. 6 EKŁE. Zwrot środków odbywa się na wniosek konsumenta i może podlegać opłacie tylko jeżeli wynika to z umowy. Opłata

taka powinna być proporcjonalna i odpowiadać rzeczywistym kosztom zwrotu i może być potrącana ze środków podlegających zwrotowi.

Przepis ust. 2 określa, że w celu uzyskania zwrotu niewykorzystanych środków, konsument musi podać dostawcy usług numer rachunku bankowego lub numer rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, jeżeli zwrot środków ma nastąpić na ten rachunek, albo musi wskazać inny sposób uzyskania zwrotu pozostałych na koncie środków z doładowań. Zgodnie z ust. 3, dostawca usług jest zobowiązany do umożliwienia podania konsumentowi danych, o których mowa w ust. 2 umożliwiając podanie ich osobiście podczas wizyty konsumenta w jednostce obsługującej użytkowników danego dostawcy usługi, czyli placówki dostawcy usług, a nie punktu w którym możliwa jest tylko rejestracja abonenta w rozumieniu art. 296 PKE (vide art. 60b PT). Dostawca usług jest zobowiązany również do umożliwienia podania tych danych także z wykorzystaniem połączenia głosowego z konsultantem dostawcy usług. Dostawca usług minimalnie musi umożliwić połączenie z konsultantem będącym człowiekiem. Natomiast dostawca usług może dopuścić do obsługi klienta w tym zakresie fakultatywnie także systemy realizujące polecenia głosowe, tzw. boty głosowe, w tym systemu uczące się realizujące głosową obsługę klienta, natomiast zawsze musi minimalnie umożliwić dostęp do konsultanta będącego człowiekiem. Ponadto, dostawca usług ma obowiązek do zapewnienia również co najmniej jednego z poniższych rozwiązań:

- umożliwienia przekazania danych za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, w tym krótkiej wiadomości tekstowej (SMS) na numer HESC wskazany w dowolny sposób przez dostawcę usług (np. na stronie internetowej, w SMS powitalnym lub pakiecie startowym) lub
- umożliwić przekazanie danych w inny, określony przez dostawcę usług, sposób przekazywania informacji drogą elektroniczną, udostępnionych przez dostawcę usług w tym celu (np. poprzez umożliwienie podania numeru konta w aplikacji mobilnej dostawcy usług czy też jako dane klienta na stronie internetowej).

Zgodnie z ust. 3 konsument dokonuje wyboru sposobu uzyskania zwrotu spośród form dostępnych u danego dostawcy usług. Jednocześnie dostawca usług zobowiązany jest do umożliwienia konsumentowi uzyskania zwrotu na konto bankowe lub konto w SKOK.

Z kolei w ust. 5 stanowi, podanie numeru rachunku przez konsumenta jest jednoznaczne ze złożeniem wniosku o zwrot środków z doładowań w przyszłości.

Zgodnie z ust. 7 w przypadku zmiany dostawcy usług zwrot środków nastąpić może po przeniesieniu numeru. Taki zapis uwzględnia sytuacje, w których konsument rezygnuje z przeniesienia numeru lub gdy z innych przyczyn do przeniesienia numeru nie dochodzi. Kolejnym ważnym z punktu widzenia konsumenta uprawnieniem jest otrzymywanie informacji o przysługującym mu prawie do otrzymania zwrotu środków prepaid. Dostawca usług przed terminem przeniesienia numeru przesyła swojemu abonentowi na numer podlegający przeniesieniu SMS informujący o uprawnieniu oraz terminie wygaśnięcia tego uprawnienia.

Przepis ust. 8 limituje możliwość uzyskania zwrotu środków wskazując, że uprawnienie to wygasa po upływie 6 miesięcy od rozwiązania umowy o świadczenie usług.

Środki, które nie zostały odebrane przez konsumentów w tym terminie, pomniejszone o należny od nich podatek od towarów i usług, stanowiąc będą przychód Funduszu Szerokopasmowego.

Środki z doładowań, które mają podlegać przekazaniu na konto Funduszu Szerokopasmowego, powinny zostać pomniejszone o wartość należnego podatku od towarów i usług odprowadzonego przez dostawców usług głosowych za okres rozliczeniowy, w którym dokonano sprzedaży tych doładowań. Wskazane pomniejszenie ma na celu wyeliminowanie sytuacji, w której dostawca usług przekazywałby do budżetu państwa dwukrotnie te same kwoty, raz jako podatek od towarów i usług, a następnie ponownie w kwocie pozostałych środków przekazywanych na rachunek Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

Jednocześnie na marginesie należy wskazać, że środki przekazywane na rzecz Funduszu Szerokopasmowego mogą być uznane za koszt uzyskania przychodu. Wynika to z art. 15 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2587, z późn. zm.) („Kosztami uzyskania przychodów są koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów ze źródła przychodów lub w celu zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów”). Wyjątki „co nie jest kosztem uzyskania przychodu” wpisane są wprost w art. 16 tej ustawy.

Dostawcy usług komunikacji głosowej będą zobowiązani corocznie do dnia 31 marca przekazać te środki na rachunek UKE. Jednocześnie informacje o wysokości tych środków będą przekazywane przez dostawców usługi komunikacji głosowej w ramach corocznej sprawozdawczości dla Prezesa UKE, wynikającej z art. 20 Pke. Następnie Prezes UKE będzie zobowiązany przekazywać te środki na rachunek Funduszu Szerokopasmowego. Część środków pozostałych na kontach pre paid konsumentów w wysokości wskazanej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji przekazywana będzie Narodowemu Funduszowi Zdrowia

z przeznaczeniem na dofinansowanie świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie profilaktyki i leczenia dzieci i młodzieży uzależnionych od technologii cyfrowych. Celem niniejszej regulacji jest przekazanie środków finansowych na rzecz profilaktyki i leczenia dzieci i młodzieży uzależnionych od gier, Internetu i informacji, obecnie klasyfikowanych jako Inne zaburzenia nawyków i popędów (impulsów) F63.8. Z kolei do końca 2026 roku w Polsce przewiduje się wdrożenie jedenastej wersji Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych, która dodaje m.in. zaburzenie związane z grami (6C51).

Zgodnie z ust. 12, Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia, nie później niż do dnia 15 kwietnia, będzie zobowiązany do przedstawienia ministrowi właściwemu do spraw zdrowia informacji o sposobie wykorzystania środków przekazanych na cele opieki zdrowotnej w zakresie profilaktyki i leczenia dzieci i młodzieży uzależnionych od technologii cyfrowych. Rozwiązanie to będzie analogiczne do tego zastosowanego w odniesieniu do „opłaty cukrowej” – w art. 12k ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1608, z późn. zm.).

Ponadto dodano przepisy, analogiczne do przepisów art. 28 i 29 Pke dotyczących opłat z art. 23–25 Pke. Przepis ust. 13 stanowi podstawę prawną do odpowiedniego stosowania ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa. Natomiast ust. 14 stanowi iż, do środków z doładowań, o których mowa w ust. 8, stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze pieniężnym. Kwestię tę reguluje dział II – egzekucja należności pieniężnych ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Egzekucji podlega należność główna oraz odsetki ustawowe. Prezes UKE, będący wierzycielem składa wnioski do organu egzekucyjnego (jakim jest właściwy naczelnik urzędu skarbowego), który to organ na podstawie wystawionego przez Prezesa UKE tytułu wykonawczego wszczyna egzekucję administracyjną.

W ust. 15 przewidziano możliwość wydania rozporządzenia, w którym określone zostanie maksymalna wysokość opłaty, jaką dostawca usług może pobrać w związku z realizacją wniosku o zwrot środków. Na podstawie obserwacji sposobu wdrożenia obowiązków z zakresu zwrotu środków prepaid przez dostawców usług minister właściwy do spraw informatyzacji zdecyduje czy zachodzi potrzeba podjęcia inicjatywy legislacyjnej. Warunki uzyskiwania zwrotu nie powinny zniechęcać konsumentów do ubiegania się o zwrot.

Art. 332

Spis abonentów.

Przepis ten dotyczy świadczenia abonentom usług spisu abonentów i biura numerów. Zgodnie z ust. 1 dostawca publicznie dostępnych usług komunikacji głosowej świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej może udostępniać swoim abonentom spis abonentów z obszaru strefy numeracyjnej, w której znajduje się zakończenie sieci abonenta. Przepis ust. 2 przedmiotowego przepisu dotyczy świadczenia usługi informacji o numerach. Mając na uwadze fakt, że EKŁE, w porównaniu do dotychczasowego pakietu dyrektyw, nie przewiduje już w ramach usługi powszechnej obowiązku świadczenia usługi ogólnokrajowej informacji o numerach telefonicznych oraz usługi ogólnokrajowego spisu abonentów oraz mając na uwadze coraz mniejsze zainteresowanie korzystaniem z tych usług, nie jest zasadne utrzymywanie obowiązków oferowania ww. usług. Dostawca usług będzie mógł zdecydować czy chce oferować te usługi. Dotychczas na gruncie Pt dostawca usług telefonicznych świadczonych w sieci stacjonarnej miał obowiązek udostępniania swoim abonentom spisu abonentów oraz informacji o numerach telefonicznych. Zakres danych niezbędnych dla celów prowadzenia spisów abonentów wynika z art. 393 regulującego zasady funkcjonowania takich spisów.

Art. 333

Udostępnianie danych do spisu abonentów.

Przepis art. 333 dotyczy obowiązku udostępniania przez dostawcę publicznie dostępnych usług komunikacji głosowej innym przedsiębiorcom telekomunikacyjnym danych niezbędnych dla celów prowadzenia spisów abonentów i informacji o numerach. Udostępnianie danych ma się odbywać z uwzględnieniem przepisów dotyczących umowy o połączeniu sieci, trybu postępowania prowadzącego do ustalenia warunków współpracy w przypadku braku porozumienia między stronami oraz z poszanowaniem przepisów o ochronie danych osobowych.

Art. 334–335

Wybieranie wieloczęstotliwościowe.

Przepis art. 334 zapewnia użytkownikom usług w publicznych sieci telekomunikacyjnych możliwość wybierania wieloczęstotliwościowego DTMF. W art. 335 określony zostały obowiązek zapewnienia przez operatorów publicznych sieci telekomunikacyjnych przekazywania danych i sygnałów w celu zapewnienia prezentacji linii wywołującej i wybierania wieloczęstotliwościowego DTMF pomiędzy sieciami państw członkowskich.

Art. 336

Lokalizacja wywołań alarmowych.

W art. 336 zamieszczono przepisy regulujące sprawy zapewnienia centrom powiadamiania ratunkowego informacji o lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego. Przepis ust. 1 definiuje informację o lokalizacji zakończenia sieci w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej. Lokalizacją zakończenia sieci w tym przypadku jest dokładny adres zainstalowania zakończenia sieci. Przepis ust. 2 definiuje natomiast lokalizację zakończenia sieci dla publicznych sieci ruchomych jako geograficzne położenie urządzenia końcowego rozumiane jako położenie możliwe do określenia w korelacji do długości i szerokości geograficznej, a także w niektórych przypadkach – w wysokości bezwzględnej nad poziomem morza. W ust. 3 został określony sposób uzyskiwania danych o lokalizacji zakończenia sieci w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej. W tym przypadku informacja o lokalizacji zakończenia sieci jest ustalana w oparciu o dane pochodzące z sieci telekomunikacyjnej oraz w celu zwiększenia dokładności lokalizacji o dane pochodzące z urządzenia końcowego z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego, jeżeli zapewnia ono taką możliwość. Zgodnie z ust. 4, informacja o lokalizacji musi być przekazywana przez operatorów do systemu gromadzącego i udostępniającego informacje i dane od przedsiębiorców telekomunikacyjnych (PLI CBD). Istotną zmianą względem przepisów Pt jest uwzględnienie kodeksowego wymogu zapewnienia lokalizacji osoby wykonującej zgłoszenie alarmowe nie tylko, tak jak dotychczas, w oparciu o sieć, ale również w oparciu o dane z urządzenia końcowego. Zgodnie z ust. 5, w projektowanych przepisach przewidziano, że dane lokalizacyjne ustalone w oparciu o dane pochodzące z telekomunikacyjnego urządzenia końcowego są przekazywane przez operatora ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej wraz z pozostałymi danymi objętymi tzw. formatką danych określoną jako atrybuty wiadomości AML dla transportu HTTPS zgodnie zestawem atrybutów określonym w normach technicznych, tj. aktualnie zgodnie z normą ETSI 103 625.

Zestawienie Atrybutów wiadomości AML dla transportu HTTPS zgodnie z ETSI 103 625.

Nazwa atrybutu (czy obowiązkowy)	Odpowiednik nazwy attributu dla transportu SMS	Atrybut (Wartość)	Jednost ka	Przykład
---	---	--------------------------	-----------------------	-----------------

V (TAK)	A”ML	Nagłówek (Wersja)	-	1
location_latitude (TAK)	Lt	Długość geograficzna (WGS 84)	stopnie	37.4217845
location_longitude (TAK)	Lg	Szerokość geograficzna (WGS 84)	stopnie	-122.0847413
location_accuracy (TAK)	Rd	Promień okręgu opisujący lokalizację	metry	20.0
location_time (TAK)	Top	Czas pozycjonowania – sygnatura czasowa lokalizacji	ms (czas unix)	14381026001 23
location_confidence (TAK)	Lc	Poziom ufności określenia lokalizacji	wartość procent owa podzielo na przez 100 (zakres wartości od 0 do 1)	.6827
location_source (TAK)	Pm	Metoda ustalania pozycji -Źródła lokalizacji (GPS, WiFi, komórka, nieznane) GPS – do wskazywania GNSS lub AGNSS	-	GPS

		Nieznane – jeśli nie było możliwości określenia lokalizacji		
device_imsi (TAK)	Si	Numer IMSI	-	31026057937 7451
device_imei (TAK)	Ei	Numer IMEI	-	35545806100 5220
257el_network_mcc (TAK)	Mcc	Kod kraju sieci obsługującej połączenie –MCC	-	310
257el_network_mnc (TAK)	Mnc	Kod sieci obsługującej połączenie –MNC	-	260
location_altitude (NIE)	Al.	Wysokość (powyżej odniesienia WGS84 elipsoidy)	metry	4.0
time (NIE)	Toc	Czas inicjacji połączenia na numer alarmowy	ms (czas unix)	14381016001 23
Emergency_number (NIE)		Wybrany numer alarmowy	-	112
source (NIE)		Źródło aktywacji AML (połączenie głosowe, SMS)	-	Call
Handset OS_version (NIE)		Numer wersji modułu systemu operacyjnego wspierającego AML	-	2800

gt_location_latitude (NIE)		Szerokość geograficzna podłoża (dla testów)	stopnie	37.4217829
gt_location_longitude (NIE)		Długość geograficzna podłoża (dla testów)	stopnie	-122.0884413
location_vertical_accuracy (NIE)		Dokładność pionowa (wskazuje wariancję pionową plus/minus z podanej wysokości)	metry	2.5
location_bearing (NIE)		Kierunek (poziomy)	stopnie	156.7
location_speed (NIE)		Prędkość (pozioma)	m/s	1.2
device_number (NIE)		Numer telefonu urządzenia końcowego – MSISDN (według deklaracji urządzenia końcowego)	-	+4860059560 4
device_model (NIE)		Model Urządzenia	-	ABC ABC Détente 530
device_iccid (NIE)		Kod ICCID	-	89148000001 466 362977
258el_home_mcc (NIE)		Kod kraju sieci macierzystej – MCC (z urządzenia IMSI)	-	310

259el_home_mnc (NIE)		Kod sieci macierzystej –MNC (z urządzenia IMSI)	-	260
-------------------------	--	---	---	-----

Projekt przewiduje, że dane lokalizacyjne pochodzące z urządzenia końcowego w sieci ruchomej wykonującego połączenie na jednolity europejski numer alarmowy 112 lub AUS 9XY określony w PNK operator ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej jest zobowiązany przekazać do systemu PLI CBD pod warunkiem prawidłowego wyzwolenia tej danej, prawidłowego jej przekazania do operatora i zaadresowania. Wyłącza to zatem obowiązek przekazania danej lokalizacyjnej która nie trafi do operatora, albo zostanie błędnie zaadresowana. Analizy poczynione przez projektodawcę wykazują, że w przypadku innych państw, w tym państw UE, które wdrożyły usługę Advanced Mobile Location realizującą tę funkcjonalność o której mowa w przepisie i art. 109 ust. 6 EKŁE pokazują, że w praktyce przekazanie tej danej lokalizacyjnej do administracji nie jest realizowane bezwzględnie w 100 %. Mogą zaistnieć okoliczności techniczne niezależne od operatora, takie jak wyłączenie usługi AML na urządzeniu przez użytkownika, brak naświetlenia wystarczającej liczby satelitów albo błędna konfiguracja usługi przez dostawcę systemu operacyjnego dla danego kraju, które stanowią obiektywną okoliczność wyłączającą obowiązek operatora. Należy także wskazać, że dana lokalizacyjna może być wyzwalana kilkakrotnie podczas trwania połączenia głosowego - w zależności od przyjętej konfiguracji dla danego kraju ustalonej pomiędzy krajem a dostawcą systemu operacyjnego.

W ust. 6 wskazano uprawnienie Prezes UKE do określenia dla wszystkich dawców danych lokalizacyjnych dostarczających dane o lokalizacji do PLI CBD, szczegółowych wymagań dotyczących dokładności i niezawodności lokalizacji zakończenia sieci dla publicznych sieci telekomunikacyjnej. Określając te wymagania Prezes UKE bierze pod uwagę ewentualne uzgodnienia z BEREC, możliwości techniczne i perspektywy rozwoju sieci publicznych oraz potrzebę dokładnego lokalizowania zakończenia sieci w celu efektywnego niesienia pomocy przez służby realizujące działania ratownicze. Opracowana przez projektodawcę treść przepisu wynika z konieczności bezwzględnie pełnej implementacji artykułu 109 EKŁE oraz konieczność zapewnienia neutralności technologicznej. Również w trakcie uzgodnień międzyresortowych MSUE potwierdził zgodność zaproponowanego przepisu z prawem UE, tj. realizacji normy zawartej w art. 109 ust. 6 zdanie ostatnie EKŁE. Prezes UKE wydając i

okresowo aktualizując te kryteria dokładności i niezawodności lokalizacji musi mieć na względzie szereg nie tylko przepisów prawa, ale także rozwiązań technicznych objętych normami technicznymi, w szczególności:

- standard ETSI TS 103 625: „Emergency Communications (EMTEL); Transporting Handset Location to PSAPs for Emergency Calls - Advanced Mobile Location”, obecnie ver. 1.3.1;
- standard ETSI TS 123 040: „Digital cellular telecommunications system (Phase 2+) (GSM); Universal Mobile Telecommunications System (UMTS); LTE; 5G; Technical realization of the Short Message Service (SMS) (3GPP TS 23.040)”, obecnie v. 16.0.0;
- standard ETSI TS 102 164: „Telecommunications and Internet converged Services and Protocols for Advanced Networking (TISPAN); Emergency Location Protocols”, obecnie v. 1.3.1;
- standard ETSI TS 103 479: „Emergency Communications (EMTEL); Core elements for network independent access to emergency services”, obecnie v. 1.2.1;
- IETF RFC 6442 Location Conveyance for the Session Initiation Protocol.

Ze względu na zmieniające się otoczenie technologiczne i konieczność zapewnienia neutralności technologicznej przepisów prawa powszechnie obowiązującego, nie ma możliwości aby określić te kryteria w rozporządzeniu, a tym bardziej w ustawie. Kryteria te, stanowiąc mogą dane referencyjne dla dostawców informacji o lokalizacji i nie mogą stanowić także kryteriów bezwzględnych. Niespełnienie tych kryteriów nie może stanowić bezpośrednio podstawy do wymierzenia sankcji przez PUKE za ich niestosowanie wobec dostawców informacji o lokalizacji. Dopiero nieprzekazywanie informacji o lokalizacji zakończenia sieci, rozumiany jako dookreślony wymaganiami UKE, może stanowić podstawę do ewentualnego nałożenia kary przez PUKE w trybie art. 444 PKE.

Należy również wskazać, że dotychczas PUKE nie wydał ani jednej decyzji nakładającej obowiązek spełniania kryteriów dokładności i niezawodności informacji o lokalizacji, o których mowa w art. 78 ust. 6a ustawy PT.

Dotychczasowa ustawa sektora – Prawo telekomunikacyjne, zapewniały ramy prawny tylko do uruchomienia produkcyjnie rozwiązanie technicznego polegającego na przekazywaniu do PSAP lokalizacji osoby dzwoniącej na numer alarmowy w oparciu o dane pochodzące z sieci, zarówno w sieci stacjonarnej, w tym w przypadku korzystania z usług VOiP z wykorzystaniem numeracji dla usług VOiP, jak i w sieci ruchomej. Przy przekazywaniu danych lokalizacyjnych od operatorów sieci do najwłaściwszych PSAP biorą udział zasoby techniczne krajowego

regulatora rynku telekomunikacyjnego – Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej (dalej także jako UKE).

W zakresie lokalizacji użytkowników sieci stacjonarnych dzwoniących na numery alarmowe, przepisy krajowe w stanie obowiązującym jak i projektowanym w PKE przewidują:

- 1) nieodpłatne przekazanie do UKE w trybie wsadowym od wszystkich operatorów sieci stacjonarnych, w tym ich aktualizacji, danych lokalizacyjnych – lokalizacji zakończenia sieci;
- 2) zdefiniowanie lokalizacji zakończenia sieci jako dokładnego adresu zainstalowania zakończenia sieci;
- 3) gromadzenie w zasobach systemu UKE – Platformy Lokalizacyjno-Informacyjnej z Centralną Bazą Danych (PLI CBD) danych lokalizacyjnych przekazywanych przez operatorów sieci;
- 4) gotowość PLI CBD do wystawienia danych lokalizacyjnych na każdorazowe zapytanie służb powołanych do niesienia pomocy, zgodnie ze specyfikacją techniczną ETSI TS 102 164, z wykorzystaniem rozszerzenia umożliwiającego przekazanie adresu zainstalowania zakończenia stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej komunikatem uwierzytelnionym certyfikatem X.509.

Na poziomie operacyjnym i technicznym jest to realizowane w następujących krokach:

- 1) operatorzy stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej w trybie teletransmisji lub na bieżąco aktualizują dane w zakresie adresów zakończeń sieci z wykorzystaniem wydzielonych łączy lub za pomocą sieci publicznej albo zabezpieczone tunelem VPN;
- 2) PLI CBD gromadzi dane o adresach zakończeń sieci;
- 3) PLI CBD przyłączonym do PLI CBD służbom powołanym do niesienia pomocy wystawia informację o adresie zakończenia sieci w trakcie realizacji połączenia na numer alarmowy 112 lub inny krajowy numer alarmowy w formacie AUS9XY;
- 4) PLI CBD umożliwia przekazanie informacji o adresie zakończenia sieci po odpytaniu przez służbę przyłączoną do PLI CBD.

W zakresie lokalizacji użytkowników sieci ruchomej dzwoniących na numery alarmowe, stan aktualny jest znacząco różny od projektowanego stanu prawnego. Aktualny stan prawny przewiduje lokalizację użytkownika dzwoniącego na numer alarmowy wyłącznie w oparciu o dane pochodzące z sieci operatora ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej.

Obecny stan prawny w zakresie przekazywania danych lokalizacyjnych użytkowników sieci ruchomej dzwoniących na numery alarmowe zakłada:

- 1) nieodpłatne przekazanie do UKE w czasie rzeczywistym od wszystkich operatorów sieci ruchomej, danych lokalizacyjnych – lokalizacji zakończenia sieci;
- 2) zdefiniowanie lokalizacji zakończenia sieci jako geograficznego położenia urządzenia końcowego użytkownika publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych;
- 3) w przypadku niemożności ustalenia przez operatora lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego, informacja o tym przekazywana jest do PLI CBD w formie stosownej wiadomości zgodnie ze specyfikacją techniczną ETSI TS 102 164;
- 4) przekazywanie do i z systemu PLI CBD danych lokalizacyjnych przekazywanych przez operatorów sieci przy każdorazowym wywołaniu połączenia alarmowego przez urządzenie końcowe zgodnie ze specyfikacją techniczną ETSI TS 102 164;
- 5) gotowość PLI CBD do wystawienia danych lokalizacyjnych służbom powołanym do niesienia pomocy przyłączonym do systemu PLI CBD komunikatem uwierzytelnionym certyfikatem X.509.

Na poziomie operacyjnym i technicznym jest to realizowane w oparciu o usługę Cell ID przez wszystkich 4 operatorów ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej w Polsce oraz dodatkowo w oparciu o funkcjonalność Time Advance przez jednego z operatorów krajowych, równoległe do Cell ID. Po stronie PLI CBD wykorzystywany jest centralny punkt dostępu do informacji lokalizacyjnej.

Operatorzy ustalają informacje o lokalizacji w momencie wywołania połączenia głosowego. Wówczas metodą push do PLI CBD przekazywane są informacje zawierające współrzędne geograficzne X i Y oraz promień w ustalony w metrach. Do PLI CBD trafia ok. 4 mln takich rekordów miesięcznie. Biorcami danych są PSAP odpowiedzialne za:

- jednolity europejski numer alarmowy 112,
- numer pogotowia ratunkowego - dysponenta zespołów ratownictwa medycznego 999,
- numer Państwowej Straży Pożarnej 998,
- numer Policji 997,
- numer straży miejskich 986, z tym że wyłącznym biorcą danych jest Straż Miejska Miasta Stołecznego Warszawa,

- numer Centrum Antyterrorystycznego – Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego 996.

Informacje lokalizacyjne przekazywane do PSAP są objęte tajemnicą telekomunikacyjną i wraz z danymi osobowymi przekazywanymi przez operatorów sieci stacjonarnych wsadowo umożliwiają identyfikację abonenta (stronę umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych). Informacje lokalizacyjne (i dane abonenta w przypadku wywołań z sieci stacjonarnych) są przekazywane z PLI CBD na żądanie PSAP przyłączonych do PLI CBD, a nie automatycznie. W PLI CBD znajduje się 100 % wszystkich informacji lokalizacyjnych przekazanych przez operatorów sieci ruchomej w przypadku wykonywania przez abonentów wywołań alarmowych. Zarówno informacje dla wywołań z sieci stacjonarnych jak również ruchomych są dostępne dla uprawnionych służb po zgłoszeniu żądania automatycznie w ciągu 4 godzin od wywołania alarmowego (przekazania informacji do PLI CBD). Następnie są archiwizowane i usuwane trwale po okresie jednego roku.

Poniżej znajduje się opis projektowanego stanu prawnego i rozwiązań technicznych w zakresie udostępniania PSAP lokalizacji użytkowników sieci ruchomej dzwoniących na numer alarmowe.

Dokładność danych lokalizacyjnych przekazywanych w ramach usługi Advanced Mobile Location zapewnia precyzję lokalizacji do 5 m na zewnątrz i średnio 25 m w pomieszczeniach (według standardu ETSI TS 103 625 V1.3.1). Dane lokalizacyjne pochodzące z sieci telekomunikacyjnej operatorów, pozwalają uzyskać średnią dokładność na poziomie ok. 1,75 km.

Wszystkie sprzedawane na terytorium UE smartfony (przenośne urządzenie telefoniczne zawierające dodatkowe funkcjonalności) od marca 2022 r. muszą umożliwiać wyzwolenie danych AML w przypadku połączenia na numer alarmowy. Obowiązek ten wynika z art. 3 ust. 3 lit. g Dyrektywy RED 2014/53/UE korespondującej z art. 1 i art. 2 Aktu Delegowanego 2019/320 oraz w konsekwencji z normy ETSI TS 103 625. Jednocześnie należy wskazać, że najpopularniejsze na polskim rynku smartfony wyposażone w system operacyjny Android wyprodukowane po lipcu 2016 r. mogą wyzwalać daną AML, a smartfony wyposażone w system operacyjny IOS (Apple) - wyprodukowane po marcu 2018 r.

Dyrektywa EKŁE wskazuje w art. 109 ust. 2 na konieczność wdrożenia możliwości dostępu do służb ratunkowych za pomocą zgłoszeń alarmowych kierowanych do najwłaściwszego PSAP. Należy wskazać, że obowiązek ten nie dotyczy wyłącznie dostępu rozumianego jako nawiązanie połączenia głosowego. Obowiązek ten może być realizowany również jako

przekazanie informacji lokalizacyjnych, dostęp za pomocą wiadomości SMS albo dedykowanej aplikacji korzystającej z transmisji danych, jak np. aplikacja Alarm112 dedykowana osobom ze szczególnymi potrzebami.

Z treści normy zawartej w art. 109 ust. 6 Dyrektywy EKŁE wynika wprost, że informacje o lokalizacji osoby wykonującej połączenie muszą być udostępniane najodpowiedniejszemu PSAP bezzwłocznie po otrzymaniu zgłoszenia alarmowego. Informacje te obejmują informacje o lokalizacji oparte na sieci i informacje o lokalizacji osoby wykonującej połączenie pochodzące z urządzenia telefonicznego, jeżeli jest to technicznie wykonalne. Norma dyrektywy nie wskazuje zatem na fakt, że w przypadku lokalizacji wysyłanej z urządzenia końcowego niezbędne jest wysłanie takiej lokalizacji bezpośrednio z sieci telekomunikacyjnej. Oznacza to, że operator wysyła informację o lokalizacji bezpośrednio z urządzenia końcowego.

Projektowane w PKE przepisy krajowe, stanowią wprost przeniesienie norm wynikających z Dyrektywy EKŁE do krajowego porządku prawnego. Przepis Dyrektywy EKŁE nie wskazuje na dodatkowe warunki przekazywania przez operatorów danych z uwzględnieniem danych z urządzenia końcowego. Warunki te zostaną określone w projektowanych do PKE rozporządzeniach.

Obecnie obowiązujące przepisy ustawy Prawo telekomunikacyjne stanowią częściową implementację regulacji określonych w Dyrektywie EKŁE w zakresie przekazywanych danych lokalizacyjnych użytkownika dzwoniącego na numer alarmowy. Projekt PKE zawiera zmiany do systemu prawnego, które umożliwiają funkcjonowania AML w Polsce, wśród których najistotniejsze jest:

- wprowadzenie obowiązku dla operatorów do nieodpłatnego przekazywania informacji o lokalizacji zakończenia sieci, pochodzących z urządzenia końcowego do systemu PLI CBD
- w projekcie rozporządzenia dotyczącym funkcjonowania PLI CBD zaplanowano również uregulowanie jego funkcji w procesie odbioru i udostępniania informacji o lokalizacji pochodzących z urządzenia końcowego.

PKE definiuje informację o lokalizacji zakończenia sieci w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej jako geograficzne położenie telekomunikacyjnego urządzenia końcowego użytkownika usług telekomunikacyjnych ustalane w oparciu o dane pochodzące z sieci telekomunikacyjnej oraz z tego telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, jeżeli zapewnia ono taką możliwość. Informacja ta będzie przekazywana do zarządzanego przez Prezesa UKE systemu PLI CBD. Za przekazanie informacji do PLI CBD odpowiadać będzie operator

publicznej sieci telekomunikacyjnej. Informacja o lokalizacji zakończenia sieci w przypadku sieci ruchomej składać się będzie z dwóch komponentów, przekazywanych niezależnie od siebie, to jest:

- 1) danych pochodzących z sieci telekomunikacyjnej;
- 2) danych pochodzących z telekomunikacyjnego urządzenia końcowego – z tym zastrzeżeniem, że obowiązek operatora obejmuje dane tego rodzaju wyłącznie wówczas, kiedy urządzenie końcowe, z którego wykonywane jest połączenie na numer alarmowy zapewnia taką możliwość.

Jak wynika z powyższego, pojęcie informacji o lokalizacji ukształtowano w ten sposób, aby termin ten odnoszony do danego stanu faktycznego obejmował takie dane, jakie są technicznie możliwe do uzyskania przy wykorzystaniu informacji pochodzących z sieci operatora oraz funkcjonalności urządzenia końcowego, z którego wykonywane jest połączenie na numer alarmowy. Należy przy tym wskazać, że:

- zgodnie z Rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2019/320 z dnia 12 grudnia 2018 r. uzupełniającym dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE w odniesieniu do stosowania zasadniczych wymagań, o których mowa w art. 3 ust. 3 lit. g) tej dyrektywy, w celu zapewnienia możliwości ustalenia lokalizacji osób dokonujących zgłoszeń alarmowych za pomocą urządzeń przenośnych (Dz. U. UE. L. z 2019 r. Nr 55, str. 1) doręczne telefony komórkowe wyposażone w funkcje zbliżone do funkcji komputera pod względem możliwości przetwarzania i przechowywania danych (tzw. smartfony) sprzedawane od dnia 17 marca 2022 r. na terytorium unijnym muszą być wyposażone w tego rodzaju rozwiązania techniczne, które umożliwią funkcjonowanie systemu AML – przy czym niewątpliwie smartfony bez tych udogodnień będą znajdowały się w użytku abonentów jeszcze przez najbliższe lata;
- funkcjonalność AML ma zostać skonfigurowana w taki sposób, aby nie dochodziło do zakłócania połączeń głosowych, w szczególności przed wywołaniem funkcji sprawdzenia ma podlegać poziom naładowania baterii w urządzeniu – a wobec tego niejednokrotnie mimo faktu, że urządzenie końcowe co do zasady oferuje tę funkcjonalność, przekazanie danych będzie z różnych przyczyn niemożliwe;
- SMS AML może nie zostać przekazany z urządzenia końcowego do PLI CBD także jeżeli np.: oferta, z której korzysta abonent zgodnie z umową w ogóle nie obejmuje możliwości korzystania z SMS; abonent nie ma środków na koncie w przypadku „oferty na kartę”; abonent wyłączy funkcjonalność AML w swoim urządzeniu końcowym itd.

Projektodawca uzależnił więc to, czym będzie informacja o lokalizacji zakończenia sieci w danym stanie faktycznym od tego, czy urządzenie końcowe zapewnia taką możliwość, nie precyzując przy tym, czy jest to możliwość hipotetyczna (czyli ogólne istnienie takiej funkcjonalności w urządzeniu końcowym), czy też możliwość o charakterze realnym, która powinna być odnoszona do faktycznego wygenerowania informacji o lokalizacji przez urządzenie końcowe.

Samo wygenerowanie komunikatu o lokalizacji w ramach usługi AML odbywa się niezależnie od działań operatora, jak i niejednokrotnie niezależnie od działań samych użytkowników końcowych, tj. nastąpi tylko niezbędny warunek – wywołania numeru alarmowego. Dlatego też operator nie może ponosić odpowiedzialności za brak przekazania informacji ustalonej w oparciu o dane pochodzące z urządzenia końcowego w przypadku, kiedy odpowiedni komunikat nie został przez to urządzenie wytworzony – ze względu na brak powstania przedmiotu (wiadomości z daną lokalizacją), od zaistnienia którego warunkowane jest powstanie obowiązku dla operatora. Dodatkowo komunikat AML w wersji HTTPS może być także przekazany przez sieć WiFi, bez udziału operatora, co jest dopuszczalne zgodnie ze standardem.

Zaprojektowane brzmienie przepisu wskazuje, że obowiązek przekazania danej lokalizacyjnej może nastąpić tylko wówczas, gdy jest to jakkolwiek możliwe i zależne od operatora. Powyższe jest zgodne z możliwością do przeprowadzenia wykładnią celowościową oraz zasadą racjonalnego ustawodawcy, który nie nakłada na podmioty obowiązków niemożliwych dla nich do spełnienia, tj. bez wyposażania ich w narzędzia niezbędne do wykonania.

Ponadto, operator sieci ruchomej jest obowiązany nieodpłatnie udostępnić Prezesowi UKE informacje dotyczące lokalizacji zakończenia sieci ruchomej, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego w czasie rzeczywistym w celu udostępnienia tych danych, za pośrednictwem PLI CBD do właściwego PSAP. Błędna interpretacja pojęcia „udostępniania” polega zarówno na ich wygenerowaniu, jak i przekazaniu. Prawidłowa, wykładnia językowa tego sformułowania prowadzi do wniosku, że „udostępnić” znaczy tyle, co „umożliwić korzystanie”. Powyższe potwierdzają również ustalenia dokonywane w oparciu o definicje słownikowe czy też Narodowy Korpus Języka Polskiego. Nie ma zatem koniecznego powiązania pomiędzy nałożeniem na operatora obowiązku w postaci udostępnienia określonych danych a wymogiem ich osobistego wygenerowania przez tego operatora. Dla operatora czynność udostępnienia danych ma polegać na zapewnieniu technicznej możliwości dostarczenia tych danych uprawnionym podmiotom za pośrednictwem

PLI CBD. Rola przedsiębiorców telekomunikacyjnych opisana w PKE w przypadku wprowadzenia funkcjonalności AML będzie sprowadzała się do przekazania od nadawcy do odbiorcy informacji wygenerowanych przez system operacyjny urządzenia końcowego - na tej samej zasadzie, na jakiej operator przekazuje z wykorzystaniem sieci telekomunikacyjnej dowolny inny komunikat pomiędzy nadawcą a odbiorcą.

Jednocześnie realizacja powyższego obowiązku jest możliwa wyłącznie przy założeniu, że operatorzy będą dysponowali odpowiednią infrastrukturą, aby rozpoznać komunikat AML oraz udostępnić go systemowi informatycznemu PSAP. W tym też zakresie przedsiębiorcy telekomunikacyjni muszą stać się dysponentami danych wygenerowanych przez urządzenie końcowe, z którego wykonano połączenie na numer alarmowy. Bez udziału operatora nie jest bowiem możliwe skorzystanie przez odpowiednie służby ratunkowe z danych, jakie zostały wygenerowane automatycznie dzięki funkcjonalnościom urządzenia końcowego, stąd w istocie operator udostępnia dane o lokalizacji pochodzące z telekomunikacyjnego urządzenia końcowego do PLI CBD, ponieważ umożliwia korzystanie z tych danych odpowiednim służbom, co technicznie odbywa się poprzez ich przekazanie do PLI CBD.

Na mocy projektowanych przepisów operatorzy publicznych sieci telekomunikacyjnych będą zobowiązani do udostępniania danych o lokalizacji do PLI CBD, które to ma realizować się poprzez ich przekazanie pomiędzy urządzeniem końcowym a systemem PLI CBD. Jednocześnie projektodawca uwzględnił rzeczywistą rolę operatorów w architekturze systemu AML oraz ich możliwości techniczne i ograniczenia.

Wdrożenie usługi AML, umożliwiającej przekazywanie do PSAP danych lokalizacyjnych pochodzących z urządzenia końcowego użytkownika sieci ruchomej dzwoniącego na numer alarmowy w oparciu o aktualnie obowiązujące regulacje zawarte w PT jest niemożliwe. Dlatego też niezbędne jest przyjęcie zaproponowanych zapisów w projekcie ustawy PKE. W art. 334 PKE wskazano, że dane pochodzące z urządzenia końcowego są przetwarzane tylko jeśli urządzenie zapewnia taką możliwość. Celem wprowadzenia zatem przepisów art. 334 i 335 PKE było nałożenie na operatorów obowiązku przekazywania informacji z systemu AML tylko w sytuacji gdy zostały one wygenerowane przez urządzenie końcowe. Realizacja tego obowiązku jest możliwa tylko wówczas gdy operator ma taką obiektywną możliwość.

Konkludując, zaprojektowane przepisy ustawy PKE stanowią podstawową i niezbędną do wdrożenia do krajowego porządku prawnego implementację Dyrektywy EKŁE. Zaprojektowane przepisy w sposób literalny, kompleksowy i zupełny implementują prawo unijne oraz umożliwiają uruchomienie w Polsce usługi Advance Mobile Location, dzięki której

precyzyjne dane lokalizacyjne pochodzące z urządzenia końcowego dzwoniącego na numer alarmowy zostaną przekazane do służb ratunkowych z którymi użytkownik nawiązał kontakt.

Odnosząc się do kwestii technicznych planowanej do wdrożenia usługi AML, to funkcjonalność AML jest wyzwalana przez system operacyjny urządzenia końcowego podczas wykonywania połączenia na numery alarmowe lub też po wysłaniu SMS na te numery, bez udziału i wiedzy użytkownika. Funkcjonalność AML powinna zostać skonfigurowana tak, aby nie zakłócała połączeń głosowych (przed wywołaniem funkcji AML urządzenie końcowe powinno sprawdzić, czy bateria jest wystarczająco naładowana, aby rozmówca mógł wykonać krótkie, 5-minutowe połączenie głosowe).

Informacje o lokalizacji urządzenia końcowego są ustalane za pomocą wbudowanego GNSS lub z wykorzystaniem informacji o używanej sieci WiFi (druga metoda jest stosowana zwykle wewnątrz pomieszczeń). Urządzenia mogą stosować obydwa sposoby do ustalenia lokalizacji.

Do transmisji danych o lokalizacji z urządzenia końcowego przez sieć 3GPP wykorzystywane są wiadomości SMS i/lub HTTPS (dalej wiadomość AML).

Za pomocą systemu AML, PSAP powinny otrzymać możliwie najdokładniejszą informację o lokalizacji urządzenia końcowego w jak najkrótszym czasie. Ze względu na to, że w wielu scenariuszach urządzenie końcowe zaczyna ustalać lokalizację dopiero po zainicjowaniu połączenia, przesłanie danych lokalizacyjnych następuje po z góry ustalonym czasie, który zapewnia kompromis między dokładnością lokalizacji (zwykle precyzja zwiększa się w czasie) i szybkością poinformowania PSAP. Urządzenie końcowe może także wysyłać aktualizację danych o lokalizacji w ustalonych interwałach czasowych lub gdy wykryje, że nastąpiła istotna zmiana (lokalizacji lub precyzji jej określenia).

Zgodnie z ETSI TS 103 625, urządzenie końcowe do ustalenia czasu pozycjonowania w pierwszej kolejności powinno używać czasu z serwera NTP. Jeżeli nie ma dostępu do NTP, do podania czasu można wykorzystać informacje z GNSS. W przypadku braku możliwości skorzystania z powyższych metod w ostateczności można dopiero użyć czasu odczytanego bezpośrednio z urządzenia końcowego.

Dane lokalizacyjne, które można uzyskać za pomocą metod pozycjonowania GNSS, ustalić na podstawie wykorzystywanej sieci WiFi lub z innych danych pozyskanych z urządzenia końcowego (np. akcelerometru, żyroskopu), mogą być przekazywane z wykorzystaniem transportu SMS i HTTPS.

Dane lokalizacyjne przekazywane są przez atrybuty reprezentowane w formie koła, z wykorzystaniem szerokości i długości geograficznej (zgodnej WGS 84).

Szerokość i długość geograficzna mierzone są w stopniach dziesiętnych dla środka okręgu położenia obiektu, a pomiar promienia dla okręgu dokładności lokalizacji (ang. accuracy) liczony jest w metrach. Urządzenie końcowe powinno podać lokalizację z dokładnością na poziomie 5 stopni dziesiętnych, co odpowiada 1,1 m.

Określenie lokalizacji urządzenia końcowego ma swoje ograniczenia – topografia terenu, pogoda i inne czynniki mają wpływ na obliczenie dokładnej lokalizacji, dlatego dla pozycjonowania wyznaczany jest poziom ufności pomiaru (ang. level of confidence). Poziom ufności to prawdopodobieństwo, że telefon komórkowy znajduje się w obszarze objętym kontrolą.

Zgodnie z ETSI 103 625, wiadomości AML mogą być wysyłane z urządzenia końcowego na dwa sposoby:

- z wykorzystaniem wysyłania wiadomości SMS (zgodnie z ETSI TS 123 040);
- z wykorzystaniem transmisji danych wiadomości HTTPS.

Funkcjonalność AML powinna być w miarę możliwości bezpłatna dla użytkownika, co jest możliwe dla transportu SMS (poprzez zastosowanie odpowiedniego numeru skróconego). W przypadku wysyłania wiadomości AML przez użytkowników łączących się w roamingu lub użytkowników krajowych wykorzystujących transport HTTPS takie założenie jest bardzo trudne do realizacji. Wiadomość AML może nie zostać przekazana z urządzenia końcowego w szczególności, jeśli:

- oferta (taryfa), z której korzysta abonent zgodnie z umową (pre-paid albo post-paid), nie obejmuje możliwości korzystania z SMS lub transmisji danych (np. oferty typu data only, które mogą nie przewidywać możliwości wysyłania wiadomości SMS);
- umowa i oferta, z której korzysta abonent, obejmuje możliwość korzystania z SMS lub transmisji danych, ale:

- abonent nie ma środków na koncie pozwalających na wysyłanie jakichkolwiek wiadomości SMS albo na transmisję danych (dotyczy ofert „na kartę”);

- abonent nie ma możliwości korzystania z usług telekomunikacyjnych ze względu na naruszenie warunków umowy (np. zawieszenie świadczenia usług ze względu na zwłokę w regulowaniu należności za zrealizowane usługi);

- abonent na poziomie urządzenia końcowego wyłączy transmisję danych lub transmisję danych w roamingu.

Sposób przekazywania informacji o lokalizacji z urządzenia końcowego do PSAP dla transportu wiadomości AML metodami SMS i HTTPS będzie realizowany przy założeniu istnienia centralnego punktu odbioru i agregacji wiadomości AML w postaci PLI CBD. Przy takim założeniu wiele PSAP może odbierać informacje dotyczące lokalizacji urządzenia końcowego, tak jak to ma miejsce w Polsce obecnie w PLI CBD w zakresie lokalizacji pochodzącej z sieci telekomunikacyjnej MNO i dla tych PSAP nie będzie konieczności stworzenia dodatkowego przyłączenia do PLI CBD, a wyłącznie modernizacja wewnętrznych systemów do odbierania formatek danych o lokalizacji w ramach funkcjonalności AML.

Wiadomości AML przy transporcie SMS powinny być przekazane przez SMSC sieci ruchomej MNO/MVNO, w której zalogowane jest urządzenie końcowe, zgodne ze standardami 3GPP. SMSC pełni rolę serwera w dystrybucji wiadomości tekstowych od nadawcy (urządzenia końcowego) do odbiorcy usługi agregacji SMS, którą może być np. bramka SMS.

Usługa agregacji SMS służy do terminowania (odbierania) wiadomości SMS od MNO/MVNO i przekazywania ich do serwera wiadomości AML. Wiadomości przekazywane są protokołem SMPP, bazującym na komunikacji TCP/IP oraz zaprojektowanym w celu zapewnienia elastycznego interfejsu transmisji danych do przesyłania krótkich wiadomości tekstowych pomiędzy dwoma systemami informatycznymi.

Usługa agregacji SMS przekazuje dane do Serwera wiadomości AML wraz z atrybutem numeru MSISDN, przy użyciu zdefiniowanego formatu.

Usługa agregacji HTTPS w analogiczny sposób odbiera wiadomości HTTPS przesyłane przez urządzenie końcowe z wykorzystaniem usług transmisji danych MNO/MVNO zgodnych ze standardami 3GPP lub sieci WiFi, a następnie przekazuje je do serwera wiadomości AML.

Usługi agregujące wiadomości AML – nazywane także endpointami – powinny być w stanie przetwarzać atrybuty w dowolnej kolejności, w jakiej są otrzymywane. Powinny również być w stanie zignorować atrybuty, które nie zostaną rozpoznane podczas ich przetwarzania. Powinny być wystarczająco wydajne oraz zabezpieczone przed fałszywymi wiadomościami, cyberatakami, w tym atakami typu Denial of Service (DoS).

Serwer wiadomości AML, po zweryfikowaniu poprawności wiadomości (np. w zakresie struktury atrybutów i ich dopuszczalnych wartości – por. Tabela 3–1, a także odrzuceniu fałszywych wiadomości) i ich ewentualnym przetworzeniu (np. uzupełnieniu brakujących pól,

sprawdzeniu czy otrzymana wiadomość jest aktualizacją lokalizacji), przekazuje dane o lokalizacji urządzenia końcowego do serwera udostępniającego dane PSAP. Komunikacja pomiędzy serwerami AML oraz PSAP powinna być szyfrowana.

System AML do dostarczania danych o lokalizacji może wykorzystywać dwa rodzaje wiadomości SMS, w zależności od opcji dostępnych dla producentów telefonów lub dostawców systemów operacyjnych (OS):

- Zwykłe SMS-y;
- Data SMS – jest to rodzaj „zwykłego SMS” (podzbiór standardu SMS - ETSI TS 123 040), który nie są zapisywane sekcji „wysłane wiadomości” urządzenia końcowego.

Atrybuty AML dla wiadomości SMS, oprócz obowiązkowych dodatkowo obejmują przykładowo:

- numer SMSC,
- numer nadawcy wiadomości (MSISDN),
- Protocol Data Unit type z identyfikatorem (00 – domyślna krótka wiadomość),
- DCS (schemat kodowania danych). Schemat kodowania danych (DCS) wiadomości SMS może mieć postać:

- domyślne 7-bitowe kodowanie znaków (GSM),
- UCS-2 (dla znaków kodowanych 16-bitowo),
- 8-bitowe przy przesyłaniu danych.

Usługa agregacji HTTPS komunikuje się bezpośrednio z urządzeniem końcowym poprzez Internet, zwracając w ramach komunikacji TCP/IP komunikaty, będące standardowymi odpowiedziami HTTP.

Wiadomość AML przy transporcie HTTPS składa się z nagłówka (ang. header) i treści (ang. body). Komunikaty AML są wysyłane przy użyciu protokołu HTTPS, który zapewnia szyfrowanie i uwierzytelnianie.

Nagłówek HTTPS zawiera szereg standardowych pól, takich jak typ wiadomości, język treści, OS urządzenia końcowego oraz unikalny identyfikator wiadomości.

W przypadku, jeżeli nie udało się ustalić lokalizacji, szerokość i długość geograficzna oraz promień i dokładność nadal powinny być uwzględniane, ale wartości powinny być ustawione na „zero”.

W wiadomości HTTPS numer MSISDN jest pobierany z urządzenia końcowego, ale żeby się to udało musi być tam zapisany i urządzenie końcowe powinno umieć go odczytać. Jeśli to się nie uda, pole zawierające numer MSISDN będzie puste. Istnieje możliwość uzupełnienia tej informacji na podstawie wiadomości AML-SMS, poprzez ich dopasowanie na podstawie wartości pola IMSI oraz czasu inicjacji połączenia na numer alarmowy.

Metoda HTTPS wymaga aktywnej usługi transmisji danych 3GPP lub połączenia z punktem dostępowym WiFi. W pierwszym przypadku transmisja będzie płatna, co może być problemem w przypadku użytkowników korzystających z kontraktów „na kartę” oraz braku środków na usługi na koncie.

Perspektywy ograniczenia wykorzystania sieci 2G/3G sprawia, że zarówno MNO/MVNO jak i PSAP powinni rozważyć wykorzystanie SIP do komunikacji na numery alarmowe w ramach migracji do Next Generation 112. Gdy VoLTE lub VoNR są używane do komunikacji na numery alarmowe, sygnalizacja SIP jest używana do inicjowania połączeń i zarządzania nimi, i może także służyć do przekazywania danych o lokalizacji jej uaktualniania zgodnie z IETF RFC 6442 .

Standard ETSI TS 103 479 określa sposób przekazywania danych o lokalizacji podczas korzystania z SIP, także z wykorzystaniem systemu AML w architekturze Next Generation 112 (poprzez dedykowane interfejsy zapewniające kompatybilność wstecz). Warto zwrócić uwagę, że dane o lokalizacji przekazywana jest wtedy bezpośrednio do PSAP (np. razem z połączeniem głosowym na numer alarmowy). Standard ETSI 103 625 nie wprowadza samodzielnej specyfikacji AML na potrzeby transportu z wykorzystaniem SIP.

W trakcie wdrożenia funkcjonalności AML, Ministerstwo Cyfryzacji uzgodni z dostawcami OS (Google dla OS Android i Apple dla IOS) urządzeń końcowych sposób przekazywania wiadomości AML oraz wskaże numery alarmowe, przy komunikacji na które funkcjonalność AML będzie uruchamiana.

Koncepcja techniczna wdrożenia AML w Polsce zakłada rozbudowę PLI CBD w następującym zakresie:

- 1) Wykorzystanie istniejącej infrastruktury technicznej data center, tj. lokalizacji PLI CBD w Siemianowicach Śląskich oraz w Boruczy.

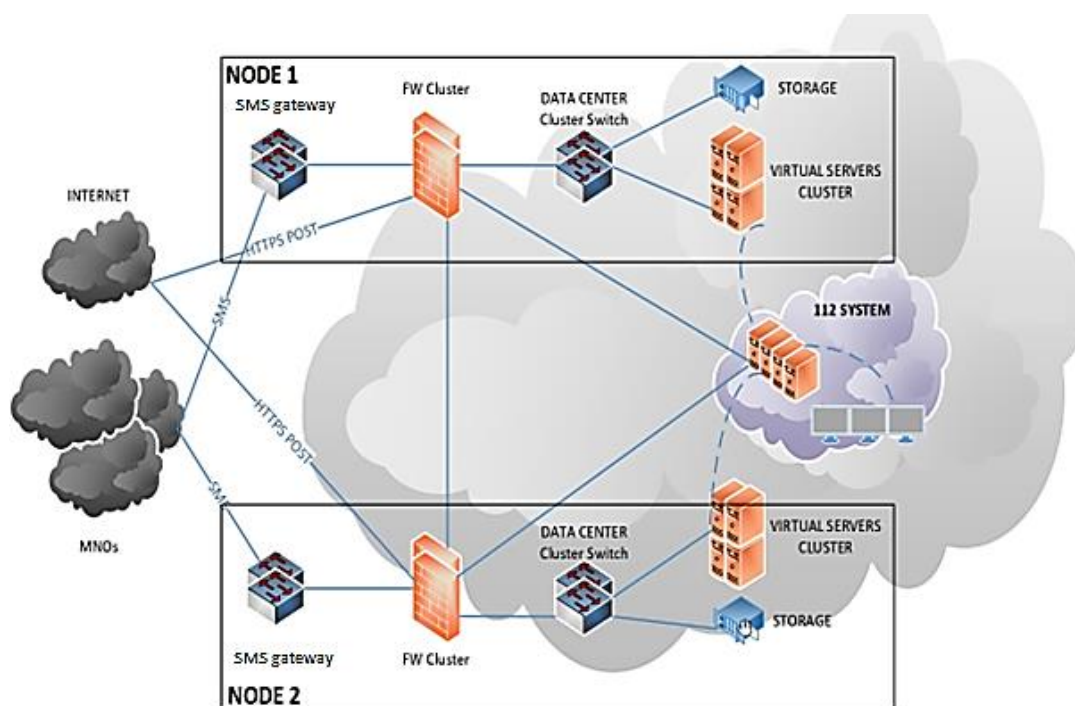
- 2) Budowa punktów styku z Internetem oraz urządzeń sieciowych (np. firewalle, routery brzegowe/VPN) na potrzeby przekazywania wiadomości AML z urządzeń końcowych do PLI CBD;
- 3) Rozbudowę platformy sprzętowej (serwerów fizycznych, macierzy dyskowych czy sieci SAN) na potrzeby komponentów architektonicznych AML, realizowanych przez serwery logiczne (usługowe):
 - a. Endpoint SMS (w postaci bramki SMS) – realizującego usługę agregacji przesyłanych z sieci MNO/MVNO wiadomości AML-SMS;
 - b. Endpoint AML (w tym firewall) – realizującego usługę agregacji wiadomości AML-HTTPS przesyłanych z wykorzystaniem publicznej sieci Internet;
 - c. Baza danych - na potrzeby tymczasowego przechowywania wiadomości AML;
 - d. Serwera wiadomości AML – na potrzeby weryfikacji i interpretacji informacji lokalizacyjnej.
- 4) Rozbudowę w niezbędnym zakresie systemów administrowania systemem, monitorowania, kopii zapasowych oraz generalnie zapewnienia bezpieczeństwa.
- 5) Integracji serwera wiadomości AML z serwerem PLI CBD, udostępniającym informacje lokalizacyjne na potrzeby ST CPR.
- 6) Rozbudowę platformy PLI CBD udostępniającej informacje lokalizacyjne oraz infrastruktury sieciowej na potrzeby połączenia z ST CPR.
- 7) Dostosowanie ST CPR do możliwości odbioru informacji o lokalizacji pochodzącej z urządzenia końcowego.
- 8) Ewentualne dołączenie do PLI CBD kolejnych PSAP (np. TOPR/GOPR).

Ze względów bezpieczeństwa, podobnie jak w przypadku obecnego sposobu budowy PLI CBD, wdrożony system do obsługi AML będzie funkcjonować równolegle w dwóch lokalizacjach PLI CBD, które dla zachowania wysokiej dostępności rozwiązania współpracują ze sobą w trybie „aktywny-aktywny” (ang. active-active).

Po ustaleniu lub aktualizacji lokalizacji urządzenia końcowego w PLI CBD, może ona zostać udostępniona CPR (lub do dowolnego innego PSAP) zarówno metodą PUSH jak i PULL.

Jako referencyjną można uznać zaprezentowaną na rysunku poniżej architekturę rozwiązania AML wdrożonego w Rumunii.

Architektura systemu AML planowana w Polsce

Aby zapewnić właściwą niezawodność rozwiązania system jest rozporozszone geograficznie w dwóch niezależnych data center, a poszczególne komponenty systemu są realizowane poprzez zastosowanie rozwiązań wysokiej dostępności (HA, ang. High Availability).

System składa się z łączy teleinformatycznych na potrzeby przesyłania SMS do bramki SMS (SMS gateway) oraz dostępu do Internetu na potrzeby odbierania wiadomości HTTPS (terminowanych na urządzeniu firewall skonfigurowanym w klastrze – FW Cluster). Za urządzeniem firewall ulokowany jest klaster przełączników sieciowych (Cluster Switch), który służy do obsługi pamięci dyskowej (Storage) oraz klastra serwerów wirtualnych na potrzeby umieszczenia aplikacji realizującej funkcjonalności biznesowe (Virtual Servers Cluster).

Wedle informacji uzyskanych od Google oraz Apple, czas niezbędny na dokonanie uzgodnień z podmiotami zewnętrznymi nie przekroczy 2 miesięcy, pod warunkiem braku zgłoszenia znaczących modyfikacji w zakresie umowy podpisanej z Google. Google zadeklarowało, że jest w stanie wskazać na początku procesu, które elementy umowy mogą podlegać uzgodnieniom, a dla których negocjacje mogą być długotrwałe (np. zakres odpowiedzialności za prawidłowe funkcjonowanie AML w urządzeniach z systemem operacyjnym Android). Czas bezpośredniego uruchomienia AML po przesłaniu informacji konfiguracyjnych wymaganych przez poszczególnych producentów wynosi od 2 do 6 miesięcy – czas ten uwzględnia prowadzenie testów oraz poprawek, zarówno po stronie producentów OS jak i MNO/MVNO.

Generalnie więcej czasu może potrzebować Apple, ze względu na stosunkowo rzadkie możliwości wgrywania poprawek konfiguracji na urządzenia końcowe (w Apple robione jest to przy aktualizacji oprogramowania w danym kraju, co odbywa się 3-4 razy do roku; w Google proces ten realizowany jest zasadniczo w uzgodnionym okresie czasu). Całkowity czas potrzebny na uruchomienie funkcjonalności AML po stronie Google oraz Apple wynosi więc około 8 miesięcy. Czynności te będą finalizowane równolegle do rozbudowy PLI CBD, która będzie trwała minimum 11 miesięcy.

Ramowy harmonogram prac dla najbardziej pracochłonnego wariantu wdrożenia obejmującego uruchomienie usługi AML z wykorzystaniem SMS i HTTPS oraz dla połączeń głosowych i SMS alarmowych prezentuje się następująco:

- Działanie I – 6 miesięcy (licząc od startu działań): przyznanie środków na sfinansowanie wdrożenia
- Działanie II – 9 miesięcy: ogłoszenie postępowania przetargowego, wybór wykonawcy oraz uzgodnienia/umowy z producentami OS (przy założeniu przygotowania głównych założeń postępowania, w tym OPZ, na wcześniejszych etapach projektu);
- Działanie III – 18 miesięcy: realizacja rozbudowy PLI CBD oraz dostosowanie CPR do prezentacji informacji AML. W ramach tego etapu gotowość do testów aplikacyjnych AML oraz testów UAT powinna nastąpić po około 12 miesiącach od podpisania umowy z Wykonawcą. Pozostałe 6 miesięcy tego etapu będzie przeznaczone na:
 - o Analizę błędów przesyłania wiadomości AML z urzędzeń końcowych oraz konieczne poprawki po stronie MNO/MVNO oraz producentów systemów operacyjnych;
 - o Wytworzenie końcowej dokumentacji technicznej, transfer wiedzy do pracowników UKE, stabilizację rozwiązania oraz końcowe odbiory.
- Działanie IV – od 6 do 24 miesięcy: dostosowanie PSAP 112 do odbioru i prezentacji informacji lokalizacyjnej z urzędzeń końcowych a także podłączenie i dostosowanie innych PSAP.

Wdrożenie AML w Polsce będzie obejmować wszystkie numery alarmowe w Polsce, tj. jednolity europejski numer alarmowy 112, 6 numerów alarmowych, 6 numerów alarmowych interwencyjnych oraz 2 numery alarmowe interwencyjno-koordynacyjne.

W zakresie technicznym wariant wdrożenia obejmuje jednoczesne wysyłanie komunikatów AML poprzez Data SMS oraz HTTPS, także w przypadku użytkowników zagranicznych

korzystających z usług w roamingu. Wariant ten obejmuje także obsługę informacji AML w przypadku SMS wysyłanych na numery alarmowe po ich wdrożeniu.

Informacja lokalizacyjna z urządzenia końcowego powinna być udostępniona do PSAP równolegle do obecnie udostępnianych informacji lokalizacyjnych pozyskanych w oparciu o dane pochodzące z sieci telekomunikacyjnej (jako dodatkowe źródło informacji). Operator w PSAP może na podstawie danych z różnych źródeł, a także informacji n/t dokładności lokalizacji, podjąć decyzję o miejscu zgłoszenia lub przekazać wskazówki służbom interwencyjnym.

Funkcjonalność AML zostanie uruchomiona w około 24 miesiące od podpisania umowy na realizację rozbudowy systemu PLI CBD. Uwzględnia to czas potrzebny na uzgodnienia z producentami systemów operacyjnych urządzeń końcowych – Apple i Google (odpowiednie czynności formalne, konfiguracyjne oraz testowe będą realizowane równolegle do projektu rozbudowy PLI CBD) oraz dostosowanie PSAP do obsługi informacji lokalizacyjnej pochodzącej z urządzenia końcowego osoby kontaktującej się na numery alarmowe.

Warto zwrócić uwagę, że ze względu na zmiany standardu ETSI TS 103 625 oraz zmiany wprowadzane przez producentów systemów operacyjnych w zakresie funkcjonalności AML, niezbędne jest monitorowanie rozwiązań technicznych oferowanych przez Apple i Google oraz ewentualne dostosowywanie systemu AML.

Art. 337

Przekazywanie informacji przy wywołaniach alarmowych.

Przepis art. 337 określa wymagania jakie nałożono na operatorów publicznych sieci telekomunikacyjnych w związku z obowiązkiem zapewnienia informacji o lokalizacji przy powiadomieniach alarmowych. W przypadku operatorów sieci ruchomych są to dane lokalizacyjne pochodzące z sieci telekomunikacyjnej udostępniane w czasie rzeczywistym, a dla operatorów sieci stacjonarnych – w trybie wsadowym.

W ust. 2 wskazano pozostałe informacje obok lokalizacyjnych, które operatorzy są zobowiązani przekazać do systemu PLI CBD w celu zapewnienia jego prawidłowego funkcjonowania. Wskazany zakres danych obejmuje dane niezbędne służbom ustawowo powołanym do niesienia pomocy do realizacji ich obowiązków. W przepisie wskazano osobne katalogi przekazywanych danych w przypadku abonentów będących konsumentami oraz abonentów niebędących konsumentami. Rozróżnienie między dwoma kategoriami abonentów wynika z faktu, że w przypadku, gdy połączenie wykonuje abonent będący konsumentem można założyć,

że zgłoszenie dotyczy tej osoby. W przypadku abonenta niebędącego konsumentem np. gdy połączenie jest wykonywane z miejsca pracy/firmy nie jest istotne wskazanie danych takich jak PESEL abonenta, gdyż istnieje duże prawdopodobieństwo, że zgłoszenie może dotyczyć innej osoby, niekoniecznie tego abonenta.

Przepis ust. 4 reguluje sprawy przekazywania informacji lokalizacyjnych do systemu powiadamiania ratunkowego, a w ust. 5 określony termin aktualizacji danych, o których mowa w ust. 2 w przypadku pojawienia się zmian. Zmiany powinny być zgłoszone nie później niż następnego dnia od dnia zaistnienia ich zmiany. Natomiast jeżeli zmiany takie nie nastąpiły obowiązek przekazywania informacji powinien być realizowany nie rzadziej niż raz w miesiącu.

Zgodnie z ust. 3 systemem PLI CBD zarządza Prezes UKE oraz jest uprawniony do przetwarzania zgromadzonych w nim informacji i danych w celach związanych z zapewnieniem funkcjonalności systemu.

Zgodnie z ust. 4, biorcami danych lokalizacyjnych mogą być obok centralnego punktu powiadamiania ratunkowego, także podmioty realizujące działania ratownicze na podstawie ustaw i posiadają przydzielony numer alarmowy AUS w planie numeracji krajowej.

Przepis ust. 6 zawiera delegację ustawową do wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia w sprawie systemu gromadzącego i udostępniającego informacje i dane od przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Rozporządzenie określa warunki organizacyjne i techniczne gromadzenia danych związanych z powiadomieniami alarmowymi i udostępnianiem tych danych centrom powiadamiania ratunkowego oraz sposób wymiany informacji między dostawcami usług w zakresie obsługi wniosków o przeniesienie numeru.

W sytuacji powiadomień alarmowych zgodnie z ust. 7 przetwarzanie danych, o których mowa w ust. 2 nie wymaga zgody abonenta.

Art. 338

Dostęp do usług.

Przepisy art. 338 nakazują operatorom publicznej sieci telekomunikacyjnej zapewnienie użytkownikom własnej sieci oraz użytkownikom z innych państw członkowskich możliwość dostępu do wszystkich numerów w UE, w tym do międzynarodowej sieci bezpłatnych numerów komunikacji głosowej niezależnie od stosowanej technologii i urządzeń oraz możliwość dostępu do usług wykorzystujących numery niegeograficzne. Obowiązek ten jest uzależniony

od przesłanek technicznej i ekonomicznej wykonalności. W ust. 2 zawarte zostało wyłączenie ww. obowiązku obejmujące sytuację, gdy abonent zdecydował się ograniczyć połączenia przychodzące z poszczególnych obszarów geograficznych. Obowiązek z ust. 1 nie ma charakteru bezwzględny, gdyż na wniosek operatora Prezesa UKE może zawiesić realizację lub ograniczyć zakres realizacji obowiązków z uwagi na ograniczenia techniczne lub ekonomiczne po stronie operatora. Prezes UKE określi harmonogram przystosowania sieci wnioskodawcy do realizacji obowiązku objętego wnioskiem. Powyższe obowiązki przewidziane były również na gruncie Pt.

Art. 339

Blokowanie skradzionych lub zgubionych urządzeń.

Zgodnie z tym przepisem operator ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej ma obowiązek podejmowania działań zmierzających do uniemożliwienia używania w jego sieci skradzionych albo zgubionych telekomunikacyjnych urządzeń końcowych. Ponadto operator ten jest zobowiązany do przekazywania informacji identyfikujących skradzione lub zgubione telekomunikacyjne urządzenia końcowe innym operatorom ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych, w celu realizacji przez nich powyższego obowiązku. Zgodnie z ust. 2 termin na realizację obowiązku wynosi 1 dzień roboczy od dnia przedstawienia przez abonenta oświadczenia o kradzieży lub o zgubieniu telekomunikacyjnego urządzenia końcowego będącego jego własnością, numeru identyfikacyjnego tego urządzenia i dowodu jego nabycia lub innych danych jednoznacznie identyfikujących właściciela tego urządzenia. Jeśli informacja o urządzeniu pochodzi od innego operatora wówczas termin 1 dnia roboczego liczy się od daty otrzymania tej informacji. Abonent składając oświadczenie o zgubieniu lub kradzieży urządzenia jest obowiązany w tym oświadczeniu zawrzeć klauzulę o świadomości odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Art. 340

Dostęp dla osób z niepełnosprawnościami.

Przepis art. 340 reguluje kwestię warunków dostępu osób z niepełnosprawnościami do usług komunikacji elektronicznej. Podstawowa zmiana względem dotychczasowych przepisów polega na rozszerzeniu zakresu podmiotowego adresatów obowiązków związanych z zapewnieniem dostępności osobom z niepełnosprawnościami na poziomie równoważnym dostępowi do usług z jakiego korzysta większość użytkowników końcowych. Dotychczas obowiązki te adresowane były do dostawców publicznie dostępnych usług telefonicznych,

zgodnie z projektowaną ustawą obowiązki te obejmą wszystkich dostawców usług komunikacji elektronicznej, co odpowiada wymogom z art. 111 EKŁE.

Szczegółowe wymagania i zakres udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami określać będzie akt wykonawczy wydany na podstawie upoważnienia ustawowego z ust. 3.

W ust. 2 przewidziany jest obowiązek Prezesa UKE publikowania na swojej stronie podmiotowej BIP informacji o normach i specyfikacjach publikowanych przez Komisję Europejską w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, dotyczących udogodnień dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami. Obowiązek ten zastępuje dotychczasowy obowiązek Prezesa UKE dotyczący publikowania informacji o urządzeniach końcowych przystosowanych do wykorzystywania przez osoby z niepełnosprawnościami. Większość dostępnych na rynku urządzeń końcowych typu smartfon jest dostosowanych dla użytkowników z niepełnosprawnościami, gdyż umożliwia indywidualne zmiany ustawień oprogramowania w zakresie dostępności, stąd dotychczasowy obowiązek stał się bezprzedmiotowy.

Art. 341

Usługi z dodatkowym świadczeniem.

Przepis ten wskazuje obowiązki jakie ciążyą na dostawcy usługi z dodatkowym świadczeniem. Usługa ta została zdefiniowana w art. 2 pkt 81. Jest to usługa telekomunikacyjna wzbogacona o dodatkowe świadczenie, które może być realizowane przez dostawcę usługi telekomunikacyjnej lub inny podmiot organizacyjnie i funkcjonalnie niezależny od tego dostawcy, niekoniecznie będący przedsiębiorcą telekomunikacyjnym. Dostawcą usługi z dodatkowym świadczeniem jest przedsiębiorca telekomunikacyjny, który świadczy abonentowi tę usługę i ją rozlicza. Usługa z dodatkowym świadczeniem jest świadczona na podstawie umowy zawartej w drodze czynności faktycznych. Dotychczas ustawa Pt posługiwała się pojęciem usługi o podwyższonej opłacie, jednak pojęcie to nie oddaje w pełni istoty tego rodzaju usług, których cechą charakterystyczną jest świadczenie dodatkowe, nie zaś wyższa, względem standardowych usług telekomunikacyjnych, opłata. Na rynku są bowiem dostępne usługi, które choć oferują dodatkowe świadczenie to nie ma ono odzwierciedlenia w cenie końcowej usługi. W związku z tym celem uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych i praktycznych zasadne jest dokonanie powyżej opisanej zmiany definicyjnej. Na podstawie analizy dotychczasowych zgłoszeń do rejestru numerów usług o podwyższonej opłacie prowadzonego przez Prezesa UKE, które obejmują m.in. wskazanie rodzaju usługi, można

stwierdzić, iż ze względu na przedmiot świadczenia wyróżniane są następujące usługi: konkursy i gry, kody dostępu do usług telekomunikacyjnych i płatnych stron internetowych, serwisy informacyjne, głosowania, plebiscyty, sondy, programy lojalnościowe, elementy multimedialne do telefonów komórkowych, horoskopy, czaty, komentarze do programów telewizyjnych, krzyżówki, mikropłatności, usługi rozrywkowe, erotyczne, połączenia telekomunikacyjne w różnych relacjach, usługi wróżbiarskie, drobne ogłoszenia, życzenia, dostęp do wersji elektronicznej materiałów drukowanych, usługi informacji o numerach itp.

W ust. 2 wskazany został obowiązek informacyjny względem abonentów dotyczący bezpośredniego przekazywania informacji o usłudze z dodatkowym świadczeniem. W przypadku gdy informacja o numerze usługi jest przekazywana bezpośrednio abonentom, dostawca jest zobowiązany podać również cenę za jednostkę rozliczeniową albo cenę za połączenie (w przypadku usług rozlicznych za całe połączenie) ze wskazaniem ceny brutto oraz nazwę podmiotu realizującego świadczenie dodatkowe. Informacja o cenie jest kluczowa z punktu widzenia abonenta ponieważ usługi z dodatkowym świadczeniem nie są rozliczane w oparciu o warunki cenowe obejmujące typowe usługi transmisyjne takie jak połączenie głosowe, SMS czy MMS. Z kolei informacja o nazwie podmiotu realizującego świadczenie dodatkowe jest istotna dla abonenta w przypadku nieprawidłowości w świadczeniu usługi i składania reklamacji. Dodatkowe wymogi informacyjne zawarte zostały w ust. 3 dotyczącym informowania o cenie każdorazowo przed rozpoczęciem naliczania opłaty oraz w przypadku zmiany ceny w trakcie trwającego połączenia głosowego.

Projektowane przepisy w ust. 4 wprowadzają dodatkowe wymagania względem dostawcy usług z dodatkowym świadczeniem świadczonych w sposób powtarzalny na podstawie uprzedniego oświadczenia woli abonenta, czyli tzw. subskrypcji. Obok informacji wymaganych na podstawie ust. 2 dostawca usług ma obowiązek podać w sposób przejrzysty i czytelny informację o zasadach korzystania z usługi. Dostawca usługi ma obowiązek uzyskać zgodę abonenta na świadczenie usługi bezpośrednio przed rozpoczęciem jej świadczenia oraz umożliwić łatwą, bezpłatną i skuteczną rezygnację z usługi w każdym czasie, zgodnie z wolą abonenta. Powyższy wymóg stanowi mechanizm ochronny dla abonenta przed nieświadomym uruchomieniem usługi świadczonej na zasadzie subskrypcji.

Również w przypadku podawania informacji o usłudze z dodatkowym świadczeniem do publicznej wiadomości jej dostawca zobowiązany jest do podawania obok numeru usługi informacji o cenie i nazwie podmiotu realizującego świadczenie dodatkowe (ust. 6). W przypadku podawania informacji o usłudze o z dodatkowym świadczeniem do publicznej

wiadomości w sposób graficzny przewiduje się dodatkowe wymagania dotyczące informacji o cenie odnoszące się do tła takiej informacji, rozmiaru czcionki i czasu jej prezentacji. Celem powyższych wymogów dotyczących wizualnej prezentacji informacji jest zapewnienie abonentowi jasnej i czytelnej informacji o kosztach korzystania z usługi.

Art. 342

Progi kwotowe dla usług z dodatkowym świadczeniem.

W celu umożliwienia abonentom lepszej kontroli nad swoim wydatkami ponoszonymi z tytułu korzystania z usług z dodatkowym świadczeniem w art. 342 projektowanej ustawy przewidziana została możliwość określenia progu kwotowego dla tego typu usług, dla każdego okresu rozliczeniowego. W przypadku osiągnięcia wskazanego przez abonenta progu kwotowego dostawca usługi ma obowiązek natychmiast poinformować o tym abonenta oraz zablokować możliwości wykonywania połączeń na numery usług z dodatkowym świadczeniem i odbierania połączeń, które powodują obowiązek zapłaty (ust. 4). Zasady informowania abonenta doprecyzowuje ust. 6, zgodnie z którym w przypadku usług głosowych świadczonych w sieci stacjonarnej obowiązek informacyjny uważa się za zrealizowany, w przypadku gdy dostawca usługi wykonał co najmniej 3 próby połączenia z abonentem w ciągu 24 godzin od osiągnięcia progu kwotowego.

Zgodnie z ust. 2 dostawca usługi ma obowiązek oferowania abonentom co najmniej 4 progów kwotowych w wysokości: 0 (całkowita blokada płatnych usług z dodatkowym świadczeniem), 35, 100, 200 zł. W przypadku gdy abonent nie określił progu kwotowego, progiem domyślnym będzie próg wynoszący 35 zł. Po osiągnięciu wybranego lub domyślnego progu kwotowego abonent może dalej korzystać z usług z dodatkowym świadczeniem po określeniu wyższego progu (ust. 5).

Art. 343

Blokowanie usług z dodatkowym świadczeniem.

W przepisie tym została przewidziana istotna z punktu widzenia abonenta możliwość zablokowania wszystkich połączeń zarówno wychodzących jak i przychodzących. Taka możliwość jest szczególnie użyteczna w przypadku korzystania z telefonu przez dziecko, ponieważ pozwala uchronić je przed kontaktem z treściami dla niego nieodpowiednimi.

Zgodnie z tym przepisem blokowanie połączeń odbywa się na żądanie abonenta i może dotyczyć wszystkich połączeń wychodzących lub przychodzących albo poszczególnych

rodzajów usług lub też połączeń powyżej maksymalnej ceny jednostkowej określonej przez abonenta.

Art. 344

Brak możliwości pobrania opłaty za usługę z dodatkowym świadczeniem.

W przepisie tym wprowadzono quasi sankcję za naruszenie przepisów regulujących zasady świadczenia usług z dodatkowym świadczeniem. Dostawca usług telekomunikacyjnych (który w świetle przepisów świadczy usługę z dodatkowym świadczeniem i rozlicza się z dostawcą dodatkowego świadczenia), w przypadku braku realizacji ciężących na nim obowiązków nie będzie mógł żądać od abonenta opłat za nieprawidłowo świadczone usługi. Przepis będzie motywował przedsiębiorców telekomunikacyjnych do szczegółowego i zgodnego z prawem i dobrymi obyczajami ustalania zasad współpracy z dostawcami dodatkowych świadczeń, a dla abonenta stanowił będzie zabezpieczenie przed nieprawidłowym świadczeniem usług.

Art. 345

Rejestr usług z dodatkowym świadczeniem.

W celu zapewnienia kontroli regulatora nad rynkiem świadczenia usług z dodatkowym świadczeniem wprowadza się instytucję rejestru numerów wykorzystywanych do usług z dodatkowym świadczeniem, zwanego dalej „rejestrem numerów”. Obowiązkiem wpisu do rejestru numerów objęte są podmioty realizujące dodatkowe świadczenie. Rejestr numerów prowadzony jest przez Prezesa UKE w systemie teleinformatycznym i publikowany jest na stronie podmiotowej BIP UKE.

Przepis z ust. 3 w przeciwieństwie do innych przepisów dotyczących świadczenia usług z dodatkowym świadczeniem jest adresowany do operatora, w którego sieci tego rodzaju usługi mogą być świadczone przez dostawców publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych. W celu zabezpieczenia interesów abonentów przed nadużyciami występującymi na rynku premium rate przewiduje się, że operator ponosi odpowiedzialność w przypadku gdy w jego sieci dostępne będą usługi, które nie będą uwidocznione w rejestrze. Oznacza to, że operator będzie obowiązany do zablokowania usług z dodatkowym świadczeniem, jeśli nie będą one zgłoszone do rejestru numerów.

Art. 346

Zgłoszenie do rejestru.

Informacje, które powinny być zawarte w zgłoszeniu do rejestru określa ust. 1. Zgłoszenia składane do rejestru numerów powinny zawierać także podpisane przez uprawnioną osobę oświadczenie określonej ustawowo treści, składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Wprowadzenie powyższego wymogu ma charakter dyscyplinujący dla podmiotów realizujących świadczenie dodatkowe. Termin składania zgłoszeń wynosi co najmniej 14 dni przed rozpoczęciem świadczenia usługi. Wyjątek od tej zasady przewidziany został dla usług świadczonych w imieniu organu administracji publicznej lub organizacji pozarządowej lub innego podmiotu prowadzącego działalność pożytku publicznego na cele charytatywne (ust. 3). W takim wypadku zgłoszenie może być przekazane w terminie nie krótszym niż 2 dni robocze przed rozpoczęciem świadczenia.

Projektowane przepisy regulują również wymóg aktualizacji zgłoszeń w przypadku zmian w informacjach podlegających zgłoszeniu (ust. 4). W przypadku zgłoszenia aktualizacyjnego termin składania zgłoszeń zależy od rodzaju danych podlegających zmianie i wynosi 7 dni od dnia dokonania zmiany lub 14 dni przed dniem rozpoczęcia świadczenia na nowych warunkach – w przypadku danych mających istotne znaczenie z punktu widzenia abonenta takich jak np. przedmiot świadczenia dodatkowego czy cena.

Zgodnie z ust. 5 zgłoszenie do rejestru numerów oraz wzór zgłoszenia aktualizacyjnego wnoszone są na PUE UKE, w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem osobistym albo podpisem zaufanym. Przepis ust. 6 precyzuje moment, który należy uznać za moment wniesienia zgłoszenia, tj. datę wysłania dokumentu w urzędowym poświadczeniu odbioru, które jest automatycznie tworzone i udostępniane przez PUE UKE podmiotowi wnoszącemu zgłoszenie. Wzór dokumentu elektronicznego dla zgłoszenia do rejestru numerów i zgłoszenia aktualizacyjnego określa Prezes UKE i udostępnia go na stronie podmiotowej BIP UKE.

Art. 347

Wezwanie do uzupełnienia zgłoszenia.

Projektowane przepisy przewidują również procedurę wezwania przez Prezesa UKE do uzupełnienia braków zgłoszenia oraz pozostawienia zgłoszenia bez rozpoznania. W przypadku braków w zgłoszeniu Prezes UKE wzywa podmiot dokonujący tego zgłoszenia do uzupełnienia braków w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania pod rygorem pozostawienia zgłoszenia bez rozpoznania. Wskazanie terminu rozpoczęcia świadczenia usługi z dodatkowym świadczeniem, krótszego niż termin ustawowy skutkuje pozostawieniem zgłoszenia bez

rozpoznania, o czym Prezes UKE niezwłocznie informuje podmiot realizujący dodatkowe świadczenie.

Wpis do rejestru numerów dokonywany jest przez Prezesa UKE w terminie 3 dni roboczych od otrzymania kompletnego zgłoszenia lub zgłoszenia aktualizacyjnego.

Art. 348

Termin zakończenia świadczenia usługi z dodatkowym świadczeniem i wykreślenie z rejestru.

W celu zachowania aktualności rejestru numerów, w przypadku gdy podmiot zobowiązany nie przekazał w zgłoszeniu terminu zakończenia świadczenia usługi, ma on obowiązek poinformować Prezesa UKE o terminie zakończenia świadczenia usługi w terminie maksymalnie 7 dni od dnia kiedy to zakończenie nastąpiło.

Zgodnie z ust. 2 Prezes UKE wykreśla z rejestru numerów informacje dotyczące usługi z dodatkowym świadczeniem w przypadku upływu terminu zakończenia świadczenia usługi, przekazania przez podmiot realizujący dodatkowe świadczenie informacji o terminie zakończenia świadczenia usługi lub wydania decyzji nakazującej zablokowanie dostępu do usług lub zaprzestanie ich świadczenia.

Art. 349

Usługa fakultatywnego obciążania rachunku (direct billing).

Przepis art. 349 dotyczy usługi fakultatywnego obciążenia rachunku, która dotychczas nie była regulowana w obowiązujących przepisach Pt. Usługa ta polega na umożliwieniu przez dostawcę usług dokonywania płatności za aktywowane w sieci usługi, przez ich bezpośrednie doliczanie do rachunku za świadczenie usług komunikacji elektronicznej. Direct billing pozwala zarówno na jednorazowy, jak i cykliczny dostęp do różnego rodzaju płatnych treści czy usług. Taka forma płatności jest dla użytkowników wygodnym rozwiązaniem pod warunkiem, że gwarantuje odpowiedni poziom bezpieczeństwa. W przypadku korzystania z internetu mobilnego zdarza się, że informacja SMS o rozpoczęciu korzystaniu z usług direct billing oraz odpłatności za usługi jest wysyłana na numer (kartę SIM), który jest zainstalowany w urządzeniu, które nie odczytuje wiadomości SMS. Skutkiem takiej sytuacji jest obciążenie użytkownika kosztami usługi bez jego wiedzy. Jednocześnie zdarzają się również inne sytuacje, w których zgoda abonenta pozyskiwana jest w sposób niewłaściwy, gdzie abonent nie ma świadomości, z uwagi na brak odpowiednich informacji, że określone działanie poczytywane

jest jako zgoda na płatność. Mając na uwadze konieczność zabezpieczenia interesów abonentów projektowane przepisy przewidują wprowadzenie obowiązku uzyskania zgody dla świadczenia usług direct billing przed jej rozpoczęciem. Oznacza to, że uruchomienie tej usługi możliwe jest jedynie w przypadku wyrażenia przez abonenta uprzedniej zgody na trwałym nośniku. Zgoda może być wyrażona przez wskazanie progu kwotowego spośród oferowanych przez dostawcę usług dla każdego okresu rozliczeniowego, a w przypadku jego braku – dla każdego miesiąca kalendarzowego. Dostawca usług ma obowiązek zaoferować co najmniej 4 takie progi: 0, 35, 70 i 100 zł. W przypadku gdy abonent nie określi progu kwotowego wyniesie on 70 zł. Jednocześnie w momencie osiągnięcia progu kwotowego abonent otrzyma informację o tym fakcie, a możliwość dalszego nabycia towarów i usług, które miałyby być objęte usługą fakultatywnego obciążania rachunku zostanie zablokowana. Mechanizm informowania o przekroczeniu progu w przypadku abonentów stacjonarnych usług głosowych został przyjęty na wzór mechanizmu funkcjonującego już w przypadku usług premium rate - obowiązek informowania uważa się za zrealizowany, jeżeli dostawca wykonał co najmniej trzy próby połączenia z abonentem w ciągu 24 godzin od momentu osiągnięcia progu kwotowego. Abonent w celu odblokowania usług w danym okresie rozliczeniowym musi określić wyższy próg.

Należy zaznaczyć, że Pke pozostaje bez uszczerbku dla obowiązujących przepisów regulujących kwestie podatkowe.

Art. 350

Uwierzytelnianie usługi fakultatywnego obciążania rachunku.

Niezależnie od uzyskania generalnej zgody na rozliczanie usług w oparciu o usługę fakultatywnego obciążania rachunku dostawca usług ma obowiązek stosować dla każdego fakultatywnego obciążania rachunku autoryzację transakcji w oparciu o jeden spośród następujących elementów:

- a) wiedza o czymś, o czym wie wyłącznie abonent,
- b) posiadanie czegoś, co posiada wyłącznie abonent,
- c) cechy charakterystyczne abonenta.

Przepis ten pozostaje bez uszczerbku dla innych ustaw, które przewidują wyższy poziom autoryzacji. Przykładem autoryzacji we wskazany wyżej sposób jest wpisanie przez abonenta otrzymanego kodu weryfikacyjnego. W przypadku subskrypcji uwierzytelnienie może dotyczyć więcej niż jednego dodatkowego obciążenia rachunku. Jednocześnie dostawca usług

umożliwia bezpłatną, skuteczną i natychmiastową rezygnację z konkretnej usługi fakultatywnego obciążania rachunku.

Art. 351

Wykaz wykonanych usług.

Przepis art. 352 dotyczy uprawnienia abonenta do otrzymania podstawowego wykazu usług i stanowi implementację lit. a części A załącznika VI EKŁE. Uprawnienie do otrzymania wykazu wykonanych usług jest zawarte również w Pt.

Obowiązek ten dotyczy dostawców usług dostępu do internetu i publicznie dostępnych usług komunikacji interpersonalnej wykorzystujących numery. Przedmiotem obowiązku jest nieodpłatne doręczania z każdą fakturą podstawowego wykazu wykonanych usług obejmującego informację o liczbie jednostek rozliczeniowych odpowiadającej wartości usług wykorzystanych przez abonenta. W wykazie uwzględniane są wyłącznie płatne usługi.

Przepis ust. 2 reguluje kwestię doręczania wykazu abonentowi usługi przedpłaconej świadczonej w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej. Warunkiem otrzymania wykazu, odmiennie niż w przypadku abonentów postpaid, jest złożenie żądania oraz udostępnienie danych kontaktowych. Obowiązek dotyczy wyłącznie usługi wykonanej po złożeniu żądania. Pierwszy wykaz jest doręczany abonentowi w terminie 14 dni od dnia złożenia przez niego żądania, a każdy kolejny w terminie do 10. dnia miesiąca kalendarzowego.

Przepis ust. 3 obejmuje obowiązek uwzględniania w podstawowym wykazie wykonanych usług, w odniesieniu do usług świadczonych konsumentom, również informacji o usługach z dodatkowym świadczeniem. Informacje te dotyczą numeru wykorzystywanego do świadczenia usługi, strony BIP UKE, na której zamieszczony jest rejestr usług z dodatkowym świadczeniem, pouczenia o możliwości złożenia żądania zablokowania usług z dodatkowym świadczeniem.

Zgodnie z ust. 4 w celu zapewnienia abonentowi informacji o kosztach korzystania z usług nabywanych w drodze usługi fakultatywnego obciążania rachunku dostawca usług zamieszcza w podstawowym wykazie wykonanych usług informację o wartości nabytych poszczególnych towarów lub usług. Natomiast w celu umożliwienia identyfikacji podmiotu będącego dostawcą nabywanych towarów i usług np. na potrzeby składania reklamacji, na fakturze ma być również wskazana nazwa lub firma podmiotu, od którego abonent nabył towary lub usługi.

Art. 352

Szczegółowy wykaz wykonanych usług.

Przepis art. 352 dotyczy uprawnienia abonenta korzystającego z publicznie dostępnych usług komunikacji interpersonalnej do żądania doręczenia mu szczegółowego wykazu wykonanych usług i stanowi implementację lit. a części A załącznika VI EKŁE. Uprawnienie to wynika również z obowiązującego Pt. W przeciwieństwie do wykazu podstawowego, o którym mowa w art. 352, za doręczenie wykazu szczegółowego może być pobierana opłata. Szczegółowy wykaz wykonanych usług zawiera informację o numerze wywoływanym, dacie oraz godzinie rozpoczęcia realizacji usługi, czasie jej trwania oraz wysokości opłaty za usługę z wyszczególnieniem ceny brutto i netto. Wykaz ten obejmuje wyłącznie płatne usługi.

Przepis ust. 3 wskazuje jaki zakres czasowy obejmuje obowiązek doręczenia szczegółowego wykazu wykonanych usług, w zależności od tego jakiego rodzaju usług żądanie dotyczy. W przypadku usług postpaid zakres ten liczony jest z uwzględnieniem okresów rozliczeniowych, natomiast w przypadku abonentów prepaid z uwzględnieniem miesiąca. Przepis ust. 4 dotyczy terminu doręczenia wykazu, z rozróżnieniem na abonentów postpaid i prepaid.

W ust. 5 uregulowane zostało dodatkowe uprawnienie w postaci możliwości żądania przez abonenta doręczenia szczegółowego wykazu obejmującego wykonane już uprzednio usługi (żądanie o charakterze wstecznym). Termin realizacji takiego żądania wynosi 14 dni. Maksymalny zakres czasowy takiego żądania obejmuje w przypadku usług postpaid okresy rozliczeniowe poprzedzające nie więcej niż 12 miesięcy okres rozliczeniowy, w którym abonent złożył żądanie, a w przypadku abonenta prepaid - okres nie dłuższy niż 12 miesięcy poprzedzających termin złożenia przez abonenta żądania.

Art. 353

Projektowany art. 353 przesądza, iż w przypadku gdy dostęp do publicznej sieci telekomunikacyjnej za pośrednictwem lokalnej sieci radiowej może być świadczony przez dostawcę usługi dostępu do internetu przy użyciu urządzeń zlokalizowanych u tego użytkownika, niezbędna jest uprzednia zgoda tego użytkownika. Przepis ten stanowi transpozycję art. 56 ust. 3 EKŁE. Przedmiotowa kwestia nie była dotychczas regulowana w Pt.

Art. 354

Zgodnie z projektowanym art. 354, przedsiębiorca telekomunikacyjny nie może ograniczać ani uniemożliwiać, po pierwsze, korzystania z dostępu do publicznej sieci telekomunikacyjnej za pośrednictwem lokalnej sieci radiowej wybranej przez użytkownika końcowego, w przypadku gdy lokalna sieć radiowa została udostępniona. Po drugie, ww. podmiot nie może ograniczać

ani umożliwić udostępnienia lokalnej sieci radiowej na potrzeby korzystania z dostępu do sieci telekomunikacyjnej na rzecz innych użytkowników końcowych. Zakazy te wynikają z art. 56 ust. 4 EKŁE. Kwestia ta nie była dotychczas regulowana w Pt.

Rozdział 3

Usługa powszechna

Art. 355

Usługa powszechna – zakres.

Przepis art. 355 definiuje usługę powszechną i stanowi implementację art. 84 ust. 1 EKŁE. Zgodnie z tym przepisem usługa powszechna obejmuje zestaw usług kluczowych z punktu widzenia użytkowników końcowych, tj. usługę adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu oraz publicznie dostępne usługi komunikacji głosowej.

Dostęp do szerokopasmowego internetu ma istotne znaczenie dla społeczeństwa i szeroko rozumianej gospodarki. Stanowi on fundament uczestnictwa w gospodarce cyfrowej i życiu społecznym ze względu na różnorodne usługi świadczone przez internet. Podstawowy dostęp do szerokopasmowego internetu jest masowo wykorzystywany do różnego rodzaju działalności, w związku z czym jego zapewnienie jest jedną z podstawowych funkcji usługi powszechnej.

Usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu oraz publicznie dostępne usługi komunikacji głosowej powinny być dostępne dla wszystkich użytkowników końcowych oraz w cenach przystępnych dla konsumentów. Powyższe rozróżnienie podmiotowe jest konsekwencją przepisów EKŁE, które osobno regulują kwestię dostępności usług i ich przystępności cenowej. Usługi wchodzące w skład usługi powszechnej obejmują usługi świadczone w stałej lokalizacji z wykorzystaniem dowolnej technologii (przewodowej lub bezprzewodowej) z poszanowaniem reguł neutralności technologicznej.

Definiując usługę powszechną projektowane przepisy precyzują wymóg dobrej jakości usług. Wymóg ten wiąże się z zakresem usług, które adekwatny szerokopasmowy dostęp do internetu powinien zapewniać. W ust. 2 wskazany został minimalny katalog aplikacji, które w ramach korzystania z adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu powinny być dostępne. Katalog ten obejmuje aplikacje powszechnie wykorzystywane w bieżących sprawach życia codziennego takie jak: zakupy przez internet, poszukiwanie pracy czy bankowość elektroniczna. Zakres usługi powszechnej na gruncie Pt różni się od katalogu usług wskazanych

w Pke. Z zakresu usługi powszechnej wyłączone zostały usługi, których znaczenie dla użytkowników końcowych jest obecnie marginalne, tj. usługa informacji o numerach, usługa ogólnokrajowego spisu abonentów, świadczenie usług za pomocą aparatów publicznych.

Mając na celu ochronę interesów konsumentów projektowane przepisy w ust. 3 gwarantują możliwość ograniczenia zakresu usług do minimum zgodnego z preferencjami konsumenta. W szczególności konsument ma możliwość ograniczenia usługi powszechnej wyłącznie do publicznie dostępnych usług komunikacji głosowej. W takim wypadku konsument nie jest zobligowany do ponoszenia dodatkowych opłat, ponad te z tytułu świadczenia publicznie dostępnych usług komunikacji głosowej. Jednocześnie projektowane przepisy precyzują skutki finansowe złożenia żądania ograniczenia zakresu usługi powszechnej w trakcie trwającego zobowiązania umownego odsyłając bezpośrednio do art. 304 dotyczącego ograniczenia wysokości roszczenia z tytułu jednostronnego rozwiązania umowy przez abonenta. Dodatkowy mechanizm ochronny wynika z ust. 4, który obliguje przedsiębiorcę świadczącego usługę powszechną do określenia warunków świadczenia usług, w tym usług dodatkowych, w taki sposób, aby konsument nie miał obowiązku ponoszenia opłat za usługi, które nie są wymagane dla świadczenia zamówionej usługi podstawowej. Projektowane przepisy z uwagi na konieczność ochrony interesów konsumentów zawierają dalej idące rozwiązania niż EKŁE, tak aby dostawca usług nie mógł warunkować świadczenia publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej nabyciem innej usługi np. w ramach oferty wiązanej.

Art. 356

Delegacja ustawowa.

Przepis art. 356 stanowi podstawę prawną dla Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej do określenia minimalnej wymaganej przepustowości łącza dla usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu, uwzględniając konieczność zapewnienia konsumentom udziału w życiu społecznym i gospodarczym przez możliwość korzystania z aplikacji, o których mowa w art. 355 ust. 2. Wymagania te Prezes UKE publikuje na swojej stronie podmiotowej BIP w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 357

Dostępność usługi powszechnej.

Przepis ten stanowi implementację art. 86 EKŁE. Projektowane regulacje w zakresie dostępności usługi powszechnej, w tym w zakresie wyznaczania przedsiębiorcy

zobowiązanego do świadczenia usługi powszechnej przewidują bardzo zbliżone rozwiązania do obowiązujących na gruncie Pt.

Zgodnie z projektowanym artykułem Prezes UKE dokonuje analizy dostępności dla użytkowników końcowych usług wchodzących w skład usługi powszechnej i ich jakości. Zgodnie z art. 357 ust. 1 projektowanych przepisów punktem odniesienia w procesie analizy ma być nie tylko aktualny na chwilę przeprowadzania analizy stan rynku telekomunikacyjnego, ale również stan przyszły, tj. planowane i realizowane inwestycje. Takie podejście pozwoli na uwzględnienie również przyszłych inwestycji, które będą mieć wpływ na poprawę dostępności usług na określonym obszarze geograficznym kraju. Po przeprowadzeniu analizy Prezes UKE jest zobligowany do publikacji wyników analizy, celem skonsultowania ich z zainteresowanymi podmiotami. W przypadku stwierdzenia w wyniku analizy lub konsultacji braku dostępności lub braku odpowiedniej jakości którejkolwiek z usług składających się na usługę powszechną Prezes UKE przeprowadza konkurs, o którym mowa w art. 360, w przedmiocie nałożenia obowiązku świadczenia usługi na wskazanym obszarze. Obowiązek w zakresie dostępności określany jest w projektowanej ustawie, na potrzeby rozdziału 2, jako „obowiązek świadczenia usługi”.

Art. 358

Przystępność cenowa usługi powszechnej.

Projektowane przepisy stanowią implementację art. 85 EKŁE. Przepisy Pke kładą szczególny nacisk na zapewnienie konsumentom przystępności cenowej usług wchodzących w skład usługi powszechnej. W odróżnieniu od Pt przepisy Pke różnicują adresatów uprawnień w zakresie przystępności cenowej oraz w zakresie dostępności usług, w ten sposób, że przystępność cenowa dotyczyć ma wyłącznie konsumentów. Punktem odniesienia dla oceny przystępności cenowej mają być grupy konsumentów o niskich dochodach lub szczególnych potrzebach społecznych (np. osoby z niepełnosprawnościami, osoby starsze lub zamieszkujące obszary wiejskie).

Zgodnie z art. 358 ust. 1 Prezes UKE analizuje ceny detaliczne publicznie dostępnych usług komunikacji głosowej i adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu pod względem ich przystępności z uwzględnieniem dochodów konsumentów, w szczególności biorąc pod uwagę wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę i cen krajowych. Celem analizy jest ocena czy ceny usług są na poziomie dostępnym dla konsumentów i czy w rezultacie nie zachodzi potrzeba nałożenia obowiązku oferowania przez dostawców usług specjalnych

pakietów cenowych. Specjalny pakiet cenowy oznacza pakiet cenowy oferowany na warunkach innych niż zwykle warunki komercyjne np. obejmujący podstawowy zakres usługi dostępnej w niższym abonamencie.

Procedura nakładania obowiązku w zakresie przystępności cenowej różni się od procedury nakładania obowiązku w zakresie dostępności usługi oraz obowiązujących w Pt rozwiązań. Zgodnie z projektowanymi przepisami, jeżeli analiza cen wykazała, że usługi nie są dostępne dla konsumentów o niskich dochodach lub szczególnych potrzebach Prezes UKE analizuje czy nałożenie obowiązku oferowania specjalnych pakietów cenowych na wszystkich dostawców usług wchodzących w skład usługi powszechnej nie będzie stanowić nadmiernego obciążenia administracyjnego lub finansowego dla przedsiębiorców lub dla samego Prezesa UKE. Wyniki analizy są konsultowane z zainteresowanymi podmiotami. Dalsze postępowanie Prezesa UKE jest ściśle uzależnione od wyników analizy i konsultacji. W przypadku, gdy w wyniku analizy i konsultacji wykazane zostało, że ceny detaliczne którejkolwiek z usług wchodzących w skład usługi powszechnej nie są przystępne, tj. uniemożliwiają konsumentom o niskich dochodach lub szczególnych potrzebach społecznych (np. osoby z niepełnosprawnościami lub zamieszkujące tereny o ograniczonej dostępności usług) korzystanie z tych usług, Prezes UKE nakłada obowiązek oferowania specjalnych pakietów cenowych. Ustalając adresatów obowiązku Prezes UKE bierze pod uwagę wpływ przedmiotowego obowiązku na obciążenia przedsiębiorców świadczących usługi wchodzące w skład usługi powszechnej. W zależności od wyników analizy i konsultacji Prezes UKE nakłada obowiązek oferowania specjalnego pakietu cenowego na: wszystkich przedsiębiorców świadczących usługi, o których mowa w art. 355 ust. 1 – w przypadku, gdy nie stwierdza zaistnienia przesłanki nadmiernego obciążenia lub nakłada ten obowiązek na wybranych w drodze konkursu przedsiębiorców – w przypadku stwierdzenia zaistnienia przesłanki nadmiernego obciążenia dla przedsiębiorców lub Prezesa UKE. Przedsiębiorca może być wyznaczony do zapewnienia przystępności cenowej w odniesieniu do pełnego zakresu usługi powszechnej lub jednej z usług wchodzących w jej skład. W decyzji nakładającej obowiązek oferowania specjalnego pakietu cenowego Prezes UKE może dodatkowo zobowiązać jej adresata do stosowania jednolitych cen w ramach specjalnego pakietu cenowego na obszarze geograficznym, na którym usługa objęta pakietem jest świadczona.

Art. 359

Przedsiębiorca wyznaczony.

Przepis precyzuje kogo należy rozumieć przez przedsiębiorcę wyznaczonego.

Art. 360

Konkurs na przedsiębiorcę wyznaczonego.

W przypadku wykazania braku dostępności usług oraz braku przystępności cenowej usług dla konsumentów, gdy nałożenie obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego na wszystkich przedsiębiorców stanowiłoby nadmierne obciążenie, Prezes UKE ogłasza konkurs na przedsiębiorcę wyznaczonego do realizacji obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego lub obowiązku świadczenia usługi. Projektowana ustawa w art. 360 precyzuje, że przez przedsiębiorcę wyznaczonego należy rozumieć tego przedsiębiorcę, który został wyznaczony do świadczenia usługi (obowiązek w zakresie dostępności) lub oferowania specjalnego pakietu cenowego, w konkursie, o którym mowa w art. 360 albo w trybie pozakonkursowym, o którym mowa w art. 361. Zasady wyłaniania przedsiębiorcy wyznaczonego pozostają, co do zasady, tożsame z tymi wynikającymi z obowiązujących przepisów ustawy Pt. W pierwszej kolejności przedsiębiorcy mogą na zasadzie dobrowolności brać udział w ogłaszanym przez Prezesa UKE konkursie. Dopiero gdy w tym trybie nie dojdzie do wyznaczenia przedsiębiorcy Prezes UKE wyznacza przedsiębiorcę poza procedurą konkursową.

Zgodnie z art. 360 ust. 2 warunki konkursu określone są z uwzględnieniem stopnia rozwoju usług telekomunikacyjnych, potrzeb użytkowników końcowych oraz potrzeb minimalizacji zniekształceń lub ograniczeń konkurencji na danym obszarze. W ust. 3 określone zostały obligatoryjne elementy ogłoszenia konkursowego, tj. wskazanie usługi objętej obowiązkiem świadczenia, ogólnych wymagań i obszaru realizacji obowiązku. Zgodnie z ust. 4 przedsiębiorca składa w konkursie ofertę zawierającą informacje, o których mowa w ogłoszeniu o konkursie wraz z wymaganymi dokumentami.

Do przeprowadzenia postępowania konkursowego Prezes UKE powołuje Komisję konkursową składającą się z pracowników UKE posiadających wiedzę i doświadczenie niezbędne do przeprowadzenia konkursu. Komisja dokonuje badania ofert w dwóch etapach. Kryteriami wyboru przedsiębiorcy są najniższy prognozowany koszt netto realizacji obowiązku oraz zdolność ekonomiczna i techniczna do realizacji tego obowiązku. Wyznaczenie przedsiębiorcy następuje w drodze decyzji Prezesa UKE. Zakres ogłoszenia, dokumentacji oraz tryb postępowania jest określany w akcie wykonawczym wydanym na podstawie ust. 9.

Przepisy dotyczące konkursu na przedsiębiorcę wyznaczonego w dużej mierze powtarzają rozwiązania obowiązujące już na gruncie Pt.

Art. 361–363

Wyznaczenie przedsiębiorcy.

W pierwszej kolejności, w przypadku gdy zachodzi konieczność nałożenia obowiązku w zakresie dostępności lub przystępności cenowej usługi powszechnej, Prezes UKE przeprowadza konkurs na przedsiębiorcę wyznaczonego. Sposób postępowania w przypadku, gdy konkurs nie zakończył się nałożeniem obowiązku określa art. 361. Przepis ten dotyczy sytuacji, gdy żaden przedsiębiorca nie przystąpił do konkursu lub żaden z uczestników nie spełnił warunków konkursu lub nie daje rękojmi zapewnienia realizacji obowiązku będącego przedmiotem konkursu. W przypadku zaistnienia powyższych sytuacji Prezes UKE wyznacza przedsiębiorcę w drodze decyzji z uwzględnieniem zdolności tego przedsiębiorcy do realizacji obowiązku na wskazanym obszarze. W przypadku wyznaczenia przez Prezesa UKE przedsiębiorcy przewidziany jest mechanizm zwrotu kosztów wynikających z nieuzasadnionych obciążeń związanych ze świadczeniem usługi powszechnej.

Zgodnie z art. 363 informacja o wyznaczeniu przedsiębiorcy jest niezwłocznie przekazywana przez Prezesa UKE do Komisji Europejskiej oraz publikowana na stronie podmiotowej BIP UKE.

W art. 363 ust. 3 wynika bezpośrednio z art. 371 ust. 1 Pke, zgodnie z którym przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej (czyli także podmioty świadczące publicznie dostępną usługę komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów), po spełnieniu wymogu przychodowego, będą zobowiązani do udziału w pokryciu dopłaty do poniesionego przez przedsiębiorcę wyznaczonego kosztu netto. Aby rozliczyć dopłatę, Prezes UKE w pierwszej kolejności musi posiadać informacje o tym, które podmioty świadczą publicznie dostępną usługę komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów.

W celu zapewnienia Prezesowi UKE informacji w tym zakresie, proponuje się, aby podmioty świadczące publicznie dostępną usługę komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów, które nie mają obowiązku rejestracji w RPT i obowiązku sprawozdawczości, jedynie informowały Prezesa UKE o fakcie świadczenia tej usługi i to wyłącznie w okresie, w którym przedsiębiorca wyznaczony realizuje obowiązek w zakresie usługi powszechnej, a zatem w tych latach, w którym może powstać obowiązek udziału tych podmiotu w pokryciu dopłaty.

W przypadku naruszeń związanych z udzieleniem informacji, o której mowa w ust. 3, Prezes UKE, będzie mógł nałożyć na podmioty świadczące publicznie dostępną usługę komunikacji

interpersonalnej niewykorzystującej numerów, karę o której mowa w art. 440 ust. 2 pkt 1 dotyczącą naruszeń związanych z obowiązkami informacyjnymi.

Art. 364–367

Obowiązki dotyczące określania warunków świadczenia usług składających się na usługę powszechną.

Zgodnie z art. 364 przedsiębiorca, na którego nałożony został obowiązek świadczenia usługi lub oferowania specjalnego pakietu cenowego informuje Prezesa UKE o wejściu w życie informacji przedumownych w zakresie cen i opłat oraz warunków świadczenia specjalnego pakietu cenowego lub obowiązku świadczenia usługi, najpóźniej 7 dni przed ich wejściem w życie. Obowiązek ten dotyczy także zmian warunków świadczenia ww. usług i informacji przedumownych w zakresie cen i opłat. Informacja przekazywana przez przedsiębiorcę powinna wskazywać dokładne miejsce publikacji dokumentów. Z powyższym obowiązkiem wiąże się uprawnienie Prezesa UKE wskazane w ust. 2 dotyczące możliwości weryfikacji informacji przedumownych w zakresie cen i opłat i warunków świadczenia usług. W przypadku, gdy postanowienia zawarte w warunkach świadczenia usług lub informacji przedumownych w zakresie cen i opłat są sprzeczne z ustawą lub decyzją nakładającą obowiązek świadczenia usługi lub oferowania specjalnego pakietu cenowego Prezes UKE wydaje decyzję wskazując w niej zakres zmian, które powinny być dokonane oraz termin wprowadzenia ich w życie. Decyzja Prezesa UKE ma rygor natychmiastowej wykonalności.

Przedsiębiorca wyznaczony do realizacji obowiązku świadczenia usługi nie może odmówić zawarcia umowy o świadczenie tej usługi, pod warunkiem, że użytkownik końcowy spełnia warunki świadczenia tej usługi (art. 365). Zgodnie z art. 366 przedsiębiorca wyznaczony do realizacji obowiązku świadczenia usługi zawiera, w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku, umowę, w której określa w szczególności termin rozpoczęcia świadczenia usługi.

Z art. 367 wynika istotne uprawnienie dla konsumentów dotyczące zawarcia umowy o świadczenie usług w oparciu o specjalny pakiet cenowy. Przedsiębiorca zobowiązany, na mocy decyzji Prezesa UKE, do oferowania specjalnego pakietu cenowego nie może odmówić konsumentowi zawarcia umowy po cenach wynikających z tego pakietu, jeżeli spełnia on warunki świadczenia usługi oraz warunki świadczenia specjalnego pakietu cenowego. Uzależnienie zawarcia umowy od spełnienia warunków świadczenia usługi zabezpiecza dostawcę usług przed koniecznością realizacji nieracjonalnych wniosków abonentów względem których świadczenie usługi byłoby niemożliwe np. ze względów technicznych. W

celu zagwarantowania odpowiedniej realizacji obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego – umożliwienia dostępu do usług osobom, które ze względów finansowych nie mogłyby korzystać z nich na zwykłych warunkach rynkowych, przedsiębiorca jest uprawniony do żądania wglądu do dokumentów uprawniających korzystanie ze specjalnego pakietu cenowego. Dokumentami takimi są dokumenty potwierdzające niskie dochody lub szczególne potrzeby np. zaświadczenie o niepełnosprawności. Możliwość weryfikacji uprawnienia konsumenta do skorzystania ze specjalnego pakietu cenowego chroni dostawcę usług przed koniecznością uwzględniania nieuzasadnionych lub nieracjonalnych wniosków. Zgodnie z ust. 3 zawarcie umowy powinno nastąpić nie później niż w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku przez konsumenta. Umowa powinna określać termin rozpoczęcia świadczenia usługi.

Art. 368

Zbycie środków majątkowych sieci dostępu przez przedsiębiorcę wyznaczonego.

Przepis art. 368 reguluje sytuację zbycia przez przedsiębiorcę wyznaczonego środków majątkowych lokalnej sieci dostępu lub ich znacznej części, na rzecz odrębnego podmiotu. W takim wypadku przedsiębiorca wyznaczony ma obowiązek zawiadomić Prezesa UKE, najpóźniej na sześć miesięcy przed planowanym zbyciem, o zamiarze zbycia. Powziąwszy informację o zbyciu Prezes UKE może w drodze decyzji nałożyć, zmienić lub uchylić obowiązek świadczenia usługi biorąc pod uwagę wpływ zbycia środków na realizację tego obowiązku, stan rynku telekomunikacyjnego w zakresie dostępności i jakości świadczenia tej usługi, planowane i realizowane przedsięwzięcia inwestycyjne, a także zdolność przedsiębiorcy telekomunikacyjnego do realizacji tego obowiązku na danym obszarze.

Przepis ten stanowi implementację art. 86 ust. 5 EKŁE i pozostaje tożsamy z przepisami Pt w tym zakresie.

Art. 369–373

Dopłata w zakresie realizacji obowiązków dotyczących usługi powszechnej.

Art. 369–373 jest odpowiednikiem art. 95–99 Pt ze zmianami wynikającymi m.in. ze zmian w EKŁE dotyczących regulacji usługi powszechnej oraz zmienionego kręgu przedsiębiorców mających obowiązek udziału w pokryciu dopłaty do kosztów realizacji obowiązku świadczenia usługi powszechnej.

Art. 369

W projekcie przewiduje się ustanowienie dopłat w zakresie realizacji obowiązków dotyczących świadczenia usług stanowiących usługę powszechną. W projektowanych przepisach przyjęto mechanizm wspólnego finansowania przez określonych przedsiębiorców komunikacji elektronicznej kosztu netto realizacji ww. obowiązków. Kalkulacja kosztu netto realizacji obowiązku powinna uwzględniać przychody z tytułu realizacji danego obowiązku, koszty bezpośrednio związane z realizacją tego obowiązku oraz korzyści pośrednie, jakie uzyskuje przedsiębiorca w związku z jego realizacją. Szczegółowe zasady kalkulacji kosztu netto zostaną określone w rozporządzeniu ministra właściwego ds. informatyzacji. Zasady dotyczące finansowania obowiązku usługi powszechnej stanowią wdrożenie art. 89–91 EKŁE oraz załącznika VII.

Projektodawca wprowadził nowy sposób liczenia progu przychodów z działalności komunikacji elektronicznej, który jest wyznacznikiem tego, czy dany przedsiębiorca komunikacji elektronicznej jest zobligowany do finansowania dopłaty do poniesionego przez przedsiębiorcę wyznaczonego kosztu netto, jednocześnie zwiększając wysokość tego progu w stosunku do tej wynikającej z Pt.

Zamiast stałej wysokości progu zapisanego w ustawie, Prezes UKE co roku będzie obliczał i informował na stronie podmiotowej BIP UKE o wysokości progu, który będzie zależny od przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Biorąc pod uwagę, że przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w 2023 r. wyniosło 7 155,48 zł, wysokość progu przychodów z działalności komunikacji elektronicznej za rok 2023 wyniosłaby 7 155 480 zł, czyli tylko przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, których przychód z działalności komunikacji elektronicznej w roku 2023 przekroczyłby 7 155 480 zł byłiby zobowiązani do udziału w pokryciu dopłaty za rok 2023.

Art. 370

Przedsiębiorca wyznaczony w przypadku wystąpienia kosztu netto związanego ze świadczeniem usługi objętej obowiązkiem, może złożyć wniosek, w terminie 6 miesięcy od zakończenia roku kalendarzowego, do Prezesa UKE o przyznanie dopłaty do poniesionego kosztu netto. Dopłata może być przyznana wyłącznie w przypadku, jeśli realizacja obowiązku stanowi niesprawiedliwe obciążenie dla przedsiębiorcy. Prezes UKE weryfikuje sposób kalkulacji kosztu netto, na podstawie, dostarczonych przez przedsiębiorcę wyznaczonego, dokumentów. W tym celu powołuje biegłego rewidenta. Prezes UKE w drodze decyzji

przyznaje ustaloną kwotę dopłaty, jeśli zweryfikowany koszt netto stanowi nieuzasadnione obciążenie dla przedsiębiorcy wyznaczonego.

Art. 371

Zgodnie z projektowanym przepisem, do finansowania dopłaty do poniesionego przez przedsiębiorcę wyznaczonego kosztu netto zobligowani będą przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, których przychód w roku kalendarzowym za który przysługuje dopłata przekroczy próg, o którym mowa w art. 369 ust. 6, obliczony dla roku kalendarzowego, za który przysługuje dopłata. Określenie progu dochodowego ma na celu zwolnienie przedsiębiorców, których skala prowadzonej działalności jest nieduża.

Przepis ust. 2 jest uzupełnieniem przepisu z ust. 3 w art. 363, który umożliwi Prezesowi UKE przeprowadzenie postępowania konsultacyjnego listy podmiotów świadczących, w poprzednim roku kalendarzowym, publicznie dostępną usługę komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów, sporządzonej na podstawie informacji od tych podmiotów, przekazanych na podstawie art. 363 ust. 3. W rozliczeniu dopłaty kluczowe jest, aby lista tych podmiotów była kompletna, ponieważ na podstawie tej listy Prezes UKE będzie, zgodnie z art. 19 Pke, pozyskiwał od tych podmiotów dane o ich przychodach z tytułu świadczenia przedmiotowych usług. Jest to niezbędne do ustalenia, czy podmioty te spełniają wymóg przychodowy, określony w art. 371 Pke, a następnie uznania ich za przedsiębiorców obowiązanych do udziału w pokryciu dopłaty. Z kolei prawidłowe ustalenie zakresu podmiotowego postępowań dopłatowych jest warunkiem niezbędnym do przeprowadzenia procesu rozliczenia dopłaty bez ryzyka skutecznie podnoszonych zarzutów w tym zakresie przez innych przedsiębiorców uczestniczących w postępowaniu dopłatowym, dot. m.in. uchylecia decyzji Prezesa UKE w tym przedmiocie.

Art. 372

Projektowany przepis reguluje sposób pozyskiwania środków finansowych w celu sfinansowania dopłaty. Prezes UKE, w drodze decyzji, określa przedsiębiorców obowiązanych do udziału w finansowaniu dopłaty związanej z realizacją obowiązku w zakresie usługi powszechnej oraz jednolity wskaźnik procentowy ich udziału w finansowaniu dopłaty oraz sposób ustalenia kwoty udziału poszczególnych przedsiębiorców komunikacji elektronicznej w pokryciu dopłaty. Stronami w prowadzonym przez Prezesa UKE postępowaniu administracyjnym jest każdy przedsiębiorca komunikacji elektronicznej obowiązany do udziału w finansowaniu dopłaty.

Mechanizm finansowania kosztu netto spełnia zapisane w art. 90 ust.2 EKŁE zasady przejrzystości, jak najmniejszego zakłócania rynku, niedyskryminacji i proporcjonalności m.in. przez ograniczenie wysokości udziału danego przedsiębiorcy w pokryciu dopłaty czy zależność udziału danego przedsiębiorcy od jego przychodów z działalności komunikacji elektronicznej. Jednocześnie, w związku z tym, że finansowanie kosztu netto nie będzie ze środków publicznych (państwowych), tylko środków przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, nie mamy tutaj do czynienia z pomocą publiczną, w przeciwieństwie do finansowania kosztu netto obowiązku świadczenia usług powszechnych na podstawie ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 1640, z późn. zm.).

Projektodawca wprowadza nowy sposób liczenia udziału danego przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej w pokryciu dopłaty jako iloczyn jednolitego wskaźnika procentowego, oraz kwoty przychodów tego przedsiębiorcy z działalności komunikacji elektronicznej w danym roku kalendarzowym, w części przekraczającej próg, o którym mowa w art. 369 ust. 6, obliczony dla roku kalendarzowego, za który przysługuje dopłata.. Jest to zasada analogiczna do tej obecnie stosowanej w przypadku finansowania obowiązku świadczenia usług powszechnych na podstawie ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe.

W związku z tym, że dotychczasowe postępowania administracyjne, dotyczące dopłaty w ramach usługi powszechnej, były bardzo długotrwałe, co wynikało m.in. z dużej ilości stron w postępowaniu (ponad 100) wprowadzono ustęp 3, który umożliwia w postępowaniu dotyczącym wydania decyzji w sprawie dopłaty nie zawieszać postępowania w przypadkach określonych w art. 97 § 1 pkt 1–3a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego oraz daje możliwość, w ściśle określonych w tym ustępie przypadkach, wyznaczenie przez Prezesa UKE, z urzędu, przedstawiciela uprawnionego do działania w postępowaniu do czasu wyznaczenia przedstawiciela lub kuratora przez sąd.

Podobne rozwiązania funkcjonują już w:

- ustawie z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1812, z późn. zm.) – art. 8 dotyczący postępowań w sprawie wydania decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji,
- ustawie z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (Dz. U. z 2023 r. poz.

924, z późn. zm.) – art. 9 dotyczący postępowań o ustalenie lokalizacji inwestycji w zakresie terminalu,

- ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych
- art. 50 ust. 5 dotyczący postępowań w sprawach o ustalenie lokalizacji regionalnej sieci szerokopasmowej.

W celu uproszczenia i skrócenia procedury pokrycia dopłaty, wprowadzono jeszcze zmianę polegającą na tym, że Prezes UKE nie będzie wydawał jak dotychczas decyzji dla poszczególnych przedsiębiorców obowiązanych do udziału w finansowaniu dopłaty określającej kwotę ich udziału w pokryciu dopłaty. Decyzja, o której mowa w art. 372 ust. 1, będzie bowiem zawierała wszystkie niezbędne informacje umożliwiające każdemu przedsiębiorcy obowiązanemu samodzielne obliczenie tej kwoty. Prezes UKE będzie tylko, z urzędu, wydawał dla każdego przedsiębiorcy obowiązanego zaświadczenie o kwocie udziału w pokryciu dopłaty, ustalonej zgodnie z decyzją z art. 372 ust.1, w sytuacji gdy ta decyzja będzie już ostateczna. Zaświadczenie służy głównie informacji przedsiębiorcy, że decyzja z art. 372 ust. 1 określająca wysokość jego udziału w pokryciu dopłaty jest ostateczna. Do zaświadczenia wydawanego przez Prezesa UKE będą stosować się odpowiednio przepisy kpa, który zawiera przepisy dotyczące zaświadczenia wydawanego na żądanie.

Należności z tytułu dopłat do kosztu netto podlegają egzekucji zgodnie z przepisami ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Przepis art. 372 ust. 7 został zapisany w brzmieniu, które uwzględnia zmiany wynikające z art. 4 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1553).

Art. 373

Prezes UKE gromadzi środki na dopłatę do kosztu netto na wyodrębnionym rachunku. Przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zobowiązani do udziału w pokryciu dopłaty wpłacają należności w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaświadczenia o kwocie udziału w pokryciu dopłaty. Zgodnie z ust. 2, przedsiębiorca uprawniony do otrzymania dopłaty nie uczestniczy w procesie przekazywania środków na rachunek UKE, co nie znaczy że nie uczestniczy w finansowaniu dopłaty. Otrzymywana przez niego dopłata jest po prostu pomniejszona o kwotę wynikającą z udziału tego przedsiębiorcy w finansowaniu dopłaty. Ust. 3 reguluje sytuację dotyczącą naliczania odsetek ustawowych w przypadku opóźnień we wpłatach przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej kwot udziału w pokryciu dopłaty.

Zgodnie z obowiązkiem zapewnienia przejrzystości procesu finansowania usługi powszechnej, nakłada się na Prezesa UKE obowiązki w zakresie sprawozdawczości dotyczącej procesu ustalania oraz przyznawania dopłaty do kosztu netto realizacji obowiązku w zakresie świadczenia usługi powszechnej. W terminie 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji Prezesa UKE dotyczącej wyznaczenia przedsiębiorców obowiązanych do dopłaty, Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE sprawozdanie, którego zakres z ust. 6 implementuje art. 91 ust. 2 EKŁE.

Przerwanie, ograniczenie lub zaprzestanie świadczenia usługi przez przedsiębiorcę wyznaczonego

Art. 374

Zgodnie z art. 374 przedsiębiorca wyznaczony może przerwać albo w istotnym zakresie ograniczyć realizację obowiązku świadczenia usługi lub oferowania specjalnego pakietu cenowego lub zmienić warunki realizacji tego obowiązku jedynie w przypadkach wskazanych w ustawie. Dotyczą one sytuacji, gdy zachodzą uzasadnione okoliczności uniemożliwiające spełnienie wymagań dotyczących zachowania ciągłości świadczenia usług w przypadku awarii sieci lub w sytuacjach szczególnego zagrożenia, zachowania ochrony integralności sieci, interoperacyjności usług, zachowania tajemnicy telekomunikacyjnej lub ochrony danych w sieci, spełniania wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej. O zaistnieniu powyższych okoliczności i czasie ich trwania przedsiębiorca obowiązany jest poinformować Prezesa UKE.

Przepis ten jest w swej treści zbliżony do regulacji zawartej w Pt.

Art. 375

Przepis art. 375 reguluje sytuację, kiedy przedsiębiorca wyznaczony z przyczyn od siebie niezależnych nie może realizować obowiązku świadczenia usługi lub oferowania specjalnego pakietu cenowego. W takim wypadku przedsiębiorca ma obowiązek poinformować Prezesa UKE o zamiarze zaprzestania świadczenia usługi, wskazując jednocześnie jakie działania podejmie w celu zapewnienia ciągłości świadczenia usługi. Mając na uwadze konieczność ochrony abonentów przed nagłym odłączeniem ich od usług przedsiębiorca wyznaczony nie może zaprzestać realizacji nałożonego na niego obowiązku do czasu przejęcia tego obowiązku przez innego wyznaczonego przedsiębiorcę.

Przepis ten jest w swej treści zbliżony do regulacji zawartej w Pt.

Rozdział 4

Odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usług komunikacji elektronicznej

Art. 376

Niewykonanie i nienależyte wykonanie usługi.

Przepis ten dotyczy kwestii odpowiedzialności przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi. Odpowiedzialność ta jest uregulowana odrębnie w stosunku do usług wchodzących w skład usługi powszechnej i w stosunku do innych usług. Zgodnie z ust. 1 w odniesieniu do usług innych niż wchodzące w skład usługi powszechnej stosuje się ogólne zasady odpowiedzialności kontraktowej wynikające z przepisów Kc, z zastrzeżeniem art. 379, który uzależnia możliwość dochodzenia roszczeń na drodze sądowej lub pozasądowej od wyczerpania drogi postępowania reklamacyjnego.

Art. 377

Odpowiedzialność w przypadku usługi powszechnej.

Przepis ten stanowi, że w przypadku usług wchodzących w skład usługi powszechnej do odpowiedzialności przedsiębiorcy zastosowanie mają jedynie zasady wskazane w projektowanej ustawie, z wyłączeniem zasad ogólnych wynikających z przepisów Kc.

Przepis ust. 2 przewiduje jednak wyjątek od powyższego ograniczenia odpowiedzialności w przypadku, gdy niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi wchodzącej w skład usługi powszechnej nastąpiło w wyniku umyślnej winy, rażącego niedbalstwa lub było następstwem czynu niedozwolonego.

Przepis ust. 3 określa zasady wypłaty odszkodowania i jego wysokość w przypadku przerwy w świadczeniu usługi powszechnej. Odszkodowanie przysługuje za każdy dzień przerwy w wysokości 1/15 średniej opłaty miesięcznej liczonej według rachunków z ostatnich trzech okresów rozliczeniowych, jednak za okres nie dłuższy niż ostatnie 12 miesięcy. Wypłata odszkodowania nie jest możliwa w przypadku, gdy w danym okresie rozliczeniowym łączny czas przerw nie przekroczył 36 godzin. Przepis ust. 5 obok odszkodowania przewiduje również zwrot opłaty abonamentowej w przypadkach, gdy przerwa trwała dłużej niż 12 godzin. W takim wypadku abonent za każdy dzień przerwy jest uprawniony do otrzymania zwrotu 1/30 miesięcznej opłaty abonamentowej.

Zgodnie z ust. 6 odszkodowanie przysługuje również abonentowi, któremu przedsiębiorca wyznaczony z własnej winy nie rozpoczął świadczenia usługi. Przepis ten dotyczy dwóch sytuacji: gdy nie doszło do zawarcia umowy w terminie wynikającym z art. 331 lub art. 332 ust. 2 (termin 30 dni od złożenia przez abonenta wniosku o zawarcie umowy) oraz gdy nie rozpoczęto świadczenia usług w terminie określonym w umowie o świadczenie usługi powszechnej. W powyższych wypadkach za każdy dzień przekroczenia terminu użytkownikowi końcowemu przysługuje odszkodowanie w wysokości 1/30 określonej w umowie miesięcznej opłaty abonamentowej. Przepis ust.7 wskazuje termin przedawniania roszczeń wynikających ze świadczenia usługi powszechnej.

Powyższy przepis pozostaje zbliżony do dotychczasowych regulacji Pt w tym zakresie.

Art. 378

Reklamacje.

Przepis art. 378 reguluje uprawnienie abonenta do dochodzenia roszczeń na drodze postępowania reklamacyjnego usługi komunikacji elektronicznej lub usługi fakultatywnego obciążania rachunku. Tryb postępowania reklamacyjnego oraz warunki jakim powinna odpowiadać reklamacja zostały określone w rozporządzeniu wydanym na podstawie delegacji ustawowej zawartej w ust. 7. Przepis ust. 1 określa podstawy składania reklamacji, natomiast w ust. 2 wskazano maksymalny termin, w którym możliwe jest złożenie reklamacji usługi – tj. 12 miesięcy od końca okresu rozliczeniowego, w którym zakończyła się przerwa w świadczeniu usługi, lub od dnia, w którym usługa została nienależycie wykonana lub miała być wykonana, lub od dnia doręczenia faktury zawierającej nieprawidłowe obliczenie należności z tytułu świadczenia usługi komunikacji elektronicznej lub usługi fakultatywnego obciążania rachunku. W ust. 3 wskazano sposoby składania reklamacji – w formie pisemnej, ustnie do protokołu lub telefonicznie, na wskazany w umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej adres poczty elektronicznej oraz na adres innego środka komunikacji elektronicznej, o ile dostawca usług umożliwia korzystanie z innego środka komunikacji elektronicznej. Przepis ust. 4 wskazuje niezbędne elementy, które powinna zawierać reklamacja usługi.

W ust. 5 wskazany został termin rozpatrzenia reklamacji oraz sformułowane zostało ważne dla abonenta domniemanie faktyczne, z którego wynika, że bezskuteczny upływ terminu 30 dni oznacza, że dostawca usług uznał okoliczności wskazane w reklamacji i zaakceptował żądanie reklamującego. Przyjęcie powyższego założenia chroni abonenta przed skutkami nadmiernie

długotrwałego rozpatrywania reklamacji przez dostawcę usług. W przypadku gdy reklamacja zostaje uwzględniona abonent otrzymuje zwrot opłaty poniesionej z tytułu doręczenia szczegółowego wykazu wykonanych usług telekomunikacyjnych. Ustęp 7 zawiera upoważnienie do wydania rozporządzenia określającego szczegółowy tryb postępowania reklamacyjnego oraz elementy, jakie powinna zawierać odpowiedź na reklamację usługi komunikacji elektronicznej lub usługi fakultatywnego obciążania rachunku mając na uwadze niezbędną ochronę interesu użytkownika końcowego, maksymalne uproszczenie procedury reklamacyjnej oraz zapewnienie jej przejrzystości.

Art. 379

Dochodzenie roszczeń.

Przepis art. 379 wprowadza obowiązek wyczerpania drogi postępowania reklamacyjnego przez użytkownika końcowego przed dochodzeniem roszczeń na drodze postępowania sądowego lub postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich prowadzonego przez Prezesa UKE. W celu uniknięcia wątpliwości czy i kiedy użytkownik końcowy może skorzystać z powyższych sposobów dochodzenia roszczeń ustęp 2 precyzuje jak należy rozumieć wyczerpanie drogi postępowania reklamacyjnego. Wyczerpanie drogi postępowania reklamacyjnego oznacza nieuwzględnienie reklamacji lub w przypadku uwzględnienia reklamacji brak zapłaty dochodzonej należności w terminie 30 dni od dnia jej uwzględnienia.

Powyższy przepis pozostaje zbliżony do dotychczasowych regulacji Pt w tym zakresie.

Art. 380

Znaczące rozbieżności.

Przepis ten przewiduje szczególny zakres odpowiedzialności w przypadku świadczenia usług konsumentom. Występowanie znaczących, stałych lub częstych, rozbieżności między rzeczywistym wykonaniem usługi telekomunikacyjnej a warunkami określonymi w umowie, uprawnia konsumenta po wyczerpaniu drogi reklamacyjnej, poza możliwością dochodzenia roszczeń z nienależytego wykonania umowy również do wypowiedzenia umowy, bez konieczności zapłaty roszczenia, o którym mowa w art. 304 ust. 1. Przykładem znaczących rozbieżności między rzeczywistym wykonaniem usług a warunkami określonymi w umowie mogą być np. brak zasięgu dla usług głosowych w miejscu zamieszkania, słaba jakość połączeń lub ich przerywanie uniemożliwiające korzystanie z usług.

Uprawnienie to nie ma zastosowania w przypadku usług dostępu do internetu. Przepis ten stanowi implementację art. 105 ust. 5 EKŁE i nie ma swojego odpowiednika w Pt.

Art. 381

Przerwanie biegu przedawnienia.

Przepis ten dookreśla zasady obliczania terminu przedawnienia roszczeń z zakresu usług komunikacji elektronicznej lub usług fakultatywnego obciążania rachunku wskazując warunki w jakich termin ten ulega zawieszeniu, tj. w przypadku wniesienia reklamacji – od dnia jej wniesienia do dnia wyczerpania drogi postępowania reklamacyjnego.

Art. 382

Ograniczenie oraz zawieszenie świadczenia usług.

Przepis ten reguluje kwestię niepłacenia przez abonentów rachunków oraz warunków zaprzestania w takim przypadku świadczenia usług przez dostawcę usług telekomunikacyjnych. Przepis ten stanowi implementację litery e) części A załącznika VI do EKŁE. Kwestia zaprzestania świadczenia usług i rozwiązania umowy z winy abonenta regulowana była dotychczas w Pt jedynie w odniesieniu do usługi powszechnej.

Zgodnie z projektowaną regulacją dostawca usług w przypadku opóźniania się abonenta z zapłatą obowiązany jest w pierwszej kolejności do powiadomienia tego abonenta o zamiarze ograniczenia świadczenia usługi, jeżeli abonent ten nie ureguluje zaległych należności w terminie 7 dni od dnia doręczenia abonentowi tego powiadomienia. Po bezskutecznym upływie wskazanego powyżej terminu, dostawca usług może ograniczyć świadczenie tej usługi, z wyjątkiem przypadków, gdy ograniczenie jest technicznie niewykonalne lub ekonomicznie niezasadne. Ograniczenie to może polegać na zablokowaniu inicjowania połączeń głosowych oraz wysyłania krótkich wiadomości tekstowych, a także na zablokowaniu korzystania z transmisji danych, przy czym ograniczenie nie może dotyczyć inicjowanych połączeń na numery alarmowe.

Zgodnie z ust. 3, jeżeli po upływie 7 dni od ograniczenia albo wystąpienia przyczyny braku możliwości ograniczenia świadczenia usługi, abonent wciąż nie zapłacił zaległości, dostawca usług niezwłocznie powiadomi go o zamiarze zawieszenia świadczenia tej usługi. Regulacja taka ma chronić abonenta przed nagłą i niespodziewaną utratą dostępu do usługi. Dopiero po upływie 3 dni od dnia doręczenia powiadomienia, o którym mowa powyżej, jeżeli abonent

nadal nie zapłaci zaległych należności, dostawca usług może zawiesić świadczenia usługi (ust. 4).

Zgodnie z ust. 5 w przypadku złożenia reklamacji co do wysokości należności zawieszenie świadczenia usługi nie może nastąpić wcześniej niż po upływie 21 dni od dnia wyczerpania drogi postępowania reklamacyjnego, pod warunkiem zapłaty bezspornych należności.

W ust. 6 uregulowano wznowienie świadczenia usługi przez dostawcę usług w przypadku, kiedy ograniczył albo zawiesił świadczenie usługi.

Przepis ust. 7 limituje wysokość opłaty za wznowienie świadczenia usług odnosząc się do rzeczywistych kosztów ponoszonych przez dostawcę usług. Przepis ust. 8 odnosi się do sytuacji, gdy abonent pomimo wezwania nie ureguluje zaległych należności. W takiej sytuacji dostawca usług może zawiadomić abonenta o zamiarze wypowiedzenia umowy z winy abonenta, które nastąpić może po upływie 7 dni od dnia doręczenia powiadomienia.

Powiadomienia w zakresie zamiaru ograniczenia, zawieszenia świadczenia usług oraz wypowiedzenia umowy z winy abonenta dostawca usług doręcza bezpłatnie na trwałym nośniku na wskazany do kontaktu adres korespondencyjny, adres poczty elektronicznej lub adres innego środka komunikacji elektronicznej.

W przypadku uporczywego opóźnienia się z zapłatą za świadczoną usługę przez abonenta, dostawca usługi powiadamia go o zamiarze zawieszenia świadczenia tej usługi. Pojęcie uporczywości oznacza działanie lub jego zaniechanie trwające dłuższy czas albo powtarzające się w pewnym okresie; uporczywość należy rozumieć jako wielokrotność lub długotrwałość naruszania pewnych praw. W postanowieniu z 13 grudnia 2000 r. (sygn. akt: II Akz 289/00) Sąd Apelacyjny w Krakowie wyraził pogląd, że pojęcie uporczywości zawiera zarówno wielokrotność uchylania się od wykonania powinności, jak i świadomość niweczenia tym możliwości osiągnięcia stanu założonego przez prawo. Jeżeli abonent nie uiści zaległych należności w ciągu 14 dni od dnia doręczenia wskazanego wyżej powiadomienia, dostawca usług może zawiesić mu świadczenie tej usługi.

Art. 383

Postępowanie w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich (ADR).

Przepis art. 383 reguluje postępowanie w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich (postępowanie ADR). Postępowanie ADR może być wszczęte w przypadku zaistnienia sporu cywilnoprawnego między konsumentem a dostawcą usług

telekomunikacyjnych. Celem postępowania jest polubowne zakończenie sporu. Przepisy regulujące postępowanie ADR zawarte są również w Pt. Pke nie wprowadza zmian względem obowiązujących regulacji, poza przeniesieniem części regulacji zawartych w rozporządzeniu wydawanym dotychczas na podstawie art. 109 ust. 12 Pt do treści ustawy.

Zgodnie z ust. 2 postępowanie ADR prowadzi Prezes UKE, który w tym zakresie jest podmiotem uprawnionym do prowadzenia postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich w rozumieniu ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (Dz. U. poz. 1823). Do postępowania ADR stosuje się w zakresie nieuregulowanym ustawą przepisy ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich.

Art. 384

Wszczęcie postępowania ADR.

Zgodnie z ust. 1 postępowanie może być wszczęte na wniosek konsumenta albo z urzędu, jeżeli wymaga tego ochrona interesu konsumenta. Niezbędne elementy wniosku określone zostały w art. 33 ust. 2 ustawy o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich, z tym zastrzeżeniem, że wnioskodawca może wносить o przedstawienie stronom propozycji rozwiązania sporu. Prezes UKE ma obowiązek odmówić rozpatrzenia sporu w przypadku, gdy jego przedmiot wykracza poza kategorie sporów objęte właściwością Prezesa UKE (ust. 4). Jednocześnie ust. 5 wskazuje katalog przypadków, kiedy Prezes UKE może odmówić rozpatrzenia sporu, a więc pozostawia się regulatorowi pewien margines swobody w przedmiocie odmowy wszczęcia postępowania. W ust. 6 wskazano termin jaki Prezes UKE wyznacza na wyrażenie zgody na przedstawioną propozycję lub na zastosowanie się do niej.

W ust. 7 zawarta jest delegacja ustawowa do wydania rozporządzenia określającego tryb postępowania, sposób wnoszenia wniosków o wszczęcie postępowania oraz sposób wymiany informacji między stronami postępowania.

Art. 385

Pracownicy upoważnieni do prowadzenia postępowań ADR.

W ust. 1 wskazano okres upoważnienia dla pracownika UKE oraz niezbędne wymagania, które powinien spełniać pracownik UKE, aby móc prowadzić postępowania ADR. W ust. 2 określono warunki, których zaistnienie skutkuje cofnięciem przez Prezesa UKE upoważnienia do prowadzenia postępowań ADR.

Rozdział 5

Tajemnica komunikacji elektronicznej oraz dane użytkowników końcowych

Zgodnie z ogólną regułą przyjętą w art. 282 ustawy, niniejszy rozdział odnosi się wyłącznie do publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej. Zatem za każdym razem, gdy w przepisie jest mowa o usłudze komunikacji elektronicznej – chodzi o publicznie dostępną usługę komunikacji elektronicznej, usłudze telekomunikacyjnej – publicznie dostępną usługę telekomunikacyjną.

Art. 386

Przepis ten jest implementacją art. 5 dyrektywy 58/2002/WE oraz odpowiednikiem art. 159 Pt. W przepisie tym jest mowa o poufności komunikacji i związanych z nią danych o ruchu za pośrednictwem publicznie dostępnej sieci łączności i publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej. Konsekwentnie, przepisy powinny chronić komunikację elektroniczną. Tajemnica telekomunikacyjna odnosi się nie tylko do usług świadczonych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych, ale również przez dostawców usług komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numeracji.

Tajemnica komunikacji elektronicznej obejmuje dane użytkownika, treść indywidualnych komunikatów elektronicznych, dane transmisyjne, dane o lokalizacji oraz, jeżeli dotyczy, dane o próbach połączenia. Co do zasady, ujawnianie lub przetwarzanie treści albo danych objętych tajemnicą komunikacji elektronicznej narusza obowiązek zachowania tajemnicy komunikacji elektronicznej, chyba że przepisy szczególne, w tym ustawy, wskazują inaczej.

Przepisy dotyczące tajemnicy telekomunikacyjnej nie mają zastosowania do informacji ze swej istoty jawnych.

Zaznaczyć należy, że przepisy rozdziału 5 co do zasady odnoszą się do użytkowników końcowych. Zgodnie z definicjami przyjętymi w projekcie, każdy abonent jest użytkownikiem końcowym (abonent - użytkownik końcowy, który jest stroną umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawartej z dostawcą publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej), zatem wszystkie regulacje dotyczące użytkownika końcowego odnoszą się do abonenta.

Projekt ustawy reguluje przetwarzanie danych odnoszących się do konkretnych podmiotów, w tym osób fizycznych. Zatem dane zanonimizowane nie zostaną objęte regulacjami rozdziału 5.

Art. 387

W art. 387 ustawy wskazano podmioty zobowiązane do zachowania tajemnicy komunikacji elektronicznej. Przepis jest odpowiednikiem art. 160 Pt. Są to wszystkie podmioty uczestniczące w świadczeniu usług komunikacji elektronicznej. Katalog ten nie jest ograniczony do przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, lecz rozszerzony o wszystkie podmioty z nimi współpracujące.

W przepisie wprowadzone zostało wyłączenie naruszenia tajemnicy telekomunikacyjnej, jeżeli komunikat elektroniczny został uzyskany w celu dokumentowania naruszenia ustawy.

Art. 388

Wyłączenie odpowiedzialności podmiotu, o którym mowa w art. 5 ust. 3 dyrektywy 58/2002, za treści przesyłane z i do publicznej sieci telekomunikacyjnej w przypadku gdy podmiot ten nie jest inicjatorem przekazu tych danych (nie podejmuje decyzji o rozpoczęciu transmisji danych), nie wybiera odbiorców lub nie wybiera lub nie przekształca określonej informacji, która jest zawarta w przekazie, jest przewidziane w art. 388.

Przepis ten stanowi transpozycję art. 56 ust. 2 EKŁE, który odwołuje się do stosowania art. 12 dyrektywy 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym). Jednocześnie należy wskazać, że rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE (Dz. Urz. UE L 277 z 27.10.2022 r. str. 1, z późn. zm.) w art. 89 uchyla art. 12–14 dyrektywy 2000/31/WE. Odesłania do art. 12–15 dyrektywy 2000/31/WE odczytuje się jako odesłania odpowiednio do art. 4, 5, 6 i 8 rozporządzenia 2022/2065. Do rozporządzenia tego przeniesiono bowiem regulacje w zakresie odpowiedzialności dostawców, które to przepisy będą stosowane bezpośrednio.

Celem wdrożenia art. 56 ust. 2 EKŁE oraz wyjaśnienia kwestia odpowiedzialności dostawcy usług komunikacji elektronicznej odesłano do stosowania art. 4 rozporządzenia 2022/2065.

Art. 4 stanowi, iż w przypadku świadczenia usługi społeczeństwa informacyjnego polegającej na transmisji w sieci telekomunikacyjnej informacji przekazanych przez odbiorcę usługi lub na zapewnianiu dostępu do sieci telekomunikacyjnej dostawca usług nie ponosi odpowiedzialności za przekazywane lub uzyskiwane informacje, pod warunkiem że dostawca: nie jest inicjatorem transmisji; nie wybiera odbiorcy transmisji oraz nie wybiera ani nie modyfikuje informacji zawartych w transmisji. Czynności te obejmują automatyczne,

pośrednie i krótkotrwale przechowywanie przekazywanych informacji w zakresie, w jakim służy to wyłącznie wykonywaniu transmisji w sieci telekomunikacyjnej, oraz że okres przechowywania nie przekracza czasu rozsądnie koniecznego do transmisji. Przepis nie daje możliwości wpływu organom sądowym lub administracyjnym na dostawcę usług, aby dostawca usług przerwał dokonywanie naruszania prawa lub mu zapobiegł.

Art. 389

Art. 389 ust. 1 jest implementacją art. 5 ust. 1 zd. 3 dyrektywy 58/2002. Zgodnie z tym przepisem, przetwarzanie danych objętych tajemnicą komunikacji elektronicznej, w tym danych osobowych, jest dopuszczalne wyłącznie w sytuacji, w której przetwarzanie dotyczy świadczonej usługi lub jest niezbędne do jej wykonania. Przepis odpowiada art. 161 Pt.

Proponuje się wyjaśnienie wątpliwości przez wskazanie, że dopuszczalna jest anonimizacja posiadanych przez operatorów i dostawców usług. Dzięki wprowadzeniu tego rozwiązania, przedsiębiorcy będą mogli dokonywać operacji na zanonimizowanych danych.

W art. 389 wprost wskazano, że operator jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych w celu realizacji obowiązków, o których mowa w art. 21a ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122).

Art. 390

W art. 390 ust. 1 wskazano, że przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, dysponujący danymi objętymi tajemnicą komunikacji elektronicznej, jest odpowiedzialny za jej ewentualne naruszenie tajemnicy przez podmioty działającego w jego imieniu, niezależnie od winy w wyborze. W ust. 2 wskazano, że przedsiębiorca komunikacji elektronicznej świadczący usługi na rzecz innego przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej jest uprawniony do przetwarzania danych użytkownika tego innego przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, lecz tylko w zakresie w jakim jest to niezbędne do świadczonych przez niego usług. Dotychczas przedmiotowe regulacje znajdowały się w art. 162 Pt.

Art. 391

Przepisy art. 391 są implementacją art. 6 dyrektywy 58/2002. Wskazane w nim zostały zasady, na jakich przedsiębiorca komunikacji elektronicznej może przetwarzać dane transmisyjne. W szczególności dostawca usług komunikacji elektronicznej jest obowiązany do informowania użytkowników końcowych o celu przetwarzania danych transmisyjnych, jak również o zakresie tego przetwarzania. Zgodnie z ust. 3 należy również poinformować o okresie przetwarzania,

jeżeli dane mają być przetwarzane dla celów marketingu usług komunikacji elektronicznej lub świadczenia usług o wartości wzbożonej, niezbędna jest zgoda użytkownika. W tym ostatnim przypadku podstawą prawną przetwarzania jest zgoda użytkownika. W ust. 4 ograniczony został katalog podmiotów, jakie mogą przetwarzać dane w imieniu dostawców usług komunikacji elektronicznej. Zagadnienia te uprzednio były regulowane w art. 163 oraz art. 165 Pt.

Art. 392

Art. 392 jest częściowo implementacją art. 9 dyrektywy 58/2002. W przepisie tym uregulowano zasady przetwarzania danych o lokalizacji przez dostawców usług komunikacji elektronicznej. Aby przetwarzać dane o lokalizacji, przedsiębiorca komunikacji elektronicznej jest obowiązany uzyskać zgodę użytkownika. Niezależnie od zgody, dopuszczalne jest przetwarzanie danych zanonimizowanych. W związku z podwyższonym poziomem prywatności danych lokalizacyjnych, przedmiotowe przetwarzanie związane jest z szczególnymi obowiązkami informacyjnymi. Obowiązek informacyjny względem użytkownika lub abonenta końcowego oraz obowiązek uzyskania zgody jest natomiast wyłączony w przypadku, gdy dane o lokalizacji są pozyskiwane w przypadkach, o których mowa w art. 45. Dane lokalizacyjne mogą być przetwarzane wyłącznie w celu świadczenia usług o wartości wzbożonej oraz innych wskazanych w ustawie (art. 45 Pke).

Regulacja uprzednio znajdowała się w art. 166 Pt. W porównaniu do regulacji zawartej w Pt wprowadzono odniesienie do przetwarzania danych na podstawie art. 45 Pt, który to przepis zawiera nowe podstawy przetwarzania danych.

Art. 393

Przedmiotowa regulacja uprawnia podmioty działające w imieniu przedsiębiorców komunikacji elektronicznej do włączenia się do trwających połączeń, jeżeli jest to niezbędne do usunięcia awarii, zakłóceń lub w innym celu związanym z utrzymaniem sieci telekomunikacyjnej lub świadczeniem usługi komunikacji elektronicznej. Podmiot włączający się do połączenia jest obowiązany – w momencie włączenia – do poinformowania o tym fakcie osoby biorącej udział w komunikacji. Regulacja uprzednio znajdowała się w art. 167 Pt.

Art. 394

W art. 394 wskazano obowiązek dostawców publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej do rejestracji i przetwarzania danych o świadczonych usługach komunikacji elektronicznej, jeżeli jest to niezbędne do rozliczenia płatności za te usługi lub rozpatrzenia

reklamacji. Okres retencji przedmiotowych danych został ustalony na 12 miesięcy. Przepis jasno wskazuje, że 12 miesięcy to czas trwania obowiązku, a nie nakaz usunięcia danych po upływie tego okresu. Takie podejście jest zgodne z przepisem, który przewiduje, że przetwarzanie danych transmisyjnych, niezbędnych do celów naliczania opłat od użytkowników i opłat z tytułu rozliczeń operatorskich, jest dozwolone tylko do końca okresu, w którym dostawca usług komunikacji elektronicznej może dochodzić roszczeń od abonenta, a abonent jest obowiązany je zaspokoić (co do zasady jest to okres 3 lat), lub do końca okresu, w którym abonent może dochodzić roszczenia od dostawcy usług komunikacji elektronicznej, a ten dostawca jest obowiązany je zaspokoić (co do zasady jest to okres 6 lat).

Regulacja uprzednio znajdowała się w art. 168 Pt.

Art. 395

Przepisy dotyczące spisu abonentów są implementacją art. 12 dyrektywy 58/2002. Są one również implementacją art. 112 EKŁE oraz postanowień Załącznika VII pkt 2 EKŁE. Odpowiednikiem przepisu w Pt jest art. 169.

Dane przetwarzane przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego w celu umieszczenia ich w publicznie dostępnym spisie abonentów. Ze względu na ochronę prywatności, zamieszczenie danych abonenta w spisie może nastąpić wyłącznie po uzyskaniu zgody od tego abonenta.

Art. 396

Przepis wprowadza uprawnienie przedsiębiorcy telekomunikacyjnego do prowadzenia biura numerów. Prowadzenie biura numerów może zostać powierzone innemu podmiotowi, który nie musi być przedsiębiorcą telekomunikacyjnym. Poprzednio przedmiotowa kwestia była regulowana w art. 170 Pt.

Art. 397

Art. 397 ustawy jest odpowiednikiem art. 171 Pt. Jest jednocześnie implementacją art. 8 dyrektywy 2002/58. Przepisy stanowią również implementację art. 115 w zw. z Załącznikiem VI Część B lit. a EKŁE w zakresie identyfikacji linii wywołującej.

Zgodnie z przedmiotową regulacją, operator publicznej sieci telekomunikacyjnej, w której świadczone są publicznie dostępne usługi komunikacji głosowej zapewnia użytkownikom końcowym możliwość prezentacji identyfikacji zakończenia sieci, z którego inicjowane jest połączenie.

Z kolei dostawca usług komunikacji głosowej jest obowiązany zapewnić:

- 1) użytkownikowi wywołującemu – możliwość jednorazowego wyeliminowania prezentacji identyfikacji linii wywołującej u użytkownika wywoływanego podczas wywołania i połączenia;
- 2) abonentowi wywołującemu – możliwość stałego wyeliminowania prezentacji identyfikacji linii wywołującej u użytkownika wywoływanego podczas wywołania i połączenia, u operatora, do którego sieci jest przyłączony abonent będący stroną umowy z dostawcą usług;
- 3) abonentowi wywoływanemu – możliwość eliminacji dla połączeń przychodzących prezentacji identyfikacji linii wywołującej, a jeżeli taka prezentacja jest dostępna przed rozpoczęciem połączenia przychodzącego, także możliwość blokady połączeń przychodzących od użytkownika stosującego eliminację prezentacji identyfikacji linii wywołującej.

Ponadto dostawca publicznie dostępnych usług komunikacji głosowej świadczonych w publicznej sieci telekomunikacyjnej zapewniającej automatyczne przekazywanie wywołań jest obowiązany zapewnić abonentowi możliwość zablokowania, za pomocą prostych środków, automatycznego przekazywania przez osobę trzecią wywołań do telekomunikacyjnego urządzenia końcowego tego abonenta. Dostawca ten jest obowiązany informować abonentów o ww. uprawnieniach, zaś za ich realizowanie nie może pobierać opłat.

Art. 398

Postanowienia art. 398 stanowią o ochronie użytkowników końcowych przed nękaniami w związku z marketingiem bezpośrednim lub przesyłaniem niezamówionej informacji handlowej. Przepisy zastąpią obowiązujące regulacje art. 10 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną oraz art. 172 Pt. Wraz z wprowadzeniem art. 400 uchylany jest art. 10 ustawy z dnia 18 lipca 2020 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną.

Automatyczne systemy wywołujące są to zautomatyzowane połączenia komunikacji głosowej, które łączą się z użytkownikiem końcowym i przekazują przygotowane uprzednio nagranie. Analogicznie mogą to być inne komunikaty.

Marketing bezpośredni oraz przesyłanie niezamówionej informacji handlowej mogą odbywać się w różnej formie, w szczególności: wiadomości poczty elektronicznej, telefony do użytkowników końcowych, wiadomości SMS lub MMS, jak również wszelkie inne formy komunikacji.

Co do zasady, zakazany jest marketing bezpośredni oraz przesyłanie niezamówionej informacji handlowej, to jest informacji handlowej, na której przesłanie nie uzyskano zgody. Regulacja dotyczy wszystkich, nie tylko przedsiębiorców komunikacji elektronicznej. Marketing elektroniczny lub przesyłanie informacji handlowej są dopuszczalne, jeżeli użytkownik wyraził zgodę na ich otrzymywanie. Komunikacja nie może odbywać się na koszt użytkownika końcowego. Należy podkreślić, że zgoda powinna spełniać wymogi wskazane w RODO, gdyż zgodnie z Pke stosuje się tu wymogi zawarte w przepisach z zakresu ochrony danych osobowych. Zgoda zatem oznacza dobrowolne, konkretne, świadome i jednoznaczne okazanie woli, którym osoba, której dane dotyczą, w formie oświadczenia lub wyraźnego działania potwierdzającego, przyzwala na przetwarzanie dotyczących jej danych osobowych. Zgoda może nie być wyraźna, jeżeli abonent lub użytkownik końcowy udostępnili w ww. celach identyfikujący go adres elektroniczny. Musi natomiast być konkretna, wskazywać kanał przyszłej komunikacji z klientem (np. sms, telefon, e-mail), cel, oraz przede wszystkim określać podmiot, na rzecz którego została udzielona. UOKiK w swoich decyzjach wskazywał na potrzebę zapewnienia realizacji zasady opcjonalności, tj. prawo do wyrażenia odrębnej zgody (lub odmowy jej wyrażenia) przez konsumenta m.in. w zakresie podmiotów, które będą uprawnione do stosowania marketingu⁶⁾. GODO (obecnie UODO) a także sądy administracyjne podkreślały również potrzebę rozdzielania zgód na różne cele (np. ogólnej zgody na przetwarzanie danych osobowych w celach marketingowych i dotychczasowej zgody z usude na przesyłanie informacji handlowej za pomocą środków komunikacji elektronicznej)⁷⁾,

⁶⁾ Patrz decyzje UOKiK, m.in. decyzja UOKiK w sprawie Netii z 30 maja 2019 r. nr DOZIK 3/2019; https://www.uokik.gov.pl/aktualnosci.php?news_id=15607

⁷⁾ Wyrok WSA w Warszawie, sygn. II SA/Wa 269/11. W zaskarżonej do WSA decyzji GODO wskazano, iż w przypadku sformułowania jednego oświadczenia woli zawierającego w swej treści zgodę, o której mowa w przepisach uodo oraz tą wskazaną w usude, trudno mówić o spełnieniu przez administratora danych określonego w ustawie o ochronie danych osobowych wymogu zapewnienia osobie, której dane dotyczą, swobodnego i nieskrępowanego podjęcia decyzji i wyrażenia woli w sprawie zgody na przetwarzanie jej danych osobowych. Podmiot danych wyrażając chęć otrzymywania informacji handlowych na adres poczty elektronicznej musi jednocześnie złożyć oświadczenie woli w przedmiocie zgody na przetwarzanie jego danych osobowych w celach marketingowych wynikającą z przepisów ustawy o ochronie danych osobowych. Osoba, której dane dotyczą, zainteresowana otrzymywaniem materiałów reklamowych dotyczących usług i produktów oferowanych przez inne niż administrator danych podmioty, wyłącznie tzw. "pocztą tradycyjną", zobowiązana jest jednocześnie do wyrażenia woli na przesyłanie na jej adres poczty elektronicznej informacji handlowych. WSA wskazał, iż niekorzystne jest to dla osoby, która chce, aby w ograniczonym stopniu były przetwarzane jej dane osobowe, np. chciałaby otrzymywać informacje o produktach grupy (...) pocztą elektroniczną, ale nie jest zainteresowana innymi formami marketingu np. marketingiem telefonicznym. (...). Klauzula zgody na przetwarzanie danych osobowych w celach marketingowych i klauzula przetwarzania danych w celach związanych z otrzymywaniem informacji handlowych powinny być zatem oddzielone. Warto przy tym wskazać, że zarzuty dotyczyły ogólnie sformułowanej zgody na przetwarzanie danych osobowych w celach marketingowych.

tak aby zapewnić użytkownikowi swobodny wybór w jakim celu i w jakim zakresie wyraża zgodę.

Przy konstruowaniu treści oświadczeń o wyrażeniu zgody warto kierować się wytycznymi organów ochrony danych osobowych i UOKiK wyrażonymi w dotychczas wydanych decyzjach oraz wskazówkami organów innych państw członkowskich⁸⁾.

Komunikaty marketingu bezpośredniego muszą być odróżniane od komunikatów technicznych lub obsługowych. Tym samym nie ma wątpliwości, że kontakt z klientem w tych celach (tj. technicznych, obsługowych itp.) nie jest objęty regulacją art. 398 Pke.

Przedmiotowy przepis jest implementacją przepisów dwóch dyrektyw. Pierwszą jest art. 13 ust. 1 i 3 dyrektywy 2002/58, zgodnie z którym automatycznych systemów wywołujących i systemów łączności bez ludzkiej ingerencji (automatyczne urządzenia wywołujące), faksów lub poczty elektronicznej do celów marketingu bezpośredniego może być dozwolone jedynie wobec użytkowników końcowych, którzy uprzednio wyrazili na to zgodę. Przepisy te równolegle implementują art. 10 dyrektywy 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego I Rady z dnia 23 września 2002 r. dotyczącej sprzedaży konsumentom usług finansowych na odległość oraz zmieniającej dyrektywę Rady 90/619/EWG oraz dyrektywy 97/7/WE i 98/27/WE. Zgodnie z tą dyrektywą Warto zwrócić uwagę, że zgodnie z dyrektywą 2002/65/WE (art. 2 lit. e) “środki porozumiewania się na odległość” oznaczają wszelkie środki, które bez jednoczesnej fizycznej obecności dostawcy i konsumenta mogą być wykorzystywane do sprzedaży na odległość usługi pomiędzy tymi stronami.

Art. 399

W art. 399 regulowane jest pozyskiwanie informacji z urzędzeń końcowych. Uprzednio regulacja znajdowała się w art. 173 Pt. Pozyskiwanie informacji oraz uzyskiwanie dostępu do informacji przechowywanej na urządzeniach końcowych jest dopuszczalne po uprzednim przekazaniu informacji do użytkownika końcowego oraz pozyskaniu zgody na takie działania. Zgoda może być wyrażona przez odpowiednie ustawienia oprogramowania na urządzeniu końcowym.

Przepis przewiduje wyjątek, tj. jeżeli przechowywanie lub uzyskanie informacji jest niezbędne do świadczenia transmisji komunikatu za pośrednictwem publicznej sieci telekomunikacyjnej lub świadczenia usług komunikacji elektronicznej.

⁸⁾ W tym zakresie warto przywołać wytyczne brytyjskiego organu ochrony danych osobowych, <https://ico.org.uk/media/for-organisations/documents/1555/direct-marketing-guidance.pdf>

Art. 400

Zgodnie z ogólną regulacją do zgód zbieranych od użytkowników końcowych w ustawie stosuje się przepisy ochrony danych osobowych, a więc przede wszystkim RODO i art. 7 RODO. Oznacza to w szczególności, że każda zgoda musi być konkretna, dobrowolna, świadoma i jednoznaczna. Podmiotowi wyrażającemu zgodę przysługuje również prawo do odwołania zgody. Podmiot zbierający zgody jest obowiązany do zapewnienia rozliczalności. Regulacja odpowiada art. 174 Pt.

Art. 401

Art. 401 jest implementacją art. 4 ust. 1a dyrektywy 58/2002. Wskazane zostały, ponad wymogi określone w Rozporządzeniu RODO, środki, jakie powinni wdrożyć dostawcy publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej. Regulacja odpowiada art. 174¹ Pt.

Art. 402–404

Art. 402 jest implementacją art. 4 dyrektywy 58/2002 oraz uzupełnia regulację rozporządzenia Komisji (UE) Nr 611/2013 z 24.6.2013 r. w sprawie środków mających zastosowanie przy powiadamianiu o przypadkach naruszenia danych osobowych, na mocy dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady o prywatności i łączności elektronicznej. Wskazana została procedura obowiązująca dostawców usług komunikacji elektronicznej w przypadku naruszenia ochrony danych osobowych. W art. 404 wskazane zostało, że Prezes UODO kierując do dostawcy powszechnie dostępnych usług komunikacji elektronicznej wystąpienia zmierzające do zapewnienia skutecznej ochrony danych osobowych uwzględnia wytyczne Komisji Europejskiej dotyczące realizacji obowiązku powiadomienia użytkownika końcowego będącego osobą fizyczną o naruszeniu jego danych osobowych i wskazuje okoliczności, formę i sposób takiego powiadomienia. Zaznaczyć należy, że wypełnienie obowiązku informowania Prezesa UODO o naruszeniu danych osobowych, o którym mowa w art. 402 ust. 4, zgodnie z art. 95 RODO, wypełnia obowiązek zgłaszania naruszenia do Prezesa UODO o naruszeniu, o którym mowa w art. 33 RODO. Wynika to z brzmienia art. 95 RODO oraz dodatkowo wskazuje na taką interpretację Europejska Rada Ochrony Danych.

Należy wskazać, że art. 95 RODO stanowi, iż RODO „nie nakłada dodatkowych obowiązków na osoby fizyczne ani prawne co do przetwarzania w związku ze świadczeniem ogólnodostępnych usług łączności elektronicznej w publicznych sieciach łączności w Unii w sprawach, w których podmioty te podlegają szczegółowym obowiązkom mającym ten sam cel określonym w dyrektywie 2002/58/WE.”.

Opinia 5/2019 Europejskiej Rady Ochrony Danych w sprawie wzajemnej zależności między dyrektywą o prywatności i łączności elektronicznej a RODO wskazuje, iż zgodnie z art. 95 RODO dostawcy usług łączności elektronicznej, którzy zgłosili naruszenie ochrony danych osobowych zgodnie z obowiązującym krajowym prawodawstwem dotyczącym prywatności i łączności elektronicznej, nie muszą osobno powiadamiać organów ochrony danych o tym samym naruszeniu zgodnie z art. 33 RODO. EROD podkreśla, że chociaż obowiązki mają zastosowanie równoległe na podstawie dwóch różnych aktów prawnych, zgodnie z ich odpowiednimi zakresami stosowania, art. 95 RODO zapobiega nakładaniu niepotrzebnych obciążeń administracyjnych na administratorów, którzy w przeciwnym przypadku podlegaliby podobnym, ale nie identycznym obciążeniom administracyjnym.

Przepisy odpowiadają art. 174a–174c Pt.

Art. 405

Art. 405 jest implementacją art. 4 ust. 4 zdanie ostatnie dyrektywy 58/2002. Regulacja uprzednio znajdowała się w art. 174d Pt. Wskazany został szczególny, niezależny od postanowień Rozporządzenia RODO, obowiązek prowadzenia przez dostawców publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej rejestru naruszeń ochrony danych osobowych, wraz z jego minimalnym zakresem. Nie można wykluczyć sytuacji, że rozszerzony rejestr prowadzony przez dostawców na podstawie Rozporządzenia RODO spełnia wymagania art. 405. Powierzenie prowadzenia rejestru może zostać powierzone innemu podmiotowi, w szczególności prowadzącemu profesjonalne usługi w przedmiotowym zakresie.

Rozdział 6

Cyfrowe transmisje radiofoniczne i telewizyjne

Art. 406 – radiodyfuzja cyfrowa

Przepisy art. 406 projektowanej ustawy regulują zagadnienia związane z telewizją i radiofonią cyfrową i są one konsekwencją szczegółowych wymagań zawartych w EKŁE. Zgodnie z ust. 1, który stanowi implementację art. 113 ust. 3 EKŁE, konieczne jest zapewnienie pełnej interoperacyjności przez wyposażenie odbiorników cyfrowych i odbiorników radiofonii cyfrowej w złącza zdolne do przesyłania wszystkich koniecznych składników sygnału cyfrowego, włączając strumienie audio/wideo, informacje o API – w przypadku odbiorników cyfrowych.

Ustęp 2 stanowi, iż stosowanie API nie jest konieczne w przypadku samochodowych odbiorników radiofonicznych. Odbiorniki samochodowe fabrycznie montowane w pojazdach są fizycznie i systemowo zintegrowane z systemami pojazdu. Utworzenie otwartego interfejsu mogłoby stworzyć zagrożenie wykorzystania API do przejęcia kontroli nad kluczowymi systemami pojazdu, co w praktyce może prowadzić do przejęcia kontroli nad poruszającym się pojazdem, co stanowi istotne zagrożenie dla znajdujących się w pojeździe i innych uczestników ruchu.

Ustęp 3 stanowi implementację art. 113 EKŁE, w którym zobowiązuje się dostawców usług telewizji cyfrowej do zapewnienia możliwości bezpłatnego zwrotu sprzętu po zakończonej umowie pod warunkiem, iż nie jest on w pełni interoperacyjny z usługami telewizji cyfrowej innych dostawców, w tym tych, na które przeszedł użytkownik końcowy.

W ust. 4, który stanowi implementację art. 113 EKŁE, wskazano, że odbiorniki telewizyjne i pozostałe urządzenia używane do odbioru transmisji cyfrowych powinny umożliwiać odbiór niekodowanych cyfrowych transmisji telewizyjnych. Drugi wymóg dotyczy przystosowania odbiorników do dekodowania transmisji za pomocą jednolitego algorytmu kodowania (skramblowania), określonego w przepisach wykonawczych. Algorytm ten jest oparty na odpowiednim raporcie technicznym ETSI. Stosowanie jednolitego systemu kodowania ma zapobiegać wytworzeniu różnych systemów kodowania sygnału, które mogłyby zagrozić jednolitości rynku telewizyjnego. System kodowania ma stanowić podstawowe zabezpieczenie transmisji przed nieuprawnionym dostępem.

Ustęp 5 stanowi implementację art. 113 EKŁE. W ustępie tym określono, że użytkownicy końcowi powinni mieć możliwość korzystania z gwarancji interoperacyjności wszelkiego sprzętu do odbioru sygnału radiofonicznego w nowych pojazdach kategorii M. Zgodnie z EKŁE odbiorniki samochodowe, w które wyposażane są pojazdy kategorii M udostępniane na rynku do sprzedaży lub wynajmu w Unii od dnia 21 grudnia 2020 r., powinny umożliwiać co najmniej odbiór niekodowanych transmisji radiofonicznych. Niemniej przepisy nie stoją na przeszkodzie, by samochodowe urządzenia radiowe w nowych pojazdach kategorii M były w stanie odbierać i odtwarzać usługi radiofoniczne świadczone za pomocą analogowych naziemnych programów radiofonicznych.

Z uwagi na fakt, iż zapisy EKŁE odnoszą się do odbiornika radiofonicznego i nie mają bezpośredniego przełożenia na pojazdy kategorii M nie znajduje uzasadnienia konieczność weryfikacji tego wymagania w toku procedury homologacji. Dlatego też wymóg ten pozostaje poza zakresem przedmiotowym przepisów ustawy - Prawo o ruchu drogowym pozostającej we

właściwości Ministerstwa Infrastruktury. W związku powyższym obowiązek kontroli realizacji ww. obowiązku i sankcjonowania jego naruszenia zostanie wdrożony do ustawy Pke. Kontrolę przystosowania odbiorników samochodowych do odbioru cyfrowych transmisji będzie prowadził Prezes UKE. Nabywcy wewnątrzspółnotowi, jak również najemcy pojazdów kategorii M oferujący najem długoterminowy, którzy nie będą przestrzegać powyższego obowiązku, obciążeni zostaną przez Prezesa UKE karą pieniężną w wysokości do 3 % uzyskanego przychodu.

Projektowane przepisy uwzględniają delegacje zmierzające do wydania wymagań technicznych dotyczących sprzętu naziemnej telewizji cyfrowej oraz naziemnej radiofonii cyfrowej, tak aby przygotować konsumentów do nowej techniki nadawania naziemnego oraz uniknąć podaży sprzętu, który nie byłby zgodny z wymaganiami technicznymi, które mają zostać wprowadzone.

Art. 407–410 – systemy warunkowego dostępu

Stosowanie systemów dostępu warunkowego zostało uregulowane w EKŁE i oznacza jakiegokolwiek środki techniczne, które powodują, że dostęp do chronionych usług nadawania radiofonicznego lub telewizyjnego w formie zrozumiałej jest uwarunkowany posiadaniem abonamentu lub innego, uprzednio uzyskanego indywidualnego zezwolenia. Innymi słowy, system warunkowego dostępu pozwala na pobieranie opłaty za dostęp do odkodowanego przekazu audiowizualnego. Usługa dostępu warunkowego obejmuje z reguły obsługę systemu uprawnień abonentów, kodowanie przekazu i obsługę urządzeń abonenckich pozwalających na odbiór.

W art. 408, który stanowi implementację art. 62 ust. 2 EKŁE, wskazano, iż po dokonaniu analizy wymogów dotyczących warunkowego dostępu do usług transmisji telewizji cyfrowej Prezes UKE może znieść albo zmienić wymogi nałożone na przedsiębiorstwa, które nie posiadają znaczącej pozycji na danym rynku. Takie zniesienie wymogów albo ich zmiana nie powinny negatywnie oddziaływać na dostęp użytkowników końcowych do takich usług ani na perspektywę efektywnej konkurencji.

Artykuł 409 implementuje art. 62 ust. 1 EKŁE i określa obowiązki skierowane do dysponentów praw własności przemysłowej do systemów dostępu warunkowego i usług świadczonych za ich pomocą. Rozróżnienie odnosi się do systemu warunkowego dostępu oraz usług polegających na dostępie warunkowym. Ponadto określono warunki przyznawania licencji producentom sprzętu konsumenckiego w odniesieniu do wspólnego interfejsu pozwalającego na połączenie

wielu innych systemów dostępu, lub środków charakterystycznych dla innego systemu dostępu, pod warunkiem, że licencjobiorca spełnia odpowiednie i uzasadnione wymogi, zapewniając, w zakresie, w jakim go to dotyczy, bezpieczeństwo transakcji operatorów systemów warunkowego dostępu.

DZIAŁ VIII

Organy właściwe w sprawach komunikacji elektronicznej oraz postępowanie przed Prezesem UKE

Rozdział 1

Organy właściwe w sprawach komunikacji elektronicznej (art. 411–420)

Projektowane przepisy utrzymują dotychczasowe regulacje zawarte w ustawie Pt w zakresie struktury instytucjonalnej. Organami właściwymi w sprawach telekomunikacji pozostaje minister właściwy do spraw informatyzacji i Prezes UKE. Przepisy uwzględniają zmiany wynikające z EKŁE odnoszące się do krajowych organów regulacyjnych (Prezesa UKE). W tym zakresie projektowane przepisy stanowią wdrożenie art. 5–11 EKŁE, a ponadto w zakresie celów polityki regulacyjnej stanowią wdrożenie art. 3 EKŁE.

W porównaniu do dotychczasowej regulacji doprecyzowano katalog informacji jakie Prezes UKE powinien zawrzeć w corocznym sprawozdaniu ze swojej działalności regulacyjnej (dodano informacje na temat stanu rynku, decyzji wydanych przez Prezesa, zasobów ludzkich, finansowych i sposobu ich rozdysponowania oraz przyszłych planów). Nowością wynikająca z EKŁE jest wymóg przeprowadzenia konkursu na Prezesa UKE oraz konieczność zapewnienia, aby decyzja o odwołaniu Prezesa UKE podlegała kontroli sądowej w zakresie stanu faktycznego, jak i kwestii prawnych. Art. 7 ust. 3 in fine, który dotyczy tej kwestii został wdrożony przez umożliwienie Prezesowi UKE odwołania się do sądu pracy w przypadku odwołania Prezesa UKE przed upływem kadencji. Przepisy tego rozdziału regulują również zakres działania Prezesa UKE. Jednakże katalog zadań i czynności objętych tym zakresem nie ma charakteru wyczerpującego. Dotyczy on m.in. działań regulacyjnych i kontrolnych prowadzonych w odniesieniu do rynków usług telekomunikacyjnych, gospodarowania zasobami telekomunikacyjnymi i kontroli kompatybilności elektromagnetycznej. Na podstawie bowiem art. 21 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej Prezes UKE jest organem uprawnionym do przeprowadzania kontroli spełniania przez urządzenia wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej. Ponadto Prezes UKE wykonuje zadania z zakresu regulacji działalności pocztowej, określonych w ustawie z dnia 23

listopada 2012 r. – Prawo pocztowe oraz określonych w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (w sprawach warunków prowadzenia inwestycji telekomunikacyjnych), ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 645, z późn. zm.) (w sprawach związanych z budową i udostępnianiem kanałów technologicznych wzdłuż dróg publicznych), ustawie dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344, z późn. zm.) (w sprawach współdziałania przy wydawaniu decyzji dotyczących ograniczania sposobu korzystania z nieruchomości przez udzielenie zezwolenia na zakładanie i przeprowadzenie na nieruchomości urządzeń łączności publicznej, jeżeli właściciel nie wyraża na to zgody), oraz ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977, z późn. zm.) (występowanie na prawach strony w postępowaniach w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej).

Art. 419 rozszerza zakres działania Prezesa UKE względem uprzednio obowiązującej ustawy Pt przez nadanie Prezesowi UKE uprawnień do prowadzenia kontroli obowiązku wyposażenia pojazdów kategorii M w samochodowe odbiorniki radiofoniczne zdolne do odbioru cyfrowych transmisji jak również obowiązku sprzedaży odbiorników sygnału telewizyjnego oraz odbiorników radiofonii cyfrowej spełniających wymagania wynikające z przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 373.

Przepis art. 419 ust. 4 stanowi wdrożenie art. 22 ust. 5 EKŁE, który nakłada na Państwa członkowskie obowiązek zapewnienia przepisów nakładających na krajowe organy regulacyjne oraz inne właściwe organy, obowiązek brania pod uwagę w trakcie przydziału środków publicznych na realizację sieci łączności elektronicznej, opracowywaniu krajowych planów szerokopasmowych, określenia obowiązków w zakresie zasięgu, obwarowujących prawa użytkownika widma oraz weryfikacji dostępności usług wchodzących w zakres usługi powszechnej, wyników analizy geograficznego zasięgu sieci szerokopasmowych. W polskich realiach analizę geograficzną stanowi raport o stanie rynku telekomunikacyjnego za ubiegły rok, o którym mowa w art. 419 ust. 2 Pke, stąd umiejscowienie przepisu w tej jednostce redakcyjnej.

Rozdział 2

Działania kontrolne Prezesa UKE (art. 421–439)

Projektowane przepisy regulują kwestie weryfikacji przez Prezesa UKE przestrzegania przepisów, decyzji oraz postanowień z zakresu komunikacji elektronicznej lub spełniania

wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej. Należy zwrócić uwagę, że zakres komunikacji elektronicznej obejmuje wszystkie regulacje wynikające z przepisów ustawy Pke, czyli zarówno kwestie związane z regulacją rynków, gospodarowaniem częstotliwościami i numeracją, jak i regulacje dotyczące odbiorników samochodowych.

Zaproponowane regulacje nie odbiegają w sposób zasadniczy od dotychczasowych rozwiązań przyjętych w Rozdziale 2. działu X ustawy Pt. Dla większej jasności i przejrzystości projektowana ustawa wymienia przykładowe działania jakie w ramach w/w weryfikacji Prezes UKE może podejmować. Należy wymienić tu oprócz prowadzenia kontroli oraz postępowania pokontrolnego, również monitorowanie widma radiowego oraz lokalizowanie źródła zakłóceń, które to działania są odrębne od kontroli i postępowania pokontrolnego. Należy tu wskazać, że kontrola jest skierowana przeciwko konkretnej osobie/podmiotowi, podczas gdy monitorowanie widma następuje w sytuacji, gdy nie jest jeszcze wiadome czy doszło w ogóle do naruszenia przepisów i pracownicy UKE badają (np. podczas objazdów samochodowych przy wykorzystaniu odpowiedniego sprzętu) czy na danym obszarze doszło do używania urządzeń radiowych, wykorzystania widma i następnie porównania wyników z wydanymi pozwoleniami, decyzjami.

Art. 421–432

Prezes UKE jest również organem uprawnionym do kontroli znajdujących się w obrocie lub oddanych do użytku wyrobów. Projektowana ustawa wymienia tu rozporządzenia Komisji Europejskiej, w zakresie których właściwy jest Prezes UKE i które stanowią środek wykonawczy do dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 lipca 2005 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów wykorzystujących energię oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią. Prezes UKE posiada również kompetencje w zakresie kontroli produktów wykorzystujących energię i znakowania efektywności energetycznej, a także kontroli aparatury. Projektowane przepisy w powyższym zakresie zawierają aktualizację katalogu aktów unijnych, który zawarty był również w ustawie Pt, w odniesieniu do których Prezes UKE posiada uprawnienia kontrolne.

Uwzględnienie w przepisach uchylonego już rozporządzenia Komisji (WE) nr 278/2009 z dnia 6 kwietnia 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu w zakresie zużycia energii elektrycznej przez zasilacze zewnętrzne w stanie bez obciążenia oraz ich średniej sprawności

podczas pracy oraz rozporządzenie Komisji (WE) nr 642/2009 z dnia 22 lipca 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla telewizorów, wynika z konieczności zapewnienia możliwości podejmowania kontroli w zakresie urządzeń wprowadzonych do obrotu zgodnie z regulacjami wynikającymi z tego aktu.

Ponadto Prezes jest organem kontrolującym w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 września 2012 r. o etykietowaniu energetycznym produktów związanych z energią (Dz. U. z 2020 r. poz. 378) i jest uprawniony do kontroli wprowadzanych do obrotu lub oddawanych do użytku produktów związanych z energią. Jest również organem przeprowadzającym kontrolę realizacji programu znakowania efektywności energetycznej urządzeń biurowych w rozumieniu przepisów ustawy o etykietowaniu energetycznym produktów związanych z energią i jest uprawniony do kontroli realizacji programu znakowania efektywności energetycznej urządzeń biurowych.

W celu zapewnienia pewności prawnej i rzetelności przeprowadzenia kontroli utrzymano zawarte w ustawie Pt regulacje wymagające, aby kontrole przeprowadzali co do zasady pracownicy UKE (a zatem osoby pozostające w stosunku pracy) po okazaniu legitymacji służbowej oraz doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi przy tym wzór legitymacji.

Projektowana ustawa przewiduje wprowadzenie nowej regulacji dotyczącej, wymagającej podjęcia niezwłocznych działań, kontroli u osoby fizycznej. W takich sytuacjach bowiem powinno być dopuszczalne rozpoczęcie kontroli jedynie po okazaniu legitymacji służbowej, natomiast upoważnienie do przeprowadzenia kontroli będzie można doręczyć w terminie trzech dni od podjęcia kontroli. Określono również elementy upoważnienia do przeprowadzenia kontroli osoby fizycznej wzorowane na analogicznym katalogu z art. 49 ust. 7 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców. W związku z tym, że organ nie zawsze będzie miał pełne dane osoby kontrolowanej upoważnienie do przeprowadzenia kontroli będzie wskazywać oznaczenie osoby kontrolowanej. Należy podkreślić, że przepis ten będzie dotyczył kontroli w zakresie, który nie obejmuje prowadzonej przez tę osobę działalności gospodarczej. Przepis został wprowadzony, gdyż istnieje potrzeba szybkiego reagowania UKE w sytuacjach używania przez osoby fizyczne urządzeń powodujących zakłócenia, czy dopuszczania się przez takie osoby oszustw czy nadużyć.

Do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy będzie, tak jak dotychczas, stosowany rozdział 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców dotyczący ograniczeń

kontroli. Rozdział ten określa m.in. prawo do odszkodowania za szkodę na skutek przeprowadzenia czynności kontrolnych z naruszeniem przepisów, reguły planowania kontroli, reguły uprzedniego powiadomienia przedsiębiorcy o kontroli. W tym ostatnim aspekcie należy wskazać, że art. 48 ust. 11 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców wymienione zostały przypadki, do których obowiązku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli nie dokonuje się. Zasadne jest wyłączenie tego obowiązku również w przypadku kontroli przeprowadzanej przez Prezesa UKE, tak aby umożliwić sprawne przeprowadzanie kontroli. Wyłączenie to znajdzie się w ustawie wprowadzającej ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej.

Ze względu na potrzebę zapewnienia efektywności, sprawności przeprowadzania kontroli, w szczególności w przypadku czynności wymagających eksperckiej wiedzy, utrzymano regulację dopuszczającą udział w czynnościach kontrolnych również innych osób – posiadających wiedzę specjalistyczną, które nie są pracownikami UKE. Osoby takie będą musiały również dysponować upoważnieniem udzielonym przez Prezesa UKE.

Projektowane przepisy na wzór dotychczasowych regulacji zawierają katalog czynności, do których przeprowadzający kontrolę jest upoważniony. Są to uprawnienia w szczególności dotyczące dostępu do materiałów, dokumentów, wstępu do obiektów, nieruchomości, nieodpłatnego pobierania próbek, wykonywania czynności kontrolno-pomiarowych. Z kontroli sporządza się protokół.

Co do zasady kontrola może dotyczyć każdego podmiotu, który jest zobowiązany do przestrzegania przepisów, decyzji i postanowień z zakresu telekomunikacji. Kontrolę i postępowanie pokontrolne Prezes UKE wszczyna z urzędu.

Zakres kontroli prowadzonych przez Prezesa UKE dotyczy również szkodliwych zakłóceń elektromagnetycznych wpływających na PRS, w związku z wprowadzeniem do ustawy Pke przepisów regulujących wykorzystanie tej usługi na terenie Polski.

Zgodnie z Decyzją PRS, organ odpowiedzialny za korzystanie z PRS zapewnia, by ustanowiony został punkt kontaktowy udzielający w razie potrzeby wsparcia w zgłaszaniu wykrytych potencjalnie szkodliwych zakłóceń elektromagnetycznych wpływających na PRS. Biorąc pod uwagę profil działalności UKE oraz narzędzia, którymi może się posługiwać, zasadne jest, by to on pełnił rolę ww. punktu kontaktowego. W ramach tego, CPA Polska będzie informować UKE o zidentyfikowanych zakłóceniach na podstawie zgłoszeń otrzymanych z grupowych punktów kontaktowych użytkowników PRS.

Do kontroli oraz zaleceń pokontrolnych stosuje się przepisy rozdziału 8 Działu I ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeksu postępowania administracyjnego. W ten sposób możliwe będzie korzystanie z przyjętych na gruncie kpa rozwiązań dotyczących doręczeń.

Art. 433

Projektowane przepisy określają skutki stwierdzenia nieprawidłowości w następstwie przeprowadzonej kontroli, tj. możliwość nałożenia kary lub wydanie zaleceń pokontrolnych. W zaleceniach pokontrolnych Prezes wzywa podmiot kontrolowany do usunięcia nieprawidłowości lub udzielenia wyjaśnień oraz informuje o możliwości przedstawienia stanowiska odnośnie do stwierdzonych naruszeń. Dotychczas obowiązujące przepisy Pt nie zawierały analogicznego przepisu dotyczącego przedstawienia stanowisk. Projektowana ustawa Pke w tym zakresie wdraża art. 30 ust. 2 EKŁE, z którego to przepisu wynika, że właściwy organ, w przypadku gdy stwierdzi że dane przedsiębiorstwo nie spełnia obowiązków (wynikających z wpisu do rejestru przedsiębiorców, prawa użytkowania widma, zasobów numeracyjnych lub innych szczególnych obowiązków wynikających z EKŁE) powiadamia o tym przedsiębiorstwo i zapewnia mu możliwość wypowiedzenia się w tej kwestii w rozsądnym terminie.

Zasadne jest utrzymanie dotychczasowej regulacji, umożliwiającej nałożenie kary na podstawie wyników kontroli, a nie dopiero po wydaniu zaleceń pokontrolnych (i braku usunięcia nieprawidłowości wskazanych w zaleceniu). Przeciwna regulacja mogłaby stanowić zachętę do nieprzestrzegania przepisów, gdyż kara groziłaby dopiero za nieusunięcie nieprawidłowości wykazanych w zaleceniu pokontrolnym. Nie zdecydowano się jednak na automatyczne nakładanie kary po stwierdzeniu naruszenia, pozostawiając wybór środka – nałożenie kary lub wydanie zaleceń pokontrolnych – do decyzji Prezesa UKE. Należy przy tym podkreślić, iż Prezes UKE może również nakładać kary – w przypadku gdy nie przeprowadzono kontroli, a naruszenie wykazano w inny sposób.

Projektowane przepisy wskazują, iż Prezes UKE w zaleceniach pokontrolnych będzie wskazywał termin na usunięcie nieprawidłowości lub udzielenie wyjaśnień, który co do zasady nie może być krótszy niż 30 dni (wyjątkiem są sytuacje gdy podmiot kontrolowany wyraził zgodę lub gdy naruszenia wskazane w zaleceniach pokontrolnych powtarzały się w przeszłości). Prezes UKE ustalając termin powinien w praktyce brać pod uwagę wszystkie czynniki, które wpływają na możliwość wykonania zaleceń, takie jak m.in. rodzaj i stopień naruszeń. Projekt przewiduje regulacje o charakterze dyscyplinującym podmiot kontrolowany w sytuacji niewykonania zaleceń. W takiej sytuacji Prezes UKE może wydać decyzję

nakazującą usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. A w przypadku gdy nieprawidłowości występowały w przeszłości lub mają poważny charakter, a podmiot kontrolowany nie zastosował się do decyzji, Prezes UKE, na podstawie projektowanych przepisów będzie mógł, w drodze decyzji, zakazać podmiotowi kontrolowanemu wykonywania działalności telekomunikacyjnej, cofnąć pozwolenie, zmienić lub cofnąć rezerwację częstotliwości, zasobów orbitalnych lub przydział numeracji. W tym zakresie przeniesione zostały do projektowanej ustawy rozwiązania zawarte wcześniej w Pt. Decyzja ta stanowić będzie podstawę do wykreślenia podmiotu kontrolowanego z rejestru przedsiębiorców.

Art. 434

Projektowany przepis zawiera analogiczne do dotychczas obowiązujących przepisów Pt regulacje odnośnie do stwierdzonych w wyniku kontroli naruszeń obowiązków w ten sposób, że powoduje to zagrożenie dla obronności, bezpieczeństwa państwa, życia lub zdrowia ludzi lub zagrożenie wywołania poważnej szkody majątkowej, poważnych utrudnień w funkcjonowaniu sieci telekomunikacyjnej lub usług komunikacji elektronicznej.

Art. 435

Projektowane przepisy regulują kwestie używania urządzenia radiowego bez pozwolenia, a także bez określonych decyzji, wpisu do rejestru urządzeń radiowych używanych bez pozwolenia oraz przez osobę nieuprawnioną. Przepisy będą odnosiły się zatem również do używania urządzeń radiowych bez uzyskania decyzji Prezesa UKE dopuszczającej czasowe używanie urządzenia radiowego w celu zapewnienia przekazu informacji na okres nieprzekraczający 30 dni lub decyzji zezwalającej na czasowe używanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego w celu przeprowadzenia badań, testów lub eksperymentów. Regulacje w tym zakresie nie odbiegają od tych zawartych dotychczas w Pt.

Projektowane przepisy określą przysługujące Prezesowi UKE kompetencje mające na celu zakazanie bezprawnego używania urządzeń radiowych, a także zabezpieczenie urządzeń przed dalszym ich używaniem czy obsługą oraz przyjęcie urządzeń do depozytu.

W powyższych kwestiach Prezes UKE wydaje decyzje administracyjne. Decyzje odnoszą się ściśle do wskazanych w przepisie form bezprawnego używania czy obsługiwania urządzeń, nie dotyczą innych sytuacji, w szczególności naruszeń warunków wykorzystania częstotliwości, zalegania z opłatami.

Prezes UKE, aby podjąć decyzję zakazującą bezprawne używanie urządzeń radiowych, musi wykazać, iż faktycznie zaistniał ten bezprawny stan. Może to nastąpić w ramach kontroli lub monitorowania widma.

Art. 436–439

Projektowane przepisy przenoszą treść dotychczas obowiązującego art. 204 i 204a Pt i regulują kwestie wystąpienia lub możliwego wystąpienia szkodliwych zakłóceń pracy urządzenia powodowanych przez inne urządzenie wytwarzające pole elektromagnetyczne.

Przepisy odnoszą się do urządzeń w rozumieniu ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej. Ustawa ta dotyczy urządzeń, w tym aparatury, instalacji stacjonarnej, komponentu oraz instalacji ruchomej w kontekście ich zdolności do zadowalającego działania w określonym środowisku elektromagnetycznym bez wprowadzania do tego środowiska niedopuszczalnych zaburzeń elektromagnetycznych (kompatybilność elektromagnetyczna). Urządzenia powinny być kompatybilne elektromagnetycznie. W zakresie zakłócanych urządzeń projektowane przepisy odnoszą się do tych urządzeń, które spełniają zasadnicze wymagania w zakresie kompatybilności elektromagnetycznej. Są to wymagania dotyczące niewywoływania w swoim środowisku zaburzeń elektromagnetycznych o wartościach przekraczających odporność na te zaburzenia innego urządzenia występującego w tym środowisku oraz posiadania wymaganej odporności na zaburzenia elektromagnetyczne. Przez odporność na zaburzenia elektromagnetyczne należy rozumieć zdolność urządzeń do działania zgodnie z przeznaczeniem bez ograniczania wykonywanych funkcji w przypadku wystąpienia zaburzeń elektromagnetycznych. Zaburzeniem elektromagnetycznym jest natomiast dowolne zjawisko elektromagnetyczne, które może obniżyć jakość działania urządzeń albo niekorzystnie wpłynąć na materię żywą i nieżywą. Należy zatem ustalić czy zakłócanie urządzenie spełnia powyższe warunki i posiada odporność na zaburzenia elektromagnetyczne. Jeżeli urządzenie to nie spełnia wymagań wówczas nie podlega ochronie przed szkodliwymi zakłóceniami przewidzianej w projektowanych przepisach. Przepis nie wskazuje, iż urządzenie zakłócające musi również spełniać zasadnicze wymagania, co podyktowane jest tym, że przepis ma na celu ochronę urządzeń zakłócanych.

Projektowany art. 436 odnosi się do sytuacji stwierdzenia występowania szkodliwych zakłóceń. W takim przypadku Prezes UKE może wydać decyzję o, m.in. czasowym wstrzymaniu używania urządzenia powodującego szkodliwe zakłócenia, zmianie sposobu używania urządzenia, zastosowaniu środków technicznych, czasowym zajęciu urządzenia celem przeprowadzenia badań. Projektowany art. 437 dotyczy natomiast sytuacji, gdy Prezes UKE

stwierdzi, że urządzenie może powodować szkodliwe zakłócenia i wymienia możliwe uprawnienia Prezesa UKE w tym zakresie.

O podjętych działaniach na podstawie projektowanych przepisów Prezes UKE jest obowiązany powiadomić Komisję Europejską i państwa członkowskie Unii Europejskiej, co wynika z dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE z 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do kompatybilności elektromagnetycznej.

Art. 439

Projektowany przepis analogicznie do dotychczas obowiązujących rozwiązań w Pt wyłącza zasadniczo stosowanie przepisów dotyczących kontroli w odniesieniu do użytkowników rządowych, co podyktowane jest specyfiką ich funkcjonowania. Projektowany ust. 2 zawiera upoważnienie do wydania dla wskazanych w nim użytkowników rządowych rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie usuwania zakłóceń powodowanych przez urządzenia używane przez tych użytkowników. Ponadto w ust. 3 zawarto upoważnienie do wydania przez Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji rozporządzenia określającego sposób przeprowadzania kontroli i postępowania pokontrolnego przez Prezesa UKE wobec jednostek organizacyjnych Służby Więziennej.

Rozdział 3

Postępowanie przed Prezesem UKE

Projektowane przepisy bazują na rozwiązaniach wypracowanych już na gruncie ustawy Pt. Regulacje w tym zakresie zawiera Rozdział 3. działu X ustawy Pt (art. 206–207a).

Art. 440

Zgodnie z proponowanym przepisem postępowanie przed Prezesem UKE co do zasady toczy się na podstawie przepisów kpa. Odstępstwa od stosowania tej zasady będą wynikać z projektowanej ustawy Pke lub z ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. Są to w szczególności przepisy dotyczące postępowania konsultacyjnego i konsolidacyjnego, odrębny tryb zaskarżania określonych decyzji Prezesa UKE.

Projektowany przepis jest konsekwencją brzmienia art. 31 EKŁE, który reguluje prawo odwołania się. Zgodnie z tym przepisem państwa członkowskie zapewniają, aby na poziomie krajowym istniały skuteczne mechanizmy umożliwiające użytkownikom lub

przedsiębiorstwom udostępniającym sieci lub świadczącym usługi łączności elektronicznej lub udostępniającym urządzenia towarzyszące, których dotyczy dana decyzja wydana przez właściwy organ, korzystanie z prawa odwołania się od takiej decyzji do organu odwoławczego niezależnego od zaangażowanych stron oraz od wszelkiej zewnętrznej interwencji lub presji politycznej, która mogłaby przeszkodzić mu w niezależnej ocenie zawisłych przed nim spraw. Organ taki, który może być sądem, dysponuje odpowiednią wiedzą specjalistyczną pozwalającą mu na skuteczne wypełnianie swoich funkcji. Jeżeli organ odwoławczy nie jest organem sądowym, musi on zawsze sporządzić na piśmie uzasadnienie swojej decyzji. Ponadto w takim przypadku decyzja takiego organu musi podlegać kontroli przez organ sądowy. Państwa członkowskie mają obowiązek zagwarantowania istnienia skutecznych środków odwoławczych.

Projektowany przepis przenosi w zakresie procedury odwoławczej regulacje zawarte w Pt, zatem można wyróżnić dwa tryby odwoławczego od decyzji Prezesa UKE. Pierwszy to tryb wynikający ze stosowania przepisów kpa oraz ustawy o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. W trybie tym stronie, niezadowolonej z rozstrzygnięcia Prezesa UKE przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez Prezesa UKE lub wniesienie skargi wprost do sądu administracyjnego. Na decyzję wydaną w wyniku ponownego rozpatrzenia sprawy stronie przysługuje skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

Drugi tryb stanowi odstępstwo od zasad przewidzianych w kpa i jak wskazuje projektowany przepis od decyzji i postanowień wymienionych w tym przepisie służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów. Przepis dotyczy w szczególności decyzji o ustaleniu znaczącej pozycji rynkowej, w sprawie nałożenia, zniesienia, zmiany lub uchylecia obowiązków regulacyjnych oraz obowiązków dostępowych symetrycznych, w sprawie nałożenia kar, wydawanych w sprawach spornych, wydawanych w związku z działaniami kontrolnymi Prezesa UKE. Rozpatrywanie tych spraw przez SOKiK wynika z ich specyfiki, potrzeby zagwarantowania, że odwołanie zostanie rozpatrzone również merytorycznie przez organ odwoławczy w rozumieniu przepisów EKŁE. Postępowania w sprawach odwołań, o których mowa w ust. 2 i 3, toczą się według przepisów kpc o postępowaniu w sprawach z zakresu regulacji telekomunikacji i poczty (479⁵⁷–479⁶⁷ kpc).

Art. 441

Przepis stanowi wdrożenie art. 31 ust. 3 EKŁE, który dotyczy obowiązku państw członkowskich gromadzenia informacji na temat ogólnego przedmiotu odwołań, liczby wniosków odwoławczych, czasu trwania postępowań odwoławczych oraz liczby wydanych

decyzji o zastosowaniu środków tymczasowych. EKŁE wskazuje również, iż państwa członkowskie powinny na uzasadniony wniosek Komisji oraz BEREC przekazywać powyższe informacje oraz decyzje i orzeczenia. Obowiązki te znalazły odzwierciedlenie w projektowanym przepisie, którego adresatem jest Prezes UKE.

Art. 442

Projektowany przepis reguluje kwestie ograniczeń wglądu do akt w sytuacjach, gdy udostępnienie materiału dowodowego grozi ujawnieniem tajemnicy przedsiębiorstwa lub innych tajemnic prawnie chronionych. Przepis odnosi się do postępowań, które dotyczą spraw spornych i w których zachodzi potrzeba uniemożliwienia dostępu pozostałym stronom do wszystkich zgromadzonych w postępowaniu materiałów. Regulacja ta uzupełnia ogólne regulacje zawarte w kpa odnoszące się, m.in. do ograniczenia zasady jawności postępowania dla stron w odniesieniu do akt sprawy zawierających informacje niejawne o klauzuli tajności „tajne” lub „ściśle tajne”, a także do innych akt, które organ administracji publicznej wyłączy ze względu na ważny interes państwowy. Ograniczenie dostępu strony do akt ze względu na potrzebę zapewnienia ochrony pozostałych tajemnic, w tym tajemnicy telekomunikacyjnej czy tajemnic zawodowych odbywać się będzie w oparciu o projektowany przepis.

Ograniczenie wglądu do akt będzie następowało na wniosek lub z urzędu, przy czym działanie Prezesa UKE z urzędu dotyczy tajemnic, których obowiązek ochrony wynika z innych przepisów. W przypadku natomiast, złożenia wniosku o ograniczenie, strona wnioskująca powinna również przedłożyć wersję dokumentu niezawierającą informacji objętych ograniczeniem, która zostanie udostępniona stronom. Ograniczenie wglądu do materiały dowodowego następuje w drodze postanowienia.

Projektowany przepis umożliwi również zastrzeżenie informacji, dokumentów lub ich części zawierających tajemnicę przedsiębiorstwa, przedstawianych Prezesowi UKE.

Przepis bazuje na treści art. 207 ustawy Pt jednak zawiera modyfikacje w zakresie kwestii zastrzegania informacji. Przepis w przeciwieństwie do regulacji Pt będzie miał zastosowanie nie tylko do postępowań objętych tą ustawą ale również ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

Art. 443

Projektowany przepis reguluje kwestie odstępstwa od przewidzianego w kpa sposobu doręczania decyzji czy informowania o innych czynnościach. W przypadku postępowań prowadzonych w sprawach dotyczących pozwoleń radiowych, rezerwacji częstotliwości oraz

czasowego używania urządzenia radiowego w celu zapewnienia przekazu informacji zawiadomienia można dokonać przez obwieszczenie na stronie podmiotowej BIP UKE. Dokonywanie obwieszczenia zamiast doręczania stronie decyzji czy innych zawiadomień uzasadnione jest w sytuacjach, gdy niezbędne jest przyspieszenie postępowań, np. w przypadku organizacji dużych imprez masowych, na potrzeby których wydawane są m.in. pozwolenia radiowe, czy decyzje w sprawie czasowego używania urządzenia radiowego.

Warunkiem zastosowania takiego trybu zawiadamiania stron jest wystąpienie o to przez stronę albo wyrażenie przez stronę zgody na taki sposób zawiadamiania. W sytuacji gdy warunek ten jest spełniony, domniemywa się, że doręczenie pisma zostało dokonane z dniem opublikowania na stronie podmiotowej BIP UKE obwieszczenia.

Przepis powtarza treść art. 207a ustawy Pt.

DZIAŁ IX

Przepisy o karach pieniężnych i przepisy karne

Art. 444

EKŁE zobowiązuje państwa członkowskie do ustanowienia sankcji za naruszenia przepisów prawa krajowego. W art. 444 ust. 1 projektu zawarte zostały sankcje mające na celu zabezpieczenie wykonania obowiązków ciążących na przedsiębiorcach komunikacji elektronicznej oraz na innych podmiotach, które dopuściły się naruszeń. Dotyczą one m.in. naruszenia obowiązków w zakresie wpisu do rejestru, warunków dostępu, przekazywania Prezesowi UKE informacji, używania urządzenia radiowego bez wymaganego wpisu do rejestru urządzeń, niewykorzystywania częstotliwości przyznaných w rezerwacji częstotliwości czy wykorzystywania zasobów numeracji niezgodnie z przeznaczeniem. Katalog kar różni się od funkcjonującego na gruncie ustawy Pt (art. 209 Pt). Projektowany rozszerzony katalog kar wynika z dotychczasowych doświadczeń regulatora i powinien stać się skutecznym instrumentem służącym mobilizowaniu do terminowego i prawidłowego wykonywania podstawowych obowiązków wynikających z nowych regulacji. Projektowane przepisy upoważniają Prezesa UKE do nakładania w stosownych przypadkach odstrasżających sankcji finansowych. Postępowanie w sprawie nałożenia kary pieniężnej odbywa się w trybie administracyjnym i na Prezesie UKE ciąży obowiązek wykazania, że doszło do naruszenia przepisów prawa. Nałożone kary, tak jak obecnie, podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 445

Projektowany przepis w ust. 1 wskazuje, że używanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego bez wymaganego pozwolenia, o którym mowa w ust. 138 Pke, stanowi wykroczenie. Przepis nie obejmuje swą dyspozycją przypadków, gdy do używania urządzenia nie jest wymagane pozwolenie np. urządzeń odbiorczych. W porównaniu do sankcji przewidzianych dotychczas w art. 208 Pt, tj. kary grzywny w wysokości do 1000 złotych, projektowana ustawa przewiduje surowszą karę grzywny wynoszącą do 5000 złotych, nie niższą jednak niż 500 złotych. Wyższa od obecnej górna granica kary grzywny podyktowane jest tym, aby kara ta była wystarczająco odstrasżająca. Przepis ten chroni również podmioty, które same używają urządzenia radiowe w sposób legalny. Orzekanie w tych sprawach będzie następowało, tak jak i obecnie, w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. 2022 r. poz. 1124, z późn. zm.).

Projektowane przepisy w ust. 2 przewidują również, na wzór obecnych regulacji zawartych w ustawie Pt, karę grzywny, ograniczenia wolności czy pozbawienia wolności do lat 2 w przypadku działania w sposób uporczywy. Ze względu na grożącą sankcją, czyn, o którym mowa w tym ustępie, stanowi przestępstwo, w związku z czym orzekanie będzie następowało w trybie przepisów ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 37).

Podobnie jak dotychczas, w ust. 3 i 4 wprowadzono zasadę przepadku urządzeń przeznaczonych lub służących do popełnienia czynu zabronionego, o którym mowa w ust. 1 i 2. Przedmiot objęty przepadkiem przechodzi na własność Skarbu Państwa z chwilą uprawomocnienia się wyroku. Zasada stosuje się również do przedmiotów niestanowiących własności sprawcy mając na celu zabezpieczenie przed ich ponownym użyciem. Orzeczenie przepadku przedmiotów jest fakultatywne, chyba że wystąpią dodatkowe okoliczności wymienione w ust. 4.

Art. 446

W związku z wprowadzeniem do projektu PKE przepisów dotyczących przesyłania niezamówionej informacji handlowej (dotychczas znajdujących się w ustawie z dnia 18 lipca 2020 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną), zasadnym jest przeniesienie przepisów karnych z ustawy z dnia 18 lipca 2020 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną do ustawy Prawo komunikacji elektronicznej.

Art. 447

W niniejszym przepisie zostały uregulowane kwestie dotyczące nakładania kar pieniężnych na przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, którzy wbrew przepisom ustawy nie stosują się do nakazów i zakazów w niej określonych. Odpowiednikiem tego przepisu jest art. 210 Pt z modyfikacjami.

Prezes UKE nakłada karę w formie decyzji administracyjnej. Jej wysokość nie może przekroczyć 3 % przychodu ukaranego podmiotu, osiągniętego w poprzednim roku kalendarzowym, przy czym ustawa nie przewiduje dolnej granicy kary pieniężnej.

Jeżeli podmiot w poprzednim roku kalendarzowym nie osiągnął przychodu lub osiągnął przychód w wysokości nieprzekraczającej 500 000 zł, Prezes UKE nakładając karę ustala przychód stanowiący podstawę wymiaru kary wg średniego przychodu podmiotu w trzech kolejnych latach kalendarzowych, poprzedzających rok nałożenia kary. Jeżeli zaś tak ustalony przychód nie przekroczy 500 000 zł, Prezes UKE będzie mógł wymierzyć karę do wysokości 15 000 zł.

Prezes UKE, ustalając wysokość kary pieniężnej, musi wziąć pod uwagę okoliczności określone w ust. 7. W celu umożliwienia ustalenia kary, Prezes UKE może żądać przekazania odpowiednich danych od podmiotu będącego stroną postępowania o nałożenie kary pieniężnej. 30 dniowy termin do wykonania obowiązku dostarczenia danych określony ustawą i nie może być skracany przez Prezesa UKE. W przypadku odmowy dostarczenia danych, niedostarczenia ich w ustalonym terminie lub braku możliwości ustalenia podstawy wymiaru kary pieniężnej na podstawie dostarczonych danych, Prezes UKE jest uprawniony do szacunkowego ustalenia podstawy wymiaru kary pieniężnej. Przepis ust. 8 ustala minimalną wysokość przychodu przedsiębiorstwa, od którego wymierzana jest kara pieniężna na 500 000 złotych.

Ust. 5 zawiera szczególną regulację dotyczącą niewypełniania obowiązku uzyskania zgody, o której mowa w art. 396. Prezes UKE w takim przypadku nakłada, biorąc pod uwagę charakter i zakres naruszenia, na podmiot karę pieniężną w wysokości do 3 % przychodu ukaranego podmiotu, osiągniętego w poprzednim roku kalendarzowym lub do 1 mln zł, przy czym zastosowanie ma kwota wyższa.

Przepisy ust. 9 i 10 podobnie jak przepisy, które miały wejść w życie 1 stycznia 2021 r. w ramach ustawy z dnia 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1815, z późn. zm.) dookreślają, że administracyjne kary pieniężne, nakładane przez Prezesa UKE, stanowią przychód Funduszu Szerokopasmowego, a nie jak dotychczas dochód budżetu państwa.

W zakresie nieuregulowanym w ustawie oraz w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego do kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, z tym że uprawnienia organów podatkowych określone w tych przepisach przysługują Prezesowi UKE.

Przepisy działu III Ordynacji podatkowej dotyczą zobowiązań podatkowych i regulują kwestie zaległości podatkowych, odsetek za zwłokę, wygaśnięcia zobowiązań podatkowych, ulg, przedawnień, nadpłaty, odpowiedzialności solidarnej i podatkowej osób trzecich, a także praw i obowiązki następców prawnych i podmiotów przekształconych.

Art. 448

Przepis stanowi powtórzenie regulacji zawartej w art. 210a Pt i reguluje kwestię sankcji za naruszenie obowiązków dotyczących bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych, w tym wdrożenia technicznych i organizacyjnych środków ochrony, obowiązków informacyjnych względem Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych oraz użytkownika (w przypadku naruszenia danych osobowych), a także obowiązków dotyczących prowadzenia rejestru naruszeń danych osobowych. Obowiązki te zostały nałożone na podstawie projektowanych art. art. 401, 402 ust. 1 i 4 i art. 405 ust. 1 Pke na dostawcę publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej. Organem uprawnionym do nakładania kar jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych. Zastosowanie znajdą tu odpowiednio przepis dotyczące nakładania kar przez Prezesa UKE. Obowiązki, których dotyczy kara pieniężna przewidziana w projektowanym przepisie, oraz obowiązek ustanowienia sankcji wynika z wdrożenia rozporządzenia Komisji (UE) nr 611/2013 z dnia 24 czerwca 2013 r. w sprawie środków mających zastosowanie przy powiadamianiu o przypadkach naruszenia danych osobowych, na mocy dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady o prywatności i łączności elektronicznej oraz dyrektywy 2002/58/WE o prywatności.

Art. 449

Decyzja PRS zobowiązuje państwa członkowskie UE do określenia sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszenia obowiązków wynikających z Decyzji PRS oraz do zapewnienia stosowania tych sankcji. Sankcje te muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. Dlatego też projekt ustawy przewiduje wprowadzenie kar za podejmowanie działalności bez pozwolenia PRS oraz podejmowanych bez przestrzegania warunków zawartych w pozwoleniu PRS, a także za wywóz oraz transfer wewnątrzunijny sprzętu na potrzeby PRS i technologii PRS bez odpowiednich zezwoleń oraz bez przestrzegania

określonych w nich warunków. Sankcje mają charakter proporcjonalny i odstraszący. Określając wysokości grzywny oraz kar dodatkowych wzorowano się na kwotach przyjętych w prawie francuskim dotyczącym PRS, mając na względzie potrzebę zachowania jednolitych rozwiązań w krajach członkowskich UE korzystających z PRS.

Art. 450

Przepis o wejściu w życie stanowi, że ustawa wchodzi w życie w terminie określonym w ustawie z dnia Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U ...).

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projektowana regulacja nie będzie wymagała notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia. Ogłoszona w Dzienniku Ustaw ustawa zostanie przekazana do Komisji Europejskiej jako krajowy środek wykonawczy.

Projektowane przepisy zostały przeanalizowane pod kątem wpływu na małe i średnie przedsiębiorstwa. Projekt PKE jest ewolucją rozwiązań dotychczas przyjętych w ustawie Pt, która jest ustawą z 2004 r., wielokrotnie nowelizowaną. Projekt PKE uspoźnia przyjęte uprzednio rozwiązania, jednocześnie wprowadzając dodatkowe wymogi wynikające z EKŁE, min. w zakresie zwiększenia cyfryzacji kontaktów przedsiębiorców z regulatorem rynku, co pozytywnie wpłynie na czas realizacji zadań przez Prezesa UKE oraz zmniejszy koszty po stronie przedsiębiorców. W intencji projektodawców, informatyzacja działań UKE wpłynie na obniżenie wymagań wobec przedsiębiorców, przez uproszczenie procedur.

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej. Ponadto zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348)

projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.